

Babišův projev: Chyběly emoce i poselství, měl už lepší výstupy, říká politolog [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 01.01.2021, Zdroj: cnn.iprima.cz, Autor: Ftv Prima, RU / den: 79 383, Vydavatel: FTV Prima, spol. s r.o.

...

„Musel jsem se smát, když jsem slyšel z premiérových úst o posunu k digitalizaci,“ řekl ve vysílání CNN Prima NEWS politolog Jan Kubáček z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#). Podle něj je toto premiérovo hodnocení přehnané. V novoročním projevu mu také chyběla konkrétnost, emoce či...

Konec dezinformací o pandemii. Nový web uvádí informace na pravou míru [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 02.01.2021, Zdroj: pozitivni-zpravy.cz, RU / den: 3 500, Vydavatel: pozitivni-zpravy.cz

...k určitému problému. Vztahovat se bude nejen k současné pandemii koronaviru, ale také k dalším budoucím epidemiím. Na projektu se podílela [Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy](#), Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně a společnost NEWTON Media. Cílovou skupinou jsou nejen média, datový...

POZITIVNÍ BILANCE ROKU 2020: Více příležitostí pro mladé chemiky i romské studenty [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 02.01.2021, Zdroj: vysokeskoly.cz, RU / den: 2 500, Vydavatel: vysokeskoly.cz

...poradenství týkající se chemické vědecké dráhy, a to i středoškolákům.

A u přírodních věd zůstáváme. Tým docenta Jiřího Mosingera z [Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy](#) v únoru oznámil vyvinutí obvazu, který sám dezinfikuje rány, když se na něj posvítí jen trochu silnější baterkou....

Romancov: Že USA krachují, tvrdí ruští komunisté od roku 1917 [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 03.01.2021, Zdroj: fintag.cz, Vydavatel: fintag.cz

...geograf z katedry politologie Institutu politologických studií [FSV UK](#) a Metropolitní univerzity [Praha](#) Michael Romancov diskutuje s hlavní ekonomkou Raiffeisenbank Helenou Horskou o geopolitických změnách v roce 2021.

Z rozhovoru série Svět 2021 zřetelně vyplývá, že absolvent [Pedagogické](#) ...

„Chodících encyklopedií už není třeba.“ Pandemie může pomoci modernizaci školství [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 04.01.2021, Zdroj: echoprime.cz, Autor: Závěš Dobiašovský, RU / den: 129 198, Vydavatel: Echo Media a.s., Rubrika: Homepage, Události

...informací, byly někdy vnímány jako příliš revoluční. Dnes to zažíváme na vlastní kůži,“ uvedl dříve Arnošt Veselý z [Fakulty sociálních věd UK](#), který vedl tým odborníků pracujících na koncepci strategie. Na novou strategii by měly navázat změny v takzvaných rámcových vzdělávacích programech, které...

Proč stát selhává v komunikaci?

[TISK](#), Datum: 04.01.2021, Zdroj: Marketing & Media, Strana: 8, Autor: IRENA BUŘIVALOVÁ, Vytlačeno: 6 300, Vydavatel: Forum Media, s.r.o., Rubrika: Komunikace státu

...snazší formovat postoje lidí, než si je sami vytvoří a utvrdí se v nich,“ říká Denisa Hejlová, vedoucí katedry Marketingové komunikace a PR na [Fakultě sociálních věd UK](#). „Pro dlouhodobou změnu postojů by bylo potřeba využít lidské příběhy, emoce a interaktivní práci s novináři, kteří informace...

Merkelová letos skončí, Česku bude navzdory svému postoji k migraci chybět

[TISK](#), Datum: 04.01.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 7, Autor: Ondřej Houska, Vytlačeno: 20 601, Prodáno: 29 812, Čtenost: 158 779, Vydavatel: Economia, a.s., Rubrika: Speciál

...v poválečné historii země. „Podle toho, co tvrdí čeští politici, to vypadá, že Angela Merkelová zničila Německo,“ řekl HN Vladimír Handl z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#). Připomíná tak vyhocenou rétoriku řady českých představitelů vůči kancléřce, byť v době pandemie nového koronaviru,...

Pokud by stát zkolaboval, je lepší žít na venkově, říká sociolog Michal Lošťák [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 04.01.2021, Zdroj: flowee.cz, Autor: Milada Kadeřábková, RU / den: 9 549, Vydavatel: Flowee s.r.o.

...rurálním sociologem Michalem Lošťákem o tom, jak pandemie mění města, zda je nyní lepší pro život [venkov](#) a jaké lekce obecně nám "koronavirová příhoda" do budoucna může přinést Milada Kadeřábková Reklama Reklama

Server britské stanice BBC nedávno zveřejnil příběh investiční...

Ústavní právník Wintr: Vyhlásit volby skoro rok dopředu je naschvál vlády vůči vznikajícím koalicím [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 04.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Tomáš Vodňanský, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS

...– potřeba podpis premiéra. Andrej Babiš (ANO) se teď tedy nemůže tvářit překvapeně, když s tím musel předem souhlasit,“ míní Jan Wintr z [Právnícké fakulty Univerzity Karlovy](#).

Volební zákon totiž od roku 2016 omezuje kandidující subjekty finančně – utratit smějí nanejvýš 90 milionů korun....

Ústavní právník Wintr: Vyhlásit volby skoro rok dopředu je naschvál vlády vůči vznikajícím koalicím [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.01.2021, Zdroj: rozhlas.cz, Autor: Tomáš Vodňanský, RU / den: 68 220, Vydavatel: rozhlas.cz

...– potřeba podpis premiéra. Andrej Babiš (ANO) se teď tedy nemůže tvářit překvapeně, když s tím musel předem souhlasit,“ míní Jan Wintr z **Právnícké fakulty Univerzity Karlovy**. autoři:Jan BumbaZuzana MarkováSpustit audio

Volební zákon totiž od roku 2016 omezuje kandidující subjekty finančně...

Opozice se šikuje proti ANO, boj o sněmovnu bude mimořádně tvrdý [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.01.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Nguyen Thuong Ly, Pavel Otto, RU / den: 117 688, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s.

...preferenčních hlasů dobrovolně zřekli, nemusejí zdaleka všichni vyslyšet,“ nastínil další možné negativum Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Jasně propočty Navzdory rizikovým faktorům je nejpádnějším argumentem pro koalici volební zákon, který...

ANALÝZA: Opozice se šikuje proti ANO, boj o sněmovnu bude mimořádně tvrdý [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.01.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Pavel Otto, Nguyen Thuong Ly, RU / den: 117 688, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Volby

...preferenčních hlasů dobrovolně zřekli, nemusejí zdaleka všichni vyslyšet,“ nastínil další možné negativum Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Jasně propočty Navzdory rizikovým faktorům je nejpádnějším argumentem pro koalici volební zákon, který posiluje...

Speciál - Miloš Zeman vypsal volby do Poslanecké sněmovny

RÁDIO, Datum: 04.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

...----- Na shledanou a hezký den všem.

moderátor Naším dalším hostem je ústavní právník Jan Wintr z **Právnícké fakulty Univerzity Karlovy**. Dobrý den.

Jan WINTR, ústavní právník, Právnícká fakulta UK Dobrý den.

moderátor ...

Pražský inovační institut posílil Tomáš Lapáček. Bude řídit klíčový inovační projekt Prague Smart Accelerator II

[URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.01.2021, Zdroj: vecerni-praha.cz, RU / den: 3 840, Vydavatel: Spolek Křídla Života

...Pražského inovačního institutu (Pii) rozšířil od 1. ledna 2021 Tomáš Lapáček. Bude řídit klíčový projekt na podporu **výzkumu**, podnikání a inovací v metropoli – Prague Smart Accelerator II (PSA). Jeho úkolem bude mimo jiné vybudovat Regionální inovační značku Prahy a zlepšit spolupráci **výzkumu** a...

Čtenáři doby digitálně-covidové. Čtou dnešní děti jinak?

RÁDIO, Datum: 04.01.2021, Zdroj: ČRo Vltava, Zpráva: 1, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

...se je. Ale tajemstvím zůstává, jak jsme se to naučili, když nám k tomu chybí geny. Jak jsme to dokázali? To jsou otázky, které stály na začátku **výzkumu** americké neurovědkyně a vývojové psychologky Maryanne Wolfové, o její knize Čtenáři, vrať se bude dnes nejednou řeč. Během jejího bádání se stalo...

Nástup možný ihned. Blatný hledá šéfa komunikace

TISK, Datum: 05.01.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 3, Autor: Markéta Plíhalová, Vytlačeno: 20 601, Prodáno: 29 812, Čtenost: 158 779, Vydavatel: Economia, a.s., Rubrika: Události

...bude jedním ze tří hlavních pilířů jeho snahy a že na tom chce zapracovat, můžeme konstatovat, že se to nepovedlo,“ myslí si Hejlová, která na **Fakultě sociálních věd UK** vede katedru marketingové komunikace. Prymula ve funkci vydržel jen krátce, po něm přišel Jan Blatný (oba za ANO), který zlepšení...

Vzdělávací akce v roce 2021 [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.01.2021, Zdroj: vedavyzkum.cz, RU / den: 1 685, Vydavatel: Vědavyzkum.cz, s.r.o.

...společnost alevia se svými partnery širokou škálu vzdělávacích akcí – workshopů, dvoudenních modulů či letních škol – zaměřených na problematiku **výzkumu**, vývoje a inovací a **vysokého školství**.

První akcí je on-line webinář mimořádně zorganizovaný k nově přijaté novele zákona o zadávání...

Satyrova zpověď [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.01.2021, Zdroj: kosmas.cz, Autor: Karel Sedláček, Helena Vančurová, Eliška Koppová, RU / den: 2 500, Vydavatel: kosmas.cz

...čtenářů. Autor/Autorka KAREL SEDLÁČEK (nar. 28.5.1941) se stal v roce 1960 nejmladším hlasatelem Československého rozhlasu. Promoval na **Fakultě sociálních věd UK** v **Praze**. V plzeňském rozhlasovém studiu pracoval do konce roku 1968. Potom byl tiskovým tajemníkem filmového festivalu Finále,...

Z Vysočiny do Prahy a zpět. Policie si přehazuje případ knih popírajících holokaust, vyšetřování trvá už rok [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.01.2021, Zdroj: denikn.cz, Autor: Lukáš Prchal, RU / den: 54 671, Vydavatel: N media a.s., Rubrika: Česko

...své knihy nevydávají pod hlavičkou známých jmen. Není tam Národní odpor nebo nějaké známé jméno neonacistické scény,“ vysvětluje Jan Charvát z **Fakulty sociálních věd UK**. ...

Dva měsíce přehmatů a chaotického vládnutí

TISK, Datum: 06.01.2021, Zdroj: Deník N, Strana: 2, Autor: JAN WIRNITZER, Vytlačeno: 7 500, Prodáno: 6 500, Vydavatel: N media a.s., Rubrika: Zpravodajství

...se přitom nemění. Kdyby komunikace ministerstva zdravotnictví nebynáníhodný každodenní realitou, ale akademickou prací, se kterou se student **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** snaží uspět u šéfky Katedry marketingové komunikace a PR Denisy Hejlové, neměl by šanci. „Když si vzpomeneme, že...

To, že na konkrétní redaktoři chodí stížnosti, je realita. Pokud pochybili, musí nést zodpovědnost, říká šéf Rady ČT

URL [Automatický překlad](#)
WEB, Datum: 06.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Jana Klímová, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

...připomínky k reportážím týkajícím se Maďarska, Polska nebo Sýrie, když tam byla válka. Ale to je můj divácký názor. Vystudoval sociologii na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Pracoval v informační agentuře I.A.M., poté ve Večerníku Praha a v České televizi. Pro ni pracoval jako externí...

Matěj Skalický: Česko nedokáže upotřebit ani to málo vakcín, co má, ale stejně kritizuje EU za pomalé dodávky

URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.01.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Lenka Kabrhelová Pavel Vondra Miroslav Tomek, RU / den: 63 237, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS

...dopodrobna rozebírá, jako exkluzivní pro sledovatele toho jeho kanálu. Docentka Denisa Hejlová, vedoucí Katedry marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, to označila za arogantní a neprofesionální. A co jsem se tak dočetl v Deníku N, skutečně to Úřad vlády...

KOMENTÁŘ: Zvýhodňovat očkované a negativně testované, nebo ne? - Thomas Kulidakis

URL [Automatický překlad](#)
WEB, Datum: 06.01.2021, Zdroj: novinky.cz, RU / den: 2 082 124, Vydavatel: Borgis, a.s.

...Takový přístup je vlastně nejhorší a jde proti věci propagátorů vakcinace. Thomas Kulidakis Vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** v Praze. Absolvoval také studium politologie a řečtiny na univerzitách v Řecku. V komentářích se zaměřuje nejen...

Vinohradská 12 - Strategie očkování proti covidu-19 v ČR (Matěj Skalický)

RÁDIO, Datum: 06.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

...je následovná.

Matěj SKALICKÝ, redaktor Což doc. Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, označila za arogantní a neprofesionální, a co jsem se tak dočetl v Deníku N, tak skutečně to Úřad vlády...

Propagace očkování vážně. Česko oproti světu zaspalo, tvrdí odborníci

URL [Automatický překlad](#)
WEB, Datum: 06.01.2021, Zdroj: tnbizcz, RU / den: 4 269, Vydavatel: Mediafax

...měla ji zahájit dříve a nejen kampaň, měla o očkování mluvit dříve," má jasno Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. "Přijde mi, že kampaň není. Výběrový řízení na komunikační agenturu bylo zrušeno 17. prosince, provádí v...

Střety příznivců D.Trumpa s policií

TV, Datum: 06.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 4, Sledovanost pořadu: 67 211, Provozovatel: Česká televize

...Budeme pokračovat v dodávání kontextu celému dění ve Washingtonu. Kryštof Kozák z katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** je teď s námi ve spojení, dobrý večer přeju. Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**...

Leaknout, či neleaknout? Nejsem jako Assange, říká novinář o tajných zdrojích

URL [Automatický překlad](#)
WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Eva Soukeníková, Jolana Humpálová, RU / den: 1 813 436, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Rubrika: Checkpoint, Svět, Stalo se

...proto ty materiály tolik rezonují na vládní úrovni, všechno dohromady tvoří obrovský příběh," říká v podcastu Jaromír Hanzal, doktorand **Fakulty sociálních věd UK**: „Je to nové, především v obsahu těch dat, pro novináře je to úžasná spousta materiálů," pokračuje. Z rozhovoru s novinářem Martinem...

Autoři

URL [Automatický překlad](#)
WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: bubinekrevolveru.cz, Autor: Petr Adámek, RU / den: 5 000, Vydavatel: bubinekrevolveru.cz

...a zpěvák v duu s klavíristou Jiřím Marešem) a také grafice, kresbě a koláži...

Vystudoval český a německý jazyk a literaturu na **Filozofické fakultě UK**. V letech 1962–68 byl redaktorem vydavatelství Čs. spisovatel, 1964–65 spolupracovníkem a členem redakční rady časopisu Tvář (časopis...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík. Podlehl koronaviru

URL [Automatický překlad](#)
WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: aktualne.cz, RU / den: 616 630, Vydavatel: Economia, a.s., Rubrika: Ekonomika

...zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z **FSV UK**, ekonom, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce," napsal "Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z **FSV UK**, ekonom, přítele prof. Michala...

Zemřel profesor Mejstřík (†68), zabil ho covid. Úmrtí kolegy nechtěl uvěřit ani Moravec

URL [Automatický překlad](#)
WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: blesk.cz, RU / den: 787 042, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Události

...Michal Mejstřík, ekonom a profesor Univerzity Karlovy v Praze. Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor a Mejstříkův kolega z **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec. Příčinou úmrtí byl koronavirus. Michal Mejstřík se narodil 6. června 1952. Od roku 1997 byl profesorem ekonomie...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík. Podlehl komplikacím spojeným s covid-19 [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: fra, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Domáci

...Mejstřík. Podle informací serveru Forbes zemřel na komplikace s nemocí covid-19. Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra **CERGE**, působil také na **Fakultě sociálních věd**. V posledních měsících byl členem skupiny KoronERV-20.

Rodák z Kolína byl výraznou...

Covidu podlehl muž, díky kterému Češi lépe rozumí penězům [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Karolína Štuková, RU / den: 1 813 436, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Rubrika: Byznys, Stalo se

...významný český ekonom a profesor Univerzity Karlovy Michal Mejstřík.

Zemřel jeden z nejvýznamnějších českých ekonomů a profesor na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Michal Mejstřík. Podle Institutu ekonomických studií, který sám na Univerzitě Karlově založil, podlehl pedagog nemoci...

Trump své věrné neztratí, za eskalaci nese zodpovědnost, říká amerikanista [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: Ditta Kotoučová, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Zahraničí

...v americké politice, o takové možnosti uvažují. Kryštof Kozák Je vedoucím Katedry severoamerických studií na Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Zabývá se USA a Mexikem, transatlantickou vazbou či vlivem ekonomické integrace a globalizace na veřejnou...

Zemřel profesor Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Bylo mu 68 let [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: lidovky.cz, Autor: ČTK, RU / den: 244 802, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Lidé

Ve věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci potvrdila **Fakulta sociálních věd UK**. Foto: Michal Mejstřík, Institut ekonomických studií **fakulty sociálních věd univerzity Karlovy** František Vlček, Lidové noviny

Zemřel profesor ekonomie a bývalý člen Národní ekonomické rady vlády Mejstřík, bylo mu 68 let [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: ČTK, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

Ve věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci ČTK potvrdila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podrobnosti připravujeme.

Ve věku osmašedesáti let zemřel ekonom Michal Mejstřík [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: cnn.iprima.cz, Autor: Ftv Prima, RU / den: 79 383, Vydavatel: FTV Prima, spol. s r.o.

...minulosti působil například v Národní ekonomické radě vlády. Založil také Institut ekonomických studií Univerzity Karlovy. Jeho úmrtí potvrdila **Fakulta sociálních věd UK**.

reklama

Michal Mejstřík se narodil v Kolíně v roce 1952. Vystudoval ekonometrii na VŠE a poté pracoval na...

Zemřel profesor Mejstřík (†68), zabil ho covid. Úmrtí kolegy nechtěl uvěřit ani Moravec [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: blesk.cz, RU / den: 787 042, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Události

...Michal Mejstřík, ekonom a profesor Univerzity Karlovy v Praze. Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor a Mejstříkův kolega z **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec. Příčinou úmrtí byl koronavirus. Michal Mejstřík se narodil 6. června 1952. Od roku 1997 byl profesorem ekonomie...

Zemřel profesor ekonomie a bývalý člen Národní ekonomické rady vlády Mejstřík, podlehl nemoci covid-19 [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: ČTK, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

...věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci ČTK potvrdila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podlehl komplikacím spojeným s nemocí covid-19. "Jsem z toho zničený, konsternovaný. Byl to ještě mladý chlap, který se před...

Zemřel profesor ekonomie a bývalý člen Národní ekonomické rady vlády Mejstřík, podlehl nemoci covid-19 [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: ČTK, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

...věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci ČTK potvrdila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podlehl komplikacím spojeným s nemocí covid-19.

Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a ...**

Zemřel ekonom Michal Mejstřík, podlehl Covidu [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: kurzy.cz, RU / den: 151 154, Vydavatel: AliaWeb, spol. s r. o., Rubrika: Z domova

...68 let. Během pandemie covid-19 byl členem Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Jako významný ekonom se podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum** a doktorské

Profesor ekonomie Michal Mejstřík podlehl nemoci Covid-19 ve věku 68 let.

Během...

Covidu podlehl Michal Mejstřík. Češi díky němu lépe rozumí penězům [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Karolína Štuková, RU / den: 1 813 436, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Rubrika: Byznys, Stalo se

...významný český ekonom a profesor Univerzity Karlovy Michal Mejstřík.

Zemřel jeden z nejvýznamnějších českých ekonomů a profesor na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Michal Mejstřík. Podle Institutu ekonomických studií, který sám na Univerzitě Karlově založil, podlehl pedagog nemoci...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík. Podlehl komplikacím spojeným s covid-19 [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Autor: fra, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Domáci

...Mejstřík. Podle informací serveru Forbes zemřel na komplikace s nemocí covid-19. Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra **CERGE**, působil také na **Fakultě sociálních věd**. V posledních měsících byl členem skupiny KoroNERV-20.

Rodák z Kolína byl výraznou...

Interview Plus: Jiří Pondělíček, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

[RÁDIO](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

...obou parlamentních komorách. Témat je tedy dost a já je proberu s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem, který působí v Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den. **Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK** Dobrý den. ...

Zemřel profesor ekonomie a bývalý člen Národní ekonomické rady vlády Mejstřík, podlehl nemoci covid-19 [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: ČTK, Jana Klímová, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

...věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci ČTK potvrdila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podlehl komplikacím spojeným s nemocí covid-19.

Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a**...

Zemřel profesor Mejstřík (†68), zabil ho covid. Úmrtí kolegy nechtěl uvěřit ani Moravec [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: blesk.cz, RU / den: 787 042, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Události

...Michal Mejstřík, ekonom a profesor Univerzity Karlovy v Praze. Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor a Mejstříkův kolega z **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec. Příčinou úmrtí byl koronavirus. Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze a pak...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík, podlehl nemoci Covid-19 [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: ecofin.cz, Autor: Vojtěch Berka, RU / den: 3 500, Vydavatel: ecofin.cz

...podlehl.

Mejstřík byl jednou z nejvýraznějších osobností české porevoluční ekonomie. Stál u zrodu Institutu ekonomických studií **Univerzity Karlovy** i **Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium (CERGE-EI)**. Byl také členem Národní ekonomické rady vlády.

Veřejnost o jeho úmrtí...

Zemřel ekonom Mejstřík, měl podlehnout covidu. Exčlenovi Národní ekonomické rady vlády bylo 68 let [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: lidovky.cz, Autor: ČTK, RU / den: 244 802, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Lidé

...věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Informaci o úmrtí potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických...

Zemřel ekonom Mejstřík, měl podlehnout koronaviru [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: cz.sputniknews.com, RU / den: 500, Vydavatel: cz.sputniknews.com

...věku 68 let zemřel významný český ekonom Michal Mejstřík. Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra **CERGE**, působil také na **Fakultě sociálních věd**. V posledních měsících byl členem skupiny KoroNERV-20. Informaci ověřil server Forbes.

Aktualizujeme

Zemřel...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík

TV, Datum: 07.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 5, Sledovanost pořadu: 65 185, Provozovatel: Česká televize

...V 68 letech zemřel profesor Michal Mejstřík. Dlouhodobě byl jedním z nejvýznamnějších českých ekonomů působících v akademické sféře. Na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** založil v roce 1993 Institut ekonomických studií, který jako ředitel vedl až do roku 2010. Opakovaně působil jako...

Profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen NERV, podlehl covidu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: patria.cz, Autor: ČTK, RU / den: 15 519, Vydavatel: Patria Online, a.s.

...Ve věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Informaci o úmrtí ČTK potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman.

Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut...

Amerikanista: Trump už předání moci blokovat nebude. Část republikánů se s ním rozhodla rozejít [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Rubrika: Zahraniční

...v Michiganu. A ve včerejším projevu jim slíbil, že s nimi bude pochodovat," uvádí amerikanista, který působí na Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Policie zatkla několik desítek lidí, zdaleka ale ne všechny ty, kteří do budovy vnikli. Jisté prý ale je, že...

Covidu podlehl profesor ekonomie Michal Mejstřík [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: prazsky-zpravodaj.cz, RU / den: 10 000, Vydavatel: prazsky-zpravodaj.cz

... Mejstříkovo působení mělo mezinárodní přesah. V rámci svého akademického působení, byl řadu let ředitelem Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd UK**, zásadním způsobem formoval podobu české ekonomie po roce 1989, kdy se pozápádnila a stala se relevantním nástrojem pro rozbor a...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík, rodák z Kolína a bývalý člen NERV. Podlehl covidu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: denik.cz, Autor: ČTK, RU / den: 515 053, Vydavatel: VLTAVALABE MEDIA, a.s., Rubrika: Česko

...věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík, kolínský rodák. Informaci o úmrtí potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut...

Odešel profesor ekonomie Michal Mejstřík, člen NERV i KoroNERVu. Podlehl covidu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: kurzy.cz, RU / den: 151 154, Vydavatel: AliaWeb, spol. s r. o., Rubrika: Investice

...věku 68 let zemřel profesor a ekonom Michal Mejstřík. Podlehl covid-19. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií.

Aktualizováno Ve věku...

Zemřel profesor Mejstřík (†68), zabil ho covid. Úmrtí kolegy nechtěl uvěřit ani Moravec [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: blesk.cz, RU / den: 787 042, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Události

...Michal Mejstřík, ekonom a profesor Univerzity Karlovy v Praze. Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor a Mejstříkův kolega z **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec. Příčinou úmrtí byl koronavirus. Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze a pak...

Tomáš Sedláček o Michalu Mejstříkovi: Covid zabil člověka, který viděl za pár minut to, na co jiní potřebovali rok [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Tomáš Sedláček, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

...jsme k němu vzhlíželi. Za všechny NERVy, za KoroNERV-20, za naše bankovníctví a kapitálový trh, za pivní partu ekonomů, kterou měl tak rád, za **Fakultu sociálních věd** a za **CERGE**, za Leadership Forum, za ekonomy, ekonomiky podnikatele a podnikatelský, za dějiny české ekonomie, do kterých ses...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík, měl covid: Truchlí po něm i Moravec a Kalousek [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: extra.cz, Autor: Klára Šimšová, RU / den: 680 431, Vydavatel: extra.cz, Rubrika: Michal Mejstřík

...zemřel a podle časopisu Forbes se Mejstřík před smrtí pral právě se zákeřným covidem-19, který sužuje celý svět. Václav Moravec, jeho kolega z **Fakulty sociálních věd**, odmítal uvěřit tomu, že je jeho kamarád po smrti. Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z...

Trump spáchal ten největší hřích. Historici ho zařadí mezi vůbec nejhorší prezidenty, říká amerikanista Pondělíček [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Ondřej Houska, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

...To, že jeho stoupenci zaútočili na americký Kongres, tedy nespadlo z čistého nebe, říká v rozhovoru pro iHNed.cz amerikanista Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. "Nikdo z historiků nebude za 50 let řešit, jestli hrubý domácí produkt za Trumpa rostl o dvě desetiny..."

Zemřel uznávaný ekonom Michal Mejstřík (†68)! Podlehl covidu! [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: stars24.cz, Autor: Libor Frýdl, RU / den: 8 000, Vydavatel: stars24.cz

...věku 68 let zemřel uznávaný český ekonom Michal Mejstřík. ČTK to řekl mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických...

Škoda, že Kapitol alespoň trochu nepodpálili, píše v komentáři amerikanista Kozák [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: forbes.cz, RU / den: 39 576, Vydavatel: Business Consulting & Media, s.r.o., organizační složka

...optikou, která nebude postavená na pravěkých principech alfa-samectví. Autor je amerikanista působící v Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Reklama ...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: profisedi.cz, Autor: Michal Mejstřík, Jiří Thýn, RU / den: 11 235, Vydavatel: Martin Gregor - Gregi.net

...ledna 2021 zemřel na komplikace spojené s Covidem profesor **Univerzity Karlovy** Michal Mejstřík. Bylo mu 68 let.

Michal Mejstřík patřil mezi anše nejvýznamnější ekonomy. Studoval na **Vysoké škole** ekonomické v Praze a na London School of Economics. V roce 1997 mu byl udělen titul profesor...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík. Člen Koro-NERVu podlehl komplikacím spojeným s nemocí covid-19 [URL Automatický překlad](#)

Automatický překlad

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: echoprime.cz, Autor: Echo24, RU / den: 129 198, Vydavatel: Echo Media a.s., Rubrika: Homepage, Události

...věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Informaci o úmrtí potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických...

Dav u Kapitolu strhli radikálové. Může se to stát i v Česku, tvrdí experti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: tnbiz.cz, RU / den: 4 269, Vydavatel: Mediafax

...zbraněmi, povede to k občanské válce symbolické, ale v rámci republikánské strany," předpovídá vedoucí katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštof Kozák. Za nepokoji stojí podle amerikanistů radikální skupina republikánů, jejichž cíl byl jediný -...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík

TV, Datum: 07.01.2021, Zdroj: Prima, Zpráva: 21, Sledovanost pořadu: 532 533, Provozovatel: FTVPrima, spol. s r.o.

...zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra **CERGE**. Působil také na **Fakultě sociálních věd**. V posledních měsících byl členem skupiny KoroNERV 20, která se zabývá překonáním dopadů pandemie...

Značka Trump nezmizela. Její síla se teprve ukáže

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 4, Autor: VÍT ŠTĚPÁNEK, Vydání: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Spojené státy

...Trump stále ovládá velkou část republikánských voličů, říká Kryštof Kozák z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. * LN Znamená útok Trumpových příznivců na Kapitol rozkol v Republikánské straně? Ano, a je to dramatický rozkol. Navenek je to znát zejména tím,...

Odešel jeden z otců české moderní ekonomie

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 15, Autor: čtk, Vydání: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Ekonomika

...Ve věku 68 let včera zemřel uznávaný český ekonom Michal Mejstřík. Oznámil to mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Právo, Strana: 5, Autor: (ČTK, svj), Vydání: 88 281, Prodáno: 57 071, Čtenost: 191 787, Vydavatel: Borgis, a.s., Rubrika: Zpravodajství

...věku 68 let podlehl covidu19 jeden z nejznámějších českých ekonomů Michal Mejstřík. Informaci o jeho úmrtí včera potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání** a na...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 5, Autor: (fra), Vydání: 110 377, Prodáno: 91 789, Čtenost: 453 105, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Z domova

...porevoluční ekonomie. Podle informací médií zemřel na komplikace s nemocí covid-19. Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra **CERGE**, působil také na **Fakultě sociálních věd**. V poslední době byl členem skupiny KoroNERV-20....

ZEMŘEL MICHAL MEJSTŘÍK. V MINUTĚ VIDĚL TO, NACO JINÍ POTŘEBOVALI ROK

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 13, Autor: Tomáš Sedláček, Vydání: 20 601, Prodáno: 29 812, Čtenost: 158 779, Vydavatel: Economia, a.s., Rubrika: Názory

...a nám všem, kteří jsme k němu vzhlíželi. Za všechny NERV, za KoroNERV-20, za naše bankovníctví a kapitálový trh, za pivní partu ekonomů, za **Fakultu sociálních věd UK** a za **CERGE**, za Leadership Forum, za dějiny české ekonomie, do kterých se nezaměnitelně zapsal, za tento národ, mohu-li za nás...

Amerikanista: Útok na Kapitol znamená pro republikány dramatický rozkol, značka Trump ale nezmizela [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 08.01.2021, Zdroj: lidovky.cz, Autor: Vít Štěpánek, RU / den: 244 802, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Svět

...Trump stále ovládá velkou část republikánských voličů, říká Kryštof Kozák z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Chaos v Kongresu: zmatené pobíhání a barikády v kancelářích. Zavolejte Trumpa, křičeli demokraté Lidovky.cz: Znamená útok Trumpových příznivců...

Petříček: S nástupem Bidena se v USA situace zklidní, Trump nerespektuje demokracii [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 08.01.2021, Zdroj: eurozpravy.cz, RU / den: 137 303, Vydavatel: Active Solutions s.r.o. - media group

...násilím," má jasno. Trumpův návrat do politiky může být obtížný Absolvent magisterského a doktoranského programu oboru mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** považuje tvrzení amerického tisku o tom, že Trump má na rukou krev, za silná slova. „Osobně bych takové...

Rozhovor s Jiřím Pondělíčkem

RÁDIO, Datum: 08.01.2021, Zdroj: ČRo Dvojka, Zpráva: 1, Poslechovost pořadu: 151 305, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

...**moderátorka** Dobrý den přeje Zita Senková. Ve studiu vítám amerikanista Jiřího Pondělíčka, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den. **Jiří PONDELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK** Dobré ráno....

Upřímnou soustrast: Zemřel ekonom Michal Mejstřík, měl koronavirus [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 08.01.2021, Zdroj: sip.denik.cz, Autor: Redakce, RU / den: 26 200, Vydavatel: VL TAVALABE MEDIA, a.s., Rubrika: Příběhy a události

...krizovým štábem otrásla smutná zpráva. Jeho člen ekonom Michal Mejstřík ve svých 68 letech zemřel. Tragickou novinu potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Z informací webu Forbes vyplývá, že Mejstřík podlehl koronaviru.

Nejdiskutovanější onemocnění světa si...

Vinohradská 12 - Útok na Kapitol

RÁDIO, Datum: 08.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

...představitelé Evropské unie, NATO i bývalí prezidenti Spojených států. /ukázka/ **Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK** Pokud bychom se na to podívali už trochu s odstupem, tak už byl Joe Biden i Kamala Harris schválení a...

Donald Trump: Běžte domů. Milujeme vás. Jste opravdu výjimeční [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 08.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Věra Luptáková, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Rubrika: Domáci

...týdne analyzuji redaktor serveru Aktuálně.cz Daniel Anýž, který se děním v USA zabývá dlouhodobě, a Anna Shavit, politoložka z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Ve středu došlo ve Spojených státech k bezprecedentnímu násilnému útoku na sídlo kongresu, a to ze strany příznivců...

Smutnou koncovku Trump neodpáře

TISK, Datum: 09.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 4, Autor: IMETA KŘÍŽOVÁ, Vytlačeno: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Domov

...1989 ve Svaté zemi. * Od roku 1995 pracoval v humanitární organizaci Člověk v tísni, v letech 1997 až 2005 ji vedl. * Vystudoval politologii na **Fakultě sociálních věd UK** a Counter-Terrorism Studies a Homeland Security na Interdisciplinary Center v Izraeli. * Jako nezávislý expert je členem...

Trump změnil pravidla hry, Twitter byl pro něj důležitý, říká sociolog [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 10.01.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: knn, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Domáci

...podporou. Pokud se rozhodne, že bude mobilizovat voliče k nějakým násilným krokům. prof. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D. | Působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a v Sociologickém ústavu Akademie věd České republiky. | Zaměřuje se na politickou mobilizaci, sociální hnutí a analýzu...

Očkování národní hrdostí rozhodně nebude, na mediální kampaň je už pozdě, říká expertka Hejlová [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 10.01.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Kristýna Guryčová, RU / den: 63 237, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Rubrika: Zprávy z domova

...kampaň na podporu očkování proti koronaviru. Rozběhnout by ji chtěla během února. Podle šéfky Katedry marketingové komunikace a public relations **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Denisy Hejlové ale kabinet Andreje Babiše (ANO) zaspal. „Spousta lidí má už názor vytvořený a je velmi těžké ten...

Očkování - mediální kampaň/nekampaň. Kontroverze kolem vládní propagace/nepropagace

TV, Datum: 10.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 6, Sledovanost pořadu: 93 019, Provozovatel: Česká televize

...akcí v zemi informovat? Novináři nebo třeba datoví analytici teď můžou najít inspiraci na novém odborném webu Infomore. Spolupracuje na něm **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**, lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně a společnost Newton media. Cílem projektu je snížit míru infodemie,...

Klaus i Landa mají rádi pozornost. Zatím pouze zkoumají trh, míní politolog [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.01.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: ajez, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Domáci

...té situace k nastartování, nebo v případě Klause, restartování vlastní politické kariéry," řekl portálu iDNES.cz politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Oba podle něj zkouší, jestli se jejich rétorika ve společnosti chytí. Mlejnek nepopírá, že by se v budoucnu mohli...

Umění jako tajná zbraň mezinárodní politiky

TISK, Datum: 12.01.2021, Zdroj: Haló noviny, Strana: 4, Autor: (vž), Vytisknuto: 43 000, Vydavatel: Futura a.s., Rubrika: Z domova

...nastolovaných skandinávskými státy. Zaměřte se ale i na českou kulturní diplomacii. Eliška Tomalová, vedoucí Katedry evropských studií IMS **Fakulty sociálních věd UK**, dodala: »Chtěli jsme posluchačům přiblížit také praktický rozměr kulturní diplomacie: Kdo rozhoduje o tom, který orchestr bude zemi...

Nejcitovanější vědci světa podle Stanfordské univerzity [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 12.01.2021, Zdroj: vedavyzkum.cz, RU / den: 1 685, Vydavatel: Vedavyzkum.cz, s.r.o.

...chemie a biochemie Akademie věd ČR se tradičně umísťuje jako jeden z nejcitovanějších českých vědců. Osmou příčku obsadil Ladislav Křišťoufek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Umístil se těsně pod hranici prvních pěti tisíc, na 5028. místě. Ekonom Křišťoufek je také jediným vědcem v...

Rozhovor s Richardem Hindlsem

RÁDIO, Datum: 12.01.2021, Zdroj: ČRo Dvojka, Zpráva: 1, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

...tomu, co se teď bavíme. Dlouhodobou nezaměstnaností se považuje informace o tom, že ten člověk rok nesehnal zaměstnání a v případě absolventů **vysokých škol** půl roku, protože je řada absolventů, kteří opouští střední škole a **univerzity** a nemají potom práci.

Zita SENKOVÁ, moderátorka ...

KONEC SEXU VE MĚSTĚ

TISK, Datum: 13.01.2021, Zdroj: Masta, Strana: 53, Autor: EVA KADLČÁKOVÁ, Vytisknuto: 47 461, Prodáno: 28 999, Čtenost: 113 082, Vydavatel: VLTAVALABE MEDIA, a.s., Rubrika: Fejeton

...Dokud nás to spolu baví, dokud se máme čemu smát, dokud smíme doufat... nemusíme, ale můžeme! EVA KADLČÁKOVÁ Absolventka žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Působila v rozhlasových a televizních médiích a v reklamě. Dnes pracuje v Českém rozhlase. Její fejetony můžete slyšet...

Renesanční ekonom i pedagog

TISK, Datum: 13.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 11, Autor: IVANA PEČINKOVÁ, Vytisknuto: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Ekonomika

...kolegové Martin Gregor, ředitel Mejsťříkovy alma mater.

Tou byl od roku 1993 až do jeho posledních dní Institut ekonomických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Kondolenční kniha je plná slov loučení mnoha špičkových ekonomů i vzkazů od jeho bývalých studentů. Z Česka i ze...

Úpadek dolaru? Vlhký sen Rusů se hned tak nenaplní, vedle ekonomiky pozici americké měny drží i mocenský význam USA [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 13.01.2021, Zdroj: investicniweb.cz, RU / den: 3 370, Vydavatel: investicniweb.cz

...Eko v rámci cyklu "Svět v roce 2021" rozebírali Helena Horská, hlavní ekonomka Raiffeisenbank, a politický geograf Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. ...

Novým mluvčím Agrární komory ČR je Šesták [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 13.01.2021, Zdroj: mediar.cz, RU / den: 8 714, Vydavatel: Ondřej Aust

...komory České republiky je od ledna Zdeněk Šesták. Ten naposled pracoval jako externista pro Český rozhlas, zároveň vede odborné semináře na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. V minulosti byl reportérem České televize, manažerem komunikace Českého olympijského výboru či zástupcem ředitele...

ŘEDITEL?

TISK, Datum: 14.01.2021, Zdroj: Reflex, Strana: 48, Autor: ADÉLA KNAPOVÁ, Vytisknuto: 52 666, Prodáno: 36 703, Čtenost: 253 160, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Rozhovor

...MODERNÍ SVĚT SPRÁVNĚ FUNGOVAT, NAPROSTO SAMOZŘEJMĚ VE SVÉ DNA. JAKUB ŽELEZNÝ vystudoval filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci a **fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy** v Praze, kde dnes přednáší. Od roku 1993 působil téměř dvacet let jako redaktor a moderátor v Českém rozhlase....

Země uprostřed krize – budoucí důchody v mize [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 14.01.2021, Zdroj: ekonom.cz, Autor: Martin Potůček, RU / den: 89 350, Vydavatel: Economia, a.s.

...veřejné a sociální politiky, prognostik a publicista. Působí v Institutu sociologických studií a v Centru pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd UK**. Zaměřuje se na problematiku formování české sociální politiky a důchodové reformy. Institucionální základna přípravy důchodové...

Úpadek dolaru? Vlhký sen Rusů se hned tak nenaplní, vedle ekonomiky pozici americké měny drží i mocenský význam USA [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 14.01.2021, Zdroj: kurzy.cz, RU / den: 151 154, Vydavatel: AliaWeb, spol. s r. o., Rubrika: Měny-forex

...Eko v rámci cyklu 'Svět v roce 2021' rozebírali Helena Horská, hlavní ekonomka Raiffeisenbank, a politický geograf Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Další videa a články najdete na www.investicniweb.cz ...

Manžel na prvním místě

TISK, Datum: 15.01.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 2, Autor: Ondřej Houska, Vytisknuto: 20 601, Prodáno: 29 812, Čtenost: 158 779, Vydavatel: Economia, a.s., Rubrika: Příloha - Víkend

...co má prezidentova manželka dělat. „A přesto se od ní očekává spousta věcí,“ říká Jiří Pondělíček, amerikanista z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd UK**. Vedle povinností, jako jsou reprezentace a doprovázení manžela na různých pracovních cestách či setkáních s veřejností, je...

Landa míchá historii s pohádkami a využívá znalosti dějepisu na úrovni páté třídy, tvrdí historici Stehlík a Groman [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.01.2021, Zdroj: info.cz, Autor: Jan Januš, RU / den: 94 738, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: strategie

...Husité ji, jak uvádí Groman, převzali z Polska. Bývalý děkan Filozofické fakulty a profesor českých dějin Michal Stehlík a mediální historik z **Fakulty sociálních věd** Martin Groman připravují zhruba dvacetiminutový podcast Přepište dějiny od loňského listopadu. Záměrem je uvádět na pravou míru...

Proč u nás novinářská profese vznikala se zpožděním? [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Rubrika: Historie

...Vávra Haštalský nebo Jan Slavíbor Knedlhans Liblinský. Jak se měnila pozice novinářů dále během 20. století, se dozvíte od historika Jana Cebeho z **FSV UK**. Novinářský status po roce 1989 Novinářské povolání se ustavovalo v určitých časových osách v úzké vazbě na politickou, společenskou,...

Gatesovy mikročipy, rtuť, buňky z potratů... Dezinformace o vakcínách nepolevují [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.01.2021, Zdroj: echoprime.cz, Autor: Viet Tran, RU / den: 129 198, Vydavatel: Echo Media a.s., Rubrika: Homepage, Události

...viru dokážou přepsat lidské DNA, i to bylo mnohokrát vyvráceno jako nemožné. Funkci mRNA vakcín vysvětlil například biochemik a prorektor **Univerzity Karlovy** pro vědeckou činnost **Jan Konvalinka**. Po internetu se šíří i mnohem divočejší fake news. Některé například tvrdí, že se ve vakcínách nachází...

Násilníky z Kapitolu identifikují kromě agentů z FBI i média. Zkoumají záznamy a prohledávají sociální sítě [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.01.2021, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Kateřina Šalounová Daniela Včková, RU / den: 285 360, Vydavatel: ceskatelevize.cz

...se zdálo, že nabádá lidi, aby v Kapitolu šli do nějaké chodby. Jenže se ukázalo, že to byl vlastně hrdinský čin," říká Jakub Dopieralla z **Fakulty sociálních věd Karlovy univerzity**, který se zabývá fungováním Senátu a Kongresu USA. Video davu, který následuje policistu, natočil a zveřejnil...

Nemocní potřebují peníze, aby nemuseli ven

TISK, Datum: 18.01.2021, Zdroj: Reportér, Strana: 42, Autor: Marek Šálek, Vytisťeno: 25 000, Vydavatel: Reportér magazin, s. r. o.

...Záleží i na motivaci lidí, kterou vláda podceňuje," říká sociolog Daniel Prokop, jehož agentura PAQ vypracovala už několikáté pokračování **výzkumu** Život během pandemie.

* Jaké zjištění z vašich **výzkumů** vám připadá nejpodstatnější, případně vás nejvíce překvapilo?

Asi to, že v...

Za Agrární komoru mluví Zdeněk Šesták, zastupoval v Česku KHL či Spartu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.01.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: ČTK, iDNES.cz, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Mediahub

...externě s Českým rozhlasem, dříve i s Českou televizí nebo Českým olympijským výborem.

Vystudoval obor management a marketing na **Fakultě tělesné výchovy a sportu** Univerzity Karlovy. Externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, vede semináře Sportovní marketing,...

Za Agrární komoru ČR bude mluvit Šesták, dříve se zabýval sportem [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.01.2021, Zdroj: zemedelec.cz, RU / den: 3 932, Vydavatel: Profi Press, s.r.o.

...spolupracoval externě s Českým rozhlasem, dříve i s Českou televizí nebo Českým olympijským výborem. Vystudoval obor management a marketing na **Fakultě tělesné výchovy a sportu** Univerzity Karlovy. Externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd UK**, vede semináře Sportovní marketing, komunikace a PR....

Interview Plus: Zuzana Lizcová, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

RÁDIO, Datum: 18.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

...vystřídat Angelu Merkelovou? Od mikrofonu zdraví Lucie Vopálenská. A naším hostem je dnes Zuzana Lizcová z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den.

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** ...

Komentář Michaela Romancova: Ruský Gándhí [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.01.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Michael Romancov, RU / den: 117 688, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Názory

...světového společenství mu vrátil respekt. A Navalný je, dnes už globálně známým, ztělesněním despektu. Autor je politický geograf a pedagog na **Fakultě sociálních věd UK** ...

Nový šéf CDU je následovník Merkelové. Polovina Němců ji dál chce za kancléřku, říká expertka [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.01.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Lucie Vopálenská, Michael Erhart, RU / den: 63 237, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Rubrika: Zprávy ze světa

...Němčům předsedu nevolí německá veřejnost, ale delegáti sjezdu," říká v Interview Plus Zuzana Lizcová z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Zvolení Lascheta, který ve druhém kole volby těsně porazil konzervativce Friedricha Merze, představuje kontinuitu s érou...

Evropská strategie pro dobývání vesmíru

TV, Datum: 18.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 10, Sledovanost pořadu: 65 888, Provozovatel: Česká televize

...dvou podobných projektech. **Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka** A odborníkem na toto téma je také Petr Boháček, výzkumný pracovník **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** v oblasti globální kosmické politiky. Ten evropský projekt má zajistit především nezávislost na zemích, jako je...

Den po zatčení stanul Alexej Navalnyj před ruským soudem

TV, Datum: 18.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 3, Sledovanost pořadu: 27 812, Provozovatel: Česká televize

...to tě teď pošleme do vězení. **Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka** Naším hostem je teď Jan Šír z institutu Mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý večer vám přeju. **Jan ŠÍR, Katedra ruských a východoevropských studií FSV UK** Dobrý...

Přehled vysokých škol podle počtu zájemců o studium v roce 2020

TISK, Datum: 19.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 13, Vytisknuto: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Akademie

...Vysoká VEŘEJNÉ škola/**VŠ** Fakulta VEŘEJNÉ VYSOKÉ 201 Podaných 827 přihlášek ŠKOLY Uchazeči, 88 se kteří 822 dostavili k přijímačkám 73 Počet 368 přijatých 69 Počet 488 zapsaných Úspěšnost 83 uchazečů * %
Univerzita Karlova 36 829 17 931 9382 8841 52 %
1. Lékařská fakulta 4414 2932 1308 713...

Kalousek věděl, že by se do Sněmovny už nedostal, komentuje politolog jeho odchod [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.01.2021, Zdroj: cnn.iprima.cz, Autor: FTV Prima, RU / den: 79 383, Vydavatel: FTV Prima, spol. s r.o.

...se vzdal poslaneckého mandátu, protože tušil, že v koalici ODS, TOP 09 a KDU-ČSL by se do Parlamentu již nemusel dostat, myslí si politolog z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Josef Mlejnek. reklama „Je možné, že zjistil, že při rozdělování mandátů v koalici by se ocitl na nevolitelném...

Kontroverzní, ale viditelný. TOP 09 náhradu za Kalouska nemá, míní politolog [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.01.2021, Zdroj: zpravyIDNES.cz, Autor: Tereza Včková, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Domáci

...množstvím negativních preferencí, politik, který je neutrální, většinou není pro volební soubor dobrý. Josef Mlejnek Josef Mlejnek působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Zabývá se přechody k demokracii, ústavními a volebními systémy, historií, kulturou i politikou střední a...

Biden jako Roosevelt: čelí historické krizi. Šance, že něco změní, je ale výrazně menší [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Ondřej Houska, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

...rozpočtu s cílem zmírnit sociální a ekonomické následky krize," připomíná Jiří Pondělíček, amerikanista z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Rozdíl mezi Trumpem a Bidenem je hlavně v míře a délce podpory. I když i sám Trump se nakonec postavil na stranu...

Trumpova inaugurace byla show za rekordních 90 milionů dolarů [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Rubrika: Historie

...tímto takřka magickým momentem přísahy do jeho rukou," vysvětluje v Magazínu Leonardo Kryštof Kozák, vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Celý obřad prošel v průběhu staletí výraznou proměnou. „Když se na to podíváme, tak se z toho stala větší a...

Biden jako Roosevelt: čelí historické krizi. Šance, že něco změní, je ale výrazně menší [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Ondřej Houska, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

...rozpočtu s cílem zmírnit sociální a ekonomické následky krize," připomíná Jiří Pondělíček, amerikanista z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Rozdíl mezi Trumpem a Bidenem je hlavně v míře a délce podpory. I když i sám Trump se nakonec postavil na stranu...

Navalnyj zaútočil na prezidenta Vladimíra Putina

TV, Datum: 20.01.2021, Zdroj: TV Nova, Zpráva: 12, Sledovanost pořadu: 869 949, Provozovatel: TV Nova s.r.o.

...k soukromém přístavu si prý prezident krátí tunelem, který hloubili stejní lidé jako moskevské metro. **Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, Fakulta sociálních věd** To vypovídá nejenom o majetkových poměrech ruské hlavy státu, ale zejména je to sonda do jeho psychiky, zálibu v...

Inaugurace amerického prezidenta

TV, Datum: 20.01.2021, Zdroj: ČT 1, Zpráva: 12, Sledovanost pořadu: 895 356, Provozovatel: Česká televize

...světa vždy poslechnout. Mezi ně patří ochranka. Z té prezidentské se po konci úřadu stane exprezidentská. **Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Fakulta sociálních věd UK** Prezident i jeho manželka mají nárok na doživotní ochranku a to se týká i jeho děti do věku 16 let. Jan ŠILHAN,...

Nejraději se ptám PROČ?

TISK, Datum: 20.01.2021, Zdroj: Žena a život, Strana: 50, Autor: ADÉLA SKŘIVÁNKOVÁ, Vytisknuto: 46 846, Prodáno: 26 686, Čtenost: 229 152, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Rozhovor

...šestý díl jsme vysílali například proto, že informací začalo být spousta, ale lidé nevěděli, na co se mohou spolehnout. Vysvětlovali jsme, co **věda** už ví a co zatím ne, vyvraceli nejčastější mýty a dezinformace. Je fér si přiznat, že spousta věcí stále nevíme. Nevědět je normální. A nemůžeme...

Tvořit hry je umění. Na FAMU vzniká obor herního designu, studenti se budou učit i sociální odpovědnosti [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 21.01.2021, Zdroj: modernizace.iHNed.cz, Autor: Adam Mašek, RU / den: 8 809, Vydavatel: Economia, a.s.

...hry, fungují lidé na těchto pozicích odděleně.

Narodil se v Sušici. Získal doktorát v oblasti mediálních studií na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, kde momentálně působí jako odborný asistent. Je autorem nedávno vydané monografie Jak obehrát železnou oponu věnující...

Prezident může bodovat empatií

TISK, Datum: 21.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 5, Autor: ROBERT SCHUSTER, Vytiskeno: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Vydavatel: Mafra, a.s., Rubrika: Prezident USA

...Bílého domu Joe Biden má blízko k dělnickému prostředí. Mohl by být proto schopný dívat se na svět očima Trumpových voličů, říká amerikanista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštof Kozák. * LN Jak dalece může nový prezident změnit politiku svého předchůdce? Musíme to vidět v...

Dvě třetiny Američanů nevěří oficiálním závěrům zprávy o vraždě prezidenta Kennedyho [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 21.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Zuzana Marková, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Rubrika: Historie

...ještě dvě třetiny lidí nevěří oficiálním závěrům,“ říká Kryštof Kozák, vedoucí Katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Existují rozličné konspirační teorie, které spekulují o dvou až třech střelcích, nebo zapojení Sovětů a mafie....

Amerikanista: Před Bidenem leží rozdělená země. Napravit rozkol bude trvat déle než volební období [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 21.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Rubrika: Zahraniční

...Tehdy bylo rozdělení – které vedlo mezi Severem a Jihem země – ještě zásadnější, říká Jiří Pondělíček z Katedry severoamerických studií při **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**: „Dnes je velkou dělicí linií město a venkov. A zároveň často vede napříč státy a různými komunitami.“ Právě...

Rozhovor s Jiřím Pondělíčkem

RÁDIO, Datum: 21.01.2021, Zdroj: ČRo Dvojka, Zpráva: 1, Poslechovost pořadu: 151 305, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS

...**moderátorka** Dobrý den přeje Zita Senková, dnešním hostem je amerikanista Jiří Pondělíček z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den. **Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK** Dobrý den. ...

Drahe zdravotní pojištění, nefunkční daňový systém. Co pálí současné USA? [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 21.01.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Eva Soukeniková, RU / den: 1 813 436, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Rubrika: Svět, Volby USA, Stalo se

...navrhuje to takzvané krajně levicové křídlo v Demokratické straně to, co se rovná standardu u nás v Evropě,“ upřesňuje amerikanista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Bidenova administrativa bude pravděpodobně pokračovat v rozšiřování možnosti zdravotního pojištění. Jeho umírněnost ale...

Americká ekonomika po zvolení nového prezidenta

TV, Datum: 21.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 2, Sledovanost pořadu: 67 211, Provozovatel: Česká televize

...----- A téma probereme s naším hostem Kryštofem Kozákem z katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý večer. Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK** -----...

Zeman může Babiše držet ve vládě, i když ANO nevyhraje volby. Koalice považuje jen za záchranné laso menším stranám [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Ondřej Leinert, Michaela Ryšavá, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

...říká politolog Lukáš Jelínek, který měl dříve blízko k ČSSD, teď je na volné noze.

Podobně mluví i politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. "Dává tím najevo, že se to bude snažit vznikajícím koalicím znepříjemnit, jak to jen půjde. Kdyby se objevil průzkum,..."

Kraje potřebovaly data od státu, ten jim je nechtěl dát. Zasáhnout musel spolek na podporu autistů [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.01.2021, Zdroj: svetchytre.cz, Autor: Iva Brejlová, RU / den: 11 235, Vydavatel: SocialBooster, s.r.o.

...dotazy. Vypadá to, že s daty opravdu pracují. Už jsme zaregistrovali i poptávku po informacích o ostatních diagnózách. Spolupracujeme s **Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy**. Děti úplňku s dalšími založily alianci, ve které sdružujeme na 60 organizací, a s nimi stavíme návrh toho, jak by...

Sociolog Michal Lošťák: Kdyby stát zkolaboval, je lepší žít na venkově [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.01.2021, Zdroj: flowee.cz, Autor: Mlada Kadeřábková, RU / den: 9 549, Vydavatel: Flowee s.r.o.

...rurálním sociologem Michalem Lošťákem o tom, jak pandemie mění města, zda je nyní lepší pro život **venkov** a jaké lekce obecně nám "koronavirová příhoda" do budoucna může přinést Mlada Kadeřábková Reklama Reklama

Server britské stanice BBC nedávno zveřejnil příběh investiční...

Nebýt karantény, knížku o mém bych nedopsal

TISK, Datum: 23.01.2021, Zdroj: Deník Vikend, Strana: 12, Autor: MICHAL BYSTROV, Vydáno: 98 126, Prodáno: 86 126, Čtenost: 194 972, Vydavatel: VLTAVALABE MEDIA, a.s., Rubrika: Rozhovor

...režimu? Dá se to tak říct. Za komunistů jsem se bál, že když o něm řeknu něco hezkého, režim to hned zneužije. Při různých oslavách a **výročích** si otcovy jméno brali do úst ti nehorší kolaboranti, kteří ho, když byl naživu, upřímně nenáviděli. A teď mu chodili klást věnce na hrob. S nimi jsem...

V Babišově síti: Kanál Bo-Li-Ba funguje! URL Automatický překlad

WEB, Datum: 25.01.2021, Zdroj: forum24.cz Autor: Jiří X Doležal, RU / den: 115 248, Vydavatel: FORUM24 a.s., Rubrika: Komentáře a názory

... Paní Bobošíková vyjmenovává: „Trojnásobný doktor Václav Moravec není jen moderátor. Vyučuje na dvou vysokých školách, řídí akademický senát **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, zasedá v umělecké radě filmové Akademie múzických umění, píše knihy, řeší vědeckovýzkumné projekty technologické...

Zatčení Navalného vyvolalo největší protesty za desetiletí. Hraje se o víc než o volby, říká expert URL Automatický překlad

WEB, Datum: 25.01.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, RU / den: 63 237, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Rubrika: Zprávy ze světa

...Novosibirsku nebo Jakutsku, kde demonstranty neodradily teploty klesající k minus 50 stupňům Celsia. Podle Jana Šíra, odborníka na Rusko z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, se dají sobotní protesty přirovnat k událostem z let 2011 a 2012, kdy kvůli volebním podvodům během hlasování do...

Od ledna je nový mluvčí

TISK, Datum: 25.01.2021, Zdroj: Zemědělec, Strana: 2, Autor: (fia, čtk), Vydáno: 7 500, Vydavatel: Profi Press, s.r.o., Rubrika: Zpravodajství

...marketing na **Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy**. Externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd UK**, vede semináře Sportovní marketing, komunikace a PR. Mediálně zastupoval například.....

Tipy na úterý 26. ledna URL Automatický překlad

WEB, Datum: 26.01.2021, Zdroj: prazsky.denik.cz, Autor: Michal Káva, RU / den: 90 230, Vydavatel: VLTAVALABE MEDIA, a.s., Rubrika: Tipy na dnešek

...KčKolem světa je cyklus cestovatelských přednášek. O své práci bude vyprávět Petr J. Juračka, přírodovědec, fotograf a vědecký pracovník z **Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy**, kde se mj. věnuje profesionální fotografii mikrosvětla a **vědy**. Věnuje se rozličným technikám mikrofotografie, o které...

Klíčový politický rok. Šest stran bude volit nové vedení URL Automatický překlad

WEB, Datum: 26.01.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Nguyen Thuong Ly, RU / den: 117 688, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Domáci

...již ucházet nebude. U TOP 09 pak bude pochopitelně záležet na tom, jak uspěje ve volbách,“ míní politolog Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Právě komunisté, kteří neúspěšně plánovali sjezd v dubnu loňského roku a posléze i v listopadu, už nechtějí čekat...

Babiš chce zrušit státní maturity. Začíná školství sesedat z parního stroje? URL Automatický překlad

WEB, Datum: 26.01.2021, Zdroj: reflex.cz, Autor: Oliver Adámek, RU / den: 205 559, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Komentáře

...je ANO ve vládě, poslední 4 léta i s pozicí ministra školství. Navíc před covidem probíhaly i další kroky směrem k unifikaci škol, jako státní **přijímačky** na střední školy a rozšíření maturit o povinnou matematiku.

(Ne)rušení matematiky

Je nicméně fakt, že alespoň u povinné...

Dobročinná kampaň o duševním zdraví Melancholie URL Automatický překlad

WEB, Datum: 28.01.2021, Zdroj: celebritytime.cz, Autor: Martin Farář, RU / den: 4 269, Vydavatel: Kloboukfilm s.r.o.

... Hana Řičicová, moderátorka Českého rozhlasu Radia Wave, podcastová producentka týdeníku Respekt Adam Šmída, student Přírodovědecké fakulty **Univerzity Karlovy** Martin Farář, student student Fakulty sociálních věd **Univerzity Karlovy** Home » Life Style » Představujeme » Dobročinná kampaň o...

Senátoři navrhují změnu ústavy. Chtějí spolurozhodovat o osudu NKÚ či centrální banky URL Automatický překlad

WEB, Datum: 28.01.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Nguyen Thuong Ly, RU / den: 117 688, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Rubrika: Domáci

...což nebude snadné, hlavně tedy ve sněmovně, poněvadž ta by tak v principu oslabil,“ upozorňuje politolog Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Ústavní většinu tvoří tři pětiny všech zvolených poslanců a tři pětiny senátorů přítomných v jednacím sále. Nejde...

Legislativní výhled na rok 2021 URL Automatický překlad

WEB, Datum: 28.01.2021, Zdroj: czech-ba.cz, RU / den: 2 000, Vydavatel: czech-ba.cz

...
Pokračování v článku – ZDE

Filip Hanzlík

Filip Hanzlík je náměstkem výkonné ředitelky ČBA. Absolvoval magisterské studia na **Právnické fakultě Univerzity Karlovy** v Praze, bakalářské studium na **Fakultě sociálních věd** tamtéž a postgraduální studium na Ann Arbor Law School, University...

Falešné video o atomovce

TV, Datum: 29.01.2021, Zdroj: CNN Prima News, Zpráva: 7, Provozovatel: FTV Prima, spol. s r.o.

..... O rakouském vztahu k jaderné energii si nyní budeme povídat se Zuzanou Lisczovou z Katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Vítám vás. **Zuzana LISCZOVÁ, kantorka na Katedře německých a rakouských studií FSV UK** Dobrý...

S kampaní o očkování pomohou vládě influenceři, videa jdou i na čínskou síť pro děti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 29.01.2021, Zdroj: aktualne.cz, Autor: Radek Bartoníček, Jana Kramlová, RU / den: 616 630, Vydavatel: Economia, a.s., Rubrika: Domáci

...Jakuba Gulaba. Založil ji před dvěma měsíci. Není jasné, co chce vláda sdělit, míní expertka Podle vedoucí katedry marketingové komunikace **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Denisy Hejlové ale není jasné, co vláda přesně chce lidem skrze tuto kampaň říci. Video jsou podle ní nekvalitní a...

Statisíce na vládní TikToku? V televizi by za to byly 3 sekundy, říká expert [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 29.01.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, RU / den: 1 813 436, Vydavatel: Seznam.cz, a.s.

...jsou to rozumně a smysluplně utracené peníze," míní. Profil Strakovka je na začátku, potřebuje peníze Podle Štěpána Soukeníka, který na **Fakultě sociálních věd UK** přednáší vládní komunikaci i na sociálních sítích, je potřeba vládní profil v začátcích opravdu masivně propagovat, protože na rozdíl...

Radní ČT žádají statistiky zvaní politiků do Událostí či k Moravcovi [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.01.2021, Zdroj: mediar.cz, Autor: Jakub Jetmar, RU / den: 8 714, Vydavatel: Ondřej Aust

...ČT a 168 hodin Vyváženost médií veřejné služby je dlouhodobě sporné téma, nové nástroje měření připravuje například projekt Jana Křečka z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Vždy jde přitom o to, kdo a jak se objevuje v reálném vysílání. Na pozvánky se ale často odvolávají samotní...

Česko hledá superprognostiky. Fanoušci vědeckého předpovídání budoucnosti chtějí najít schopné poradce pro stát [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Lucie Čemohlávková, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s.

... "Já osobně vkládám do forecastingu velké naděje," dodává ještě Jan Kleňha, který forecastingové turnaje zkoumá i ve své disertaci na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. "Myslím, že jednoduchá forma forecastingových turnajů se správně nastavenými odměnami by v budoucnu mohla..."

Babišův projev: Chyběly emoce i poselství, měl už lepší výstupy, říká politolog [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 01.01.2021, Zdroj: cnn.iprima.cz, Autor: FtvPrima, RU / den: 79 383

Video Player is loading. Přehrát video Pauza Ztlumit zvuk Aktuální čas Duration

Načteno

Stav

Stream Type LIVE

Zbývající čas

Rychlost přehrávání

1x

Kapitoly

Kapitoly

Descriptions

descriptions off

, selected

Titulky

subtitles settings

, opens subtitles settings dialog

Titulky vypnuty

, selected

Audio Track

cze

, selected

Celá obrazovka

Cast to Chromecast

This is a modal window.

Beginning of dialog window. Escape will cancel and close the window.

Text

Color

White

Black

Red

Green

Blue

Yellow

Magenta

Cyan

Transparency

Opaque

Semi-Transparent
Background
Color
Black
White
Red
Green
Blue
Yellow
Magenta
Cyan
Transparency
Opaque
Semi-Transparent
Transparent
Window
Color
Black
White
Red
Green
Blue
Yellow
Magenta
Cyan
Transparency
Transparent
Semi-Transparent
Opaque
Font Size
Text Edge Style
None
Raised
Depressed
Uniform
Dropshadow
Font Family
Proportional Sans-Serif
Monospace Sans-Serif
Proportional Serif
Monospace Serif
Casual
Script
Small Caps
Reset restore all settings to the default values
Done
Close Modal Dialog
End of dialog window.

„Musel jsem se smát, když jsem slyšel z premiérových úst o posunu k digitalizaci,“ řekl ve vysílání CNN Prima NEWS politolog Jan Kubáček z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podle něj je toto premiérovo hodnocení přehnané. V novoročním projevu mu také chyběla konkrétnost, emoce či poselství. Převažovaly jen sliby.

reklama

„Chyběla konkrétnost, aby si lidé řekli: Dobře, ještě chvíli se omezíme, ale za cenu, že v těchto fázích dojde k posunu v očkování, kompenzacích či přístupu státu – to tam velmi chybělo,“ zhodnotil Kubáček premiérov projev. „Občané by hlavně chtěli slyšet, jak k nim stát bude přistupovat, jak bude kompenzovat jejich ztráty, jestli jim ubude byrokracie a jestli budou mít šanci svá povolání obnovit, nejen ať zatnou zuby. Toto je přístup slibem nezarmoutíš,“ řekl Kubáček s tím, že premiér má k tomu jako šéf exekutivy řadu prostředků.

S politologem se na tom shodl i předseda KDU-ČSL Marian Jurečka, podle něhož premiér neprojevils dostatek empatie s těmi, které těžce zasáhly vládní restrikce. „Velmi mi chyběla sounáležitost s lidmi, na něž tvrdě dopadají opatření vlády, a nástin toho, jakým způsobem vláda zvýší podporu pro ty, kteří mají uzavřené živnosti.“ Jurečka naopak ocenil část projevu, v níž předseda vlády děkoval lidem v první linii.

Celkově podle Kubáčka nepatřil tento projev k těm nejlepším. „Slyšel jsem z jeho úst už lepší projevy, co se týče schopnosti namotivovat společnost a získat ji na svou stranu. Postrádal jsem silnější emoci i poselství do roku 2021,“ řekl politolog CNN Prima NEWS. Dodal, že například otázky očkování se Babiš dotkl jen velmi nekonkrétně.

Předseda vlády v novoročním projevu hovořil zejména o tom, jak se během uplynulého roku proměnil život v Česku, omluvil se podnikatelům za ztráty způsobené vládními opatřeními a krátce zmínil důležitost očkování proti koronaviru. Přiznal také, že jeho kabinet chyboval, vedlo to však podle něj k řadě ponaučení.

Prima ZOOM odhalil tajemství unikátní sběratelské knihy Muži 28. října!

Komerční sdělení

Stanice Prima ZOOM pro diváky připravila dokument o výrobě unikátní sběratelské knihy Muži 28. října, kterou vytvořil tým předních mistrů svého oboru na počest 100. **výročí** vzniku samostatného Československa.

Konec dezinformací o pandemii. Nový web uvádí informace na pravou míru [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 02.01.2021, Zdroj: pozitivni-zpravy.cz, RU / den: 3 500

Nový web Infomore.cz pomůže rozlišit relevantní informace od lživých. Cílem projektu je snížit infodemii, tedy míru nadměrného šíření zavádějících informací k určitému problému. Vztahovat se bude nejen k současné pandemii koronaviru, ale také k dalším budoucím epidemiím.

Na projektu se podílela **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně a společnost NEWTON Media. Cílovou skupinou jsou nejen média, datový analytici a odborníci, ale i laici. „Náš web není určen pouze pro mediální profesionály, ale kupříkladu dva animované cykly Slovník pojmů a Infodemie se snaží celou problematiku přiblížit širší veřejnosti. Sekundárním cílem projektu je posílení zdravotní a mediální gramotnosti veřejnosti, což může být jeden z preventivních kroků ve vztahu k infodemii,“ řekl k zaměření webu hlavní řešitel projektu Václav Moravec.

„Paralelně s epidemií koronaviru jsme také bombardováni epidemií názorů, informací a dezinformací. Projekt se snaží tuto infodemii potlačit a umožnit lepší orientaci v džungli pojmů, které nám ještě nedávno byly zcela cizí,“ upřesnil další cíle projektu zakladatel a majitel firmy NEWTON Media Petr Herian. Odborná veřejnost na webu nalezne edukační animace, přehledové wordcloudy, komplexní analýzy či příklady dobré i špatné praxe z České republiky i ze zahraničí. Nebudou chybět ani rozbor nejčastějších dezinformačních narativů, slovník základních pojmů spojených s covidem-19 a animace, které by měly složitou problematiku popularizovat širší veřejnosti.

Přišel vám předchozí rok tak trochu divný a bezútěšný? Máte také pocit, že se všechno točí jen kolem koronavirové krize? Tak vás vyvedeme z omylu! Přinášíme vám přehled 11 událostí které se letos staly na akademických půdách napříč celou Českou republikou. A netýkají se všechny jen pandemie – některé jsou příslibem do budoucna o světlém naději, že to v nadcházejících letech bude všechno lepší.

První dobrá zpráva míří za studenty vysokých a středních škol, kteří se specializují na chemii. V lednu totiž oznámila nadace Experientia, že podpoří budoucí vědce částkou 200 milionů korun. Zakladateli nadace jsou manželé Dvořákové, oba uznávaní chemici působící v současnosti na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. Nadace zafinancuje mladým chemikům roční stáž na prestižních zahraničních univerzitách nebo jim naopak pomůže založit výzkumné skupiny v českém vědeckém prostředí. Dále nadace chce nabídnout poradenství týkající se chemické vědecké dráhy, a to i středoškolákům.

A u přírodních věd zůstáváme. Tým docenta Jiřího Mosingera z **Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy** v únoru oznámil vyvinutí obvazu, který sám dezinfikuje rány, když se na něj posvítí jen trochu silnější baterkou. Nanotkanina s názvem LAM-X by mohla pomoci zejména lidem s vážnými popáleninami nebo bércovými vředy. Materiál čeká ještě důsledné testování, nicméně prognóza je zatím optimistická a LAM-X by se mohl na trhu objevit do pěti let.

Z nanovláken jsou i roušky, které začali od března šít na Technické univerzitě Liberci. Tento druh ochrany dýchacích cest se na jaře stal symbolem boje proti koronaviru, ale také předmětem debat a rozepří. Za nošení roušek chtěl bojovat například tiskový mluvčí **Filozofické fakulty Univerzity Karlovy** Petr Kukul, ale zvolil si k tomu naprosto nevhodný způsob. Po zveřejnění příspěvku v deníku Metro, ve kterém komentoval vzhled žen v rouškách („Milé ženy a dívky v rouškách, nejste směšné, trapné ani neatraktivní. Jste i v mizérii těchto dní perskými princeznami“) se s vedením fakulty dohodl na opuštění své funkce. Za svůj výrok sklidil kritiku a jedna ze studentek na něj také podala oficiální stížnost u akademického senátu.

Zatímco se Kukul k prvnímu dubnu přesunul z **Filozofické fakulty** o pár ulic dál do Národní knihovny, studenti Fakulty strojního inženýrství Univerzity Jana Evangelisty Purkyně se na přesun do kampusu univerzity, konkrétně do nové budovy CEMMTECH, začali teprve chystat. Rektor univerzity Martin Balej právě v dubnu podepsal zahájení její výstavby, jak jsme informovali zde.

O dalším stěhování se rozhodlo v květnu. V Brně se přesune rovnou celá **Farmaceutická fakulta**, která se stane v pořadí desátou fakultou Masarykovy univerzity. Doposud byla součástí Veterinární a farmaceutické univerzity. Obě strany se shodují na výhodách tohoto kroku, která spočívá zejména v užším propojení farmacie s dalšími vědními obory jako lékařství nebo přírodověda.

A právě vědci z Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně přišli v červnu s novým poznatkem týkajícím se klíšťat. Zjistili, že některé druhy pijí vedle krve i vodu. Objev by mohl v budoucnu přispět k eliminaci tohoto nebezpečného parazita tak, že by se místa jeho výskytu pokropila vodou se speciálními solemi. Ta by klíšťata do několika dní zneškodnila. „Česká republika patří totiž k evropským epicentrům nemoci přenášených klíšťaty,“ upřesnil jeden z mikrobiologů Luděk Žůrek.

Na akademické půdě bude moci příští rok studovat s rovnějšími finančními možnostmi třicet vysokoškoláků romské národnosti. Organizace Romea, která každoročně uděluje stipendia středoškolským studentům, letos nově rozšířila řady svých stipendistů i o vysokoškoláky. Ti obdrží jednorázový příspěvek 25 tisíc korun. Organizace se tím snaží bojovat proti nerovným podmínkám na českých školách, které pramení z často nedostatečného domácího zázemí či finanční situace v romských rodinách. Podle manažerky stipendijního programu Jitky Votavové studenti o peníze žádají, jak uvádějí v motivačních dopisech, aby zbořili stereotypy: „Často chtějí ostatním dokázat, že ne všichni Romové jsou špatní a taky dokážou být úspěšní.“

S dalším přírodním objevem, který se dostal na stránky prestižních vědeckých časopisů, přišli v září vědci z **Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity**. V jantaru starém 100 milionů let našli zakonzervovaný zatím nepopsaný druh hmyzu. Objev jako z Jurského parku sice asi nepomůže oživit dinosaury, ale přispěje k lepšímu porozumění evoluce hmyzu. Nový „komár“ byl pojmenován podle syna jednoho z vědců Adama: Adamacrocera adami.

Z minulosti zpět do přítomnosti a možná do budoucnosti – na začátku října bylo otevřeno nové simulační centrum Masarykovy univerzity, které mohou využívat studenti všeobecného lékařství a stomatologie. Tato cvičná nemocnice umí napodobit skutečné situace a vést mediky v práci pod tlakem. V centru se nacházejí jak trenažery pro nácvik motorických schopností, tak celé spektrum virtuálních pacientů. Simulační centrum by mělo obohatit a zjednodušit povinné praxe. Medici se totiž setkávají s tím, že stále více reálných pacientů s nimi odmítá spolupracovat.

Simulační centrum bylo také jedno z mála vysokoškolských zařízení, kde se mohli studenti během podzimu setkávat osobně. Vysoké školy totiž v říjnu přešly na distanční výuku. Stejně tak se uzavřely i školy základní a střední. Mezi vysokoškoláky se ale našli tací, kteří na dálku pomáhali s doučováním mladších žáků. Například na začátku listopadu Slezská univerzita v Opavě nabídla bezplatné doučování středoškolákům. Univerzita pak sama vytvořila speciální webovou stránku a koordinovala komunikaci mezi zájemci o doučování a studenty univerzity.

A co nám přinesl prosinec? Po deseti měsících od prvního případu nákazy nemoci COVID-19 na území České republiky **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** a Institut biostatistiky a analýz Masarykovy univerzity spouští nový portál Infomore.cz, který má bojovat proti dezinformacím a infodemii, tedy přehlcení informacemi, navázaným na současnou krizi. Jedná se mezioborový projekt žurnalistiky, medicíny a počítačových věd (projekt pracuje s umělou inteligencí) a má za úkol zvýšit zdravotnickou gramotnost novinářů.

Politický geograf z katedry politologie Institutu politologických studií **FSV UK** a Metropolitní univerzity **Praha** Michael Romancov diskutuje s hlavní ekonomkou Raiffeisenbank Helenou Horskou o geopolitických změnách v roce 2021.

Z rozhovoru série Svět 2021 zřetelně vyplývá, že absolvent **Pedagogické fakulty**, **Filozofické fakulty** a **Fakulty sociálních věd UK** Michael Romancov se specializuje na Rusko. Na otázku Heleny Horské, zda lze očekávat ústup amerického dolaru z pozice hlavní rezervní měny i proto trefně odpovídá: „To, že Amerika krachuje, říkají ruští komunisté od roku 1917 a prozatím se jejich slova nenaplnila.“

Podle jeho slov pád dolaru z hlavní světové rezervní měny, jakkoli to nezní pěkně, je takový věčný ruský vlhký sen.

„Platí to pro ruské politické trhy. Amerika se hroutí, dolar padá, Rusko roste,“ říká v rozhovoru politolog.

Michael Romancov tvrdí, že s největší pravděpodobností bude i letos živá válka na Donbasu, východní části Ukrajiny. Dle jeho názoru se ale bohužel tento konflikt vytratil z hledáčku zájmu mezinárodní pozornosti. A to i přesto, že v něm zahynulo tisíce lidí a další tisíce se ocitly bez přístřeší a staly se uprchlíky.

Dopady covidu: Čína vs. západ

Michael Romancov zmiňuje frekventovaný názor, že dopady pandemie covidu lze přirovnat k dopadům světových válek. A nejenom jim. Například v USA byly publikovány statistiky, že covid zabil více Američanů, než jich padlo na bojišti při tamější občanské válce.

„Otázka je, zda je to správná interpretace problému, zda jde o správnou perspektivu, jak na pandemii nahlížet,“ říká k názoru mnoha ekonomů Romancov.

Dodává, že covid je podle něj další z celosvětových projevů, který mění svět. Stejně jako třeba byla a je globalizace.

„Viděli jsme, jak ta změnila svět. Když se podíváte, jak obrovsky vzrostly čínské přístavy, tak před 30 roky tam nebylo nic. Dnes je ten objem zboží, které se tam nakládá a vykládá obrovský,“ říká politický geograf.

Podle něj ale ani covid nebude příčinou úpadku USA: „Jistě Spojené státy kvůli covidu ztratí něco ze své dominance například proti Číně. [...] Avšak po celou historii platí to, že nejlépe se s nečekanými následky problémů vypořádávají ty ekonomiky a společnosti, které jsou otevřené v tom politickém a mentálním smyslu. Myslím si, že to je přesně to, co Čína není.“

Romancov dodává, že Čína, pokud se dostane do vnitřních problémů, je riziko zejména pro své sousedy: „Mít za souseda komunistickou Čínu není žádná výhra.“

V tomto ohledu zmiňuje například Indii, která právě kvůli obavám z Číny uzavřela strategické partnerství s USA. Čímž si ovšem „znepřátelila“ Rusko, které dle jeho slov Indii vnímalo jako svého partnera. V případě Ruska pak dodal, že se mu nepodařilo ochránit a využít své přírodní bohatství před čínským vlivem.

„Čína je velká, bohatá a úspěšná, Rusko je jen veliké. Všechno zajímavé, co má Rusko, jako je dřevo, plyn, ropa, to proudí do Číny,“ tvrdí Romancov.

Podle něj by měli zbystřit i západní partneři Číny. To kvůli tomu, že například v zahraničních podnicích Číny vznikají dle jeho slov buňky komunistické strany.

Evropa má snad správný cíl, říká Michael Romancov

Politický geograf Romancov se vyjadřuje také ke směřování Evropy. Podle něj je klíčovou událostí současných dní odchod Velké Británie z Evropské unie. Na druhé straně má za to, že je skvělé, že si Evropa zvolila cíl v nízkouhíkové ekonomice.

„To je přesně to, co západ vždy dělal. Když se objevil nový trend, západ na něj koncentroval své zdroje, udělal z něj prioritu a generoval tak ekonomický růst. [...] Je otázka, zda tím trendem je ekologie, já si myslím, že ano,“ upřesňuje.

Upozornil i na to, že Evropa a západ obecně se dostane pod tlak kvůli demografickému vývoji a z něj vyplývajícího tlaku na sociální a zdravotní systémy. Na příkladu Velké Británie z konce první světové války pak ukázal, jak snadno může dojít ke změnám ve společnosti.

„Když bych měl shrnout rok 2021, tak bych řekl, že nevíme, do čeho jdeme. Když se ale budeme snažit, tak to dobře dopadne,“ uzavírá Michael Romancov.

–DNA–

[Pozn. red.: Svět v roce 2021 volně navazuje na ekonomické fórum Kostelec 2020, na němž přední experti na ekonomiku, byznys a riziko diskutovali výzvy a příležitosti. Záznam celého „českého Davosu“ najdete na stránkách

Bezprecedentní rok školní výuky přinesl podle odborníků či zástupců škol kromě negativ i příležitosti k modernizaci českého školství. Záleží však na tom, zda se nové zkušenosti podaří využít a snahu podpoří i stát. Pročistit by se podle nich mohl zastaralý obsah učiva, změnit by se mohlo hodnocení žáků či zapojení technologií do výuky. Důležitá však bude i schopnost škol dohnat narůstající nerovnost mezi žáky.

Podle zástupců škol a odborníků se po roce distanční výuky zlepšila komunikace škol s rodiči, schopnost žáků i učitelů využívat digitální technologie a některé změny, které se zdály dříve příliš revoluční, by se mohly nyní setkat s větším pochopením. „Mnoho dříve nepředstavitelných věcí a změn je najednou možných. Teď jde pouze o to, zda tuto příležitost dokážeme smysluplně využít, tedy zda společně připravíme takové změny, které učitelé nejen zvládnou, ale které i vnitřně přijmou,“ uvedl pro deník Echo24 předseda Asociace ředitelů základních škol Michal Černý.

Zamyslet by se pak podle něj měly školy nad tím, které tradiční znalosti dnes děti ještě potřebují. „Jedním z pozitivních důsledků by tak mohlo být jisté pročištění obsahu učiva,“ dodal Černý. Podle šéfa Unie školských asociací CZESHA Jiřího Zajíčka je nutné promyslet, jak využít efektivně nové znalosti a prvky distanční výuky i při té běžné. „To je určitě možné a může to i zvýšit efektivitu výuky,“ uvedl pro deník Echo24.

Podle Zajíčka neproběhla transformace výuky všude hladce a efektivně, ale většina škol situaci zvládla. „To, co by za běžné situace trvalo roky, jsme museli zvládnout v řádu dnů až týdnů,“ uvedl pro deník Echo24 Zajíček. „Hlavní pozitiva vidím v oblasti výrazného zlepšení digitálních kompetencí učitelů a také v nutnosti vybrat ta nejdůležitější témata a znalosti, které je podstatné pro vzdělávání žáků. Distanční výuka však nemůže nahradit výuku prezenční. Největší problém je v oblasti praktické výuky na středních odborných školách,“ dodal.

Podle programového ředitele společnosti EDUin Miroslava Hřebeckého je otázka, zda se podaří přenést zkušenosti z distanční výuky a zapojení technologií do „ideálního mixu“, který spojí pozitiva z distanční i prezenční výuky. Školství má pak podle něj díky zkušenosti s distanční výukou „našlápnuto“ k proměně od známkování k formativnímu hodnocení žáků. I podle něj pak může dojít ke změnám v obsahu výuky. „Věřme, že to pomůže nastartovat proměnu obsahu vzdělávání ke skutečným funkčním gramotnostem, chodících encyklopedií dnes už netřeba,“ dodal.

Distanční výuka však přinesla i řadu problémů, které je třeba v novém roce řešit. „U velké části žáků a studentů došlo k částečnému výpadku tradičních školních znalostí, především v oblasti jejich procvičení a upevnění. Nemyslím ale, že je to něco, co by se nedalo do několika měsíců dohnat,“ uvedl Černý. „Největším negativem vzešlým z pandemie je ohromný nárůst nerovností z doby distanční výuky. Ne všechny děti mají ideální rodinné zázemí a podmínky pro učení, k tak dlouhé době bez školní docházky potřebujete podporu od rodičů, ale té se mnoha žákům doma nedostává,“ uvedl Hřebecký. Školy musí podle něj tyto děti identifikovat a snažit se zahradit mezery ve vzdělávání či sebevědomí žáků, stát by pro to měl podle něj vytvořit mimořádné podmínky.

Stát by se pak podle zástupců škol měl věnovat v příštím roce i zlepšení vybavení a pracovních podmínek ve školách. Například předsedkyně Asociace ředitelů gymnázií Renata Schejbalová uvedla, že stále chybí učitelé předmětů jako je informatika, fyzika, chemie či matematika. Řešit by se podle ní měl také nedostatek nepedagogických pracovníků, se kterými se v platových tabulkách nepočítá.

Ke změnám ve vzdělávání má dojít i podle v říjnu schválené vzdělávací strategie do roku 2030. Školáci by se měli učit méně faktů a lépe se orientovat v množství informací, které se k nim dostávají ve větším množství než dřív. „Když jsme skoro před dvěma lety začali na strategii pracovat, některé z našich centrálních tezí, například důraz na digitální kompetence, formativní hodnocení nebo redukci objemu předávaných informací, byly někdy vnímány jako příliš revoluční. Dnes to zažíváme na vlastní kůži,“ uvedl dříve Arnošt Veselý z Fakulty sociálních věd **UK**, který vedl tým odborníků pracujících na koncepci strategie.

Na novou strategii by měly navázat změny v takzvaných rámcových vzdělávacích programech, které určují učivo. Jejich obsah by se podle ministerstva školství měl výrazně redukovat. Podle dřívějších informací by se změny ve výuce měly týkat dětí, které půjdou do škol v roce 2026.

Proč stát selhává v komunikaci?

TISK, Datum: 04.01.2021, Zdroj: Marketing & Media, Strana: 8, Autor: IRENA BUŘIVALOVÁ, Vytlačeno: 6 300, Rubrika: Komunikace státu

Když ministerstvo zdravotnictví naprosto nezvládlo propagaci protipandemických opatření, na pomoc přišli experti z trhu a kampaň vymýšlí zdarma. Poučí se stát a začne s odborníky více spolupracovat i v budoucnu? Schopnost vlády a resortů sdělovat občanům informace snad nebyla nikdy důležitější, než nyní, v hluboké krizi způsobené pandemií.

Přesto v oblasti komunikace vítězí na ministerstvech přístup „domorobo“, převažuje in-house výroba advertů a příspěvků na sociální síť a delegace související agendy na resortům podřízené příspěvkové organizace. Místo hodnocení klíčových ukazatelů se počítají logem opatřené propisky a kalendáře.

MAM oslovil v průběhu posledních dvou měsíců loňského roku všechna ministerstva. Ze čtrnácti jich na otázky ohledně komunikační strategie a marketingových výdajů reagovalo (zpravidla částečně) deset. Z odpovědí vyplývá, že většina resortů dlouhodobě nevyužívá služeb profesionálních marketingových či PR agentur a že komunikační témata vznikají spíše nahodile, v některých případech je vymýšlejí úředníci různých úseků a oddělení. Jenže takový přístup je podle oslovených expertů mírně řečeno zastaralý a nefunkční.

Výkladní skříň selhání komunikace veřejné správy je už od začátku pandemie ministerstvo zdravotnictví. To mělo původně rozjet kampaň za 50 milionů korun na podporu témat a opatření souvisejících s pandemií. Bez nadsázky se mělo jednat o projekt s potenciálem zachraňovat lidské životy. O krizovou komunikaci v té nejkristaličtější podobě.

Parádní disciplínu, jejíž charakteristikou je mimo jiného i to, že by měla probíhat okamžitě po propuknutí krize, ideálně v reálném čase a podle předem připraveného plánu.

Místo toho ministerstvo zdravotnictví v polovině prosince vyhlásilo výběrové řízení, proti kterému se ostře ohradila Asociace

public relations (APRA) a většina profesionálů na trhu. Tři dny na to resort tendr vypsaný na 38 milionů korun zrušil. Odstrašující byl také in-house zhotovený advert s obří injekcí stříkačkou, který se snažil vyvracet mýty spojené s očkováním. A i když mnohé čtenáře deníků spíše vyděsil, možná přinesl i něco dobrého. Byl totiž tak špatný, že dal vzniknout pro bono iniciativě oborových profesionálů, která státu nabídla vytvoření komunikační strategie a kreativy k očkování zdarma. Sdružuje zástupce APRA, Asociace komunikačních agentur (AKA), České eventové asociace (ČEA) a další experty. Díky ní vznikl i první spot k očkování, který je od konce roku k vidění na třech televizních stanicích. Podle informací MAM se v tomto týdnu mají experti „sejít“ na plánovaném virtuálním hackathonu a navrhnout, jak by propagace očkování měla vypadat. Činí tak bez nároku na odměnu, stát zaplatí náklady na produkci a mediální prostor. Ještě před koncem roku se premiér Andrej Babiš dal slyšet, že na kampaň dá „tolik, kolik bude potřeba“. Jak stát využije ministerstvu zdravotnictví přidělené prostředky, nebylo až do uzávěrky tohoto čísla jasné. Patrně se bude jednat právě o nákup médií. Připomeňme, že v zahraničí podobné kampaně probíhají už od loňského jara, zatímco u nás — kdyby se odborná veřejnost nezorganizovala — mohla kampaň odstartovat až na jaře 2021. Navíc vůbec nemusela zahrnovat téma očkování. Na ně totiž výběrové řízení resortu zdravotnictví vůbec nepamatovalo. „Je dobře známo, že je mnohem snazší formovat postoje lidí, než si je sami vytvoří a utvrdí se v nich,“ říká Denisa Hejlová, vedoucí katedry Marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd UK**. „Pro dlouhodobou změnu postojů by bylo potřeba využít lidské příběhy, emoce a interaktivní práci s novináři, kteří informace šíří,“ líčí Hejlová, jak kampaň měla ideálně vypadat, kdyby začala včas.

VŠECHNO A NIC

V problematice se dobře orientuje Marek Hlavica, ředitel Asociace komunikačních agentur (AKA), který stojí v čele projektu Férový tendr. Hlavica se společně s dalšími experty na trhu už šestým rokem snaží kultivovat komunikaci veřejné správy například s pomocí metodiky zadávání férových zakázek. Ta má zadavatele provést bludištěm speciálních podmínek pro veřejné zakázky až ke smysluplnému zadání. „Ze zkušeností s poradenstvím vím, že leckde je na počátku zadání: ‚udělejte kampaň‘. To znamená všechno a nic. Komunikační cíle a měřitelnost jdou stranou. Výsledky, natož efektivita veřejné komunikace, jsou povětšinou zadavatelem přehlíženy parametr. Nebyl z toho malér? Panu XY se to líbilo? Tak to byla supr kampaň,“ líčí své zkušenosti Hlavica.

A v případě zmíněné kampaně se Hlavicova slova potvrzují i v praxi. Desítky milionů korun byly ministerstvu zdravotnictví vládou přislíbeny bez konkrétního časového harmonogramu a hodnotících kritérií. „To je obecný problém zodpovědnosti za utracené/ investované peníze. V komerční sféře mají kampaně klíčové ukazatele (KPIs). Ten, kdo je vede a schvaluje rozpočet, skládá účty, jak fungovaly. Nevidím důvod, proč by nakládání se státními prostředky mělo fungovat jinak,“ myslí si Ondřej Obluk, CEO Ogilvy, která má se zakázkami veřejného sektoru zkušenosti. Pracovala například pro resorty zdravotnictví, zemědělství, školství, sociálních věcí či průmyslu a obchodu.

Absenci vyhodnocení komunikace vytyká státu i Denisa Hejlová: „Ačkoli ANO premiéra Andreje Babiše dbá na vlastní marketingovou prezentaci, ve státní správě to vidět není.

Přítom komunikace resortů by se měla pod úřadem vlády sbíhat. Už samotné programové prohlášení vlády by mělo být rozpracováno do oblasti strategické komunikace, kde by byly jasně nastaveny a stanoveny její cíle, plán, postoje a názory,“ uvedla Hejlová.

STRACH Z CHYBY

Dotazovaní experti se rovněž shodují v tom, že resortům by prospělo větší propojení s profesionály. „Jedno číslo za všechny — jestliže na západ od nás tvoří veřejní zadavatelé zhruba patnáct až dvacet procent objemu trhu, u nás jsou to procenta dvě. AKA sleduje objemy veřejných zakázek v komunikaci čtvrtým rokem a necelé dvě miliardy korun jsou maximum. A to tam patří i služby tiskáren,“ říká ke komunikaci veřejného sektoru v Česku Hlavica.

Podle něj existují i poučení a progresivní zadavatelé, ale je jich zoufale málo. Jak podotýká, málokdy se podaří smysluplně vypsát výběrové řízení, natož komunikovat profesionálně vlastními silami. „Je pochopitelné, že na úřadech a v institucích neexistují silná marketingová oddělení. To nelze nikomu vyčítat. Ale neochota spolupracovat s profesionály je trestuhodná. Důvod? Strach z procesní chyby je silnější než touha dosáhnout komunikačních cílů. Insideri si dokážou všechna pravidla lépe ‚pohlídat‘. Že to nefunguje, nikoho moc netrápí,“ pokračuje Hlavica.

„Možná mají pocit, že šetří, ale s ohledem na efektivitu spíše v některých případech vyhazují peníze daňových poplatníků z oken,“ připojuje se Obluk.

I podle Marka Slezáka, ředitele agentury Boomerang Communication, je komunikace státu na nedostačující úrovni, což pandemie jen podtrhuje. Problém podle něj spočívá v pochopení zásadní důležitosti kvalitní a profesionální komunikace. „Nejde o to udělat čas od času hezký inzerát nebo TV spot. Jde o celkový a strategický přístup takové organizace. Musíme si uvědomit, že státní instituce a veřejná správa jsou tu pro nás, pro občany, a měly by tedy s námi komunikovat na úrovni a profesionálně,“ poukazuje Slezák na jednu ze slabin. „Velkým problémem jsou pak výběrová řízení, která jsou mnohdy netransparentní nebo nesrozumitelná. Také je v nich tolik podmínek, které často nedávají ani smysl, že se mnoho profesionálních agentur takovýchto výběrových řízení ani nechce účastnit. Přitom na západ od nás je zcela běžnou praxí, že si státní instituce najímají standardní komunikační agentury, což je zcela jistě ta nejlepší cesta,“ shrnuje Slezák.

Podle CEO Symbia Roberta Haase je příkladem dobrého státního partnera ČEZ, pro který pracuje i jeho agentura. „Za partnery si vybírá zkušené a kvalitní dodavatele a pak s nimi pracuje dlouhodobě. To je, myslím si, správná cesta. Dát si tu námahu najít ty nejlepší ‚partáky‘, s nimiž se pak v rámci společného týmu soustředíte na špičkovou práci. To ale také znamená rozšířit klasický proces výběrových řízení o hlubší diskusi s klíčovými stakeholdery, ověřit si chemii mezi lidmi, hledat talenty a v neposlední řadě vykašlat se na pravidelné revalidační tendry každý rok či dva. Na sladění se a na dobrou práci musí mít lidé klid, ne pořád za zády nákup,“ myslí si Haas.

MÁME VLASTNÍ KNOW-HOW

Jak vyplynulo z rešerše MAM, samotné resorty se možností potenciální spolupráce s profesionály příliš nezabývají a z jejich odpovědí je často cítit naopak hrdost nad tím, jak nízké jejich marketingové výdaje díky podomácku vytvářeným kampaním jsou. Ministerstvo dopravy dokonce údajně operuje zcela bez marketingového rozpočtu a spoléhá se na vlastní dovednosti z oblasti public relations. „V komunikaci máme vlastní know-how, jak dostat zajímavá témata do médií, v zásadě lze říci, že exkluzivní a pravidelnou spoluprací s novináři jsme schopni získávat mediální prostor v hodnotě milionů korun čistě z vlastních zdrojů. Ministerstvo dopravy nemá vyčleněný rozpočet na marketing a nejinak tomu bude i v roce 2021,“ líčí tiskový mluvčí

resortu Tomáš Lukašik a hned vyjmenovává plánovaná témata pro rok 2021, která zní jako velké výzvy už samy o sobě, natož z pohledu komunikace. „Je to úspěšné dokončení modernizace D1, jejíž rekonstrukce byla zahájena v roce 2013, elektronická dálniční známka a tedy konec seškrabávání těch papírových, jedna jízdenka pro cestování bez ohledu na železničního dopravce a nakonec nová pravidla provozování dronů.“ Lukašik zároveň potvrzuje Hlaviceva slova, že opatrnosti ve státní správě není nikdy dost. „Využívání placené reklamy v podmínkách veřejné správy může být ze své podstaty problematické, protože se musí prokazovat veřejný zájem na takovéto vynaložení prostředků,“ vysvětluje, proč se jeho resort nepouští do odvážných kampaní a doporučuje obrátit se na samostatné oddělení BESIP, které má v rámci resortu rovněž své vlastní specifické aktivity. Stejně tak pod střechu ministerstva dopravy spadá i správa Operačního programu Doprava a také státní podnik Centrum dopravních informačních systémů Ministerstva dopravy ČR (CENDIS), který se stará o e-shop edalnice.cz pro nákup elektronických dálničních známek. Tendr na něj před rokem vyprovokoval hackathon Známkamaráda. Přes 200 dobrovolníků tehdy během 48 hodin naprogramovalo vlastní e-shop pro dálniční mýtný systém. Vláda ho sice z obav o bezpečnost nepoužila, alespoň ale vyměnila ministra. Novou zakázku nenechala zpracovat externí, ale státní firmou. Změnila se pak i cena. Z původních 401 milionů se snížila na 164 milionů korun. Když ministr Karel Havlíček nakonec začátkem prosince nový e-shop prezentoval na tiskové konferenci, stránky zrovna nefungovaly...

Obzvláště šetrný přístup k věci má ministerstvo spravedlnosti. „V oblasti marketingových aktivit hospodaříme s rozpočtem ministerstva spravedlnosti dle konkrétních potřeb a požadavků. Jde maximálně o nižší desítky tisíc korun ročně na PF a drobné propagační předměty,“ napsal Vladimír Řepka, mluvčí resortu.

Zuzana Štichová, ředitelka komunikace a tisková mluvčí ministerstva zahraničních věcí uvedla, že v roce 2019 MZV investovalo do marketingu či propagace prostřednictvím několika odborů zhruba 500 000 korun. Daleko velkorysejší rozpočet má pak ministerstvo zemědělství. „V roce 2020 pracujeme se stávajícím rozpočtem dvacet milionů korun,“ uvedl tiskový mluvčí Vojtěch Bílý. Ministerstvo ještě navíc realizuje projekt Ryba na talíř za osm milionů korun, z nichž tři čtvrtiny částky tvoří příspěvek Evropské unie. „Nad rámec stanoveného rozpočtu na rok 2020 byly dodatečně přiděleny peníze v celkové výši 4,88 milionů korun na přípravu a výrobu odborného a osvětového pořadu Kapka vody, a to kvůli posílení informovanosti v oblasti adaptace na klimatickou změnu a vzdělávání v otázce ochrany vody, boje proti suchu a ochrany proti povodním,“ dokresluje Bílý složitou fresku financování komunikační agendy resortu. Ani jeho ministerstvo nespolupracuje s žádnou externí marketingovou agenturou, realizaci vybraných aktivit je pověřena státní příspěvková organizace Zařízení služeb MZe.

Podobný přístup k věci má i ministerstvo životního prostředí. Kampaně směrem k veřejnosti, zaměřené především na osvětu a podporu dotačních programů resortu, realizuje v posledních letech primárně Státní fond životního prostředí ČR. MŽP v roce 2020 pracovalo s celkovým rozpočtem na PR a propagaci ve výši deset milionů korun, v letošním roce to má být o dva miliony méně, napsala MAM Petra Roubíčková, vedoucí tiskového a PR oddělení.

Ještě významnější jsou logicky částky, se kterými nakládají podřízené instituce ministerstva pro místní rozvoj. MMR sdělilo, že Národní orgán pro koordinaci evropských fondů bude jako obvykle hospodařit se zhruba 50 miliony korun. Pro integrovaný regionální operační program (IROP) je pro letošek vyčleněno 23,8 milionů korun. Resort spoluprací s externími subjekty s ohledem na omezené personální zdroje a obří agendu podporuje. Na kreativních strategiích a v produkci marketingových kampaní spolupracuje s agenturou McCann Erickson, konkrétně její divizi Momentum.

Mediální prostor nakupuje v rámci dynamického nákupního systému. „V letošním roce média pro kampaň 100 000 projektů pro lepší Česko nakupovala agentura Remmark,“ napsal Vilém Frček z tiskového odboru.

Na uvedených příkladech lze ukázat, jak rozdílné jsou částky, které resorty vynakládají na komunikaci, a jak složité by bylo dobrat se konečné sumy, když v mnohých případech projekty zaštiťují a realizují různé podřízené organizace.

Když server Investigace.cz kladl před pár lety resortům otázky související s jejich marketingovými výdaji, obdržel i hodně bizarní odpovědi. Tak například MMR a MZe místo odpovědi serveru „vystavily“ účet za práci strávenou vyhledáváním požadovaných informací. MMR částku stanovilo na 17 700 korun, MZe na něco málo přes osm tisíc korun. O dva roky později týdeníku MAM žádný z resortů pomyslnou fakturu nevystavil a obě zmíněná ministerstva své odpovědi zaslala.

To se ovšem nedá říci o úřadu vlády. Ten na dotazy opakovaně nereagoval. Stejně tomu bylo i v případě ministerstva zdravotnictví, které má podle webu v tiskovém oddělení šest lidí. Nereagovalo ani ministerstvo průmyslu a obchodu, které od vlády získalo, podobně jako resort zdravotnictví, 60 milionů korun na komunikační kampaň.

TÉMA ČÍSLA: CHAOS V MARKETINGU A PR STÁTNÍ SPRÁVY Jestliže na západ od nás tvoří veřejní zadavatelé zhruba 15 až 20 procent objemu trhu, u nás jsou to procenta dvě Státní instituce a veřejná správa jsou tu pro nás, pro občany. Měly by s námi komunikovat na úrovni a profesionálně Vhodný model si lze vypůjčit ze zahraničí

Když mají dotazovaní odborníci uvést příklad nikoli bezchybného, ale zavedeného systému, uvádějí často Government Communication Service (GCS) ve Velké Británii, která koordinuje komunikační aktivity jednotlivých resortů a poskytuje jim podporu. „V zahraničí je příkladem dobré praxe Velká Británie, která má veškerou komunikaci státu vedenou profesionálně a efektivně,“ říká Ondřej Obluk, CEO Ogilvy. Souhlasí i Denisa Hejlová, vedoucí katedry Marketingové komunikace a PR na **FSV UK**, která je pro to, aby i v Česku za komunikaci jednotlivých ministerstev ručila vláda. Britská GCS podle ní ve svém názvu správně zahrnuje slovo „služba“, což by mělo v případě státní správy platit beze zbytku. Jenže i britský model má trhliny. Reputaci monarchie poškozenou brexitovou blamáží ještě zhoršují skandály kolem státních pandemických zakázek. Posledním je podezřelý výběr firmy Fleetwood Strategy s úzkým napojením na Jonsonovy konzervativce. Dvoutměsíční komunikační zakázku v hodnotě 124 000 liber (zhruba 3,6 milionů korun) firma podle listu The Guardian získala bez soutěže. V Česku si sjednocení agendy pod jednu státní instituci umí představit i Marek Hlavica, ředitel AKA. „Je to model, který by mohl zajistit koncentraci profesionálů, kteří budou dělat svoji práci sedm dnů v týdnu. To dává smysl. Zvláštní úřad, u nějž si objednávají kampaně státní instituce existuje i v USA. Znamená to ale zajistit absolutní nezávislost takové instituce a schopnost politiků vzdát se ‚svých‘ rozpočtů. A v tomto smyslu jsem dost skeptický.“ „Nemyslím si, že centralizace je správná cesta. Každé ministerstvo by mělo mít svůj odbor, který vybírá toho správného partnera a řeší s ním věci od celkové komunikační strategie až po jednotlivá taktická sdělení,“ myslí si Marek Slezák, CEO Boomerang Communication.

Foto autor: Foto: ISTOCK

Foto popis: Denisa Hejlová **FSV UK**

Foto autor: Foto: ÚŘAD VLÁDY ČR

Foto popis: Marek Hlavica AKA

Foto popis: Ondřej Obluk Ogilvy

Foto popis: Marek Slezák Boomerang Communication

Foto popis: Místo vleklých tiskových konferencí, na jejichž začátek zástupci médií musí mnohdy čekat i hodiny, měla vláda komunikovat očkovaní a protipandemická opatření už od jara. Soustavně, jednotně a transparentně. Nyní by nemusela čelit nemožné výzvě, totiž přesvědčit více než polovinu obyvatel o prospěšnosti očkovaní.

Merkelová letos skončí, Česku bude navzdory svému postoji k migraci chybět

TISK, Datum: 04.01.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 7, Autor: Ondřej Houska, Vydáno: 20 601, Prodáno: 29 812, Čtenost: 158 779, Rubrika: Speciál

Když před více než pěti lety propukla velká migrační krize, přestali mít Češi rádi Angelu Merkelovou. Obliba německé kancléřky v Česku spadla z dřívějších více než 70 procent hluboko pod 30 procent. Ve veřejném mínění převážil dojem, že chtěla Česku nadiktovat přijímání uprchlíků. A to poté, co v roce 2015 podpořila návrh na povinné uprchlické kvóty, když do Německa přišly přes Maďarsko stovky tisíc běženců. Znalci Německa i dění v Evropské unii se ale shodují na tom, že kancléřka se prakticky vždy snaží vyjednat kompromis, s nímž by mohly souhlasit úplně všechny unijní země. Letos ale Merkelová v čele Německa po 16 letech skončí a je otázkou, jestli bude takový přístup mít i její nástupce – je téměř jisté, že jím bude muž. Spolu s Helmutem Kohlem tak bude Merkelová nejdéle vládnoucím politikem v poválečné historii země.

„Podle toho, co tvrdí čeští politici, to vypadá, že Angela Merkelová zničila Německo,“ řekl HN Vladimír Handl z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Připomíná tak vyhrcovenou rétoriku řady českých představitelů vůči kancléřce, byť v době pandemie nového koronaviru, kterou Německo zatím zvládá lépe než Česko, tato negativní hodnocení utichla. Němci kritický názor na Merkelovou nesdílejí – s prací kancléřky je podle prosincového průzkumu televize ARD spokojeno přes 70 procent německých občanů. Merkelová tak je mezi německými politiky jasně nejoblíbenější. Její obliba výrazně narostla v době pandemie, byla ale vysoká vždy – po migrační krizi se sice propadla, ale i tehdy ji pozitivně hodnotila více než polovina Němců. Merkelová ale v roce 2018 oznámila, že v letošních podzimních volbách už nebude kandidovat a ve vysoké politice skončí. Z hlediska unie to znamená, že odejde žena, která měla na dění v ní rozhodně největší vliv ze všech ostatních premiérů či prezidentů členských zemí. Jak tento vliv uplatňovala?

Čítankovým příkladem byl prosincový summit lídrů unijních zemí. Polsko a Maďarsko předtím hrozily vetem společného evropského rozpočtu a na něj navázaného fondu na podporu ekonomik členských států zasažených pandemií. Odmítaly, aby bylo čerpání peněz z těchto zdrojů podmíněno dodržováním zásad právního státu, jako je nezávislost soudů. Ostatní země byly na Varšavu a Budapešť mimořádně našťavané a řada z nich by neměla nic proti tomu Poláky a Maďary prostě obejít a dohodnout se bez nich. „Některí říkají, nepřistupte na žádný kompromis, nezměňte na dohodě ani čárku,“ řekla k tomu Merkelová. Jenže vzápětí dodala: „Úkolem politiky je přeměnit zdánlivě neslučitelné pozice v takový výsledek, s nímž mohou žít všichni.“ Německo v tu chvíli unii zrovna předsedalo a byla to právě Merkelová, kdo s Polskem a Maďarskem domluvil kompromis, který důraz na zásady právního státu fakticky nezměnil, ale lídrům obou zemí doma umožnil vyhlásit vítězství a hrozbu vetem stáhnout.

Typická Merkelová, znělo pak v zákulisí unijního summitu. Nehnala spor na ostří nože, umožnila Polákům a Maďarům zachovat si tvář a zároveň zajistila, aby návrh vstoupil v platnost. Merkelová prostě patří k politikům, kteří se chtějí dohodnout. Za to ji oceňují i její největší soupeři – maďarský premiér Viktor Orbán, zapřísáhlý kritik její migrační politiky, ji v rozhovoru pro týdeník Die Zeit vyzval, aby neodcházela a zůstala německou kancléřkou další čtyři roky.

Chvála na Merkelovou ale přichází i z Česka, byť mimo záznam. „Žádný jiný německý kancléř už nebude mít pro Česko takové pochopení. Vůbec si neuvědomujeme, co ztratíme, až skončí,“ říká vysoce postavený zdroj z prostředí české evropské politiky. Podle odborníků je to naprosto přesný popis situace. „Je dost dobře možné, že nástupce Merkelové nebude klást takový důraz na zachování jednoty EU jako ona,“ řekl HN Simon Bulmer, profesor evropských studií na univerzitě v britském Sheffieldu.

Důvodem je jednak Merkelové povaha, jednak její původ. Po celou dobu, co stojí v čele německé vlády, se snaží obrušovat spory a dosahovat dohody. Pro země střední a východní Evropy pak má speciální pochopení – vždyť sama žila v bývalém komunistickém východním Německu. A v osmdesátých letech strávila několik měsíců na vědeckém pobytu v Praze.

Premiér Andrej Babiš (ANO) Merkelovou loni podle zdrojů HN vyzval, aby se stala šéfkou Evropské rady, tedy summitů lídrů členských zemí EU. V této roli by summity řídila a snažila se, aby dospěly k závěrům přijatelným pro všechny. Merkelová ale odmítla s tím, že v politice skutečně nehodlá pokračovat. Funkci poté obsadil bývalý belgický premiér Charles Michel.

Podle mnohých je důraz na kompromis silnou stránkou Merkelové, jiní ale tvrdí, že ve snaze dohodnout se zachází příliš daleko. A to při jednáních mezi státy EU i v domácí německé politice. „Nemá žádný cíl, žádnou ideologii,“ prohlásil Jürgen Habermas, jeden z nejvýznamnějších filozofů současnosti. Vystihl tak dojem, že Merkelová nenastoluje témata, nemá žádné velké vize. Ohledně zmíněné dohody s Polskem a Maďarskem ji tak kritici napadli, že měla být tvrdší vůči tamním vládám, které podle řady analýz mezinárodních institucí doma skutečně omezují klíčové zásady vlády práva.

Doma v Německu Merkelová své křesťanské demokraty (CDU) posunula výrazně do středu. Přebírala tedy velkou část agendy, která by jinak patřila sociálním demokratům. Za vlády Merkelové Německo například zavedlo minimální mzdu nebo snížilo věk pro odchod do důchodu u některých vybraných profesí. V německých médiích se tak můžeme běžně dočíst, že Merkelová je vlastně neúspěšnější sociálnědemokratickou kancléřkou v historii. Tento bonmot shrnuje její politický posun.

„Merkelová nemá žádné vize, prodává sama sebe,“ shrnuje pro HN její strategii Jakub Eberle z Ústavu mezinárodních vztahů.

Podle médií Merkelová s oblibou cituje výrok připisovaný Helmutu Schmidtovi, kancléři z přelomu sedmdesátých a osmdesátých let: „Kdo má vize, měl by jít k doktorovi.“ S tímto přístupem je mimořádně úspěšná. „Řeší politické problémy krok za krokem, tak jak přicházejí. Nevymýšlí žádná velká témata. A to, co musí řešit, řeší docela dobře,“ říká Handl z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Jak již bylo řečeno, Němci to podle průzkumů oceňují. Většina z nich souhlasí nejen s konkrétními kroky Merkelové v politice, ale také s jejím politickým stylem. Najdeme snad jen dvě výjimky, kdy se kancléřka rozhodla bezprostředně, podle toho, co v danou chvíli považovala za správné – dočasné otevření hranic stovkám tisíc běženců procházejících Maďarskem a odstoupení od jaderné energetiky po havárii v japonské elektrárně Fukušima. Jinak Merkelová postupuje pomalu, jasné stanovisko zaujme až poté, co zvaží všechna dostupná data a argumenty. Přesně jako ve vědě – má totiž doktorát z fyziky.

Tento přístup je jasně patrný i na summitech EU, kde kancléřka jedná s premiéry či prezidenty ostatních členských zemí. „Nikdy jsem neviděl politika, který by byl na jednání lépe připraven než Merkelová. Je to taková v dobrém slova smyslu šprtka. Pochvěte všechny důležité dokumenty, zná details, dokáže poznat, co je podstatné,“ říká HN mimo záznam diplomat, který kancléřku zažil během řady jednání na summitech lídrů zemí unie v Bruselu. Podle něj se mnohokrát stalo, že Merkelová na těchto uzavřených schůzkách opravila premiéra jiné země, když tvrdil něco, co ve skutečnosti nebyla pravda. Vždycky to ale udělala velmi slušně. Konflikty nevyhledává.

Takže velmi inteligentní, ale nudná šprtka, něco jako Líza z animovaného seriálu Simpsonovi, jak ji nazval její životopisec

Matthew Qvortrup? Ne tak docela. Merkelová je prý v soukromí velmi vtipná společnice. „A slovo ‚Scheisse‘ (‚ho*no‘) říká častěji než kdokoliv z jejích předchůdců,“ tvrdí deník Bild. Kleje prý například tehdy, když je řeč o fotbale. Ale nikdy podobná slova nepoužívá na adresu svých politických soupeřů. Po zářijových volbách zůstane v čele vlády do doby, než se ostatní politici domluví na vytvoření nového kabinetu. Pokud se budou hádat dostatečně dlouho, aspoň do konce roku, překoná z hlediska délky vládnutí Helmuta Kohla a stane se rekordmankou v historii demokratického Německa.

KDO PO MERKELOVÉ Merkelové Křesťanskodemokratická unie (CDU) si zvolí nového předsedu tento měsíc. Vítěz nahradí Annegretu Krampovou-Karrenbauerovou, která rezignovala. Šéf CDU by měl být letos ve volbách podle očekávání kandidátem strany na kancléře. O funkci mají zájem tři muži: Armin Laschet, premiér spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko, má blízko k Merkelové. Friedrich Merz je jejím dlouholetým kritikem. Odborník na zahraniční politiku Norbert Röttgen je ve volbě outsiderem. CDU ale kandiduje společně s bavorskými křesťanskými sociály (CSU). A není vyloučené, že lídrem společné kandidátky se bude chtít stát bavorský premiér z CSU Markus Söder.

Foto autor: Foto: ČTK/AP

Foto popis: Angelo, zůstaň! Andrej Babiš i maďarský premiér Viktor Orbán chtěli, aby Merkelová z vrcholné politiky neodcházela.

Pokud by stát zkolaboval, je lepší žít na venkově, říká sociolog Michal Lošťák [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.01.2021, Zdroj: flowee.cz, Autor: Mlada Kadeřábková, RU / den: 9 549

S rurálním sociologem Michalem Lošťákem o tom, jak pandemie mění města, zda je nyní lepší pro život **venkov** a jaké lekce obecně nám "koronavirová příhoda" do budoucna může přinést Milada Kadeřábková Reklama Reklama

Server britské stanice BBC nedávno zveřejnil příběh investiční manažerky Joanny Coghlanové, která si v roce 2019 koupila nádherný byt v jedné londýnské luxusní čtvrti. Ten se ale během pandemie, kdy v něm strávila v kuse sedm týdnů, proměnil v noční můru. „Začala jsem ho nenávidět. Když přijdete o všechny možnosti, které prostředí kolem jinak poskytuje, tak si uvědomíte, že vlastně žijete jen ve skleněném boxu,“ řekla BBC Joanna, která dlouho nečekala a nyní už spokojeně žije v novém venkovském domě v hrabství Hertfordshire. A rozhodně nebyla jediná, koho stávající pandemie donutila začít pomýšlet na opuštění města.

Podle britské realitní kanceláře Rightmove se vyhledávání venkovských realit v červnu a červenci ve srovnání s minulým rokem zvýšilo o 126 %. Podobné trendy hlásil i řetězec realitních agentů Knight Frank. Můžeme dle těchto informací v budoucnu očekávat ještě silnější odliv obyvatel z měst, a to i v Česku? A jak může pandemie podobu současných měst ovlivnit? Nejen o tom jsme si po Skypu povídali s rurálním sociologem a prorektorem České zemědělské univerzity Michalem Lošťákem. U kázala podle vás pandemie lidem, že je lepší se přestěhovat na **venkov** než žít ve městě?

Ta otázka nemá jednoznačnou odpověď. Samozřejmě, že z hlediska kontaktů mezi lidmi, které jsou dneska v době pandemie klíčové, je jejich počet menší na **venkově**. Proto tam odcházejí lidé, kteří se chtějí cítit **bezpečněji**. Takže tu evidentně nějaká snaha vyhnout se zbytečně velkému množství lidí z jejich strany je.

Od 70. až 80. let procento obyvatel žijících v evropských městech neroste takovým tempem jako dříve, někde se i snižuje. Nicméně se objevují i tací, kteří se odstěhovali, a nyní už jim ty kontakty naopak pomalu začínají scházet. A zvláště v tomto období dlouhých večerů, kdy už není tolik práce na zahrádkách nebo možností procházek v přírodě, to myslím zase začíná být aktuální. Takže možná mnoho lidí ještě své rozhodnutí přehodnotí.

Na Západě panují obavy, že z důvodu pandemie by se mohla města nebo jejich určité části, například ty kancelářské, postupně začít vylidňovat. To tedy podle vás zatím nehrozí?

Zásadní vylidňování měst jako takových asi ne. Na poslední přednášce před Vánoci jsem studentům představoval takzvanou saturační křivku, která ukazuje, že už někdy od 70. až 80. let procento obyvatel žijících v evropských městech neroste takovým tempem jako dříve, někde se i snižuje. Ano, někteří lidé z měst odcházejí, ale jen malá část z nich přímo do venkovských oblastí. Hodně se lidé stěhují spíše do zázemí menších měst, což je příklad klasické suburbanizace. U nás vznikají satelitní městečka, přičemž centra měst se samozřejmě mohou vylidňovat, ale to rozhodně nesouvisí pouze s pandemií.

Co se týká vylidňování určitých částí měst spojených třeba s kancelářskými prostory, to se u nás samozřejmě teď začíná víc projevovat. Nicméně třeba v Německu se o tom už mluvilo někdy v 90. letech. Tamní firmy vědí, že je pro ně lepší mít sídlo a kanceláře někde v příměstské části než v centru města, protože příměstská část je z dopravního hlediska dostupnější.

Ohledně pandemie se ještě naskytá otázka, jak dalece bude dlouhodobě fungovat ten přechod na home office. Už jsem i četl články o lidech, kteří byli rádi, že z home office mohou jít alespoň na pár dní do kanceláře, zvlášť když mají například malé děti. A to vidím i tady na univerzitě, že kolegyně a kolegové přijedou raději sem, než aby učili na dálku z domova.

Už nyní se mluví o třetí vlně, ale také o tom, že vlivem globálního oteplování mohou vzniknout další viry a další pandemie. Donutí to města, aby se postupně transformovala, třeba aby nekumulovala na jedno místo ony kancelářské budovy, aby lidé zkrátka nežili tak „natěsno“?

Takovouto radikální změnu, novou situaci, kdy staré už neplatí a my ještě nevíme, co máme dělat příště, bychom nazvali oknem příležitosti. V situaci radikálních změn se často objeví nové příležitosti, které třeba jenom dosud dříve zapomenuté, a teď najednou zjišťujeme, že představují nějaký potenciál do budoucna. V listopadu jsme se jako Česká zemědělská univerzita účastnili jedné společné aktivity prestižních evropských univerzit podobného zaměření. A tam se vážně debatovalo o tom, jestli tato pandemie neznamená bod, z něhož již není návratu do toho způsobu výuky, který jsme praktikovali ještě na počátku roku 2020.

My jsme to řešili ve vztahu k výuce, nicméně myslím, že podobně to může platit i ve vztahu k městům, ale vlastně i k **venkovu** a mnoha dalším oblastem života. Příkladem je i cestování. Já byl loni v zahraničí asi čtyřicetkrát, letos jen třikrát, a to ještě před pandemií. Už teď tedy k určitým velkým změnám dochází, jen je otázkou, zda a jak se ukotví do toho původního systému, který tu před pandemií existoval, nebo jestli jej celý promění. To už by ale spíše bylo věštné z křišťálové koule, protože nevíme, jak budou jednotlivci na tuto situaci reagovat.

Jak se díváte na otázku **bezpečnosti** na vesnici versus ve městě? Z toho hlediska, předpokládám, vychází **venkov** lépe? Kdybych začal teoreticky, tak existuje několik konceptů, které popisují vztah **venkova** a města. Ten, který stále ještě převládá, je koncept kontinua, kde na jedné straně stojí město, na druhé **venkov** a vše je tam jasně dané, tedy výhody, nevýhody a podobně. Nicméně teď se začíná více mluvit o takzvané konvergenci a divergenci a o tom, že není jednoduché stanovit, co je dobré a špatné. Například z jednoho úhlu pohledu může něco působit jako nevýhoda a z jiného úhlu to může být velká výhoda. A **bezpečnost** je klasický příklad.

Současná města zaujímají asi dvě procenta zemského povrchu, ale využívají více než tři čtvrtiny přírodních zdrojů naší planety. Řeknete si, nějaká zapadá „díra u Hanušovic“, tam chybí infrastruktura, vybavenost a tak dále. Ale možná absence sofistikované infrastruktury, která ve městech poskytuje zabezpečení tamním obyvatelům, může z jiného pohledu činit život na vesnici mnohem bezpečnějším. Podívejte se třeba na teroristy, kde útočí. Ti by si těžko vybrali nějakou odlehlou vesničku v horách, ale jdou do center velkých měst, protože mediální dopad takového útoku je vždycky mnohem větší. A to samozřejmě nemluvím o tom, že na venkově může díky nižší koncentraci neanonymních lidí spíš vzniknout komunita, kde si lidé mohou navzájem pomáhat a důvěřovat.

O bezpečnosti se nyní mluví i z hlediska potravin. Mají současná města dostatek možností na to, aby v případě potřeby mohli lidé produkovat své vlastní potraviny? Jak se tyhle věci řešily v jiných státech, kde podobné problémy vznikly?

Archeologická zjištění ukazují, že obyvatelé měst třeba v Indii, v Angkoru či v Konstantinopoli sami produkovali potraviny. Tedy to, co se dnes nazývá městským zemědělstvím, bylo už dávno součástí městského života. Současná města zaujímají asi dvě procenta zemského povrchu, ale využívají více než tři čtvrtiny přírodních zdrojů naší planety. A asi polovina takzvané ekologické stopy měst je tvořena produkcí a spotřebou potravin jako celku.

Došlo tedy k oddělení produkce potravin, která se koncentruje na venkově, a jejich spotřeby, která se soustředí ve městech. Jako reakce na toto rozdělení se objevují takzvané alternativní potravinové řetězce, které město a venkov přímo propojují. To jsou nám známé farmářské trhy, kdy zemědělec pravidelně dodává svým zákazníkům v „bedýnce“ potřebné množství sezónní zeleniny, komunitou podporované zemědělství, kdy třeba zemědělec přímo vykrmuje vepřička pro lidi z města, kteří na tento výkrm přispívají, nebo přímé dodávky ovoce nebo zeleniny do škol či nemocnic, což je třeba poměrně rozšířené v Nizozemí. Takže by dnešní města ono pěstování pro své obyvatele jako v Angkoru či Konstantinopoli už nezvládla?

Města jako taková opravdu dnes nemají dostatek kapacit, aby produkovala všechny potraviny, které se v nich zkonzumují. Tak tomu je minimálně v režimu, jaký dnes existuje, kdy jsou města funkčně provázána s venkovem jako prostorem produkce potravin. Hypoteticky se můžeme ptát, co by se stalo, kdyby toto provázání bylo zásadně přerušeno. Pak by městům nezbyvalo nic jiného než hledat způsoby, jak si lidé v nich mohou sami produkovat potraviny. Ale obávám se, že jenom zahrádky by to pro všechny obyvatele měst nevyřešily. Možná by pomohly jen těm, kteří je vlastní.

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Působí na České zemědělské univerzitě (ČZU) v Praze jako profesor rurální sociologie a prorektor pro mezinárodní vztahy.

Doktorské studium ukončil na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v oboru sociologie. Ve své pedagogické a vědeckovýzkumné činnosti se zabývá problematikou rozvoje venkova, socioekonomickým kontextem jídla a potravin a otázkami inovací ve vztahu k udržitelnosti životního prostředí, hospodářství a společnosti. Je v čele mezinárodní sítě vysokých škol pod názvem CASEE, která sdružuje univerzity podobného zaměření jako ČZU působící v zemích střední a jihovýchodní Evropy. Zároveň se podílí i na vedení další podobné sítě evropských univerzit pod názvem Euroleague for Life Sciences.

Kdysi na Kubě, když tam už rozpadající se Sovětský svaz omezil svou pomoc, měli na balkónech domů v Havaně slepice, aby měli co jíst. Jiná alternativa může být umělé jídlo – o masu ze zkusavky se již ví a začíná být produkováno. Ale ironicky poznamenávám, že nevím, jak dalece se takové maso bude odlišovat od univerzální hnědé omáčky a neironicky můžeme uvažovat, jaké dopady by tato skutečnost měla na celý sektor zemědělství. Podobně jako třeba v případě, kdybychom měli přejít na konzumaci hmyzu.

Tady ale může být rozpor se současnou definicí potravinové bezpečnosti, která kromě jiného předpokládá přístup k potravinám, jež odpovídají našim preferencím. A u hmyzu si nejsem jistý, jestli to je u nás preferovaná potravina jako třeba vepřový bůček.

Nedávno jsem v té souvislosti mluvil s prezidentem Agrární komory o tom, že potravinová bezpečnost je zejména v současné nejisté době pro Česko naprosto zásadní. Souhlasíte?

Ano, potravinová bezpečnost je samozřejmě velmi důležitá, právě zde bych však spíš mluvil o takzvané potravinové suverenitě. Což znamená zamyslet se nad tím, jak mohu mít jako spotřebitel co největší kontrolu nad celým potravinovým řetězcem. Nyní je to tak, že jdu do obchodu, tam vidím cenu a vlastně ani nevím, proč je taková, jaká je. Nevím, za kolik třeba kvěťák prodal zemědělec tomu výkupci, za kolik ho pak koupil zprostředkovatel velkoskladu a tak dále. Ty informace prostě nemám a stejně tak ani restauratěři, zpracovatelé, prodejci ani zemědělci.

O tom by se právě mělo hodně mluvit a snad tomu pandemii i nějak víc napomůže, že otevře okno příležitostí pro reorientaci těch zemědělsko-potravinových řetězců, aby nad nimi měly větší kontrolu všechny jejich články. Tím by vlastně došlo k větší demokratizaci celého toho systému. Byla by to situace, ve které by se, kdybych parafrázoval Komenského slova ve známé písni Marty Kubišové, vrátila kontrola a vláda nad celým procesem z pole až na talíř těm, kteří se jej účastní – tedy od zemědělců až po spotřebitele.

Kdybyste si vy měl sám vybrat, kde je jednodušší během krize žít, zda ve městě či na venkově, tak co byste zvolil?

Víte, hodně záleží na tom, o jakou krizi či pandemii se bude jednat. Kdybych vzal v potaz to, co se děje v Česku nyní, myslím, že pořád to žít ve městě nepřináší zas až taková negativa. Otázka samozřejmě je, co by se stalo, kdybych byl nucený si potraviny sám vyprodukovat. V případě, že by nějak zkolaboval státní systém, doprava, mobilita, zásobování potravinami a obecně vůbec nefungovala kritická infrastruktura, pak bude asi lepší žít na venkově, protože ten byl vždycky soběstačnější. Takže asi záleží na síle té dané krize a ta v dnešní době může pro každého znamenat něco jiného. Jak řekl americký sociolog William Isaac Thomas už někdy ve dvacátých letech minulého století: „Když si člověk definuje situaci jako reálnou, potom je pro něj reálná ve všech svých důsledcích.“ Pokud si tedy někdo řekne, že je pro něj lepší a bezpečnější venkov, tak to tak z jeho pohledu opravdu bude. To samé v případě města.

V čem vidíte největší potenciál této doby? A nemusí se to týkat jen vašeho oboru...

Myslím, že nyní jsme ve fázi, kdy můžeme experimentovat, testovat nové možnosti. Možná by postmodernisté řekli, že dnes je všechno možné, vše je fragmentované, nic nemá řád. Dříve si člověk mohl život víc „nalajnovat“. Podívejte se třeba ve filmu Jak básníkům chutná život, kdy učitel Hájek ukazuje síťový graf doktorovi Šafránkovi a říká, že pokud bude vzestup cen rovnoměrný, koupí si první automobil za pět a tři čtvrtě roku, po svatbě je naplánovaná první dovolená v Jugoslávii a první dítě. Ve výsledku tak následují samá pozitiva a sociální jistoty. A na deset let dopředu.

Jenže dneska člověk ani neví, co bude příští pondělí. A to je možná právě ta největší zkušenost, kterou máme. Zvyknout si na to, že věci mohou být úplně jinak a že třeba nakonec budeme muset odejít na vesnici a interpretovat si tím Thomasovým teorémem, že je to tak pro mě nejlepší. Až všechno odezní, bude určitě velmi zajímavé tuto dobu reflektovat, protože přerod společnosti v řadě oblastí, o kterém se mluvilo, že proběhne během 15 až 30 lety, se najednou bude dít třeba za tři roky. A to se všemi kladnými, ale bohužel i zápornými aspekty.

Reklama

Reklama

foto: Archiv Michala Lošťáka, zdroj: Česká zemědělská univerzita

Ústavní právník Wintr: Vyhlásit volby skoro rok dopředu je naschvál vlády vůči vznikajícím koalicím [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Tomáš Vodňanský, RU / den: 88 206

Prezident Miloš Zeman vyhlásil termín voleb do sněmovny na 8. a 9. října. Nezvykle brzké zvolení termínu zdůvodňuje tím, že stranám poskytuje dost času na kampaň. „Je to naschvál vůči vlády vůči formujícím se koalicím opozice. Volby sice vyhláší prezident, nicméně je to kontrassegnovaná pravomoc – potřeba podpisu premiéra. Andrej Babiš (ANO) se teď tedy nemůže tvářit překvapeně, když s tím musel předem souhlasit,“ míní Jan Wintr z [Právnické fakulty Univerzity Karlovy](#).

Volební zákon totiž od roku 2016 omezuje kandidující subjekty finančně – utratit smějí nanejvýš 90 milionů korun. Do této sumy se přitom počítá jakákoliv propagace, která probíhá od vyhlášení voleb do data jejich konání, vysvětluje ústavní právník Wintr, v čem zmíněný naschvál spočívá.

„Ti, co psali novelu volebního zákona a vymezili volební kampaň takhle, nepočítali s tím, že prezident vyhlásí volby skoro rok dopředu. Na to ten zákon není připravený,“ komentuje slabinu právního předpisu s doplněním, že Ústava České republiky ani volební zákon neomezují hlavu státu v tom, jak moc dopředu smí volby vyhlásit.

„Volební zákon říká jen to, že volby musí být vyhlášeny nejpozději 90 dnů před jejich konáním,“ dodává Wintr.

Politolog Josef Mlejnek z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#) ale připomíná obtížnost vymezení pojmu kampaň.

„Máme sice definici v zákoně, ale reálně se v době sociálních sítí politika provozuje tak, že kampaň probíhá permanentně.

Politika je kampaní sama o sobě.“

Finanční limit podle něj mohou připravované koalice poměrně snadno obejít: „Mohou argumentovat tím, že když kandidují jako koalice, je kampaní pouze propagace koalice jako takové. A když si bude každá strana dělat kampaň pod svou značkou, tak by zkušený právník měl šanci to u soudu vyhrát. Stačí, když k tomu strany přistoupí pružně.“

Co na to nové koalice?

Nově vznikajících koalice zatím sice nebyly definitivně posvěceny, přesto se jeví jako velmi pravděpodobné, že do voleb půjdou společně Piráti s hnutím Starostů a nezávislých a trojkoalice ODS, TOP 09 a KDU-ČSL.

Martin Kupka (ODS) pokládá nevšední krok prezidenta republiky za škodolibost:

„Samozřejmě že to omezuje možnosti zejména těch politických stran, které se do voleb vydají v novém uskupení. Představit voličům společné plány, záměry a program bude vyžadovat mnohem náročnější přípravu... Teď to navíc znamená, že se veškeré náklady započtou do limitu 90 milionů korun.“

Místopředseda občanských demokratů nemá strach, že by se koalice s nástrahou finančního limitu nevypořádala. A obavy v tomto ohledu nedává najevo ani předseda České pirátské strany Ivan Bartoš:

„Dlouhodobě si myslím, že nejlepší kampaní je faktická práce politiků. Zásadní omezení v tom nevidím.“

Riziko neregulérnosti ale tuší v předvolebních pravidlech veřejnoprávních médií, která omezují vystupování kandidátů stran.

„Mám trochu obavy, jestli to nediskvalifikuje politiky, kteří budou kandidovat,“ upozorňuje Bartoš.

Jak se chystají obě koalice na volby? Poslechněte si celý audiozáznam Speciálu Jana Bumby.

autoři:

Jan Bumba

Zuzana Marková

Spustit audio

„Pokud jde o možnost porazit hnutí ANO ve volbách, tak za současné situace by to bylo celkem realistické,“ soudí Lubomír Kopeček z Masarykovy univerzity.

Když se vláda stane ringem a když má ve sněmovně problémy s prosazováním klíčové legislativy i státního rozpočtu, je na pováženu, zda je před ní smysluplná budoucnost.

Skoro to vypadá, že korespondenční hlasování proběhlo u nás, a ne v Americe. Češi zaujatě diskutují o manipulacích a podvodech hlasování poštou.

Prezident Miloš Zeman vyhlásil termín voleb do sněmovny na 8. a 9. října. Nezvykle brzké zvolení termínu zdůvodňuje tím, že stranám poskytuje dost času na kampaň. „Je to naschvál vůči vládě vůči formujícím se koalicím opozice. Volby sice vyhlásuje prezident, nicméně je to kontrasignovaná pravomoc – potřeba podpisu premiéra. Andrej Babiš (ANO) se teď tedy nemůže tvářit překvapeně, když s tím musel předem souhlasit,“ míní Jan Wintr z **Právnické fakulty Univerzity Karlovy**. autoři: Jan Bumba, Zuzana Marková. Spustit audio

Volební zákon totiž od roku 2016 omezuje kandidující subjekty finančně – utratit smějí nanejvýš 90 milionů korun. Do této sumy se přitom počítá jakákoliv propagace, která probíhá od vyhlášení voleb do data jejich konání, vysvětluje ústavní právník Wintr, v čem zmíněný naschvál spočívá.

„Ti, co psali novelu volebního zákona a vymezili volební kampaň takhle, nepočítali s tím, že prezident vyhlásí volby skoro rok dopředu. Na to ten zákon není připravený,“ komentuje slabinu právního předpisu s doplněním, že Ústava České republiky ani volební zákon neomezují hlavu státu v tom, jak moc dopředu smí volby vyhlásit.

„Volební zákon říká jen to, že volby musí být vyhlášeny nejpozději 90 dnů před jejich konáním,“ dodává Wintr.

Politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** ale připomíná obtížnost vymezení pojmu kampaň.

„Máme sice definici v zákoně, ale reálně se v době sociálních sítí politika provozuje tak, že kampaň probíhá permanentně.

Politika je kampaní sama o sobě.“

Finanční limit podle něj mohou připravované koalice poměrně snadno obejít: „Mohou argumentovat tím, že když kandidují jako koalice, je kampaní pouze propagace koalice jako takové. A když si bude každá strana dělat kampaň pod svou značkou, tak by zkušený právník měl šanci to u soudu vyhrát. Stačí, když k tomu strany přistoupí pružně.“

Co na to nové koalice?

Nově vznikajících koalice zatím sice nebyly definitivně posvěceny, přesto se jeví jako velmi pravděpodobné, že do voleb půjdou společně Piráti s hnutím Starostů a nezávislých a trojkoalice ODS, TOP 09 a KDU-ČSL.

Martin Kupka (ODS) pokládá nevšední krok prezidenta republiky za škodolibost:

„Samozřejmě že to omezuje možnosti zejména těch politických stran, které se do voleb vydají v novém uskupení. Představit voličům společně plány, záměry a program bude vyžadovat mnohem náročnější přípravu... Teď to navíc znamená, že se veškeré náklady započtou do limitu 90 milionů korun.“

Místopředseda občanských demokratů nemá strach, že by se koalice s nástrahou finančního limitu nevypořádala. A obavy v tomto ohledu nedává najevo ani předseda České pirátské strany Ivan Bartoš:

Hosty byli:

Martin Kupka, ODS, místopředseda strany

Ivan Bartoš, Česká pirátská strana, předseda strany

Jan Wintr, odborník na ústavní právo, **Právnická fakulta Univerzity Karlovy**

Josef Mlejnek, politolog, Institut politologických studií Katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

„Dlouhodobě si myslím, že nejlepší kampaní je faktická práce politiků. Zásadní omezení v tom nevidím.“

Riziko neregulérnosti ale tuší v předvolebních pravidlech veřejnoprávních médií, která omezují vystupování kandidátů stran.

„Mám trochu obavy, jestli to nediskvalifikuje politiky, kteří budou kandidovat,“ upozorňuje Bartoš.

Jak se chystají obě koalice na volby? Poslechněte si celý audiozáznam Speciálu Jana Bumpy.

Opozice se šikuje proti ANO, boj o sněmovnu bude mimořádně tvrdý [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.01.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Nguyen Thuong Ly, Pavel Otto, RU / den: 117 688

prev next Opozice se šikuje proti Babišovi. Zleva šéf Pirátů Ivan Bartoš, předseda STAN Vít Rakušan, šéfka TOP 09 Markéta Pekarová Adamová, místopředseda ODS Martin Kupka a předseda KDU-ČSL Marian Jurečka na tiskové konferenci z dubna 2020. • FOTO: Profimedia.cz Říjnové volby do Poslanecké sněmovny – hlavní politická událost roku, která rozhodne o nové vládě – už nyní přitahují pozornost. A hned z několika důvodů. Po rozpadu Čtyřkoalice v roce 2001 a krachu spolupráce KDU-ČSL se Starosty a nezávislími před čtyřmi lety se strany od středu napravo vůbec poprvé dohodly. Zdá se že napevno. První sponzoři Až 30 milionů korun chce mezi strany, které se spojily proti Andreji Babišovi, rozdělit investor Jan Barta. Jeho Spolek pro podporu liberální demokracie už v polovině prosince poslal ODS, KDU-ČSL a TOP 09 po 2,5 milionu korun. Peníze mají dostat i Pirátská strana a STAN. Spolek, v němž kromě Barty figurují ještě Dušan Šenkýpl a Petr Krajíček, nabídl parlamentním stranám ČSSD, KDU-ČSL, ODS, Pirátské straně, STAN a TOP 09 dar ve výši pět milionů korun, který je podmíněn spojením s jakýmkoliv ze zmíněných šesti subjektů. Druhá polovina částky bude vyplacena v roce 2021 na základě schválení společných kandidátek. Dar je rozdělen do dvou kalendářních roků, aby splňoval požadavky na maximální výši podpory podle zákona o financování politických stran a hnutí. V roce 2021 čekají Česko volby do Poslanecké sněmovny parlamentu. Volby 2020

Nevznikla však pouze jedna předvolební koalice, jako bylo v minulosti mezi pravíci a levíci široce rozkročené Občanské fórum, nýbrž dva svazky tvořené pěti uskupeními. Všechny přitom poji prvořadý cíl – porážka ANO Andreje Babiše. Šéfa ODS Petra Fialu i lídra Pirátské strany Ivana Bartoše uzavřená spojení posílila. Stali se mnohem vážnějšími soupeři premiéra než dosud.

Voliči budou hlasovat také o tom, zda se v dolní komoře parlamentu udrží tradiční levice tvořená ČSSD a komunisty. I to je důvod, proč bude o letošní parlamentní volby větší zájem než obvykle.

Výhody a zápory

Trojkoalici ODS, lidovců a TOP 09 ani dvojbloku Pirátské strany se STAN zatím průzkumy nepřisuzují vítězství, ačkoliv překročení desetiprocentní – v případě trojkoalice 15procentní – hranice pro vstup do sněmovny by pro ně neměl být problém. Babišovo hnutí, jehož potenciál na podzim oslabil a pohyboval se mezi pětadvaceti až třiceti procenty, stále vede. Agentury však dosud zveřejňovaly podporu jednotlivých partají, na nové svazky se respondentů neptaly.

„Počítáme se synergiemi. Trojkoalici i Pirátům se Starosty vycházejí v interních průzkumech až čtyři procenta navíc nad součet procent, která by získali při samostatném postupu,“ řekl pod podmínkou anonymity vlivný opoziční politik. Připustil nicméně, že objektivní občanských demokratů s lidovci a TOP 09 může některé jejich skalní voliče kvůli dřívějším sporům těchto stran odradit.

Myslí si to i Ladislav Mrklas z CEVRO Institutu v Praze, podle něhož se trojkoalice voličsky překrývá a doplňuje. „Svazek ale budou muset před voliči obhájit a u některých příznivců se to nepodaří,“ odhaduje politolog.

„Trojkoalice přinese na scénu model spojení jedné větší strany se dvěma menšími, což by voličům ODS umožnilo vykroužkovat do předních pozic řadu jejích kandidátů. Apel, aby se voliči preferenčních hlasů dobrovolně zřekli, nemusejí zdaleka všichni vyslyšet,“ nastínil další možné negativum Josef Mlejnek z katedry politikologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Jasně propočty

Navzdory rizikovým faktorům je nejpádnejším argumentem pro koalici volební zákon, který posiluje velké na úkor malých. Ti musejí pro jeden mandát poslance získat až dvojnásobek voličských hlasů proti vítězi voleb.

Jasně to plyne ze situace po volbách v roce 2017. Tehdy ODS, KDU-ČSL a TOP 09 samostatně vybojovaly celkem 42 mandátů. Pokud by však postupovaly společně, měly by jich 49. Analogicky by si o šest křesel polepšily i Piráti se STAN, dohromady by měli ve sněmovně 34 zástupců místo 28. Naopak ANO by ze stávajících 78 mandátů spadlo na 70. A vzhledem k tomu, že by ztratili i socialisté s KSČM, nesestavil by s nimi Andrej Babiš vládu.

Vedle šance dosáhnout pomocí spojení na více mandátů se stranám, které tvoří oba nové svazky, spolupráce už vyplácí na mnoha radnicích. Loni jim navíc společný postup zajistil úspěchy v řadě senátních obvodů i v krajských volbách.

Konzervativní blok

Trojkoalice zahájila v prosinci kampaň s heslem Jdeme do toho SPOLU. Za největší třetí plochy se považovaly přijetí eura prosazované předsedkyní TOP 09 Markétou Pekarovou Adamovou nebo příliš velký důraz na podporu rodin s dětmi a otázku potratů ze strany KDU-ČSL.

„Jsme konzervativně liberální síla, které má v srdci tradice, ale dívá se na svět moderním pohledem,“ charakterizovala trojkoalici Pekarová Adamová. „Nespojili jsme se proti někomu, ale pro něco,“ prohlásil předseda občanských demokratů Petr Fiala.

Strany se shodují na reformách daňového, důchodového a zdravotního systému, podpoře vzdělávání, výstavbě nových bytů a dálnic. Nabízejí řešení dopadů spojených s klimatickou změnou, podpoří biodiverzitu, ochranu půdy a vody, energetické úspory a odpadové hospodářství. V zahraniční politice zabrání vystoupení Česka z Evropské unie, posílí jeho roli v NATO a zamezí firmám z Ruska a Číny stavět v zemi nové jaderné bloky.

O euru se nakonec v nástřelu programu nepíše a podporu rodin s dětmi označil Fiala za součást nabídky každé rozumné politické formace. „Je ale potřeba se bavit o konkrétních představách, aby nástroje byly spravedlivé a nebyli trestáni například ti, kteří rodinu nezaloží,“ dodal. Na omezení, či dokonce zákaz potratů museli lidovci zapomenout.

Liberální nabídka

Piráti se dohodli se Starosty a nezávislími na koaliční smlouvě před koncem roku, v průběhu ledna ji musejí schválit členové obou uskupení. „Ve vyjednávání budeme postupovat jako jeden muž. O vládě, rozpočtu a o dalších zásadních otázkách budeme hlasovat společně. Kandidátem na premiéra bude Ivan Bartoš, na místopředsedu vlády Vít Rakušan,“ řekl pirátský poslanec Jakub Michálek, podle něhož však strany počítají s oddělenými poslaneckými kluby.

Svůj svazek definují jako středový a protikorupční, zároveň jako spojení dravých Pirátů a zkušených Starostů. Blok prosazuje pevné usazení České republiky v EU a naplnění klimatických cílů. Na rozdíl od konzervativní trojkoalice se aktivně hlásí k euru a během své případné vlády by spustil přípravu na jeho přijetí.

Dvojblok mezi své priority zařadil například i zrušení třetí a čtvrté vlny elektronické evidence tržeb, zvýšení výdajů na vzdělávání, zefektivnění zdravotnictví, více peněz samosprávám a za přísných podmínek i zavedení celostátního referenda. Piráti jako silnější partaj budou mít lídra v deseti krajích, STAN ve zbývajících čtyřech. Už během schvalování společné koalice ale řada členů Pirátské strany projevila obavu, aby voliči nevykroužkovali do sněmovny populárnější Starosty.

Vládní strany

Naopak vládní ANO vylučuje spolupráci s jiným subjektem. „Hnutí ANO neplánuje žádné spojování s jinými subjekty. Jsme svébytné, nezávislé, a hlavně protikorupční hnutí a s nikým se spojovat nemusíme. Zároveň jsme hnutí otevřené a do politiky jsme přivedli řadu nestraníků,“ uvedl šéf hnutí Babiš.

Nejasná situace panuje u levicových ČSSD a KSČM, jejichž preference se pohybují na hraně postupu do sněmovny. Pokud to epidemická situace dovolí, čekají letos obě partaje volební sjezdy. Zatímco koaliční potenciál komunistů je podle politologů velmi nízký, sociální demokraté by mohli najít vhodného partnera. „Podle mého názoru jedna z možností je spolupráce se Stranou zelených,“ řekl ministr zahraničí a místopředseda strany Tomáš Petříček, podle něhož by měla strana otevřít kandidátky odborníkům a osobnostem.

ANALÝZA: Opozice se šikuje proti ANO, boj o sněmovnu bude mimořádně tvrdý [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.01.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Pavel Otto, Nguyen Thuong Ly, RU / den: 117 688, Rubrika: Volby

Říjnové volby do Poslanecké sněmovny – hlavní politická událost roku, která rozhodne o nové vládě – už nyní přitahují pozornost. A hned z několika důvodů. Po rozpadu Čtyřkoalice v roce 2001 a krachu spolupráce KDU-ČSL se Starosty a nezávislími před čtyřmi lety se strany od středu napravo vůbec poprvé dohodly. Zdá se že napevno.

Nevznikla však pouze jedna předvolební koalice, jako bylo v minulosti mezi pravíci a levíci široce rozkročené Občanské fórum, nýbrž dva svazky tvořené pěti uskupeními. Všechny přitom pojí prvořadý cíl – porážka ANO Andreje Babiše. Šéfa ODS Petra Fialu i lídra Pirátské strany Ivana Bartoše uzavřená spojení posílila. Stali se mnohem vážnějšími soupeři premiéra než dosud.

Voliči budou hlasovat také o tom, zda se v dolní komoře parlamentu udrží tradiční levice tvořená ČSSD a komunisty. I to je důvod, proč bude o letošní parlamentní volby větší zájem než obvykle.

Výhody a zápory

Trojkoalici ODS, lidovců a TOP 09 ani dvojbloku Pirátské strany se STAN zatím průzkumy nepřisuzují vítězství, ačkoliv překročení desetiprocentní – v případě trojkoalice 15procentní – hranice pro vstup do sněmovny by pro ně neměl být problém. Babišovo hnutí, jehož potenciál na podzim oslabil a pohyboval se mezi pětadvaceti až třiceti procenty, stále vede. Agentury však dosud zveřejňovaly podporu jednotlivých partají, na nové svazky se respondentů neptaly.

„Počítáme se synergii. Trojkoalice i Pirátům se Starosty vycházejí v interních průzkumech až čtyři procenta navíc nad součet procent, která by získali při samostatném postupu,“ řekl pod podmínkou anonymity vlivný opoziční politik. Připustil nicméně, že objetí občanských demokratů s lidovci a TOP 09 může některé jejich skalní voliče kvůli dřívějším sporům těchto stran odradit.

Myslí si to i Ladislav Mrklas z CEVRO Institutu v Praze, podle něhož se trojkoalice voličsky překrývá a doplňuje. „Svazek ale budou muset před voliči obhájit a u některých příznivců se to nepodaří,“ odhaduje politolog.

„Trojkoalice přinese na scénu model spojení jedné větší strany se dvěma menšími, což by voličům ODS umožnilo vykouzlovat do předních pozic řadu jejích kandidátů. Apel, aby se voliči preferenčních hlasů dobrovolně zřekli, nemusejí zdaleka všichni vyslyšet,“ nastínil další možné negativum Josef Mlejnek z katedry politikologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Jasně propočty

Navzdory rizikovým faktorům je nejpádnějším argumentem pro koalici volební zákon, který posiluje velké na úkor malých. Ti musejí pro jeden mandát poslance získat až dvojnásobek voličských hlasů proti vítězi voleb.

Jasně to plyne ze situace po volbách v roce 2017. Tehdy ODS, KDU-ČSL a TOP 09 samostatně vybojovaly celkem 42 mandátů. Pokud by však postupovaly společně, měly by jich 49. Analogicky by si o šest křesel polepšily i Piráti se STAN, dohromady by měli ve sněmovně 34 zástupců místo 28. Naopak ANO by ze stávajících 78 mandátů spadlo na 70. A vzhledem k tomu, že by ztratili i socialisté s KSČM, nesestavil by s nimi Andrej Babiš vládu.

Vedle šance dosáhnout pomocí spojení na více mandátů se stranám, které tvoří oba nové svazky, spolupráce už vyplácí na mnoha radnicích. Loni jim navíc společný postup zajistil úspěchy v řadě senátních obvodů i v krajských volbách.

Konzervativní blok

Trojkoalice zahájila v prosinci kampaň s heslem Jdeme do toho SPOLU. Za největší třetí plochy se považovaly přijetí eura prosazované předsedkyní TOP 09 Markétou Pekarovou Adamovou nebo příliš velký důraz na podporu rodin s dětmi a otázku potratů ze strany KDU-ČSL.

„Jsme konzervativně liberální síla, které má v srdci tradice, ale dívá se na svět moderním pohledem,“ charakterizovala trojkoalici Pekarová Adamová. „Nespojili jsme se proti někomu, ale pro něco,“ prohlásil předseda občanských demokratů Petr Fiala.

Strany se shodují na reformách daňového, důchodového a zdravotního systému, podpoře vzdělávání, výstavbě nových bytů a dálnic. Nabízejí řešení dopadů spojených s klimatickou změnou, podpoří biodiverzitu, ochranu půdy a vody, energetické úspory a odpadové hospodářství. V zahraniční politice zabrání vystoupení Česka z Evropské unie, posílí jeho roli v NATO a zamezí firmám z Ruska a Číny stavět v zemi nové jaderné bloky.

O euru se nakonec v nástřelu programu nepíše a podporu rodin s dětmi označil Fiala za součást nabídky každé rozumné politické formace. „Je ale potřeba se bavit o konkrétních představách, aby nástroje byly spravedlivé a nebyli trestáni například ti, kteří rodinu nezaloží,“ dodal. Na omezení, či dokonce zákaz potratů museli lidovci zapomenout.

Liberální nabídka

Piráti se dohodli se Starosty a nezávislími na koaliční smlouvě před koncem roku, v průběhu ledna ji musejí schválit členové obou uskupení. „Ve vyjednávání budeme postupovat jako jeden muž. O vládě, rozpočtu a o dalších zásadních otázkách budeme hlasovat společně. Kandidátem na premiéra bude Ivan Bartoš, na místopředsedu vlády Vít Rakušan,“ řekl pirátský poslanec Jakub Michálek, podle něhož však strany počítají s oddělenými poslaneckými kluby.

Svůj svazek definují jako středový a protikorupční, zároveň jako spojení dravých Pirátů a zkušených Starostů. Blok prosazuje pevné usazení České republiky v EU a naplnění klimatických cílů. Na rozdíl od konzervativní trojkoalice se aktivně hlásí k euru a během své případné vlády by spustil přípravu na jeho přijetí.

Dvojblok mezi své priority zařadil například i zrušení třetí a čtvrté vlny elektronické evidence tržeb, zvýšení výdajů na vzdělávání, zefektivnění zdravotnictví, více peněz samosprávám a za přísných podmínek i zavedení celostátního referenda.

Piráti jako silnější partaj budou mít lídra v deseti krajích, STAN ve zbývajících čtyřech. Už během schvalování společné koalice ale řada členů Pirátské strany projevila obavu, aby voliči nevykouzlovali do sněmovny populárnější Starosty.

Vládní strany

Naopak vládní ANO vylučuje spolupráci s jiným subjektem. „Hnutí ANO neplánuje žádné spojování s jinými subjekty. Jsme svébytné, nezávislé, a hlavně protikorupční hnutí a s nikým se spojovat nemusíme. Zároveň jsme hnutí otevřené a do politiky jsme přivedli řadu nestraníků,“ uvedl šéf hnutí Babiš.

Nejasná situace panuje u levicových ČSSD a KSČM, jejichž preference se pohybují na hraně postupu do sněmovny. Pokud to epidemická situace dovolí, čekají letos obě partaje volební sjezdy. Zatímco koaliční potenciál komunistů je podle politologů velmi nízký, sociální demokraté by mohli najít vhodného partnera. „Podle mého názoru jedna z možností je spolupráce se Stranou zelených,“ řekl ministr zahraničí a místopředseda strany Tomáš Petříček, podle něhož by měla strana otevřít kandidátky odborníkům a osobnostem.

První sponzoři

Až 30 milionů korun chce mezi strany, které se spojí proti Andreji Babišovi, rozdělit investor Jan Barta. Jeho Spolek pro podporu liberální demokracie už v polovině prosince poslal ODS, KDU-ČSL a TOP 09 po 2,5 milionu korun. Peníze mají dostat i Pirátská strana a STAN. Spolek, v němž kromě Barty figurují ještě Dušan Šenkýpl a Petr Krajiček, nabídl parlamentním stranám ČSSD, KDU-ČSL, ODS, Pirátské straně, STAN a TOP 09 dar ve výši pět milionů korun, který je podmíněn spojením s jakýmkoliv ze zmíněných šesti subjektů. Druhá polovina částky bude vyplacena v roce 2021 na základě schválení společných kandidátek. Dar je rozdělen do dvou kalendářních roků, aby splňoval požadavky na maximální výši podpory podle zákona o financování politických stran a hnutí.

Speciál - Miloš Zeman vypsal volby do Poslanecké sněmovny

RADIO, Datum: 04.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1

moderátor

Jedním z ústředních bodů vánočního poselství prezidenta Miloše Zemana bylo sdělení, že vypíše volby do Poslanecké sněmovny na 8. a 9. října. Podobně časné vyhlášení voleb je krajně nezvyklé, prezident Zeman to ale zdůvodnil tím, že chce, aby strany měly dost času na kampaň. Nejde však jen o čas, ale taky o peníze, v oficiální kampaň totiž můžou kandidující subjekty utratit nejvýše 90 000 000 Kč. Našimi hosty jsou teď dva politici, v současné době poslanci, kteří budou ve volbách jistě usilovat o úspěch, předseda České pirátské strany Ivan Bartoš, dobrý den.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Dobré ráno vám i posluchačům.

moderátor

A místopředseda ODS Martin Kupka, vítejte, dobrý den.

Martin KUPKA, místopředseda strany /ODS/

Přeji také všem dobré ráno.

moderátor

Pánové, nejprve prosím jenom kratičce na úvod, abychom se ujistili, pane Bartoši, Piráti jdou nebo půjdou do voleb s hnutím Starostové a nezávislí?

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Na, ono to je prezentováno jako hotová věc, ale my jsme předložili návrh koaliční smlouvy našim stranám a Starostové o něm budou hlasovat, myslím si, někdy kolem osmého a my v souvislosti s celostátním fórem Pirátské strany, které bude probíhat následující víkend, takže ještě není rozhodnuto, ten dokument, který jsme vyjednávali zhruba měsíc včetně programových priorit, kterých je asi 105, to všechno ještě budou muset schválit naše strany.

moderátor

Pane Kupko, co se týká ODS, tam už je pevně rozhodnuto o tom, že bude kandidovat v koalici s TOP 09 a KDU-ČSL?

Martin KUPKA, místopředseda strany /ODS/

Nás také ještě čekají konkrétní kroky k definitivnímu schválení, ale věřím, že budeme opravdu do těch sněmovních voleb kandidovat v tom uskupení spolu, tedy s TOP 09 a s KDU-ČSL.

moderátor

Co se týká toho časného vyhlášení voleb, mění to něco třeba právě na těchto vašich plánech i na tom, jak hodláte ještě doladit ty své koalice nebo spojení, ve kterých chcete kandidovat, pane Kupko?

Martin KUPKA, místopředseda strany /ODS/

Já si hlavně vybavuju, jak probíhala kampaň pana prezidenta. Pokládám to trochu za jeho škodolibost, protože samozřejmě, že to omezuje možnosti zejména těch politických stran, které se vydají do voleb v novém uskupení, protože to samozřejmě znamená představit voličům podrobněji společné záměry, společné plány, společný program, protože to má být program pro další volby, pro další vládu, a co je samozřejmě důležité, že to všechno bude vyžadovat mnohem náročnější přípravu v okamžiku, kdy vstupujete do tohoto volebního klání v nějakém novém koaličním uskupení. A teď to bude samozřejmě znamenat, že veškeré náklady se už budou započítávat do toho limitu, ten limit je 90 000 000, teď strany jako, předpokládejme, hnutí ANO pak bude mít samozřejmě ty finanční prostředky k dispozici v tom celém balíku, v těch ostatních případech se samozřejmě o to budeme muset podělit, ale vypořádáme se s tím. O to nejde. Ale ze strany pana prezidenta to nepochybně je tak trochu škodolibost a vybavíme si, jak probíhaly jeho volby, jeho volební kampaň, kdy po obcích visely plakáty negativní kampaně proti jeho protikandidátovi, které nikdo nikde nevidoval, tak pokládám tohle za prostě úplně zbytečný krok z jeho strany, který ničemu neprospěje, nikomu nepomůže, jenom ubližuje.

moderátor

Pane Bartoši, museli jste vy nějak upravit plány kvůli tomu, že prezident vyhlásil volby takto v předstihu?

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Tak já si nemyslím, že bysme nějakým způsobem na to museli proaktivně reagovat, my za Piráty máme transparentní účet, registr smluv, takže my všechny výdaje, které souvisí s naší činností, standardně vykazujeme, takže pokud se budou vykazovat v souvislosti s volbami, to pro nás nečiní žádný rozdíl, já dlouhodobě si myslím, že nejlepší kampaní je faktická práce politiků jak třeba v komunální politice, tak i ve sněmovně, takže já v tom nějaké zásadní omezení nevidím, ale možná bych se zeptal vás, což je trochu nestandardní, protože my víme, že před volbami často bývá výhrada od veřejnoprávních médií, že nějaký politik nemůže tu vystoupit třeba v pořadu o digitalizaci, protože je zároveň kandidátem té strany. A pokud jsou volby vyhlášeny vlastně téměř o trojnásobek času, než bývá zvykem, já mám trochu obavy, jestli to nediskvalifikuje ty politiky, kteří budou

kandidovat potom třeba s vystoupením, s věcmi, který a priori třeba nesouvisí...

moderátor

Vím zcela přesně, na co narážíte, ano, nedokážu vám v tuto chvíli dát konkrétní odpověď, samozřejmě, že Český rozhlas určitě stejně jako Česká televize budou nějak aktualizovat předvolební pravidla, ale i ta otázka je důležitá. Určitě je potřeba na to odpovědět, ano. Nemůžu vám tu odpovědět...

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

/nesrozumitelné/, vystupuje i v momentech, kdy to evidentně není kampaň, a přiznejme si to, třeba vládní strany, a já jsem trochu žertoval dokonce včera v jedné debatě, když ministr si škytne, tak prakticky se okamžitě dostává do médií, což samozřejmě pro strany, které nemají zastoupení ve vládě, je obtížnější. Ale já se toho nějak extra nebojím.

moderátor

Určitě, určitě, role médií je taky jedna z otázek, které budou muset být nějak nasvíceny. Co se týká obsahu teď té vaší kampaně, premiér Babiš z hnutí ANO v televizi CNN Prima News řekl, že očekává, že volby budou ve stylu všichni proti Babišovi, budou, pane Kupko?

Martin KUPKA, místopředseda strany /ODS/

Já myslím, že určitě nebudou a nemůžou být, protože veřejnost se bude ptát na to, jak si jednotlivé politické strany poradí s aktuální ekonomickou situací, jak si poradí s /nesrozumitelné/ očkovaní, protože tadyto je oblast, ve které bohužel zatím vláda proti jiným státům ukazuje významné zpoždění, tak na tohle budou odpovídat všechny ostatní politické strany a budou se snažit ukázat, a bude to samozřejmě i náš případ, jak zemi vést lépe. Nebojím se toho, že by celá ta kampaň probíhala ve smyslu antibabiš, myslím, že by to funkční nebylo, politické strany budou muset ukázat, a my se k tomu chystáme, jak bychom si představovali další fungování České republiky, další vládnutí, jak si představujeme postavení ekonomiky zpátky na nohy, tohle budou klíčová témata těch budoucích měsíců, je jasné, že budeme ukazovat na to, jak bychom si to představovali jinak, než jak to dělá současná vláda, ale rozhodně se nevydáme po linii antibabiš mimo jiné také proto, že to nefunguje. Bude to důležité, bude náročné to období také pro média, protože samozřejmě, že tak, jak zaznělo, představitelé vlády mají významně snazší přístup, navíc česká mediální scéna doznala i z hlediska vlastnictví jednotlivých médií významné změny, v tuhle chvíli to samozřejmě znamená významnou výhodu pro Andreje Babiše tím, že část médií pochopitelně vlastní, ani toho se nebojíme. Ale důležité samozřejmě bude, aby ve všech ostatních médiích se pak opravdu odehrávala reálná soutěž, aby všechna ostatní média dala prostor i opozičním politikům, nenasazovala jim psí hlavu tak, jak se o to třeba snaží zbytečně pan prezident, a tohle bude vlastně nové zadání jak pro politické strany, tak pro mediální svět.

moderátor

Pane Bartoši, když Martin Kupka říká, linie antibabiš nefunguje, funguje, nebo nefunguje?

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

To já vůbec takhle neřeším. My jsme začali s Piráty před 11 lety dělat politiku odspodu, když tady v uvozovkách kralovali úplně jiní politici, Andrej Babiš s nimi vesele budoval svoje impérium Agrofert a přišli jsme prostě s programem pro nějaké dvacáté první století, co si myslíme, jak by mělo fungovat, a ukazuje se, že řadě věcí to zafungovalo, my chceme samozřejmě, a teď budeme muset řešit problémy České republiky v roce krize, takže to není úplně jako o tom, že jsou volby, všechno zahodíme, ale bude muset hlavně makat i ve sněmovně, a víte, když se někdo na takhle vysokém postu, jako je pan premiér, chová, chová jako gauner prostě, neříká pravdu, dlouhodobě prostě selhává a naopak všechno konstruktivní, co přichází, ještě zašlapává a chápe jako kritiku a pak to zostouží, tak je logické, že si to prostě nenecháte líbit jako. My stojíme ve sněmovně, odvádíme dobrou práci, a kdyby byl premiér kdokoliv jiný a choval se stejně, tak samozřejmě jako opozice se ozveme. Ale já si myslím, že je důležité představit, kam se Česká republika posune i v tomto roce krize, ale kam se hlavně bude posouvat v těch těžkých letech, kdy zdědí ten obrovský deficit, který tato vláda za poslední 2 roky vytvořila, rozpočet byl deficitní ještě před koronakrizí, když si vzpomeneme na rok 2020. Tohleto je potřeba řešit. A já si myslím, že je důležité jasně říct, jaké jsou ty kroky, kterými se Česká republika bolestně z této situace bude dostávat, spíše než řešit osobu pana premiéra. A já v těch jeho výročních cítím ani ne tak mediální strategii, že by mu to radili nějakí jeho poradci, ale i významnou roli jeho sebestřednosti, což mě mrzí, protože politik na pozici premiéra by měl myslet hlavně na blaho České republiky.

moderátor

Tak bohužel nemáme na lince pana premiéra, aby mohl reagovat, takže, prosím, bez nějakých osobních útoků, pokud možno, ale co se týká ještě, prosím, vašich stran a vašich uskupení, jenom kratičce za vás, co byste považovali ve volbách za úspěch, pane Bartoši?

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Tak já ještě nevím, jakým způsobem dopadne to hlasování o koaliční spolupráci s hnutím STAN, ale my jsme šli už do předchozích voleb s ambicí uspět, uspěli jsme, míříme teď na 20 %, a pokud dopadne ta koalice s hnutím STAN, tak já si věřím, že v synergii těchto dvou středových liberálních partají máme šanci být vítězi voleb.

moderátor

Pane Kupko, co vy byste považovali za úspěch?

Martin KUPKA, místopředseda strany /ODS/

Když jdete do volební kampaně, kde jde o budoucnost České republiky, o to, abychom se dostali do jedenadvacátého století, tak to samozřejmě znamená vložit do té kampaně všechno a samozřejmě usilovat o vítězství. Protože to při současném obsazení Pražského hradu je jediná cesta, jak rychle změnit poměry v České republice.

moderátor

Pánové, děkujeme za rozhovor, děkujeme za váš čas, místopředseda ODS Martin Kupka, na shledanou.

Martin KUPKA, místopředseda strany /ODS/

Na shledanou, díky za pozvání.

moderátor

A předseda České pirátské strany Ivan Bartoš, na shledanou.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Na shledanou a hezký den všem.

moderátor

Naším dalším hostem je ústavní právník Jan Wintr z **Právnické fakulty Univerzity Karlovy**. Dobrý den.

Jan WINTR, ústavní právník, Právnická fakulta UK

Dobrý den.

moderátor

Když se, prosím, vrátíme k tomu, jak brzy byly vyhlášeny volby ze strany prezidenta republiky, jak široké vlastně jsou mantinely toho, kdy může hlava státu vyhlásit volby do sněmovny?

Jan WINTR, ústavní právník, Právnická fakulta UK

Ústava ani volební zákon neříkají, s jakým předstihem se mají vyhlášovat volby do sněmovny, jenom volební zákon říká, že to je nejpozději 90 dnů před jejich konáním, přičemž volby se musí konat v posledních 30 dnech toho volebního období předchozí sněmovny, to znamená, musí se konat vlastně mezi 22. zářím a 21. říjnem toho letošního roku, s tím, že tedy tím pádem musí být vyhlášeny někdy koncem června nebo začátkem července nejpozději, s jakým předstihem, Ústava ani volební zákon neříkají.

moderátor

Je to opravdu tak nezvyklé, aby byly vyhlášeny volby takto brzy?

Jan WINTR, ústavní právník, Právnická fakulta UK

Skutečně to je nezvyklé a až do roku 2016 to bylo celkem jedno, s jakým předstihem se vyhlášují volby, protože na ten moment vyhlášení voleb nebyly vázány žádné právní důsledky, prostě se jenom předem vědělo, jako který ten víkend přesně budou ty volby. Od roku 2016 je to jinak, protože do volebního zákona byla zavedena poměrně podrobná pravidla financování volební kampaně a tam je řečeno, že je tedy ten limit 90 000 000 Kč na volební kampaň pro každý ten kandidující subjekt a že volební kampaně se rozumí tedy jakákoliv propagace, která probíhá v době volební kampaně, tedy od vyhlášení těch voleb do toho data voleb. Čili tady najednou ten okamžik vyhlášení voleb má ty právní důsledky.

moderátor

A když jsme teď slyšeli politiky v předchozím vstupu, že vlastně ještě ani nevědí v tuto chvíli přesně, v jakém uskupení půjdou do voleb, jestli to bude nějaká koalice, nebo nějaká jiná forma spolupráce, nebo dokonce je stále ještě ta varianta, že půjdou strany samostatně do voleb, souvisí to nějak s tím, že už tedy je vyhlášen termín voleb a že už oficiálně běží kampaň? Může se to nějak zkomplikovat?

Jan WINTR, ústavní právník, Právnická fakulta UK

Podle mě se to může zkomplikovat, tady samozřejmě zase ti, co psali tu novelu volebního zákona a vymezili tu volební kampaň takhle časově, což se teď ukazuje tedy spíš nešťastné, tak nepočítali s tím, že prezident vyhlásí ty volby skoro rok dopředu. Čili tady prostě ten zákon na to není připravený, potom ten Úřad pro dohled nad financováním politických stran by musel posoudit, jak řešit situaci, kdy teda ta kampaň je vedená nějakým způsobem a pak najednou prostě kandiduje jiný subjekt, protože kdo bude kandidovat, se musí určit až, myslím, nějakých 66 dní před volbami, kdy se podávají ty kandidátní listiny.

moderátor

A i když jsme zmiňovali ten limit 90 000 000 na kampaň, je nějak kontrolovatelné, zda si vládní strany nedělají kampaň v uvozovkách zadarmo, tedy za cizí peníze, když třeba přidají extra bonus důchodcům?

Jan WINTR, ústavní právník, Právnická fakulta UK

No, to je samozřejmě problém, ta úprava toho financování kampaní už je docela propracovaná, počítá tedy s tím, že tedy ty volební strany mají nějaký volební účet, z něj se všechno platí, že se jim počítá i kampaň, která je vedená v jejich prospěch dalšími osobami, ale tohleto nepřímé získávání podpory tou politikou samozřejmě nijak moc kontrolovat nejde. Rád bych tady ještě ale upozornil na to, že v podstatě tohle předčasné vyhlášení těch voleb v podstatě je naschvál ze strany vlády vůči těm opozičním formujícím se koalicím. Tady je potřeba vidět, že volby sice vyhláší prezident, nicméně je to kontrasignovaná pravomoc, to znamená, že na tom vyhlášení je i podpis premiéra Babiše, čili premiér Babiš se nemůže tvářit, že je překvapen, že to takhle bylo vyhlášeno, v momentě, kdy s tím musel předem souhlasit a podepsal to, a tím, že za ty kontrasignované pravomoci prezidenta odpovídá vláda, tak tohle je politická odpovědnost vlády, že vyhlásila ty volby takhle, a nezdá se mi, že by to mělo jakýkoliv jiný smysl, než že to je právě naschvál učiněný tedy těm soupeřícím stranám, které vytvářejí ty koalice a budou teď mít tyhle problémy.

moderátor

Ústavní právník Jan Wintr z **Právnické fakulty Univerzity Karlovy**, děkujeme i vám za rozhovor. Na shledanou.

Jan WINTR, ústavní právník, Právnická fakulta UK

Prosím, na shledanou.

moderátor

No a ve vysílání vítám taky politologa Josefa Mlejnka, který působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den.

Josef MLEJNEK, politolog, Fakulta sociálních věd UK

Dobrý den.

moderátor

Souhlasil byste s tou analýzou, kterou teď poskytl Jan Wintr, tedy že pro vládu to může být výhoda, takto časné vyspání voleb do sněmovny, a naopak jakýsi naschvál, jak on to formuloval, vůči těm ostatním?

Josef MLEJNEK, politolog, Fakulta sociálních věd UK

No, možná to výhoda být může, ale ono se může ukázat, že to zas tak velká výhoda být nemusí, a jestli je to naschvál, dejme tomu, ale tady hlavně jde o to, jestli je to v souladu s právním řádem, nebo není. Pokud vláda má možnost v souladu s prezidentem vyhlásit volby takhle brzo a zjistí si, že je to pro ni, dejme tomu, výhodné, ale je to podle Ústavy, podle platné legislativy, tak holt prostě využívá výhodu, kterou má. A to, že vláda, to si myslím, těžko proti tomu něco namítat z právního hlediska. Formálně samozřejmě může opozice si stěžovat, ale pokud to není porušení zákona, tak si myslím, že to v zásadě je prostě na rozhodnutí vlády, kdy to udělá, a udělala to takhle. Asi to udělala kvůli tomu, že cítila, že to může být výhoda.

moderátor

Omlouvám se, nechtěl jsem vám skočit do řeči, chtěl jsem se jen doptat na to, jestli to skutečně může být pro vládu tak výhodné, jestli je zaručeno, že takhle dlouhá kampaň prostě bude výhodnější pro vládní strany.

Josef MLEJNEK, politolog, Fakulta sociálních věd UK

To samozřejmě se velmi obtížně posuzuje, poněvadž i kvůli tomu, že do těch voleb je skoro rok, z některého úhlu pohledu to může být výhodné, z jiného zase ne. Navíc jako dlouhodobě vlastně je otázkou, co to je kampaň a jak ji definovat. Tak tady máme nějakou definici zákonů a tak dál, ale reálně vlastně dnešní politika, zejména v době sociálních sítí, se provozuje tak, že probíhá permanentní kampaň. Všechno je kampaň. Nekončí nikdy kampaň. Politika je kampaní sama o sobě. Čili když je ta kampaň, které my říkáme kampaň, tak to znamená, že se jenom přidá plyn. A dejme tomu, ty strany začnou jako používat nějaký transparentní účet, kde u nás je limit 90 000 000, který je zase dost sporný, poněvadž existuje samozřejmě celá řada možností, jak to obcházet.

moderátor

Jakou šanci dáváte těm v uvozovkách spleným uskupením, která pravděpodobně budou kandidovat? I když slyšeli jsme před chvílíčkou politiky, kteří říkali, že ještě není úplně všechno domluveno, ale vypadá to pravděpodobně, že Piráti půjdou do voleb hnutím STAN a ODS zase s Topkou a lidovci.

Josef MLEJNEK, politolog, Fakulta sociálních věd UK

No, tady to třeba může být výhodné, protože oni si stěžují, třeba já jsem zaznamenal, že Dominik Feri z TOP 09 to takhle na sociálních sítích ventiloval, že těch 90 000 000 je za ten kandidující subjekt, za tu koalici jako celek, to znamená, když je koalice tří stran, tak čistě matematicky, že to prostě je jenom jako po 30 milionech na každou a že to vlastně je nevýhoda, tak na to se dá samozřejmě namítnout, že takové je znění zákona. Ale oni můžou teď argumentovat tím, že když teda kandidují jako ta koalice, tak že kampaní je pouze a jediné propagace té koalice jako takové. A že když si bude každá z těch tří stran v té trojkoalici, kde je TOP 09, ODS a lidovci, dělat kampaň pod svou vlastní stranickou značkou, tak by zkušený právník jako, si myslím, měl velkou šanci to u soudu vyhrát, jako že prostě tato kampaň se nepočítá. Že se počítá jenom ta kampaň dělaná pod značkou trojkoalice. A ne žádná jiná, takže když k tomu přistoupí, řekněme, pružně, tak z toho můžou vytěžit i výhodu, že si můžou dělat kampaň po té stranické linii, která vlastně vůbec vykazovaná v tom limitu, a do toho limitu budou započítávat jenom ty aktivity, kde už je přímo ta značka, nevím ani, jestli říká se tomu trojkoalice, to je pořád spíš jako v médiích nebo to je pak na nich, jestli si udělají nějaké logo a ještě vymyslí nějakou shrnující značku, asi trojkoalice, ale že se prostě do té kampaně bude počítat jen to, co je pod tou značkou trojkoalice, pod tím logem spolu a ne individuální případná kampaň těch jednotlivých stran.

moderátor

Premiér Babiš řekl, cituji:

moderátor; citace: Andrej BABIŠ, premiér /ANO/

My bysme vyhráli bez problémů, kdyby nepřišel covid, ten covid nám srazil preference, protože my děláme pro lidi skvělé věci a oni to vidí.

moderátor

Konec citátu. Zůstává Andrej Babiš jasným favoritem těch nadcházejících voleb? Prosím, jenom krátce.

Josef MLEJNEK, politolog, Fakulta sociálních věd UK

Určitě nezůstává, ten covid je samozřejmě jako zásadní faktor, takže o výsledku voleb hodně rozhodne samozřejmě to, jak vláda bude dál zvládat tu pandemii, jak z toho epidemiologického hlediska, tak z hlediska ekonomických dopadů.

moderátor

Politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, děkuji i vám, že jste byl hostem tohoto Speciálu. Na shledanou.

Josef MLEJNEK, politolog, Fakulta sociálních věd UK

Děkuji za pozvání. Na shledanou.

Pražský inovační institut posílil Tomáš Lapáček. Bude řídit klíčový inovační projekt Prague Smart Accelerator II

URL Automatický překlad

WEB, Datum: 04.01.2021, Zdroj: vecerni-praha.cz, RU / den: 3 840

Vedení Pražského inovačního institutu (Pii) rozšířil od 1. ledna 2021 Tomáš Lapáček. Bude řídit klíčový projekt na podporu **výzkumu**, podnikání a inovací v metropoli – Prague Smart Accelerator II (PSA).

Jeho úkolem bude mimo jiné vybudovat Regionální inovační značku Prahy a zlepšit spolupráci **výzkumu** a podniků v hlavním městě. Osmatřicetiletý Lapáček do Pii přišel z Institutu plánování a rozvoje hl. města Prahy (IPR), kde téměř čtyři roky působil jako ředitel sekce strategií a politik.

„Praha má výhodu velké koncentrace výzkumných institucí, podniků a vysoce vzdělané pracovní síly, její potenciál je ale nevyužitý. Chci etablovat povědomí o projektu Prague Smart Accelerator II a jeho agendě v pražském inovačním ekosystému a získat jeho další aktéry pro spolupráci. Ať už jde o výzkumné instituce, podniky v high-tech a znalostně intenzivních sektorech či start-upy,“ říká inovační manažer Lapáček. Ve funkci nahradil Tomáše Šídla.

Cílem projektu Smart Accelerator II je propojovat jednotlivé inovační aktéry – **výzkum**, podnikatele a veřejný sektor. Je součástí Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR, takzvané RIS3. Projekt PSA je spolufinancován z evropských dotací a potrvá do konce roku 2022. K prioritám Prahy v oblasti inovací patří rozvoj vzdělávání, podpora **výzkumu** a začínajících firem a zlepšení jejich spolupráce.

„Je velmi málo lidí, kteří by mohli s erudicí i znalostí pražského inovačního ekosystému pracovat pro Pii na pozici hlavního manažera PSA. To, že Tomáš Lapáček prošel vítězně výběrovým řízením a od 1. ledna tuto pozici zastává, beru jako dobré vykročení do roku 2021 nejen pro Pii, ale i pro hlavní město Praha,“ zdůraznil ředitel Pražského inovačního institutu Bohumil Kartous

Tomáš Lapáček by chtěl nejprve dobudovat tým odborníků se silným know-how, a poté se zaměřit na cíle projektu PSA – mapovat inovační prostředí, jehož součástí jsou výzkumné organizace i malé a střední podniky na území metropole, a zefektivnit jejich spolupráci. Nastavit má lepší podmínky pro práci s talentovanými žáky a přenést zahraniční zkušenosti do pražského prostředí či vybudovat také Regionální inovační značku Prahy, kterou mají i ostatní kraje v ČR.

Metropole by měla podle manažera Lapáčka pečovat o své kulturní dědictví a zároveň budovat svoji dynamickou tvář. „Praha už svou značku má, ale nestojí na inovacích. Stojí na kulturním dědictví a cestovním ruchu. Regionální inovační značka by proto měla reflektovat nové trendy a řešení a zároveň rozvíjet kvality vytvořené v minulosti,“ dodal Lapáček.

Medailon Tomáše Lapáčka

Tomáš Lapáček je inovačním manažerem a vedoucím hlavního projektu Prague Smart Accelerator. Před nástupem do Pii působil téměř čtyři roky v Institutu plánování a rozvoje hl. města Prahy (IPR) jako ředitel sekce strategií a politik. Úkolem jeho odboru na IPR bylo analyzovat a navrhnout lepší občanskou vybavenost a strategický plán metropole. V letech 2012 až 2017 řídil sekci překladů pro EU v překladatelském centru PRESTO. Předtím pracoval na ministerstvu životního prostředí nejprve jako poradce ministra pro evropské záležitosti a následně v odboru EU a politiky životního prostředí. Byl mimo jiné i asistentem poslance Evropského parlamentu Josefa Zieleniece. Vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na Fakultě sociálních věd **Univerzity Karlovy**.

Čtenáři doby digitálně-covidové. Čtou dnešní děti jinak?

RADIO, Datum: 04.01.2021, Zdroj: ČRo Vltava, Zpráva: 1

moderátorka

Vltavské odpoledne pokračuje další publicistickou půlhodinkou na téma, jak vynucená distanční výuka ovlivnila čtenářské dovednosti dětí. A hrozí jim ztráta schopnosti kriticky myslet, nebo jim digitální doba otevírá nové kognitivní možnosti? Téma následujícího Akcentu.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Čtenářská a matematická gramotnost nebyly nikdy součástí našeho genetického dědictví. Naučili jsme se je. Ale tajemstvím zůstává, jak jsme se to naučili, když nám k tomu chybí geny. Jak jsme to dokázali? To jsou otázky, které stály na začátku **výzkumu** americké neurovědkyně a vývojové psycholožky Maryanne Wolfové, o jejíž knize Čtenáři, vrať se bude dnes nejednou řeč. Během jejího bádání se stalo něco nečekaného. Digitální kultura začala měnit samotné čtení, a tak otázky pro dnešní Akcent - zní ztrácí děti kvůli rozdělanosti způsobené digitálním světem kritické myšlení, anebo se jim otevírají nové kognitivní obzory? Jak souvisí naše schopnost vcítit se do Anny Kareniny s demokracií? A můžeme už pozorovat dopad nucené online výuky na čtenářství? Pokud možno klidnou a upřenou mysl vám při poslechu prvního vltavského Akcentu v roce 2021 přeje Petra Kultová. Mými dnešními hosty jsou Anežka Kuzmičová, odbornice na čtenářství, vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace **Filozofické fakulty Univerzity Karlovy** a také vedoucí výzkumné skupiny při **Univerzitě Karlově**, která se soustředí na čtenářské prožitky dětí ve věku 8 až 11 let a na texty, s nimiž se děti v tomto věku ve škole, tedy hlavně v čítankách setkávají a také na to, jak o těchto textech přemýšlejí. A spolu s Anežkou Kuzmičovou je tady také další členka výzkumné skupiny Jana Segi Lukavská, odbornice na dětské knihy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace **Filozofické fakulty Univerzity Karlovy**, která právě píše dizertaci zaměřenou na teorii literatury pro děti. Dobrý den. Vitám vás v Akcentu.

Anežka KUZMIČOVÁ, odbornice na čtenářství; vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vedoucí výzkumné skupiny při Univerzitě Karlově

Pěkný den. Děkujeme za pozvání.

Jana Segi LUKAVSKÁ, odbornice na dětské knihy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Dobrý den. Zdravíme.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

My se dnes vícekrát dotkneme knihy Čtenáři, vrať se od americké odbornice na čtení a kognitivní neurovědkyně Maryanne Wolfové. Kniha vyšla v roce 2018 a v českém překladu ji vydalo loni nakladatelství Host. Autorka v úvodní kapitole své knihy popisuje, jak coby mladá učitelka plná nadšení zahájila svoji dobrovolnickou stáž na havajském venkově, a to mezi dětmi, které měla naučit číst, což jejich rodiče nedovedli, no, a najednou si tam na tom místě naplno uvědomila, jak čtenářská gramotnost dokáže člověku změnit život a dosáhnout plného potenciálu coby lidské bytosti. První otázka zní, měly jste i vy nějaký podobný zážitek, kdy jste si uvědomily, že čtení, čili, jak Wolfová, propadnutí se králičí norou do textu je naprosto výjimečná dovednost a musíme si ji pěstovat? Anežka Kuzničová.

Anežka KUZMIČOVÁ, odbornice na čtenářství; vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vedoucí výzkumné skupiny při Univerzitě Karlově

Já popravdě jsem si tuhle výjimečnost exkluzivitu čtení uvědomovala asi vždycky, a to z toho prostého důvodu, že jsem sama jako dítě poměrně dlouho měla se čtením problém. A tím nemyslím čtení v nějakém technickém smyslu, jako dekodovat písmenka jsem se naučila velice rychle a efektivně, procházela jsem vzdělávacím systémem bez sebemenších problémů, ale asi tak do 15 let my vlastně chybělo něco, o čem se příliš často nemluví, totiž nějaký elementární vnitřní klid, to za prvé. A potom nějaká sebedůvěra vůči delším textům, to za druhé. A tipla bych si, že vlastně mezi dětmi je spousta takových, které intelektuálně mají na to číst a třeba se i pohybují v gramotném a nějakém takzvaně kulturním prostředí, ale prostě nečtou. A jedním z důvodů je to, že se kolem nich děje příliš málo takzvaného sociálního sdíleného čtení, které by jim posilovalo tu sebedůvěru a jim vlastně prohlubovalo nějakou schopnost vnitřního klidu.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Jana Segi Lukavská a její vnitřní prožitek a uvědomění si?

Jana Segi LUKAVSKÁ, odbornice na dětské knihy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

No, já jsem si naposledy uvědomila, že čtení znamená určitou moc minulý týden, kdy moje dcery dostaly od svojí tety dětský časopis. A starší dcera, která si relativně nedávno schopnost čtení osvojila, hned dekodovala, že ten časopis je až pro děti od 5 let a snažila se tedy svoji mladší sestru z toho spoluvlastnictví časopisu diskvalifikovat. A naopak neumět číst vlastně znamená určitou bezmoc a pro mě byl asi klíčový zážitek, když jsem na gymnáziu četla v rámci hodiny němčiny článek o tom, že šetření PISA, kde se zkoumá mimo jiné čtenářská gramotnost, zjistilo, že víc než 10 % německých žáků by mělo problém pochopit příbalový leták u léků. A tehdy mi došlo, že čtení vlastně může i zachraňovat životy, ale o úloze beletrie v našich životech jsem nikdy moc neuvažovala až do vysoké školy, protože jsem z rodiny čtenářů a jedna z mých prvních vzpomínek je na to, jak padám v knihovně, když si vybírám audiokničky.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Tak, ale zdá se, že to dopadlo dobře. Anežko, vy jste získal doktorát na univerzitě ve Stockholmu, a poté, co jste tam působila, v podstatě až do roku 2019, tak jste se vrátila zpátky do Česka, uspěla jste v rámci programu Primus na podporu mladých vědců a vědkyň pro zakládání nových vědeckých skupin a získala jste tak peníze na tříletý výzkum dětského čtení, o němž jsem v úvodu mluvila. Ten probíhá ve spolupráci Filozofické fakulty a Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, projekt se nazývá integrální výzkum textu a četby. Když byla na jaře roku 2020, to znamená v době, kdy měl začít ten váš výzkum, vyhlášený nouzový stav, začínali jste zrovna pracovat ve školách, kde jste pozorovali výuku čtení a prováděli jste první rozhovory se skupinkami dětí. Dokážeme už teď říct, jak pandemie proměnila čtenářské návyky zejména u dětí, na které se soustředíte u té věkové skupiny, na kterou soustředíte?

Anežka KUZMIČOVÁ, odbornice na čtenářství; vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vedoucí výzkumné skupiny při Univerzitě Karlově

Tak tady asi je předně třeba říct, že nám pandemie výrazně změnila pracovní podmínky, vlastně nám zamezila přístup do toho prostředí, v kterém jsme si mysleli, že s dětmi budeme hovořit, jsme vlastně nuceni pracovat s menším množstvím dětí, než jsme si původně mysleli, ale zase jdeme víc do hloubky, tak to jenom tak na úvod. Čistě spekulativně myslím, že se dá poměrně vsadit na to, že ten elementární vnitřní klid dětem asi ubyl v průběhu pandemie nějak obecně. Konkrétně, co se týká té doby distanční výuky, nebo vlastně obou těch období, které zatím proběhly, tak tam hraje určitou roli to, že pořád ještě velké množství té distanční výuky se odehrává v podobě zadání výpisků ze spojených textů, z učebnic, což je činnost, na kterou děti nejsou stavěné a často k ní nemají ani žádnou instrukci, jako jak to vlastně dělat, což si myslím, že asi nějakým způsobem zamává s jejich vztahem ke čtení. A další věc je, že jsem v rámci výzkumu mluvila hned s několika dětmi, které my prostě řekly, že od té doby, co byla vyhlášena první jarní karanténa, tak se ve škole čtení nedělá, ani distančně, ani prezenčně, protože se prostě dohání penzum, anebo že minimálně třeba po dobu karantény neviděly čítanku, že jí třeba celou tu dobu měli ve škole ve skutečnosti. Zároveň má spolupráce se pedagogickou komunitou v Británii, kde ty věci vypadaly trochu jinak už na jaře a kde se třeba už na jaře hodně dbalo na nějaké pastorační potřeby dětí, kterým se vycházelo vstříc především tím, že učitelé daleko víc než kdy dřív provozovali společné čtení, možná nepřekvapivě. Co se týče čtenářských návyků obecně v populaci, tak existují nějaké mini výzkumy už tuhle chvíli, mimo jiné zase Británie ohledně čtenářských praktik dospělých v průběhu karantény třeba, ale já osobně jim nepřipisuji příliš mnoho váhy, protože jsou to mimo jiné data založená na odpovědích od lidí, kteří vůbec měli v karanténě čas nějaký dotazník vyplnit, což já jsem třeba nebyla a tudíž bych je považovala předem za poměrně zkreslená.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Kdy myslíte, že budeme moci říct, jak se ty čtenářské návyky proměnily, jestli vůbec se dá za dobu jednoho roku mluvit o nějaké proměně čtenářských návyků?

Anežka KUZMIČOVÁ, odbornice na čtenářství; vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vedoucí výzkumné skupiny při Univerzitě Karlově

Záleží jakou perspektivu si nastavíme, jako my můžeme říct, že se dočasně proměnily čtenářské návyky a že to nejspíš nějakou dobu třeba potrvá, v případě těch negativních dopadů na to zase vrátit děti do původních kolejí, ale ten nutný odstup bych viděla tak aspoň 2-3 roky.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Čili v podstatě na konci vašeho výzkumu bychom měli mít k tomu i nějaká data. Vraťme se teďka ke knize Maryanne Wolfové

Čtenáři, vrať se. Jak už jsem v úvodu naznačila, tak ona se tedy původně chtěla zabývat více schopností mozku, vlastně čist, pak ale se více přesunula k tomu, jak tedy digitální věk ovlivňuje přímo čtecí návyky, vznik čtecích drah a podobně, jaký rozdíl v tom, pokud bych si knihu Maryanne Wolfové přečetla vytištěnou na papíře a jako e-book, jaký vliv na mozek kognitivních schopností dětí má čtení a vnímání informací z obrazovek. Anežka Kuzmičová.

Anežka KUZMIČOVÁ, odbornice na čtenářství; vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vedoucí výzkumné skupiny při Univerzitě Karlově

Než jsem vlastně nastoupila tady v Praze na univerzitu, tak jsem působila ve vedení mezinárodního výzkumného projektu /nesrozumitelné/ mezi lety 2014 až 2018, kam byla mimo jiné zapojena i Maryanne Wolf a ten sdružoval obrovské množství výzkumníků, kteří se nějakým způsobem zabývají výzkumem digitalizace čtení, asi ze 30 zemí, 30 plus, vzešlo z toho spousta různých věcí, publikací, mimo jiné dokument, který se nazývá Stavangerská deklarace o budoucnosti čtení, který lze dohledat dokonce i v nějaké podobě v českém jazyce na Googlu, ale co z toho taky vzešlo, byla jedna studie, která provedla metaanalýzu všech dosavadních výzkumů, které v experimentálních podmínkách srovnávaly čtení z obrazovky a z papíru. A ta dospěla k tomu, že pakliže byste četla knížku Maryanne Wolf o digitální podobě, tak byste pravděpodobně měla větší problém si zapamatovat její obsah, pravděpodobně byste měla větší problém si v hlavě vytvářet nějakou konceptuální strukturu toho jejího argumentu a odlišovat to, co je v textu více podstatné od toho, co je podstatné méně, ale zároveň je potřeba říct, že tahle ta metaanalýza dospěla mimo jiné k tomu, že v případě, že byste četla beletrii, narativní text, ne argumentační, jako je ta knížka Wolfové, tak už by tenhle efekt pravděpodobně nemusel být vidět, už by nebyl tak výrazný.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Možná je také otázka, teď to zní trochu varovně směrem k začínajícím čtenářům, k našim dětem, ale možná i otázka, že oni už se naučí číst tak, aby tu schopnost neztráceli, ale to je asi otevřená otázka předpokládám.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Čtení se zdá být jako naše přirozená geneticky daná schopnost, jak už tady ale zaznělo v úvodu, tak není a právě Maryanne Wolfová upozorňuje, že jsme získali teprve v podstatě v posledních 6000 letech a abychom neztratili schopnost číst, máme věnovat pozornost rozvoji takzvaných čtecích drah, zejména u dětí a pracovat na takzvaném hlubokém čtení. K čemu to hluboké čtení vůbec potřebujeme. Jana Segi Lukavská.

Jana Segi LUKAVSKÁ, odbornice na dětské knihy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Možné je na úvod vhodné zmínit, proti čemu se to hluboké čtení vlastně vymezuje a tedy, že někdy se mluví o protikladu hlubokého čtení a skimming, nebo nějakého klouzání po povrchu textu. A oba dva tyto typy čtení mají svoje místo v našem životě, někdy chceme jenom rychle dohledat nějakou informaci v kuchařce a my se nechceme ponořit do toho textu, stačí nám, když si dohledáme, že vejce se mají vzít 2 a ne 4, takže tenhle typ čtení má taky svoje místo v našem životě a můžeme ho taky kultivovat. To hluboké čtení se od něj liší tím, že jak konstatuje Maryanne Wolfová, vyžaduje náš čas, naše emoce, naši pozornost a Wolfová mluví vlastně o trpělivosti s textem. Trpělivost s textem do jisté míry může licitovat to, že provádíme s tím textem nějaké kognitivní operace vyššího řádu, které souvisí s kritickým myšlením, kreativitou a něčím, co označuje jako vzhled, nějaký hluboký vzhled do textu, kdy se nám povede integrovat různé informace, které už o světě máme, nějak je konfrontovat s tím novým, co jsme se dozvěděli a třeba si uvědomit, že víme něco víc, než jsme si mysleli, že víme. A v kontextu naší práce s Anežkou možná stojí za to taky zmínit, že souvisí hluboké čtení také s tělesným prožitkem, s našimi představami, anebo i s tím, co asi budou znát vášniví čtenáři, že když čteme nějakou napínavou pasáž v románu, tak sebou můžeme i trhnout. A my tihle můžeme považovat za automatické, pokud čteme rádi, ale je to, co skutečně automatické není.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Já se teď vrátím k té otázce, kterou jsem si vypůjčila od Maryanne Wolfové do úvodu a trochu možná rozvinu to, co tady teď zaznělo. Jak tedy spolu souvisí naše schopnost pochopit hloubku, zoufalství Anny Kareniny, než skočí pod vlak, a zachování demokracie, protože tady nejde jenom o to, že sebou trheme, když čteme jako napínavou pasáž, nebo dojde k nějakému překvapení v textu.

Jana Segi LUKAVSKÁ, odbornice na dětské knihy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Je asi dobré zmínit, že v poslední době vzniká dost studií, které pozorují vztah k čtení a někdy i specificky čtení beletrie a to, jak prožíváme empatii. Tyhle studie jsou korelační, takže nelze pozorovat kauzální vztah, že čím více čteme, tím jednoznačně více empatie cítíme, to by bylo poněkud zjednodušující. Na druhou stranu osobně jedná věřím tomu, že empatie je důležitá pro fungování jakékoliv společnosti a zároveň věřím tomu, že literatura je skutečně velmi vhodná k tomu, abychom se učili prožívat pohled někoho jiného na věc skrze postavy, abychom se učili přepínat mezi různými úhly pohledu, to se někdy označuje jako perspektiv taking, je to něco, co velmi často nacházíme v románech. A v tom je literatura skutečně velmi výjimečná. Ještě bych chtěla ale vlastně dodat, že třeba Natalia Kucirkova, která se zabývá tím, jak se empatie rozvíjí u dětí, které čtou, tak rozlišuje mezi takzvanou in-group a out-group empathy, což si můžeme představit tak, že ta in-group je nějaká empatie, kterou pociťujeme k lidem, kteří jsou součástí naší sociální skupiny, dejme tomu, bubliny. A ta out-group empathy se týká nějakých okamžiků, kdy empatizujeme s někým, kde je mimo tuto skupinu. A Kucirkova upozorňuje na to, že vlastně pěstování té in-group empathy může být v některých případech vlastně i negativní a upozorňuje, tedy na to, že mimo jiné je dobré věnovat pozornost tomu, aby děti se konfrontovaly v rámci čtenářské zkušenosti s něčím, co je svým způsobem cizí, nové, neznáme. A když jsme u té Anny Kareniny, tak klasická díla literatury mají nepochybně tu velkou výhodu, že jsou do jisté míry univerzálně srozumitelná, a to i vlastně napříč časem, ale stejně bude pravděpodobně tu Annu Kareninu hodně jinak číst několik čtenářů s různými čtenářskými dispozicemi z různých kultur, a tak dále, takže Anna Karenina nemusí stejně jako /nesrozumitelné/ empatii různých lidí a nakonec čtením to prostě nekončí a v rámci těch studií musíme ještě důkladně vypořadovat, co jsou ty další faktory.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Maryanne Wolf pravidelně, nejenom v této knize Čtenáři, vrať se, ale i ve svých přednáškách je hodně apelativní, hodně upozorňuje na to, že tady vlastně v důsledku té digitální kultury, jejíž jsme součástí, dochází k nějakým proměnám v mozku, dochází k proměnám toho, jak čteme, jak vnímáme text, jak vlastně se mění náš vztah k tomu textu. A mě by proto zajímalo, jestli vy sdílíte její obavy, ona totiž uvádí i některá poměrně alarmující čísla, která se ale týkají Spojených států, například že

americké národní hodnocení úrovně vzdělávání udává, že navzdory veškerému bohatství země dvě třetiny amerických dětí ve čtvrtých třídách, což je tedy ten klíčový věk, nejsou čtenářsky zdatné, to znamená jinými slovy, že nechtou plynule ani s dostatečným porozuměním textu, možná by právě tomu příbalovému letáku, jak už tady zaznělo, nerozuměly. Čeští žáci naopak podle výsledků testování PISA od roku 2015 se ve čtenářství zlepšili, momentálně jsme na 25. ze 79 zemí. Když přihlídneme tedy k tomu, co tedy o čtenářství a vlivu digitálních technologií zaznělo, sdílíte tedy ty obavy Maryanne Wolfové o zjednodušení myšlení, o homogenizaci jazyka a o obecném směřování naší kultury? Anežka Kuzmíčová.

Anežka KUZMIČOVÁ, odbornice na čtenářství; vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vedoucí výzkumné skupiny při Univerzitě Karlově

Tak já se všeobecně budoucnosti obávám poměrně dost, ale ne z důvodu kulturního úpadku, to není něco, na co bych věřila. A moje dosavadní zkušenosti z výzkumu mi říkají něco jiného a říkají mi, že dnešním dětem to neuvěřitelně pálí. Totéž říkají moje zkušenosti pedagoga na univerzitě. Mám pocit, že dnešním studentům, kteří jsou třeba jenom o 15 let mladší než já, to pálí úplně jinak, než to kdy pálilo mně, když jsem studovala. A já jim můžu leda závidět. Nicméně ten náš projekt integrální výzkum textu a četby, nebo kdybyste nás hledali na Facebooku, tak pod názvem Začtení, tak není o tom zjišťovat, co dnešním dětem chybí k tomu, aby třeba si přečetly Jiráskovy pověsti v původním znění, ale naopak, jakým způsobem spontánně navigují tu současnou mediální krajinu a jakým způsobem do ní patří čtení a co to znamená, když je už nějaké čtení baví, jak to prožívají, prostě co o tom jsou schopny komunikovat. A další věc, kterou je potřeba říct, že ta písemná kultura je strašně důležitá, to samozřejmě, a je výborné, že ten překlad Maryanne Wolf v Čechách vyšel, má to velký význam. Na druhou stranu ona prostě favorizuje určitý typ intelektu. A já jako dítě jsem k dispozici neměla příliš mnoho mediálních kanálů. Dnešní děti mají opravdu přešerel. A mně přijde fantastické, že jsou schopné si vybírat a kombinovat to, co k nim přichází z těch kanálů, mimo jiné podle svých vlastních dispozic, že prostě, když je někdo výrazně vizuální od narození a je tady určitá pravděpodobnost, že se bude vyvíjet směrem třeba k designu, tak vidím obrovský benefit v tom, že si Jiráskovy Pověsti přečte jako komiks a že jako komiks bude čist spoustu dalších příběhů, i když k nim existují hutnější verbálnější verze.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Vy se v rámci projektu zajímáte také od to, jak chuť ke čtení ponoukat. Mě zaujala vaše zmínka, paní Kuzmíčová, o praxi na některých švédských školách, kde děti ráno 10 minut společně poslouchají audioknihy podle vlastního výběru. Máte nějaké další příklady dobré praxe, jak přivést děti k tomu, aby z nich vyrostli čtenáři, kteří budou svou knihu vnímat jako domov. A teď jsem si vypůjčila citát literárního kritika a také držitele Pulitzerovy ceny Michaela /nesrozumitelné/.

Jana Segi LUKAVSKÁ, odbornice na dětské knihy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

K tomu bych se možná mohla vyjádřit já. Oceňuju, že řada českých škol a učitelů začala s dětmi organizovat čtenářské dílny a čtenářské lekce. Ty čtenářské dílny rozvíjejí nějaké individuální čtenářské dovednosti a chuť číst a taky čtenářskou autonomii, dejme tomu, i dovednost si knížku sám vybrat, to je něco, co taky dost dětí neumí. A ty děti si mohou v rámci čtenářských dílen mimo jiné vybrat i to, kde ve třídě budou číst a v jaké poloze budou číst, udělat si jednoduše u čtení pohodlí. A všechny tyhle zdánlivě drobné detaily napomáhají tomu, že děti se mohou dneska učit číst s nějakým prožitkem, s radostí, s potěšením. Zároveň čtenářské lekce rozvíjejí nějaký společenský sociální rozměr čtení, kdy děti mají možnost číst společně jeden text a nad ním se spolu bavit, to je podle mě důležité, obzvlášť dnes, kdy bohatství knižního trhu je tak velké, že málokdy se stane, že se kamarádi sejdou nad tím, že by četli všichni jednu knihu, proto je taky vhodné mít i ve třídách nějakou třídní nebo školní knihovničku, kam si mohou děti chodit, dejme tomu, během přestávek, to se nám osvědčilo během terénní práce ve školách, když jsme ještě směli docházet do škol, tak jsme viděli, že taková jedna oblíbená knížka v té třídní knihovně může vyvolat skutečně velké množství rozprav. A když jsme se pak ptali, kolik dětí z té třídy si danou knížku přečetlo, tak to bylo snad, nebudu lhát, víc než polovina.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

O jako knihu se jednalo?

Jana Segi LUKAVSKÁ, odbornice na dětské knihy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Jednalo se o Dogmena. A vlastně bych ještě možná mohla dodat, že nějaké příklady dobré praxe, jak se s dětmi bavit o knížkách, můžete najít třeba na webu Respekt neboli, který provozuje Člověk v tísni. A jsou tam metody, které mohou využít i rodiče se svými dětmi.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Maryanne Wolfová rozhodně nechce děti izolovat od digitálních technologií, jen vybízí nás coby rodiče, pedagogy, ředitele škol k tomu, abychom změnili náš přístup k dětem v jejich prvních 5 letech života a kladli důraz na jejich kontext s tištěnými knihami v této době. A pak také změnili vzdělávání dětí ve věku od 5 do 10 let, protože tato doba je zásadní pro jejich schopnost číst. A tím pádem i později kriticky myslet, konkrétně si Maryanne Wolfová tu změnu představuje tak, že bychom měli děti naučit plynule přecházet mezi tištěnými a digitálními médii. A to mě vrací zpět k vašemu tříletému výzkumu. Jeho výsledky by měly pomoci dalšímu vědeckému bádání, ale měly by také posloužit k vypracování, doporučení pro pedagogickou praxi. Jaké cíle si kladete směrem k jejímu zlepšení? Anežko Kuzmíčová.

Anežka KUZMIČOVÁ, odbornice na čtenářství; vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vedoucí výzkumné skupiny při Univerzitě Karlově

My jsme se stali tak trochu objektem událostí letošního roku v tomhle smyslu, vlastně rok 2020, v tom smyslu, že jsme začínali ten projekt s určitými cíli a ty cíle se musely z důvodu pandemie proměnit a musely se tak proměnit i naše metody, ale proměnily se z mého pohledu momentálního poměrně šťastně, proměnily se směrem k metodologii, která nám umožní odhalit nějaké základní typy dětí v populaci z hlediska toho, jakým způsobem prožívají stimuly, a to vlastně obecně jako napříč příběhy v písemné nebo vizuální nebo ještě třeba jiné digitální interaktivní podobě, a to si myslím, že je velice důležité, protože naším ústředním pojmem není ani tolik čtení jako právě prožívání, a to, jak je možné o něm s dětmi mluvit a jak o něm děti dokáží samy mluvit, ale my, když přijdeme s nějakým plošným doporučením pro pedagogickou obec, dělejte to takhle, protože takhle děti budou prožívat, tak ta naše rada bude poměrně neužitečná, pokud zároveň řekneme, ale děti jsou vlastně různé. Tohle je něco v tuhle chvíli čím se ve výzkumu dosud nikdo nezabýval. A myslím si, že to může posloužit poměrně dost, když vlastně řekneme, je fajn věci prožívat ve výuce, ale zároveň si dejte pozor na to, že existují tyhle ty základní typy prožívání mezi dětmi,

kteří se v rámci třeba uvnitř jednoho dítěte nemusí potkat.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Rozhodně to sejme nějaký stres z dětí, kterého už je na ně naloženého i tak dost. Mohli byste jmenovat jednu knihu, kterou jste přečetli za uplynulý rok a která vám třeba pomohla plně nebo nějakým novým jiným způsobem pocítit empatii, anebo rozšířit si vlastní pohled na nějaká témata o nový rozměr. Začnu u Jany Lukavské.

Jana Segi LUKAVSKÁ, odbornice na dětské knihy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

U mě takovou knížku byla shodou okolností knížka Antihrdina Alexandry Salmely, kterou jsem dostala loni pod stromeček. Je to knížka, která je žánrem asi experimentální dystopie, zabývá se situací, kdy postavy žijí v nějakém prostředí po ekologické katastrofě, dejme tomu, a sledujeme postavy žijící ve dvou společnostech, z nichž každá je nesvobodná a každá jiným způsobem. A pro tento pořad by mohlo být zajímavé, že těm postavám vidíme do hlavy, vidíme dokonce, jak čtou, vidíme ten proces jejich čtení velmi zblízka, sledujeme třeba, jak během čtení přeskakují mezi řádky a sledujeme, co si o tom čtení myslí. A je to poměrně vtahující způsob, jak nás dostat do těch postav, zároveň ty postavy jsou značně odpudivé a dá to práci se donutit se do těch postav dostat. A tahle knížka mimo jiné teda dost znejstila moje hodnotové nastavení, co se týče třeba pohledu na klimatickou změnu, na to, co můžeme dělat, aby se tolik nezhoršila, takže to mělo i tenhle praktický dopad, že mě donutila vlastně hodně přemýšlet a nějak si znovu potvrdit nebo přehodnotit některé mé postoje, takže ta mě nějakým způsobem skutečně změnila.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Díky za čtenářský tip, pro mě je i pozitivní zpráva, že se očividně v post a podobě bude ještě číst. Anežka Kuzmičová.

Anežka KUZMIČOVÁ, odbornice na čtenářství; vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vedoucí výzkumné skupiny při Univerzitě Karlově

Tak já jsem asi trochu jiný čtenář, než Jana, vlastně trochu podvádím v tom, že preferuji tu in-group empathy. Ač jsem vystudovala literaturu, tak jsem se dostala do nějaké životní fáze, kdy potřebuju, aby ten svět, ve kterém se text odehrává, byl co nejvíce podobný tomu, co žiju já, takže kdybych měla jmenovat jednu věc, kterou jsem přečetla, tak to byly Povídky Jana Balabána, anebo vlastně možná ještě radši jeho román Zeptej se táty. Já jsem si ho zvolila na základě nějakého svého předchozího osobního naladění existenciálního, ale co mě naučil, bylo přemýšlet jinak o krajině, kterou nepovažuji za libou, on se vlastně odehrává v té oblasti Ostravska, kterou já shodou okolností poměrně dobře znám, ale vždycky jsem jí vnímala jako takový exotický prostor, vždycky jsem jí vnímala jako krajinu, která potřebuje nějakým způsobem zahojit, opravit, vylepšit. A vlastně hrozně mě zaujalo číst svět perspektivou postav, které jsou s tou krajinou nějakým způsobem spojeny a které mohou prožívat věci mnohem hlouběji než já, která žiju v poměrně jako estetizovaném prostředí Prahy.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Tady k tomu mě napadá jenom poslední krátká poznámka, pokud máte také pocit, že krajiny podobné Ostravsku vnímáte poněkud exoticky a potřebujete si k nim najít vztah, poslechněte si jiný vltavský pořad Art Café věnovaný měsíčním krajinám. Kurt Vonnegut přirovnal roli umělce ve společnosti ke kanárkovi v dole. Oba nás mají v případě nebezpečí varovat. A schopnost mozku číst náš kanárek v hlavě. Byli bychom blázní kdybychom ignorovali vše, co nás může naučit. Dnešní Akcent uzavíráme opět výroky Maryanne Wolfové. Mými hosty byly vědkyně a odbornice na čtenářství a dětskou literaturu Anežka Kuzmičová a Jana Segi Lukavská. Děkuji vám.

Anežka KUZMIČOVÁ, odbornice na čtenářství; vědecká pracovnice z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a vedoucí výzkumné skupiny při Univerzitě Karlově

Děkujeme za pozvání.

Jana Segi LUKAVSKÁ, odbornice na dětské knihy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Děkujeme. Moc nás těšilo.

Petra KULTOVÁ, moderátorka

Pokud vás Akcent zajímá, poslouchejte nás kdykoliv v podcastových aplikacích, jako je třeba Můj rozhlas, všechny díly najdete na webu Českého rozhlasu Vltava a těší nás, že nám píšete své vzkazy na adresu akcent@rozhlas.cz. Loučí se editorka pořadu Petra Kultová. Do nového roku vám přeji, ať se vám navzdory všemu, čím procházíme, daří zpomalit čas, číst a rozjímat.

Nástup možný ihned. Blatný hledá šéfa komunikace

TISK, Datum: 05.01.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 3, Autor: Markéta Plíhalová, Vytlačeno: 20 601, Prodáno: 29 812, Čtenost: 158 779, Rubrika: Události

V době, kdy se počet nakažených koronavirem opět blíží rekordům z konce října, ministerstvo zdravotnictví hledá přes inzerát ředitele odboru komunikace s veřejností. Tedy člověka, který by měl mít v rukou i kampaň na očkování proti covidu.

Předchozí šéf odboru komunikace Jan Brodský, který na ministerstvo přišel spolu s exministrem Romanem Prymulou, ve funkci skončil. Jeho nástupce tak podle mluvčí úřadu Barbory Peterové může nastoupit „v podstatě ihned“.

Zájemci musí podat přihlášky do 15. ledna. Inzerát úřad zveřejnil na svém webu i na pracovním portálu Jobs.cz. Jedním z uvedených úkolů je „tvorba a realizace komunikační strategie covid-19“. Návrh by zájemce měl sepsat maximálně na tři stránky a odevzdat s životopisem.

Mezi dalšími požadavky je vysokoškolský titul či znalost mediálního prostředí. Vybraný ředitel bude muset požádat o bezpečnostní prověrku nejméně na stupeň „důvěrné“.

Po Vánocích do Česka dorazily první dávky vakcíny a začalo se očalovat. Až polovina lidí ale v průzkumech uvádí, že možnost bezplatné vakcinace nevyužije. Ministerstvo, jehož cílem je naočkovat aspoň 60 procent dospělých, tak bude muset lidi o přínosu vakcíny přesvědčit.

Mluvčí Peterová ujišťuje, že i bez šéfa odboru úřad na očkovací kampani pracuje. „Rozhodně to neznamená, že by se nyní vše pozastavilo,“ říká.

Odbornice na marketing Denisa Hejlová považuje za nešťastné, že se v nynější situaci střídají spolu s ministry i lidé zodpovědní za informování veřejnosti. A připomíná ministerské sliby. „Ačkoli ministerstvo už s příchodem Romana Prymuly ohlašovalo, že zlepšení komunikace bude jedním ze tří hlavních pilířů jeho snahy a že na tom chce zapracovat, můžeme konstatovat, že se to nepovedlo,“ myslí si Hejlová, která na **Fakultě sociálních věd UK** vede katedru marketingové komunikace. Prymula ve funkci vydržel jen krátce, po něm přišel Jan Blatný (oba za ANO), který zlepšení komunikace také sliboval. Hejlová zdůrazňuje, že veškerou komunikaci týkající se pandemie by měl koordinovat odbor komunikace Úřadu vlády. „Ten pro to činí velmi málo,“ myslí si odbornice.

Z posledního videa, jež premiér Andrej Babiš (ANO) zveřejnil na sociálních sítích, se zdá, že se tématu očkování rozhodl chopit sám. V neděli ve videu prozradil, jak bude plošné očkování probíhat.

Hejlová ale tuto formu považuje za nevhodnou. „Jsou to naprosto zásadní informace, které premiér nemůže sdělovat exkluzivně jen jedním kanálem. Celá řada lidí není na Facebooku,“ říká a dodává, že k internetu nemají přístup mnozí senioři nebo pacienti v nemocnicích. Vláda by podle ní měla důležité informace šířit nejen na sociálních sítích, ale i v televizi, rádiu a tisku.

Určitě nebudeme s další prací na kampani čekat až na nástup nového ředitele odboru. Barbora Peterová mluvčí ministerstva zdravotnictví

Ačkoli ministerstvo chtělo na zlepšení komunikace zapracovat, nepovedlo se to. Denisa Hejlová odbornice na marketing z **FSV UK**

Stejně jako v minulých letech pořádá i letošní rok společnost alevia se svými partnery širokou škálu vzdělávacích akcí – workshopů, dvoudenních modulů či letních škol – zaměřených na problematiku **výzkumu**, vývoje a inovací a **vysokého školství**.

První akcí je on-line webinář mimořádně zorganizovaný k nově přijaté novele zákona o zadávání veřejných zakázek. Ve spolupráci s Advokátní kanceláří HOLEC, ZUSKA & Partneři se webinář zaměří na specifický dopad této novely na výzkumné organizace včetně **vysokých škol**. Webinář se bude konat 14. 1. 2021 od 10:00 do cca 15:00 hodin. Již se můžete registrovat, počet míst je omezen.

Tradiční workshopy k různým tématům jsou plánovány na březen, červen, září a prosinec. V případě vhodných epidemiologických podmínek se budou konat tradičně v hotelu IBIS na pražském Smíchově. Pakliže nebude možné workshopy uskutečnit prezenční formou, budou za sníženou cenu nahrazeny on-line webinářem pomocí platformy ZOOM.

Workshop 9. 3. 2021 má název HR AWARD jako příležitost a zaměří se na to, jak připravit procesy ve výzkumné organizaci tak, aby splňovaly požadavky HR Award či dotačního titulu a přitom byly užitečné. Jako lektori se představí Petr Krucký a Lukáš Bumbálek.

O tom, zda můžeme projektové řízení a projektové principy použít při realizaci výzkumných projektů, budeme diskutovat s Jiřím Krátkým 15. 6. 2021 na workshopu Projektové řízení ve **výzkumu** a vývoji.

Na podzimním workshopu 14. 9. 2021 se budeme věnovat duševnímu vlastnictví a jeho ochraně ve výzkumných organizacích s Matějem Machů. Bude se jednat o úvod do problematiky a výměnu zkušeností pro projektové manažery či akademické pracovníky se zájmem o tuto oblast.

Tradiční „mikulášský“ workshop nás čeká 7. 12. 2021 a bude se věnovat shrnutí právního rámce v oblasti **výzkumu**, vývoje a inovací a očekávání v roce nadcházejícím. Tento workshop připravuje společnost alevia ve spolupráci s AK HOLEC, ZUSKA & Partneři.

Na workshopy se můžete registrovat [zde](#).

Dalšími šesti dvoudenními moduly pokračuje od ledna do června komplexní vzdělávací program v oblasti VVI. Bohužel se vloni s výjimkou červnového všechny ostatní moduly přesunuly do on-line prostředí. A vypadá to, že nás ještě některé alternativní on-line moduly čekají. Jakmile to bude možné, tak se vrátíme do Hotelu u Tří Korunek v Praze na Žižkově. Letos jsou připraveny moduly zaměřené na spolupráci s aplikační sférou (19. – 20. 1.), management **výzkumu**, vývoje a inovací (16. – 17. 2.), mezinárodní spolupráce v oblasti VVI (23. – 24. 3.), hodnocení a dopady **výzkumu**, vývoje a inovací (20. – 21. 4.), financování VVI (18. – 19. 5.) a popularizace a medializace VaV (22. – 23. 6.). Podrobnosti a registraci najdete [zde](#).

Ještě nezačala pořádná zima a někteří už se nemohou dočkat dalšího ročníku letní školy. Opět pořádné dvě na konci letních prázdnin v Telči v hotelu Antoň. První je určena pro zástupce všech typů výzkumných organizací a bude se konat předposlední týden v srpnu (17. – 19. 8.). Te ntokrát se zaměříme na spolupráci výzkumných organizací s aplikační sférou. Formou simulační hry se budeme věnovat jednotlivým formám spolupráce včetně jejich právního rámce. Druhá letní škola hostí představitele managementu veřejných **vysokých škol** a jejich fakult poslední srpnový týden (24. – 26. 8.). Pod názvem Jak řídit sebe a ostatní v době postcovidové využijeme simulační hru pro řízení **vysoké školy** a jednání jednotlivých aktérů zasazené do imaginárního státu a zaměříme se také na prvky hledání rovnováhy mezi osobním a pracovním životem.

Přihlašovat na letní školy bude možné od dubna letošního roku. Můžete se podívat, jak probíhaly minulé ročníky.

Ve spolupráci se našimi partnery, tj. Technologickým centrem AV ČR, IDEA při **CERGE-EI**, Centrem pro sociální a ekonomické strategie Fakulty sociálních věd **Univerzity Karlovy** (CESES) a Tertiary Education & Research Institute (TERI) bude alevia pořádat již IV. ročník konference zaměřené na veřejnou politiku v oblasti **výzkumu**, vývoje a inovací. Akce s názvem SCIPO 2021 proběhne 30. 9. 2021 v Praze.

Další informace o možnosti realizace vzdělávacích modulů či workshopů na klíč pro individuální výzkumné organizace najdete na webu společnosti alevia.

Zdroj: alevia

Satyrova zповěď URL Automatický překlad

WEB, Datum: 05.01.2021, Zdroj: kosmas.cz, Autor: Karel Sedláček, Helena Vančurová, Eliška Koppová, RU / den: 2 500

Ti dva se spolu dokázali bavit vcelku bez zábran. Přesto býval někdy ten starší před plánovaným rozhovorem neklidný. Mladší přítel byl něco jako zrcadlo, obraz jeho pedagogických schopností. Jmenoval se Karel, a ačkoliv už překročil čtyřicítku, něco ho stále nutilo dokolečka vyměňovat partnerky. Nazývejte si to, jak chcete. Řekněte si třeba, že má...

Zobrazit celý text

Čtenářské recenze

Omlouváme se, ale hodnotit a komentovat knihy můžete pouze jako registrovaný uživatel po přihlášení.

Přihlašte se , nebo se zaregistrujte , pokud nemáte účet.

Budte první a podělte se o vlastní zkušenost s knihou. Pomůžete tisícům nerozhodných čtenářů.

Autor/Autorka

KAREL SEDLÁČEK (nar. 28.5.1941) se stal v roce 1960 nejmladším hlasatelem Československého rozhlasu.

Promoval na **Fakultě sociálních věd UK** v **Praze**.

V plzeňském rozhlasovém studiu pracoval do konce roku 1968. Potom byl tiskovým tajemníkem filmového festivalu Finále, redaktorem večerníku Večerní Plzeň a až dokonce roku 1989 nejprve redaktorem pro vědu a techniku a později zástupcem šéfredaktora Svobodného slova. Po krátkém působení jako šéfredaktor nakladatelství Melantrich byl redaktorem a hlasatelem Rádia Svobodná Evropa až do ukončení vysílání české redakce v roce 2002.

Celý medailonek

Do oblíbených

Bibliografické údaje

Název:

Satyrova zповěď

Autor:

Nakladatel:

EAN:

ISBN:

Popis:

Elektronická kniha , 110 stran, bez zabezpečení DRM, ePUB Mobi , česky

Rok vydání:

Z Vysočiny do Prahy a zpět. Policie si přehazuje případ knih popírajících holokaust, vyšetřování trvá už rok [URL](#) Automatický překlad

WEB, Datum: 05.01.2021, Zdroj: denikn.cz, Autor: Lukáš Prchal, RU / den: 54 671, Rubrika: Česko

Ani po roce policie nerozhodla, zda vydávání knih otevřeně popírajících holokaust je nelegální. Vydavatelství Bodyart Press vydalo třeba knihu Mýtus šesti milionů, která je podle odborníků klasickým dílem, jež využívají popírači holokaustu. Vydavatel se hájí, že text slouží ke studijním účelům.

Policie už rok prošetřuje nakladatelství Bodyart Press. Firma stojí například za knihami, které popírají a zlehčují vyvraždění Židů za druhé světové války. Policie se vydavatelstvím začala zabývat před rokem, když na jeho produkci upozornil Deník N.

Ani po roce však kriminalisté nerozhodli, zda je vydávání takových knih proti zákonům. Vyšetřovatelé si ke knihám jako Mýtus šesti milionů nechali zpracovat znalecký posudek, zda se jedná o extremistickou literaturu porušující zákony.

Jeho vyznění nechtěla policie komentovat, nikoho ale ani po roce neobvinila a případ dále prošetřuje. Znalecký posudek policistům dorazil na podzim. Poté předali policisté z Vysočiny, kteří se případem celý rok zabývali, vyšetřování do Prahy.

„Kolegové z oddělení obecné kriminality územního odboru Jihlava, kteří ve věci prováděli šetření, už mají k dispozici znalecký posudek a po jeho prostudování jsme předali kompletní spisový materiál, včetně posudku, místně příslušnému policejnímu orgánu do místa, kde sídlí nakladatelství, tedy do Prahy,“ napsala na začátku listopadu mluvčí policie na Vysočině Dana Čírtková.

V Praze kriminalisté až do prosince zjišťovali, zda extremistické vydavatelství v Praze nevydává další knihy. „Pražští kolegové šetřením zjistili, že vydavatelství má v Praze pouze uvedené sídlo, ale žádná vydavatelská činnost zde neprobíhá, neboť fakticky probíhá ve Žďáře nad Sázavou,“ reagovala na dotazy Čírtková.

Pražští policisté tak případ těsně před Vánoci poslali zpět na Vysočinu, konkrétně do Žďáru nad Sázavou.

Právě ve Žďáru bydlí Radomír Fiksa, který se svou ženou Hedvikou Fiksovou za nakladatelství stojí. Sám Fiksa byl v minulosti dvakrát odsouzen za propagaci a podporu hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka. „Případem se zabývají kriminalisté oddělení obecné kriminality územního odboru Žďár nad Sázavou. Ve věci nebyl zatím nikdo obviněn a pokračuje prověřování,“ dodala Čírtková.

Manželé Fiksovi nejsou na extremistické scéně noví, knihy s tematikou konspiračních teorií či s antisemitským podtextem vydávají přes deset let. V roce 2009 na sebe Fiksa upozornil, když jeho nakladatelství ještě pod názvem Sowulo press (Sowulo je germánská runa, kterou zneužil nacistický režim jako symbol jednotek SS, pozn. red.) vydalo knihu Hitlerových akvarelů.

Mýtus šesti milionů od amerického historika Davida L. Hoggana je podle odborníků jedno z nejznámějších děl popírajících holokaust. Hoggan v útlém spisku například tvrdí, že údaj o šesti milionech židovských obětí nacismu je „záměrným a bezostyšným“ paděláním historie a že jde o „legendu genocidy“. Popírání genocidia je přitom podle českého práva trestným činem.

„Kniha Mýtus šesti milionů je klasickým dílem využívaným popírači holokaustu,“ říká přední expert na extremismus Miroslav Mareš z Masarykovy univerzity. Vydání či šíření této knihy podle něj může být považováno za trestný čin popírání genocidy. Posoudit to ale musí policie, státní zastupitelství, popřípadě soud.

„Samozřejmě je možné brát do úvahy i celkovou produkci vydavatelství. Na jednu stranu nejsem příznivcem cenzury, považuji však za problematické, pokud je taková kniha nabízena například v rubrice Válečná fakta, a je tak v zásadě dávána na roveň pravdivým knihám o holokaustu,“ dodal Mareš.

Vydavatelství se hájí tím, že titul vydalo pouze ke studijním účelům, což také uvádí pod tiráží publikace z roku 2016. „Tu knihu jsme vydali ze studijních důvodů. Je to tam jasně uvedené,“ sdělil Deníku N na začátku roku Fiksa.

„To nakladatelství dlouho proplová, nikdo si ho nevyšimá. A bude to patrně kvůli tomu, že své knihy nevydávají pod hlavičkou známých jmen. Není tam Národní odpor nebo nějaké známé jméno neonacistické scény,“ vysvětluje Jan Charvát z **Fakulty sociálních věd UK**.

Dva měsíce přehmatů a chaotického vládnutí

TISK, Datum: 06.01.2021, Zdroj: Deník N, Strana: 2, Autor: JAN WIRNITZER, Vjištěno: 7 500, Prodáno: 6 500, Rubrika: Zpravodajství

Best in covid je okřídlený výrok premiéra Andreje Babiše z konce srpna. Tehdy se Česko díky souhrně mimořádně tvrdých jarních opatření, zastavení ekonomiky a štěstí ještě mohlo pyšnit poměrně malým počtem nakažených nemocí covid-19, o mrtvých nemluvě.

Výrok začali kritici brzy používat ironicky, to když se Česká republika v různých statistikách stala v říjnu jednou z nejnemocnějších zemí světa. A po poměrně výrazném utlumení nemoci je to tu zase: počet potvrzených aktivních případů nyní překonal konec října, kdy Jan Blatný resort zdravotnictví přebíral. Navíc Česko drží i nelichotivé prvenství v sedmidenním průměru počtu nových případů na milion obyvatel.

Oba dosavadní vrcholy nejsledovanější křivky v republice – té s počtem nemocných, jakkoliv lze metodiku zpochybňovat, upozorňovat na vysoké počty testů a podobně – jsou klíčovými okamžiky politické dráhy ve svém oboru uznávaného brněnského hematologa. Už třetího ministra zdravotnictví, kterého Česko za necelého půlroku má. A odborníci ho nechválí. Pravdou je, že Blatný nastoupil do nejobtížnější ministerské pozice, jakou si lze představit: do resortu, kde každý případně dosažený úspěch v době epidemie je vnímán jako povinnost, neúspěchy jsou ostře sledované občany, médii i opozicí a kde má člověk nad sebou zcela dominantního a těžko říditelného předsedu vlády. Ten navíc začne velmi brzy silně tláčit na úspěchy – Česko vstoupilo do roku voleb do Sněmovny.

Už při svém uvedení do funkce Blatný škobrtl. Když 29. října nastupoval, zapíral svůj podpis pod protibabišovskou petici Milionu chviliek pro demokracii. Díky ho nakonec donutily přiznat, že ji podepsal.

Komunikační chyby se dopustil právě v době, kdy ochotou obyvatel respektovat vládní snahu o zmírňování epidemie (tedy tím, nač si premiér čas od času stěžuje – že lidé nespoupracují) oťrásl objev, že ministr zdravotnictví Roman Prymula sám flagrantně porušil vlastní opatření tajnou schůzkou ve vyšehradské restauraci. Její aktéři se navíc zamotali do snahy vysvětlit, co doopravdy probírali.

Blatný si tak zkomplikoval situaci už při samotném nástupu na ministerstvo. Navíc řekl, že vládou přijatá opatření pro zmírnění šíření epidemie nebude třeba zásadně zpřísňovat (zůžil si tak manévrovací prostor, na druhou stranu tehdy byla opatření relativně přísná, včetně zákazu vycházení po 21. hodině) – a slíbil, že bude rozhodovat na základě sdílených a srozumitelných dat.

Příhoda s peticí poměrně rychle upadla v zapomenění, snad i proto, že „chvilkař“ Blatný na klíčovém ministerstvu mohl být vnímán jako symbol potřeby táhnout za jeden provaz v době, kdy jde o víc než jeden podpis v internetové petici.

MINISTR BEZ ÚSPĚCHU

Jenže od té doby si ministerstvo – i podle odborníků, které Deník N oslovil – nepřipisalo žádný záznam úspěchu. Pokles počtu aktivních případů ze 120 tisíc v době Blatného nástupu ke 36 tisícům byl z velké části dílem přísných opatření, zavedených za Prymulu.

Prezident České lékařské komory (ČLK) Milan Kubek uznává, že Blatného situace není jednoduchá, kromě jiného tím, že jeho předchůdce řídil resort se zkušeností epidemiologa. Za taktickou chybu vnímá Kubek to, že Blatný slíbil, že lidé z jeho úst neuslyší slova o přitvrzování. „Myslím, že to bylo nezodpovědné a podrazilo to jeho autoritu hned na úvod.“

„Vždycky to může být horší, než to je. Ale nemám ho za co chválit,“ vrtí hlavou Kubek. „Po svém nástupu nevyšel opakované výzvy ČLK, aby se opatření zpřísnila. Jsem přesvědčen, že kdybychom tehdy udělali to, co na jaře, mohli jsme během tří týdnů dostat epidemii pod kontrolu a při dodržování protiepidemických opatření fungovat,“ řekl Deníku N.

Ze statistik na webu Světové zdravotnické organizace je znát, že český průběh epidemické křivky – malý nárůst na jaře, velký na podzim a velký i nyní – není ve světě zdaleka pravidlem. Jinými slovy: to, jak státy, jejich vlády a obyvatelstvo reagují, má vliv.

Kubek připouští, že proti mocenskému tandemu v podobě premiéra Babiše a ministra dopravy, průmyslu a obchodu Karla Havlíčka má Blatný zřízenou situaci ještě nad rámec epidemie. „Druhá obrovská chyba pana ministra byla, že když už nechal vytvořit Protiepidemický systém (PES), dopustil, že ho hned po vzniku přestali respektovat, nejrůznějším způsobem ho ohýbali – a dnes lidé k ‚psovi‘ nemají důvěru,“ soudí Kubek.

„Na začátku prosince dopustil rozvolnění opatření v době, kdy jsme epidemii pod kontrolou neměli. Nyní přichází trest za to, že jsme pár dnů chodili po hospodách, do fitcenter, kupovat dárky. Rozjíždí se třetí vlna, která bude devastující. Přichází v nešťastnou dobu, kdy jsou lidé obecně velmi nemocní, zdravotnictví nemělo šanci se nadechnout, zdravotníci jsou vyčerpaní, přes 50 tisíc jich prodělal covid,“ vypočítává prezident lékařské komory.

Před Vánoci ministr oddaloval přechod do vyššího stupně koronavirové pohotovosti s odvoláváním se na novou evropskou metodiku. Jak ale zjistil Deník N, žádný takový dokument neexistoval. Právě vládní neochota řídit se vlastními, krátce předtím vymyšlenými pravidly předcházela masivnímu prosincovému rozšíření viru.

Rozdíl mezi sebou a Blatným – připomeňme, že oba muži jsou lékaři – vidí Kubek v tom, že on sám vnímá epidemii jako závažnější. „Ministr ji bere za ne tak závažnou a podle toho jedná. Opatření se přijímají pozdě, jsou polovičatá, líknavá, prostě špatná,“ shrnuje.

Blatnému vyčítá i špatně nastavené antigenní testování a obává se, že „stejně diletantsky“ probíhá příprava očkování. „Nejsou vakcíny, očkovací centra ani očkovací týmy, nejsou seznamy prioritních osob. To všechno se bude dělat na poslední chvíli, po česku, na koleně,“ obává se Kubek.

Srovnání například s Německem skutečně ukazuje, že Česko nemá rozjetou přípravu velkých očkovacích center, která budou k proočkování milionů obyvatel potřeba. Rychlost očkování populace samozřejmě bude výslednicí více faktorů – kapacity center, dostupnosti vakcíny, ochotnosti populace –, ale Česko v tom příliš nadějně pozice nemá, třebaže ve světě zatím mohutně očkuje jen Izrael.

Jeden z klíčových problémů se přitom nemění. Kdyby komunikace ministerstva zdravotnictví nebyláníhodný každodenní realitou, ale akademickou prací, se kterou se student **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** snaží uspět u šéfký Katedry marketingové komunikace a PR Denisy Hejlové, neměl by šanci.

„Když si vzpomeneme, že ještě ministr Prymula v říjnu říkal, že jedním ze tří pilířů, na které se chce zaměřit, je zlepšení komunikace, tak to se naplnit nepodařilo,“ řekla Deníku N rezolutně Hejlová.

Blatného neúspěch na komunikačním poli podle ní ilustruje skutečnost, že se mu nepodařilo vyhlásit výběrové řízení na kampaň přímo k očkování ani úspěšně dokončit tendr ke zlepšení komunikace. „Ten stav je tristní. Na dokumentu, ze kterého by měla být komunikační strategie, pracuje narychlo zdarma parta dobrovolníků. ‚Šijeme‘ očkovací kampaň jako roušky, takhle se to ale nedá dělat,“ podotýká Hejlová.

Podle ní ministr komunikaci nerozumí a není ochoten si uvědomit, že je k ní zapotřebí odbornost.

Ostatně anglickým slovem disaster (katastrofa) ohodnotil komunikační práci Blatného resortu i premiér Babiš, to když ministerstvo vyrukovalo s inzerátem s drobným textem, nevhodnými titulky a strašidelnou zelenou rukou s obří injekcí. Ministerstvo následně uvedlo, že začalo hledat firmy, které by pro něj očkovací kampaň dělaly. Před Vánoci ale zrušilo výběrové řízení na komunikační kampaň zhruba za 38 milionů korun. Ta měla začít v lednu, místo toho začal resort spolupracovat s Úřadem vlády a zástupci komunikačních agentur přímo.

Kritici v té souvislosti upozornili na jasnou a zřetelnou kampaň slovenského ministerstva zdravotnictví, která působí velmi profesionálně. I Slovensko se sice potýká s výrazným nárůstem počtu případů, těžko ale soudit, že správně postavená komunikační kampaň ve výsledku uškodí. V Česku navíc zatím vakcinaci odmítá více lidí, než kolik by jich podle odborných propočtů mělo být potřeba pro zamezení šíření viru.

Ilustrací českého zmatku se stala i zpráva, která obletěla média, že tváří očkovací kampaň bude herečka Jiřina Bohdalová. Ta Deníku N řekla, že se půjde brzy nechat očkovat, načež lékaři z IKEM (kam chtěla jít) reagovali, že ji nemají na žádném očkovacím seznamu.

Blatného resort navíc komunikačně chyboval znovu na konci roku – to když ministr prohlásil, že novoroční oběd rodiny Babišových v Lánech s prezidentem Milošem Zemanem a jeho ženou je v pořádku.

Vyjádření přišlo po řadě dní, kdy všechny instituce, premiéra a ministra zdravotnictví nevyjímaje, úpěnlivě vyzývaly občany, aby se zdrželi silvestrovského družení. Blatný nepřesvědčivě vysvětloval, že v domácnosti může být lidí, kolik chce, což popíralo všechna předešlá vyjádření, logickou úvahu i postoj pražské hygieny.

Nakonec Babiš z kritizované návštěvy couvl a do Lán odjel sám na oběd, který byl označen za pracovní, tedy povolenou akci. Pachůť z toho, že ministr hledal omluvu pro rodinnou návštěvu, zatímco obyvatelé země mají nařízeno zůstat doma, ale setrvala. A skeptici soudí, že se posilvestrovská vlna nákaz ještě dostaví.

ODCHOD ODBORNÍKŮ I ZMÍRAJÍCÍ PES

Resort za Blatného působení přišel o další odborníky, kteří se snažili ke zvládnutí epidemie přispět. Trend, který jsme mohli sledovat například na prázdninovém odchodu Rastislava Maďara, pokračoval, když se poroučel například šéf laboratorní skupiny Marián Hajdúch – se slovy o tom, že když se o plánech dozvídá z médií, je pak těžké záměry odborně zdůvodnit. Ze stejné skupiny byl potom odvolán Omar Šerý – poté co vyšlo najevo, že chce sám skončit.

Ministerstvo také vydalo řadu nesmyslných nařízení a opatření, zákazem prodávání piva a kávy počínaje, zavřenými sjezdovkami konče (areály předtím uzpůsobily prostor pro fronty před vleků tak, aby se tam lidé nablízko nepotkávali). Veřejně stále nejsou dostupné detailní každodenní přehledy Úřadu zdravotnických informací a statistiky – ty dostávají jen politici.

A výsostně odborné téma očkovací strategie Blatný přenechal k exkluzivní prezentaci premiérovi v jeho osobním videoblogu, který je už tradičně dlouhým výčtem všeho, co se jeho vládě podařilo, co on osobně zařídil a v čem opozice škodí zemi. Hlášení Čau lidi navíc nyní budí otázku, jestli by nemělo být označováno za předvolební kampaň.

Resort za Blatného působení přišel o další experty, kteří se snažili ke zvládnutí epidemie přispět. Na začátku prosince dopustil rozvolnění opatření v době, kdy jsme epidemií pod kontrolou neměli. Nyní přichází trest za to, že jsme pár dnů chodili po hospodách, do fitcenter, kupovat dárky.

Rozjíždí se třetí vlna, která bude devastující. Milan Kubek prezident České lékařské komory

Foto autor: FOTO: LUDVÍK HRADILEK, DENÍK N

Foto popis: Jan Blatný se ocitl ve funkci, v níž se úspěchy považují v době pandemie za samozřejmost. Příliš plusových ale najít nejde.

To, že na konkrétní redaktory chodí stížnosti, je realita. Pokud pochybili, musí nést zodpovědnost, říká šéf Rady ČT

[URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Jana Klímová, RU / den: 101 779

Zveřejňovat jména novinářů, na které chodí stížnosti, není nátlak, ale konstatování reality. A dávat rozhovor alternativnímu rádiu s pověstí dezinformátora je v pořádku, protože moderátora má rád, říká v rozhovoru pro HN nový šéf Rady České televize Pavel Matocha.

HN: Když jste kandidoval do rady, řekl jste poslancům, že chcete, aby ČT poskytovala unikátní službu, a to "přinášet informace a zasazovat je do správných kontextů". Co si pod tím představit a jak to chcete udělat?

Mnohdy to televize dělá, třeba v pořadech Daniela Stacha o vědě, nebo těsně před Vánoci jsem viděl v ČT velmi dobře udělanou reportáž o mimořádném nálezu relikvie hřebů z Kristova kříže ve zdech kostela sv. Jiljí v klášteře v Milevsku. Jindy v tom z mého pohledu naopak selhává, například v zahraničním zpravodajství. Pravomoci Rady ČT jsou v tomto smyslu ale jen kontrolní. Můžeme posuzovat, zda vysílání nevybočuje z mezí veřejné služby a zda respektuje Kodex ČT.

HN: V čem zahraniční zpravodajství ČT selhává?

Zdá se mi nedostatečné zpravodajství z Jižní Ameriky či jihovýchodní Asie. Bylo by fajn, kdyby tam ČT měla zpravodaje a pokrýval by Jižní Koreu, Singapur, Indonésii a případně Indii. Mnohokrát jsem měl kritické připomínky k reportážím týkajícím se Maďarska, Polska nebo Sýrie, když tam byla válka. Ale to je můj divácký názor.

Vystudoval sociologii na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Pracoval v informační agentuře I.A.M., poté ve Večerníku Praha a v České televizi. Pro ní pracoval jako externí redaktor pořadu Černé ovce. Byl šéfredaktorem měsíčníku Kapitál a reportérem týdeníku Euro. Od roku 2010 do současnosti píše externě do České pozice a Lidových novin. Je jednatelem firmy Šach Mat s.r.o. a zakladatelem Spolku Pražská šachová společnost. Je autorem několika knih. Mluví anglicky, španělsky a rusky.

HN: V rozhovoru pro slovenský Slobodný vysielateľ jste koncem října řekl, že podle vašeho odhadu nadpoloviční většina všech stížností, které chodí do Rady ČT, jsou na čtyři redaktory publicistiky - Marek Wollner, Nora Fridrichová, Václav Moravec a Jakub Železný. Některé jsou podle vás velmi závažné a je potřeba to řešit s managementem televize. Už jste něco udělal?

Agenda stížností a podnětů je plně v gesci předsedy Rady ČT a já jsem byl předsedou zvolen až těsně před Vánoci, zatím jsem tedy neměl skoro žádný časový prostor to řešit. Nicméně ještě před zvolením předsedou se mi podařilo prosadit usnesení, které do věci vnáší alespoň elementární pořádek, a to je vedení kompletního přehledu veškeré došlé pošty. Zní to neuvěřitelně, ale Rada ČT ji až do října nevedla. A také jsme na začátku prosince s místopředsedou Danielem Váňou k tomu ustavili pracovní skupinu. Komunikace s koncesionáři je důležitá, protože poskytuje Radě ČT konkrétní zpětnou vazbu diváků na práci televize. Realita je, že nejvíce konkrétních stížností chodí na tento čtyřlístek, respektive jejich pořady.

HN: Zjistil jste si ale, jestli jsou stížnosti oprávněné, když jste o nich veřejně mluvil? Jste také novinář, tak víte, že stížnosti na redaktory jsou často stesky lidí, kterým se nelíbí zájem či otázka novinářů.

Obecně stesky lidí, že se jim konkrétní redaktor nelíbí, jsou v tomto kontextu samozřejmě irelevantní, stejně jako současná kampaňovitá podpora od lidí, kteří píší, že se jim ta čtveřice líbí. Čím je naopak třeba se pečlivě zabývat, jsou konkrétní a vážné stížnosti, které upozorňují například na konflikt zájmů redaktora, na neoprávněné užití autorského díla, na neobjektivitu a lži v reportáži. V některých případech již dotčené osoby podaly na Českou televizi i žaloby. Jestli jsou ty stížnosti skutečně oprávněné, bude třeba posoudit i na základě informací od autorů konkrétních reportáží. Vyžádáme si je od generálního ředitele, abychom stížnosti mohli kvalifikovaně projednat a zodpovědět. Mrzí mě, že si ty informace již nevyžádal minulý předseda, který to měsíce odsouval. Nyní je předsednická odpovědnost na mně a já si ty informace vyžádám.

HN: Ptám se hlavně proto, jestli to není z vaší strany spíš jen nátlak na konkrétní novináře...

V čem? Že konstatuji realitu, že na ně chodí stížnosti? Nebo že ty konkrétní a vážné znějící stížnosti chci řešit? To není žádný nátlak, ale povinnost daná radě zákonem, aby dohlížela na naplňování zásad vyplývajících z Kodexu ČT.

HN: Můžete tedy říct nějaký konkrétní vážný důvod stížnosti? O jaký jde třeba střet zájmů?

Zatím to není projednané, nemám vyjádření redaktora, tak nechci říkat konkrétní informace.

HN: Čeho chcete vlastně dosáhnout? Odchodu novinářů? Co když oni budou mít pocit, že stížnost vysvětlili, a vy, že nikoliv. Tak co pak bude dál?

Pokud se ukáže, že se ničeho nedopustili, bude jim dáno za pravdu, odpovíme v tom smyslu stěžovatelům a takto to zveřejníme. Pokud ale došlo k pochybení, musí nést zodpovědnost. Když rada dojde k závěru, že některé reportáže nebyly v souladu s Kodexem ČT, tak to bude konstatovat. A bude na managementu televize, jak to bude řešit. Jemu se redaktoři zodpovídají, nikoliv radě.

HN: Jaký je po půl roce v radě váš názor na vedení ČT, konkrétně na ředitele Petra Dvořáka? Změnil jste ho nějak?

Petr Dvořák je schopný manažer, který v televizi udělal řadu dobrých rozhodnutí, ale zároveň dělá i chyby. Dříve jsem ho osobně neznal a vážný názor na lidi si tvořím vždy právě až na základě osobní zkušenosti. Ještě si ho tedy vytvářím.

HN: Podle uniklého e-mailu poslance ANO Stanislava Berkovce v květnu před volbou nových členů rady to vypadalo, že hlavním kritériem jejich výběru je, jestli mají dostatečně negativní vztah právě vůči Dvořákovi. Je v radě tedy apetit Dvořáka odvolat?

Trochu se u toho případu zapomíná na to, že v tomto seznamu nejsem ani já, ani mí kolegové Hanka Lipovská a Luboš Xaver Veselý nebyli mezi kandidáty, které poslanec Berkovec doporučoval ke zvolení. O mně je v tom seznamu uvedeno, že není jasné, či zájmy bych v radě zastupoval. A přesto jsem byl zvolen. Takže zjevně nešlo o to, jaký má kdo vztah k řediteli Dvořákovi či k hnutí ANO, jak se také psalo. Ale k případnému odvolání ředitele - za těch sedm měsíců, co jsem členem rady, nebyla tato otázka ani jednou na stole. Ani jednou se o ní nejednalo, nikdo z radních to nenavrhne. Pokud se podíváte do zákona o České televizi, zjistíte, že pro odvolání ředitele jsou jasné dané důvody, které nenastaly. Nerozumím tomu, proč někdo stále vytváří dojem, že se k tomu schyluje.

HN: Třeba proto, že jeden z nejviditelnějších kroků rady za vašeho působení bylo náhlé odvolání všech členů dozorčí komise, poradního orgánu rady. Tak jestli prostě nechcete odvolávat dál...

Odvolání dozorčí komise bylo na spadnutí už dlouho. V prosinci 2019 při projednávání rozpočtu ČT na rok 2020 ji tehdejší předseda rady Jan Bednář a radní Zdeněk Šarapatka ostře kritizovali. Šarapatka vykřikoval, jak si každý může poslechnout na veřejně dostupném audiozáznamu z té schůze, že dozorčí komise ztratila jeho důvěru a že je třeba ji vyměnit. Od mého nástupu do rady, tedy od června 2020, jsem byl opakovaně svědkem, jak si služebně starší členové rady stěžovali na špatnou práci "dozorčků". V srpnu 2020 radní Jiří Kratochvíl navrhoval její odvolání, tehdy jsem se spolu s většinou radních zdržel hlasování. Chtěli jsme dát dozorčí komisi ještě poslední šanci. Nicméně její totální selhání v kauze pozemků pod ostravským televizním studiem vedlo k tomu, že se většina rady rozhodla již déle nečekat a svůj poradní orgán vyměnit.

HN: Podle parlamentních legislativců byl způsob odvolání komise nezákonný, protože jste bez udání důvodu zbavili funkce všechny členy. Ti se teď také chtějí soudit. Nemáte s odstupem času pocit, že jste měli svoje důvody vysvětlit a s komisí jednat?

S odstupem času si jsem čím dál tím jistější, že jsme učinili správně. Měli jsme komisi, které jsme nedůvěřovali a která opakovaně selhávala. Nyní máme odborně vysoce zdatnou dozorčí komisi, kompetence nových členů nikdo zatím ani náznakem nezpochybnil, a navíc jsou aktivní a pracovití. Analýzu rozpočtu na rok 2021, což byl jejich první úkol ihned po zvolení, připravili velmi rychle a kvalitně. Pokud se odvolaní členové komise domnívají, že rada porušila zákon, necht' se obrátí na soud a ten rozhodne. My máme k dispozici několik právních posudků, že jsme postupovali zcela v souladu se zákonem a že zdůvodňovat odvolání vlastního poradního orgánu nijak nemusíme. Je tu i precedent z roku 2010, kdy byla dozorčí komise odvolána stejným postupem a nikdo jeho legálnost nenapadl. Ale všichni víme, že na jednu spornou kauzu vám dva právníci klidně napíší tři různá právní stanoviska. Tím, kdo je oprávněn tento spor rozhodnout, ale nejsou senátoři ani jiní politici či aktivisté z politických a mediálních neziskovek, ale výhradně soud.

HN: Jako druhý důvod, proč jste kandidoval do rady, jste uvedl zájem o hospodaření televize. Podle vás musí šetřit. V prosinci jste ale v radě hladce schválili rozpočet na rok 2021, který má příjmy a výdaje o 80 milionů korun vyšší než letos. Přehodnotil jste svůj názor?

Nepřehodnotil. Hned na druhém jednání rady po svém zvolení jsem při projednávání výroční zprávy o hospodaření za rok 2019

navrhl a prosadil usnesení, které říká, že hospodaření ČT bylo sice účetně vyrovnané, ale je dlouhodobě neudržitelné. Výnosy ČT se totiž v souladu s nynějšími pravidly doplňují i čerpáním peněz z Fondu televizních poplatků, což výhledově nebude možné, protože se tato rezerva z minulosti tenčí. Nedávno jsme tak schválili i dlouhodobé plány hospodaření a v nich je pro každý rok určena minimální výše zůstatků finančních prostředků na televizních účtech. Pro rok 2021 to je jedna miliarda korun a to schválený rozpočet respektoval. Vyšší příjmy a výdaje ve srovnání s loňskem jsou dány covidovou mimořádností roku 2020, kdy řada zejména velkých sportovních soutěží a přenosů z nich byla zrušena a přesunuta na rok 2021, například olympiáda.

HN: Dlouhodobý výhled hospodaření ČT, o kterém mluvíte, je mimochodem dost pesimistický. Generální ředitel Dvořák v něm říká, že po roce 2021 bude kvůli nedostatku financí nezbytné buď upravit rozsah poskytované veřejné služby, anebo změnit způsob financování televize. Jak by se tato situace tedy podle vás měla řešit?

Ten dokument není pesimistický, ale realistický. Upřesním, že se v něm říká, že ČT musí zůstat na konci roku 2021 finanční rezerva minimálně jedna miliarda korun a na konci roku 2024 alespoň 700 milionů korun, tedy zhruba deset procent ročního televizního rozpočtu. Postupně rok za rokem musí tedy ČT snižovat výši svého vnitřního schodku - pro rok 2021 to je 200 milionů, pro rok 2022 pak 160 milionů, pro rok 2023 je to 100 milionů a pro rok 2024 již jen 40 milionů. Jak toho docílit, je úkolem managementu. Věřím, že připravovaná zevrubná analýza nákladů může nalézt úspory, a pokud nebudou dostatečné, pak bude třeba škrtnat ve výrobě. Pokud mezitím nedojde ke zvýšení televizních příjmů, což je ale výsostně politické rozhodnutí, a management ani Rada ČT na to spoléhat nemůže.

HN: Televize má příjmy hlavně z koncesionářských poplatků, které se však nezměnily posledních 12 let a poslanci je zvýšit nechťejí. Služba televize se přitom stále rozšiřuje. Měl by se podle vás poplatek zvýšit?

Je evidentní, že buď musí dojít ke zvýšení koncesionářského poplatku, nebo k povolení většího objemu reklamy na kanálech ČT, anebo se rozsah služby, kterou televize koncesionářům poskytuje, musí snížit. To je jednoduchá rovnice. Ale ještě mě napadá jedna cesta. Jestli je ve veřejnosti tak vysoká podpora ČT, jak na základě výzkumů sama prezentuje, pak by mělo být možné ji dofinancovat dobrovolným zvýšením poplatků nebo crowdfundingovými kampaněmi. Myslím, že je k tomu vhodná doba. Zcela vážně to zkusím panu generálnímu řediteli navrhnout.

HN: Podle vás by měla být televize závislá na sbírkách a darech?

Šlo by o peníze na konkrétní účel. Televize by uspořádala crowdfundingovou kampaň třeba za účelem zřízení a financování většího množství stálých zahraničních zpravodajů. Pokud by to většina koncesionářů svými penězi podpořila, byla by to pro ČT nejen výrazná finanční, ale i politická podpora. Vedení televize by mělo dobrý argument pro jednání s politiky, že lidé za ČT stojí, a oni by tedy měli po dlouhé době koncesionářský poplatek zvýšit. Byl by to ale samozřejmě pro management i risk, protože kdyby se vybralo peněz málo, pak by to zpochybnilo výzkumy, že je pro ohromné množství lidí televize důležitá.

HN: Je to, jako kdyby lidé měli dobrovolně platit víc na daních. A když ne, tak to znamená, že odmítají stát?

To je něco jiného, daně jsou obecné a nikdo neví, na co to je. Soukromá DVTV udělala crowdfundingovou kampaň a byla úspěšná. Proč by to nemohla zkusit ČT? Já osobně, kdyby vypsali kampaň na zpravodaje v Indii nebo v Jižní Americe, tak bych jim 500 korun poslal.

HN: Na základě požadavku rady nedávno zadalo vedení televize hloubkový audit hospodaření. Proč? Máte obavy, že má ČT nějaké kostlivce ve skříni nebo že zkresluje ekonomické informace?

Doporučili jsme to managementu v červnu při projednávání výroční zprávy o hospodaření na návrh radního a zpravodaje tohoto bodu Pavla Kysilky. Analýzu nákladů by měla provést renomovaná poradenská společnost s mezinárodními zkušenostmi. Dle zkušených manažerů, včetně Pavla Kysilky, který je bývalým generálním ředitelem České spořitelny, by každá velká instituce měla jednou za deset let projít takovým hloubkovým auditem, který ověří, zda zbytečně neplýtvá. Televize zaměstnává 3000 lidí, její roční rozpočet je skoro sedm miliard. Taková kontrola je tedy namístě.

HN: Kdy má být audit hotový?

Nyní bude tendr na výběr auditora. Výsledky auditu bych rád viděl do konce letních prázdnin, aby mohly být zohledněny při přípravě rozpočtu na rok 2022.

HN: Už jsem zmiňovala, že jste v říjnu dal rozhovor médiu Slobodný vysílač. Ten je podle webu Manipulátoři.cz jedním z aktérů slovenské dezinformační scény, Facebook mu loni také několikrát omezil zobrazení příspěvků. Nevadí vám to?

Mně by vadilo se odkazovat na aktivistický web Manipulátoři.cz jako na nějaký hodnověrný zdroj. Vede ho ultralevicový zelený aktivista Jan Cemper, dříve zmíněný i ve zprávě ministerstva vnitra o extremismu. Byl opakovaně usvědčen ze lži a manipulací. Manipulátoři.cz nejsou zdrojem hodnověrných a relevantních informací, takže je vůbec nesleduji a je mi lhostejné, co si myslí o Slobodném vysílači, stejně jako o jakémkoliv jiném médiu. Když jsem ten rozhovor poskytoval, bylo pro mě relevantní, že mě o něj požádal Stanislav Novotný, s nímž se znám déle než čtvrt století a jehož si vážím. Když jsem byl v první polovině devadesátých let začínajícím novinářem ve Večerníku Praha a Stanislav Novotný byl policejním prezidentem, poskytl mi velký rozhovor. Teď jsem poskytl rozhovor já jemu a poskytl bych mu ho klidně znovu.

HN: Nejde jen o Manipulátory, zmiňovala jsem Facebook, který Vysílači blokoval stránky. A v Česku funguje projekt s podobným jménem Svobodný vysílač, který dává prostor lidem z webu Aeronet, jenž je také považován za dezinformační. Vy s tímto typem médií nemáte problém?

Že má někdo problém se Slobodným vysílačem, jsem se dozvěděl ex post. Rozhovor jsem poskytl Standovi Novotnému, kterého mám rád, pro slovenské internetové rádio. Kdyby mi řekl, že to bude pro Aeronet nebo Sputnik, které tady všichni známe, tak bych řekl ne.

HN: V tom rozhovoru jste také řekl, že problém tuzemských médií je, že je skupili byznysmeni, teď dotují redakce a ty jsou mnohem méně svobodné než dříve. Vy píšete pro Lidové noviny, které vlastní Agrofert ze svěřenských fondů premiéra Andreje Babiše. Cítíte tam nesvobodu?

Není problém, že média skupili byznysmeni, to je normální v normálním kapitalistickém světě. Systémový problém je, že médiím vysychají jejich zdroje. S internetem a zejména se sociálními sítěmi se prudce začala tenčit jejich čtenářská obec, tedy příjmy z předplatného a prodejů, a také prudce popadaly jejich inzertní příjmy. Naprostá většina médií si na sebe nevydělá a je dotována, ať již přímo vydavatelem, nebo přes různé dotace a granty. Je zřejmé, že mnohý donátor bude od daného média za svoji podporu také něco očekávat. Doporučuji všem přečíst si základní sociologickou práci o teorii daru od Marcela Mausse, který před sto lety ukázal, že dar se od dárce nikdy úplně neoddělí, ale že vytváří závazek přiměřeně jej oplatit. Čtenáři tak musí média vnímat. U vás v Hospodářských novinách nebudu hledat informaci o Zdeňku Bakalovi a jeho pouštění žilou ostravským dolům, abych to řekl eufemisticky. V Denících Penty nebudu hledat informace o vyšetřování podezření ze závažných kriminálních činů jejich společníka Jaroslava Haščáka. A od Lidovek a MF Dnes nebudu očekávat, že budou těmi nejostřejšími kritiky Andreje Babiše. Pokud jde o moje psaní pro Lidovky, nejsem a nikdy jsem nebyl jejich zaměstnancem. Spolupracuji s nimi jako externista, který pro ně píše převážně šachové texty. Kromě toho občas pošlu nějaký komentativní text nebo delší esej. Nesvobodu v Lidovkách necítím, nikdo mi tam texty necenzuruje. Kdybych ji tam cítil, tak bych pro ně nepsal.

HN: Web Hlídací pes nedávno upozornil, že jste ve střetu zájmů, protože píšete články pro Lidové noviny a jiná média, v nichž propagujete zboží a služby vaší šachové firmy a spolku. To je podle vás v pořádku?

Ve střetu zájmů je a neeticky jedná aktivistický web Hlídací pes, nikoliv já. Za prvé ignoruje elementární novinářskou zásadu, že když o někom píše dlouhý kritický článek, má mu dát prostor k vyjádření. Pokud by se mě zeptal, tak by se dozvěděl, že jak v Hospodářských novinách, kde jsem měl šachovou rubriku v letech 2012 až 2015, tak v Lidových novinách, kde ji mám od roku 2015 dosud, samozřejmě vedení redakce o mém šachovém angažmá vědělo. A zřejmě proto si mě jako autora té rubriky i vybralo. Nikdy jsem to netajil, vždy veřejně uváděl a bylo to publikováno i v těch rubrikách. A za druhé bych rád upozornil, že Hlídací pes dostal v roce 2019 od Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky čtvrtmilionový grant na kritiku a denunciaci členů mediálních rad, což u denunciačních článků o mé osobě nikde neuvádí.

HN: Jak víte, že je to na "denunciaci" mediálních rad?

Protože v tom jejich projektu se doslova píše: "Mediální rady začala současná vláda ve spojení s KSCM a SPD obsazovat lidmi s pochybným morálním kreditem, minulostí i odporem k dosavadnímu pojetí veřejnoprávnosti. Chceme ukázat, že dosud nekoordinované verbální útoky na nezávislost médií veřejné služby, na integritu jejich managementu i redaktorů přešly do fáze organizovaného útoku." Nemají tedy potřebu realitu zjišťovat, dopředu mají jasno. Podle mě je to zakázka na denunciaci mediálních rad.

HN: Když se vrátím k České televizi, cítíte jako radní tlak politiků, jejichž hlasy jste se do rady dostal? Chtěl někdo z nich po vás, abyste nějak ovlivnil dění v ČT?

Já ani nikdo jiný nemůžeme vědět, kteří konkrétní poslanci dali hlas mně či jinému z kandidátů, volba je tajná. Osobní tlak na mě nikdo z politiků nevyvíjel. Představa, že radní jsou loutky, které politici řídí a říkají jim, jak mají hlasovat či co mají prosazovat, je ufounská. Mě nikdo z politiků neřídí ani neukoluje a ani to nikdy nikdo nezkoušel. Jediný tlak na Radu ČT, který jsem za těch sedm měsíců zaznamenal, byl od senátorů a poslanců STAN a Pirátů. Pokoušeli se bránit tomu, abychom zvolili novou dozorčí komisi, a veřejně tvrdili, že jsme porušili zákon, přestože k takovému výroku je kompetentní pouze soud.

HN: Co je teď pro vás jako šéfa Rady ČT v televizi nejdůležitější?

V krátkodobém horizontu prvního čtvrtletí to je vyřešení agendy podnětů a stížností a také zadání úkolů naší nové dozorčí komisi. Ve střednědobém horizontu to pak je stabilizace televizního hospodaření. Je třeba také otevřít několik velkých diskusí obsahových. Jak má Česká televize reagovat na odklon mladší populace od klasického televizního vysílání k mnohem parciálnější formám vysílání, jako jsou YouTube kanály, podcasty, internetové televize. Nebo není na čase předefinovat veřejnou službu, kterou má televize plnit? Nedávno jsem četl velmi inspirativní esej sociologa Václava Bělohorského o demokracii a médiích v éře "uniklých sdělení". S nimi je totiž spojená masová ztráta důvěry ve všechny instituce a jejich představitelé, zejména v politické reprezentace. Uniklé utajené smlouvy, policejní odposlechy, zákulisní dohody mezi ekonomickou a politickou mocí jsou médií i rozhořčenými zástupy brány za tu skutečnou pravdu, za věrný popis reality, kdežto oficiálně publikované informace za nedůvěryhodnou propagandu či rovnou za fikci. Přitom ona uniklá sdělení jsou často připravenými operacemi, někdy jsou zcela podvodně vytvořená a slouží k denunciacím a mystifikacím.

HN: Jak to mám chápat? Že má ČT používat jen úřední informace místo své investigace?

To samozřejmě ne, nejde o konkrétní používání třeba skryté kamery v konkrétních kauzách. Zmíněná esej upozorňuje na obecnější problém, nejen že uniklá sdělení slouží k manipulacím a aktivizacím rozhořčených davů, ale obecně vedou k enormnímu růstu nedůvěry občanů v jejich politické představitelé. Otázka, kterou v kontextu Bělohorského textu kladu, zní, jaká má být role veřejnoprávních médií v tomto novém světě.

Matěj Skalický: Česko nedokáže upotřebit ani to málo vakcín, co má, ale stejně kritizuje EU za pomalé dodávky

[URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.01.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Lenka Kabrhelová Pavel Vondra Miroslav Tomek, RU / den: 63 237

Lenka Kabrhelová mluví s reportérem Radiožurnálu Matějem Skalickým. Přehrát

Matěji, my jsme tu mluvili o očkování proti covidu naposledy v prosinci, které tehdy začalo v Británii a USA. Teď je vakcína i v

Česku, jak se tady zatím distribuce daří? Víme kolik lidí vakcínu dostalo a o koho šlo? V Česku se očkuje od 27. prosince, kdy jako první dostal vakcínu premiér Andrej Babiš z hnutí ANO.

Připomenou, že ČR v tomto byla poměrně výjimkou, protože v rámci celé EU jako první dostávali vakcínu především staří lidé nebo zdravotníci. Právě k těm nyní vakcína i v Česku směřuje nejvíce a naočkovaných je teď zhruba už 13 000 lidí. To je vlastně první i poslední číslo, které aktuálně známe a které bylo představeno na tiskové konferenci tento týden v úterý. Do Česka zatím dorazily dvě větší dodávky vakcíny. Dohromady to je šest krabic a v nich asi 30 000 těch očkovacích dávek. To znamená, že jsme použili ani ne polovinu dostupných dávek. Ve čtvrtek 7. ledna by měla do Česka dorazit první řádná dodávka asi 60 000 nebo 70 000 vakcín, přičemž víme, že ta distribuce je složitá. To ještě před Silvestrem přiznal i sám Pfizer, kdy se jedna z těch dodávek zdržela, takže do některých nemocnic se vakcíny dostaly později. Jiné zase přes Nový rok neočkowały, i když vakcíny měly k dispozici, to byl případ třeba nemocnice ve Zlíně. Ve výsledku jde pořád o symbolické počty, protože ve velkém by se očkování mělo skutečně rozjet až teď ve čtvrtek, kdy dorazí první řádná velká dodávka z Belgie.

Víme, jak bude očkování dál vypadat? Kdo přijde na řadu první a kdy to bude? Kdy ho mohou čekat další lidé a zájemci? Do 15. ledna se budou nadále prioritně očkovat zdravotníci v první linii, kteří se starají o covidové pacienty. Pak také senioři v nemocnicích nebo domovech důchodců. Od 15. ledna by se měl otevřít rezervační systém pro všechny lidi nad 80 let. Ti se budou moct přihlásit k očkování on-line nebo také na telefonní lince 1221, která už teď funguje jako bezplatná informační linka k otázkám ohledně koronaviru.

Nehrozí tady ale riziko, že on-line registrace nebude dostupná pro všechny seniory? Jak chtějí úřady zajistit, aby se skutečně dostalo od poloviny ledna na všechny občany ČR nad 80 let? Seniorů nad 80 let je podle statistického úřadu zhruba 440 000, přičemž v Česku by v lednu mělo být nějakých 320 000 dávek vakcíny od společnosti Pfizer, možná i 80 000 kusů od společnosti Moderna, pokud jí do té doby evropský regulátor schválí. Z čehož by vyplývalo, že se rozhodně nemůže tak rychle dostat na všechny seniory. Už proto, že tu jsou ještě právě zdravotníci atd. My ale vůbec nevíme, jaká je poptávka mezi seniory. Slyšel jsem nedávno v ČT mluvit prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb pana Jiřího Horeckého, který říkal, že zájem se zjišťuje a mimochodem také ujistil, že registraci za seniory budou provádět přímo i zaměstnanci těch sociálních zařízení. Takže to neznamená, že bychom na seniorech nechali to, že se budou muset někde složitě do on-line systému sami přihlašovat. Všem, kteří projeví zájem se očkovat, bude ta možnost nabídnuta a zařízena.

Zbytek populace se má do rezervačního systému podle ministra Blatného hlásit od února. Víme, jak bude zajištěné pořadí lidí, aby se opravdu dostalo nejdříve na ty nejhroženější skupiny, na seniory nad pětadesát let atd.? Ano. Od prvního února by se ten rezervační systém měl skutečně otevřít všem lidem. Tou dobou by mohla být dostupná i vakcína od společnosti Moderna, kterou chce Evropská léková agentura tento týden schválit. Zájemce o očkování bude uvádět svůj věk, zdravotní stav a na základě těchto údajů dostane v očkování prioritu. Rezervační systém ho automaticky přiřadí k nějakému volnému termínu, datu a rozřadí lidi tak, aby se na ty nejhroženější dostalo přednostně. Podle posledního vydání očkovací strategie budou mít nad rámec už zmíněných skupin prioritu všichni zbylí zdravotníci, nejen ti v první linii. Dále lidé nad pětadesát let a chronicky nemocní. To znamená lidé s velkou obezitou, se závažnými a dlouhotrvajícími problémy s tlakem, diabetici, pacienti s transplantovanými orgány atd. Teprve od března a dubna se do očkování možná zapojí praktičtí lékaři, protože v Česku by tou dobou mohla být vakcína společnosti AstraZeneca. Fór ale je, že praktici si budou muset vytvořit vlastní pořadníky a rezervační systémy, protože podle vakcinační strategie se nebudou zapojovat do toho centrálního rezervačního systému. Není zrovna nejjednodušší se v tom celém tedy vyznat. A to všechno říkám za předpokladu, že evropský regulátor schválí vakcínu společnosti AstraZeneca, protože k tomu nejen že zatím nedošlo, ale nemáme ani přesný termín, kdy by k tomu dojít mohlo. A to je tedy důležité kvůli logistice, skladování atd., protože praktici by měli mít větší možnost skladovat tuhle „méně náročnou“ vakcínu. Přesně tak. Skladuje se při teplotách od 2 do 8 oC. To znamená normálně v lednici, ne při těch šílených antarktických teplotách -70, anebo v případě Moderny -20 oC.

V úvodu jsi zmiňoval, kolik vakcín do Česka dorazilo. Máme o tom nějaký konkrétní přehled? Kolik vakcín tu je, kolik lidí se očkuje a podobně? Do Česka dorazilo zatím zhruba 30 000 vakcín. První velká dávka, necelých 10 000, dorazila 26. prosince. A pak druhá, zpožděná dávka, na Silvestra, v té bylo kolem 20 000. Podle úterních informací z tiskové konference ministerstva zdravotnictví víme, že těch naočkovaných je 13 000. Přičemž ministr Blatný říkal, že to může být už o něco více, protože to není úplně to neaktuálnější číslo, které má k dispozici. Je to ale ani ne polovina z toho, co do Česka zatím dorazilo. Do toho ČR slovy premiéra Andreje Babiše kritizuje EU, že ty dodávky nejsou tak velké, jak by si dokázal on sám představit. Má sice pravdu, že ty dodávky musí být samozřejmě do budoucna větší, ale co bychom s nimi teď dělali, když nejsme ani schopní naočkovat to, co máme aktuálně k dispozici...

Během vánočních svátků vzbudila velkou pozornost i debata, která se týká množství té očkovací látky. Z jedné lahvičky vakcíny od firem Pfizer a BioNTech by mělo být možné získat až šest dávek místo pěti doporučených výrobcem. Ministerstvo zdravotnictví tento postup povolilo. Čím vysvětluje nutnost takového postupu a jak na něj nahlízejí odborníci? Na možnost využít šest namísto pěti dávek z jedné lahvičky upozornil prý premiéra ředitel Ústřední vojenské nemocnice. A pak následovala ta rychlá minikauza s žádostí o schválení na ministerstvu zdravotnictví a následně přímo v Evropské lékové agentuře.

Přičemž nutno uznat, že předseda vakcinologické společnosti, pan prof. Roman Chlíbek, zmiňoval, že o použití šesté dávky se mluvílo na setkání se zástupci Pfizeru už někdy v polovině prosince. Takže je otázkou, do jaké míry to skutečně byla iniciativa pana premiéra. Je to ale poměrně logický krok. Když už jsou vhodné očkovací pomůcky, dojde k navýšení počtu dávek možná pro desítky tisíc lidí. Co vím z médií, žádný odborník tento postup nehanil. Naopak schvaluje to třeba i americká FDA, tedy úřad pro kontrolu léčiv Spojených států amerických. Ale pozor! Nesmí se kombinovat očkovací látka z více lahviček, to není doporučováno.

Nehrozí tedy, že by potenciální příjemce šesté dávky přišel nějak zkrátka, že by to mohlo ohrozit to, jakým způsobem ta vakcína potom funguje? Ne, to rozhodně ne. Dokonce by se prý dala vytáhnout i sedmá dávka. Ta už by ale bezpečná právě být nemusela. Takže těch šest je bezpečných a použitelných.

My jsme tu nakousli i očekávaný vstup dalších vakcín na trh. Ta od firmy Moderna se čeká už tento týden, stejně jako schválení vakcíny firmy AstraZeneca. Jakým způsobem to může ještě vstoupit do celé situace? Může to být posilou v tom, jakým způsobem Česko bude očkovat? Ano a pak ještě Johnson & Johnson, Curevac... Tam zatím vůbec nemáme představu, kdy by ke schválení mohlo dojít, ale očkovací strategie ČR s těmito vakcinami počítá. Také je máme zarezervované. Já už jsem o tom částečně mluvil. Já si myslím, že je naprosto zásadní, abychom měli k dispozici vakcíny od několika výrobců, protože výrobní kapacity společnosti Pfizer nejsou nafukovací. Byť jak známo, Česko přes EU teď zdvojnásobilo svou objednávku už na 8 milionů dávek pro 4 miliony lidí. Od americké Moderny, jejíž schválení se očekává ve středu, bychom měli získat asi 2 miliony dávek pro milion lidí. Tato vakcína se také očkuje nadvakrát, přičemž u Moderny je ta už zmíněná výhoda, že se nemusí skladovat při tak nízkých teplotách, stačí jí -20 oC. Vysvětlím jen ve zkratce, proč tomu tak je. Vakcíny na bázi nukleových kyselin (právě ty revoluční vakcíny od Moderny nebo od Pfizeru) nejsou moc stabilní, a proto se musí chránit. A to buď dobrým tukovým obalem anebo mrazem. Když to zjednoduším, tak čím větší mráz, tím horší může být obal a naopak. Moderna má tedy patrně dokonalejší bublinkovou fólii, která udržuje vakcínu nerozbitnou i v teplejším prostředí, takže ji lékaři nemusí skladovat v

těch velmi nízkých mrazivých teplotách, které jsou nižší než zima v Antarktidě. Ale stačí jim obyčejný mrazák. O to lepší pak budou ještě v tomto ohledu vakcíny od společnosti třeba AstraZeneca, které se dají skladovat normálně v lednici. Tam by mohl přijít ten zlomový okamžik pro vakcinaci v ČR, kdy by se do vakcinace měli zapojit praktičtí lékaři. Těch je 5 000, očekává se, že by každý z nich mohl naočkovat denně 10 lidí. To je 50 000 lidí denně, a to už jsou úplně jiné počty, než ty, se kterými vlastně manipulujeme dnes.

S tímto vším velice úzce souvisí další věc, a to logistická připravenost Česka na přísun těch tisíců vakcín. Panovaly obavy ze strany samotných zdravotnických zařízení, jejich představitelé mluvili o tom, že nemají takové vybavení, aby mohli zajistit distribuci, skladování třeba i otevřených laviček atd.. Jak na tom Česko v tuto chvíli, co se týče logistiky, je? Je schopné zajistit hladký provoz vakcinačních center? No, nevím, do jaké míry se od toho, co jsme si naposled povídali, fakticky změnila ta připravenost, ale alespoň už máme trochu více informací. Víme, že existuje nějakých 30 vakcinačních center, do kterých má od Pfizeru vakcína směřovat. Víme, že jsou to fakultní nemocnice, velké krajské nemocnice, zdravotní ústavy, vojenské nemocnice apod. Víme, že český stát přes EU objednává 12 milionů jehel a 12 milionů stříkaček. A víme také, že Správa státních hmotných rezerv už zajistila nákup 6 milionů záložních jehel a stříkaček k aplikaci a k ředění od firem ze Slovenska, z Německa a také z Moravy, z Prostějova. Víme také, že některé nemocnice dokázaly přeskládat své výkonné mrazáky tak, aby v nich našly místo na ty velkoobjemové dávky vakcín. Víme také, že některé nemocnice jako třeba ta motolská v Praze se mrazáky dovybavily, aby měly kam vakcínu dávat. Podle ředitele Miloslava Ludvíka teď dokážou v Motole uskladnit dávky klidně pro 200 000 lidí. No a v neposlední řadě jsou to věci, které jsme si mysleli, že už víme, ale nakonec je stejně pořádně nevíme. To se týká informace, jak bude vypadat skladování vakcíny společnosti Pfizer na místech, kde nejsou k dispozici speciální mrazáky. Pan ministr Blatný 16. prosince při kontrole nemocnic před zahájením samotného očkování řekl, že ten tepelný komfort hluboce zmrazených vakcín a dodávání chladiva až po dobu 30 dnů bude zajišťovat právě Pfizer. Jenže společnost Pfizer říká, že pro ni končí zodpovědnost za vakcíny jejich dodávkou do ČR. Takže buď pan ministr nemluvil ten den pravdu, nebo to v té době ještě nevěděl, anebo se prostě jen spletl. Důležité je, že ministerstvo zdravotnictví na dotaz, jak to tedy bude vypadat, ještě v prosinci odpovídalo, že se skladování řeší komplexně a ve spolupráci s kraji, přičemž prý většina míst vyradit k dispozici má. Já jsem kvůli tomu ještě včera večer znovu psal na ministerstvo zdravotnictví, jaká místa tedy mrazáky nemají a jak se to v těchto místech bude řešit. Ozývají se mi čeští výrobci suchého ledu, například společnost Alkion, s nabídkou, zda bych je nemohl propojit s Ministerstvem zdravotnictví, že nabízejí desítky tun suchého ledu měsíčně za výrobní náklady právě pro chlazení vakcín. Já jsem je odkazoval na náměstkyni a náměstkyni ministerstva zdravotnictví, ale pokud vím, tak se té společnosti z ministerstva zatím nikdo neozval. To jsou otázky, které stále visí nad distribucí nebo spíše tedy nad skladováním té vakcíny.

V této souvislosti se nabízí srovnání se zahraničím, kde se jako světový lídr v očkování v tuto chvíli profiluje Izrael. Ten již stihl naočkovat nejméně 10 % svého obyvatelstva. Jak je možné, že se zemi s přibližně stejnou populací jako ČR daří postupovat takto rychle? No já si dokonce myslím, že Izrael už proočkoval 12 % populace. Za necelé dva týdny od začátku očkování to je nějaký milion lidí. My jsme na tom asi padesátkrát hůř. Jinak Česko má s Izraelem dost společného. Jsme také ta malá kompaktní země. Máme zhruba podobný počet obyvatel. Izrael necelých 9 milionů, Česko přes 10 a půl milionu. Stejně ten zásadní rozdíl je především ve velmi dobře organizovaném a hlavně digitalizovaném zdravotnictví a v celkové připravenosti na to očkování. Izrael se zajímal o vakcíny dlouhé měsíce dopředu. Má svou očkovací kampaň, má lidi ochotné se očkovat. A pak to jde všechno asi mnohem jednodušeji než u nás. Pochopitelně ale musíme říct tedy i B v případě Izraele, a to, že se spekuluje, že kolik Izrael ve výsledku ty vakcíny nakoupil, že to mohlo být mnohem více peněz, než za kolik vakcíny pořídila Evropská unie. A také je tam ještě sporný rozměr vakcinace Palestinců ze Západního břehu a z pásma Gazy, ke kterému Tel Aviv nabádají opakovaně humanitární organizace, ale Izrael o tomto tématu mlčí. V Izraeli jde také o velkou kampaň současného premiéra Benjamina Netanjahua, blíž se volby. Spousta faktorů popohání Izrael kupředu.

V Česku se v souvislosti s pomalejším tempem ale objevuje argument, že zdejší úřady jsou závislé na dodávkách z EU, která ještě neschválila všechny dostupné vakcíny. Je to férový a relevantní argument? Pochopitelně musíme zmínit, že Česko si vakcíny objednává přes EU. Ty objednávky byly udělané včas, ale spíš nestíhají výrobní kapacity samotných výrobců. Evropská léková agentura by tak skutečně neměla otálet se schválením dalších vakcín. Byť já chápu, že opakovaně vysvětluje, že chce mít absolutní jistotu nad tím, co vlastně schvaluje a nechce podléhat politickému tlaku. My se ale bez těch dalších vakcín od jiných výrobců skutečně dál nehne a je to otázka jak organizace na úrovni EU, tak hlavně potom v ČR. Rozumím, že se lidé ptají, proč to jde v Británii, proč to jde v Izraeli a proč to u nás tak strašně dlouho trvá. Ale my ty vakcíny v Česku prostě máme, ale tak rychle očkovat nestíháme. K tomu se dá ještě připojit bē, co tvrdí europoslanec Tomáš Zdechovský na sociálních sítích. Znovu připomínal, že Česko si mohlo vakcíny objednat samo a schválit je Státním úřadem pro kontrolu léčiv. Ale právě ten centralizovaný přístup EU zajistil ceny, zorganizoval dodávky atd. A já si nedovedu představit, kdyby si Česko řešilo vše po vlastní ose, jestli bychom vakcíny měli na konci prosince 2020 anebo na konci prosince 2021.

Matěji, ty jsi narazil na skepsi řady obyvatel Česka vůči očkování. Jak daleko v tuto chvíli je osvětová kampaň, kterou slibovalo ministerstvo zdravotnictví, která měla tu skepsi lidí odbourat? Já, Lenko, zůstanu ještě u té skepse, která se pravděpodobně prohlubuje. Viděl jsem čísla průzkumu společnosti PaQ Research sociologa Daniela Prokopa, která uvádějí, že rozhodně by se nechalo očkovat už jen 27 % populace. To jsou prosincová čísla. A rostou obavy i z vedlejších účinků. Přestože my se snažíme na Radiožurnálu vysvětlovat, jak vedlejší účinky vakcíny vznikají a že se bolesti hlavy nebo zvýšené teploty není třeba bát. A i kdyby lidi náhodou postihl nenadálý anafylaktický šok po očkování, tak právě kvůli takovým velmi vzácným případům zůstávají 15 až 30 minut pod dohledem lékaře, aby se o ně neměl kdo bezpečně postarat. Je mi jasné, že ministerstvo zdravotnictví poslouchá mnohem víc lidí než nás. To ale zatím s žádnou osvětovou kampaní nepřišlo. A to jedno zveřejněné video do ní vlastně nelze ani úplně počítat.

Fajn, pan premiér Babiš slíbil, že uvolní nakonec tolik peněz, kolik bude na tu osvětovou kampaň potřeba, ale v organizaci a objednávce té kampaně je příšerný chaos. Když to připomenu, ministerstvo nejprve vypsal tendr, který ale vzápětí zrušilo, protože schytalo kritiku, že je špatně vypsán. V době, kdy všichni věděli, že ta kampaň přijde nejdříve v lednu, což je pochopitelně strašně pozdě. A to přiznal i sám ministr Blatný. Následně jsme se dozvěděli, že kampaň obstará ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s úřadem vlády.

Po Novém roce jsem se ptal, jak daleko s přípravami jsou. Ministerstvo mě odkázalo rovnou na Úřad vlády a tam mi po pár dnech odpověděli, že kampaň se rozjede nejdříve v únoru. Takže za měsíc a kus po začátku očkování.

Mně to přijde, jako když pustíte do kin nového Jamese Bonda a teprve za měsíc na něj dáte první upoutávky a první billboardy. Vlastně vůbec nechápu, jak se takto důležitá věc mohla tak neuvěřitelně dlouho zdržet. A není to kritika má jako novináře. Je to kritika, kterou já jen předávám od těch, se kterými o tom mluvím - od odborníků, od lidí z toho farmaceutického průmyslu. Pan ministr Blatný říkal, že legislativně ani není možné urychlit přípravu kampaně, ale to není obstojné, protože zadání se mohlo řešit na podzim, ještě lépe v létě. A to už vůbec nemluvím o tom, že ministerstvo zdravotnictví hledá nového ředitele covidové komunikace inzerátem na serveru Jobs.cz, se zkušenostmi třeba s psaním, a teď tady cituji: „studentského časopisu s platovým zařazením ve 13. platové třídě.“

Dlouho nebylo jasno ani kolem samotné očkovací strategie. Víme teď už přesněji, co v ní stojí? Jestli se a jak se úřady chtějí pokusit lidi motivovat, aby se nakonec nechali očkovat? Protože podle epidemiologů je očkování společně s důsledným trasováním a testováním vlastně jedinou nebo jednou z mála šancí, jak se z této situace vymanit. To mají určitě pravdu. Očkovací strategie je s každým dalším vydáním obsáhlejší. V září za pana ministra Vojtěcha měla čtyři stránky. Pak šestnáct a teď jich má pětatřicet, pokud se bavíme o zatím posledním vydání z 22. prosince loňského roku. V té strategii se už řeší i postavení očkovaného člověka v rámci společnosti, kdy se v ní doslovně píše: „Pokud se očkováný jedinec, který má zdokumentované a potvrzené očkování proti onemocnění covid-19, dostane do epidemiologicky významného kontaktu s osobou nakaženou covidem-19, tak nebude očkovanému jedinci nařazena karanténa.“ To by měla být poměrně jednoznačná motivace, kterou mi i ministerstvo zdravotnictví potvrdilo písemně. Každý očkováný by měl dostat potvrzení přes informační systém infekčních nemocí, tzv. ISIN. Do karantény by tak nemusel člověk ani po návratu ze země, která je pro covidově riziková. Časem se má tento celý systém napojit na evropský očkovací průkaz, který by měl být podle informací ministerstva někdy na jaře, myslím, že v květnu. Očkováným člověkem se tedy mimochodem rozumí ten, kdo bude mít sedm dnů po druhé očkovací dávce a bude mít v ruce certifikát o tom očkování.

Toto všechno se ale moc nezdá České vakcinologické společnosti, která vydala kolem Silvestra vlastní doporučení, ve kterém se mimo jiné podrobně píše, kdo by měl a kdo by vlastně neměl být očkován, ať už jsou to děti nebo těhotné ženy, na kterých ta vakcína nebyla testována, nebo lidé třeba s výraznou alergickou minulostí. Ale je tam také větička, že - a znovu cituji: „Do získání údajů o účinnosti vakcinace v prevenci asymptomatických infekcí a v prevenci přenosu infekce nejsou očkované osoby zbaveny povinnosti karantény po kontaktu s covidem nebo s pozitivní osobou covid-19.“ Což je v přímém rozporu s tím, co uvádí ministerstvo. Přičemž kuriózní v tomto sporu je, že profesor Chlíbek jakožto předseda Vakcinologické společnosti je zároveň vedoucí Epidemiologické skupiny ministerstva zdravotnictví. Když jsem o tom mluvil právě s Vakcinologickou společností, oni to vědecké stanovisko obhajovali. Já mu naprosto rozumím, protože nemáme zatím žádné důkazy o tom, že by vakcína předcházela tomu, že by očkováný nemohl dále onemocnět šířit, i když on sám neonemocní středním, těžkým průběhem. Také naprosto chápu stanovisko České vakcinologické společnosti, která mi řekla, že je to spíš politické rozhodnutí. No a mimochodem tohle tvrdí i sám ministr Blatný.

Naposled na úterní tiskové konferenci ministerstva zdravotnictví, kdy říkal, že nejen, že vakcína člověka ochrání, ale zamezí také dalšímu šíření onemocnění, což prostě ale není pravda. My můžeme doufat a věřit, že to tak nakonec bude. Už máme první náznaky, že by to tak skutečně u některých typů vakcín mohlo být. Ale ta data k dispozici nemáme a nejsou a bylo by asi neřít takto balamutit veřejnost dopředu, když to nemáme vědecky nějak podloženo. I sám Státní ústav pro kontrolu léčiv uvádí: „Vliv očkování vakcínou na komunitní šíření viru SARS-CoV-2 není doposud znám. Zatím není známo, kolik očkováných lidí může nadále být přenašečem a šířitelem viru.“

Když jsme narazili na politický rozměr, tak premiér Andrej Babiš prezentoval detaily té očkovací strategie před pár dny na svém facebookovém účtu v pravidelném hlášení „Čau lidi“ namísto klasické tiskové konference. Jak to vnímají experti? Považují to za standardní postup? Babiš uvedl tu část, která představovala očkovací strategii, respektive více ji dopodrobna rozebírá, jako exkluzivní pro sledovatele toho jeho kanálu. Docentka Denisa Hejlová, vedoucí Katedry marketingové komunikace a PR na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, to označila za arrogantní a neprofesionální. A co jsem se tak dočetl v Deníku N, skutečně to Úřad vlády prezentoval jako formu prezentace té strategie pro 600 000 lidí, kteří Babišův pořad prý sledují.

Opozice to samozřejmě kritizuje slovy, že tím v podstatě teď začátkem ledna začala předvolební kampaň.

Když jsi zmiňoval, že části té strategie budí trochu chaotický dojem, zastavme se ještě nad jedním momentem. V uplynulých dnech začaly z některých krajů přicházet informace, že hejtmani chystají svou vlastní strategii. Jak tomu máme rozumět? Dá se to chápat i tak, že kraje nemají důvěru v centrální očkovací strategii? Zejména kraje, které vedou opoziční lídři, tu důvěru skutečně nemají. Asi nejhlasitějším kritikem neúplnosti očkovací strategie je jihočeský hejtman Martin Kuba z ODS. Tento týden představil vlastní krajskou strategii, jak by chtěl očkovat a co všechno k tomu bude potřeba.

Chtěl by zřídít velká „vysokoprůtoková“ očkovací centra a plánuje i vlastní osvětovou kampaň. Pochopitelně se to dá vnímat jako určitá nespokojenost s tím, jak s kraji ministerstvo komunikuje. Kuba mimochodem není jediný, kdo je k očkovací strategii v její současné podobě kritický. Ozval se už třeba i ministr školství za hnutí ANO Robert Plaga, kterému vadí, že vyšší prioritu nedostali pedagogičtí pracovníci z mateřských a speciálních škol. Ozval se ředitel Všeobecné fakultní nemocnice, David Feltl, podle kterého by nemocnice neměla být očkovacím nebo odběrovým centrem, kterým aktuálně je. Ozvala se také znovu Česká lékařská komora, jejímuž prezidentovi Milanu Kubkovi vadí, že nejvyšší prioritu nedostanou všichni zdravotníci bez rozdílu a dělí na zdravotníky v první linii a ty ostatní. Ozvala se také Národní rada osob se zdravotním postižením, na kterou prý očkovací strategie s prioritou také nemyslí. Ministerstvo mi na dotazy odpovědělo, že třeba právě prioritu pro pedagogické pracovníky bude řešit v metodickém pokynu pro očkování, o kterém se hodně mluvilo při úterní tiskové konferenci ministerstva zdravotnictví. Ale pokud vím, tak ho zatím veřejnost nemá k dispozici. Jak se resort vypořádá se zbytkem těch námitek, které jsem tady uvedl, to zatím netuším.

Námítky mimochodem zaslala třeba i mladoboleslavská ŠKODA AUTO, která ministerstvo zdravotnictví poprosila, aby jí zaslalo jakékoli přebytečné vakcíny, které by odmítly ty prioritní skupiny. Protože možnost naočkovat své zaměstnance teď nemá, i když je na to prý plně připravena. A jak jsem se bavil třeba před časem s Jakubem Dvořáčkem, ředitelem Asociace inovativního farmaceutického průmyslu, tak právě očkování aktivních pracujících v klíčových podnicích české ekonomiky bude vlastně po vakcinaci prioritní skupin pochopitelně velmi důležité. Aby se hospodářství po loňském celkovém kolapsu mohlo alespoň trochu znátořit.

Dá se říct, jestli Česko je na ty nadcházející zatěžkávací měsíce, co se očkování týče, připraveno, nebo není? Hrozně bych chtěl věřit tomu, že je. S každým dalším dnem, kdy se objeví další informace o očkování, tak se mi zdá, že jsme čím dále tím více na to připraveni. Ale nemohu se zbavit dojmu, že všechno řešíme strašně pozdě, na poslední chvíli, nekoordinovaně, neorganizovaně. Víme, že komunikačně tato vláda a ministerstvo zdravotnictví zejména absolutně selhalo. Víme také, že lidé vakcínám nedůvěřují, stejně jako že jsou už unaveni ze všech těch opatření. A nemůžeme jim to mít úplně za zlé. Může nám být z toho vlastně smutno. Z toho, jak premiér zveřejňuje detaily z toho nejdůležitějšího dokumentu současnosti na svém stranickém kanále. Z toho, jak dlouho jsem z ministerstva páčil detaily o té vakcinační strategii, na kterou se stejně teď vlastně chrlí spousta výtek. Jak jsme zveřejňovali informace o nákupu injekcí a jehel, o přípravě očkovacích center. A když mi píše automobilka, že má hotová vakcinační centra ve svých závodech, že má nakoupené jehly a stříkačky, připravuje elektronický očkovací průkaz. Když mi píše malá rodinná firma zajišťující suchý led, zda by nemožla pomoci a když mi píšou lidé, že jsme to my v médiích, kteří jim vlastně nějakým způsobem umožňujeme vniknout do tajů medicíny a vysvětlit jim, jak ty vakcíny fungují, proč se jich nebát, proč by je mohly ochránit a vrátit život tam, kde nějakým způsobem byl... Tak mi ve výsledku přijde, že jsme na to všechno zase zůstali úplně sami a víra v to, že to všechno zvládneme, se trochu vytrácí. Nicméně věřme tomu, že vakcína nás skutečně může dostat z této obrovské krize ven. A podaří se naočkovat maximum lidí, aby se život mohl vrátit tam, kde byl, jak jsme byli zvyklí.

KOMENTÁŘ: Zvýhodňovat očkované a negativně testované, nebo ne? - Thomas Kulidakis [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 06.01.2021, Zdroj: novinky.cz, RU / den: 2 082 124

S novým rokem přišly také nové vakcíny a očkovací kampaně. Pořád se testuje a odhalují se lidé s příznaky i bez nich. A celý svět řeší otázku, jak se postavit k návrhům zvýhodnit ty, kteří se očkovat nechají. Případně podmínit účast na životě, který je k žití, negativním testem.

Bouřlivé reakce vyvolala upozornění některých aerolinek, že budou požadovat potvrzení o očkování coby podmínku pro leteckou přepravu pasažérů. V Evropě se k tomu postavili všelijak. Evropská komise se k problému postavila jako chytrá horákyňe.

„Důvěryhodná, spolehlivá a ověřitelná osvědčení o očkování v celé EU by mohla posílit úspěch očkovacích programů v členských státech a důvěru občanů v očkovací proces,“ zněl její názor před měsícem. Dále ho nerozpracovala a neřekla ani jasné ano, ani jasné ne. Je jí totiž jasné, kdo je v unii pánem, takže čeká na vyjádření členských států.

Za ně promluvil Německo, jehož vládní koalice odmítla takové návrhy coby nepřipustnou diskriminaci. Když se mluví o rozdělování společnosti a Německo nesouhlasí, je třeba to brát vzhledem k smutné historické zkušenosti vážně.

U nás se ideje dobrovolnosti očkování zatím drží premiér Andrej Babiš i většina vlády. Navíc je zřejmé, že pokud by státy kapitulovaly před tlakem leteckých společností, byl by to konec iluze státu – svrchovaného aktéra, který určuje dění. Byl by jeho obětí. Navíc by to byla satira. Pokud jsou aerolinky státní, nemají svému zřizovateli co nařizovat, pro soukromé společnosti to ve vztahu k státu platí dvojnásob.

Něco jiného by byly antigenní testy. To by těsně před odletem bylo proveditelné, problém je jejich nespolehlivost. Takže ani očkovací pas, ani testy se k návratu do běžného cestovatelského života nehodí. Platí to i pro cesty lodí i po zemi.

Jiná věc jsou pak návrhy na podmínky pro masové akce typu koncerty a přístup do restaurací, barů, fitness center a podobně. Za prvé, vyloučit neočkované by byla diskriminace. Za druhé, podmínit testem by bylo nepraktické. Kdo by to v mase kontroloval, jak by se chránily osobní údaje a kdo by měl čas čekat na výsledky testu, než si někde zajde třeba při návštěvě jiného města či státu?

Další argument proti zvýhodňování a podmínkám testů je kromě časové a finanční náročnosti nedostupnost daného artiklu. Těžko podmiňovat, když není čím očkovat a mnohdy ani čím spolehlivě testovat. Až bude dost vakcín, což není, pak je možné vést debatu hlubší. Nedostatek vakcín je ale mimo jiné způsobený snahou vydělat a vakcínovým nacionalismem. Za prvé, drahé soukromé vakcíny, jsou málo dostupné a některé státy, jako například očkovací šampion stát Izrael, jich prý má dost, protože přeplatil. Veřejnými penězi by se ale takto do soukromých kapes mrhat nemělo. Je nasnadě, že místo úšklebků nad vakcínami ruskými a čínskými by bylo záhodno zkusit spolupracovat.

Čímž se dostáváme k dalšímu bodu. Aby vůbec mohl nějaký očkovací pas fungovat, musely by si státy navzájem uznávat funkčnost vakcín. A když si je navzájem uznají, proč na jejich území nemohou být tedy dostupné vakcíny různé provenience. Třeba by jich pak bylo více. A lidé, kteří se i chtějí očkovat, ale nepatří do rizikové skupiny, by nemuseli své přání doprovázet povzdechem „snad letos“.

Zbývá ještě argument, který podmínění účasti na životě k žití staví na „inspiraci“ lidí k očkování. Takový přístup je vlastně nejhorší a jde proti věci propagátorů vakcinace.

Thomas Kulidakis

Vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze**. Absolvoval také studium politologie a řečtiny na univerzitách v Řecku.

V komentářích se zaměřuje nejen na českou domácí politiku, Evropskou unii a oblast Balkánu.

Působí jako komentátor Českého rozhlasu Plus a publikuje v odborném tisku. V minulosti spolupracoval na mezinárodních vědeckých projektech Univerzity Karlovy v Praze a byl odborným konzultantem u některých dokumentů.

Více o autorovi

Komentáře autora

Nelze na jednu stranu tvrdit, že očkování bude zcela dobrovolné, ale na druhou stanovit takové podmínky, že bez vakcíny si člověk pomalu ani neškrtně. To by jen podpořilo veřejný odpor, přičemž už tak ochota k očkování není žádná hitparáda. Nebyla by to jen nahrávka konspirátorům, ale další hřebíček do rakve nahlované důvěry lidí, kteří mohou mít legitimní obavy, přičemž o konspiraci ani nezavádili a vůbec je nezajímají. Ovšem začít je zajímat mohou. Pokud k vytvoření dostatečné imunity stačí 60 až 70 procent proočkováných, není důvod nutit zbytek se podíídit, i kdyby bylo čím očkovat.

Vinohradská 12 - Strategie očkování proti covidu-19 v ČR (Matěj Skalický)

[RÁDIO](#), Datum: 06.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1

Andrej BABIŠ, premiér /ANO/

Takže držme si palce, aby ten rok byl jinej, aby byl lepší, ten stav v nemocnicích není dobrý, znovu poprosím, dodržujte ty 3R, ruce, roušky, rozestupy, strašně důležitý.

Jan BLATNÝ, ministr zdravotnictví /nestr. za ANO/

Počet osob na jednotkách intenzivní péče převyšuje 1 000, více než 6 000 osob je hospitalizovaných a více než 10 000 osob bylo nově diagnostikovaných, takže to zcela jasně svědčí pro to, že v té úrovni rizika číslo 5 budeme s největší pravděpodobností i v dalším týdnu.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Českem prochází další vlna covidu-19. Země zůstává už týden v nejvyšším, pátém stupni pohotovosti protiepidemického systému. Nakažených je aktuálně nejvíc od října a odborníci v příštích dnech očekávají další nárůst případů. Zároveň se rozjíždí očkování proti koronaviru, které je podle epidemiologů společně s důsledným testováním a trasováním v podstatě

jedinou možností, jak epidemii dostat pod kontrolu. Jak to tedy s vakcinací v Česku momentálně vypadá? Je středa 6. ledna, tady je Lenka Kabrhelová a Vinohradská 12, zpravodajský podcast Českého rozhlasu. Matěj Skalický, reportér Radiožurnálu, který sleduje vše kolem covidu-19. Ahoj Matěji.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Ahoj Lenko.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Matěji, my jsme tady ve Vinohradské 12 mluvili o očkování proti covidu naposledy v prosinci, kdy se začala vakcína používat v Británii a ve Spojených státech, teď je tedy vakcína i v Česku, jak se tady zatím distribuce a vůbec očkování daří? Víme, kolik lidí vakcínu dostalo, o koho šlo a tak dále?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

V Česku se očkuje od 27. prosince, kdy jako první dostal tu vakcínu premiér Andrej Babiš z hnutí ANO.

redaktor

Premiér Babiš dostal vakcínu před kamerami do pravé paže krátce před osmou hodinou ráno. Po jejím podání doslova řekl, že se cítí v pohodě. Po asi 10 minutách se zvedl z křesla a odpovídal na dotazy novinářů.

Andrej BABIŠ, premiér /ANO/

Ta vakcína je naděje, že se vrátíme do normálního života.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Připomenu, že Česká republika v tomto byla poměrně výjimkou, protože v rámci celé Evropské unie jako první dostávali vakcínu především staří lidé nebo zdravotníci, právě k těm také nyní vakcína i v Česku směřuje nejvíce a naočkovaných je teď zhruba už 13 000 lidí, to je vlastně první i poslední číslo, které my teď aktuálně známe, které bylo představeno na tiskové konferenci tento týden v úterý, k té distribuci: do Česka zatím dorazily 2 větší dodávky vakcíny, dohromady to je 6 krabic a v nich asi 30 000 těch očkovacích dávek, to znamená, že máme teď naočkovanou ani ne polovinu z těch dostupných dávek a už ve čtvrtek 7. ledna by měla do Česka dorazit první řádná dodávka asi 60 nebo 70 000 vakcín, přičemž víme, že ta distribuce je složitá. To ještě před Silvestrem přiznal i sám Pfizer, kdy jedna z těch dodávek se zdržela, takže do některých nemocnic se ty vakcíny dostaly později, jiné zase přes Nový rok neočkávaly, i když ty vakcíny měly k dispozici, to byl případ třeba nemocnice ve Zlíně, a hlavně jde ve výsledku pořád o symbolické počty, protože ve velkém by se to očkování mělo skutečně rozjet až teď ve čtvrtek, kdy dorazí ta první řádná, velká dodávka z Belgie.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

A Matěji, víme tedy teď, jak to očkování bude dál vypadat, jak ten rozjezd proběhne? Kdo přijde na řadu první, kdy to bude, kdy mohou čekat další lidé a zájemci?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Do 15. ledna se budou nadále prioritně očkovat zdravotníci v první linii, kteří se starají o covidové pacienty, pak také se budou očkovat dále senioři v nemocnicích nebo v domovech důchodců, no a od 15. ledna by se měl otevřít rezervační systém pro všechny lidi nad 80 let, ti se budou moci přihlásit k očkování online nebo také na telefonní lince 1221, která už teď tedy funguje jako bezplatná informační linka k otázkám ohledně koronaviru.

Jan BLATNÝ, ministr zdravotnictví /nestr. za ANO/

Pro lidi, kteří nemají vůbec žádné zdravotní problémy a jsou mladí, tak na ně se pravděpodobně dostane vakcína někdy na přelomu jara, léta, spíš bych řekl během léta. Předpokládáme, že tu kýženou část populace, kolem 5 000 000 lidí, bysme měli být schopni proočkovat v průběhu nebo zhruba do konce léta, a to očkování samozřejmě těch následujících osob, které o to budou mít zájem, může pokračovat dále, vakcín máme dost, vakcín máme objednáno více, než budeme potřebovat.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Přece jen, nehrozí tady ale riziko, že ta online registrace nebude dostupná pro všechny seniory? Jak chtějí úřady zajistit, aby se skutečně dostalo od té poloviny ledna na všechny občany České republiky nad 80 let?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Těch seniorů nad 80 let věku je podle Statistického úřadu zhruba 440 000 podle těch posledních sčítání, přičemž v Česku by v lednu mělo být nějakých 320 000 dávek vakcíny od společnosti Pfizer, možná už 80 000 od společnosti Moderna, pokud ji evropský regulátor schválí do té doby, z čehož by tedy vyplývalo, že se rozhodně tak rychle nemůže dostat na všechny seniory, už proto, že tu jsou ještě právě zdravotníci a tak dále, ale my vůbec nevíme, jaká je ta poptávka mezi seniory. Slyšel jsem nedávno v České televizi mluvit prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb, pana Jiřího Horeckého, který říkal, že ten zájem se zjišťuje, a mimochodem také ujistil, že tu registraci pak za seniory budou provádět přímo i zaměstnanci těch sociálních zařízení, takže to neznámá, že bysme na seniorech nechali to, že se budou muset někde složitě do online systému sami přihlašovat. Ale mělo by to být takto zajištěno, že všem, kteří projeví zájem se očkovat, tak bude ta možnost nabídnuta a zajištěna.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

No a pak je tu tedy zbytek populace, který se má hlásit do toho rezervačního systému podle ministra Blatného od února, víme, Matěji, jak bude zajištěné pořadí lidí? Tak, aby tedy se opravdu dostalo nejdříve na ty nejohroženější skupiny, na seniory nad 65 let a tak dále?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Ano, od 1. února, kdy už by mohla být dostupná i vakcína od společnosti Moderna, kterou chce tedy Evropská léková agentura tento týden schválit, by se ten rezervační systém měl skutečně otevřít všem lidem, přičemž zájemce o očkování bude uvádět svůj věk, svůj zdravotní stav a na základě těchto údajů dostane v očkování prioritu, protože ten rezervační systém ho automaticky přiřadí k nějakému volnému termínu, datu a rozřadí lidi tak, aby se dostalo na ty nejohroženější lidi přednostně.

Podle očkovací strategie, v jejím zatím tedy posledním vydání z 22. prosince, budou mít nad rámec těch už zmíněných skupin zdravotníků, seniorů a tak dále prioritou všichni zbylí zdravotníci, nejenom teda ti v první linii, dále lidé nad 65 let a chronicky nemocní, to znamená lidé s velkou obezitou, se závažnými a dlouhotrvajícími problémy s tlakem, třeba lidé s cukrovkou, s transplantovanými orgány a tak dále. Teprve od března a dubna se do očkování, možná tedy zatím, zapojí už praktičtí lékaři, protože v Česku by mohla už tou dobou být vakcína společnosti AstraZeneca, fór ale je, že praktici si budou muset vytvořit vlastní pořadníky, vlastní rezervační systémy, protože podle vakcinační strategie se nebudou zapojovat do toho centrálního rezervačního systému, takže upřímně, není zrovna nejjednodušší se v tom celém vyznat. A to všechno říkám za předpokladu, že evropský regulátor schválí vakcínu společnosti AstraZeneca, protože k tomu nejenom že zatím nedošlo, ale zatím nemáme ani přesný termín, kdy by k tomu mohlo dojít.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

A to je tedy důležité kvůli logistice skladování a tak dál, protože praktici by měli mít větší možnost přece jenom skladovat tuhle méně náročnou v uvozovkách vakcínu.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Přesně tak. Ta se totiž skladuje při teplotách od dvou do osmi stupňů, to znamená normálně v lednici, ne při těch šílených antarktických teplotách -70 nebo v případě Moderny -20.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Ty jsi, Matěji, v úvodu zmiňoval, kolik těch vakcín vlastně do Česka dorazilo, máme nějaký konkrétní přehled o číslech, kolik vakcín tu je, kolik lidí se očkuje a tak dál?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Do Česka dorazilo zatím zhruba 30 000 vakcín, první velká dávka necelých 10 000 dorazila 26. prosince na Štěpána a pak druhá, ta zpožděná dávka na Silvestra a to bylo kolem 20 000 vakcín. A podle úterních informací z tiskové konference Ministerstva zdravotnictví víme, že těch naočkovaných je 13 000, přičemž ministr Blatný říkal, že to může být už o něco více, protože to zase není úplně to neaktuálnější číslo, které on má k dispozici, což ale je ani ne polovina z toho, co máme my k dispozici, přičemž do toho ještě tedy Česká republika slovy třeba premiéra Andreje Babiše kritizuje Evropskou unii za to, že ty dávky nejsou tak velké, jak by si dokázal on sám představit, ale upřímně, má pravdu v tom, že ty dávky musí být samozřejmě větší do budoucna, ale co bysme my s nimi teď aktuálně dělali, když nejsme zatím ani schopni naočkovat to, co máme teď aktuálně k dispozici v Česku.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Ona během vánočních svátků vzbudila velkou pozornost i jedna debata, která se týká právě i potenciálně množství té očkovací látky, a byla to debata o tom, že z jedné lahvičky té vakcíny od firem Pfizer a BioNTech by mělo být možné získat místo těch pěti dávek doporučených výrobcem dávek až 6. Rozpředla se o tom diskuze, Ministerstvo zdravotnictví pak tenhle postup povolilo, čím vysvětluje nutnost takového postupu a jak na něj nahlízejí odborníci?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Na možnost využít šest namísto pěti dávek z jedné té lahvičky upozornil prý premiéra ředitel Ústřední vojenské nemocnice a pak následovala ta rychlá minikausa s žádostí o schválení na Ministerstvu zdravotnictví, následně pak přímo v Evropské lékové agentuře.

Andrej BABIŠ, premiér /ANO/

Ten dopad samozřejmě je velký, protože my máme dostat v lednu od Pfizeru 326 625 vakcín a to bylo plánováno pro 5 vakcín z jedné lahvičky a teď můžeme vlastně vytáhnout až 6. A to znamená 65 325 vakcín navíc.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Přičemž nutno uznat, že předseda Vakcinologické společnosti, pan prof. Roman Chlíbek zmiňoval, že o použití šesté dávky se mluvilo na setkání se zástupci Pfizeru už někdy v polovině prosince, takže je otázkou, do jaké míry to skutečně byla iniciativa, zásluha pana premiéra, nutno ale uznat, že je to poměrně logický krok. Když už jsou vhodné očkovací pomůcky, tak natáhnout do stříkačky i tuto rezervní šestou dávku, která by se normálně vyhodila, díky tomu dojde k navýšení počtu těch dávek možná pro desítky tisíc lidí ve výsledku, co vím z médií, tak žádný odborník tento postup nehanil, naopak schvaluje to třeba i americká FDA, tedy Úřad pro kontrolu léčiv Spojených států amerických, pozor, ale nesmí se to kombinovat, ta očkovací látka, z více laviček, to není doporučováno.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Ale nehrozí tam tedy to, že by potenciální příjemce tedy té šesté dávky přišel nějak zkrátka, že by to mohlo ohrozit to, jakým způsobem ta vakcína potom funguje.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Ne, to rozhodně ne, dokonce by se prý dala vytáhnout i sedmá dávka, toa už by ale bezpečná právě být nemusela, takže těch 6 je bezpečných a použitelných.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

My jsme tu nakousli už i očekávaný vstup na trh dalších vakcín od výrobců firmy Moderna, což se čeká už tento týden, plus očekávané schválení vakcíny firem AstraZeneca, jakým způsobem tohle může ještě vstoupit do celé očkovací situace? Může to být posilou v tom, jakým způsobem Česko bude očkovat?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Ano a pak ještě Johnson and Johnson, Curevac a tak dále, tam zatím vůbec nemáme představu, kdy by k tomu schválení mohlo dojít, ale ta očkovací strategie České republiky s těmito vakcínami počítá, také je máme zarezervované. Já už jsem o tom částečně mluvil. Já si myslím, že je naprosto zásadní, abychom měli k dispozici vakcíny od několika výrobců, protože ty výrobní kapacity společnosti Pfizer nejsou nafukovací, byť, jak známo, Česko přes Evropskou unii teď zdvojnásobilo svou objednávku už na 8 milionů dávek pro 4 000 000 lidí, od americké Moderny, jejíž schválení se očekává ve středu, bychom měli získat asi 2

000 000 dávek pro 1 000 000 lidí, ta se taky očkuje nadvakrát, přičemž u Moderny je ta už zmíněná výhoda, že se nemusí skladovat při tak velmi nízkých teplotách, stačí jí -20 stupňů, já vysvětlím jenom ve zkratce, proč tomu tak je, je to proto, že vakcínu na bázi nukleových kyselin, to jsou právě ty revoluční vakcíny od Moderny nebo od Pfizeru, tak ty vakcíny nejsou moc stabilní, a proto se musí chránit, a to buď dobrým tukovým obalem, anebo mrazem, když to zjednoduším, tak čím větší je mráz, tím horší může být obal a naopak, Moderna má tedy patrně dokonalejší bublinkovou fólii, která udržuje vakcínu nerozbitnou i v teplejším prostředí, takže ji lékaři nemusí skladovat v těch velmi nízkých, mrazivých teplotách, které vlastně jsou nižší než zima v Antarktidě, ale stačí jim obyčejný mrazák. A o to lepší pak budou ještě v tomto ohledu vakcíny od společnosti třeba AstraZeneca, které se dají skladovat normálně v lednici, a tam by mohl přijít ten zlomový okamžik pro vakcinaci v České republice, kdy by se do té vakcinace měli zapojit praktičtí lékaři, těch je 5 000, očekává se, že by mohli naočkovat denně 10 lidí, každý z těch praktických lékařů, to je 50 000 lidí denně tedy, a to už jsou úplně jiné počty než ty, se kterými vlastně manipulujeme dnes.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

S tímhle vším velice úzce souvisí další věc a to je logistická připravenost Česka na přísun těch tisíců vakcín, protože tam panovaly obavy ze strany samotných zdravotnických zařízení. Jejich představitelé právě mluvili o tom, že nemají takovéhle vybavení, aby mohli zajistit distribuci, skladování třeba i otevřených laviček a tak dále, jak na tom Česko v tuhle chvíli, co se týče logistiky, je? Je schopné zajistit hladký provoz těch vakcinačních center?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

No, nevím, do jaké míry se od toho, co jsme si naposledy povídali, fakticky změnila ta připravenost, ale aspoň o ní už máme trochu víc informací. My víme, že existuje nějakých 30 vakcinačních center, do kterých má od Pfizeru směřovat vakcína. Víme, že to jsou fakultní nemocnice, velké krajské nemocnice, zdravotní ústavy, vojenské nemocnice a tak podobně. Víme, že český stát přes Evropskou unii objednává 12 000 000 jehel a 12 000 000 stříkaček, a víme také, že Správa státních hmotných rezerv už zajistila nákup 6 000 000 záložních jehel a stříkaček k aplikaci a taky k naředění od firem ze Slovenska, z Německa a taky z Moravy z Prostějova. Víme také, že některé nemocnice dokázaly přeskládat své výkonné mrazáky tak, aby v nich našly místo na ty velkoobjemové dávky vakcín, víme také, že některé nemocnice jako třeba motolská v Praze se mrazáky dovybavily, aby měly kam vakcínu dávat, podle ředitele Miroslava Ludvíka teď dokážou v Motole uskladnit dávky klidně pro 200 000 lidí.

Miloslav LUDVÍK, ředitel FN Motol

Mrazáky máme, nebo teda my máme jeden, nějak jsme celkem prozíravě už ho začali shánět v listopadu, protože začíná to být vysloveně úzký profil.

redaktor

A s jedním vystačíte.

Miloslav LUDVÍK, ředitel FN Motol

No, tak kdybychom ho naplnili úplně až po okraj, tak by stačil pro 200 000 lidí.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

No a v neposlední řadě jsou to věci, které jsme si mysleli, že už víme, ale nakonec je stejně pořádně nevíme, to se týká informace o tom, jak bude vypadat skladování vakcín společnosti Pfizer na místech, kde nejsou k dispozici speciální mrazáky, pan ministr Blatný 16. prosince při kontrole nemocnic před zahájením toho samotného očkování řekl, že bude ten tepelný komfort těch hluboce zmražených vakcín a dodávání chladiwa až po dobu 30 dnů zajišťovat právě Pfizer, jenže společnost Pfizer říká, že pro ni končí zodpovědnost za vakcíny jejich dodávkou do České republiky, takže buď pan ministr nemluvil ten den pravdu, nebo to v té době ještě nevěděl, nebo se prostě jen spletl, důležité je, že Ministerstvo zdravotnictví mi na dotazy, jak to tedy bude vypadat, ještě v prosinci odpovídalo, že se skladování řeší komplexně a ve spolupráci s kraji, přičemž prý většina míst ty mrazáky k dispozici má, já jsem kvůli tomu ještě včera večer znovu psal na Ministerstvo zdravotnictví, jaká místa tedy mrazáky nemají a jak to v těchto místech bude řešeno, protože to prostě nevíme, mně se třeba už ozývají čeští výrobci suchého ledu, například společnost Alkion, s nabídkou, zda bych je nemohl propojit s Ministerstvem zdravotnictví, že nabízejí desítky tun suchého ledu měsíčně za výrobní náklady právě pro chlazení vakcín, já jsem je odkazoval na náměstkyni a náměstkyni Ministerstva zdravotnictví, ale pokud tedy vím, tak se té společnosti z ministerstva zatím nikdo neozval. Takže to jsou stále otázky, které visí nad skladováním té vakcíny.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

V Česku se v souvislosti s tím pomalejším tempem objevuje argument, že zdejší úřady jsou závislé na dodávkách vakcín z Evropské unie, která ještě neschválila všechny dostupné vakcíny, je to férový argument? Je to relevantní argument?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Tak pochopitelně musíme zmínit i to, že Česko si ty vakcíny objednává přes Evropskou unii, kdy ty objednávky byly udělané včas, to ne, že ne, ale teď spíš nestačí výrobní kapacity těch samotných výrobců, tak by Evropská léková agentura skutečně neměla otálet se schválením dalších vakcín, byť já chápu, že to opakovaně vysvětluje tím, že chce mít vlastně absolutní jistotu nad tím, co vlastně schvaluje, a nechce podléhat tomu politickému tlaku, my se ale bez těch dalších vakcín od jiných výrobců skutečně dál neheme a je to otázka jak organizace na úrovni Evropské unie, tak hlavně o tom v České republice, a já chápu ve výsledku ty lidi, kteří se ptají, proč to jde v Británii, proč to jde v Izraeli a proč to u nás tak strašně dlouho trvá. Ale jak už jsme mluvili na začátku o tom, že ty vakcíny my v Česku prostě máme, ale tak rychle očkovat nestihnáme. K tomu se dá ještě připojit B, a to, co říkal europoslanec Tomáš Zdechovský teď na sociálních sítích a znovu připomínal, že Česko si mohlo ty vakcíny objednat samo, že mohlo si je schválit samo Státním úřadem pro kontrolu léčiv, ale je to právě ten centralizovaný přístup Evropské unie, který zajistil ceny, jaké jsou, zorganizoval vlastně ty dodávky a tak dále, a já si nedovedu představit, kdyby si tohle všechno začalo řešit Česko samo, jestli bychom ty vakcíny měli na konci prosince 2020, nebo na konci prosince 2021.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Matěji, ty jsi narazil na tu skepsi řady obyvatel Česka vůči očkování. Jak daleko v tuhle chvíli je osvětová kampaň, kterou slibovalo Ministerstvo zdravotnictví, která měla tu skepsi lidí změnit?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Já, Lenko, zůstanu ještě u té skepse. Ta skepse se pravděpodobně prohlubuje. Já jsem viděl čísla průzkumu společnosti PAQ Research Daniela Prokopa, sociologa, která uvádějí, že rozhodně by se nechalo očkovat teď už jen 27 % populace. To jsou prosincová čísla. A rostou obavy i z vedlejších účinků, přestože my se snažíme na Radiožurnálu vysvětlovat, jak vedlejší účinky vakcín vznikají a že se bolesti hlavy nebo zvýšené teploty není třeba bát, a i kdyby lidi náhodou postihl nenadálý anafylaktický šok po tom očkování, tak právě kvůli takovým velmi, velmi, velmi vzácným případům zůstávají 15 až 30 minut pod dohledem lékaře po tom očkování, aby se o ně měl kdo bezpečně postarat. Je mi jasné, že Ministerstvo zdravotnictví poslouchá mnohem víc lidí než nás. To ministerstvo ale zatím s žádnou osvětovou kampaní nepřišlo. A to jedno zveřejněné video do ní vlastně nelze ani úplně počítat. /ukázka/

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Je sice fajn, že pan premiér Babiš slíbil, že uvolní nakonec tolik peněz, kolik bude jen potřeba na tu osvětovou kampaň, ale v organizaci a objednávkách té kampaně je příšerný chaos. Ministerstvo zdravotnictví, když to připomenu, nejprve vypsaló tendr, který ale vzápětí zrušilo, protože schyťalo kritiku, že je špatně vypsaný. A to už bylo v době, kdy všichni věděli, že ta kampaň přijde nejdříve v lednu. Což už víme, že je pochopitelně strašně pozdě. A to přiznal i sám ministr Blatný. Následně, protože ta kauza pokračuje, jsme se dozvěděli, že tu kampaň obstará Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Úřadem vlády.

Jan BLATNÝ, ministr zdravotnictví /nestr. za ANO/

My jsme se domluvili právě s Úřadem vlády, že budeme tady tuto kampaň řešit společně, první kroky a první nějaké vizuály, já bych nechtěl předbíhat, nechám tady tuto informaci právě společně s Úřadem vlády na tu komunikaci, tak ta by měla být optimálně kolem Vánoc a následně za spolupráce i teda s mediálními partnery bude ta kampaň potom spuštěna v průběhu ledna, to znamená v době, kdy vlastně teprve bude nabíhat možnost pro širokou veřejnost se k tomu očkování objednávat.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Příčemž jsem se tedy po Novém roce ptal, jak daleko s přípravami tedy jsou. Ministerstvo mě odkázalo rovnou na Úřad vlády a tam mi po pár dnech odpověděli, že kampaň se rozjede nejdříve v únoru. Takže za měsíc a kus po začátku očkování. No, mně to přijde, jako když pustíte do kin nového Jamese Bonda a teprve za měsíc na něj dáte první upoutávky a první billboardy. Vlastně vůbec nechápu, jak se takhle důležitá věc mohla tak neuvěřitelně dlouho zdržet, a není to kritika má jako novináře, je to kritika, kterou já jenom předávám od těch lidí, se kterými o tom mluvím, od odborníků, od lidí z toho farmaceutického průmyslu, a vysvětlovat to legislativou, tím, jak pan ministr Blatný říkal, že legálně to ani není možné urychlit, tu přípravu kampaně, tak to není obstojné, protože to zadání se mohlo řešit na podzim. Mohlo se řešit ještě lépe v létě. A to už vůbec nemluvím o tom, že Ministerstvo zdravotnictví teď hledá nového ředitele covidové komunikace inzerátem na serveru Jobs.cz se zkušenostmi třeba ze psaní, a teď tady cituji, studentského časopisu, s platovým zařazením ve třinácté platové třídě.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

No, ono dlouhou dobu nebylo jasno ani kolem té samotné očkovací strategie. Matěji, víme teď už přesněji, co v ní stojí, jestli a jak například se úřady chtějí pokusit lidi motivovat, aby se tedy nakonec nechali očkovat? Protože podle epidemiologů opravdu očkování společně s důsledným trasováním, testováním je vlastně jedinou nebo jednou z mála šancí, jak se z téhle situace vymanit.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Ano a to mají určitě pravdu, ta očkovací strategie je s každým dalším vydáním obsáhlejší, nejprve měla 4 stránky, to ještě v září za pana ministra Vojtěcha, pak 16 a teď jich má 35, a to se bavíme o tom zatím posledním vydání z 22. prosince loňského roku, a v té očkovací strategii je už řešeno i postavení očkovaného člověka v rámci společnosti, kdy se v ní doslovně píše, že, teď budu citovat, pokud se očkováný jedinec, který má zdokumentované a potvrzené očkování proti onemocnění covid-19, dostane do epidemiologicky významného kontaktu s osobou nakaženou covidem-19, tak nebude očkovanému jedinci nařízena karanténa. Konec toho citátu. To by měla být tedy poměrně jednoznačná motivace, kterou mi potvrdilo písemně i Ministerstvo zdravotnictví, protože jsem se na to opakovaně ptal. Každému očkovanému by se mělo vystavit potvrzení přes informační systém infekčních nemocí, takzvaný ISIN, do karantény by tak nemusel pak člověk ani po návratu ze země, která je covidově riziková, a časem se má tento celý systém napojit na Evropský očkovací průkaz, který by měl být podle informací ministerstva někdy na jaře, myslím, že v květnu. Očkováným člověkem se tedy mimochodem rozumí ten, kdo bude mít 7 dnů po druhé očkovací dávce a bude mít v ruce certifikát o tom očkování. Tohle všechno se ale moc nezdá České vakcinologické společnosti, která vydala kolem Silvestra vlastní doporučení, ve kterém se mimo jiné podrobně píše, kdo by měl a kdo by vlastně neměl být očkován, ať už jsou to děti, nebo těhotné ženy, na kterých ta vakcína nebyla testována, nebo lidé třeba s výraznou alergickou minulostí, ale je tam také větička, že, a znovu cituji, do získání údajů o účinnosti vakcinace v prevenci asymptomatických infekcí a v prevenci přenosu infekce nejsou očkovány osoby zbaaveny povinností karantény po kontaktu s covidem nebo s pozitivní osobou covid-19. Konec toho citátu. Což je v přímém rozporu s tím, co uvádí ministerstvo, přičemž kuriózní v tomhle sporu je, že prof. Chlíbek jakožto předseda Vakcinologické společnosti je zároveň vedoucí epidemiologické skupiny Ministerstva zdravotnictví. Já když jsem o tom mluvil právě s Vakcinologickou společností, tak oni to vědecké stanovisko obhajovali, já mu naprosto rozumím, protože my nemáme žádné zatím důkazy o tom, že by vakcína předcházela tomu, že by ten očkováný nemohl dál to onemocnění šířit, i když on samotný neonemocní středním, těžkým průběhem, a taky naprosto rozumím stanovisku České vakcinologické společnosti, která mi řekla, že v té očkovací strategii je to spíš politické rozhodnutí. No a mimochodem tohle tvrdí i sám ministr Blatný.

Jan BLATNÝ, ministr zdravotnictví /nestr. za ANO/

Takže to, co jsem řekl, jsem myslel, že když jste naočkovaní, tak se vlastně nemůžete stát infekčním, protože tu nemoc nedostanete.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Teď naposled na úterní tiskové konferenci Ministerstva zdravotnictví, kdy říkal, že nejenom, že ta vakcína člověka ochrání, ale zamezí taky vlastně dalšímu šíření toho onemocnění, což prostě ale není pravda, my můžeme doufat a věřit, že to tak nakonec bude, už máme první náznaky, že by to tak skutečně u některých typů vakcín mohlo být, ale ta data k dispozici nemáme a nejsou a bylo by asi nefér takhle balamutit veřejnost dopředu, když to nemáme vědecky nějak podložené, a i sám Státní ústav pro kontrolu léčiv uvádí, a teď budu citovat, vliv očkování vakcínou na komunitní šíření viru SARS-CoV-2 není doposud známo, kolik očkováných lidí může nadále být přenašečem a šířitelem viru. Konec citátu z materiálů Státního ústavu pro kontrolu léčiv.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Když jsme narazili na politický rozměr, Matěji, tak premiér Andrej Babiš prezentoval detaily té očkovací strategie před pár dny na svém facebookovém účtu v tom pravidelném hlášení Čau lidi namísto klasické tiskové konference, kde tedy vláda obvykle komunikuje své kroky, jak tohle vnímají experti? Považují to za standardní postup?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

On Babiš uvedl tu část, která představovala očkovací strategii, respektive víc ji dopodrobna rozebírala, jako exkluzivní pro sledovatele toho jeho kanálu.

Andrej BABIŠ, premiér /ANO/

Chtěl bych vám teďka exkluzivně sdělit tu strategii. Protože pravděpodobně na Primě nebudu mít k tomu prostor, protože většinou ti moderátoři skáčou do řeči a nenechají mluvit v kuse, takže bych vám chtěl sdělit exkluzivně, a oficiálně to sdělí ministr Blatný 5. ledna na své tiskové konferenci, že ta strategie je následovná.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Což doc. Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, označila za arogantní a neprofesionální, a co jsem se tak dočetl v Deníku N, tak skutečně to Úřad vlády prezentoval jako formu prezentace té strategie pro 600 000 lidí, kteří Babišův pořad prý sledují, a opozice to samozřejmě kritizuje slovy, že tím v podstatě teď začátkem ledna začala předvolební kampaň.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Matěji, když jsi zmiňoval, že části té strategie budí trochu chaotický dojem, tak v té souvislosti možná se zastavme ještě nad jedním momentem, a sice nad tím, že v uplynulých dnech začaly z některých krajů přicházet informace o tom, že hejtmani sami chystají svojí vlastní strategii. Jak tomu máme rozumět? Dá se to chápat tedy i tak, že kraje nemají důvěru v tu centrální vládní strategii očkovací?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

No, zejména asi ty kraje, které vedou opoziční lídři, tu důvěru skutečně nemají, asi tím nejhlasitějším kritikem neúplnosti očkovací strategie a nějaké ucelené centrální koordinace, co se týče zakládání očkovacích míst, je jihočeský hejtman Martin Kuba z ODS, tento týden on představil vlastní krajskou strategii, jak by chtěl očkovat a co všechno k tomu bude potřeba.

Martin KUBA, hejtman Jihočeského kraje /ODS/

Tam už budeme mít dostatek vakcín, ale v té chvíli je nutné, aby byl připraven skutečně funkční systém, kterým dokážeme vlastně velké množství lidí relativně rychle prostě jakoby prohnat přes to očkování. A přitom je třeba si uvědomit, že to vpíchnutí té jehly, to očkování je na tom celém procesu relativně to nejjednodušší a také to nejkratší.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Že by chtěl zřítit velká, vysokoprůtoková, myslím, že tomu říká očkovací centra, že plánuje i vlastní osvětovou kampaň, takže pochopitelně se to dá vnímat jako určitá nespokojenost s tím, jak s kraji to ministerstvo komunikuje, a Kuba mimochodem není jediný, kdo je k očkovací strategii v její současné podobě kritický, ozval se už třeba i ministr školství za hnutí ANO **Robert Plaga**, kterému vadí, že větší prioritu v té očkovací strategii nedostali pedagogičtí pracovníci z mateřských a speciálních škol, ozval se ředitel Všeobecné fakultní nemocnice David Feltl, podle kterého by nemocnice neměla být očkovacím nebo odběrovým centrem a je aktuálně, ozvala se taky znovu Česká lékařská komora, jejímuž prezidentovi Milanu Kubkovi vadí, že nejvyšší prioritu nedostanou všichni zdravotníci bez rozdílu, že se tam dělí mezi těmi zdravotníky v první linii a těmi ostatními. Ozvala se také Národní rada osob se zdravotním postižením, na které prý očkovací strategie s prioritou taky nemyslí. Ministerstvo mi na dotazy odpovědělo, že třeba právě prioritu pro pedagogické pracovníky bude řešit v metodickém pokynu pro očkování, o kterém se hodně mluvilo při té úterní tiskové konferenci Ministerstva zdravotnictví, ale pokud vím, tak ho zatím veřejnost nemá k dispozici, no a jak se ten rezort vypořádá se zbytkem těch námitek, které jsem tady uvedl, to zatím netuším. A námítky mimochodem zaslala třeba i mladoboleslavská Škoda Auto, která Ministerstvo zdravotnictví poprosila, aby jí zaslalo jakékoliv přebytečné vakcíny, které by odmítly ty prioritní skupiny, protože, jak známo, možnost naočkovat své zaměstnance teď nemá jak, i když je na to prý plně připravena, a jak jsem se bavil třeba před časem s Jakubem Dvořáčkem, ředitelem Asociace inovativního farmaceutického průmyslu, tak právě očkování aktivních pracujících v klíčových podnicích české ekonomiky bude po vakcinaci prioritních skupin pochopitelně velmi důležité pro to, aby se naše hospodářství po tom loňské celkovému kolapsu mohlo aspoň trochu zmatřit.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Matěji, dá se tedy říct, a teď já rozumím tomu, že je těžké hodnotit, když jsme uprostřed toho všeho, ale dá se říct, jestli Česko je na ty nadcházející zatěžkávací měsíce, co se očkování týče, připraveno, nebo není?

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Já hrozně bych chtěl věřit tomu, že je, a s každým dalším dnem, kdy se objeví nějaké další informace o očkování, a my víme, že se to děje taky nějakým způsobem za pochodu, tak se mi zdá, že jsme čím dál tím víc na to připravení, ale nemůžu se zbavit dojmu, že všechno řešíme strašně pozdě, na poslední chvíli, nekoordinovaně, neorganizovaně, víme, že komunikačně tahle vláda a Ministerstvo zdravotnictví zejména absolutně selhalo, to už víme a to se prostě nedá úplně teď napravit, a víme také, že lidé vakcínám nedůvěřují, stejně jako jsou už unavení ze všech těch opatření, a nemůžeme jim to mít úplně za zlé, může nám být z toho vlastně smutno, protože když vidíme, jak premiér zveřejňuje detaily z toho nejdůležitějšího dokumentu v současnosti na svém stránickém kanále, nebo když si vzpomenu na to, jak dlouho jsem z ministerstva páčil detaily o té vakcinační strategii, na kterou se stejně teď vlastně chrlí spousta výtek, jak jsme zveřejňovali informace o nákupu injekcí a jehel, o přípravě očkovacích center, a když pak mi ve výsledku píše automobilka, že má hotová vakcinační centra ve svých závodech, že má nakoupené jehly, že má nakoupené stříkačky, že připravuje elektronický očkovací průkaz, když mi pak píše malá rodinná firma zajišťující suchý led, zda by nemohla pomoci, a když mi pišou lidé, že jsme to my v médiích, který jim vlastně nějakým způsobem umožňujeme, jak bych to řekl, vniknout do tajů medicíny a vysvětlit jim, jak ty vakcíny fungují, proč se jich nebát, proč by je mohly ochránit a vrátit život tam, kde nějakým způsobem byl, no, tak mi ve výsledku prostě přijde, že jsme na to zase zůstali na všechno vlastně úplně sami, a ta víra v to, že to všechno zvládneme, se trochu vytrácí. Nicméně věřme tomu, že vakcína nás

skutečně může dostat z této obrovské krize ven a že se skutečně podaří naočkovat maximum lidí tak, aby se ten život mohl vrátit tam, kde byl, jak jsme byli zvyklí.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Matěj Skalický, reportér Radiožurnálu. Děkujeme, Matěji.

Matěj SKALICKÝ, redaktor

Není za co, na slyšenou.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

A to je ze středeční Vinohradské 12 vše. Kdykoliv se za námi vraťte na stránky serveru irozhlas.cz a také do podcastových aplikací, všechny naše díly najdete i v rozhlasové aplikaci Mujrozhlas. Děkujeme za vaše e-maily, komentáře, naše adresa je Vinohradská12@rozhlas.cz. To byla Lenka Kabrhelová, těším se zítra.

Propagace očkování vážne. Česko oproti světu zaspalo, tvrdí odborníci [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.01.2021, Zdroj: tnbizcz, RU / den: 4 269

Očkování už začalo, i když zatím jen v malé míře. Otazník ale stále visí nad kampaní, která by ho na veřejnosti měla podpořit. Podle mediálních odborníků je Česko v propagaci vakcíny výrazně pozadu oproti zahraničí. Jasně zatím není ani v tom, kdo ze známých osobností bude tvář kampaně.

První a zatím jediný spot k propagaci vakcíny zveřejnil Úřad vlády na konci prosince, o start masivní kampaně ale zatím prý nejde. "V době, kdy bude masivní množství, to je ta doba, kdy je potřeba se maximálně zaměřit na přesvědčování, ta kampaň poběží," tvrdí ministr zdravotnictví Jan Blatný (za ANO).

Vláda chce agenturu, která kampaň vytvoří, vybrat během ledna. Spustit by ji měla během února. "Úřad vlády a ministerstvo zdravotnictví podepsaly včera memorandum o spolupráci, které mezi ně rozdělilo úkoly v rámci kampaně," potvrdil mluvčí Úřadu vlády Vladimír Vořechovský.

Podle odborníků na marketing ale Česko v propagaci vakcíny zatím tápe. V zahraničí se kampaň naplno rozjela už s příjezdem první dávky vakcín.

"Jednoznačně vláda zaspala, měla ji zahájit dříve a nejen kampaň, měla o očkování mluvit dříve," má jasně Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace na [Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

"Přijde mi, že kampaň není. Výběrový řízení na komunikační agenturu bylo zrušeno 17. prosince, provádí v komunikaci zmatky a kvůli tomu se veřejnost nechce očkovat," míní místopředseda TOP 09 Lukáš Otys.

Zatím ani není jasné, kdo ze známých osobností se stane tvář kampaně. "Známi lidé a celebrity se do všech kampaní zapojí po celém světě, ale nejsou to jen celebrity, lidi potřebují vidět ty, kteří jsou jako oni," tvrdí Hejlová.

Do výroby materiálu ke kampani se rozhodli zapojit dobrovolníci z řad marketingových expertů v rámci takzvaného hackathonu.

"Naše iniciativa vznikla proto, aby vznikla komplexní komunikační kampaň, která bude veřejnost informovat o tom, co je covid a jak vlastně bude probíhat vakcinace," popsala mluvčí iniciativy Pavla Mudrochová.

Účastníci hackathonu jsou připraveni materiály nabídnout ministerstvu zdravotnictví a vládě, pokud o ně bude mít zájem.

Odstrašujícím příkladem kampaně je podle marketingových odborníků leták, který připravilo ministerstvo zdravotnictví a který se nedávno objevil v novinách. Ministerstvo teď hledá ředitele odboru komunikace s veřejností, jehož hlavním úkolem má být právě také kampaň ke covidu-19.

Střety příznivců D.Trumpa s policií

TV, Datum: 06.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 4, Sledovanost pořadu: 67 211

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jak jsme slíbili vracíme se do Spojených států. Pro jistotu připomenou co, že se to děje Washingtonu. Obě komory amerického Kongresu přerušily jednání potvrzení výsledků prezidentských voleb, a to kvůli střetu příznivců prezidenta Donalda Trumpa s policií, který se odehrál před budovou Kapitolu. Podle agentury Reuters někteří demonstranti dokonce překonali zátarasy a po střetu s ochrannou službou se jim podařilo dostat do budovy. Na jednání obou komor kongresu se sčítají hlasy volitelů z jednotlivých států. Od poloviny prosince je přitom známo, že v celkovém součtu zvítězil demokratický kandidát Joe Biden, stalo se tak poměrem hlasů 306 ku 232. Stávající šéf Bílého domu v posledních dnech ale naléhal na viceprezidenta Mike Pence, aby po sečtení všech hlasů odmítl vyhlásit příštího prezidenta. Viceprezident Mike Pence dnes v prohlášení uvedl, že on sám nemá pravomoc jednostranně rozhodnout o tom, které výsledky by se ve finálním součtu měli ponechat a které vyřadit. Přidáme teď kontext. Martin Řezníček bývalý zpravodaj České televize ve Spojených státech je se mnou ve spojení teď, dobrý den. Tak prosím tedy co se konkrétně děje před budovou Kapitolu a ať už je to cokoliv, ať už k tomu vedlo cokoliv, tak můžete mít nějaký vliv na jednání, a to řekněme, definitivní finále prezidentského souboje?

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

Minimálně symbolicky. Otázka je zda nějaký právní. Já mohu potvrdit co si říkal ty, že se část protestujících, kteří se zúčastnili prot trumpovského shromáždění, to znamená shromáždění na podporu Donalda Trumpa jen kousek od Bílého domu, u Washingtonova památníku, což je několik kilometrů od kongresu. Tak se potom na tom shromáždění, kde promluvil i prezident Trump a řekl, že nikdy neuzná porážku. Řekl: My nikdy neuznáme porážku, tak se potom přesunuli část z nich ke Kapitolu a část potom z nich se dostala do toho prostoru před Kapitolem. Byli jak v té východní části, tak v té západní části, kde se v tuto chvíli připravuje pódium, každoročně, lépe řečeno, každočtyřročně pro inauguraci, tak se dostali i dovnitř, nejenom venku, ale i dovnitř. A máme informace /nesrozumitelné/ použít slzný plyn proto a policie Kapitolu, což je zvláštní jednotka, která dohlíží na bezpečnost tohoto symbolu americké demokracie, tak povolala také posily a washingtonská starostka, primátorka vyhlásila dokonce zákaz vycházení po šesté hodině z obavy té, že by se ty násilnosti mohly třeba ještě dále vyhroutit, a právě kvůli tomu, že se protestující dostali i dovnitř toho Kongresu a že jich byly stovky, možná se dostali do přílišné blízkosti té části sněmovny

zejména, na té jižní části toho obrovského areálu Kapitolu, tak byla přerušena ta schůze jak v Senátu, tak ve Sněmovně reprezentantů.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ty jsi, Martine, na úvod našeho rozhovoru říkal, že, omluvám se, vliv na předávání moci mezi oběma prezidenty, tak to bude mít vliv asi do jisté míry symbolický pouze, je už tedy definitivně jasné, že ani viceprezident Pence nemůže v tomto nic dělat, byť si třeba prezident Trump na Twitteru myslel nebo možná to měl i potvrzeno, něco trochu jiného, když konstatoval, že je to právě osoba viceprezidenta, která může vybírat volitele, kteří, řekněme, nebudou jednat v souladu s výsledky voleb, ať už si tedy o tom, jak ty výsledky vypadají, myslíš kdokoli cokoli?

Martin ŘEZNÍČEK, bývalý zpravodaj ČT v USA

Jsou některé části ústavy, které nemusí být nutně stoprocentně jasné, co se interpretace týče, zrovna tahle část ústavy je poměrně jasná. Kongres se schází, obě 2 komory se schází pro to, aby sečetly hlasy, které přišly od jednotlivých volitelů, od těch sborů volitelů v jednotlivých státech. Tam není napsáno to, že si vybírají, které budou počítat a které nebudou počítat. Je tam poměrně jasná procedura pro to, co se stane, pokud část zákonodárců je proti, má nějaké námitky k tomu, je tam dohádovací řízení dvouhodinové, přeruší se to zasedání a tak dále, a nikde není psáno, že viceprezident má právo zastavit tohleto počítání, a tedy tu oficiální certifikaci už certifikovaných výsledků z těch jednotlivých států. Donald Trump, ano, dokonce to řekl i na tom shromáždění před několika hodinami, že pokud viceprezident Pence udělá tu správnou věc, tak zvítězíme, ale zároveň viceprezident Pence dal už najevo, dokonce i písemně, byl to dokonce přímo oficiální dokument z Bílého domu, kde řekl, že on vlastně nemá právo do tohohle zasahovat. Ono řídí tu schůzi, nicméně nemá právo do toho zasahovat. A Donald Trump, je to asi půl hodiny, na Twitteru, vlastně ještě předtím, než komentoval ty samotné protesty, kde říká, že prosím, podpořte policii Kapitola a lidi, kteří dohlížejí na vynucování práva, jsou na naší straně země a zůstaňte v klidu. A vyzývá tedy k mírovým protestům, poklidným protestům, nikoliv násilným, tak ještě předtím napsal na Twitteru, že Mike Pence neměl odvalu udělat to, co měl udělat, aby zachránil naši zemi a aby chránil ústavu a tak dále, a že si Spojené státy žádají pravdu, a zopakoval vlastně to, co se domnívá už několik týdnů, a sice že ty volby neproběhly v souladu s předpisy a že byly plné podvodů a tak dále, a že by tedy výsledek neměl platit. Tohle je pravděpodobně definitivní odluka dosud stoprocentně loajálního Mika Pence do Donalda Trumpa, není to nic menšího než tohleto, proto je ten dnešek tak významný. Zároveň abych poukázal na další slova, která zazněla dneska, která byla také naprosto zásadní, v té části senátní, to znamená, když Mitch McConnell, což je dlouholetý, 36 let, sám řekl, senátor, zároveň dlouholetý vůdce republikánské většiny v Senátu, to znamená republikáni dosud měli většinu v Senátu, byť křehkou, tak říkal, že cokoli jiného než normální, oficiální certifikace těch výsledků by byla vlastně v rozporu s demokracií, v rozporu s ústavou a že on rozhodně v tomhleto nebude stát překážkou, dokonce řekl, že pokud by se tohleto nestalo dnes, pokud by nebyly ty výsledky potvrzené, takže by se americká demokracie dostala do velmi nepříjemné spirály. A použil i další slova, poměrně expresivní v téhleto souvislosti a tam dal zcela jasně najevo, co si myslí, že to, že Donald Trump dostal dostatečný prostor na to, aby zpochybnil výsledky u soudu, ty soudy řekly jednoznačný, téměř 6 desítek verdiktů různých, z nichž 1 vyhrál Donald Trump a jeho tým a ten zbytek prohrál, to znamená, že proběhlo všechno to, co mělo proběhnout. On řekl: lidé promluvili, promluvily soudy a tak dále a já tohleto budu respektovat, a to je naprosto zásadní prohlášení McConella.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Martine, prosím, možná ještě na závěr, to zásadní prohlášení Mitche McConella, co soudit prizmatem těchto slov o Republikánské straně jako takové? Asi si vzpomínáme všichni, že vlastně už od konce prezidentských voleb se hodně debatuje o tom, zda republikáni jsou jako jednotný blok lojalisty Donalda Trumpa, na kterého budou sázet třeba za 4 roky v prezidentských volbách, anebo jestli tam bude probíhat nějaký emancipační proces. A v okamžiku, když jsme viděli třeba snahu některých republikánských zákonodárců, Teda Cruze kupříkladu, ještě možná tak trochu zkomplikovat ten proces počítání volitelů, tak v tom možná nemuselo být úplně jasno. Teď už je, rovná se Republikánská strana Donald Trump, anebo už je to jinak.

Martin ŘEZNÍČEK, bývalý zpravodaj ČT v USA

Víceméně se rovná Donald Trump, jemu se podařilo ovládnout tu stranu a dosud elementy, které stále proti němu nebyly příliš hlasité. A je jasné, že budou čím dál hlasitější v příštích týdnech a měsících. Já jsem sám čekal, který ten moment to bude, zda bude ta dovolba, lépe řečeno to druhé kolo voleb senátních v dnešní Georgii, nebo zda to bude právě moment toho oficiálního potvrzení součtu, lépe řečeno, abych mluvil úplně přesně, výsledků jednotlivých států, dnes Kongresu, nebo zda to bude inaugurace, případně kdy jindy to bude. Je naprosto jasné, že velká část Republikánské strany bude držet s Donaldem Trumpem, i když Donald Trump nebude v jejím v čele, ne, on tam není de iure, je tam de facto, nebo byl dosud de facto, byl tou hlavou Republikánské strany, ale zároveň nepodceňujme tu jinou část, a těch frakcí je tam spousta, že americký systém politický je rozdělený na 2 křídla, tak je jasné, že každé to křídlo má spoustu různých frakcí a někdy ty frakce mají v sobě někde blíž, ta levicovější republikánů a pravicovější demokratů než například jiné části, mainstreamy obou stran, ale chci říct to, že tady existuje podstatná část lidí, kteří stále si myslí, že Republikánská strana by měla být ta probuznová strana v intencích toho, jaká byla do té doby, než se jí zmocnil Donald Trump, a že to příliš ochrannářství, protekcionismus, důraz na ekonomický nacionalismus, což je termín Steva Bannona mimochodem, dlouholetého poradce a blízkého člověka Donalda Trumpa ještě donedávna, takže tohle není ta správná tvář, to znamená, republikány čeká teď mimochodem, abychom to nepodceňovali, demokracie samozřejmě taky, akorát že teď budou u moci a ten boj je čeká jiným způsobem, ale republikány čeká velmi tuhý vnitřní souboj o to, jaká bude ta tvář a s čím půjdou do dalších voleb za 2 roky, jednak těch uprostřed volebního období, kdy se bude měnit třetina Senátu a celá Sněmovna reprezentantů, a zároveň s čím potom půjdou, jaký kandidát bude ten za 4 roky, to znamená, zda to bude kandidát, který bude chtít navázat v té politice na Donalda Trumpa, nebo to bude někdo, kdo bude se naopak chtít vrátit zase tam, kde dřív demokrati byli. Ten problém, který je, je, že velká část demografie, té, která volila demokrata, už nebude tak početná, jako byla v tuhleto chvíli, a oni si musí rozmyslet, jaké hodnoty budou vyzvat a jaké hodnoty budou prosazovat, a to je velmi, velmi neodhadnutelné, co nakonec za ty roky zvítězí, protože jsme to viděli, Donald Trump dokázal velmi rychle republikány získat na svou stranu. Uvidíme, zda někdo jiný je dokáže zase strhnout jinam, anebo bude pokračovat v politice Donalda Trumpa.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak díky moc za kontext. Martin Řezníček byl s námi. Díky, Martine, na shledanou.

Martin ŘEZNÍČEK, bývalý zpravodaj ČT v USA

Díky, hezký večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pravda, s Martinem Řezníčkem trochu jsme se odchytili od toho, co se právě děje u Kapitolu ve Washingtonu, kde právě zasedají obě kongresové komory, můžeme se ještě jednou podívat na živé záběry přímo z místa. Protestující proti tomu, jakým způsobem dopadly americké volby prezidenta, příznivci stávajícího, úřadujícího prezidenta Donalda Trumpa demonstrují přímo před budovu Kongresu, demonstrují proto, že právě teď obíhá bikamerální schůze kongresová, která má potvrdit výsledky voleb, ten oficiální počet volitelů, který se poměrně jednoznačně během voleb přelil na stranu demokratického kandidáta Joea Bidena. Tomu všemu předcházeli i projevy úřadujícího prezidenta Donalda Trumpa, který svým příznivcům sdělil, že příznat porážku v prezidentských volbách nehodlá. Budeme pokračovat v dodávání kontextu celému dění ve Washingtonu. Kryštof Kozák z katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** je teď s námi ve spojení, dobrý večer přeju.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jak se vám dívá na ty obrázky? Já samozřejmě z toho nechci dělat nějakou epochální událost, ale přece jenom, nevím, jestli pamatujeme nějakou srovnatelnou událost, že by tímto způsobem veřejnost ingerovala do schůze kongresmanů a senátorů.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Já si také nemohu vybavit, kdy naposledy vlastně veřejnost prolomila obranu a dostala se vlastně až umělá až dovnitř do do kapitolu. Nicméně zase je pravda, že jakoby americká policie a armáda má zatím situaci pevně v rukou, takže tam je možné pouze, že vlastně jako byli trochu trochu tím zaskočení, nicméně celá ta schůze Kongresu tím byla zrušená. Nějakým způsobem došlo k jejímu oficiální přerušení, to znamená, že ta oficiální certifikace těch prezidentských výsledků tím byla odložena, bohužel jakoby, když se podíváme na nějaké paralely, tak na podobné obrázky jsme zvyklí třeba z Latinské Ameriky a zejména v kontextu těch spíš autoritářtějších vůdců, kteří jakoby neváhají podporovat své příznivce až k těmto extrémním krokům.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak to je poměrně radikální tvrzení, srovnání země, která do svého erbu klade demokracii na prvním místě. Možná, prosím tedy, máte skutečně za to, pane Kozáku, že teď už je skutečně nesporné to, že Donald Trump se nestane prezidentem Spojených států, že ani Mike Pence s tím nic neudělá, ani výsledky soudních řízení kdekoliv, zkrátka už je to jisté?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak je dobré si přečíst, například pro Mika Pence muselo být velmi těžké, protože on vlastně celé 4 roky Donalda Trumpa bránil. Nicméně dnes vydal poměrně jako promyšlené prohlášení plné odkazů na otce zakladatele, ústavu, předchozí prezidenty, ve kterém v podstatě potvrdil, že on nebude tím, kdo se pokusí nějakým způsobem zvrátit ty voličské hlasy, takže i Mike Pence se v podstatě jasně vyjádřil, že Donald Trump potřebuje uznat tu porážku. Druhý nejdůležitější republikán ve Washingtonu DC Mitch McConnell, vlastně předseda Senátu, tak ten už také před nějakou dobou naznačil velmi jasně, že by se Donald Trump měl s tou porážkou smířit. To znamená, že já si jako nemyslím, že pár nebo ono to není pár, bohužel, ale Amerika je velká země, ale že tyto demonstrace mohou situaci nějak zvrátit, jestli o něčem svědčí, tak svědčí spíše o tom, že jako Donald Trump a jeho příznivci nějakým způsobem čím blíže se blíží to datum 20. ledna, to znamená inaugurace Joe Bidena, tak jsou čím dál tím zoufalejší. A v tomto kontextu ty výsledky, které přicházejí ze státu Georgie z velmi důležitých senátních voleb, kdy to vypadá velmi pravděpodobně, že demokraté získají většinu i v Senátu, tak tato jako nervozita až panika na straně těch vlastně ultrapravicovějších Trumpových příznivců jako narůstá.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Díky moc, Kryštof Kozák, prozatím prosím s námi ještě zůstaňte ve spojení. My teď zamíříme ale v mezičase přímo do Washingtonu, protože to, co se před Kapitolou odehrává, sleduje David Mířejovský. Davide, přeju dobrý den a prosím, pojďme tedy popsat sled událostí, který vedl k tomu, co teď vidíme za tvými zády.

David MÍŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Ty události nabraly poměrně rychlý spád. Kolem poledne místního času, tedy kolem šesté hodiny večer času středoevropského, promluvil ke svým stoupencům a bylo jich tady v centru Washingtonu DC už několik desítek tisíc. Prezident Donald Trump, ten je vyzval k tomu, aby právě přešli od Bílého domu k budově Kongresu a dali jasně svým zákonodárcům vědět, co si myslí o volbách, a aby podpořili v té jeho snaze změnit výsledek voleb. To proběhlo velmi rychle, lidé se přesunuli od Bílého domu k budově Kapitolu, je to nějakých 20 minut velmi pomalé chůze, když už tam bylo několik desítek tisíc lidí kolem budovy, tak několik stovek těch, řekněme, nejradikálnějších Trumpových stoupenců využilo to pódium, které už před Kongresem připraveno pro inauguraci příštího amerického prezidenta, a po tom lešení se vlastně dostali přímo k jedné z dveří, které vedou do Kongresu, a dokonce několika z nich se podařilo dostat přímo do budovy. V této chvíli probíhá velká bezpečnostní akce, jednak kolem Kongresu, ale i přímo v něm. Dokonce zákonodárci byli vyzváni k tomu, aby si všichni nasadili roušky z toho důvodu, že i uvnitř Kapitolu policie používá slzný plyn.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takže, Davide, prosím, jenom teď už se jedná skutečně o živelnou, nikým neorganizovanou akci, o které se asi v tuto chvíli nedá říci, jaký bude mít další vývoj, zkrátka, jestli se dá vůbec hovořit o plánech demonstrantů, hodlají před Kapitolou vytrvat až do konce přerušené schůze, tušíš?

David MÍŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Ono je tady několik desítek tisíc lidí, z nichž velká většina nemá naprosto žádný plán. A přišli sem prostě podpořit svého prezidenta, kterému věří, že ty prezidentské volby 3. listopadu vyhrál. O tom jsou tady naprosto přesvědčeni skutečně tisíce lidí. Pokud někdo nějaký plán, má tak jsou to menší skupinky velmi dobře organizovaných protestujících, například jsou tady přítomni možná několik stovek lidí z organizace Proud Boys, o které jsme slyšeli v těch posledních týdnech už opravdu hodně. Je to radikálně pravicová skupina a její členové jsou pravděpodobně mezi těmi, kteří se pokusili dostat dovnitř budovy Kapitolu, jsou to lidé, kteří mají za sebou určitý výcvik a hlavně podle toho, co jsem měl možnost dnes vidět v ulicích, mají velice dobré

vybavení, ať už oblečení nebo nějaké další taktické záležitosti a hlavně mají velmi dobré vysílačky, kterými se dnes celý den tady v centru Washingtonu, kde jinak vypadává telefonní signál, dokáží velice dobře domluvit a komunikovat.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

David Miřejovský vyráží sledovat, co se děje před washingtonským Kapitolem, kde aktuálně zákonodárci v obou komorách ověřují a schvalují definitivní počet volitelů. Davide, prozatím díky moc za informace, na shledanou.

David MIREJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Pěkný den.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

To ale neznamena, že bychom kapitulovali na informování o tom, co se ve Washingtonu odehrává. Kolega ze zahraniční redakce Jan Šilhan v mezíchase k nám zavítal, vítej, dobrý den.

Jan ŠILHAN, zahraniční redaktor ČT

Ano, hezký napínavý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Bude to napínavé, i když možná být nemuselo, když teď čtu 3 minuty starý vzkaz Donalda Trumpa, který říká, že všechny, kdo se shromáždili před Kapitolem, žádá, aby zůstali v klidu, hlavně žádné násilí, píše úřadující prezident. Tak možná přidejme tedy další reakce, nesou se v podobném duchu?

Jan ŠILHAN, zahraniční redaktor ČT

Ano, jedna věc je to, co říká prezident, druhá věc je, jakou to bude mít odezvu právě v tom davu a v takovéto atmosféře, která, opravdu nepřečenujme to, ale řekl bych, že v moderních dějinách to skutečně v Americe nemá obdoby. Když shrneme ty základní informace. V tuto chvíli tedy platí zákaz vycházení, respektive od šesté hodiny večerní do šesté hodiny ranní bude v celé metropoli platit zákaz vycházení, to jsou čerstvé informace od metropolitních představitelů. Možná, pokud se podíváme, protože v takovýchto situacích možná platí, že některé obrázky nebo některé fotky vydají možná za 1000 slov. Pokud je režie dovolí, mohli bychom se podívat přes počítač, přes propojení na některé fotky přímo z Kongresu, přímo z tavních sálů, pokud to vidíme, v tuto chvíli ne, nicméně ty obrázky jsou opravdu nevidané. Ano, v tuto chvíli vidíme část demonstrantů, jak vidíme, která má symbolické přestrojení původních obyvatel. Vidíme i venku před Kongresem ozbrojené vozy, lidé s americkými vlajkami, s vlajkami hlásající podporu Donalda Trumpa, s patriotickými symboly, opravdu v tuto chvíli už vidíme, ano, plynové masky, které dostali všichni zástupci Kongresu, plynové masky, které za normálních okolností jsou pod každým křeslem v Kongresu, jak ve Sněmovně reprezentantů, tak i v Senátu. Možná připojím ještě jednu informaci, která se týká bezpečnostních opatření v Bílém domě. Tam v tuto chvíli působí Národní garda, ovšem v té části, která je mimo západní křídlo, tedy té části, kde sídlí Oválná pracovna, v tuto chvíli se jak novináři, tak i pracovníci můžou volně pohybovat, nicméně ta bezpečnostní opatření samozřejmě platí a uvidíme, jak to bude v následujících minutách.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jenom už se objevují nějaké informace o tom, kdy by třeba schůze mohla pokračovat, nebo i někteří kongresmani, senátoři vyslovují se k situaci na sociálních sítích kupříkladu, nebo na to ani v takové, řekněme, atmosféře nebyl čas?

Jan ŠILHAN, zahraniční redaktor ČT

Řekl bych, že ne v tuto chvíli, když se podíváme na aktuální snímky, opravdu obě komory jsou vyklizené. I přes nějaké různé výzvy samozřejmě v tuto chvíli je velmi předčasné o tom mluvit. Jde o situaci, kdy zkrátka není možné předjímat, všichni zástupci Kongresu v tuto chvíli jsou vyklizení ven a opravdu velmi těžké, velmi těžké předvídat, těžká otázka, Tomáši.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ano, na sociálních sítích, jenom objevují se informace o zásahu záchranky v budově Kapitolu, budeme zjišťovat další informace, které by mohly vést k podrobnějším zjištěním, které bychom mohli přinést divákům ČT24, ale v mezíchase opět s námi Kryštof Kozák, prosím tedy, už jsme říkali, že je to pravda, bezprecedentní situace. Máte za to, že by právě to, že by takto veřejnost se snažila narušit jednání zákonodárců, mohlo vést k nějakým, řekněme, těm procesním komplikacím? To, že se přeruší bikamerální schůze, je to veliký problém v celém procesu předání moci?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak je to samozřejmě problém spíše technický. Tam já jako předpokládám, že dojde k nějakému zavedení pořádku a ta schůze se regulérně dokončí. Já si nemyslím, že tady jsme svědky nějaké jako přípravy vojenského puče nebo něčeho dalšího, ale jako já si myslím že, co je dobré si z té situace odnést, je, že prostě Trumpovi příznivci nikam jen tak nezmizí, představují jako, ať už se nám to líbí, nebo se nám to nelíbí, tak představují prostě výraznou politickou sílu v americké politice. A právě to, že Amerika je jako ten vlastně dvoustranný systém, tak to trochu jako maskuje zastoupení určitého typu lidí. A já si myslím, že je si dobré si uvědomit, že ti lidé Donald Trump jako jejich hrdina a svého druhu už šampion, tak tyto obrázky prostě nějakým způsobem ukazují, jaký jsou pro fungování demokracie nebezpečí, protože právě to jako pokojně předávání moci mezi skupinami lidí, kteří se navzájem vůbec nemusí nebo se jako upřímně nesnáší, je vlastně velkým výdobytkem a ukazuje se, ta současné situace ve Spojených státech ukazuje, o jak křehký proces se jedná. V řadě státech, které nemají tak hlubokou demokratickou tradici, jakoby se potom nemůžeme divit, že dochází k ještě mnohem dramatičtějším problémům.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Já jsem se na to právě chtěl zeptat. Pokud skutečně teď je, a že to tak vypadá, senátní volby v Georgii dopadnou oběma křesly pro demokraty, a tím pádem se demokratům ve spojení s prezidentským křeslem taktéž, řekněme, k nim přesunou obě komory parlamentu, a tím pádem by se mělo Joe Bidenovi zjednodušit vládnutí, aspoň tedy podle starých politických zvyklostí, zajímalo by mě, jestli máte pocit, Kryštofe, že tomu tak skutečně bude, v okamžiku, když tu vidíme takto jednoznačně se profilující a takto hlasitě se projevující politickou sílu?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

No tak já si myslím, že jako mnohem větším problémem Joe Bidena bude udržet tu velmi křehkou demokratickou většinu,

protože demokraté nebo republikánům se právě zrovna Trumpa podařilo nějakým způsobem jako držet tu, jako relativně tvrdou rukou tu jednotnou linii. Nicméně v demokratické straně je to jakoby pokrokovější, jako pokrokovější křídlo a to umírněnější křídlo a mezi nimi jako zůří poměrně jako sice jako mediální nevyhlášená, ale v podstatě válka nebo jako politický souboj svého druhu, abysme nepoužívali ty až příliš extrémní termíny. Takže je určitě pravda, že pokud demokraté získají kontrolu Kongresu, tak v prezidentské křeslo, tak je to mnohem jednodušší pro prosazování jejich agendy, nicméně nezapomínejme třeba na Nejvyšší soud, který je vlastně pevně v rukou konzervativců. To znamená, že takové jako obavy, že najednou se ze Spojených států stane nějaká jako pseudo komunistická, socialistická země, jsou jako podle mého názoru jako velmi přehnané až liché, protože jakoby ten Nejvyšší soud garantuje jako řadu základních práv včetně těch majetkových, takže z tohoto hlediska já si zas myslím, že se republikáni nemají tolik čeho obávat. Jak už tady zaznělo, mají se, myslím si, že obě strany teďka jsou spíš před těmi jako před ostrými vnitrostranickými souboji.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Míni Kryštof Kozák z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, díky moc, na shledanou.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Hezký večer, na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Stále sledujeme dění ve Washingtonu. Před malou chvílí ještě pomocí živých obrázků, kde demonstranti, kteří podporují úřadujícího prezidenta Donalda Trumpa a jeho snahu zpochybnit volební výsledky, demonstrují před budovou Kapitolu. Tomáš Klvaňa z New York University Prague je teď s námi, dobrý večer přeju, Tomáši.

Tomáš KLVAŇA, New York University Prague

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Kryštof Kozák končil odkazem na Nejvyšší soud, který po úřadování Donalda Trumpa je většinou v rukou konzervativních soudců. Jenom by mě tedy zajímalo, jaká teď je tedy podle vás role Donalda Trumpa do budoucna, na jednu stranu možná demokratický Senát, demokratický Kongres, demokratický prezident, někteří republikáni, kteří už se nejeví tak loajální jako v minulosti, a do toho ale poměrně silně a hlasitě se profilující část voličů, kteří neváhají své přesvědčení dát najevo i takto ojedinělým činem, jako je radikální demonstrace před budovu Kapitolu během schůze.

Tomáš KLVAŇA, New York University Prague

Já myslím, že to znamená, že ta Republikánská strana, která až do posledních dnů byla velmi jednotná a stála za Donaldem Trumpem, se začíná také trochu štěpit. Vidíme to už i na některých prohlášení těch senátorů, kteří kritizují tyhle excesy a kritizují Donalda Trumpa za to, že neuznává volby, a koneckonců i viceprezident Mike Pence se nechal slyšet, že on prostě nemá podle ústavy žádné právo neuznat některé ty volitele, tak, jak to po něm chce prezident naprosto neústavně, takže ta Republikánská strana se nám tu začíná jaksi štěpit na takovéto trošku více instituční křídlo, které přeče jenom nějaké ty demokratické tradice instituce a je ochotno se vlastně v tomto smyslu distancovat od Donalda Trumpa, a potom samozřejmě takové to populistické křídlo, které s ním jde na barikády. A teď se během těchto dnů pozná, jak silná ta obě křídla jsou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Vaše prvotní analýza, prosím, Tomáši, tedy co v takové atmosféře může dělat nastupující reprezentace demokratů? Jak vlastně silný mandát, i ten symbolický, který může být možná i touhle velkou demonstrací trochu zpochybněn, má pro prosazování maxima svého programu Joe Biden?

Tomáš KLVAŇA, New York University Prague

No tak má normální demokratický mandát vzešlý z demokratických voleb.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tomu rozumím, ale bude muset operovat s vůlí, která se projevuje, jak vidíme, i v ulicích.

Tomáš KLVAŇA, New York University Prague

No tak ta situace se pochopitelně časem uklidní, ale je bezpochyby, že značná část té Republikánské strany nebude uznávat Joea Bidena jako legitimně zvoleného prezidenta, a teď bude samozřejmě záležet na tom, jak silné zastoupení budou mít tito lidé v Kongresu, ale Biden bude mít většinou, i když velmi těsnou, v Senátu, ve Sněmovně reprezentantů, takže bude moci prosazovat ten svůj program a bude moci prosadit personální politiku, bude moci prosadit soudce, takže ten mandát je prostě naprosto normální a legitimní a bude samozřejmě záležet na té Republikánské straně, kam se bude vyvíjet v těch následujících několika měsících, je jasné, že Donald Trump nikam neodejde, on bude chtít být i nadále lídrem té Republikánské strany, ať už nebude v Bílém domě, no a uvidíme, jak velká část té základny půjde za ním.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Míni Tomáš Klvaňa z New Yorku University Prague, díky moc za ohlas, na shledanou.

Tomáš KLVAŇA, New York University Prague

Děkuji, na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Sledujeme obrázky, které pořizují kamery živě před budovou Kapitolu, kterak demonstranti vzali budovy Kongresu téměř ztečí, může to tak vypadat podle některých záběrů. Už jsme před časem informovali, že do budovy taktéž dorazili záchranáři, vyvezli z ní jednoho zraněného. Honzo, už tušíme, co se konkrétně odehrálo?

Jan ŠILHAN, zahraniční redaktor ČT

Ano, bohužel při tom incidentu došlo k vážným zraněním jedné ženy. Došlo tam ke střelbě, zatím nemáme podrobnosti o tom, za jakých okolností k tomu přímému incidentu došlo, ale žena v tuto chvíli je ve vážném stavu. V tuto chvíli máme zprávy o tom, že

ministerstvo obrany dementovalo zprávy o tom, že by do budovy Kongresu dorazila Národní garda. Uvidíme, jak se situace vyvine, nicméně to neznamená, že by ta situace byla o něco méně vážná. V tuto chvíli, pokud se podíváme na čerstvé reakce, řada republikánů teď vyzývá prezidenta Trumpa, že on je možná tou větší silou, která by mohla ty nepokoje svých příznivců zastavit, možná větší než jakékoliv pořádkové složky, opravdu řada republikánů /nesrozumitelné/ Kongresu teď vyzývá prezidenta, že on je tím, který může ty nepokoje zastavit, že on je tím, který má naléhat na demonstranty a zkusit je jakýmkoliv způsobem přesvědčit, aby Kongres opustili, aby zkrátka to, co se teď ve Washingtonu děje, mělo rychlý konec.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Zatím slyšeli nebo jsme četli jsme tedy výzvu Donalda Trumpa k tomu, aby všichni zůstali, řekněme, v klidu, zdrželi se násilí před budovou Kapitolu. Tímto se dají shrnout prozatím tedy veškeré reakce, které třeba z Kapitolu přicházejí, a pro zajímavost máme také informace o tom třeba, kdy by mohla být schůze, která bude ověřovat hlasy volitelů opět, řekněme, odstartována poté pauze, kterou si demonstrace vynutila?

Jan ŠILHAN, redaktor

Samozřejmě řada zákonodárců teď naléhá, že není čas. V momentě, kdy tady máme za nějakých v tuto chvíli 15 dnů inauguraci, tak zkrátka není prostor. Tam ta schůze musí tak, aby všechny procedury se stihly do inaugurace, do 20. ledna, kdy by se měl Joe Biden stát novým americkým prezidentem už formálně. Máme informace o tom, že například vlivný republikánský senátor Ted Cruz je dalším tím hlasem, který vyzývá Donalda Trumpa, aby on v tuto chvíli ihned zastavil, protože on má tu sílu, aby přiměl své příznivce, aby v počtu těch stovek, možná i tisíců členů opustili prostor před Kapitolem a aby opustili hlavně ty vnitřní prostory.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

To nezůstalo bez zajímavosti, protože byl to právě Ted Cruz, který, řekněme, v minulých dnech vyjadřoval možnost ještě přezkumu počtu volitelů, kteří se vyslovili pro Joe Bidena. Pokud bychom se podívali na tu otázku, kterou jsem kladl expertům, do jaké míry vlastně je teď vidět, že republikánská strana stojí jednoznačně stále ještě za úřadujícím prezidentem Donaldem Trumpem, dá se nějakým způsobem to postihnout třeba ve výrociích zákonodárců? Do jaké míry ten Trumpův narativ, že tyto volby mu byly ukradeny, že v nich ve skutečnosti zvítězil a má důkazy nebo minimálně míní, že ten počet hlasů, počet volitelů se nezakládá na reálných datech tak, kolik přívrženců zastává ještě podobné názory? Míněno tedy v kongresu zejména.

Jan ŠILHAN, redaktor

Dá se říct, že celá republikánská strana nejenom v kongresu je tak jako celá Amerika rozdělená a těch hlasů, kterým už dochází s prezidentem trpělivost, je, zdá se, čím dál tím víc. Přibývá těch hlasů, které vyzývají prezidenta, že by zkrátka měl přes všechno přesvědčení, které má a které opakovaně svými výroky utvrzuje, takže by se měl vzdát, měl by přijmout tu porážku, více než 2 měsíce od voleb.

Leaknout, či neleaknout? Nejsem jako Assange, říká novinář o tajných zdrojích [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Eva Soukeníková, Jolana Humpálová, RU / den: 1 813 436, Rubrika: Checkpoint, Svět, Stalo se

Juliana Assange Britové do USA nevydají. Otevřela se tak znovu debata o WikiLeaks, uniklých informacích i morálních otázkách. Co je víc – absolutní svoboda slova, nebo utajování informací i kvůli ochraně lidských životů?

Juliana Assange Britové do USA nevydají. Otevřela se tak znovu debata o WikiLeaks, uniklých informacích i morálních otázkách. Co je víc – absolutní svoboda slova, nebo utajování informací i kvůli ochraně lidských životů?

„Víte, nejsem třeba jako Julian Assange. Někdo, kdo věří, že je potřeba zveřejnit úplně všechno. V některých případech existují dobré důvody pro to, aby si stát uchoval tajemství,“ říká v Checkpointu Martin Bright, britský novinář, který stál u zveřejnění e-mailu, který dokazoval, že Američané chtěli v roce 2003 získat kompromitující materiály na několik členů Rady bezpečnosti OSN.

Assange je zakladatel, šéfredaktor i mluvčí serveru WikiLeaks, který se výrazně zapsal do historie mediální, právní i diplomatické. Jedná se o webovou stránku, která publikuje většinou utajované informace buď z prostředí vlády a diplomacie, nebo velkých korporátů. Vznikla už v roce 2006, celý svět si její existence ale začal ve velkém všimnout hlavně v letech 2010 až 2011.

Začalo to zveřejněním dvou utajovaných videí americké armády z útoků v Bagdádu. Při nich zemřelo několik lidí, a to včetně dvou novinářů agentury Reuters. Následovaly další materiály, z Iráku, Afghánistánu a na světlo se také dostaly diplomatické depeše, konkrétní komunikace mezi ministerstvy zahraničí, ambasádami a tak dále.

„Válka v Iráku byla od začátku těžce kontroverzní, proto ty materiály tolik rezonují na vládní úrovni, všechno dohromady tvoří obrovský příběh,“ říká v podcastu Jaromír Hanzal, doktorand **Fakulty sociálních věd UK**: „Je to nové, především v obsahu těch dat, pro novináře je to úžasná spousta materiálu,“ pokračuje.

Z rozhovoru s novinářem Martinem Brightem Máte nějakou hranici, kdy si řeknete, že „tohle už je přes čáru“?

„S Julianem Assangem jsem úzce spolupracoval na mnoha reportážích. To, co on a WikiLeaks udělali, je velmi důležité – poukázali na situace, kdy stát pochybil a kdy bylo potřeba to dát vědět i lidem. Nejsem si ale jistý, jestli zveřejnění informace je vždy eticky obhajitelné. Myslím si, že je potřeba být opatrný. Dřív jsem – ještě jako mladý novinář – pracoval s větší bezohledností. Obávám se, že některé dokumenty, které jsem zveřejnil, například vystavily agenty nějakému riziku. A kvůli tomu bych to, myslím, znovu neudělal. V některých článcích jsem využil informace od zpravodajských služeb a nebyl při tom dostatečně opatrný. A myslím, že novináři opatrní být musí.“

Na jedné straně stojí whistlebloweri, média a veřejnost. Druhý tábor pak představují ti, kteří s informacemi pracují a z nějakého důvodu je utajují - vlády a diplomaté.

„Potom, co se objevily WikiLeaks, dával jsem daleko méně informací do konkrétních zápisů, tím se ztratila i trochu paměť systému, ale eliminovala se hrozba, že by bylo něco prozrazeno,“ komentuje v Checkpointu osobní dopad WikiLeaks Tomáš Pojar, bezpečnostní analytika a bývalý velvyslanec v Izraeli.

Jak novináři řeší etický rozpor při zpracování takto výbušného materiálu? Poslechněte si celý díl podcastu v přehrávači v úvodu článku.

CheckpointO aktuálním světovém dění s Jolanou Humpálovou (@Jolana_H) a Evou Soukeníkovou (@eva_souk). Každý čtvrtek na Seznam Zprávách, ve Spotify i Apple Podcasts a dalších aplikacích.

Archiv všech dílů Checkpointu najdete tady, ostatní podcasty Seznam Zpráv zde. Svoje tipy, postřehy, nápady i připomínky nám pošlete na audio@firma.seznam.cz.

O Checkpointu na sociálních sítích pište s hashtagem #Checkpoint_JolEva.

Autoři [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: bubinekrevolveru.cz, Autor: Petr Adámek, RU / den: 5 000

Vystudoval střední grafickou školu v Praze. Jako scénárista spolupracuje s Českým rozhlasem – Vltava. Přispívá do časopisů Revolver Revue a Host. Věnuje se hudbě (jako textař, skladatel a zpěvák v duu s klavíristou Jiřím Marešem) a také grafice, kresbě a koláži...

Vystudoval český a německý jazyk a literaturu na **Filozofické fakultě UK**. V letech 1962–68 byl redaktorem vydavatelství Čs. spisovatel, 1964–65 spolupracovníkem a členem redakční rady časopisu Tvář (časopis zakázán komunisty v roce 1965). V letech 1968–69 redaktorem obnovené Tváře...

Galerista, kurátor, výtvarný kritik a teoretik. V letech 1980–1986 studoval soukromou internátní školu Christ's Hospital, 1986–1990 Corpus Christi College, Cambridge **University** (obor bohemistika a rusistika). Působí jako vedoucí uměleckého oddělení a kurátor v Galerii Středočeského kraje – GASK. Po maturitě na strážnickém gymnáziu a po vojenské základní službě pracoval v dělnických zaměstnáních v Praze. Od dubna 1989 žil v Paříži, kde se živil manuálními pracemi a příležitostnými překlady. V letech 1996–1997 pobýval v Praze, kde působil jako novinový a rozhlasový publicista a překladatel...

Vystudoval **Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy**, absolvoval roční stáž v Ústavu pro českou a světovou literaturu AV a náhradní vojenskou službu v nadaci Filia pro pomoc narkomanům. Krátce učil literaturu na gymnáziu a na **Fakultě sociálních věd**. V letech 1988–95 vedl Volné sdružení českých rusistů...

Studoval v letech 1967–1971 Střední odbornou školu výtvarnou a 1972–1978 **Vysokou školu** uměleckoprůmyslovou, kde dnes působí jako pedagog. Zabývá se převážně grafickým designem, plakátovou tvorbou, obaly na CD a logotypy. Revolver Revue přinesla ukázky z jeho grafických...

Studoval na **PF UK** český jazyk a hudební výchovu a na **FF UK** sanskrt a tamilštinu. Roku 1975 obdržel cenu indického velvyslance za nejlepší studentský esej (Rabindranáth Thákur a česká hudba). Vystřídal různá manuální i jiná zaměstnání, v devadesátých letech, po absolvování stáže v Oxfordu

Historik umění. Vyučil se elektromechanikem (1984), pracoval jako manipulační dělník, 1988–94 ošetřovatelem v LDN v Plzni. Roku 1994 nastoupil jako učitel výtvarné výchovy na Gymnázium F. Křížáka v Plzni, kde působí dodnes jako učitel dějin umění a filosofie. V letech 1996–2002 souběžně učil...

Básník a hudebník. Publikoval v samizdatových časopisech (Revolver Revue, Vokno aj.) a sbornících (Už na to seru, protože to mám za pár /Edice Expedice 1985/, 9x kontra. Almanach básníků pražského undergroundu /1987/ aj.), strojepisné sbírky poesie vydával vlastním nákladem...

Vystudoval žurnalistiku na **FSV UK**, v letech 1992–1994 redaktor časopisu Souvislosti. Roku 1994 spoluzaložil nakladatelství

Triáda, které dodnes řídí. V letech 2000–2001 člen redakční rady Kritického sborníku, v letech 2001–2004 redaktor Revolver Revue a Kritické Přílohy Revolver Revue... Tvůrčí formace, ustavená po zhruba dvacetileté spolupráci zakládajících členů v roce 2000 a ve víceméně nezměněné podobě tak setrvávající dodnes. KunstWerk má dva členy zakládající, jednoho člena in memoriam a proměnlivý počet členů externích. Kromě vlastní tvůrčí činnosti v oblasti výtvarného... Historička umění, ředitelka odboru památkové péče Kanceláře prezidenta republiky, zástupce Národní kulturní památky Pražský hrad. Publikuje texty z oblasti památkové péče. Knižně vydala publikace Strahovská obrazárna. Od gotiky k romantismu: Vybraná díla ze sbírek Kláštera premonstrátů na Strahově...

Vystudoval chemii na Přírodovědecké fakultě UK, byl zaměstnán jako výzkumný pracovník v Ústavu fyzikální chemie a elektrochemie ČSAV a pak ve Výzkumném ústavu pro farmacii a biochemii. Knižně vydal prózy Album (Mladá fronta 1991), Nové lázně (Mladá fronta 1992), Autobus a Andromeda... Překladatel, literární kritik, vystudoval anglistiku a filosofii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, věnuje se především britské literatuře. Publikuje v časopisech Respekt, Revolver Revue, Reflex, Tvar, A2, Živel) a denících (Lidové noviny, Hospodářské noviny ad.). Je autorem řady doslovů k překladům... Básník, překladatel a redaktor. V letech 2002 a 2003 strávil osm měsíců na postgraduálním studiu na Trinity College v irském Dublinu. Pracuje jako učitel angličtiny, vydal básnické sbírky Negativ (Host 2003), Na svobodě (Opus 2011) a Penumbra (Argo 2019)...

Studoval český jazyk a literaturu a pedagogiku na FF UK, nyní se věnuje mj. studiu lužické srbštiny na univerzitě v Lipsku. Působil jako šéfredaktor měsíčníku pro světovou literaturu Plav a podílel se na organizaci festivalu českého jazyka, řeči a literatury Šrámkova Sobotka. Živil se jako vychovatel ve výchovném... Vystudoval anglistiku a bohemistiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a na University of Texas v Austinu. Vyučoval na anglistice v Praze a v Českých Budějovicích, v současnosti je redaktorem nakladatelství Argo, kde vede edici angloamerických autorů (AAA) a edici angloamerických básníků (AAB)... Vystudovala bohemistiku na FF UK; od r. 2007 je tajemnicí a manažerkou a od r. 2012 redaktorkou Revolver Revue. Pro edici Speculum nakladatelství Plus připravila a doslovem doprovodila výbor z díla Aloyse Skoumala (Pěšinka pro podivíny, 2011); externě spolupracuje s několika nakladatelstvími...

Kunsthistorička, kritička, vystudovala FF University Palackého v Olomouci (1970–1975) a FF UK (postgraduální studium, 1978–1980). Jako redaktorka pracovala v nakladatelství Mladá fronta (1975–1980) a v nakladatelství Odeon (1985–1990), v letech 1980–1985 působila v Národní galerii v Praze (interní aspirantura). Filosof, pedagog a překladatel. Do 1990 zaměstnanec Hydrometeorologického ústavu, navštěvoval soukromé semináře Jana Patočky. Signatář Charty 77. V 70. a 80. letech se aktivně účastnil neoficiálních přednášek, přispíval do samizdatových sborníků a časopisů. Po 1990 legalizoval studium na FF UK...

Po maturitě na gymnáziu pracovala jako uklízečka, pak vystudovala divadelní a filmovou vědu na FF UK (diplomová práce Jan Grossman a Divadlo Na zábradlí v letech šedesátých, 1989). V osmdesátých letech se zároveň podílela na samizdatových a jiných alternativních aktivitách, v roce 1989 působila... Kritik, básník a překladatel. Vystudoval anglistiku a filosofii na Trinity College v Dublinu. Od roku 1995 žije v Praze a učí na Ústavu anglofonních literatur a kultur FF UK a na Katedře angličtiny na FP ZČU. Do angličtiny přeložil poezii Ivana Blatného, J. H. Krchovského, K. J. Erbeny a Petra Borkovce (From the Interior...). Vystudoval na bohemistiku a rusistiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Zabývá se hermeneutikou a fenomenologickou filosofií. Z ruštiny přeložil Šklovského vzpomínky Sentimentální cesta (Zápisky revolučního komisaře) a Golosovkerovo filosofické dílo Logika mýtu...

Vystudovala srovnávací literaturu na Graduate Center of the City University v New Yorku a germanistiku na Kolumbijské univerzitě tamtéž. V letech 2002–05 přednášela na Queens College, 2009–10 na New York University v Praze, 2011–13 na University of Texas v Austinu. Od 2013 učí na slavistice Harvard University... Teoretička a kritička umění, po maturitě (1951) byla přijata na pedagogickou fakultu (prof. Martin Salcman), od roku 1955 pracovala v časopise Výtvarné umění a externě studovala kunsthistorii. V roce 1964 přešla do nově založeného periodika Knižní kultura. Ujala se také správy galerie na Karlově náměstí a realizovala výstavy...

Vyučuje na Ústavu anglofonních literatur a kultur na FF UK v Praze; vedle toho působí jako redaktor, vydavatel a překladatel. Je autorem knih Joyce Against Theory (2010) a Subtexts: Essays on Fiction (2015), jako editor působil u knih Thresholds (2011), Praha: Feast: James Joyce in Prague (2012) a Terrain: Essays on the New Poetics (2014). Jako překladatel se věnuje současné české poezii (Olga Stehlíková, Josef Straka, Adam Borzic) a pražské anglofonní scéně (Louis Armand, Ken Nash, Thor Garcia).

Kanadský překladatel, publicista a hudebník. – Vystudoval angličtinu na University of Toronto a University of London. V letech 1967–77 žil v Československu, kde působil jako učitel angličtiny a později také zpěvák skupiny The Plastic People of the Universe (1970–72; 1977)...

Zemřel ekonom Michal Mejstřík. Podlehl koronaviru URL Automatický překlad

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: aktualne.cz RU / den: 616 630, Rubrika: Ekonomika

"Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z FSV UK, ekonoma, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce," napsal

"Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z FSV UK, ekonoma, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce," napsal dnes na sociální síti Twitter moderátor Václav Moravec.

Institút ekonomických studií na Univerzitě Karlově, který Mejstřík spoluzakládal a kde působil, potvrdil, že profesor ekonomie zemřel v 68 letech v souvislosti s onemocněním covid-19.

Mejstřík působil také na Fakultě sociálních věd a byl členem občanské iniciativy KoroNERV-20. Primárním cílem skupiny je zmenšit dopady pandemie covid-19 na českou ekonomiku. Všichni členové se na práci platformy podílejí zdarma.

Zemřel profesor Mejstřík (†68), zabil ho covid. Úmrtí kolegy nechtěl uvěřit ani Moravec [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: blesk.cz, RU / den: 787 042, Rubrika: Události

Ve věku 68 let zemřel prof. Ing. Michal Mejstřík, ekonom a profesor Univerzity Karlovy v Praze. Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor a Mejstříkův kolega z **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec. Příčinou úmrtí byl koronavirus.

Michal Mejstřík se narodil 6. června 1952. Od roku 1997 byl profesorem ekonomie Univerzity Karlovy v Praze, kde přednášel kurzy bankovníctví a financí. Tamtéž v letech 1993-2010 jako ředitel vybudoval prestižní české univerzitní pracoviště - Institut ekonomických studií **FSV UK**.

Mejstřík také působil v Národní ekonomické radě vlády a od roku 2016 jako honorární konzul Jižní Koreje.

Během pandemie covid-19

zastával také funkci člena Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu.

Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor

Václav Moravec.

Sám prý zprávě odmítal uvěřit.

Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z **FSV UK**, ekonomu, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce.

— Václav Moravec (@vaclavmoravec)

7. ledna 2021

Připravujeme podrobnosti.

Zemřel ekonom Michal Mejstřík. Podlehl komplikacím spojeným s covid-19 [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: zpraviciDNES.cz, Autor: fra, RU / den: 683 451, Rubrika: Domáci

Ve věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Podle informací serveru Forbes zemřel na komplikace s nemocí covid-19. Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra **CERGE**, působil také na **Fakultě sociálních věd**. V posledních měsících byl členem skupiny KoroNERV-20.

Rodák z Kolína byl výraznou osobností české porevoluční ekonomie. Podílel se na založení **Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium (CERGE-EI)**. Mejstřík z **CERGE** vybudoval prestižní ekonomické pracoviště, které se opakovaně umísťuje v první stovce nejlepších světových škol zaměřených na ekonomii či finance. Až do konce svého života na něm přednášel kurzy zaměřené na bankovníctví, finance a finanční trhy, corporate governance a vede výzkum. Kolegové z instituce ve čtvrtek smutnou zprávu potvrdili.

Profesor Mejstřík v letech 2009 až 2014 působil jako člen Národní ekonomické rady vlády. Od roku 2016 byl honorárním konzulem Jižní Koreje.

Během pandemie covid-19 zastával také funkci člena Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu.

Publikoval přes 150 odborných publikací, nejčastěji zaměřených na bankovníctví, privatizace, či restrukturalizace, které jsou zejména v zahraničí hojně citovány.

Foto:

Michal Mejstřík

Tomáš Krist, MAFRA

Covidu podlehl muž, díky kterému Češi lépe rozumí penězům [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Karolína Štuková, RU / den: 1 813 436, Rubrika: Byznys, Stalo se

Ve věku 68 let zemřel významný český ekonom a profesor Univerzity Karlovy Michal Mejstřík.

Zemřel jeden z nejvýznamnějších českých ekonomů a profesor na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Michal Mejstřík. Podle Institutu ekonomických studií, který sám na Univerzitě Karlově založil, podlehl pedagog nemoci covid-19. Informaci ověřil server Forbes.

Profesor stál u založení českého ekonomického centra **CERGE**. Na **Fakultě sociálních věd** navíc v roce 1993 založil Institut ekonomických studií, který následně do roku 2010 vedl jako ředitel. Postupně z něj vybudoval jedno z nejprestižnějších ekonomických pracovišť v Česku.

O jeho úmrtí informoval na svém twitterovém účtu moderátor a pedagog **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec.

Trump své věrné neztratí, za eskalaci nese zodpovědnost, říká amerikanista [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Autor: Ditta Kotoučová, RU / den: 683 451, Rubrika: Zahraničí

Ačkoli střeďeční napadení Kongresu odsoudili domácí i zahraniční političtí lídři, prezident Donald Trump si i přes eskalaci situace nadále udrží v republikánské straně podporu skalních příznivců. V rozhovoru to iDNES.cz řekl amerikanista Kryštof Kozák, podle kterého prezidentovým tvrzením o volebních podvodech věří nemalá část jeho sedmdesátí milionů voličů.

Část demonstrantů vzala ve středu útokem sídlo amerického Kongresu. Byla to „jen“ demonstrace, nebo už to lze považovat za pokus o převrat, jak incident líčí američtí komentátoři?

Myslím si, že to nebyl předem připravený pokus o státní převrat. Drtivá většina čelních politiků, včetně republikánů, jednání demonstrantů odsoudila. Pokud připravujete puč, jste většinou domluveni s ozbrojenými složkami nebo s armádou, ale nic takového se nestalo.

Pokus o puč je to možná v hlavě Donalda Trumpa, jenž by si přál, aby lid povstal a opět ho vynesl do prezidentského úřadu. Ale je to pouze fantazie, která se neopírá o realitu.

Jakou roli sehrál Trump v eskalaci situace před Kapitolem?

Situace vznikla chaoticky. Trump není znám tím, že by plánoval svoje tahy příliš dopředu. Ve chvíli, kdy vyzval své příznivce, aby šli co nejhlasitěji demonstrovat do Kapitolu, nemohl ani on předpokládat, že se jim tak snadno podaří proniknout do budovy.

Bylo násilí před budovou Kongresu překvapivé, nebo se dalo vzhledem k událostem po listopadových prezidentských volbách očekávat?

To, jak Donald Trump stále zpochybňuje výsledky voleb a trvá na svém jednoznačném vítězství, z našeho pohledu přes oceán vypadá, že mu už nikdo nemůže věřit. V USA ale dalo Trumpovi hlas přes sedmdesát milionů lidí. Velká část z nich věří, že k volebním podvodům skutečně došlo. Lze tak říct, že Trump nese za eskalaci střeďeční situace zodpovědnost.

Reagoval podle vás Trump na chování demonstrantů ve svém videu na Twitteru správně? Mohl udělat pro zklidnění situace více?

Samozřejmě že mohl udělat více. Je velmi znepokojivé, že podle zpráv z Bílého domu měl prezident v prvních hodinách z vývoje před Kapitolem radost. Potěšilo ho, že se demonstrantům podařilo proniknout do Kongresu a přerušit hlasování o certifikaci volebních hlasů.

Až na velký nátlak svých spolupracovníků, z nichž řada vyhrožovala okamžitou rezignací, svolil k natočení toho videa.

V něm sice zaznělo, že lidé mají odejít pokojně domů a respektovat policii, ale zároveň zopakoval své stanovisko, že došlo k masivním volebním podvodům a že chápe, proč jsou protestující tak naštvaní. Dokonce řekl, že je miluje za jejich oddanost.

Tušíte, co si o incidentu myslí americká veřejnost? Bojí se lidé o svou bezpečnost nebo dokonce toho, že vypukne občanská válka?

Někteří lidé se jistě bojí. Ale myslím si, že takové obavy jsou přehnané. To, že dojde k násilné demonstraci a narušení nejméně bezpečnějších prostor USA, neznamená, že dojde k výraznému rozšíření protestů a další eskalaci násilí. Zvláště v situaci, kdy Donalda Trumpa opustili všichni jeho věrní republikánští souputníci.

V této situaci jde o budoucí roli Trumpa v republikánské straně. Snaží se odejít z prezidentského úřadu s velkou pompou a způsobem, že si kultivuje své tvrdé jádro příznivců, kteří budou věřit, že ve volbách neprohrál a nadále budou prezidenta podporovat.

Příznivci Trumpa ničili techniku, kterou sebrali televizním štábům:

Je za skutečností, že Trump nechce uznat porážku ve volbách, touha kandidovat v roce 2024 znovu na post prezidenta?

Je pravda, že Trumpova budoucnost je v tomto ohledu velmi nejasná. Nelze vyloučit, že bude kandidovat on sám nebo jiný člen jeho rodiny. Mluví se také o tom, že si Trump založí vlastní konzervativní televizi, pro kterou by měl okamžitě miliony diváků. Trump má rád pozornost, vyvolávání skandálů a nebojí se ohrožovat základní principy americké demokracie. Udělá zřejmě cokoli, aby zůstal v objektivu médií.

Trumpovi zbývá do konce mandátu čtrnáct dní. Je podle vás možné, že se Kongres ještě pokusí o impeachment, tedy jeho odvolání z funkce?

Je otázka, jestli impeachment není ze strany progresivnějších demokratů spíš symbolické gesto. Tento proces nějakou dobu trvá, takže je otázka, jestli by se to dalo za čtrnáct dní formálně stihnout.

Více než polovina republikánských zástupců ve Sněmovně reprezentantů je spíše v Trumpově táboře a hlasovali proti ověření výsledků voleb. To znamená, že impeachment by neměl reálně velkou šanci na úspěch, pro jeho odsouhlasení je zapotřebí kvalifikovaná většina v obou komorách.

Existují případně i další ústavní cesty, jak prezidenta odvolat?

Uvažovalo se také o možnosti 25. dodatku americké ústavy. Pokud je prezident zjevně neschopen zastávat svůj úřad, může být nahrazen viceprezidentem. Ale to je pouze zbožné přání pokrokovějších demokratů. Nemyslím, že by republikáni byli ochotni sáhnout k tak extrémnímu kroku.

Proč?

Řada republikánů, kteří teď byli ve Washingtonu čtyři roky u moci, je spojena s Trumpovým prezidentstvím, podpořili řadu jeho iniciativ a bránili ho. Pro ně je velmi těžké najednou říct: „Trump je zcela nezpůsobilý, veškeré naše čtyřleté působení byla chyba, vedl nás potenciální šílenec a rozvraceč.“ Pro mnoho republikánů je těžké si to veřejně přiznat.

Kontroverzní středeční vystoupení Donalda Trumpa:

Sebastian Gorka DrG (Twitter)@SebGorka
07.ledna 2021 v 01:38, příspěvek archivován:07.ledna 2021 v 12:49

.@realDonaldTrump calls for peace! <https://t.co/fMXxgGga7X>

odpovědětretweetoblíbit

Co nyní čeká republikánskou stranu? Prohloubí incident její rozkol? Určitě, protože se jasně vyprofilovalo protrumpovské křídlo, které se velmi jednoduše pozná podle toho, že neustále opakuje Trumpovy a Giulianiho (Trumpův právník a někdejší starosta New Yorku, pozn. red) výroky, přestože pro to nemá žádné relevantní důkazy.

Proti nim vystupuje stále se zvětšující skupina velmi důležitých republikánů. Od Trumpa se odklonil lidé, kteří ho dlouho hájili, mimo jiné viceprezident Mike Pence, šéf republikánské většiny v senátu Mitch McConnell nebo senátor za Jižní Karolínu Lindsey Graham.

Co to pro stranu znamená do budoucnosti?

V republikánské straně se proti Trumpovi formuje silná opozice. V americkém politickém systému je velmi důležitý systém primárek. A vypadá to, že v příštích primárkách bude klán velmi vyhrcočené. Zástupci protrumpovského a protitumpovského křídla proti sobě postaví kandidáty, kteří se utkají o osud a další směřování republikánské strany.

Má viceprezident Pence, jenž se odmítl podílet na zpochybňování výsledků voleb, ambice kandidovat v roce 2024 na prezidenta?

Myslím, že o tom rozhodně může uvažovat. Říká se, že každý americký senátor vidí při pohledu do zrcadla příštího amerického prezidenta. Lidé, co se dlouho pohybují v americké politice, o takové možnosti uvažují.

Je vedoucím Katedry severoamerických studií na Institutu mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#). Zabývá se USA a Mexikem, transatlantickou vazbou či vlivem ekonomické integrace a globalizace na veřejnou politiku.

Autor publikací České probuzení z amerického snu (2019), Memory in Transatlantic Relations: From the Cold War to the Global War on Terror (2019) nebo America First: Příčiny a kontext volebního vítězství Donalda Trumpa (2020)

Vratme se k tomu, že se od prezidenta odvrátili jeho nejvěrnější spojenci. Co to pro Trumpa znamená, bude mít v republikánské straně i nadále kliku skalních příznivců?

Podle všeho to vypadá, že prezident Trump bude mít ve straně i nadále skupinu příznivců, která se možná bude pod vlivem těchto událostí dále radikalizovat. Nesmíme zapomenout, že Trump se stal prezidentem také proto, že vystupoval proti establishmentu, politickým elitám a kariérním politikům.

Jednání Pence, McConnella a dalších umírněnějších republikánů Trump nyní označí za zradu klasických politiků, kteří ho v klíčové chvíli nepodrželi. Prohlásí o nich, že to nejsou praví republikáni.

Obávám se, že u značné části republikánských voličů tato rétorika bude fungovat. Bohužel pro to existují precedenty z jiných zemí, které nejsou tak stabilně demokratické. Trump představuje charismatického vůdce, který si dokáže kultivovat tvrdé jádro fanatických příznivců, které jen tak něco nezviklá.

Kandidáti demokratů zvítězili v obou kláních senátních voleb ve státě Georgia a demokraté tak budou napříště kontrolovat kromě Sněmovny reprezentantů i Senát. Do jaké pozice to republikány na další roky staví?

Demokraté mají kontrolu jistou pouze na dvouleté období, protože v roce 2022 budou volby do celé Sněmovny reprezentantů a do třetiny Senátu. Nyní je to ale pro demokraty velmi důležité, protože Joe Biden je ve výborné pozici implementovat svoji agendu, zejména ve vnitřní a environmentální politice. Senát by mu totiž jinak jakoukoli legislativní iniciativu téměř automaticky blokoval.

Předpokládám, že v nadcházející době bude mít důležitou roli konzervativní Nejvyšší soud. Pokud dojde například k environmentálním regulacím, mohou být napadeny u soudů jako neústavní a zasahující do osobnostních práv. A bude záležet právě na Nejvyšším soudu, jenž se z hlediska republikánů stane jedinou brzdou demokratického programu.

Veškerá pozornost se nyní upírá k republikánům. Jak ale nově získanou moc ustojí demokraté, jsou jednotní?

To, jak dokážou být demokraté jednotní, bude hrát klíčovou roli. V demokratické straně existují vyhrocené frakce, pokrokovější i umírněnější. Bude záležet na tom, jak efektivně se dokážou domluvit, aby dokázali něco ze společné agendy prosadit. Je možné, že za dva roky se jim dveře příležitosti zavřou, stejně jako se zavřely pro Baracka Obamu.

Stoupenci Donalda Trumpa vtrhli do budovy Kapitolu:

Foto:

Americká policie se před budovou Kapitolu ve Washingtonu střetla s demonstranty. Příznivci prezidenta Donalda Trumpa na místě protestovali proti potvrzení volební porážky, kterou na zasedání v budově řešil Kongres. (6. ledna 2021)
Reuters

Zemřel profesor Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Bylo mu 68 let [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: lidovky.cz, Autor: ČTK, RU / den: 244 802, Rubrika: Lidé

Ve věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci potvrdila [Fakulta sociálních věd UK](#).

Foto:

Michal Mejstřík, Institut ekonomických studií [fakulty sociálních věd univerzity Karlovy](#)
František Vlček, Lidové noviny

Zemřel profesor ekonomie a bývalý člen Národní ekonomické rady vlády Mejstřík, bylo mu 68 let [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: ČTK, RU / den: 101 779

Ve věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci ČTK potvrdila [Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

Podrobnosti připravujeme.

Ve věku osmašedesáti let zemřel ekonom Michal Mejstřík [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: cnn.iprima.cz, Autor: Ftv Prima, RU / den: 79 383

Zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík. Foto: ČTK [Zavřít](#) Zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík.

Ve věku osmašedesáti let zemřel ekonom Michal Mejstřík po komplikacích s nemocí covid-19. V minulosti působil například v Národní ekonomické radě vlády. Založil také Institut ekonomických studií Univerzity Karlovy. Jeho úmrtí potvrdila [Fakulta sociálních věd UK](#).

reklama

Michal Mejstřík se narodil v Kolíně v roce 1952. Vystudoval ekonometrii na VŠE a poté pracoval na Ekonomickém ústavu České akademie věd. Od počátku 90. let byl jedním z nejvýznamnějších českých ekonomů a dlouhodobě působil v akademické sféře.

Podílel se na založení prestižního výzkumného ekonomického institutu [CERGE-EI](#), v němž působil postupně jako vědecký tajemník a výkonný ředitel. V letech 2009 až 2014 byl také členem Národní ekonomické rady vlády (NERV). Během pandemie koronaviru rovněž zastával funkci člena Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu.

Diplomat se silným názorem

„Vždy ochotný debatovat, vždy připraven argumentovat. Jeho silnou stránkou byla jeho schopnost udržet rovnováhu mezi komunikační diplomacií a silným názorem na věc,“ uvedl pro CNN Prima NEWS Mojmir Hampl, bývalý viceguvernér České národní banky. „Právě proto byl všudypřítomný a vesměs oblíbený. Jeho odchodem jsem zdrcen,“ dodal.

Mejstřík doslova vychoval jednu celou generaci českých byznysmenů. Pod jeho vedením vznikla v roce 2011 široce diskutovaná studie Rámcová strategie mezinárodní konkurenceschopnosti. Kombinovaný tým NERV a ministerstva průmyslu a obchodu společně vedený jím a náměstkem ministra zahraničí Martinem Tlapou pak rozpracoval platnou strategii mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky, oceněnou také ze strany Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Zemřel profesor Mejstřík (†68), zabil ho covid. Úmrtí kolegy nechtěl uvěřit ani Moravec [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: blesk.cz, RU / den: 787 042, Rubrika: Události

Ve věku 68 let zemřel prof. Ing. Michal Mejstřík, ekonom a profesor Univerzity Karlovy v Praze. Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor a Mejstříkův kolega z **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec. Příčinou úmrtí byl koronavirus.

Michal Mejstřík se narodil 6. června 1952. Od roku 1997 byl profesorem ekonomie Univerzity Karlovy v Praze, kde přednášel kurzy bankovníctví a financí.

Tamtéž v letech 1993-2010 jako ředitel vybudoval prestižní české univerzitní pracoviště - Institut ekonomických studií **FSV UK**.

Mejstřík také působil v Národní ekonomické radě vlády a od roku 2016 jako honorární konzul Jižní Koreje.

Během pandemie covid-19

zastával také funkci člena Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu.

Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor Václav Moravec.

Sám prý zprávě odmítal uvěřit.

Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z **FSV UK**, ekonoma, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce.

— Václav Moravec (@vaclavmoravec)

7. ledna 2021

Zdrcený šéf banky i Kalousek

„Jsem zdrcen touto zprávou. Budu vzpomínat v dobrém na profesora Michala Mejstříka.

Renesanční osobnost, expert a milý člověk. Těžko uvěřit, že není mezi námi,“ uvedl šéf Komerční banky Jan Juchelka.

Jsem zdrcen touto zprávou. Budu vzpomínat v dobrém na profesora Michala Mejstříka. Renesanční osobnost, expert a milý člověk. Těžko uvěřit, že není mezi námi.

<https://t.co/hKeOxFW8Q9>

— Jan Juchelka (@JanJuchelka)

7. ledna 2021

„Michal?! V době naší vlády můj poradce, přítel, vzdělaný, slušný a chytrý chlap. Spolu Mirkem Zámečником skvělí kuchaři, kteří dobře věděli, že nezkažené jídlo je podmínkou nezkaženého přemýšlení... Dej mu Bůh věčný mír.

Byla to opravdová osobnost,“

přidal vzpomínku šéf poslanců TOP 09 Miroslav Kalousek.

Michal?! ?? V době naší vlády můj poradce, přítel, vzdělaný, slušný a chytrý chlap.. Spolu s

@M_Zamecnik

skvělí kuchaři, kteří dobře věděli, že nezkažené jídlo je podmínkou nezkaženého přemýšlení..Dej mu Bůh věčný mír. Byla to opravdová osobnost.

<https://t.co/KZ3661KKIT>

— Miroslav Kalousek (@kalousekm)

7. ledna 2021

„R.I.P. Pan profesor Mejstřík v první vlně radil Ústřednímu krizovému štábu, jak se vypořádat s ekonomickými dopady covidu. Je mi to moc líto,“

připojil kondolenci šéf ČSSD a vicepremiér Jan Hamáček.

Zemřel profesor ekonomie a bývalý člen Národní ekonomické rady vlády Mejstřík, podlehl nemoci covid-19 [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: ČTK, RU / den: 101 779

Ve věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci ČTK potvrdila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podlehl komplikacím spojeným s nemocí covid-19.

"Jsem z toho zničený, konsternovaný. Byl to ještě mladý chlap, který se před Vánoce zajímal, kam by se dalo jet na lyže," reagoval pro HN ekonom a člen Národní ekonomické rady vlády Miroslav Zámečník. "Vždycky se s ním skvěle pracovalo, byl kdykoliv ochotný konzultovat ekonomické nápady. Nikdy nezapomenu, s jakým nasazením a úspěchem dokázal dát dohromady Institut ekonomických studií na Karlově Univerzitě a přivést do něj mladé, přemýšlivé lidi. Byl to člověk s obrovským rozhledem," dodal Zámečník.

Podrobnosti připravujeme.

Zemřel profesor ekonomie a bývalý člen Národní ekonomické rady vlády Mejstřík, podlehl nemoci covid-19 [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: ČTK, RU / den: 101 779

Ve věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci ČTK potvrdila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podlehl komplikacím spojeným s nemocí covid-19.

Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV).

V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Byl také členem expertní skupiny KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku.

Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval **Vysokou školu** ekonomickou v Praze a pak pracoval v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Po roce 1990 Mejstřík studoval na Londýnské ekonomické škole. Později se stal šéfem poradenské společnosti EEIP, v letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu, působil také dva roky jako předseda dozorčí rady ČSA.

"Jsem z toho zničený, konsternovaný. Byl to ještě mladý chlap, který se před Vánoce zajímal, kam by se dalo jet na lyže," reagoval pro HN ekonom a člen Národní ekonomické rady vlády Miroslav Zámečník.

"Vždycky se s ním skvěle pracovalo, byl kdykoliv ochotný konzultovat ekonomické nápady. Nikdy nezapomenu, s jakým nasazením a úspěchem dokázal dát dohromady Institut ekonomických studií na **Karlově Univerzitě** a přivést do něj mladé, přemýšlivé lidi. Byl to člověk s obrovským rozhledem," dodal Zámečník.

Zemřel ekonom Michal Mejstřík, podlehl Covidu [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: kurzy.cz, RU / den: 151 154, Rubrika: Z domova

Profesor ekonomie Michal Mejstřík podlehl nemoci Covid-19 ve věku 68 let. Během pandemie covid-19 byl členem Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Jako významný ekonom se podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum** a doktorské

Profesor ekonomie Michal Mejstřík podlehl nemoci Covid-19 ve věku 68 let.

Během pandemie covid-19 byl členem Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu.

Jako významný ekonom se podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium (CERGE-EI)**, působil jako člen Národní ekonomické rady vlády a od roku 2016 jako honorární konzul Jižní Koreje. Na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** založil Institut ekonomických studií.

Ve věku 68 let zemřel významný český ekonom a profesor Univerzity Karlovy Michal Mejstřík.

Zemřel jeden z nejvýznamnějších českých ekonomů a profesor na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Michal Mejstřík. Podle Institutu ekonomických studií, který sám na Univerzitě Karlově založil, podlehl pedagog nemoci covid-19. Informaci ověřil server Forbes.

Profesor stál u založení českého ekonomického centra **CERGE**. Na **Fakultě sociálních věd** navíc v roce 1993 založil Institut ekonomických studií, který následně do roku 2010 vedl jako ředitel. Postupně z něj vybudoval jedno z nejprestižnějších ekonomických pracovišť v Česku.

O jeho úmrtí informoval na svém twitterovém účtu moderátor a pedagog **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec.

Ekonom Mejstřík v posledních 25 letech působil jako externí konzultant mezinárodních organizací včetně Světové banky, Evropské komise nebo USAID.

Zároveň se podílel na více než 80 transakcích a firemních restrukturalizacích a to zejména v oblasti energetiky. Mezi ty nejvýznamnější patří akvizice českého plynárenství skupinou RWE v hodnotě 4,1 miliardy eur, na což navázalo dalších 12 let postakvizičního poradenství pro RWE.

Před jedenácti lety přijal své členství také v Národní ekonomické radě vlády (NERV), kde zodpovídal za oblast konkurenceschopnosti a zahraničního obchodu. V době pandemie covidu-19 v Česku byl členem Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu a od počátku je také členem expertní skupiny KoroNERV-20.

Svou soustrast nad úmrtím profesora vyjádřil v twitterovém příspěvku také Jan Hamáček (ČSSD), místopředseda vlády, ministr vnitra a šéf Ústředního krizového štábu. Poznamenal, že se Mejstřík v první vlně pandemie podílel na vypořádání státu s ekonomickými dopady covidu.

Zemřel ekonom Michal Mejstřík. Podlehl komplikacím spojeným s covid-19 [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: [zpravy.iDNES.cz](#), Autor: fra, RU / den: 683 451, Rubrika: Domáci

Ve věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Podle informací serveru Forbes zemřel na komplikace s nemocí covid-19. Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra [CERGE](#), působil také na [Fakultě sociálních věd](#). V posledních měsících byl členem skupiny KoroNERV-20.

Rodák z Kolína byl výraznou osobností české porevoluční ekonomie. Podílel se na založení [Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium \(CERGE-EI\)](#). Mejstřík z [CERGE](#) vybudoval prestižní ekonomické pracoviště, které se opakovaně umísťuje v první stovce nejlepších světových škol zaměřených na ekonomii či finance. Až do konce svého života na něm přednášel kurzy zaměřené na bankovníctví, finance a finanční trhy, corporate governance a vede výzkum. Kolegové z instituce ve čtvrtek smutnou zprávu potvrdili.

„Vzpomínám na něj jako na oponenta mé doktorské práce. Byl to výborný člověk. Přispěl k lepšímu vnímání institucionální ekonomiky. Veřejnosti přiblížil, jak lépe a efektivněji může fungovat stát,“ řekl iDNES.cz člen bankovní rady ČNB Aleš Michl. Michal Mejstřík je po smrti. Člověk, ke kterému jsem měl obrovský respekt. Teď je mi vážně smutno. <https://t.co/K0V5Z8evOJ>— Pavel Kohout (@KohoutPavel) January 7, 2021

Pandemie jako pomoc evoluci. Jen urychlila potřebné změny, říká ekonom Mejstřík sblížoval teorii a praxi

Ještě před měsíce se pro magazín Téma rozhovořil na téma probíhající pandemie a její ekonomických dopadů. Ve stávající krizi viděl příležitost k zrychlení digitalizace a tempa inovací.

Ekonom Lukáš Kovanda ho vzpomenu jako „osobnost, které dokázala jedinečným způsobit snoubit svět akademické ekonomie“. Kromě jiného byl klíčovým hybatelem při vydání českého překladu „Samuelsona“, vlivné ekonomické učebnice, z níž se učily celosvětově základy ekonomie celé generace ekonomů.

Mejstřík, jenž učebnici překládal, osobně žádal Williama Samuelsona, aby vypustil zmínky, jež byly k sovětské ekonomice příliš shovívavé, že to takto bude v porevolučním Československu znít směšně. „Samuelson to odmítl, zásadně odmítal měnit obsah knihy z politických důvodů,“ vzpomíná na peripetie při překladu knihy Oldřich Kýn, emeritní profesor ekonomie Bostonské univerzity.

Michal Mejstřík byl velká osobnost české národohospodářské sféry. Bez něj by byla úroveň našich ekonomických politik, a tím i životní úroveň našich občanů, výrazně nižší. Bylo mi ctí s ním spolupracovat, debatovat a mnohdy i nesouhlasit. Čest jeho památce.— Aleš Chmelař (@AlesChmelar) January 7, 2021

Profesor Mejstřík v letech 2009 až 2014 působil jako člen Národní ekonomické rady vlády. Od roku 2016 byl honorárním konzulem Jižní Koreje. Během pandemie covid-19 zastával také funkci člena Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu.

Publikoval přes 150 odborných publikací, nejčastěji zaměřených na bankovníctví, privatizace, či restrukturalizace, které jsou zejména v zahraničí hojně citovány.

R.I.P. Michal Mejstřík— Daniel Beneš (@daniel_benes) January 7, 2021

Mejstřík ekonomické znalosti zhodnocoval i v praxi. Podílel se na více než 80 transakcích a firemních restrukturalizacích a byl mimo považován za experta na energetiku. Vedl řadu týmů ve firemních restrukturalizacích, mezi nimi ČKD Dopravní systémy nebo Kongresové Centrum Praha. Od listopadu 2009 do září 2011 byl předsedou dozorčí rady ČSA.

Od března 2011 do června 2014 zastával funkci předsedy dozorčí rady nově vzniklého Českého Aeroholdingu a vedl úspěšný vyjednávací tým s EK pro relevantní otázky státní pomoci ČSA a vzniku Českého Aeroholdingu.

Foto:

Michal Mejstřík

Tomáš Krist, MAFRA

Interview Plus: Jiří Pondělíček, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

[RÁDIO](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Obrázky až do včerejška těžko představitelné vévodí posledních pár hodin předním stranám světových médií. Fotografie příznivci odcházejícího prezidenta Donalda Trampa v historickém sídle parlamentu, kde se společně fotí, bojují s policií a rabují zařízení Kapitolu. Středeční nepokoje nepřežili 4 lidé, další jsou zraněni. Potyčky vypukly poté, co Kongres zahájil schůzi, která vede k formálnímu potvrzení prezidentských voleb. Potom, co se situace uklidnila, zákonodárci se vrátili k jednání a potvrdili Joea Bidena prezidentem Spojených států. V Georgii mezitím demokraté získali 2 senátorská křesla, což jim zaručuje většinu v

obou parlamentních komorách. Témat je tedy dost a já je proberu s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem, který působí v Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ze studia Českého rozhlasu Plus zdraví Veronika Sedláčková. Pane Pondělíčku, ony ty zprávy se rojí skutečně od včerejšího pozdního večera středoevropského času, takže jich je poměrně dost, dá se krátce shrnout, co se vlastně tedy odehrálo v Kapitolu, v jeho okolí?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Došlo k tomu, že část těch příznivců prezidenta Trumpa, kteří se sešli ve Washingtonu a měli protestovat proti tomu, aby Kongres potvrdil Joe Bidena vítězem prezidentských voleb, tak část z nich vlastně překročila, nebo prorazila ty policejní zátarasy, které před vlastně budovou Kapitolu byly a po rozbítí oken tak vtrhli do samotné budovy Kapitolu, pokusili se přerušit to jednání vlastně, což se jim podařilo, obě ty komory v té chvíli vlastně jednaly o námitce proti započítání hlasů volitelů z Arizony, takže jednali separátně, jim se nakonec podařilo dokonce vniknout do jednací místnosti Senátu a tím vlastně tu schůzi na dlouhou dobu přerušit, což zřejmě byl jejich cíl podle některých náznaků, já jsem viděl fotky některých z těch tedy výtržníků, jeden měl v ruce svazek těch, vlastně takových těch plastových pout, které používá policie, takže se spekuluje, že možná cílem bylo některé zákonodárce i unést, tak jako tomu bylo v případě plánů na únos guvernérky Michiganu Gretchen Whitmerové, pardon, takže rozhodně tedy to, k čemu nakonec došlo, tak bylo narušení té schůze.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Což se podařilo. Já už jsem uvedla na začátku, že nakonec tedy se navázalo a kongresmani a kongresmanky schválili Joea Bidena formálně jako budoucího prezidenta Spojených států, ale i přesto, jak jsou teď klasifikováni ti lidé, kteří tedy násilně vnikli do budovy Kongresu Kapitolu?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak pokud vím, tak došlo k několika desítkám zatčení, ale zdaleka ne všichni, kteří tedy do budovy vnikli, tak zatčení byli, k tomu ještě samozřejmě může dojít policie, nebo tedy ty úřady mají k dispozici dostatek videozáznamů, aby mohli případně ty lidi ještě identifikovat a nějakým způsobem soudně trestat, nebo dát k soudu. Nicméně není pochyb o tom, že na rozdíl od těch lidí, kteří demonstrovali venku, což když si můžeme o jejich názoru myslet cokoliv, tak je prostě jejich právo, tak na rozdíl od nich ti, kteří porušili ty zátarasy a vtrhli do budovy, tak jsou výtržníci, někteří mluví dokonce o domácím terorismu.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Právě, jak je to klasifikované, o to mi jde, zatím nijak, zatím se vznáší nad tím otazníky předpokládám.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Aby to mohl být domácí terorismus, tak předpokládám, že by těm lidem musel být dokázán nějaký záměr, například třeba záměr únosu některých těch zákonodárců, tomu tak bylo například když FBI v září ohlásila, že se jim podařilo rozkrýt ten plán na únos guvernérky Michiganu, tak tam opravdu se mluví o domácím terorismu právě proto, že jim se podařilo zdokumentovat, že se bavili o únosu a dokonce jakémsi Lidovém soudu nad tedy...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Jsou za tím stejní nebo podobní lidé, nebo to se ještě neví?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já se domnívám, že to vyrůstá ze stejného podhoubí, některé ty fotky těch výtržníků, co vtrhli do budovy Kapitolu, tak už na Twitteru rozebírali, rozebírali lidé, kteří se na tu byl krajně pravicovou scénou specializují, identifikovali tam několik známých popíračů holocaustu, členů těch milic protivládání, takže bych řekl, že to vyrůstá ze stejného prostředí, jestli to jsou ti samí lidé, tou asi v tuto chvíli těžko říct, ale minimálně to samé jaksi myšlenkové nebo ideologické prostředí formovalo i tyto demonstranty nebo výtržníky.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Jak je vůbec možné, o tom se také teď mluví, ale jestli máte vy nějakou odpověď na to, že se dostala tolik lidí do Kapitolu, do budovy, která patří k nejméně bezpečným na světě. A já jen poznamenám, že hodně médií, i včetně třeba americké CNN, připomíná, jak těžce pomocí národní gardy byl Kapitol hlídán v období těch protestů Black Lives Matter.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Ta bezpečnost byla naprosto evidentně podceněná, protože, a je to vidět vlastně i z těch fotek a z těch záběrů, tak v té první fázi vlastně tím, kdo bránil ty zátarasy a potom tedy budovu Kapitolu, tak byla ta takzvaná Capital Police, a to jsou lidé, kteří jsou cvičeni pro úplně jiné účely, oni tam hlídají vlastně u těch bezpečnostních rámu, když tam turisté jaksi vstupují do budovy kvůli prohlídkám a jiným účelům, nebo návštěvníky kontrolují, a tak dále, čili oni jsou cvičeni třeba, aby zasáhli proti potenciálnímu teroristovi, proti jednotlivci nebo maximálně malé skupině, ale bylo vidět, že oni nemají vybavení na jaksi zvládnutí velkého davu. Jenom málo z nich mělo nějaké štíty, plexisklové nebo helmy nebo nějaké ochranné prvky, takže opravdu pak to vypadalo tak, jak vypadalo, že když už tedy došlo na to nejhorší, tak vlastně...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Použili jinou zbraň, kterou měli, tedy střelnou.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak jejich jediná možnost byla použít střelnou zbraň.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Mluví se o tom, jak je to možné, že to byla tak podceněná, přece se vědělo o tom, že se chystají tisíce příznivců Donalda

Trumpa do ulic Washingtonu, sám Donald Trump vystoupil k nim a promluvil během toho včerejšího dne ještě předtím, než se Kongres sešel k tomu formálnímu potvrzení Joea Bidena, tak jak to, že tam ta národní garda už vlastně nebyla.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

No, ono, já si myslím, že to bylo něco natolik nepředstavitelného, že by k tomu skutečně došlo, že by došlo k útoku, tedy na vlastně sídlo federální legislativy, že možná tu hrozbu nebral nikdo úplně vážně, ona byla posílena, pokud vím, policejní přítomnost v samotném Washingtonu, očekávaly se nějaké střety s policií, ke kterým koneckonců došlo vlastně už asi den předtím, kdy tam ti Trumpovi fanoušci byli na nějakém jaksi před shromáždění, ale myslím si, že možnost, že by opravdu někdo se pokusil násilím vtrhnout do budovy Kapitolu v době schůze, takže si možná nikdo nepřipouštěl a evidentně to byla chyba.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Pondělíčku, to, co teď slyšíme ze světa, jsou většinou odsuzující reakce samozřejmě na adresu toho, co se dělo ve Spojených státech amerických, myslím z úst státníků těch vrcholných prezidentů, premiérů, a tak dále, ale panuje tam nějaká shoda, že skutečně je to vina Donalda Trumpa samotného?

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já nevím, jak to ti kteří státníci pojmenovali, co vím, tak někteří se vyjadřovali velmi velmi ostře. Na sociálních sítích například Guy Verhofstadt, pokud vím, náš pan premiér to odsoudil, ale nemyslím, že úplně přímo obvinil Donalda Trumpa, ale já si myslím, že prostě ta vina je celkem těžko zpochybnitelná. Za prvé, on ty výsledky voleb napadal dlouhodobě dopředu, už před volbami tvrdil, že vyhrát může jedině v případě, že bude vítězství ukradeno. Mluvil jsem už o tom vlastně obsazení Kapitolu v Michiganu, které on vlastně chválil, vyzýval ty lidi, aby osvobodili Michigan, čili to všechno mohlo vlastně za prvé vzbudit ten pocit křivdy a za druhé v těch lidech, kteří jsou něco takového schopní a ochotní udělat, protože pořad se samozřejmě jedná o naprostou menšinu prezidentských voličů, ale ti lidé, kteří jsou takové akceschopní a jsou k ní ochotní, tak ti se cítili možná i trochu povzbuzeni tou jeho reakcí na právě ty události v Michiganu. To, že on řekl, že bude s nimi pochodovat na ten Kapitol, to je to, co slíbil v tom projevu včera, takže myslím si, že ta jeho vina za tu eskalaci, která potom vedla k těm událostem, je celkem nezpochybnitelná.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Mimoходом je zajímavá reakce sociálních sítí, konkrétně Twitteru. Americká CNN si všimla už včera večer, že například Ivanka Trumpová, dcera Donalda Trumpa, napsala, nebo označila lidi, kteří vnikli za Kapitolu, za vlastence, pak to smazala, no, a samotný Twitter poté nezablokoval účet Donalda Trumpa, takže nemůže přispívat, tak to je asi zatím nejdůraznější odpověď. Víme, že Donald Trump na sociálních sítích byl velmi aktivní.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

To je samozřejmě také bezprecedentní. A pokud jsem správně pochopil to zdůvodnění Twitteru, tak vlastně měli 2 problémy s těmi prezidentskými tweety. A první byl, že přesně, že to násilí vlastně neodsoudil, že ty lidi označil za skvělé patrioty, koneckonců i v tom videu, které potom natočil, tak mluvil o tom, tam doslova použil /nesrozumitelné/, vůči těm lidem kteří, tedy do Kapitolu vnikli. A zároveň, že opakoval ty svoje, ta svoje nařčení, pro které nemá důkazy, že ty volby mu byly ukradeny a na základě toho tedy se Twitter rozhodl, rozhodl to smazat. Opravdu možná není překvapením, když se, když si vezmeme jeho vyjádření v minulosti k podobným událostem, ať už to bylo v Charlottesville, kde mluvil o tom, že jsou dobří lidé na obou stranách, nebo kdy vlastně opakovaně odmítal odsoudit nějaké výtržnosti ze strany těch skupin, jako jsou /nesrozumitelné/, a tak dále vlastně, až v té prezidentské debatě a se vyjádřil přímo a i to vyjádření bylo takové, tedy obojaké, stand down, stand bay, čili vyčkávajte, tak to mohlo znít i trochu jako vzkaz...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Nebo výzva.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Takže rozkazy přijdou, čili, čili asi to není úplně, asi to není úplně překvapivé, že Donald Trump se vlastně takhle nadále, nadále vyjadřuje a těch lidí zastává.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Naladili jste Český rozhlas Plus, kde právě hovořím s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem. Donald Trump slíbil, že předá pokojně moc svému nástupci Joe Bidenovi. Dá se mu, myslíte, věřit je tohle to poslední násilné vzepětí jeho příznivců, kterého jsme byli svědky, myslíte?

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já se domnívám, že ono to opravdu blokovat nějak nebude, ale je otázka, jestli to ty jeho nejkrajnější příznivce uklidní. V tuhle chvíli ty vášně jsou tak vypjaté a vzednuté, že si nemyslím, že to bude úplně jednoduché. Koneckonců vlastně není to s podivem, když si vezmete, už dlouho před volbami, co prezident opakoval, pak po volbách, pak samozřejmě měl plné právo obrátit se na soudy, to asi málokdo rozumí, zpochybňuje, nicméně v okamžiku, kdy ty soudy začaly ty jeho žaloby odmítat a některé dokonce označili za svévolné, za frivolní, tak prostě bylo načase uznat, že tedy byl poražen nejpozději tedy v době, kdy ti volitelé v jednotlivých státech v prosinci, v polovině prosince hlasovali. A prezident to neudělal, naopak dál vlastně živil v těch svých příznivcích nějakou naději, že tedy ke jmenování Joea Bidena nedojde, že to zvrátí Kongres, takže pokud teďka napíše, že tedy sice si dále myslí, že volby legitimně vyhrál, ale že tedy předá moc, tak je otázka, jestli ti jeho fanoušci ho skutečně poslechnou, když jim vlastně měsíc, nebo skoro 2 měsíce vlastně slíboval, že Joe Biden se prezidentem nestane...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Protože jsou volby podvod.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Protože volby byly podvod a jemu se to podaří dokázat. A teď tedy vlastně oni najednou prostě se probudili do reality, kdy se všechno tohle ukazuje jako, jako nesmysl.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Mluví se taky o aktivaci pětadvacátého dodatku americké ústavy, ve které se praví, nebo ve kterém se praví, že viceprezident může zahájit proces s odstraněním prezidenta pro jeho nezpůsobilost k úřadu, je něco takového pravděpodobné, vždyť 20. ledna, to je za pár dnů, je inaugurace nového prezidenta.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Já se domnívám, že tady to jsou spíš symbolická gesta, samozřejmě procesně asi nevím, jestli by se to vůbec mohlo stihnout, ten pětadvacátý dodatek možná ano, protože tam myslím, že tedy vlastně teoreticky, kdyby Kongres se shodnul, tak by mohl o tom hlasovat velice rychle. Ty návrhy třeba na impeachment, tak samozřejmě tam už je to komplikovanější, protože nejdřív je potřeba tedy vlastně dát dohromady ty články obvinění...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Je to dlouhý proces.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Ten proces je dlouhý. Nicméně ono se mluví o tom, že by ho chtěli začít už jenom kvůli tomu, že vlastně je to nějaký symbol toho, že tady to je nepřijatelné a zároveň někteří mluví o tom, že by to vlastně mohlo pokračovat i po 20. lednu, protože ten proces impeachmentu krom toho, že tedy prezidenta zbavuje funkce v momentě, ve kterém tedy je potvrzen Senátem, tak zároveň mu vlastně zapovídá kandidaturu v budoucnosti, což také je považováno, nebo někteří demokraté mluví o tom, že je to pro ně důležité, aby tedy bylo jasně řečeno, že právě pro to, co udělal vzhledem k volbám, tak Donald Trump není způsobilý znovu kandidovat.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Není to, co jsme zažili v těch posledních hodinách, ale definitivní tečka přece jenom i tak za politickou kariérou Donalda Trumpa, vždyť se v Kongresu od něj odvrátili při hlasování o potvrzení nového prezidenta i dosud jeho skalní příznivci.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Já teď nebudu úplně nestranický a řeknu, že doufám, že ano, protože tady to, co se děje, tak asi opakování toho si přeje málokdo. Mě tady v tom se líbilo vyjádření, a to bylo ještě dávno tady před tím, než došlo k těm násilnostem, ale tuším, že šéfredaktor New York Post, který jinak je velkým příznivcem prezidenta Trumpa, mluví o tom, že Trump opravdu v té americké politice znamená revoluci, vidí jeho odkaz pozitivně, ten, ať už si o tom může myslet cokoliv, ten takzvaný, to vysušení bažiny a vlastně nabourání těch starých politických struktur a boj proti tomu takzvanému Deep State, tak to všechno on vnímá jako pozitivní věci. A on ho vyzval už někdy v prosinci právě v době, kdy tedy hlasovali ti volitelé a řekl, pane prezidente, myslíte na svůj odkaz, pokud teď uznáte porážku, tak prostě pořád budete tím prezidentem, který začal tu revoluci, pokud teďka prostě se rozhodnete všechno spálit, tak budete vnímán jenom jako pouhý anarchista. Američané anarchismus, anarchii a anarchisty nemají v lásce, což bylo nějaké varování. Uvidíme, jestli se potvrdí. Já se domnívám, že skutečně asi velká část i těch prezidentových příznivců, pokud se nebudeme bavit o těch úplně krajních, tak těm se ty obrázky toho násilí v budově Kapitolu líbit nebudou a mohlo by to vést k tomu, že ta pozice prezidenta mezi republikánskými voliči oslabí.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Mezi Republikánskou stranou a jejími představiteli, je v jejich zájmu, aby Donalda Trumpa udržovali třeba do těch dalších voleb?

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Tam to vypadá, že se opravdu rozhodli se s ním definitivně rozejít. Je to vidět i podle těch hlasování. Mnozí senátoři si rozmysleli dokonce i to, že by se připojili k těm námitkám, nakonec vlastně k hlasování byly na námitky akorát ve dvou státech v Arizoně a v Pensylvánii, přičemž původně vlastně 14 republikánských senátorů hrozilo, že bude podobně zpochybňovat nebo napadat i součet volitelů v Georgii, v Nevadě, v Michiganu a dalších. A tam nakonec všude vlastně se k tomu ti senátoři, kteří to původně slíbili, nepřipojili. Takže to oslabování v těch stranických strukturách je zřejmé, ale vzhledem k povaze americké politiky a vzhledem k tomu systému primárek, tak ono, pokud třeba Trump splní tu svojí hrozbu, že ti, kteří ho nepodpořili, tak za 2 roky minimálně tedy ti ve sněmovně, kteří všichni budou za 2 roky své posty obhajovat, nebo budeme muset, takže prostě proti nim podpoří v primárkách nějakého protikandidáta, či protikandidátku, to vlastně na Twitteru tím hrozil jeho, tuším, mladší syn, takže pak samozřejmě by se vidělo, pokud by si uchoval přízeň velké části republikánských voličů, tak pořád vlastně v té straně si může takto udržet vliv, protože mnoho těch křesel ve Sněmovně reprezentantů je takzvané bezpečných, čili pokud vyhraje primárky ve straně, která ten obvod prostě tradičně vyhrává, ten obvod často vyhrává rozdílem před 60 ku 30, tak v podstatě máte zaručeno, že se stanete členem nebo členkou Sněmovny reprezentantů, takže potom vlastně primárky nejsou to první, ale jsou to jedinou překážkou, kterou, která vás dělí od úřadu. No, a pokud v takovém obvodu, který často bývá samozřejmě, ještě může být ideologicky vyhraněnější, než nějaké...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Podpoří Donald Trump, nebo naopak zavrhne, tak je to důležité.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Může to být velký vliv, ano.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Hostem Interview Plus je Jiří Pondělíček z katedry severoamerických studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#). Předeslala jsem, že se tedy nedělo včera jenom něco ve Washingtonu, ale také v Georgii, a to je taky důležitá zpráva, protože tam 2 senátorská křesla, o která se bojovalo, obě získali demokratičtí kandidáti a teď to vypadá, že mají demokraté tedy většinu v obou komorách Sněmovny reprezentantů i Senátu, jaká je to zpráva pro Joea Bidena nastupujícího prezidenta?

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Já myslím, že je pozitivní, protože samozřejmě to znamená, že pro něj bude jednodušší prosadit značnou část své agendy, zároveň ale je zřejmé i vzhledem k tomu, jak vlastně ti senátoři, nebo ty senátorské volby fungují, tak je zřejmé, že v některých případech to i tak bude mít velice těžké, protože musíme si uvědomit, že senátoři, kteří jsou sice za Demokratickou stranu, ale zastupují spíše ty republikánské státy a nejlepším příkladem tady Joe Manchin, který zastupuje stát západní Virginie, tak ti

prostě nebudou naklonění nějakým úplně velkým levicovým výstrelkům, nebo například myslím, že už Joe Manchin prohlásil, že by například nepodpořil bezplatné zdravotnictví pro všechny, čili pořad to ještě není záruka, že se mu podaří všechno prosadit, ale samozřejmě to bude mít jednodušší, než kdyby kromě tedy všech demokratů, což bude muset asi stejně, by ještě musel získat třeba 2-3 republikány, takže samozřejmě to, co může prosadit, se asi posouvá mírně vlevo, ale právě díky tady těm senátorům, například Mark Kelly bude obhajovat za 2 roky svoje křeslo a kandiduje v Arizoně, což je taky stát, který teď to vypadá, že, nebo respektive v těchto volbách to bylo daleko vyrovnanější, ale třeba vzhledem k tomu národnímu průměru, tak pořad je třeba o nějaká ty 3-4 % více republikánský, tak samozřejmě ty legislativní věci, které on bude asi ochoten a schopen podpořit vzhledem ke svým voličům, nebudou zdaleka tak nalevo, jak by si možná někteří ve straně přáli.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Já jsem slyšela v našem vysílání Českého rozhlasu Plus ve Speciálu, který se týká právě dění ve Spojených státech amerických, komentátora Matyáše Zrna, který řekl dokonce, že Joe Bidenovi by možná vyhovovalo, kdyby neměli demokraté většinu i v Senátu, protože by mohl na to svést svůj neúspěšný boj nebo vedený boj s radikální levicí uvnitř Demokratické strany. Souhlasil byste s tím?

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Do jisté míry ano, protože samozřejmě on by mohl říct, já mám svázané ruce, prostě podívejte se, já bych třeba chtěl, ale realita politická je jiná, nicméně si nemyslím, že úplně tohle to tvrdit nemůže, protože právě to může svést, v uvozovkách, na ty sporné senátory, kteří prostě odmítnou podpořit nějaké krajně levicové návrhy, on si myslím, že on sám je rozhodně středový demokrat, takže si myslím, že pokud tak on třeba některé ty levicové návrhy, levicovější zkusí a pak řekne, podívejte se, v Senátu to nemá šanci, tak se pojďme dohodnout na tom, co bych teda jsme mohli dát dohromady, co má šanci projít.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Abychom byli konkrétní, aby si to taky posluchači a posluchačky možná uměli představit, tak co je takový pro Spojené státy radikální levicový návrh?

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Hodně se mluvilo o daních, hodně se mluvilo o zdravotnictví, z našeho pohledu je asi těžko něco z toho označit za radikální, protože...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Proto se na to ptám, protože Evropa je z pohledu Spojených států a některých konzervativců možná příliš nalevo.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

To samozřejmě, ono koneckonců, když se podíváte i třeba na to, co prosazoval Bernie Sanders, který byl daleko více nalevo, než Joe Biden, tak třeba v otázce daní, tak bylo daleko mírnější, než to, co Amerika zažívala v padesátých letech pod prezidentem Eisenhowerem, kdy ta nejvyšší daňová sazba byla 90 % a Eisenhower určitě nikdo nechtěl vinit z toho, že je socialista nebo komunista, takže Amerika prostě měla historicky poměrně velkou daňovou, pardon, progresi. A není vlastně tam na tom, řekl bych, nutně nic ideologického, nebo to začalo být až v těch osmdesátých letech. Co se týče zdravotnictví, tak tam naopak Amerika vždycky byla daleko méně sociální v tomhle tom než Evropa, tu daňovou progresi měla vyšší, ale zdravotnictví vlastně nikdy nebylo úplně, nebo nikdy nebylo jaksi věcí, kterou by garantoval stát, tam vlastně...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ale, pardon, to může změnit pandemie Covidu, kterou teď zažíváme, myslím náhled na to, jestli má být nebo nemá stát garantem péče o zdraví veřejnosti.

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

To samozřejmě může, nicméně tam je potom otázka, co bude Joe Biden prosazovat, on vlastně v kampani slíbil, že chce, aby byl nějaký systém veřejného, veřejné zdravotní péče dostupný pro ty, kteří chtějí a potřebují ho, čili, když to zjednodušíme do těch hesel, zatímco Bernie Sanders tvrdil Medicare for all, čili tu péči pro všechny, tak on tvrdil Medicare for all who want it, čili ti, kteří to chtějí. A je to proto, že prostě mnozí Američané, kteří mají zdravotní pojištění přes svého zaměstnavatele, tak jsou s ním spokojeni, protože ta kvalita péče není špatná. A pokud máte dobré zdravotní pojištění, tak i ta dostupnost té péče je poměrně, je poměrně slušná, takže pro mnohé ty Američany, kteří jaksí mají kvalitní zdravotní pojištění přes své zaměstnavatele, takže za to neplatí horentní sumy, za to pojištění na trhu, tak ti jsou naopak vyděšení tím, že například by si nemohli vybrat svého doktora, což byl koneckonců i jeden velký sporný bod té Obamovy reformy zdravotnictví.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Můžeme čekat s posílenou pozicí v Kongresu, že Joe Biden nějak radikálněji změní styl politiky Spojených států dovnitř nebo navenek?

Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já se nedomnívám, že dojde k nějakému radikálnímu obratu, ať už v zahraniční nebo domácí politice. Myslím, že můžeme dál čekat podobný postoj vůči Rusku. Koneckonců například to americké posilování vojenské přítomnosti v Evropě, o kterém se hodně mluvilo, zvláště ve vztahu k Polsku, tak to vlastně začalo už na konci toho Obamova druhého mandátu, kdy on, řekl bych, vystřízlivěl trochu z té naivní politiky usmířování vůči Rusku a vlastně ty smlouvy a ti první vojáci do Polska dorazili vlastně těsně před inaugurací Donalda Trumpa, takže myslím si, že Joe Biden je jako často označovaný jeden z posledních transatlantických romantiků v Demokratické straně, tak v tom určitě pokračovat bude. Určitě mluví se o tom, že bude pokračovat tlak na Čínu, i když bude třeba mít jinou povahu. Antony Blinken, který má být tedy ministrem zahraničí, tak napsal několik článků tady k tomu a mluví o tom, že Amerika by měla daleko víc využívat těch spojenečtví, takže se mluví o tom, že by se třeba mohlo obnovit to transpacifické partnerství ekonomické. Je pravda, že za poslední 4 roky ta ekonomická...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Že by se, že by se, pardon, že by se vrátil svět do těch kolejí, které jsme znali, řekl jste transatlantický romantik, jestli si to dobře pamatuju, na západ, východ, tady přeče je Čína, tady jsou úplně jiné světové globální poměry.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

To samozřejmě, tak koneckonců i to vlastně usmíření s Ruskem v Evropě Obamovi primárně mělo rozvázat ruce tak, aby mohla Amerika lépe čelit expanzi v Číně v Tichomoří, Číny v Tichomoří, což se úplně nepovedlo. Já očekávám a Joe Biden to říkal, že by chtěl zlepšit vztahy s těmi dobrými spojenci, jako je právě Evropská unie, jako je Německo. Myslím, že můžeme čekat, že bude daleko víc spoléhat nebo mluvit s Evropskou unií jako s celkem. Donald Trump vlastně poměrně dobře vycházel třeba z polské nebo země Visegrádu jako s ideologicky spřízněnějšími, tak Joe Biden bude pravděpodobně chtít mluvit spíše s celou Evropou, ale myslím si, že ty vztahy se trochu zklidní.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Říká amerikanista Jiří Pondělíček z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Díky, že jste si udělal čas. Na shledanou.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Děkuju za pozvání. Na shledanou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pěkný den přeje Veronika Sedláčková.

Zemřel profesor ekonomie a bývalý člen Národní ekonomické rady vlády Mejstřík, podlehl nemoci covid-19 [URL](#)

[Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: ČTK, Jana Klímová, RU / den: 101 779

Ve věku 68 let zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády. Informaci ČTK potvrdila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podlehl komplikacím spojeným s nemocí covid-19.

Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV).

V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Byl také členem expertní skupiny KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku.

Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval **Vysokou školu** ekonomickou v Praze a pak pracoval v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Po roce 1990 Mejstřík studoval na Londýnské ekonomické škole. Později se stal šéfem poradenské společnosti EEIP, v letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu, působil také dva roky jako předseda dozorčí rady ČSA.

"Jsem z toho zničený, konsternovaný. Byl to ještě mladý chlap, který se před Vánoce zajímal, kam by se dalo jet na lyže," reagoval pro HN ekonom a člen Národní ekonomické rady vlády Miroslav Zámečník.

"Vždycky se s ním skvěle pracovalo, byl kdykoliv ochotný konzultovat ekonomické nápady. Nikdy nezapomenu, s jakým nasazením a úspěchem dokázal dát dohromady Institut ekonomických studií na **Karlově Univerzitě** a přivést do něj mladé, přemýšlivé lidi. Byl to člověk s obrovským rozhledem," dodal Zámečník.

"Je mi to strašně líto, znali jsme se skoro čtyřicet let, vystudovali jsme spolu **Vysokou školu** ekonomickou," řekl HN Rochard Hindls, bývalý rektor VŠE a člen Národní rozpočtové rady.

"Michal byl velmi chytrý ekonom, který dokázal vybudovat skvělý Institut ekonomických studií při **UK** a poslat ho do světa. Pod jeho vedením se z institutu stala naprostá špička ekonomické a finanční teorie," uvedl Hindls.

Zemřel profesor Mejstřík (†68), zabil ho covid. Úmrtí kolegy nechtěl uvěřit ani Moravec [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: blesk.cz, RU / den: 787 042, Rubrika: Události

Ve věku 68 let zemřel prof. Ing. Michal Mejstřík, ekonom a profesor Univerzity Karlovy v Praze. Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor a Mejstříkův kolega z **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec. Příčinou úmrtí byl koronavirus.

Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze a pak pracoval v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Po roce 1990 Mejstřík studoval na Londýnské ekonomické škole. Později se stal šéfem

poradenské společnosti EEIP,

v letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu,

působil také dva roky jako předseda dozorčí rady ČSA.

Mejstřík také působil

v Národní ekonomické radě vlády

a od roku 2016 jako honorární konzul Jižní Koreje.

V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík

členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu.

Byl také členem expertní skupiny KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu

s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku.

Jak uvedl

portál časopisu Forbes ,

Mejstřík podlehl

právě covidu-19.

Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor Václav Moravec.

Sám prý zprávě odmítal uvěřit.

Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z **FSV UK**, ekonoma, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce.

— Václav Moravec (@vaclavmoravec)

7. ledna 2021

Zdrcený šéf banky i Kalousek

„Jsem zdrcen touto zprávou. Budu vzpomínat v dobrém na profesora Michala Mejstříka.

Renesanční osobnost, expert a milý člověk. Těžko uvěřit, že není mezi námi,“ uvedl šéf Komerční banky Jan Juchelka.

Jsem zdrcen touto zprávou. Budu vzpomínat v dobrém na profesora Michala Mejstříka. Renesanční osobnost, expert a milý člověk. Těžko uvěřit, že není mezi námi.

<https://t.co/hKeOxFW8Q9>

— Jan Juchelka (@JanJuchelka)

7. ledna 2021

„Michal?! V době naší vlády můj poradce, přítel, vzdělaný, slušný a chytrý chlap. Spolu Mirkem Zámečnickem skvělí kuchaři, kteří dobře věděli, že nezkažené jídlo je podmínkou nezkaženého přemýšlení... Dej mu Bůh věčný mír.

Byla to opravdová osobnost,“

přidal vzpomínku šéf poslanců TOP 09 Miroslav Kalousek.

Michal?! ?? V době naší vlády můj poradce, přítel, vzdělaný, slušný a chytrý chlap.. Spolu s

@M_Zamecnik

skvělí kuchaři, kteří dobře věděli, že nezkažené jídlo je podmínkou nezkaženého přemýšlení..Dej mu Bůh věčný mír. Byla to opravdová osobnost.

<https://t.co/KZ3661KKIT>

— Miroslav Kalousek (@kalousekm)

7. ledna 2021

„R.I.P. Pan profesor Mejstřík v první vlně radil Ústřednímu krizovému štábu, jak se vypořádat s ekonomickými dopady covidu. Je mi to moc líto,“

připojil kondolenci šéf ČSSD a vicepremiér Jan Hamáček.

Zemřel ekonom Michal Mejstřík, podlehl nemoci Covid-19 [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: ecofin.cz, Autor: Vojtěch Berka, RU / den: 3 500

Dnešek je smutným dnem pro Českou ekonomii. Ve věku 68 let zemřel profesor Michal Mejstřík, který během současné krize působil jako poradce Ústředního krizového štábu. Sám nemoci Covid-19 podlehl.

Mejstřík byl jednou z nejvýraznějších osobností české porevoluční ekonomie. Stál u zrodu Institutu ekonomických studií [Univerzity Karlovy](#) i [Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium \(CERGE-EI\)](#). Byl také členem Národní ekonomické rady vlády.

Veřejnost o jeho úmrtí informoval kolega [Fakulty sociálních věd](#) a moderátor ČT Václav Moravec.

Zemřel ekonom Mejstřík, měl podlehnout covidu. Exčlenovi Národní ekonomické rady vlády bylo 68 let [URL](#)

[Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: lidovky.cz, Autor: ČTK, RU / den: 244 802, Rubrika: Lidé

Ve věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Informaci o úmrtí potvrdil mluvčí [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#) Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení [Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání \(CERGE\)](#) a na [Univerzitě Karlově](#) založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV).

V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Byl také členem expertní skupiny KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku. Podle informací webu Forbes Mejstřík podlehl kvůli onemocnění covid-19. Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z [FSV UK](#), ekonomu, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce.— Václav Moravec (@vaclavmoravec) January 7, 2021

Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval [Vysokou školu](#) ekonomickou v Praze a pak pracoval v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Po roce 1990 Mejstřík studoval na Londýnské ekonomické škole. Později se stal šéfem poradenské společnosti EEIP, v letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu, působil také dva roky jako předseda dozorčí rady ČSA.

Foto:

Michal Mejstřík, Institut ekonomických studií [fakulty sociálních věd univerzity Karlovy](#)
František Vlček, Lidové noviny

Zemřel ekonom Mejstřík, měl podlehnout koronaviru [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: cz.sputniknews.com, RU / den: 500

Ve věku 68 let zemřel významný český ekonom Michal Mejstřík. Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra [CERGE](#), působil také na [Fakultě sociálních věd](#). V posledních měsících byl členem skupiny KoroNERV-20. Informaci ověřil server Forbes.

Aktualizujeme

Zemřel ekonom Mejstřík, měl podlehnout koronaviru

Zemřel ekonom Michal Mejstřík

[TV](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 5, Sledovanost pořadu: 65 185

Mariana NOVOTNÁ, moderátorka

V 68 letech zemřel profesor Michal Mejstřík. Dlouhodobě byl jedním z nejvýznamnějších českých ekonomů působících v akademické sféře. Na [Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy](#) založil v roce 1993 Institut ekonomických studií, který jako ředitel vedl až do roku 2010. Opakovaně působil jako konzultant mezinárodních organizací, a to například Světové banky nebo Evropské komise. Dlouhou dobu byl taky členem vedení Mezinárodní obchodní komory v České republice.

Profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen NERV, podlehl covidu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: patria.cz, Autor: ČTK, RU / den: 15 519

Aktualizováno Ve věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Informaci o úmrtí ČTK potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman.

Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV). V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Byl také členem expertní skupiny KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku. Podle informací webu Forbes Mejstřík podlehl právě covidu-19.

Mejstřík byl profesorem Institutu ekonomických studií (IES) **Fakulty sociálních věd UK** a předsedou vědecko-pedagogické rady IES. Vyučoval bankovnictví, podnikové finance, finanční trhy a další.

Narodil se 6. června 1952 v Kolíně. Vystudoval ekonometrii na **Vysoké škole ekonomické v Praze**. V letech 1990 až 1991 studoval na Londýnské ekonomické škole. V roce 1991 se stal docentem ekonomie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, v roce 1997 **profesorem ekonomie UK**.

Pracoval v Ekonomickém ústavu ČSAV. Začátkem 90. let se podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE) UK** a AV ČR, kde pracoval jako vědecký tajemník a poté výkonný ředitel. V letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu, v letech 2009 až 2011 byl předsedou dozorčí rady ČSA, v letech 2011 až 2014 předsedal dozorčí radě Českého aeroholdingu a.s. a v letech 2013 až 2014 byl členem dozorčí rady ČEZ.

V letech 2009 až 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV), na starosti měl oblast konkurenceschopnosti a zahraničního obchodu.

Byl členem rady vědeckých a správních rad a odborných organizací, například byl členem vedení a v letech 2011 až 2014 i předsedou Mezinárodní obchodní komory (ICC) ČR a členem světové rady ICC.

Od roku 2016 byl honorárním konzulem Korejské republiky v ČR.

Obdržel řadu odborných ocenění, například v roce 2009 Cenu **rektora UK** za publikaci Principy Bankovnictví, které byl spoluautorem, a v roce 2015 Cenu Jaroslava Jirsy za nejlepší učebnici roku vydanou **Nakladatelstvím Karolinum** (za publikaci Teorie a praxe bankovnictví).

Během současné pandemie koronaviru byl členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu a členem skupiny KoroNERV-20, která vznikla jako nezávislá expertní platforma spojující osobnosti z nejrůznějších oborů.

Amerikanista: Trump už předání moci blokovat nebude. Část republikánů se s ním rozhodla rozejít [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, RU / den: 88 206, Rubrika: Zahraniční

Americký Kongres ve čtvrtek potvrdil zvolení Joea Bidena prezidentem, předcházely tomu ale nepokoje příznivců dosavadního prezidenta Donalda Trumpa, kteří obsadili Kapitol – vpád si vyžádal celkem čtyři oběti. „Trumpova vina je těžko zpochybnitelná,“ říká amerikanista Jiří Pondělíček a připomíná, že Trump chválil loňské obsazení Kapitolu v Michiganu a vyzýval obyvatele, aby stát „osvobodili“.

„To všechno mohlo zaprvé vyvolat pocit křivdy a zadruhé se lidé, kteří jsou něčeho takového schopni a ochotni udělat – což je naprostá menšina prezidentových voličů –, cítili trochu povzbuzení jeho reakcí na události v Michiganu. A ve včerejším projevu jim slíbil, že s nimi bude pochodovat,“ uvádí amerikanista, který působí na Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Policie zatkla několik desítek lidí, zdaleka ale ne všechny ty, kteří do budovy vnikli. Jisté prý ale je, že ostraha Kapitolu byla podceněna a v první fázi ji zajišťovali policisté, kteří nejsou vybavení ani cvičeni na zvládnání davu, proto použili střelné zbraně.

„Na rozdíl od lidí, kteří demonstrovali venku, což je jejich právo, tak ti, kteří vtrhli do budovy, jsou výtržníci. Někteří mluví i o domácím terorismu, musel by jim ale být prokázán záměr,“ podotýká Pondělíček.

Někteří z demonstrantů se podle něj například mohli pokusit unést některého ze zákonodárců a připomíná, že FBI v září odhalila plán na únos guvernérky státu Michigan:

„Bavili se o únosu a dokonce o jakémsi lidovém soudu. Domnívám se, že to vyrůstá ze stejného podhoubí. Na fotkách z Kapitolu už na Twitteru odhalili několik známých popíračů holocaustu nebo členů protivládních milic,“ upozorňuje amerikanista.

Donald Trump už prohlásil, že 20. ledna dojde ke spořádanému předání moci. „Domnívám se, že on už to nijak blokovat nebude, ale je otázka, zda to jeho nejkrajnější příznivce uklidní. Vášně jsou tak vzedmuté, že to nebude jednoduché,“ míní.

Prezident měl podle Pondělíčka právo obrátit se na soudy, ty mu ale nedaly za pravdu a některé žaloby označily za frivolní. „Tehdy bylo na čase uznat porážku, nejpozději když v polovině prosince hlasovali prezidentští volitelé v jednotlivých státech,“ zdůrazňuje expert.

„Domnívám se, že velké části Trumpových příznivců se obrázky násilí v budově Kapitolu líbit nebudou, a mohlo by to vést k tomu, že jeho pozice oslabí. Vypadá to, že představitelé Republikánské strany se rozhodli s ním úplně rozejít,“ uzavírá Pondělíček.

Dokáže Joe Biden prosazovat svůj program? Poslechněte si v záznamu Interview Plus.

Sdílejte Celá česká společnost v něm ovšem ztrácí osobnost, které dokázala jedinečným způsobem snoubit svět akademické ekonomie, včetně

univerzitní výchovy budoucích generací ekonomů, se světem praktického hospodářského života, byznysu a ekonomické diplomacie. Úmrtí Michala Mejstříka je velkou ztrátou pro celou českou ekonomickou obec.

Mejstříkovo působení mělo mezinárodní přesah. V rámci svého akademického působení, byl řadu let ředitelem Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd UK**, zásadním způsobem formoval podobu české ekonomie po roce 1989, kdy se pozápádnila a stala se relevantním nástrojem pro rozbor a hledání hospodářskopolitických doporučení v rámci transformace a utvářející se tuzemské tržní ekonomiky. V tomto smyslu byl nepochybně jedním z otců moderní české ekonomie, kterou výrazně ovlivnil jak vlastním akademickým působením, tak výkonně a manažersky, když z pozice ředitele úspěšně vedl tým kolegů na zmíněném Institutu ekonomických studií **FSV UK**. Kromě jiného byl klíčovým hybatelem při vydání českého překladu „Samuelsona“, vlivné ekonomické učebnice, z níž se učily celosvětově základům ekonomie celé generace ekonomů (viz následující text).

Peripetie s Ekonomii : Jak Mejstřík žádal nobelistu Samuelsona, ať upraví svoji legendární učebnici

Je až neuvěřitelné, že po celé dvacáté století si ekonomická obec vystačila pouze se dvěma základními, dominujícími učebnicemi. V první půli to ještě byla kniha Principles of Economics , již na sklonku 19. století sepsal Alfred Marshall. No, a zhruba v druhé půli století pak knihovny škol a univerzít opanovala Economics Ekonomie) Paula Samuelsona.

Zemřel Michal Mejstřík, renesanční osobnost, expert a milý člověk

Ekonomie , nejúspěšnější ekonomická učebnice všech dob, se od roku 1948 se dočkala nespočetně vydání, v desítkách jazyků celého světa.

Václav Klaus, tehdejší ministr financí ČSFR, si v předmluvě k jejímu prvnímu českému knižnímu vydání v roce 1991 zavěštil, že další její vydání již nejspíše budou pocházet z pera Williama Nordhause, a nikoli tehdy téměř osmdesátiletého Samuelsona.

Ačkoliv je jako klíčový autor stále uváděn Samuelson (jde rovněž o skvělou marketingovou značku), nová vydání má na svědomí především právě profesor William Nordhaus z Yaleovy univerzity.

Klaus je ale jedním z mála lidí, kteří měli v rukou už „nulté“ české vydání Ekonomie . Překlad z šedesátých let, napsaný Ludkem Urbanem a Ritou Budínovou (později Klímovou), koloval jako interní publikace v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd, kde Klaus tehdy působil. „Předpokládané knižní vydání zhatil 21. srpen 1968,“ vzpomínal pamětník tehdejšího dění, ekonom a novinář Zdislav Šulc. „Učebnice tak na více než dvacet let zůstala pouze v podobě ústavní publikace.“

Českých peripetií kolem Samuelsonovy učebnice ale bylo víc. Když Rita Klímová – po roce 1989 československá velvyslankyně v USA – na prvotním překladu pracovala, žádala Samuelsona, aby nebyl tak příkrý k sovětské ekonomice, že pak bude snazší prosadit české knižní vydání. „Samuelson to odmítl, nechtěl měnit obsah knihy z politických důvodů,“ řekl autorovi článku k této věci Oldřich Kýn, emeritní profesor ekonomie Bostonské univerzity (sousedí přes řeku se Samuelsonovým Massachusetts Institute of Technology), jenž do Ameriky emigroval po roce 1968. Jinak však Samuelson vzpomíná na Klímovou (zemřela v roce 1993) v dobrém: „Mluvila perfektně anglicky, brooklynským přízvukem.“ Během války totiž jako děvče žila s rodiči v New Yorku.

Další peripetie přišla po sametové revoluci. Do Bostonu zavítal Michal Mejstřík, později ředitel Institutu ekonomických studií Univerzity Karlovy a člen Národní ekonomické rady vlády (NERV). „Myslím, že u nás i přespával,“ vybavuje si Kýn. Mejstřík, jenž učebnici nově překládal, žádal Samuelsona, aby pro změnu vypustil zmínky, jež byly k sovětské ekonomice příliš shovívavé, že to takto bude v porevolučním Československu znít směšně. „Samuelson zase odmítl, zásadně odmítal měnit obsah knihy z politických důvodů,“ říká Kýn. Tentokrát už český překlad knižně vyšel.

Zemřel ekonom Michal Mejstřík, rodák z Kolína a bývalý člen NERV. Podlehl covidu [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: denik.cz, Autor: ČTK, RU / den: 515 053, Rubrika: Česko

Ve věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík, kolínský rodák. Informaci o úmrtí potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV).

„V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Byl také členem expertní skupiny KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku. Podle informací webu Forbes Mejstřík podlehl právě covidu-19.“

Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval **Vysokou školu** ekonomickou v Praze a pak pracoval v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Po roce 1990 Mejstřík studoval na Londýnské ekonomické škole. Později se stal šéfem poradenské společnosti EEIP, v letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu, působil také dva roky jako předseda dozorčí rady ČSA.

Odešel profesor ekonomie Michal Mejstřík, člen NERV i KoroNERVu. Podlehl covidu [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: kurzy.cz, RU / den: 151 154, Rubrika: Investice

Ve věku 68 let zemřel profesor a ekonom Michal Mejstřík. Podlehl covid-19. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií.

Aktualizováno Ve věku 68 let zemřel profesor a ekonom Michal Mejstřík. Podlehl covid-19. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV). V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Byl také členem expertní skupiny KoronERV-20, která vznikla loni v březnu s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku.

Mejstřík byl profesorem Institutu ekonomických studií (IES) **Fakulty sociálních věd UK** a předsedou vědecko-pedagogické rady IES. Vyučoval bankovníctví, podnikové finance, finanční trhy a další.

'Dnešní zpráva o úmrtí pana profesora Michala Mejstříka mě velice zasáhla. Znali jsme se od roku 1995, kdy jsem začal studovat Institut ekonomických studií **Univerzity Karlovy**, který vypílal z ničeho a který se pod jeho mnohaletým vedením neuvěřitelně pozvedl na úroveň jednoho z nejšířších **univerzitních** institutů nejen v České republice. Pan profesor mi vedl diplomovou i rigorózní práci, několik let jsem mu asistoval s výukou finančních předmětů v rámci doktorského studia a v posledních letech také pravidelně potkával na vědecko-pedagogické radě, kam mě sám nominoval. Jsem vděčný za to, že jsem ho mohl tak blíže poznat. Byl to neskutečně vzdělaný, rovný a energický chlap! Vzdávám obrovskou čest jeho památce, navždy zůstane v mé mysli i srdci. Děkuji Vám, pane profesore!' posílá osobní vzkaz Tomáš Jaroš, generální ředitel Patria Finance.

Michal Mejstřík se narodil 6. června 1952 v Kolíně. Vystudoval ekonometrii na **Vysoké škole ekonomické v Praze**. V letech 1990 až 1991 studoval na Londýnské ekonomické škole. V roce 1991 se stal docentem ekonomie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, v roce 1997 **profesorem ekonomie UK**.

Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z **FSV UK**, ekonoma, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce.

Zveřejnil(a) Václav Moravec dne Čtvrtek 7. ledna 2021

Pracoval v Ekonomickém ústavu ČSAV. Začátkem 90. let se podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělání (CERGE) UK** a AV ČR, kde pracoval jako vědecký tajemník a poté výkonný ředitel. V letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu, v letech 2009 až 2011 byl předsedou dozorčí rady ČSA, v letech 2011 až 2014 předsedal dozorčí radě Českého aeroholdingu a.s. a v letech 2013 až 2014 byl členem dozorčí rady ČEZ.

V letech 2009 až 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV), na starosti měl oblast konkurenceschopnosti a zahraničního obchodu.

Byl členem řady vědeckých a správních rad a odborných organizací, například byl členem vedení a v letech 2011 až 2014 i předsedou Mezinárodní obchodní komory (ICC) ČR a členem světové rady ICC.

Od roku 2016 byl honorárním konzulem Korejské republiky v ČR.

Obdržel řadu odborných ocenění, například v roce 2009 Cenu **rektora UK** za publikaci Principy Bankovníctví, které byl spoluautorem, a v roce 2015 Cenu Jaroslava Jirsy za nejlepší učebnici roku vydanou **Nakladatelstvím Karolinum** (za publikaci Teorie a praxe bankovníctví).

Během současné pandemie koronaviru byl členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu a členem skupiny KoronERV-20, která vznikla jako nezávislá expertní platforma spojující osobnosti z nejrůznějších oborů.

Foto: repro ČT24, kde byl profesor Mejstřík 11. 9. 2020 hostem pořadu Události, komentáře

Zemřel profesor Mejstřík (†68), zabil ho covid. Úmrtí kolegy nechtěl uvěřit ani Moravec [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: blesk.cz, RU / den: 787 042, Rubrika: Události

Ve věku 68 let zemřel prof. Ing. Michal Mejstřík, ekonom a profesor Univerzity Karlovy v Praze. Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor a Mejstříkův kolega z **Fakulty sociálních věd** Václav Moravec. Příčinou úmrtí byl koronavirus.

Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze a pak pracoval v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Po roce 1990 Mejstřík studoval na Londýnské ekonomické škole. Později se stal šéfem

poradenské společnosti EEIP,

v letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu,

působil také dva roky jako předseda dozorčí rady ČSA.

Mejstřík také působil

v Národní ekonomické radě vlády

a od roku 2016 jako honorární konzul Jižní Koreje.

V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík

členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu.

Byl také členem expertní skupiny KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu

s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku.

Jak uvedl

portál časopisu Forbes ,

Mejstřík podlehl

právě covidu-19.

Zprávu o jeho úmrtí zveřejnil na svém twitteru moderátor

Václav Moravec .

Sám prý zprávě odmítal uvěřit.

Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z **FSV UK**, ekonoma, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce.

— Václav Moravec (@vaclavmoravec)

7. ledna 2021

Zdrcený šéf banky i

Kalousek

„Jsem zdrcen touto zprávou. Budu vzpomínat v dobrém na profesora Michala Mejstříka.

Renesanční osobnost, expert a milý člověk. Těžko uvěřit, že není mezi námi,“ uvedl šéf Komerční banky Jan Juchelka.

Jsem zdrcen touto zprávou. Budu vzpomínat v dobrém na profesora Michala Mejstříka. Renesanční osobnost, expert a milý člověk. Těžko uvěřit, že není mezi námi.

<https://t.co/hKeOxFW8Q9>

— Jan Juchelka (@JanJuchelka)

7. ledna 2021

„Michal?! V době naší vlády můj poradce, přítel, vzdělaný, slušný a chytrý chlap. Spolu Mirkem Zámečником skvělí kuchaři, kteří dobře věděli, že nezkažené jídlo je podmínkou nezkaženého přemýšlení... Dej mu Bůh věčný mír.

Byla to opravdová osobnost,“

přidal vzpomínku šéf poslanců TOP 09 Miroslav Kalousek.

Michal?! ?? V době naší vlády můj poradce, přítel, vzdělaný, slušný a chytrý chlap.. Spolu s

@M_Zamecnik

skvělí kuchaři, kteří dobře věděli, že nezkažené jídlo je podmínkou nezkaženého přemýšlení...Dej mu Bůh věčný mír. Byla to opravdová osobnost.

<https://t.co/KZ3661KKIT>

— Miroslav Kalousek (@kalousekm)

7. ledna 2021

„R.I.P. Pan profesor Mejstřík v první vlně radil Ústřednímu krizovému štábu, jak se vypořádat s ekonomickými dopady covidu. Je mi to moc líto,“

připojil kondolenci šéf ČSSD a vicepremiér

Jan Hamáček .

Štědrodenní přání vystřídala lítost

Viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Radek Špicar jen hlesl:

„Vůbec nevím, co mě to napadlo. Na Štědrý den jsem mu napsal, že mu děkuji za všechno, co pro nás v životě udělal... Je mi to strašně líto.

Málokdo v mém profesním životě sehrál tak důležitou roli jako Michal.“

Se vzpomínkou na Michala Mejstříka se přidávají další. Třeba vicepremiérka

Alena Schillerová

(za ANO).

„Zpráva o úmrtí Michala Mejstříka mě velmi zasáhla. S panem profesorem jsem měla příležitost několikrát diskutovat o odborných tématech, a to vždy na korektní úrovni. Jeho blízkým vyjadřuji upřímnou soustrast,“

uvedla.

Senátor a prezidentský kandidát

Jiří Drahoš

pak uvedl:

„Velmi smutná zpráva. Profesor Michal Mejstřík pro mě byl jedním z nejrespektovanějších ekonomů, které naše země v poslední době měla. Čest jeho památce!“

Soustrast pozůstalým vyjádřila rovněž skupina KoroNERV-20. „Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast. Profesor Mejstřík byl úžasný člověk. Byl pro nás vším. Inspirací, motivací, rádcem i přítelem. Celý život všem ochotně pomáhal,“

stojí ve vyjádření zasláném ČTK. Ekonomka Helena Horská, členka KoroNERV, na twitteru zmínila, že Mejstřík byl člověkem dobré vůle a aktivním členem skupiny KoroNERV, který neváhal ostatní krotit, ale i povzbuzovat v práci.

Podle ekonoma Lukáše Kovandy, nynějšího člena pracovní skupiny NERV, je úmrtí Mejstříka

velkou ztrátou pro českou ekonomickou obec.

Dokázal podle něj jedinečným způsobem snoubit svět akademické ekonomie, včetně univerzitní výchovy budoucích generací ekonomů, se světem praktického hospodářského života, byznysu a ekonomické diplomacie. „Nepochybně byl jedním z otců moderní české ekonomie,“ uvedl Kovanda.

Na kolegu a přítele dnes vzpomněl při zahájení tiskové konference prezident Hospodářské komory ČR Vladimír Dlouhý. „Byl to velmi zdatný ekonom a skvělý organizátor, člen všech národních ekonomických rad vlády. Čest jeho památce,“ řekl.

První věty bývají nejtěžší. Kde sebrat sílu, kde začít, když skončilo něco, co skončit nemělo. Michal Mejstřík tady vždy prostě nějak byl, byl u všeho, jako jakási konstanta, pevná struktura. Vítal mě první den na škole, kterou spoluzakládal – Institut ekonomických studií (který se mezitím dostal na světovou úroveň) založil a řídil desetiletí. Gratuloval mi na mých promociích a osobně mě dokopal dodělat doktorské studium, byl v každém NERV, co zde kdy byl. Zakládal Leadership Forum, které se ještě v hlubokých a divokých devadesátkách spolu s Georgetownskou univerzitou stavělo za etiku v podnikání. Navíc měl krásnou rodinu v pohádkovém místě kousek za Prahou, kterou též všichni znali – pro jejich pohostinství a otevřenost.

Když mluvil profesor Mejstřík, všichni napjatě a pozorně poslouchali. Jeho výklad byl stejně tak poutavý jako strukturovaný, takže stačilo nedávat chvíli pozor a člověk už se nechytal. Byl to ekonom se srdcem, kterého měli rádi všichni napříč spektrem. Nikdy jsem ho neviděl našťavaného, hádavého nebo arogantního. Vychoval – a to doslova – generaci nejen ekonomů, ale i podnikatelů, akademiků a lidí, kteří skončili v politice nebo státní správě. A vychoval proto, že nás neučil, ale opravdu vychovával – nejen svou nikdy nezpochybnou erudicí, ale svou pečlivostí, poctivostí, a schopností. O tom se diskutovalo často – dělat šílené kvantum věcí najednou. A vše pořádně. Já osobně jsem si o tom chlapovi myslel, že dělá nějaké záhadné operace s časem, protože se mi zdálo, že jeho den má tak třikrát víc hodin než u normálních smrtelníků. A každá hodina využita asi tak, jak by každý z nás snil, že by sám chtěl umět využívat každou vteřinu.

Vzpomínám si, jak nám vedl diplomové práce, prolistoval za několik vteřin, řekl něco se smyslu: "Hele, dobrý, ale na straně XY máte chybu, protože zapomináte na důchodový efekt u Slutského rovnice." Vzal další a byl se stostránkovou publikací rovněž hotový za půl minuty i s komentáři, které byly, ehm, až příliš přesné. Vzpomínám si, jak jsem sledoval otevřená ústa svých spolužáků, jak sedali do lavic jeden po druhém a jak nevěřičně koukali, jak někdo během vteřiny byl schopen přesně trefit to, s čím se oni mordovali více než rok. Přitom jsme si všichni byli jisti, že práce předem nečetl. Tak takhle to dělal. Mirek Zámečník, jeden další z ligy nejlepších ekonomů, co tu máme, se mi jednou přiznal, že Michala Mejstříka podezírá z geniality.

Tak například Institut ekonomických studií, velikou mašinerii, řídil naprosto skvěle, byť v té době měl tisíce jiných věcí. Překládal spolu s Václavem Klausem "Samuelsona", naší tehdejší bibli ekonomie, rozuměl bankovníctví, byl velkým expertem na kapitálové trhy, uměl tu složitou matematiku - ale zároveň byl praktický a podílel se na mnoha významných transakcích v dějinách našeho hospodářství. Málokdy stál přímo na prvním místě viditelnosti, o to mu nikdy nešlo, vždy to byl intelektuální dřič, který nejen věděl a přemýšlel, neúnavně doporučoval literaturu, vždy věděl komu zavolat, skoro pokaždé chodil pozdě, a přesto mu to nikdo nikdy nevyčetl, protože i tak byl napřed a nikdo mu nikdy nemusel nic vysvětlovat a už hýřil nápady a brzdil ty scestné. A zase nikdo nevěděl, jak to dělá, ale dělal to dokonale. Mít Michala Mejstříka na palubě znamenalo mít giganta na vaší straně. Každému zvedal telefon a všemu se věnoval s neuvěřitelnou (ano, neuvěřitelnou) důkladností a akademickou hloubkou, která však zároveň uměla vyplout napovrch a dělat byznys a posouvat věci kupředu. Byl darem pro každou poradnu.

Byl to zároveň přítel. Vzpomínám si, jak jsem oslavoval, když si se mnou a mojí ženou potykal. Byl i se svou šarmantní ženou na pohřbu mé milé ženy. Nyní opět polykám slzy a zapaluji svíčky.

Nějak jsme v té koronové krizi zapomněli na všechny její oběti. Psychologové by nám snad vysvětlili, jak jsme náš žal zástupně utápěli v stesku ekonomickém, o kterém se přeci jen truchlí lépe, protože to tolik nebolí. Tolik ne. Jenže teď už to nejde. Teď odešel doyen naší generace, energický, vsudypřítomný, tiše hlasitý a v plné síle. Covid si vyžádal velkou oběť - člověka, který proti pandemii s takovým nasazením bojoval. Upřímnou soustrast rodině a všem přátelům, žákům a lidem, a nám všem, kteří jsme k němu vzhlíželi. Za všechny NERVy, za KoroNERV-20, za naše bankovníctví a kapitálový trh, za pivní partu ekonomů, kterou měl tak rád, za **Fakultu sociálních věd** a za **CERGE**, za Leadership Forum, za ekonomy, ekonomiky podnikatele a podnikatelský, za dějiny české ekonomie, do kterých ses nezaměnitelně zapsal, za tento národ, mohu-li za nás všechny: Michale děkujeme ti za všechno, co jsi pro nás a s námi udělal, co jsi nás naučil a jaký jsi byl. Ať je ti tvá další cesta, už vůbec ne ekonomická, snadná, a ať tě tvé nové působiště přivítá se stejnou vervou, kterou jsi ty dával správným věcem. Kdybych mohl někoho navrhnout na nejvyšší cenu, která se na této zemi může dát, navrhuji tebe. Buď s Bohem. Kdosi moudrý mi řekl, že člověk neumírá najednou, ale s každým úmrtím blízkého kousek. S tebou jsme umřeli hodně.

Zemřel ekonom Michal Mejstřík, měl covid: Truchlí po něm i Moravec a Kalousek [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: extra.cz, Autor: Klára Šimšová, RU / den: 680 431, Rubrika: Michal Mejstřík

Michal Mejstřík vystudoval VŠE v Praze a pak působil v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Studoval také na Londýnské ekonomické škole a pak se stal šéfem poradenské společnosti EEIP. Mimo jiné působil i jako předseda dozorčí rady ČSA a od roku 2016 byl honorárním konzulem Jižní Koreje. Minulý rok se stal jedním z členů ekonomického týmu Ústředního krizového štábu a byl jedním z expertů v skupině KoroNERV-20, která měla za cíl zmenšovat dopady pandemie na českou ekonomiku.

Ve věku 68 let bohužel zemřel a podle časopisu Forbes se Mejstřík před smrtí pral právě se zákeřným covidem-19, který sužuje celý svět. Václav Moravec, jeho kolega z **Fakulty sociálních věd**, odmítal uvěřit tomu, že je jeho kamarád po smrti.

Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z

nich je úmrtí ctěného kolegy z **FSV** UKekonomapřítele prof. Michala

Mejstříka. Čest jeho památce.

— Václav Moravec (@vaclavmoravec) January

72021

Šokován byl i bývalý ministr financí Miroslav Kalousek. Mejstřík působil jako jeho poradce. Byl mu navíc také dobrým přítelem.

Michal?! ?? V době naší vlády můj poradce, přítel, vzdělaný, slušný a chytrý chlap.. Spolu s @M_Zamecnik skvělí kuchaři, kteří dobře věděli, že nezkažené jídlo je podmínkou nezkaženého přemýšlení..Dej mu Bůh věčný mír. Byla to opravdová osobnost. <https://t.co/KZ3661KKIT>

— Miroslav Kalousek (@kalousekm) January 7, 2021

Trump spáchal ten největší hřích. Historici ho zařadí mezi vůbec nejhorší prezidenty, říká amerikanista

Pondělíček [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Ondřej Houska, RU / den: 101 779

Trumpův vztah k demokracii a k oponentům byl vždy takový, jaký vidíme teď. To, že jeho stoupenci zaútočili na americký Kongres, tedy nespadlo z čistého nebe, říká v rozhovoru pro iHNed.cz amerikanista Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

"Nikdo z historiků nebude za 50 let řešit, jestli hrubý domácí produkt za Trumpa rostl o dvě desetiny procenta rychleji než za Baracka Obamy. To, co přetrvává, bude to, co je skutečně důležité – v jaké kondici byla americká demokracie, když Trump předával moc," upozorňuje Pondělíček.

Stalo se někdy, že by dav násilně vnikl do Kongresu?

Nikdy. V roce 1814 Kapitol, sídlo Kongresu, obsadila britská armáda. A během občanské války, kdy budova procházela velkou rekonstrukcí, tam byli ubytováni vojáci a také tam byla polní nemocnice. Ale že by byl takto napaden davem, k tomu nikdy nedošlo.

Objevují se názory, že Trump si těmito událostmi pokazil svůj jinak celkem dobrý odkaz, kdy sice používal nevybíravý slovník, ale jinak se během čtyř let u moci choval standardně a měl úspěchy. Na druhou stranu oponenti tvrdí, že toto vyústění jeho prezidentství je logické vzhledem k tomu, jak se ve funkci čtyři roky choval. Jak to vidíte vy?

Trump se takto skutečně choval vždy. To, že odmítá uznat porážku a je ochoten udělat prakticky cokoli, nespadlo z čistého nebe. Když loni na jaře lidé obsazovali sídlo zákonodárního sboru státu Michigan, ještě je povzbuzoval. Jeho vztah k demokracii a k oponentům vždy byl takový, jaký vidíme teď. Nechci mu upírat zásluhu v některých konkrétních oblastech, třeba pokud vydrží proces sbližování Izraele a některých arabských zemí. Ale hlavním negativem Trumpa vždy byl jeho vztah k demokracii, jejím institucím a k demokratickým hodnotám.

Jak ho jednou budou hodnotit historici?

V žebříčku amerických prezidentů bude patřit na úplný chvost. A to i kvůli tomu, co se odehrálo v Kongresu. Neschopnost uznat porážku ve volbách a předat moc je ten největší hřích, jakého se americký prezident může dopustit. Nikdo z historiků nebude za 50 let řešit, jestli hrubý domácí produkt za Trumpa rostl o dvě desetiny procenta rychleji než za Baracka Obamy. To, co přetrvává, bude to, co je skutečně důležité – v jaké kondici byla americká demokracie, když Trump předával moc. A ta kondice prostě dobrá není. Není divu, že jedno z vůbec nejhorších hodnocení má mezi historiky prezident James Buchanan, který řadou chyb přispěl k vypuknutí občanské války.

Myslím si proto, že historie k Trumpovi milosrdná nebude.

Trump v reakci na násilnosti slíbil, že 20. ledna pokojně předá moc. Stále ale prohlašuje, že mu Joe Biden vítězství ve volbách ukradl. Očekáváte, že z Bílého domu skutečně dobrovolně odejde?

Podle mě ano. Otázkou ale je, co udělají jeho radikální stoupenci. Jsou to lidé, kterým už půl roku před volbami říkal, že prohrát může jen podvodem, a od voleb opakuje, že právě jen kvůli podvodům prohrál. A až do nynějška je udržoval v přesvědčení, že

Joe Biden se prezidentem prostě nestane. Tvrdil, že tomu zabrání soudy, pak že Nejvyšší soud, republikáni v jednotlivých státech, kteří nepotvrdí výsledky z volebních místností, a posléze, že tomu zabrání Kongres. Mnozí lidé se tak teprve dnes probudili do světa, kde si začínají uvědomovat, že Biden prezidentem skutečně bude. Trump sice slíbil, že moc předá, ale jestli to uklidní jeho nejradikálnější příznivce, když jim stále opakuje, že byl o vítězství okraden, to těžko soudit. Spíš si myslím, že ne.

Co říkáte na tvrzení, že svůj díl viny za útok na Kongres má i opačný tábor, tedy příznivci radikální levice? V rámci protestů za práva černochů Black Lives Matter také docházelo k násilnostem. Platí, že jde o dva extrémní a jeden je za osmáct a druhý bez dvou za dvacet?

Rozhodně nechci hájit jakékoliv násilné protesty, ale prostě je rozdíl vyrabovat obchod a napadnout sídlo federální vlády. To nejde srovnávat ani omylem. Zadruhé, všichni význační demokraté tehdy říkali, že sice chápou důvody demonstrací, ale rozhodně odsuzují jakékoliv násilnosti. Říkala to třeba i Ilhan Omarová, která je považována za jednu z vůdkyň extrémně levicového křídla demokratů. Kdežto u republikánů je tomu jinak.

Trump svými výroky k násilnostem nepřímo ponoukal, třeba když demonstrantům před jejich útokem na Kongres řekl, že musí ukázat sílu.

Ale platí něco takového i o jiných význačných republikánech?

Ano. Můžeme jmenovat Louieho Gohmerta, člena Sněmovny reprezentantů, který podal žalobu, aby soud umožnil viceprezidentu Penceovi počítat volitele podle vlastního uvážení. Tu žalobu prohrál a následně v televizi prohlásil, že pokud se tím odmítá zabývat soud, budou se tím muset zabývat obyčejní Američané a vzít to do vlastních rukou. A ještě je vyzval, že musí být stejně násilní jako Black Lives Matter. To je ohromný rozdíl. Neznám jediného demokrata v Kongresu nebo kandidáta na prezidenta, který by řekl – mně se rabování líbí, myslím si, že přesně takto to lidé musí vzít do vlastních rukou. U republikánů se ale ve vztahu k výsledku voleb přesně takové hlasy objevovaly.

Někteří z republikánů, kteří podporovali Trumpovy lži o volebních podvodech, po útoku na Kongres Trumpovu prohru uznali. Republikáni zároveň ve stejný den prohráli obě volby do Senátu ve státě Georgia. Znamená to, že Trump začíná ztrácet vliv na stranu, kterou až dosud naprosto pevně ovládal?

Špičky strany se od něj odvrátily, ale ještě nevíme, jak to bude s řadovými voliči. Američané obecně neinklinují k anarchii, takže obrázky toho, co se dělo v Kongresu, se jim líbit nebudou. A to ani voličům republikánů. Trumpův vliv na stranu by se tak mohl snížit. Ale uvidíme to až příští rok na jaře, kdy se rozběhnou stranické primárky, v nichž se budou vybírat kandidáti do Sněmovny reprezentantů a na třetinu senátorských křesel. Pokud se tedy Trump pustí do boje o vliv v Republikánské straně, výsledek uvidíme až za delší dobu.

Často jsme slyšeli, že americká demokracie je tak pevná, že odolá i někomu, jako je Trump. Na druhou stranu, za systémem jsou konkrétní lidé, a kdyby Trumpovu tlaku na změnu výsledku voleb podlehl, mohlo vše dopadnout jinak. Jak tedy podle vás systém jako celek obstál?

V tuto chvíli systém obstál, to je asi nezpochybnitelné. Podívejme se třeba na soudy – přestože o Trumpových stížnostech na výsledek voleb často rozhodovali soudci, které dosadil on sám, vstříc mu nevyšli, protože prostě neměl důkazy. Ve všech státech, třeba v Georgii, Michiganu nebo Wisconsinu, kde zkoušel republikány, kteří jsou ve vedení těchto států, přesvědčit ke změně výsledku voleb, neuspěl. Je ale pravda, že pokud by třeba guvernér státu Georgia republikán Brian Kemp povolil, situace by se vyvíjela úplně jinak.

Jak?

Pokud by do Kongresu poslal dva různé certifikované seznamy volitelů, tedy fakticky dva rozdílné výsledky voleb, což se stalo v roce 1876, musel by Kongres řešit, který je ten skutečný. I to ale vypovídá o tom, že v systému jsou další pojistky, nestačila by svévole jednoho člověka. Pokud by selhali úplně všichni, kteří mají kontrolní funkci nad procesem vyhlášení výsledků voleb, tak by to systém nevydržel. Ale rozhodně není pravděpodobné, že by pro svou snahu zmanipulovat výsledek získal vedení aspoň tří států, protože bez toho by Bidena neporazil, a pak ještě Kongres.

Má to vše nějaký dopad na Česko? Biden bude prezidentem hluboce rozdělené země. Podepíše se to i na americké zahraniční politice, konkrétně třeba ve vztahu k NATO?

Zahraněční politiku to podle mě příliš neovlivní. V Kongresu často fungovala třeba ve vztahu k Rusku velká shoda. Platilo to i za Baracka Obamy. V klíčových bodech není zahraniční politika natolik sporná, aby se pro nás v Evropě něco změnilo. Daleko méně se republikáni a demokraté shodují ve vztahu k Íránu nebo k Izraeli. Tam určitě dojde k nějaké změně, protože Trumpova administrativa Izrael podporovala téměř bezvýhradně, byla ochotná podpořit i anexi palestinských území na Západním břehu Jordánu. To od demokratů určitě čekat nelze.

Zemřel uznávaný ekonom Michal Mejstřík (†68)! Podlehl covidu! URL Automatický překlad

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: stars24.cz, Autor: Libor Frýdl, RU / den: 8 000

Ve věku 68 let zemřel uznávaný český ekonom Michal Mejstřík. ČTK to řekl mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií.

Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV). Ekonomové i politici ho hodnotí jako velkou postavu české ekonomie, která ovlivňovala její podobu jako málokdo jiný.

Podle ekonomů Lukáše Kovandy, nynějšího člena pracovní skupiny NERV, je úmrtí Mejstříka velkou ztrátou pro českou ekonomickou obec. Dokázal podle něj jedinečným způsobem snoubit svět akademické ekonomie, včetně **univerzitní** výchovy budoucích generací ekonomů, se světem praktického hospodářského života, byznysu a ekonomické diplomacie. "Nepochybně byl jedním z otců moderní české ekonomie," uvedl Kovanda.

Na kolegu a přítele dnes vzpomněl při zahájení tiskové konference prezident Hospodářské komory ČR Vladimír Dlouhý. "Byl to velmi zdatný ekonom a skvělý organizátor, člen všech národních ekonomických rad vlády. Čest jeho památce," řekl.

V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Působil také v expertní skupině KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku.

Podle informací webu Forbes Mejstřík podlehl právě covidu-19. Předseda krizového štábu a ministr vnitra Jan Hamáček (ČSSD) na twitteru vyjádřil lítost nad úmrtím Mejstříka, který štábu radil v první epidemické vlně. Soustrast vyjádřila také ministryně financí Alena Schillerová (ANO).

Soustrast pozůstalým vyjádřila rovněž skupina KoroNERV-20. "Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast. Profesor Mejstřík byl úžasný člověk. Byl pro nás vším. Inspirací, motivací, rádcem i přítelem. Celý život všem ochotně pomáhal," stojí ve vyjádření zasláném ČTK. Ekonomka Helena Horská, členka KoroNERV, na twitteru zmínila, že Mejstřík byl člověkem dobré vůle a aktivním členem skupiny KoroNERV, který neváhal ostatní krotit, ale i povzbuzovat v práci.

Náměstek ministra zahraničních věcí Aleš Chmelař Mejstříka označil za velkou osobnost české národohospodářské sféry. "Bez něj by byla úroveň našich ekonomických politik, a tím i životní úroveň našich občanů, výrazně nižší," dodal. Pro senátora Jiřího Drahoše byl Mejstřík jedním z nejrespektovanějších ekonomů, které Česko v poslední době mělo.

Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval **Vysokou školu** ekonomickou v Praze a pak pracoval v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Po roce 1990 studoval na Londýnské ekonomické škole. Později se stal šéfem poradenské společnosti EEIP, v letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu, ČEZ, Českého Aeroholdingu, působil také dva roky jako předseda dozorčí rady ČSA.

Kovanda také vzpomněl na Mejstříkovu práci na překladu jedné z nejvýznamnějších učebnic ekonomie od nobelisty Paula Samuelsona. Mejstřík ji po sametové revoluci nově překládal a podle Kovandy žádal Samuelsona, aby vypustil zmínky, které byly k sovětské ekonomice příliš shovívavé, protože to bude znít v porevolučním Československu směšně. Samuelson ale odmítl, protože zásadně odmítal měnit obsah knihy z politických důvodů.

Mejstřík vydal desítky odborných publikací. Jeho působení mělo mezinárodní přesah, byl například konzultantem Světové banky nebo Evropské komise. V letech 2011 až 2014 byl předsedou Mezinárodní obchodní komory (ICC) ČR a členem světové rady ICC. Od roku 2016 byl honorárním konzulem Korejské republiky v ČR. Obdržel také řadu odborných ocenění.

Dramatické události, které přitáhly pozornost celého světa ke znepokojivým obrazům obsazení Kapitolu příznivci Donalda Trumpa, mají jasný zdroj.

A tím je sám Donald Trump a jeho přístup k vůdcovství. Navazuje totiž na ty nejlepší genetické předpoklady našich předků – alfasamců a vůdců tlup, kteří dokázali vnutit svoji vůli okolnímu světu.

Součástí tohoto mentálního vybavení je ale často i přesvědčení o vlastní neomylnosti a neporazitelnosti. To se velmi hodí s ohledem na duševní rovnováhu a na vyrovnávání se s nepřízní osudu – je to chyba někoho jiného, já stejně nakonec zvítězím. Donald Trump se vypracoval až na pozici prezidenta Spojených států z velké části právě díky svému přesvědčení o vlastní neomylnosti a neporazitelnosti – zářící sebedůvěra v dnešních médiích navíc dobře vypadá.

Reklama

Zoufalá snaha neuznat vlastní porážku se však Trumpovi stala osudnou. Není sporu o tom, že jeho prohlášení vedla k vyhecování demonstrantů, které pak i jasně vyslal směrem na Kapitol. Doufáme, že se tak definitivně pro většinu lidí odkryla i ta temnější stránka Trumpova vůdcovského stylu.

Ten je sice svůdný svou sebestřednou, sebejistou a siláckou prezentací, ale ve chvílích, kdy je třeba přiznat porážku, si raději vytváří falešnou kompenzační realitu.

Hořký konec Trumpova prezidentství, které kvůli snížení daní bude řada elit hodnotit celkem pozitivně, tak přináší důležitou lekci o nebezpečných limitech vůdcovského principu v kulisách 21. století.

Svým odmítáním klasických médií dokázal Donald Trump vytvořit pro svoje příznivce alternativní realitu, ve kterém je o své politice informoval především on sám a jeho věrní zastánci.

Příběhů o tom, jak sebestřední vůdci obkopení patolízalskými poradci odmítají opustit svůj post, je historie plná.

Dokázal také poměrně rychle vytvořit kult osobnosti svého druhu – jeho fanoušci jsou často skálopevně přesvědčeni, že právě on je jedinou nadějí pro to, aby byla Amerika znovu skvělá. Je to ale tentýž kult osobnosti, který částečně motivoval řadu demonstrantů v Kapitolu.

Z manažerského hlediska je poučné vidět, jak moc velkou roli hrála v Trumpově uvažování loajalita jeho podřízených – opoziční hlasy byly postupně z administrativy vytlačeny a zůstali pouze ti, kteří prezidentovi v ničem neodporovali. Tento úzký kruh nejbližších poradců je tak spoluzodpovědný za prezidentovu neschopnost porážku uzнат.

Přítom příběhů o tom, jak sebestřední vůdci obkopení patolízalskými poradci odmítají opustit svůj post, je historie plná – jsou jich desítky, možná i stovky. Proč se tedy nedokážeme poučit?

Reklama

Je charismatické silácké vůdcovství fatální systémovou chybou v mediální demokracii 21. století? Nezapomínejme, že kdyby nebylo epidemie Covidu, tak by Donald Trump pravděpodobně svoji funkci obhájil s odkazem na svoje ekonomické výsledky. Vyplenění Kapitolu v kombinaci s vítězstvím Joe Bidena by mohlo vést k tomu, že si uvědomíme podstatu problému a i do budoucna budeme tyto nebezpečné a nedemokratické charismatické figury vědomě potlačovat.

Bude to složitý proces, nicméně se budeme také muset naučit poslouchat to, co druzí říkají, a chápat, proč to říkají – twitterové výkřiky a protivýkřiky to však jen tak neumožní.

Zbývá jen doufat, že Joe Biden tuto svoji velmi náročnou roli zvládne. Demokraté však kontrolují obě komory Kongresu, a tak budou ve velkém pokušení prosadit co nejvíce ze své agendy co nejrychleji i přes zuřivý odpor Republikánů. Takový přístup polarizaci ale spíše jen dále posílí.

Pokud Biden selže, bude v roce 2024 pravděpodobně čelit buď Trumpovi, nebo někomu podobnému.

Zní to jako klišé, nicméně kvalitní demokracii ve 21. století zachrání jen kvalitní klasické vzdělání včetně dobrého přehledu o historii, politice a ekonomii. Jinak bude ohrožení v podobě vůdců Trumpova typu stále přítomné, zvláště v situaci socioekonomické krize a dramatických rozdílů uvnitř dané společnosti.

V situaci, kdy se na demokracii samotnou dívají vůdcové v Číně a v Rusku s velkým podezřením by Spojené státy za Joe Bidena měly ukázat, že je demokratické vůdcovství stále možné i v nových politických podmínkách, které technologická a digitální revoluce neustále vytváří a přetváří. Pokud selže, bude v roce 2024 pravděpodobně čelit buď samotnému Trumpovi, nebo někomu s jeho nebezpečně zastaralým vůdcovským stylem.

A proč je tedy škoda, že se nikdo nepokusil Kapitol navíc ještě podpálit? Symbolicky by tak podtrhnul barvitý obraz toho, kam ve svých důsledcích Trumpův styl vůdcovství vlastně vede.

Demokratická společnost čas od času potřebuje prožít určitou katarzi, která zavrhne zastaralé přístupy a otevře prostor novým cestám. Americká společnost podle všeho takový moment potřebuje, aby dokázala překonat sebezničující spirálu polarizace a nenávisť a dokázala se podívat na výzvy budoucnosti optikou, která nebude postavená na pravěkých principech alfa-samectví. Autor je amerikanista působící v Institutu mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

Reklama

Zemřel ekonom Michal Mejstřík [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: protisedi.cz, Autor: Michal Mejstřík, Jiří Thýn, RU / den: 11 235

7. ledna 2021 zemřel na komplikace spojené s Covidem profesor [Univerzity Karlovy](#) Michal Mejstřík. Bylo mu 68 let.

Michal Mejstřík patřil mezi anše nejvýznamnější ekonomy. Studoval na [Vysoké škole ekonomické](#) v Praze a na London School of Economics. V roce 1997 mu byl udělen titul profesor ekonomie, a to na [Univerzitě Karlově](#).

Michal Mejstřík pracoval v Akademii věd, několik let byl členem Národní ekonomické rady vlády. Spoluzaložil [Centrum pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělání \(CERGE\)](#). Na [Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy](#) v roce 1993 založil Institut ekonomických studií, který do roku 2010 řídil.

Nevěnoval se však pouze akademické práci: podílel se na restrukturalizaci řady firem, magazín Forbes uvádí, že "odchoval jednu celou generaci českých byznysmenů."

Poslední měsíce členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu a skupiny ekonomických expertů KoroNERV-20.

Patřil mezi oblíbené osobnosti schopné vyjadřovat se věcně a s nadhledem. Po jeho úmrtí na sociálních sítích řada jeho kolegů i příznivců zdůrazňovala jak jeho zásluhy pracovní, tak sílu jeho osobnosti a schopnost formulovat svá stanoviska tak, že byla srozumitelná i laikům.

Comments

0 comments

Zemřel ekonom Michal Mejstřík. Člen Koro-NERVu podlehl komplikacím spojeným s nemocí covid-19 [URL](#)

[Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 07.01.2021, Zdroj: echoprime.cz, Autor: Echo24, RU / den: 129 198, Rubrika: Homepage, Události

Ve věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Informaci o úmrtí potvrdil mluvčí [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#) Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení [Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání \(CERGE\)](#) a na [Univerzitě Karlově](#) založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV).

Ve věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Informaci o úmrtí potvrdil mluvčí [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#) Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení [Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání \(CERGE\)](#) a na [Univerzitě Karlově](#) založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV).

V době pandemie covidu-19 byl profesor Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Byl také členem expertní skupiny KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku. Podle informací webu Forbes Mejstřík podlehl právě covidu-19.

Jsou zprávy, kterým člověk odmítá uvěřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z [FSV UK](#), ekonoma, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce.

— Václav Moravec (@vaclavmoravec)

January 7, 2021

Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval [Vysokou školu ekonomickou](#) v Praze a pak pracoval v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Po roce 1990 Mejstřík studoval na Londýnské ekonomické škole. Později se stal šéfem poradenské společnosti EEIP, v letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu, působil také dva roky jako předseda dozorčí rady ČSA.

Dav u Kapitolu strhli radikálové. Může se to stát i v Česku, tvrdí experti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.01.2021, Zdroj: tnbizcz RU / den: 4 269

Útok na Kapitol je podle amerikanistů symbolický - dokládá to, že Spojené státy jsou rozdělenou zemí. Za násilnosti, podle nich, může pouze radikální část Trumpových příznivců. Těm se zřejmě podařilo strhnout dav. Podobná věc se podle odborníků může stát kdekoli, včetně Česka.

Zpochybnění voleb a neuznání porážky. Podle odborníků za rozdělenou americkou společnost může chování Donalda Trumpa. "Spojené státy byly rozděleny už předtím. Volby to možná umocnily, ale to by se ještě sneslo, ale útok na Kongres, kdyby nebylo předtím projevu Donalda Trumpa, tak by se nestal," má jasno bývalý ministr zahraničí Cyril Svoboda.

"Týdny a měsíce zpochybňoval Donald Trump výsledek voleb a vyzýval republikány, vyzýval republikánské voliče, ať proti tomu protestují," nastínil amerikanista Jakub Lepš.

"Nemyslím si, že by to mohlo vést k občanské válce vedené zbraněmi, povede to k občanské válce symbolické, ale v rámci republikánské strany," předpovídá vedoucí katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštof Kozák.

Za nepokoji stojí podle amerikanistů radikální skupina republikánů, jejichž cíl byl jediný - vyvolat násilí. "Donald Trump explicitně nevyzýval k tomu, aby jeho přívrženci vnikli do Kongresu, to je iniciativa, která putovala po různých alternativních sociálních sítích," říká Lepš.

Demonstrace se převážně účastnili obyčejní lidé, kteří se ale nechali strhnout radikály. Podle odborníků na extremismus je to běžný jev.

Amerikanista: Při inauguraci by se v USA mohly útoky opakovat:

"To, že někdo jde na tu demonstraci, tak tím chce vyjádřit politický postoj, chce tím vyjádřit nějakou nespokojenost. A jsou tam lidé, kteří tam jdou cíleně s tím, že mohou vyvolat nějaké nepokoje, ale jsou tam i takoví, kteří se nechají strhnout. Nelze ten dav chápat jako úplně jednotný," vysvětlil odborník na extremismus Miroslav Mareš.

V českém prostředí jsme něco podobného mohli vidět v říjnu na Staroměstském náměstí při demonstraci proti vládním opatřením. Pokojný protest se zvrhl v bitvu poté, co na policisty začala útočit skupina radikálních chuligánů.

Zemřel ekonom Michal Mejstřík

TV, Datum: 07.01.2021, Zdroj: Prima, Zpráva: 21, Sledovanost pořadu: 532 533

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Na komplikace s nemocí covid-19 zemřel profesor ekonomie Michal Mejstřík, bývalý člen Národní ekonomické rady vlády.

Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra **CERGE**. Působil také na **Fakultě sociálních věd**. V posledních měsících byl členem skupiny KoróNERV 20, která se zabývá překonáním dopadů pandemie koronaviru na českou společnost a její hospodářství. Michalu Mejstříkovi bylo 68 let.

Značka Trump nezmizela. Její síla se teprve ukáže

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 4, Autor: VÍT ŠTĚPÁNEK, Vydáno: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Rubrika: Spojené státy

Donald Trump stále ovládá velkou část republikánských voličů, říká Kryštof Kozák z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

* LN Znamená útok Trumpových příznivců na Kapitol rozkol v Republikánské straně?

Ano, a je to dramatický rozkol. Navenek je to znát zejména tím, že prezident se rozešel se svým viceprezidentem Mikem Pencem, svým nejbližším spojencem. Byl to právě Pence, který dosud tvořil jakýsi most mezi prezidentem a tou částí republikánů, kteří třeba nebyli bezvýhradnými spojenci prezidenta.

* LN Kde je podle vás Trumpova politická budoucnost? Ve straně, nebo mimo ni?

Prezident Trump má ve straně a mezi jejími podporovateli velkou a velmi oddanou skupinu voličů. On tyto lidi, kteří v podstatě hltají každé jeho slovo, ovládá a bude toho chtít v rámci strany chtít využít. Značka Trump tedy v žádném případě nezmizela. Jak je silná, se ukáže při primárkách, nejen těch prezidentských pro volby za čtyři roky, ale mnohem dříve, v podstatě před hlasováním do jakékoli volené funkce. Trump bude chtít protlačit jemu nakloněné republikánské kandidáty.

* LN Bude lídrem toho druhého křídla v rámci Republikánské strany Mike Pence?

To není zdaleka jisté, jsou tu i další silné postavy, třeba Mitch McConnell, šéf republikánů v Senátu. Mezi těmito dvěma křídly – „trumpovským“ a „protitrumpovským“ – bude určitě docházet k třenicím. Na druhé straně něco podobného se dá očekávat i u demokratů, tam jsou také dvě celkem jasně profilované skupiny.

* LN Váš odhad: přijde 20. ledna Trump pográtulovat novému prezidentovi Joeu Bidenovi?

Odhadoval bych, že se pokusí inaugurace využít k tomu, aby na sebe něčím přitáhl pozornost a Bidena v ten den zastínil. Každopádně bude chtít něčím překvapit.

Útoky na parlament ve světě

SPOJENÉ STÁTY * Naposledy před současnými nepokoji byla budova Kapitolu ve Washingtonu obsazena 24. srpna 1814 během americko-britské války, jež vypukla v roce 1812. * Tehdy byla budova Kapitolu částečně vypálena britskými jednotkami a zahynulo několik desítek lidí. * K útokům v Kongresu však došlo několikrát: například v roce 1954 portoričtí nacionalisté zahájili ve Sněmovně palbu z návštěvnické galerie. Zraněno bylo pět poslanců, tři střelci a další člen skupiny, který byl zadržen později, byli odsouzeni. * V listopadu 1983 krátce před 23.00 vybuchla silná nálož ve druhém podlaží nedaleko zasedací síně Senátu. Výbuch měli na svědomí levicoví extremisté.

INDIE * Pětičlenná skupina teroristů vycvičených v Pákistánu pronikla v roce 2001 na pozemek indického parlamentu v Novém Dillí. * V divoké přestřelce s bezpečnostními složkami přišlo o život deset lidí, zahynuli také všichni útočníci. Z poslanců nebyl zraněn nikdo. KANADA * Osamocený útočník ozbrojený střelnou zbraní pronikl v říjnu 2014 do centrální budovy kanadského parlamentu v Ottawě. * Muž předtím zavraždil vojáka držícího čestnou stráž u Národního památníku a postřelil strážného. * Parlamentní ochranka muže zneškodnila.

TUNISKO * V březnu 2015 zaútočili tři islamističtí teroristé ozbrojení samopaly a granáty na komplex tuniského parlamentu a sousedící muzeum Bardo v Tunisu. * Dvacítka obětí pocházela z řad zahraničních turistů v muzeu. Zabití byli i dva útočníci. SRBSKO * V červenci 2020 krátce pronikli demonstranti do budovy srbského parlamentu v Bělehradě. * Protestující rozlítí víkendový zákaz vycházení vyhlášený kvůli epidemické situaci, policie je z interiéru zákonodárského sboru vytlačila ven za pomoci obušků. * Nikdo nepřišel o život, zraněných však byla celá řada.

Odešel jeden z otců české moderní ekonomie

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 15, Autor: čtk, Vyištěno: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Rubrika: Ekonomika

PRAHA Ve věku 68 let včera zemřel uznávaný český ekonom Michal Mejstřík. Oznámil to mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV). Ekonomové i politici ho hodnotí jako velkou postavu české ekonomie, která ovlivňovala její podobu jako málokdo jiný.

V době pandemie covidu-19 byl Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu. Působil také v expertní skupině KoroNERV-20, která vznikla loni v březnu s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku. Podle informací webu Forbes Mejstřík podlehl právě covidu-19.

Záplava kondolencí

Podle ekonoma Lukáše Kovandy, nynějšího člena pracovní skupiny NERV, je úmrtí Mejstříka velkou ztrátou pro českou ekonomickou obec. Dokázal podle něj jedinečným způsobem snoubit svět akademické ekonomie, včetně **univerzitní** výchovy budoucích generací ekonomů, se světem praktického hospodářského života, byznysu a ekonomické diplomacie. „Nepochybně byl jedním z otců moderní české ekonomie,“ uvedl Kovanda.

Na kolegu a přítele včera vzpomněl při zahájení tiskové konference prezident Hospodářské komory ČR Vladimír Dlouhý. „Byl to velmi zdatný ekonom a skvělý organizátor, člen všech národních ekonomických rad vlády. Čest jeho památce,“ řekl.

Předseda krizového štábu a ministr vnitra Jan Hamáček (ČSSD) na Twitteru vyjádřil lítost nad úmrtím Mejstříka, který štábu radil v první epidemické vlně. Soustrast vyjádřila také ministryně financí Alena Schillerová (ANO).

Soustrast pozůstalým vyjádřila rovněž skupina KoroNERV-20. Ekonomka Helena Horská, členka KoroNERV, na Twitteru zmínila, že Mejstřík byl člověkem dobré vůle a aktivním členem skupiny KoroNERV, který neváhal ostatní krotit, ale i povzbuzovat v práci.

Mejstřík se narodil v roce 1952, vystudoval **Vysokou školu** ekonomickou v Praze a pak pracoval v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. Po roce 1990 studoval na Londýnské ekonomické škole. Později se stal šéfem poradenské společnosti EEIP, v letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu, ČEZ, Českého Aeroholdingu, působil také dva roky jako předseda dozorčí rady ČSA.

Ekonom s přesahem

Kovanda také vzpomněl na Mejstříkovu práci na překladu jedné z nejvýznamnějších učebnic ekonomie od nobelisty Paula Samuelsona. Mejstřík ji po sametové revoluci nově překládal a podle Kovandy žádal Samuelsona, aby vypustil zmínky, které byly k sovětské ekonomice příliš shovívavé, protože to bude znít v porevolučním Československu směšně. Samuelson ale odmítl, protože zásadně odmítal měnit obsah knihy z politických důvodů.

Mejstřík vydal desítky odborných publikací. Jeho působení mělo mezinárodní přesah, byl například konzultantem Světové banky nebo Evropské komise. V letech 2011 až 2014 byl předsedou Mezinárodní obchodní komory (ICC) ČR a členem světové rady ICC. Od roku 2016 byl honorárním konzulem Korejské republiky v ČR. Obdržel také řadu odborných ocenění.

Foto autor: FOTO MAFRA – TOMÁŠ KRIST

Foto popis: Michal Mejstřík, velká postava české ekonomie, podlehl včera ve věku 68 let koronavirové nákaze, uvedl web Forbes. Snímek byl pořízen vloni v listopadu.

Zemřel ekonom Michal Mejstřík

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Právo, Strana: 5, Autor: (ČTK, svj), Vyištěno: 88 281, Prodáno: 57 071, Čtenost: 191 787, Rubrika: Zpravodajství

Ve věku 68 let podlehl covidu19 jeden z nejznámějších českých ekonomů Michal Mejstřík. Informaci o jeho úmrtí včera potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman.

Mejstřík se v 90. letech podílel na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání** a na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií. Do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády.

V době pandemie covidu-19 byl Mejstřík členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu i expertní skupiny KoroNERV-20, který loni vznikl s cílem zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku.

Působil v dozorčích radách několika významných firem včetně společností ČEZ a ČSA. Od roku 2016 byl také honorárním konzulem Jižní Koreje.

Zemřel ekonom Michal Mejstřík

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 5, Autor: (fra), Vyištěno: 110 377, Prodáno: 91 789, Čtenost: 453 105, Rubrika: Z domova

Covid-19

Ve věku 68 let zemřel ekonom Michal Mejstřík. Rodák z Kolína byl výraznou osobností porevoluční ekonomie. Podle informací médií zemřel na komplikace s nemocí covid-19. Profesor Karlovy univerzity stál u zrodu ekonomického centra **CERGE**, působil také na **Fakultě sociálních věd**. V poslední době byl členem skupiny KoroNERV-20.

ZEMŘEL MICHAL MEJSTŘÍK. V MINUTĚ VIDĚL TO, NACO JINÍ POTŘEBOVALI ROK

TISK, Datum: 08.01.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 13, Autor: Tomáš Sedláček, Vytlačeno: 20 601, Prodáno: 29 812, Čtenost: 158 779, Rubrika: Názory

MAKRO

První věty bývají nejtěžší. Kde sebrat sílu, kde začít, když skončilo něco, co skončit nemělo. Michal Mejstřík tady vždy prostě nějak byl, byl u všeho, jako jakási konstanta, pevná struktura. Víval mě první den na škole, kterou spoluzakládal – Institut ekonomických studií (který se dostal na světovou úroveň) založil a řídil desetiletí. Gratuloval mi na promocích a osobně mě dokopal dodělat doktorské studium, byl v každém NERV, co zde kdy byl. Zakládal Leadership Forum, které se ještě v hlubokých a divokých devadesátkách spolu s Georgetownskou univerzitou stavělo za etiku v podnikání. Navíc měl krásnou rodinu v pohádkovém místě kousek za Prahou, kterou též všichni znali – pro jejich pohostinství a otevřenost. Když mluvil profesor Mejstřík, všichni napjatě a pozorně poslouchali. Jeho výklad byl stejně tak poutavý, jako strukturovaný, takže stačilo nedávat chvíli pozor a člověk už se nechytal. Byl to ekonom se srdcem, kterého měli rádi všichni napříč spektrem. Nikdy jsem ho neviděl naštvaného, hádavého nebo arogantního. Vychoval – a to doslova – generaci nejen ekonomů, ale i podnikatelů, akademiků a lidí, kteří skončili v politice nebo státní správě.

Já osobně jsem si o tom chlapovi myslel, že dělá nějaké záhadné operace s časem, protože se mi zdálo, že jeho den má tak třikrát více hodin než u normálních smrtelníků. A každá hodina využita asi tak, jak by každý z nás snil, že by sám chtěl umět využívat každou vteřinu. Vzpomínám, jak nám vedl diplomové práce, prolistoval je za několik vteřin a řekl něco se smyslu „hele dobrý, ale na straně XY máte chybu, protože zapomínáte na důchodový efekt u Slutského rovnice“, vzal další a byl se stostránkovou publikací rovněž hotový za půl minuty i s komentáři, které byly, ehm, až příliš přesné. Vzpomínám si, jak jsem sledoval otevřená ústa svých spolužáků, jak sedali do lavic, jeden po druhém, a jak nevěřícně hleděli, jak někdo během vteřiny byl schopen přesně trefit to, s čím se oni mordovali více než rok. Přitom jsme si všichni byli jisti, že práce předem nečetl. Mirek Zámečník, jeden další z ligy nejlepších ekonomů, které tu máme, se mi jednou přiznal, že Michala Mejstříka podezírá z geniality. Tak například Institut ekonomických studií, velkou mašinerii, řídil naprosto skvěle, byť v té době měl tisíce jiných věcí. Překládal spolu s Václavem Klausem „Samuelsona“ – naši tehdejší bibli ekonomie, rozuměl bankovníctví, byl velkým expertem na kapitálové trhy, uměl složitou matematiku – ale zároveň byl praktický a podílel se na mnoha významných transakcích v dějinách našeho hospodářství. Málokdy stál přímo na prvním místě viditelnosti, o to mu nikdy nešlo. Vždy to byl intelektuální dřič, který přemýšlel, neúnavně doporučoval literaturu, vždy věděl, komu zavolat. Skoro pokaždé sice chodil pozdě, a přesto mu to nikdo nikdy nevyčetl, protože i tak byl napřed, a nikdo mu nikdy nemusel nic vysvětlovat a už hýřil dobrými nápady a brzdil ty scestné. Nikdo nevěděl, jak to dělá, ale dělal to dokonale. Mít Michala Mejstříka na palubě znamenalo mít giganta na vaší straně.

Nějak jsme v té koronové krizi zapomněli na všechny její oběti. Psychologové by nám vysvětlili, jak jsme žal zástupně utápěli ve stesku ekonomickém, po kterém se přece jen truchlí lépe, protože tolik nebolí. Jenže teď už to nejde. Teď odešel doyen naší generace, energický, vsudypřítomný, tiše hlasitý a v plné síle. Covid si vyžádal velkou oběť – člověka, který proti pandemii s takovým nasazením bojoval. Upřímnou soustrast rodině a všem přátelům, žákům a lidem a nám všem, kteří jsme k němu vzhlíželi. Za všechny NERV, za KoroNERV-20, za naše bankovníctví a kapitálový trh, za pivní partu ekonomů, za **Fakultu sociálních věd UK** a za **CERGE**, za Leadership Forum, za dějiny české ekonomie, do kterých se nezaměnitelně zapsal, za tento národ, mohu-li za nás všechny: Michale, děkujeme ti za všechno, co jsi pro nás a s námi udělal, co jsi nás naučil a jaký jsi byl. Ať je ti tvá další cesta, už vůbec ne ekonomická, snadná a ať tě tvé nové působiště přivítá se stejnou vervou, kterou jsi ty dával správným věcem.

Donald Trump stále ovládá velkou část republikánských voličů, říká Kryštof Kozák z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Chaos v Kongresu: zmatené pobíhání a barikády v kancelářích. Zavolejte Trumpa, křičeli demokraté

Lidovky.cz: Znamená útok Trumpových příznivců na Kapitol rozkol v Republikánské straně?

Ano, a je to dramatický rozkol. Navenek je to znát zejména tím, že prezident se rozešel se svým viceprezidentem Mikem Pencem, svým nejnějnějším spojencem. Byl to právě Pence, který dosud tvořil jakýsi most mezi prezidentem a tou částí republikánů, kteří třeba nebyli bezvýhradnými spojenci prezidenta.

Lidovky.cz: Kde je podle vás Trumpova politická budoucnost? Ve straně, nebo mimo ní?

Prezident Trump má ve straně a mezi jejími podporovateli velkou a velmi oddanou skupinu voličů. On tyto lidi, kteří v podstatě hltají každé jeho slovo, ovládá a bude toho chtít v rámci strany chtít využít. Značka Trump tedy v žádném případě nezmizela. Jak je silná, se ukáže při primárkách, nejen těch prezidentských pro volby za čtyři roky, ale mnohem dříve, v podstatě před hlasováním do jakékoli volené funkce. Trump bude chtít protlačit jemu nakloněné republikánské kandidáty.

Mezi republikány se mluví o možnosti Trumpova odvolání. Do konce mandátu mu zbývá 13 dní

Lidovky.cz: Bude lídrem toho druhého křídla v rámci Republikánské strany Mike Pence?

To není zdaleka jisté, jsou tu i další silné postavy, třeba Mitch McConnell, šéf republikánů v Senátu. Mezi těmito dvěma křídly – „trumpovským“ a „protitrumpovským“ – bude určitě docházet k třenicím. Na druhé straně něco podobného se dá očekávat i u demokratů, tam jsou také dvě celkem jasně profilované skupiny.

Lidovky.cz: Váš odhad: přijde 20. ledna Trump pográtulovat novému prezidentovi Joeu Bidenovi?

Odhadoval bych, že se pokusí inaugurace využít k tomu, aby na sebe něčím přitáhl pozornost a Bidena v ten den zastínil. Každopádně bude chtít něčím překvapit.

Foto:

Podporovatel Donlada Trumpa.

Reuters

„Samozřejmě, že člověk nikdy nemůže stoprocentně tvrdit, že něco nenastane. Pevně však věřím, že po nástupu Bidenovy administrativy dojde ke zklidnění situace, k čemuž podle mého názoru přispějí i tamní demokratické instituce, které jsou silné,“ říká pro EuroZpravy.cz šéf české diplomacie Tomáš Petříček.

doporučujeme

Když sledoval televizní záběry z washingtonského Kapitolu, kde při útoku Trumpových příznivců vyhasly čtyři lidské životy, nevěřil, že sleduje dění ze Spojených států amerických. „Měl jsem pocit, že sleduji vysílání z jiné země. Bezprecedentní násilí je důsledkem současného populismu, který tolik rozděluje americkou společnost,“ konstatuje ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček.

Podle něj bude záležet, jak rychle se novému šéfovi Bílého domu Joovi Bidenovi podaří po svém jmenování 20. ledna překonat rozpory, které americkou populaci nyní ovládnou. „Z jeho současného vystupování je patrné, že bude po svém nástupu na uklidnění situace pracovat. Několikrát to už ve svých projevech avizoval.“

Místopředsedu ČSSD překvapil středeční projev Donalda Trumpa, který vystoupení na uklidnění davu zahájil tím, že mu byly prezidentské volby ukradeny. „Když se snažím o dosažení klidu, tak nezavdávám přece příčinu k vyvolávání dalších nepokojů.“ Šéf Černínského paláce tvrdí, že Trump nerespektuje demokratický systém. „V něm je přece zcela běžné, že uznáte volební porážku.“

Vládní politik se nedomnívá, že středeční události v Kapitolu jsou útokem na demokracii či jakýmsi povstáním, jak je pojmenoval Joe Biden. „Jelikož je Kapitol pro Američany posvátným symbolem, tak se to z jejich pohledu tak může jevit. A proto Biden zřejmě užil zmíněnou rétoriku. Mohla pramenit i z určité frustrace, která je ale patrná na celé společnosti.“

Rovněž se vymezuje proti tvrzení, že by šlo o povstání. „Odjakživa jsem odpůrcem dezinformací a jakýchkoli konspiračních teorií. Jsem ale přesvědčený, že každý má právo demonstrovat a projev nesouhlasu skutečně nepředstavuje útok na demokracii. Ale protesty nesmějí být v žádném případě doprovázeny násilím,“ má jasno.

Trumpův návrat do politiky může být obtížný

Absolvent magisterského a doktorského programu oboru mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** považuje tvrzení amerického tisku o tom, že Trump má na rukou krev, za silná slova. „Osobně bych takové vyjádření nikdy nepoužil. Diplomati se totiž musí vždy od emocí odprostit. Ale nebojím se říci, že svým postojem přispěl k vytvoření současné výbušné atmosféry.“ Znovu opakuje, že na protestech mu nejvíce vadí násilí. „Proto jsem rád, že u nás umí lidé proti vládě vyjádřit svůj nesouhlas pokojně, a to bez fyzických útoků,“ naráží na předloňské demonstrace pořádané Milionem chvilke pro demokracii na Letné.

Petříček si netroufne předpovídat, zda si Trump definitivně do budoucna uzavřel cestu do vrcholné politiky. „Velice bude záležet na tom, jak se republikáni vypořádají s Trumpovým dědictvím, až odejde z Bílého domu. Primární bude, jaký kurz zvolí. Ovšem už senátní volby ve státě Georgia ukázaly, jak je nynější Trumpovo vystupování pro většinu americké společnosti nepřijatelné a jasně se vše promítlo na výsledcích republikánů.“ Návrat dosavadní hlavy státu do vrcholné politiky ale může být obtížný. „Musíme si ale počkat na opravdovou realitu.“

Bývalý náměstek ministryně práce a sociálních věcí se nedomnívá, že by USA byly na prahu občanské války. „Samozřejmě, že člověk nikdy nemůže stoprocentně tvrdit, že něco nenastane. Pevně však věřím, že po nástupu Bidenovy administrativy 20. ledna dojde ke zklidnění situace, k čemuž podle mého názoru přispějí i tamní demokratické instituce, které jsou silné,“ míní. Diplomati soudí, že současná společenská eskalace napětí v USA nebude mít vliv na spolupráci s českou stranou. „Naopak, čekáme na předání moci, které je už nyní jisté, a budeme s USA usilovat o další prohlubování spolupráce na poli bezpečnosti a obchodu. Amerika je naším největším partnerem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie. Věřím, že naše vzájemné vztahy budou dobře fungovat,“ říká pro EuroZpravy.cz ministr zahraničních věcí České republiky Tomáš Petříček.

Rozhovor s Jiřím Pondělíčkem

RADIO, Datum: 08.01.2021, Zdroj: ČRo Dvojka, Zpráva: 1, Poslechovost pořadu: 151 305

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dobrý den přeje Zita Senková. Ve studiu vítám amerikanista Jiřího Pondělíčka, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Dobré ráno.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Hovořit budeme o značce Trump. Předávání moci v Bílém domě i o situaci v Republikánské straně, přeji nerušený poslech. Washingtonský Kapitol, sídlo kongresu zažil mnoho, ale středeční vpád Trumpových radikálních příznivců nejspíš předčil i ty nejdivočejší představy. Ono totiž schvalování hlasů volitelů po prezidentských volbách bývá obvykle rutina, pane Pondělíčku?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Bývá to nuda, vlastně je to spíš takový ceremoniál. V posledních letech to bylo, byla příležitost pro jaksi větší spory než, než v minulosti, ale většinou se k tomu nepřipojilo dost lidí nebo respektive hlavně senátorů na to, aby to nějakým způsobem ten proces zdramatizovalo a koneckonců hlavní vždycky bylo to, že ten poražený kandidát uznal tu svoji porážku. Tak tomu bylo například v roce 2000, kdy Al Gore, jednak v roli viceprezidenta, ale jako poražený kandidát vlastně vyhlašoval vítězství George Bushe. A ono se našli mezi vlastně členy Sněmovny reprezentantů, se našli demokraté, kteří protestovali, kteří chtěli zneplatnit hlasy volitelů na Floridě. Ale nepřidal se k nim žádný senátor, takže se vlastně o té námitce ani nehlasovalo. Byla zamítnuta rovnou. V roce 2004 tak jedna demokratická senátorka se připojila. Tehdy myslím ty námitky se týkaly státu Ohio, který také byl klíčový. Nicméně to hlasování potom dopadlo pro ní, bych řekl docela ostudně, asi 74 senátorů proti té námitce a jenom ona sama hlasovala pro. Je opravdu s podivem, že se k tomu přidalo tolik, tolik senátorů. Vlastně nakonec jich bylo méně dokonce, než, než to ohlašovalo, protože ještě před těmi výtržnostmi tak asi 14 republikánských senátorů tvrdilo, že se

přidá některé z námitek, ale bude, bude požadovat nezapočtení tedy některého ze států nebo volitelů z toho státu. Nakonec myslím, že to číslo kleslo na 7. Například Kelly Löfflerová z Georgie, která ještě na mítinku Trumpovi slibovala, že bude rozporovat ty hlasy. Tak od toho nakonec upustila, někteří další také. Takže ten počet byl letos opravdu bezprecedentní.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dalo se to, co se odehrálo ve středu, vůbec předvídat? Protože přece jenom určité nebo snad až mnoho signálu tady bylo. Proč se to vůbec stalo?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak ono samozřejmě se to do jisté míry předvídat dalo. Možná si všichni nebo možná všichni doufali, že k tomu přece jenom nakonec nedojde nebo, že možná ty střety budou omezeny na okolí Kapitolu, že se nepokusí proniknout dovnitř, ale v tomto jde určitě o selhání buď bezpečnostních služeb, které to včas nevyhodnotily. A už se objevily informace, že ta událost, ten útok na Kapitol byl dlouhodobě plánován na různých internetových fórech, kde se sdružují příznivci konspirační teorie QAnon a různých pravicových milic, které obecně v Americe jsou proti federální vládě naladěné často mluví o tedy různých revolučních činech, takže ty informace asi k dispozici byly pokud je tajné služby nedokázaly vyhodnotit nebo /nesrozumitelné/ nedokázal vyhodnotit. Tady jde o selhání FBI. Možné i je, že došlo spíš k selhání potom těch bezpečnostních složek, které měly Kapitol chránit. To znamená informace byly k dispozici, ale nikdo podle nich nejednal. To asi v tuhle tu chvíli nejsem schopen vyhodnotit. Určitě to bude předmětem nějakého vyšetřování nebo, nebo pátrání.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

V komentářích zaznívá i to, že jde o důsledek dezinformačních kampaní nejrůznějších webů a také se spekuluje, kdo vlastně nese největší vinu za incident.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Ty dezinformační weby v tom určitě hrají velkou roli. Já jsem tady zmiňoval tu konspirační teorii QAnon. To je opravdu vlastně v takové, takový paralelní svět, kde ti lidé věří, že Trump bojuje proti kabele pedofilů, kteří zneužívají a zabíjejí děti. A vlastně tady to, podle, podle nich mělo být jaksi úvodním výstřelem příslovečným takzvané bouře /nesrozumitelné/, což má být okamžik, kdy vlastně Trump s pomocí bezpečnostních složek všechny tady ty lidi zatkne a zavře nebo popraví. Ale vinu na tom bezpochyby a řekl bych, že asi hlavní nese i prezident, protože ona vlastně ty volby se snažil delegitimizovat dlouho dopředu. On už půl roku před volbami tvrdil, že jediný způsob, jak může prohrát, je podvodem, že volby určitě vyhraje, že není možné, aby legitimně prohrál po volbách. Samozřejmě bylo jeho plné právo vrátit se na soudy, aby, aby ty výsledky v těch jednotlivých státech přezkoumal. To také učinil, ale v okamžiku, kdy z těch nějakých necelých nebo asi 60 žalob tak soud prostě skoro všechny až na jednu, která se týkala spíš procedurální věci, všechny ty žaloby zamítnul a některé dokonce označil za svévolné. Tak bylo prostě načase uznat, že ty důkazy se nepodařilo předložit. A že tudíž to vítězství jeho soka je legitimní nejspíše vlastně po tom, co se sešli volitelé v jednotlivých státech a odhlasovali. To sčítání už mělo být vyloženo jenom ceremonie. Ta to, že vlastně došlo už jenom k tomu vyhocení té situace, že opravdu velká část těch skalních Trumpových příznivců, myslím do poslední chvíle věřila tomu, co on jim říkal, tedy že Joe Biden se prezidentem nestane, tak oni opravdu myslím jeli do Washingtonu s představou, že se nějakým způsobem zabrání tomu, aby kongres ty hlasy sečetl a jmenoval Joe Bidena příštím prezidentem a že tím prezidentem pořád bude Trump.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Uzná někdy Donald Trump porážku? On Sice odsoudil ten vpád do Kapitolu. Protestující podle něj znesvětili sídlo americké demokracie. Nicméně na jeho postoj k tomu výsledku se zatím nic nezměnilo.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já se nedomnívám, že to někdo uzná. Myslím, že tady to je maximum, kterého se dočkáme, kdy řekl, že tedy si nadále myslí, že byl okraden o to vítězství, ale že tedy dvacátého předá moc nebo respektive dvacátého, jednadvacátého, poté inauguraci předá, předá pokojně moc administrativě Joe Bidena. To je asi maximum, které si myslím od něj lze v tuhle chvíli čekat. On to nemůže přiznat před svými fanoušky. A teď vynechme možnost, že samozřejmě sám žije v té deziluzi, což je také možné, ale nevím, to bych jenom spekuloval. Ale on to, i kdyby tomu sám nevěřil, tak si myslím, že on to nemůže přiznat před svými fanoušky, protože ta jeho image je hodně založená právě na tom, že on přece neprohrává. Donald Trump je, jak vždycky opakoval winner. Vždycky vše, všechny, které neměl rád, tak označoval za luzers, za ty jsou prostě prohrávají. Takže on prostě nemůže přiznat, že ty volby prohrál, i kdyby, i kdyby sám dobře věděl, že je prohrál, tak si myslím, že to bude opakovat prostě proto, že tak potřebuje působit před svými fanoušky, jako někdo, komu to vítězství bylo ukradeno.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A jak s tímto jeho postoj, jak jste pane Pondělíčku popsal, naloží právě jeho příznivci, protože třeba Donald Trump po dvacátém, plus minus zmizí z té politické scény, ale to v těch hlavách, ten mýtus třeba o těch prohraných, ukradených volbách, jak on říká, ten zůstane právě proto, že pořád je mnoho Američanů, má mnoho fanoušků.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Nesporně to bude problém do budoucna. Uvidíme co s tou jeho podporou udělají právě tady ty výtržnosti, protože Američané příliš nefandí anarchii nebo tady tím, tady těm scénám, tak uvidíme, jestli tohle tu jeho podporu mezi Republikány trochu, trochu naruší. Ale samozřejmě to je, to je ten příběh, se kterým on bude operovat, pokud se rozhodne dál zůstat v politice a pokusí se ovlivňovat republikánskou stranu, spíš z povzdálí třeba podporou nějakých jemu nakloněných kandidátů v primárních nebo podobně. Tak je to určitě příběh, na kterém on bude vlastně tu svojí roli v politice nadále stavět.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dovedete si představit, jak asi bude probíhat ta inaugurace, jestli si třeba s Joem Bidenem podají ruce?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

To určitě ne, to určitě, nevěřím tomu, že.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jestli tam, promiňte, vůbec i bude, protože ještě před tím incidentem v Kapitolu avizoval, pokud se nepletu, že by chtěl v té

době hrát golf ve Skotsku.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Ano a předtím se spekulovalo, že vlastně chtěl v tu samou dobu zorganizovat setkání s voliči. Takže já si myslím, že on tam ani nebude. Ta inaugurace letos bude vůbec zvláštní, protože vlastně většina těch, většina těch oslav bude probíhat online. Takže už to samo o sobě bude, bude jiné, než, než, než v minulých letech, ale je skutečně v moderních dějinách je to naprosto nová situace, kdy ten odcházející prezident se odmítl setkat s tím nastupujícím. Tam vždycky docházelo k tomu setkání těch rodin. Docházelo tam k vsřícným gestům, kdy například odcházející prezident nechával vzkaz pro toho nastupujícího. Byly, byly to jakési důkazy nebo snaha alespoň na symbolické rovině dokázat, že ta země je jednotná, i když samozřejmě ta politika jí vždycky rozdělovala do jisté míry a ukázat, že vlastně to co, dokázat slova, která vlastně použil třeba i při svém odchodu Barack Obama nebo i George Bush vlastně pardon, vůči tomu svému nástupci, kdy říkali něco ve smyslu, že teda teď, když vlastně je americkým prezidentem Donald Trump, respektive Barack Obama, když o tom mluvil George Bush, tak vlastně všichni se musíme spojit a přát mu úspěch, protože to je vlastně úspěch Ameriky. Tak myslím si, že k ničemu takovému nedojde. Donald Trump si myslím, že buď se bude někde snažit zapomenout anebo přesně se někde setká s voliči a bude dál mluvit o tom, že měl být právoplatným prezidentem on.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Situaci ve Spojených státech analyzuje amerikanista Jiří Pondělíček z Institutu mezinárodních studií [Fakulty](#) [sociálních věd](#) [Univerzity](#) [Karlovy](#). Do jaké pozice staví nejenom tento incident, o kterém hovoříme, který se odehrál v budově Kapitolu, ale vůbec celé finále prezidentské volby a v podstatě i celý mandát Donalda Trumpa. Republikáni s ním ztratili nejenom Bílý dům ale i senát i Sněmovnu reprezentantů.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Je to poměrně obtížně hodnocené, hodnotitelné, protože ono to vlastně, bohužel není u Donalda Trumpa nic úplně nového. Můžeme vzpomenout, že když 30. dubna 2 týdny poté, kdy prezident tweetoval, osvobodte Michigan. Tak do budovy Kapitolu státu Michigan vtrhli ozbrojenci, kteří protestovali, pokud to můžeme označit za protest tuhle extrémní formu. Protestovali proti, proti epidemickým opatřením. Tak on vlastně se jich zastal místo toho, aby vlastně útok na ten státní Kapitol jasně odsoudil, tak řekl, že to jsou velmi dobří lidé, že s nimi guvernérka, demokratka /nesrozumitelné/ má jednat a udělat nějakou dohodu. Potom vlastně, když v září FBI ohlásila, že se jí podařilo odhalit spiknutí na únos nebo spiknutí za cíl únosu guvernérky Bittnerové, tak to na, na setkání s voliči bagatelizoval. Mluvil o tom, že vlastně vůbec nevíme, jestli to bylo tak vážné a tak dále, přičemž ale FBI mluvila docela jasně. To jsou přesně věci, které by prezident měl naprosto jasně odsoudit, čili z mého pohledu to u Trumpa, ten ten, bohužel velice přezíravý vztah k těm politickým oponentům a k demokratickým institucím a zvyklostem prostě byl, bohužel byl přítomen celé ty 4 roky. To není nic nového a aspoň pro mě osobně tedy zastihuje cokoliv pozitivního, co by se, co by se Trumpově administrativě dalo, dalo připsal, ať už se budeme bavit třeba o sbližování Izraele s těmi arabskými státy, což určitě je vývoj, který lze označit za pozitivní, tak myslím si, že prostě to bude už navždy a pro mě to vždycky bylo trošku zastíněno tím, že Donald Trump prostě není v těch základních věcech, minimálně ve vztahu teda k demokracii následováním hodným, vhodným politikem.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Senátor z Jižní Karolíny Graham v květnu 2016, kdy Republikáni teprve zvažovali nominace na prezidentské kandidáty, tweetoval, pokud nominujeme Trumpa, zničí nás to. Často se to teď připomíná jako takový možná prorocký tweet.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

No, on to mysl, on to myslel tak, že prohrají všechno už v roce 2016, takže ono se to vlastně splnilo se čtyřletým zpožděním a bylo potřeba tedy zároveň té pandemii koronaviru, která si myslím, že prezidentovi politicky hodně uškodila, domnívám se, že, kdyby k ní nedošlo, tak neříkám, že by určitě vyhrál, ale myslím si, že v těch volbách by měl daleko lepší šanci a asi z mého pohledu byl i mírným favoritem, tak ono to není tak, že /nesrozumitelné/ prorokoval, že to k tomu zničení dojde po čtyřech letech u moci. A a, takže vlastně se pletl a potom sám /nesrozumitelné/ se k Donaldu Trumpovi v mnohém přidával a byl i jedním z jeho nejvýznamnějších zastánců, například ve věci impeachmentu a tak dále, takže ten, ten tweet samozřejmě teďka má asi nějakou hlubší symboliku nebo působí daleko více prorocky, ale on nebyl míněn na rok 2020 a v roce 2016 naopak s Trumpem v čele Republikáni vyhráli, jak sněmovnu tak senát, tak úřad prezidenta.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Viceprezident Spojených států Pence neplánuje využít dodatku ústavy k odvolání Trumpa z funkce. Myslíte, že je to opravdu už ze hry?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Pokud na tom, takhle na tom by se musela shodnout nejdřív nadpoloviční většina členů kabinetu, pak by o tom musel hlasovat kongres, kde by každá z komor musela dvoutřetinovou většinou schválit, takže si myslím, že to, k tomu asi nedojde. Sice Republikáni jsou minimálně nebo momentálně z Trumpa hodně rozladění, ale nemyslím si, že by se našlo dost lidí ve sněmovně i s ohledem na to, že je tuším asi 140 republikánských členů sněmovny, hlasovalo pro různé ty námítky vůči, vůči voličům, vůči tedy započítávání volitelů z určitých států. Tak si nemyslím, že se tam najde dostatečná většina pro to, aby v případě, že by vůbec kabinet něco takového vyslovil tak, aby toho kongres potvrdil. Trump by určitě se proti tomu bránil a tím pádem by o tom musel rozhodovat kongres. Podobně si myslím, že už není čas a pravděpodobně by asi ani nebyla politická vůle prezidenta jaksi odstranit z funkce pomocí impeachmentu. Jednak samozřejmě nejprve by bylo potřeba sepsat tu, tam jsou ty články, ale můžeme mluvit o žalobě v tom procesním slova smyslu. Pak by se muselo hlasovat vlastně o nich ve sněmovně, pak by to musel odsouhlasit senát a myslím si, že ani za současné situace by se nenašlo 67 senátorů dohromady, což by v té současné konstelaci pořád znamenalo asi 17 republikánských senátorů, který by, kteří by měli hlasovat pro Trumpovo odsouzení, takže myslím si, že ty pokusy jsou odsouzené k neúspěchu.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Asi by to i přispělo jenom k další eskalaci nebo ještě větší eskalaci situace?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Je to možné, já jsem četl i názor, že na, právě naopak to, že by konečně Republikáni řekli, tohle je nepřijatelné, prezident

skutečně své příznivce vyzýval k tomu, aby šli, aby, aby pochodovali na Kapitol, aby, aby, aby se za něj vlastně prali, takže kdyby tedy to republikáni konečně dokázali odsoudit, že by to mohl být pro ty voliče poslední kapka, těžko říct, jestli by to, je to naopak utvrdilo v tom, že proti Trumpovi se spikl i ti establishmentový republikáni nebo jestli by naopak si řekli, tak když už i Republikáni tedy byli ochotni Trampa odsoudit, tak to už asi opravdu je něco špatně. To asi v tuhle chvíli těžko říct.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Myslíte, pane Pondělíčku, že jméno Mike Pence ještě uslyšíme? Spekuluje se, jestli nejenom, jak se zachová současný viceprezident, ale třeba jestli má nějaké politické ambice, možná za 4 roky kandidovat do Bílého domu?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Jestli je ještě pořád má, to nevím, ale určitě je měl. On ono se o tom vlastně dosti mluvilo, i poté Trumpově porážce se mluvilo o tom, že právě Pence by mohl být jedním z těch, kdo se bude velice vážně ucházet o nominaci v roce 2024, ale já se domnívám, že on je teď v pozici, kdy ty jeho šance jsou opravdu mizivé, protože tím, že odmítl Trampa, Trumpův požadavek a odmítl vlastně nezapočítat ty voliče z těch takzvaně Spojených států, což mu ústava ani neumožňuje, ale Trump to po něm požadoval, tak si vlastně našel ty Trumpovy krajní příznivce a zároveň tím, že tak dlouho vyčkával, tak dlouho vlastně byl na Trumpově straně a nevědělo se nebo vlastně nedával najevo jasně, co si myslí, odsoudil třeba ten přístup ke zpochybňování voleb, tak si našel i ty umírněnější Republikány, kteří třeba, kterým se třeba tohle nelíbí, takže myslím, že teď nemá moc zastánců asi ani v jedné skupině.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jaký dopad může mít celé finále prezidentské volby na vliv a respekt Spojených států ve světě? Například z Ruska nebo Íránu přišly posměšné, dokonce škodolibé reakce.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Je to asi předpokladatelné, že teďka se všichni budou do Ameriky strefovat a ten kredit to samozřejmě velice, velice poškodí. Země, která vlastně už od svého vzniku chtěla být tím příslovečným městem na kopci, které bude zářným příkladem světa, co se týče svobody a demokracie. Tak prostě teď zažívá něco, co jsme byli zvyklí vidat v zemích třetího světa, možná, možná ve vypjatějších momentech v dějinách Latinské Americe, ale rozhodně ne tedy ve Spojených státech amerických. A je asi očekávatelné a asi i pochopitelné, že, že Rusko a Čína budou teďka všechny tady ty věci škodolibě připomínat a budou na ně poukazovat a to asi nejenom mediálně nebo v tom, v té veřejné diplomacii, ale, že se budou samozřejmě snažit využít tady toho, aby nějakým způsobem zdiskreditovali Spojené státy i při jednání s partnery nebo aby podkopali tu důvěru, o které se Spojené státy často těšily.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Přispěl, pane Pondělíčku, Donald Trump, nechtěně k posílení Joe Bidena ještě předtím, než vůbec usedne v Oválné pracovně?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Do jisté míry si myslím, že právě ty násilnosti můžou alespoň na krátkou dobu ten politický střed trochu sjednotit, za, za Joe Bidemem, protože, jak jsem říkal, myslím si, že i mnoha Republikánům ty obrázky lidí, kteří rabují Kapitol a perou se s policií a prostě dělají všechno to, co by vlastně správní konzervativci dělat neměli. Tak ty, těm se ty obrázky líbit nebudou, takže možná krátkodobě by mu to pomoci mohlo. Nicméně uvidíme, jestli to přetrvá. Bude to samozřejmě záležet i na tom, jakou politiku Joe Biden bude dělat, jestli se bude snažit vlastně opřít o ten, ten politický střed, což on zatím nebo v té, i v té kampani se snažil být tím, který právě mluvil o tom, že je potřeba tedy jaksi ten politický střed nějakým způsobem konsolidovat a vlastně postavit proti tomu extrému Donalda Trampa a uvidíme, jestli se dokáže postavit. I tomu extrému ve vlastní straně. Teď tím nechci srovnávat /nesrozumitelné/ s Donaldem Trumpem, ale, ale samozřejmě některé ty návrhy typu Green New Deal, tak v americké společnosti nejsou příliš populární, pokud by se pokoušel je nějakým způsobem prosazovat a to levicové křídlo ho k tomu bude tlačit, tak samozřejmě si myslím, že tu podporu středu může, může zase velice rychle ztratit.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jakou politickou budoucnost, kariéru byste možná předpovídal pro Donalda Trampa?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Bude záležet na tom, jak se rozhodne. Já se domnívám, že pokud bude chtít zpovzdálí ovlivňovat Republikánskou stranu, takže ten prostor pořád ještě má, ten skutečný test jeho síly nebo jeho vlivu mezi voliči, řadovými voliči přijde vlastně za asi rok, rok a něco, kdy na jaře 2022 vypuknou primárky, které budou rozhodovat o kandidátech republikánských kandidátech do sněmovny a do vlastně třetiny senátu. Takže tam on samozřejmě a jeho syn a teď nevím, jestli to byl, myslím, že byli mladší Erik, už vlastně na některých shromážděných a i na Twitteru hrozil těm, kteří nepodpoří v tom současném tedy souboji Donalda Trampa, to znamená nebudou ochotni zpochybnit ty voliče, takže budou čelit výzvám v primárkách a že do toho Trumpova rodina přes, přes ty výbory politické, což jsou vlastně způsob, jak získat peníze na kampaň, že do toho bude dávat peníze a že prostě se pokusí tu Republikánskou stranu takhle nějakým způsobem přimknout k Trumpově. Čili, pokud se o to pokusí, tak si myslím, že pořád v Republikánské straně mají dost zastánců, aby minimálně v některých těch obvodech se jim to podařilo, pak uvidíme, jak moc by se jim to dařilo v těch takzvaných swing obvodech, čili těch, kde, kde se, kde se opravdu rozhoduje o kontrole sněmovny, kde občas vyhraje republikán, kde vyhraje demokrat, ale minimálně v některých těch stabilně republikánských, by se jim to podařit mohlo.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Konstatuje amerikanista Jiří Pondělíček z Univerzity Karlovy. Děkuji za váš čas, za vaše názory. Přeji vám hezký den.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Děkuji za pozvání, na shledanou.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Příjemný poslech dalších pořadů Dvojky přeje Zita Senková.

Upřímnou soustrast: Zemřel ekonom Michal Mejstřík, měl koronavirus [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 08.01.2021, Zdroj: sip.denik.cz, Autor: Redakce, RU / den: 26 200, Rubrika: Příběhy a události

Ústředním krizovým štábem otřásla smutná zpráva. Jeho člen ekonom Michal Mejstřík ve svých 68 letech zemřel. Tragickou novinu potvrdil mluvčí **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jakub Říman. Z informací webu Forbes vyplývá, že Mejstřík podlehl koronaviru.

Nejdiskutovanější onemocnění světa si v Česku vyžádalo obět z řad důležitých lidí pro chod státu. Profesor Michal Mejstřík, který byl v době pandemie koronaviru členem ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu, zemřel. Jak uvádí web novinky.cz s odkazem na server Forbes, ekonom podlehl koronaviru.

Michal Mejstřík byl rovněž členem expertní skupiny KoronERV-20. Ta vznikla v březnu roku 2020 a jejím cílem bylo zmenšit dopady pandemie na českou ekonomiku. V minulosti se profesor podílel také na založení **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání**. Na **Univerzitě Karlově** založil Institut ekonomických studií a do roku 2014 byl členem Národní ekonomické rady vlády.

Ekonom Michal Mejstřík podlehl koronaviru

Smutnou zprávu sdílel na sociální síti Twitter Liberální institut. „Zemřel prof. Mejstřík, velká postava české ekonomie. Naposledy jsme se s ním viděli na našem semináři o čínské ekonomické transformaci v prosinci 2019. Bude nám chybět,“ stojí v příspěvku. K úmrtí významného českého ekonomu se vyjádřil například i moderátor Václav Moravec. „Jsou zprávy, kterým člověk odmítá věřit. Jednou z nich je úmrtí ctěného kolegy z **FSV UK**, ekonomu, přítele prof. Michala Mejstříka. Čest jeho památce,“ napsal moderátor na sociální síti.

Michal Mejstřík se narodil v roce 1952 a vystudoval **Vysokou školu** ekonomickou v Praze. Následně pracoval pro Ekonomický ústav Československé akademie věd. Po roce 1990 pak studoval na Londýnské ekonomické škole.

Profesor působil v Ústředním krizovém štábu

Od vypuknutí pandemie koronaviru v Česku, tedy v březnu roku 2020, se koronavirem nakazilo více než 800 tisíc lidí. Z toho na 12 tisíc nemocných s nemocí zemřelo. Počet zotavených se prozatím vyšplhal na více jak 650 tisíc.

Současná situace v České republice není příznivá a právě proto vláda předloží návrh na prodloužení nouzového stavu. Kdy se život vrátí opět do normálu, není v tuto chvíli jasné.

Situace v ČR není příznivá

Vláda chce prodloužit nouzový stav

Koronavirus se opět rychle šíří

Vinohradská 12 - Útok na Kapitol

RÁDIO, Datum: 08.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

/ukázka/ Rozříštěné okno sídla amerického Kongresu posunulo Spojené státy do stavu zděšení a šoku. Rozrušený dav příznivců prezidenta Donalda Trumpa ve středu vrhnul do Kapitolu ve snaze přerušit ceremonii, během níž zákonodárci měli potvrdit vítězství Trumpova legálně zvoleného nástupce Joea Bidena. 4 lidé při násilném proniknutí do Kongresu zemřeli. A konsternovaná Amerika si klade otázku, co bude dál. Dalo se po měsících nenávislné rétoriky a lživých tvrzení Donalda Trumpa po ukradených volbách čekat to, co jsme ve středu na Capitol Hillu sledovali? A kam se z tohoto bodu Spojené státy vydají dál? Přimo ve Washingtonu natáčel náš zpravodaj Jan Kaliba. Dopady analyzujeme s amerikanistou Petrem Boháčkem. Je pátek 8. ledna, tady je Lenka Kabrhelová a Vinohradská 12, zpravodajský podcast Českého rozhlasu. /ukázka/

Jan KALIBA, redaktor

Na dohled odtud v bělostné budově Kapitolu právě začíná schůze Kongresu a tady před Bílým domem prezident Donald Trump tisícům, asi spíš desetitisícům svých příznivců vzkazuje:

Donald TRUMP, americký prezident

Budeme muset bojovat mnohem tvrději. Teď je na Kongresu, aby se postavil tomuto neslýchanému útoku na naši demokracii. A jak tu skončíme, půjdeme spolu ke Kapitolu fandit našim statečným senátorům a kongresmanům. Ale některým asi tolik ne, protože když budeme slabí, tak si svoji zemi zpátky nevezmeme. Musíte ukázat sílu, musíte být silní.

Jan KALIBA, redaktor

O chvíli později už se mohutná řeka Američanů několika širokými bulváry valí směrem ke Kongresu.

Jan KALIBA, redaktor

/ukázka/

Jan KALIBA, redaktor

Bojujte za svobodu, bojujte za Trump, ještě 4 roky. Vlají tu americké, trumповské, konfederalní prapory, vzkazy Zastavte krádež a jeden z mužů nese hlavou ceduli, která žádá oběsit zrádce. Ptám se ho, koho přesně tím myslí.

demonstrant

Kdo na sobě má čepici Trump, ten není zrádce. Ale vážně, já ti řeknu, jak se to pozná. Je to jednoduché. Kdokoliv řekne zvolený prezident Biden, tak to je zrádce.

Jan KALIBA, redaktor

Kolemjoucí tento vzkaz oceňují, o kus dál skutečně Trumpovi příznivci postavili dřevěnou šibenici a na ní visí oprátka. /ukázka/

Jan KALIBA, redaktor

Budova Kongresu s tou ikonickou bílou kupolí včetně improvizované tribuny, která už tu stojí pro inauguraci Joea Bidena, se nakonec ocitá v naprostém obležení Trumpových příznivců. /ukázka/

Jan KALIBA, redaktor

Přichází informace, že uvnitř budovy Kapitolu se střídalo, schůze Kongresu je přerušena a někteří lidé si pochvalují, že se schvalování Bidena vítězství zastavilo.

demonstrant

Hodně z těchto lidí vlastní zbraně. Když je naštvete, tak za to šeredně zaplatíte. Vidíte, jaký je tu teď bláznec, podle mě buď vyhraje Trump, nebo bude válka.

demonstrant

Lidi přišli bránit svou zemi, takže jsem to čekal. A doufám, že to skončí ve prospěch prezidenta Trumpa. /ukázka/

redaktor

I po půl osmé pro vás máme připraveny aktuální zprávy, dobré ráno. Světoví lídři odsoudili dění ve Washingtonu, při kterém příznivci amerického prezidenta Donalda Trumpa na několik hodin obsadili budovu Kapitolu. K výzvam k respektování demokracie se připojili představitelé Evropské unie, NATO i bývalí prezidenti Spojených států. /ukázka/

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

Pokud bychom se na to podívali už trochu s odstupem, tak už byl Joe Biden i Kamala Harris schváleni a potvrzeni, teda spíš jako nastupující prezident a viceprezidentka, takže v tomto smyslu demokracie neselhala.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Amerikanista Petr Boháček působí na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a také v Asociaci mezinárodních otázek.

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

O čem se možná spíš můžeme bavit, je o tom, že selhala například ochranka amerického Kapitolu a že také možná poslední 4 roky selhala spousta dalších lidí od prezidenta Trumpa, od různých médií v tom, aby zamezili v té narůstající nejenom polarizaci, ta tady byla vždycky, ale, řekněme, uvolňování a rozvolňování a podpoře radikálních částí té pravice části společnosti, které eskalovaly tím vražením do Kongresu. Pro mě asi ta nejzajímavější otázka, jestli toto byl buď konec toho Trumpova prezidentství a toho, jakým způsobem on přece jen podporoval a nepřímo umocňoval tyto radikální a násilné části společnosti, anebo jestli to opravdu je spíš začátek něčeho dalšího a toho, že v americké společnosti je část lidí, kteří jsou ochotni jít až na pokraj občanské války, a zdali tento sentiment bude dál narůstat, nebo naopak bude klesat.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Petře, vy jste za běžných okolností, když se nepotýkáme s koronavirovou krizí, ve velmi živém kontaktu ve Spojených státech, jezdíte tam, jste v kontaktu se svými zdroji, kolegy, akademiky, překvapilo vás to, co se stalo?

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

Já myslím, že to do určité míry není překvapivé, to, že tam spousta lidí demonstrovalo, možná překvapivé je i to, že jich nebylo možná tolik. Co určitě překvapivé je, že byli vpuštěni do toho Kongresu a že to opravdu došlo do takové fáze, na druhou stranu si říkám, že to mohlo samozřejmě dopadnout mnohem hůře, pokud by tam byly silnější střety například s tou ochrankou, to, co pro mě je vlastně hrozně překvapivé, já sice tam nyní už od února loňského roku, kdy jsem tam byl naposled, se tam nemám šanci podívat, ale s lidmi a také s částí mé rodiny, která ve Spojených státech žije, jsem v kontaktu a spousta z nich jsou dlouhodobými konzervativci, voliči republikánů, kteří měli nějaké racionální, naprosto normální politické a hodnotové důvody, proč volit republikány, ale za ty poslední 4 roky opravdu se posunuli do toho radikálního spektra a je to spektrum, které čerpá zejména z té široké řady různých dezinformací a konspiračních teorií, a ti lidé jsou podle mě velice právem naštvání, ale zároveň podléhají těm dezinformacím a tomu sklouzávání k tomu násilí a tam mě samozřejmě překvapuje to, že i velice silně vzdělaní lidé a chytrí lidé jsou schopni propadnout dezinformacím, propadnout tomu alternativnímu světu, který jim předkládá den co den Donald Trump, ten celý jeho tým a ta alternativní část těch médií, a uvěřit tomu. A dojít až do takové dálky, kde se odloučí od těch hodnot konzervativních a od toho, čemu celou dobu a celý život věřili, až na pokraj toho, že opravdu říkají, tohle se děje v situaci, kdy ukradnete volby, a naprosto to vlastně omlouvají. A bude zajímavé vidět, jestli nějaká část společnosti řekne dobře, tak my nechceme občanskou válku a tohle je nějaká hranice, za kterou bychom nechtěli jít, anebo jestli si opravdu říkají, tohle se prostě děje a my musíme chránit i za cenu násilí a občanské války Donalda Trumpa a ten svět, kterému my věříme. Ať jakkoliv je založený na lži, dezinformacích a naprosté nepravdě.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

No, obě témata, která zmiňujete, se evidentně stanou klíčovými, úhelnými body té další diskuze ve Spojených státech, jak tedy postup policie, při tom středečním potvrzování Joea Bidena v roli prezidenta a potom také role sociálních sítí, sociálních médií. Já se u obou těch momentů s dovolením zastavím, když se tedy díváte na postup policie, já vím, že teď jsme uprostřed toho momentu, zatím ještě toho pořádně mnoho nevíme, ale jak tomu rozumíte, že například v létě byli po zuby ozbrojení příslušníci bezpečnostních složek okolo Kapitolu ve chvíli, kdy byly ve Spojených státech velké protesty proti rasismu, tentokrát sami

novináři, kteří pokrývají Kongres, podotýkali během středečního dne, že tam ta ochrana byla minimální, jak tomu můžeme rozumět?

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

Tak já myslím, že ten výklad je jasný. Pořád se bavíme o Spojených státech, kde se měří dvojím metrem podle toho, kdo protestuje a s kým se bavíte. A teď mluvím zejména o barvě pleti. Není náhodou, že ten kontrast s těmi protesty proti rasismu a proti tomu systematickému potlačování těch menšin ve Spojených státech a až vražděním, kdybych měl použít takové slovo, tak dostal úplně jinou odezvu od policie, než se stalo ve středu. To samozřejmě neznamená, že to řešení bylo nějakým násilným postupem policie zamezit tomu vtrhnutí, tak myslím, že jednoduché to není, ale jasně se ukázalo, kdo je tou opravdovou hrozbou v americké společnosti. Nejsou to ti anarchisté, o kterých dlouho mluví pravice, že všichni demokraté jsou anarchisté, ti anarchisté jsou spíše na té pravici, jsou to ti lidé, kteří sahají po násilí jako nástroji, a já tady vidím zejména ten hlavní rozdíl v tom, že zatímco během léta ty protesty a to násilí i v těch městech, které vyvolaly ty rasové nepokoje, vycházelo z toho, že tady opravdu je nějaká část společnosti, která je systematicky utlačovaná, vede to opravdu k prokazatelným policejním vraždám a nespravedlnosti, tak ti mají důvod nějakým způsobem protestovat, zatímco lidé, kteří protestovali včera, ten protest a to násilí, které oni zvolili, to v nich bylo vzbuzeno, podporováno ze strany zejména Donalda Trumpa a všech médií, kteří ještě ten den, několik let předtím vyzývali k tomu, aby se nebáli použít násilí, aby se nebáli jít až do Washingtonu a ukázat těm politikům a elitám, jak to teda je, a hájit svoje práva, takže tady vidím opravdu naprosto rozdílné zdroje nějakého násilí a v tom je také neuvěřitelné vidět, že v tom násilí, které vychází z nějaké opravdu reálné nespravedlnosti, policie se chová velice tvrdě, zatímco v tom násilí, které vychází z lži a dezinformací, tak se policie bojí zakročít. /ukázka/

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Velkou roli v šíření těch až nenávistných výzev právě ze strany prezidenta Trumpa sehrály, jak jsme tu zmiňovali, sociální sítě, Twitter, Facebook, Instagram, které teď tedy Donalda Trumpa zablokovaly, jaké vidíte reakce ve Spojených státech? Nepřišel ten krok přece jen poněkud pozdě?

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

Já nejsem na straně toho řešení, že zakázat ty platformy a sítě je tím nejlepším způsobem, jak se s tím problémem vypořádat. Nejsem si úplně jistý, chápu, že tady je nějaká linie, pokud politik nebo kdokoliv vyzývá vyloženě otevřeně k tomu násilí, tak to už je v rozporu se zákonem, ale myslím, že ten boj s těmi dezinformacemi se nevyřeší jenom tím, že něco budeme rušit a zakazovat, protože když se podíváme například na stanici Fox News, hlavní hlásná trouba konzervatismu a dlouhou dobu hlavní podporovatelé a obhájci Donalda Trumpa, tak i tato stanice se opravdu za poslední roky ve spoustě témat distancovala od toho radikálního křídla Republikánské strany, od lidí, kteří šíří dezinformace, kteří odmítají výsledky voleb, kteří volali i po nějakém násilném útoku na Washington DC, a tento proud, když ho přestala vysílat ta mainstreamová Fox News stanice, tak se prostě přesunul někam jinam a to si myslím, že by se dělo tak jako tak. Ale když se bavíme o těch lžích a dezinformacích, jak vznikly a proč byly takhle umocněny, tak jedna věc je, že všechno to, co vidíme, že se děje ve Washingtonu, se stalo díky tomu, že ve Spojených státech je prezident, který toto umocňuje, vyzývá k tomu, jeho jazyk je velice vytříbený v tom, aby podpořil nepřímo tyto segmenty společnosti, ale všechno tohle se mohlo dít jedině, pokud je tady nějaký reálný důvod naštvaní, nedůvěry vůči médiím a vůči politikům a celkový pocit křivdy v té společnosti. A to Donald Trump využil, posunul to samozřejmě až na tu násilnou, až šíleně eskalovanou rovinu, ale ten sentiment byl reálný a ten tady vznikl díky předchozím generacím politiků, díky předchozím letům, kdy opravdu obyčejní lidé byli dávání na druhou kolej před zájmy, řekněme, korporátu, před zájmy elit, před zájmy bohatších vrstev v americké společnosti, kteří tu politiku opravdu velice silně kontrolují a kteří zajistí to, aby jejich zájmy byly dávány před zájmy obyčejných lidí. A toto je věc, ke které přispěl nejenom prezident Obama, prezident Bush, prezident Clinton, všichni prezidenti předchozích dob, kteří se sice nálepkovali, že bojují za obyčejné lidi, ale byla to jen nálepka, která jim měla pomoci být zvoleni, ale stejně potom dělali politiku pro ty menší zájmové skupiny. A toto je opravdu nějaký dlouhodobý sentiment, který bobtnal, narůstal, a pak přišel jenom dodal Trump, který ho sklídl a posunul ho o velký kus dál, to je to, díky čemu on vyhrál. Takže bych rozlišoval jednu věc, že tady opravdu je prezident, který tu celou situaci posunul do extrému, ale musíme se také bavit o tom, kde je to podhoubí, které umožnilo, že dezinformace, že všechny takové lži a virtuálně odlišný svět v té realitě mohl vzniknout, a to jsou právě ty léta a dekády upozadování zájmů obyčejných lidí před těmi zájmy menších zájmových skupin.

demonstrantka

Tohle je naprosto neuvěřitelné. Doufám, že toho vzejde něco dobrého. Nevím, jestli se to stane, ale Amerika se potřebuje probudit a uvědomit si, co se nám tu děje. Jestli tohle dovolíme, tak se staneme socialistickou zemí. Nemohla jsem se to nechat ujít a doufám, že naši zákonodárci nám budou naslouchat a prozkoumají ty důkazy, místo aby říkali, že žádné nejsou. Myslím, že volby byly ukradené, a nechápu, proč soudce a ostatní nezajímají důkazy. Místo toho nám říkají, že jsme šílenci, pravicoví extremisti a kdovíco ještě. Ale my jsme jen pravověrní Američané. Pokud Joe Biden vyhrál férově, tak dobře. Ale nemyslím si to.

Jan KALIBA, redaktor

Říká Cindy, která tak jako mnoho ostatních tady přicestovala kvůli dnešnímu dni z velké dálky, v jejím případě až z Arizony na druhém konci kontinentu. A tak jako desetitisíce lidí tady a miliony v celé zemi věří Donaldu Trumpovi a jeho teorii rozsáhlého volebního spiknutí a nikoli úřady, audity či desítkami soudních sporů potvrzeným výsledkům. /ukázka/

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

A pokud mluvíme o tom posunu k extrému, který takovýmhle způsobem umocnil tedy Donald Trump a jeho příchod k moci ty poslední 4 roky, jakou roli v tom sehrála také ale Republikánská strana, která uplynulých 4 roky v podstatě až do toho středečního večera stála za Donaldem Trumpem docela jako jeden muž?

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

Je to tak. Já myslím, že Republikánská strana před těmi víc jak čtyřmi lety podepsala prostě smlouvu s ďáblem, byli si toho vědomi a do určité míry to dlouhou dobu fungovalo a fungovalo to velice dobře. Co se s ní stane nyní, je velká otázka, já bych zase byl možná trošičku zdrženlivý v tom vyhodnocení té situace, že republikáni začnou ve velkém opouštět Donalda Trumpa, protože i po tom, co se stalo v americkém Kongresu, tak téměř polovina poslanců republikánských hlasovala pro neuznání těch výsledků voleb, myslím, že pořád budou tito lidé se snažit, aby pořád ten trumpismus přetrvával a fungoval, a jednoduše tohleto křídlo té Republikánské strany nezmizí, protože bude velice efektivní, bylo velice efektivní v těch listopadových volbách, prostě těch 70 000 000 hlasů je velký úspěch po tom, co 4 roky Donald Trump předváděl, a co, si myslím, bude rozhodující, je

to, jak se opravdu ty mainstreamové části republikánských voličů budou dívat na to, co se stalo v tom Kongresu. Protože těch lidí, kteří opravdu do toho Kongresu vtrhli, nebylo mnoho, myslím, že to jsou spíše okrajové části té společnosti, a myslím, že velká část republikánských voličů a voličů i Donalda Trumpa se možná zastaví a řekne si, my možná nechceme jít na hranici občanské války. Jestli to tak bude, nebo nebude, já teďka pár hodin potom, co se to stalo, nejsem schopen říct, ale myslím, že toto bude opravdu určující a bude také určující, jakým způsobem se k té situaci postaví Joe Biden a zdali Joe Biden najde ten správný jazyk a správný způsob a formu, jak bude chtít se vypořádat s touto situací tak, aby to znělo i pro tu druhou stranu jako něco přijatelného, a to je opravdu věc, kterou já nejsem schopný odhadovat takhle brzo, ale to bude to rozhodující, co bude definovat, jestli ten trumpismus a toto křídlo Donalda Trumpa do budoucích let bude fungovat, nebo nebude fungovat.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

To se vlastně bavíme v přenesené formě o tom, jak silná ta základna prezidenta Trumpa, ti jeho příznivci jsou. Jak to říkáte, volby ukázaly, že ta základna je docela velká, vidíte vy nějaké náznaky, že by se třeba začínala oslabovat? A teď už se dostáváme i k tomu, jak dopadly volby senátní ve státě Georgia, kde vyhráli demokraté, může se to brát jako jistý náznak toho, že ta základna prezidenta Trumpa do jisté míry oslabuje?

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

Ty volby v Georgii dopadly velice těsně. Ale jeden náznak, který tam vidím, je poměrně jasný. Podle mě těch 70 000 000 hlasů pro Donalda Trumpa a ty úspěchy republikánů v těch listopadových volbách, ať už se bavíme o tom, že získali 9 křesel ve sněmovně navíc, o tom, že v 18 státech Spojených států drží jak legislativu, tak guvernérská křesla, tak poměrně těžší zejména z toho, že Joe Biden opravdu je tím hlavním zástupcem těch politických elit posledních 40, 50 let, na které jsou všichni ti lidé naštváni. A pokud by demokraté byli schopni ukázat nebo nabídnout něco jiného než to, že se vracíme do těch starých let, do toho, jak to vždycky bylo, do toho, kvůli čemu vlastně Donald Trump vyhrává, tak si myslím, že to je ta cesta, kterou budou moci zaujmout i republikánské voliče. A v té Georgii se to projevilo tak, že jasným argumentem obou dvou kandidátů demokratů bylo, že chtějí větší podporu pro lidi postihnuté těmi ekonomickými dopady koronavirové krize. Tedy teď mluvím o těch přímých platbách až ve výši 2 000 USD a to byl ve svém zaměření jasný messaging té jejich kampaně, zatímco jejich republikánští vyzvatelé v tom neměli úplně jasno, a tady si myslím, že to poučení je jasné. Pokud demokraté nebudou tou stranou těch dlouhodobých elit a expertů a toho normálu, o kterém mluvím, který představují všichni jejich prezidenti za posledních 40 let, a budou spíše opravdu stranou lidí a řešení jejich problémů, což znamená progresivní levicová politika, to znamená prostě řešení obrovského studentského dluhu, nedostupnosti zdravotnictví, nedostupné sociální mobility a vlastně vymizení toho amerického snu, že každý může udělat se svým životem přesně to, co chce, na základě toho, jaké má schopnosti, ne na základě toho, kde se narodil, tak pokud se vrátí k těmto cílům a vizím, tak můžou zaujmout také republikánské voliče. Pokud zůstanou stranou elit a Joe Bidena jako zástupce člověka, který je v politice 40 let, tak se obávám, že to jim úspěch nepřinese.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

A jaká cesta se tedy vlastně otevírá s tím zvolením dvou demokratických senátorů v Georgii Raphaela Warnocka a Johna Ossoffa, pastora z Atlanty a v druhém případě dokumentaristy, jaká cesta se otevírá prezidentovi Bidenovi s ovládnutím Senátu tedy k tomu? Co bude všechno moci vlastně prosazovat z toho, co sliboval v předvolebním boji?

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

Já bych tady byl trošičku také zdrženlivý, protože to vítězství je za prvé velice těsné, bude tam vždy rozhodovat jenom jeden hlas, je to hlas viceprezidentky Kamaly Harris, a myslím si, že Joe Biden tímto bude donucen k tomu, aby vždy hledal do jisté míry nějaké konsensuální řešení i s Republikánskou stranou. Nebude mít prostor k tomu, aby dělal nějaké velké reformy, a to si ani nemyslím, že Joe Biden chce dělat. On opravdu není reformistickým prezidentem. On je prezidentem návratu do toho normálu. V konkrétních oblastech to například znamená, že v oblasti klimatické změny on rozhodně nebude mít ambice a ani kapacitu prosadit nějakou opravdovou reformu americké ekonomiky směrem k dekarbonizaci a směrem k plnění závazků vycházejících z Pařížské dohody. To myslím, že nikdy nebylo úplným cílem Joe Bidena, nebude k tomu mít ani tu politickou konstelaci díky takto těsnému rozložení sil v Kongresu, a to si myslím, že je to největší riziko. I když nyní demokraté drží v rukou Senát, tak i přesto je tím největším rizikem, že nebudou dostatečně schopni prosadit reformy, které zaujmou ty lidi, jak už jsem říkal, i třeba ze strany voličů republikánů, kteří budou řešit ten sentiment, tu naštvanost lidí na politické elity, a to si myslím, že je to největší riziko, které může vést k tomu, že se vrátí opravdu Donald Trump v té velké síle, protože bude moci říct, podívejte se, Joe Biden tady opět byl, demokraté tady byli a opět neudělali nic pro obyčejné lidi, a to si myslím, že je to velké riziko, nehledě na to, jestli o jeden nebo dva hlasy kontrolují Senát republikáni, či demokraté.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

V této souvislosti se na straně demokratických některých politiků i třeba kongresmanů objevují apely a výzvy k tomu, aby prezident Donald Trump byl zpětně podroben ještě impeachmentu, aby mu to zamezilo v možném návratu do politiky. Je něco takového podle vás pravděpodobné?

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

Já myslím, že na ten impeachment je už málo času, ten jediný rychlý impeachment podle dodatku 25 americké ústavy by byl na základě prezidentovy neschopnosti plnit jeho úřad, na to by byla potřeba zejména spolupráce viceprezidenta Mikea Pence, řady celého kabinetu a celé vlády Donalda Trumpa, a to si myslím, že takovouhle podporu přece jen poslední dva týdny k předání moci nenajdeme. Takže to bych spíš vnímal skepticky, přece jenom to, že Mike Pence se odklonil v těch nejdůležitějších momentech od Donalda Trumpa, on se tím do určité míry očistil, ale zase si nemyslím, že by byl ochoten jít tak daleko a zajistit impeachment, protože přece jenom máme tady poslední 2 týdny, proč by něco takového ještě na sami sebe republikáni ušili. Kór když velká část Republikánské strany pořád je na straně Donalda Trumpa. Co si myslím, ale bude opravdu součástí té diskuze a možného scénáře, tak jsou různé soudy a obvinění v otázce podněcování násilí, zpochybňování výsledků, snahy zfalšovat volební výsledky amerických voleb ze strany Donalda Trumpa, a to nemluvíme jenom o tom, co se dělo v Kongresu, co Donald Trump se snažil dělat ty poslední týdny, můžu zmínit samozřejmě ten známý telefonát, kde se snaží přesvědčit úředníky ze státu Georgia, aby někde našli těch 11 000 hlasů. /ukázka/

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, Fakulta sociálních věd UK

To jsou, myslím, z několika právních pohledů opravdu nejenom nějaké kriminální přestupky, ale jsou to opravdu zločiny proti státu. A bude velice zajímavé, jestli se dostanou až před soud a jaký bude osud Donalda Trumpa.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Petře, vzhledem k tomu všemu, co jste zmínil a v jaké jsme tedy situaci, která se asi dá označit do jisté míry za hraniční, Spojené státy opravdu prošly zásadním asi historickým momentem, vidíte vy z té situace cestu ven ve chvíli, kdy tedy se ujímá vedení Spojených států nový prezident, za 14 dnů Joe Biden? Bude on mít v ruce možnosti k tomu, zemi sjednotit a nějakým způsobem se z tohoto momentu pohnout kupředu?

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, **Fakulta sociálních věd UK**

Já myslím, že pokud si jako tu možná i jedinou a hlavní agendu svého prezidentského úřadu dá sjednotit tu zemi, také ve stínu samozřejmě koronavirové pandemie a ve stínu těch nadcházejících obrovských ekonomických dopadů, které teprve Spojené státy, ale i celý svět čekají, tak myslím, že by mohl najít nějakou cestu i s středovými republikány. Protože my tady vidíme vlastně dvě věci, jedna věc, že se nějakým způsobem dělí Republikánská strana na to trumpovské křídlo, které pravděpodobně bude ještě stále vyzývat tu křivdu o těch ukradených volbách, podporovat to vrtnutí do Kongresu, a to samé se ale do určité míry děje i na straně demokratů, kde jedna strana chce opravdu reálné sociální silné řešení těch problémů Spojených států, ať už je to v otázce koronaviru, tak v té sociální mobilitě, vzdělání a zdravotnictví. Pokud Joe Biden bude schopný najít odvahu nastolit opravdová řešení těch problémů od pandemie pro ty sociální, které jsou tím hlavním zdrojem a tím hlavním podhoubím té současné eskalace, tak si myslím, že by pro to i mohl najít nějaké umírněné republikány, protože ti prostě nemají zájem na tom, aby se tato společnost rozpadla, aby opravdu tady byla občanská válka. Takže já možná v tomhle budu velkým optimistou i přesto, že nevěřím v to, že by Joe Biden chtěl být progresivním a reformním prezidentem, ale možná to, že má Kamalu Harris jako viceprezidentku, a to, že ve stínu těch okolností, ale i pandemie, ale i loňského léta se opravdu musí něco razantně změnit, tak ho to dožene k tomu, že změní veškerá svá přesvědčení, která držel 40 let. A to je ta jediná naděje, kterou já tady vidím, jestli se to stane, nebo ne, je těžké říct, ale jak říkám, já jsem optimistou a věřím, že se ve Spojených státech podaří změnit věci k lepšímu a změnit je zejména pro ty obyčejné lidi, kteří jsou nyní opravdu velice naštvaní.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

Amerikanista Petr Boháček. Petře, děkujeme za rozhovor.

Petr BOHÁČEK, amerikanista, Asociace pro mezinárodní otázky, **Fakulta sociálních věd UK**

Děkuji za pozvání, na shledanou.

Lenka KABRHELOVÁ, moderátorka

A to je z páteční Vinohradské 12 vše. I o víkendu jsou tu všechny naše díly pro vás, najdete je na stránkách zpravodajského serveru irozhlas.cz a také ve všech podcastových aplikacích. Psát nám můžete na adresu Vinohradka12@rozhlas.cz. To byla Lenka Kabrhelová, těším se v pondělí.

Donald Trump: Bězte domů. Milujeme vás. Jste opravdu výjimeční [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 08.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Věra Luptáková, RU / den: 88 206, Rubrika: Domáci

Výrok týdne analyzují redaktor serveru Aktuálně.cz Daniel Anýž, který se děním v USA zabývá dlouhodobě, a Anna Shavit, politoložka z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Ve středu došlo ve Spojených státech k bezprecedentnímu násilnému útoku na sídlo kongresu, a to ze strany příznivců dosluhujícího prezidenta Donalda Trumpa. Prezident své věrné nejprve k pochodu na Kapitol vyzýval. Až když násilné potyčky vyústily do ztrát na životech, nechal se přesvědčit a vyzval agresivní dav svých fanoušků k odchodu „domů“. Výzva to ale byla dost rozporuplná.

V pátek bylo vše jinak: Trump otočil o 180 stupňů a na jeho obnoveném Twitterovém účtu násilí jednoznačně odsoudil. Taky projevil svůj zájem na hladkém předání moci svému nástupci Joe Bidenovi.

Kterému Trumpovi věřit?

Trump v pátek na Twitteru, uvedl, že jej pobouřilo „odporné“ násilí, které události provázelo. Protestující podle něj znesvětili sídlo americké demokracie. Ovšem ve středu po útoku je nazýval výjimečnými lidmi a říkal: „We love you“. Nabízí se tedy docela logická otázka: Kterému z těch výroků se dá věřit?

Jak svými výroky Donald Trump pomáhá, nebo spíš nepomáhá, své Republikánské straně? New York Times zveřejnili článek, podle kterého se v poslední době Trump radil o možnosti omilostnit sám sebe v posledních dnech svého mandátu. Mohlo jít o nějakou promyšlenou akci? Anebo jde o tak impulzivního člověka, který nepřemýšlí nad důsledky svých prohlášení?

Výrok týdne najdete v audiozáznamu. Analyzují redaktor serveru Aktuálně.cz Daniel Anýž, který se děním v USA zabývá dlouhodobě, a Anna Shavit, politoložka **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Smutnou koncovku Trump neodpáře

TISK, Datum: 09.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 4, Autor: IMETA KŘÍŽOVÁ, Vytlačeno: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Rubrika: Domov

Čeká nás doba větší nejistoty, agresivity a nervozity. Ani změna v prezidentském křesle USA to neodvrátí. „Soupeření mezi Spojenými státy a Čínou se bude prohlubovat.

A Evropa bude nadále přešlapovat a doufat, že se jí to vlastně netýká,“ říká v rozhovoru pro LN bezpečnostní analytik a exdiplomat Tomáš Pojar. LN USA si v posledním roce značně pošramotily image, vrcholem bylo středeční obsazení Kongresu. Věříte, že Amerika svoji roli garanta demokracie obhájí? A chce se to od ní ještě?

Já osobně o Ameriku ani o americkou demokracii strach nemám, byť to ne vždy musí jít úplně hladce. Na rozdíl od Evropy mají Spojené státy totiž daleko delší demokratickou tradici a zároveň obvykle daleko rychlejší schopnost ekonomické regenerace. Mám ve všech ohledech rozhodně větší obavy o Evropu a o Česko než o Spojené státy.

LN Neponičil si přesto Donald Trump střeďečními událostmi zcela svůj odkaz?

Upřímně, jeho odkaz byl již tak dost poničený, že to asi o moc horší nebude. Stále ale platí, že vládl lépe, než je mu dnes přisuzováno. Příkladně první tři roky. Styl a rétorika však byly často nechutné, což také jednoznačně vedlo k útoku na Kongres. Tuto smutnou koncovku mu právem nikdo neodpáře. Ale pozor, ještě bude pár dní v úřadě a nelze vyloučit další překvapení. Sledoval bych třeba dění kolem Iránu.

LN Proč by to dělali?

Ne že by si Irán svá jaderná zařízení nezasloužil zlikvidovat, ale Trumpovou sebestřednou snahou je dnes primárně škodolibě a cynicky zkomplikovat nástup nové administrativy, jak jen to bude možné. A Biden to tak jako tak nebude mít jednoduché, v první řadě kvůli jen velmi těsné většině v obou komorách Kongresu. Střeďeční události ve Washingtonu a senátní vítězství v Georgii jednoznačně posílí apetit levicového křídla demokratické strany. A Biden tak bude muset neustále vyjednávat s centristickými republikány i vlastními progresivisty. Není mu co závidět.

LN Joe Biden převezme americké otěže 20. ledna. Jak rychle se Amerika promění?

Rétorika a gesta se změni okamžitě, obsazení administrativy novými lidmi bude trvat i při zisku té nejtěsnější možné většiny v Senátu dlouhé měsíce. Nový americký velvyslanec dorazí do Prahy nejdříve v říjnu.

LN Jakým směrem americký nový vítr zavane zahraniční politiku?

Bude se snažit být více konsenzuální a vsázet na multilateralismus, což samozřejmě neznamená, že bude automaticky úspěšnější. Bude také pokračovat snaha o menší vojenské angažmá ve světě. Je třeba si však uvědomit, že nevíme, jaké nás překvapí nečekané události. Ty mohou změnit politické priority ze dne na den.

LN Biden však zdědí nevídaně rozdělenou společnost, navíc pandemií značně podlomenou. Evropa nicméně věří, že nový šéf Bílého domu udělá z USA zase kapitána v transatlantických vodách. Na co nejvíc sází?

Americká společnost je hluboce rozdělená již velmi dlouho, není to nic nového, byť je dnes propast opravdu hluboká. A budme upřímní, v Evropě to není zas o tolik lepší. Koneckonců se stačí porozhlédnout doma. Evropa vždy fandí americkým demokratickým a naopak nepřeje republikánským prezidentům, bez ohledu na to, jakou politiku reálně dělají. Pravda však je, že levicová politika amerických demokratů je Evropanům nepochybně bližší. Joe Biden bude možná posledním skutečným poválečným transatlantickým prezidentem. Rétoricky se s Evropou shodne. Otázkou bude konkrétní obsah vzájemných vztahů a ten nebude jednoduché naplnit.

LN Trumpova administrativa byla pro EU i určitým testem. Odklonem Ameriky od tradičních transatlantických vazeb se musela spolehnout sama na sebe a v mezinárodní politice vystupovat jednotně. Prošla?

Dokud se Evropa, nebo chcete-li EU, nenaučí používat svoji ekonomickou sílu a dokud nebude mít schopnost se bránit a vůli používat svoji sílu vojenskou, nebude na globální scéně relevantním hráčem. Díky Trumpovým hrozbám zvýšili Evropané výdaje na obranu. Málo, ale přece. S Bidenem budou mít pokušení je opět snižovat. Evropa prostě není schopná a ani ve skutečnosti nechce hrát výraznější roli ve světě, mimo vlastní kontinent.

Chcete příklad z poslední doby? Nepochybně největším zahraničněpolitickým úspěchem Trumpovy administrativy jsou dohody mezi Izraelem a arabskými státy. Nejenže Evropané při jejich sjednávání nehráli absolutně žádnou roli, ony byly dokonce sjednány v zásadě přáním Evropanů navzdory. Být díky geografii z nich může Evropa profitovat více než Amerika. Vítejte v realitě takzvané evropské zahraniční politiky.

LN Evropa má nyní napjaté vztahy s Tureckem, nejhlásitější kritika Ankary zní z Francie. Bude Bidenova administrativa vůči Turecku přísnější?

Trump měl pro tureckého prezidenta Erdogana, jakožto novodobého sultána, jistou slabost. To u Bidena platit nebude. Bude však hodně záležet na tureckých krocích, Amerika nebude chtít Turecko ztratit. Čím více bude však Erdoganova politika agresivnější, tím častěji se dostane s Washingtonem do sporu. Erdogan má obrovské ambice a je přesvědčením muslimský bratr (panarabské hnutí žádající návrat ke kořenům islámu – pozn. redakce), je problémem pro Evropu i pro USA. Zároveň ale velmi dobře rozumí síle. V tom má před Evropou výhodu. LN První housle chce v EU hrát neskrývaně francouzský prezident, touží i po posílení francouzštiny. Nový ministr zahraničí USA, pravděpodobně Antony Blinken, je ostatně Francie znalý a francouzštinou vládne, tedy pro Paříž přijatelná volba. Jaká role kromě ekonomického motoru a mediátora zbude pro Německo?

Francie má ambice, ale nemá sílu. Svůj vliv chce zvyšovat skrze Evropskou unii, a tu a tam se jí to dokonce daří. Německo zase nemá ambice, byť přinejmenším ekonomickou sílu má. Hodně bude záležet na tom, kdo bude sedět za rok v kancléřském křesle, což dnes opravdu netušíme. Každopádně bude americká pozornost zaměřena primárně kromě Londýna na Berlín a na Paříž, a aby zbytek ukonejšili a od Trumpa se odlišili, tak i trochu na Brusel. Pak ještě budou tu a tam registrovat Itálii, Španělsko, Polsko a možná Rumunsko. A tím to skončí.

LN Co lze od tandemu Biden–Harrisová očekávat v českoamerických vztazích? Pocítíme vůbec nějakou změnu?

Tony Blinken má vztah k Paříži, Joe Biden k západnímu Německu, Kamalu Harrisovou žádné pouto k Evropě neváže. Ke střední Evropě žádné silné pouto nemá ani jeden z nich. Očekávat ve vzájemných vztazích tedy nemáme vůbec nic. Pokud se nebudeme sami snažit dnes hodně vyprázdněnou českoamerickou relaci systematicky a dlouhodobě opět nějak naplnit. Tah na tuhle branku tady ale dnes opravdu nevidím. Já ale obecně moc dnes nevidím žádnou uchopitelnou českou zahraniční politiku. Pozor, to není primárně kritika ministerstva zahraničí – skutečná a přesvědčivá zahraniční politika musí mít u země naší velikosti daleko širší základ.

LN Nová témata mezi Prahou a Washingtonem neočekáváte?

Kdybychom alespoň plnili ona 2 % HDP výdajů na obranu, měli bychom větší manévrovací prostor. Tam ale patříme stále mezi nejhorší z nejhorších. Mezi klasická témata patří jaderná energetika. Bude se muset otevřít debata o budoucnosti nadzvukového letectva. Obojí budou ve Washingtonu pečlivě sledovat. Stejně jako problematiku 5G a vztahy s Čínou. Ani v jednom však nemáme úplně jasno. A vždy platí: nemáte-li jasno, neberou vás vážně ani spojenci, ani soupeři, ani nepřátelé. Politiku prosazování základních lidských práv jsme opustili. Momentálně nám mohou otevírat dveře ve Washingtonu snad jen naše dlouhodobě blízké vztahy s Izraelem. Zaplatit půbůh za ně. LN Nejen pandemie prokázala zranitelnost demokratického světa. Bezpečnostní hrozby nemizí. Podepisuje se nějak na geopolitickém rozvržení světa? Může ukončit globalizaci?

Čeká nás doba větší nejistoty, větší soupeření, větší agresivity a nervozity. Soupeření mezi svobodným světem, respektive Spojenými státy a Čínou, se bude prohlubovat. Evropa bude nadále přešlapovat a doufat, že se jí to vlastně netýká. Bude se ale snažit o to, být leaderem při záchraně zelené planety, na nic jiného jí nezbudou ambice ani síly. Vrchol globalizace máme již asi za sebou. To však neznamená, že by éra globalizace skončila.

LN Ve kterých bezpečnostních aspektech visí nad Evropou, potažmo Českem, největší hrozby?

V první řadě nám hrozí, že nebudeme ekonomicky ani bezpečnostně konkurenceschopní. Stále nám hrozí problémy nezvládnuté migrace a terorismu. Obojí může zejména v době ekonomické krize fatálně oslabit, až rozbit společnost. Na východě máme po staletí problém nestabilní hranice s Ruskem. Rusko je mentálně imperiální mocností a každé impérium se ke své podstatě musí neustále snažit expandovat. Přestane-li, zhroutí se. Jen za poslední století se hranice ruského panství v Evropě posunula hned několikrát. Někdy o stovky, jindy o tisíce kilometrů. Toto pnutí teď vidíme na Ukrajině, v Moldavsku a v Bělorusku. Nikde není dáno, jakým směrem a o kolik se ta hranice posune, že bude i nadále docházet k pnutí, je však jistotou. LN Opomenout nesmíme ani Čínu, další stálíci na poli bezpečnostních hrozeb. Bude Biden vůči ní ústupnější, jak Trump zdůrazňuje?

Bude mít jinou rétoriku, ale podstata zůstane stejná. Důležité je, aby se nechtěl od Trumpa odlišit tím, že bude chtít s Čínou uzavřít dohodu za jakoukoli cenu. To by Čína patřičně využila a pro Spojené státy by to nepochybně dobrá dohoda nebyla. Jestli mě něco mírně znervózňuje na před pár dní uzavřené dohodě mezi Čínou a Evropskou unií, tak právě velká snaha ji rychle uzavřít do konce roku a předtím, než dojde k výměně v Bílém domě. Prostě doufám, že jsme ji nechtěli bez ohledu na obsah uzavřít více než samotní Číňané. Kritizovanou netransparentnost bych vyjednávačům osobně moc nevyčítal.

LN A další evergreen: Blízký východ. Právě tam sbírala Trumpova administrativa plusové body. Jaká role je zde nyní vyhrazena pro Bidena?

Bude se i nadále snažit stahovat americké vojáky, byť se zde s ohledem na vývoj situace může ocitnout v roli válečníka. Bude snad i pokračovat v podpoře sblížení arabských zemí s Izraelem a doufám, že nebude zbytečně ztrácet čas nekonečným ožiováním mírových jednání mezi Izraelci a Palestinci – pokud oni sami nebudou ochotni k přímým rozhovorům. Velkou neznámou je Írán. Vyjednávat s Teheránem z pozice síly je zcela v pořádku a Peršané tomu velmi dobře rozumějí. Stejně tak ale dokážou dokonale využít vaší nerozhodnosti a naivitu. Blízký východ rozhodně nebude v následujících letech oázou prosperity a harmonie.

Trump vládl lépe, než je mu dnes přisuzováno. Styl a rétorika však byly často nechutné, což také jednoznačně vedlo k útoku na Kongres... Ale pozor, ještě bude pár dní v úřadě a nelze vyloučit další překvapení.

Tomáš Pojar (47) * Prorektor vysoké školy CEVRO Institut a viceprezident česko-izraelské smíšené obchodní komory působil v minulosti jako náměstek ministra zahraničí či velvyslanec v Izraeli (2010 až 2014). Pokračoval tak ve stopách svého otce Miloše, který byl prvním československým velvyslancem po roce 1989 ve Svaté zemi. * Od roku 1995 pracoval v humanitární organizaci Člověk v tísni, v letech 1997 až 2005 ji vedl. * Vystudoval politologii na **Fakultě sociálních věd UK** a Counter-Terrorism Studies a Homeland Security na Interdisciplinary Center v Izraeli. * Jako nestranický expert je členem programového týmu ODS pro zahraničí a bezpečnost. Jeho hlavní specializací je oblast Blízkého a Středního východu. * Je ženatý a má tři děti.

Foto autor: FOTO MAFRA – YAN RENELT

Foto popis: O Ameriku ani o americkou demokracii strach nemám, říká Tomáš Pojar. „Na rozdíl od Evropy mají Spojené státy daleko delší demokratickou tradici a zároveň obvykle daleko rychlejší schopnost ekonomické regenerace. Mám ve všech ohledech rozhodně větší obavy o Evropu a o Česko než o Spojené státy.“

Trump změnil pravidla hry, Twitter byl pro něj důležitý, říká sociolog [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 10.01.2021, Zdroj: zpravyIDNES.cz, Autor: knn, RU / den: 683 451, Rubrika: Domácí

Twitter v pátek natrvalo zablokoval účet amerického prezidenta Donalda Trumpa. Přistoupil tak ke kroku, který již dříve podnikly i další dvě sociální sítě – Facebook a Instagram. „Trump svou komunikaci převedl na internet, stal se „tweetujícím prezidentem“,“ říká sociolog Ondřej Císař.

Vedení sociální sítě Twitter se v pátek rozhodlo natrvalo zablokovat účet amerického prezidenta Donalda Trumpa. Do inaugurace jeho nástupce Joea Bidena tak učinily i další dvě – Facebook a Instagram. Může takový krok podle vás situaci skutečně uklidnit?

Má to potenciál naštvat ty, kteří Trumpa podporují, a jistě, můžou si to vykládat jako cenzuru. Asi se tomu nedá vyhnout. Rozhodnutí o blokaci účtů bylo přijato navzdory tomuto riziku. Situace by kvůli Trumpovu nezodpovědnému chování mohla eskalovat nad to, co jsme viděli ve Washingtonu.

A takový spolupodíl na dalších násilnostech by pro sociální sítě dozajista nebylo to nejlepší PR. Z firemního hlediska, protože sociální sítě jsou přece jen soukromé firmy, ale pozitivně blokace převažují nad rizikem osočení z cenzury.

Může být Trump svou přítomností na sociálních sítích skutečně nebezpečný?

Každý politik, když komunikuje, samozřejmě něco sděluje a vyjadřuje svůj názor, ale politickým jazykem také spoluvytváří realitu minimálně pro ty, kteří ho podporují. V tomto ohledu může být nebezpečný každý politik s relevantní podporou. Pokud se rozhodne, že bude mobilizovat voliče k nějakým násilným krokům.

prof. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D.

! Působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a v Sociologickém ústavu Akademie věd České republiky.

! Zaměřuje se na politickou mobilizaci, sociální hnutí a analýzu současných demokracií.

! Je šéfredaktorem české části Sociologického časopisu.

Události ve Washingtonu sloužily pro řadu aktérů i v rámci Republikánské strany jako budíček. Uvědomili si, že určité nebezpečí násilí a zpochybnění etablovaných principů americké demokracie je reálné a že to, co tvrdí a dělá Trump v posledních týdnech, není jen směšné.

Řada lidí se už dříve obávala toho, že pokud Trump neuzná výsledky voleb, může to vést k nějakému konfliktu ve Spojených státech. Přijde mi, že událost, ke které došlo v tomto týdnu, sloužila jako reálná ilustrace toho, že se něco skutečně může stát. Zkrátka si to uvědomili i ti, kteří to předtím neviděli nebo vidět nechtěli. Myslím, že tyto události mohou paradoxně přispět k tomu, aby k předání moci nakonec došlo běžným způsobem.

Trump publikoval i desítky tweetů denně, jak důležitá pro něj tato platforma je?

Velmi. U jiných politiků by zablokování účtu asi tak důležité nebylo, zvláště u těch, kteří stále spoléhají na tradiční způsoby komunikace a tradiční média. Trump svou komunikaci převedl na sociální sítě a stal se „tweetujícím prezidentem“, který si hledá cestu ke svým podporovatelům skrz sociální sítě bez toho, aby spoléhal na tradiční média.

Takto bezprostředně nastoloval agendu, tedy to, co se ve společnosti debatuje, bez vlivu médií. On změnil pravidla hry. Ze sociálních sítí udělal z hlediska politické komunikace něco velmi důležitého.

Je proto nutné přemýšlet o tom, jaká jsou pravidla komunikace. Jestli je Trump již nepřekračuje tím, jakým způsobem denně komunikuje. Například když svým podporovatelům pořád sděluje, že volby byly ukradené, i když pro to neexistuje důkaz. Potenciálně tak eskaluje politickou atmosféru v USA a dává podporu různým výkladům, které patří spíše ke konspiračním a nepodloženým teoriím.

Debata o vlivu dezinformačních kampaní se vede již nějakou dobu. A nyní tady máme „nejmocnějšího muže planety“, jak média amerického prezidenta označují. Nejde tedy o představitele extremistické skupiny nebo nedemokratického režimu, který by se snažil plnit sociální sítě nesmysly. Je to z hlediska jeho pozice vlastně ten „nejvíce mainstreamový“ politik.

On se ale podle toho nechová, dává otevřenou podporu podivným teoriím a představám, jak funguje svět. A proto je pochopitelné, že když se začne Trumpův vliv přelévat do událostí, které jsme viděli ve Washingtonu, začnou ti, kteří kontrolují dotčené prostředí komunikace, přemýšlet o tom, jak to pustit daleko.

Trump nepřijde na inauguraci. Biden: Je to dobře, je ostudou po celém světě

Podle odpůrců kroků, ke nimž tyto sociální sítě přistoupily, ale již jde o porušení svobody slova. Je to tak?

To je obtížné říct. Za prvé existují pravidla, která podepisujeme, když si účty zřizujeme. Podle poskytovatelů došlo k jejich porušení, protože je Trump používal k destabilizaci politické situace v USA.

Rozumím tomu, že to odpůrci tímto způsobem interpretují, ale nemyslím si, že to lze jednoduše označit za cenzuru. Je to reakce na konkrétní situaci a konkrétní způsob používání účtu.

Druhý aspekt je to, že jde o soukromé firmy, které tyto služby poskytují. V zásadě neexistuje žádné všeobecné právo pro lidi, aby je mohli využívat. Je to prostě komerční služba, jde o produkt, který nám poskytovatel nabízí a my ho buď využijeme, nebo nevyužijeme. A to za podmínek, které poskytovatel stanovuje včetně pravidel, která zabraňují uživatelům podporovat násilí.

A dobrá zpráva je, že tato pravidla platí i pro amerického prezidenta.

Foto:

Sociolog Ondřej Císař (8. srpna 2019)

Tomáš Krist, MAFRA

Očkování národní hrdostí rozhodně nebude, na mediální kampaň je už pozdě, říká expertka Hejlová [URL Automaticky překlád](#)

WEB, Datum: 10.01.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Kristýna Guryčová, RU / den: 63 237, Rubrika: Zprávy z domova

Vláda chystá masivní mediální kampaň na podporu očkování proti koronaviru. Rozběhnout by ji chtěla během února. Podle šéfky Katedry marketingové komunikace a public relations **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Denisy Hejlové ale kabinet Andreje Babiše (ANO) zaspal. „Spousta lidí má už názor vytvořený a je velmi těžké ten názor změnit,“ říká v rozhovoru pro iROZHLAS.cz.

Jak hodnotíte aktuální vládní záměr ohledně mediální kampaně k očkování proti koronaviru? Kdybych tento několikastránkový materiál četla v červenci, tak bych řekla, že to je dobrý první výkop, jak by mohla kampaň vypadat.

My jsme ale o půl roku dál. Znamená to tedy, že je to z vašeho pohledu málo? Že by měla být vláda už dál? Samozřejmě. Máme minimálně půlroční zpoždění. Častým argumentem bývá, že v červenci ještě nikdo nevěděl, že očkování bude. Byl to ale velmi pravděpodobný scénář. A vláda má lidi, kteří se specializují na to, že připravují scénáře možného vývoje.

Ten dokument je natolik obecný, že mohl být připraven už v červenci a nyní se mohl snáze implementovat. Hovoří o věcech, které mají nastat v lednu a únoru. Čas na to je tak velmi krátký. Jenom vypsát výběrové řízení není v oblasti komunikace vůbec nic jednoduchého.

Viděli jsme také, jak to dopadlo s posledním výběrovým řízením, které ministerstvo zdravotnictví muselo nakonec zrušit (resort původní zakázku ve výši 38 milionů na mediální kampaň zrušil po kritice expertů loni v prosinci – pozn. red.). Takže vypsát výběrové řízení na zakázku za několik desítek milionů, dát na její vypracování tři pracovní dny a počítat s tím, že to proběhne bez problémů, je nerealistické očekávání.

Vládní kabinet plánuje podle očkovací strategie spustit masivní kampaň během února. Je to reálné? Není, pokud by to mělo být zodpovědně připravené. Všechno, co vznikne, bude navíc využití dobrých nápadů dobrovolníků, kteří je nyní připravují a nabízejí vládě k dispozici zdarma – ať už jsou to reklamní či PR agentury, nebo studenti. Bude tam ale chybět propracovaná strategie. Bude tam chybět strategické myšlení.

V připravených materiálech jsou zatím spíše obecná hesla o tom, že by se očkování proti koronaviru mělo stát symbolem národní hrdosti. Na co by se podle vás měla kampaň nyní zaměřit? Jaký by měl být její styl komunikace? Přesně jste vyzdvihla jeden z těch slabých bodů, který je ve strategii zmíněný. Očkování v České republice nyní v této fázi již rozhodně nebude národní hrdostí. Lidé to spíše budou vnímat třeba jako nejjednodušší nebo nezbytnou cestu návratu do práce, do normálního života. Rozhodně to ale nebude něco, na co budeme pyšní. Na očkování mohou být pyšní třeba Izraelci, ale my v České republice ne, na to jsme už zaspali.

Lidé bez důvěry

Jaká by tedy měla být podle vás teď ta správná cesta, jak očkování směrem k veřejnosti komunikovat? Ještě jednou musím zdůraznit, že teď už je pozdě. Spousta lidí má už názor vytvořený a je velmi těžké ten názor změnit. Je mnohem těžší ho změnit než ho budovat. Druhá věc je, že lidé jsou zahlceni informacemi a nevyznají se v nich.

Vláda nedokáže třeba správně pracovat s třetími stranami, s odborníky, kteří by byli důvěryhodní nejenom pro obyčejné lidi, ale také pro zdravotníky. I mezi zdravotníky je celá řada lidí, kteří se v aktuální situaci nedokážou vyznat a kteří očkování odmítají. Takže očkování nebudí důvěru. Pro obyčejnou veřejnost vláda nekomunikuje dostatečně pozitivně, co očkování přinese, k čemu bude dobré a jak to bude probíhat.

Říkala jste, že z vašeho pohledu vláda zaspala. Kdy se s kampaní mělo začít? Příprava strategie kampaně měla začít nejspíše v říjnu. Ta myšlenka, že očkování bude nejrychlejší cestou k obnovení ekonomiky a společnosti, již byla tehdy známá a pravděpodobná, i když se nevěděla spousta detailů.

V té době se teprve řešila zadávací dokumentace na širší mediální kampaň kolem koronaviru, která byla nakonec zrušena. Místo toho pak ministerstvo zdravotnictví zveřejnilo v tisku inzerát s injekční stříkačkou, který jste komentovala mimo jiné i vy na sociálních sítích. Ten způsob komunikace byl naprosto nevhodný. Cesta od strategie k výsledku nebo zhmotnění kampaně je většinou poměrně dlouhá. Laici většinou vidí z reklamy jen plakát nebo slogan, ale za tím musí být myšlenka a cíl, a to je to podstatné, co vládě chybí. Strategie jako taková. Je to stejné, jako kdybyste viděla auto, které by mělo jenom karoserii a nemělo motor. Vládě chybí ten motor. Může sice vytvořit krásnou karoserii, auto ale bez motoru nepojede.

Vytvořit takovou mediální komunikační strategii zabere několik týdnů, možná měsíců. Znamená to, že se vláda snaží kampaň rozjet v šibeničním termínu? Je absolutně šibeniční. Na vládě musíte mít také schopné lidi, kteří umí udržet ten motor v chodu. To znamená implementovat strategii. To také není vůbec jednoduché.

Ministerstvo zdravotnictví na původní kampaň vyčlenilo loni na podzim 38 milionů korun. Je to odpovídající částka? Záleží na hlavní myšlence. Když je dobrá a lidé se s ní ztotožní, můžete i s nižším rozpočtem dosáhnout dobrých výsledků. Představte si ale, že budete mít špatnou myšlenku, naopak do ní dáte hodně peněz a bude tak všude. Uvidíte ji v televizi, na billboardech, uslyšíte ji v rozhlase. Bude příliš silná a na lidi bude tlačit. Pak může dojít k takzvanému backfire efektu, kdy se lidé zaseknou a bude to kontraproduktivní. Budou vlastně kampaní znechuceni.

Nezapomínejme na to, že všichni, kterým je nad 40 let, si pamatují socialistickou propagandu. Lidé nejsou hloupí. Reagují velmi obezřetně vůči vládním informacím, které je k něčemu nutí. Zejména Češi. Když kampaň bude špatně promyšlená nebo nedomyšlená a bude vidět příliš mnoho, tak to nemusí nutně přivést více lidí k očkování. Na druhou stranu stále více slyšíme o tom, že k očkování nebude přesvědčovat jen kampaň, ale i jiné nástroje, že bez něj nebudete moci třeba do letadla nebo na koncert.

Může to být podle toho, co zatím o chystané kampani víme, případ právě vládní propagace očkování? Že společnost tím bude nakonec znechucená? Dovedu si představit spíše propagandistickou kampaň, která bude přehnaně zdůrazňovat národní hrdost, to, jak jsme to skvěle zvládli, což prostě bude v rozporu se skutečností. Dnes je například rčení „best in covid“ oblíbenou ironií, kterou Češi říkají. Jestliže například ministr (zdravotnictví za ANO Jan) Blatný říká, že nejsme nejhorší na světě, že má své jiné výpočty, a Češi pak vidí tabulky, z nichž vyplývá opak, tak to opět důvěru podlamuje. Češi jsou zvyklí brát informace z vlády s velkou rezervou a už nyní vidíme, že vládní opatření nemají chuť a vůli dodržovat.

Vrátím se ještě k financování očkovací kampaně. Vedle přípravy strategie se ale musí ještě například zaplatit nákup mediálního prostoru. V jakých částkách by se to mělo pohybovat? Určitě jsou to desítky milionů. To je ale samozřejmě kampaň, která by měla trvat měsíce, odhaduji třeba půl roku. Ve vládním materiálu se zmiňuje, že se počítá především s komunikací informací prostřednictvím tiskových konferencí vlády a sociálních médií daných vládních institucí, což je sice jeden způsob, ale nesmí to

být jediný způsob. To je způsob, jak obejít to, aby vláda nemusela nakupovat mediální prostor.

Celý vládní záměr ohledně mediální kampaně na podporu očkování si můžete přečíst zde:

Očkování - mediální kampaň/nekampaň. Kontroverze kolem vládní propagace/nepropagace

TV, Datum: 10.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 6, Sledovanost pořadu: 93 019

Luboš ROSÍ, moderátor

Citace: Čau lidi, uvidíte exkluzivní očkovací strategii české vlády. Tak takhle v týdnu prezentoval premiér zlomovou událost v krizové době. Youtubový kanál, žádná tisková konference a taky žádné dotazy novinářů. Nepřijatelné, shodují se námi oslovení žurnalisti plus mediální odborníci. Vláda ta pak sice přišla s nějakým plánem, s mediální strategií, každopádně dosavadní komunikaci v boji s pandemií experti dlouhodobě kritizují. Kdo ji řídí? Nikdo, zdá se. Navíc šéfa komunikace si ministerstvo zdravotnictví zrovna teď hledá. Přes inzerát. No a podmínky pro přijetí? Třeba zkušenost s psaním textů pro studentský časopis. V týdnu předmět mnoha komentářů i nejedné satiry.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Leden 2021 a volné místo na ministerstvu zdravotnictví. Přihlásit se může kdokoliv. Stačí navrhnout komunikační strategii ke covidu.

mluvčí

Víte? Tu mám. Moje kampaň bude takzvaná 3R - realistická, radostná a lepšší než ostatní. Tak třeba nejsou očkovací stany --- si přinese a postaví vlastní ---

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

--- zítřejšího Šťastného pondělí. Ministerstvo zdravotnictví teď ale opravdu hledá nového šéfa komunikace. Krok v týdnu vzbudil řadu reakcí i kritiky.

Jaromír VOLEK, sociolog médií

Vypisovat v této chvíli inzeráty je zcela nevhodné.

Jan MOLÁČEK, redaktor, Deník N

Už jenom to, že teď takového člověka hledají, trošku ukazuje, že prostě ta komunikace není pod kontrolou.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Zájemci se mohou přihlásit do 15. ledna. Podmínky následující.

mluvčí

Znalost mediálního prostředí mám, znalost a schopnost práce se sociálními sítěmi mám, dobré organizační řídicí schopnosti mám. Zkušenost s psaním textů, například pro studentský časopis. Tak jednou tam se mnou dělali rozhovor, takže jo.

Ludmila HAMPLOVÁ, redaktorka, Zdravotnický deník

Chcete práci, kterou má odvádět vlastně profesionální tým velmi zkušené agentury. A chcete ji po člověku, který jako psal do studentského časopisu?

Jaromír VOLEK, sociolog médií

Studentský časopis mně vyráží dech. To samozřejmě je těžko pochopitelné, těžko porozumitelné, jak je možné, že někoho může napadnout taková hloupost. Je třeba se podívat na trh stávající, na lidi, kteří vedli tisková oddělení, případně dělali, řekněme, tiskové mluvčí významným, řekněme, subjektům, a hledat mezi nimi.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Podrobnosti ministr sdělit nechtěl.

Jan BLATNÝ, ministr zdravotnictví /nestr. za ANO/

Možná bylo trošku terčem posměchu to jmenování hledání toho šéfa tiskového odboru, jestli si k tomu mohu říct pár slov, jestli je tam volné místo a můžeme se tedy hlásit. Hledáme formou výběrového řízení ředitele tiskového odboru.

Petr KOUBSKÝ, analytik IT a redaktor Deníku N

Musel by to být člověk, který by měl především obrovskou důvěru svých nadřízených, což v praxi znamená ministra zdravotnictví a předsedy vlády, který bezpochyby by do toho vstupoval. O tohle je pro mě dost obtížně představitelné, že se to může splnit. Nicméně, kdyby se to stalo, tak by to bylo velké plus.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Vládní komunikaci během pandemie experti kritizují dlouhodobě.

Jaromír VOLEK, sociolog médií

Dnes bych řekl, že ten hlavní problém není ani tak, netýká se až tak, řekněme, prezentace epidemických dat, tam už se to relativně stabilizovalo, ale naprosto katastrofální nebo neprofesionální je komunikace týkající se té vakcinační strategie.

Andrej BABIŠ, premiér a předseda hnutí /ANO/

Čau lidi, uvidíte exkluzivně očkovací strategii naší vlády.

Ludmila HAMPLOVÁ, redaktorka, Zdravotnický deník

Andrej Babiš je premiér této země. Není to jako facebookový influencer, který si na svém videjku něco sdělil ve svém

fanouškům. Od něj očekáváme pohled jako státníka. Někoho, kdo je schopen řešit závažné problémy této země. A ne že natočí video Čau lidi, ve které jako popíše jeden z nejzásadnějších dokumentů jako v současnosti.

Jindřich ŠÍDLO, komentátor, Televize Seznam

Myslím, že my už jsme hrozně okorali za ty roky, takže nám takováhle věc, která je naprosto nemyslitelná a neuvěřitelná --- tak stalo.

Andrej BABIŠ, premiér a předseda hnutí /ANO/

A všichni zaměstnanci od 1. ledna mají navýšený plat o 7 %, vážení, 7 procent. Na základě návrhu poslance Andreje Babiše. To jsem já.

Jan MOLÁČEK, redaktor, Deník N

Andrej Babiš zase propadl té své snaze prostě využít tu situaci, využít krizi, využít boj s pandemií pro svoje vlastní osobní účely. Pro účely vlastní osobní mediální prezentace.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Kritice čelí i propagace očkování v médiích. Třeba tohle byl první pokus ministerstva zdravotnictví ze začátku prosince. Katastrofální ,hodnotil sám premiér.

Andrej BABIŠ, premiér a předseda hnutí /ANO/

Takže jsem volal pana ministra, aby se skutečně našel nějaké pořádné marketéry, abychom se nemuseli za to stydět.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Stačí dvě kapky a život je zpátky, hlásal další leták.

Jaromír VOLEK, sociolog médií

To, co z těchto vládních kruhů přichází jako kampaň, nemá s kampaní co dělat, ale co horšího, ono to poškozují a priori v očích populace tu případnou budoucí kampaň.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Na té teď vláda pracuje.

Andrej BABIŠ, premiér a předseda hnutí /ANO/

Potřebujeme znovu vlastně se vrátit do té atmosféry, aby to všichni dodržovali, abychom to nějak společně zvládli. Vláda to nemůže zvládnout sama.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Stát chce nově vakcínu propagovat jako národní hrdost.

Jindřich ŠÍDLO, komentátor, Televize Seznam

Víc než slogany mi přijde, že vláda musí vymyslet, jak dostat k lidem, kteří to potřebují, úplně praktické informace --- nebudou vadit.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Zakročit ale musí rychle. Konspirace a alternativní fakta už osvětovou kampaň předběhly. I před tím, varují odborníci.

mluvčí

Plánujete i nějaký větší boj s dezinformacemi nebo jak vlastně hodnotíte ten boj s dezinformacemi?

Jan BLATNÝ, ministr zdravotnictví /nestr. za ANO/

Máte pravdu, musí to být součástí té kampaně.

Petr KOUBSKÝ, analytik IT a redaktor Deníku N

Ta důvěra je nulová. Lidé nevěří médiím, média nevěří státu, je to bludný kruh a přitom v průšvihů jsme společně všichni, celá společnost a všichni máme společný zájem se z něj dostat.

Jindřich ŠÍDLO, komentátor, Televize Seznam

Ale teď prosím řekněte lidem, kam mají jít, co mají dělat a kdy to mají dělat. Tím se jako zachrání víc životů než jako sofistikovanou ---- kampaní ve stylu Čau lidi.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Barbora Loudová, Česká televize.

Luboš ROSÍ, moderátor

No a nedůvěru vzbuzuje nejen nejasná komunikace, ale také nejrůznější konspirace, lži, mystifikace. Právě ty teď kvůli očkování, zdá se, sílí. Tak na co nenaletět? Ještě než prozradíme, jasná zpráva - dezinformační scéně tohle všechno nahrává. Najednou je ještě větší množství těch, kteří vlastně hledají jakési alternativní informace, že Barbora Loudová?

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Hezký večer. Pojďme rovnou k příkladům toho, jaké konspirace si lidé mezi sebou posílají, nebo co sdílí na svých sociálních sítích. Hodně z nich se týká rizik spojených s vakcínou. Nyní cituji, doprovodný text k videu na webu otevřívoumysl.cz. Tato sestřička dostala vakcínu proti covidu-19 15 minut před tímto živým vstupem. Sledujte, jak její tělo na vakcínu reaguje. Co kdyby se něco takového stalo vám po cestě od lékaře po obdržení vakcíny, kdy jste na ulici a nemáte vedle sebe nikoho, kdo se vás postará? Konec citace. Sestra Tiffany Doverová sice po očkování skutečně omdlela, trpí ale poruchou, kvůli které může třeba špatně snášet pohled na krev nebo právě pocítit bolesti.

mluvčí

Takže se cítíte dobře?

Tiffany DOVEROVÁ, vrchní sestra v nemocnici ve městě Chattanooga

Cítím se teď dobře. Omdlela jsem za posledních šest týdnů asi šestkrát, takže to je u mě normální.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

No a dále třeba vitamínový roztok místo vakcíny nebo že premiér Andrej Babiš nebyl očkovaný vůbec a šlo o pouhý trik před televizními kamerami. I takové konspirace se sdílí právě po sociálních sítích. Ty šíření dezinformací urychlují. A taky jsou hoaxy díky nim masivnější a nebezpečnější. Výsledkem tak jsou sílící pochybnosti veřejnosti o vakcíně i o protiepidemických opatřeních.

Leoš KYŠA, publicista a člen výboru Českého klubu skeptiků Sisyfos

Sociální sítě samozřejmě všechno urychlují, urychlují ten přenos informací. A samozřejmě spousta lidí je nejistých, oni prostě jako by nevědí, čeho se chytout. Spousta lidí je naštvaných, samozřejmě přišli o práci, přišli o výděly, bojí se, co bude. To znamená, že jako v tu chvíli ti lidé jsou jako velmi nervózní, jsou ochotni vlastně věřit nějakým černým scénářům, jsou ochotni věřit na nějaké spiknutí.

Ludmila HAMPLOVÁ, redaktorka, Zdravotnický deník

Lidé, kteří --- očkovaní proti covidu-19, nejsou nutně vždy lidé, kteří odmítají očkování jako takové. A mít obavy z něčeho, co je v tuhle chvíli nové, je přirozené. A není to nic špatného. Problém nastává ve chvíli, kdy se tenhle přirozený strach jako překlopí v iracionální obavu. A pokud vlastně tenhle strach zneužije někdo, kdo třeba z toho může mít osobní profit.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Nedůvěra a často až přehnané obavy z rizik očkování se tak netýkají jen dezinformátorů. Důležité proto je pro politiky, ale především pro novináře být k těmto obavám citlivý a brát je v potaz.

Petr KOUBSKÝ, analytik IT a redaktor Deníku N

Jsou to naprosto normální obavy naprosto normálních lidí. A tímhle způsobem z tohoto zorného úhlu by se k tomu mělo i přistupovat. Média by měla vnímat náladu ve společnosti a měla by vnímat to, že existují obavy.

Barbora LOUDOVÁ, redaktorka

Jak tedy o pandemii a jedné z největších očkovacích akcí v zemi informovat? Novináři nebo třeba datoví analytici teď můžou najít inspiraci na novém odborném webu Infomore. Spolupracuje na něm **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**, lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně a společnost Newton media. Cílem projektu je snížit míru infodemie, tedy nadměrného šířením zavádějících informací k určitému často zdravotnímu problému. Web uvádí příklady dobré žurnalistické praxe, ale taky problémy, které se informování o pandemii týkají. Tady už konkrétní ukázka.

Luboš ROSÍ, moderátor

Tak hosta poznáte sami, Václav Moravec. Za chvíli řeknu, proč je Václav zde, kvůli jakému projektu, ale nejdříve k tomu videu, které jsme teď viděli. Proč by vlastně mělo vadit v novinách nebo v médiích obecně slovo boj, bitva, lidé v první linii, takový ten vojenský slovník, co je na tom špatně?

Václav MORAVEC, hlavní řešitel projektu Infomore.cz, **FSV UK**

Ono jde o nadužívání, to je špatně, bezesporu a existuje na to několik zahraničních studií, že když se bojuje proti chudobě, bojuje se proti rakovině, takže boje a válečné metafory mají mobilizační potenciál, ale když je nadužíváme, tak mohou naopak v lidech vyvolávat úzkost a paniku. Na to je několik zahraničních studií a my v rámci toho projektu, o kterém se budeme bavit, jsme jako jedno z témat se rozhodli vzít právě množství válečných metafor, které byly používány nejen žurnalisty, ale i politiky v tom loňském roce, kdy propukl boj s covidem-19.

Luboš ROSÍ, moderátor

Doslova boj. Tak pojďme se tedy o tom bavit. Ten projekt se jmenuje --- stránky a Václav Moravec je řešitelem tohoto akademického projektu. Také pro koho to je, když půjdu na ty stránky, co mně to dá? ---

Václav MORAVEC, hlavní řešitel projektu Infomore.cz, **FSV UK**

--- že v České republice a ta pandemie covid-19 odhalila, není novinářská etika připravena na tak zásadní krizové zdravotní situace. Ten projekt, byť se stránky jmenují Infomore, tak je pojmenován covid-19 Infodemie. A role médií, která může být negativní v tom, že může zabraňovat efektivnějšímu řešení celého pandemického stavu tím, že některé informace jsou nepřesné, zkrácené, když se nebudeme bavit o dezinformacích, které jsou cíleně manipulativní.

Luboš ROSÍ, moderátor

Na druhou stranu, je to něco, co tady asi nikdy nebylo, takže ta fakta ---

Václav MORAVEC, hlavní řešitel projektu Infomore.cz, **FSV UK**

--- během zhruba dvou, necelých dvou let už v současnosti připravit --- samoregulace --- má ten mobilizační efekt, ale když se nadužívá či se používá delší dobu, může škodit. To, že to dělají politici, že vyhlásují válku koronaviru, tak to je věc druhá. Ale novináři by měli i výroky přebírat kriticky. Dalším problémem je používání zdravotnické terminologie, která může tím, že neznáme nebo širší veřejnost nezná její obsah, tak může také způsobovat úzkost v lidech. Promoření, termín nikdo neznal a --- myslím si, že ---

Na Staroměstském náměstí v Praze vystoupili mimo jiné i bývalý prezident Václav Klaus a hudebník Daniel Landa. Oba již od začátku epidemie na jaře veřejně vystupují proti vládním opatřením v době krize. „Cítí, že by mohli využít situace k nastartování, nebo v případě Klause restartování, vlastní politické kariéry,“ míní politolog Josef Mlejnek.

V úterý zpěvák Daniel Landa přednesl ve Sněmovně petici Blanický manifest za svobodu 2020. Kritizuje v ní koronavirová omezení ze strany vlády. Ve svém postoji je konzistentní už od jara, kdy epidemie onemocnění covidu-19 propukla. Podle politologa Miloše Gregora se v Landově vystupování objevují náznaky zlehčování pandemie.

Proti koronavirovým opatřením často veřejně vystupuje i exprezident Václav Klaus. V minulosti se například nechal slyšet, že jsou pod pláštěm protiepidemických opatření omezovány Ústavou zaručené občanské svobody, je likvidována ekonomika a s ní důstojné životy statisíců lidí. Ministerstvo zdravotnictví zároveň bývalého prezidenta zařadilo na černou listinu dezinformátorů.

„V obou dvou případech jsou to lidé, kteří cítí, že by mohli využít té situace k nastartování, nebo v případě Klause, restartování vlastní politické kariéry,“ řekl portálu iDNES.cz politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Oba podle něj zkouší, jestli se jejich rétorika ve společnosti chytí.

Mlejnek nepopírá, že by se v budoucnu mohl jejich vzájemný konsenzus promítnout i do politiky. „Václav Klaus už se dávno posunul někam do pozice víceméně krajní pravice. S Landou jsou politicky na stejné notě už dlouho,“ uvedl. Zatím však podle něj jde o „průzkum trhu“. Touží exprezident po restartu politické kariéry?

Politolog Miloš Gregor z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity ale politické ambice zpěváka a exprezidenta nepředpokládá. Smysl v tom nevidí hlavně v případě Klause staršího. „Kdyby se teď měl vrátit do politiky, znamenalo by to pro něj pokles v prestiži. Už by nebyl exprezident, ale byl by například jen řadový poslanec. To není, po čem Klaus touží,“ řekl pro iDNES.cz

Landa sepsul vládu, vyzval k otevření země. Neomezujeme svobodu, opáčil Babiš

Gregor míní, že Klausovi staršímu stačí mediální pozornost, rád využívá možnosti veřejně komentovat témata, která hýbou společností. „Za své výroky zároveň nenese žádnou odpovědnost, může se vyjadřovat kontroverzně a nenabízet přitom konstruktivní řešení,“ uvedl.

Podle obou politologů Klaus starší využívá různých témat k tomu, aby zůstal ve veřejném povědomí. Vystupuje a komentuje věci často kontroverzním způsobem, což podle Gregora zapadá do jeho pojetí sebe prezentace.

Podle Gregora nejde o nastartování politické kariéry ani Danielu Landovi. Míní, že nyní to není jiné, než když kritizoval politickou situaci v minulosti. „Vidíme u něj spíš snahu být v opozici vůči mainstreamu, být vidět a být vzorem,“ dodal politolog.

Foto:

K demonstrantům na Staroměstském náměstí promluvil i bývalý prezident Václav Klaus. (10. ledna 2021)

MAFRA - Michal Růžička, MAFRA

Umění jako tajná zbraň mezinárodní politiky

TISK, Datum: 12.01.2021, Zdroj: Haló noviny, Strana: 4, Autor: (vž), Vytlačeno: 43 000, Rubrika: Z domova

Umění a kultura jsou mocnou zbraní diplomacie, od jazzových turné Louise Armstronga po novou pobočku Louvru v Abu Dhabi. Svou roli hrají i v české zahraniční politice. Nový podcast Jazzman versus špioni. Umění jako tajná zbraň mezinárodní politiky v sérii pěti dílů odhalí klíčové momenty, kdy kultura změnila mezinárodní vztahy. Pozve exkluzivní hosty, kteří okomentují, jak je tomu dnes.

Od 12. ledna, tedy ode dneška, je možné je slyšet na všech podcastových platformách. (Podcasting je způsob šíření zvukových informací umístěných na internetu - pozn. red.). Na projektu se podílely Česká centra, Institut mezinárodních studií Univerzity Karlovy a Ústav mezinárodních vztahů.

Autorkou podcastu je Jitka Pánek Jurková, ředitelka Českého centra v Bruselu. Dlouhodobě se zabývá výzkumem kulturní diplomacie, především jejími současnými trendy a popularizací dané oblasti. Nový podcast tak rozhodně nevznikl náhodou. Měl by ukázat souvislosti mezi zahraniční politikou a uměním. Pánek Jurková k tomu řekla: »Kulturní diplomacie nás obklopuje v běžném životě, jen si toho možná nejsme vědomi. Státy používají kulturu k tomu, aby vyprávěly svůj příběh zahraničnímu publiku. Historie kulturní diplomacie je barvitá, plná jazzu a konfliktů,

setkávání ředitelů galerií a špionů. V podcastu chceme ukázat, kde se vzalo přesvědčení, že umění může výrazně ovlivnit mezinárodní vztahy, a proč je důležité o kultuře jako prostředku zahraniční politiky vědět i dnes.«

Podle Petra Druláka, politologa Ústavu mezinárodních vztahů a někdejšího diplomata, je tento projekt »prvním komplexním oknem do světa, kde spolu umění a zahraniční politika mohou, pokud jsou správně uchopeny, v symbióze hrát důležitou roli«. Série se dotkne mj. angažmá americké CIA v propagaci abstraktního expresionismu, ambicí nastupujících velmocí typu Číny na poli kulturní diplomacie nebo inovativních trendů nastolovaných skandinávskými státy. Zaměří se ale i na českou kulturní diplomacii.

Eliška Tomalová, vedoucí Katedry evropských studií IMS **Fakulty sociálních věd UK**, dodala: »Chtěli jsme posluchačům přiblížit také praktický rozměr kulturní diplomacie: Kdo rozhoduje o tom, který orchestr bude zemi reprezentovat? Jakou roli přitom hrají sami umělci? Jak kulturní diplomacii ovlivnila pandemie COVID-19?«

V pěti dílech, které budou postupně publikovány na všech podcastových platformách ode dneška do 8. března, se série bude věnovat původu kulturní diplomacie, jejímu praktickému fungování, novým trendům a v detailu i České republice. V každém díle vystoupí několik exkluzivních hostů, od diplomatů přes umělce po odborníky na vybraná témata.

Stanfordova univerzita zveřejnila seznam 2 % nejcitovanějších vědců světa. Na českých výzkumných institucích jich působí celkem 359.

Nejcitovanějším českým vědcem za rok 2019 byl Martin Pumera. Největší počet vysoce citovaných vědců působí na Akademii věd, Univerzitě Karlově a Univerzitě Palackého v Olomouci.

Vědci ze Stanfordovy univerzity ve spolupráci s vydavatelstvím Elsevier a SciTech Strategies připravili seznam 2 % nejcitovanějších vědců ze všech oborů, které zahrnuje databáze Scopus. Data celkem pokrývají přes 160 tisíc vědců z celého světa. Zveřejněné informace zahrnují kategorie, jako je h-index (s i bez dat očištěných o autocitace), absolutní počet článků, na nichž se jednotliví vědci podíleli za rok 2019, i všech publikovaných článků od roku 1960.

Nabízená data v zásadě ukazují dvě základní dimenze – za prvé, jak si vědci stojí z hlediska celé své kariéry, a za druhé, jaké výsledky tito výzkumníci měli za rok 2019. Z těchto dat pak analytici sestavili celkové skóre, podle nějž výsledky seřadili. Z vědců, kteří působí na českých institucích, se do žebříčku zařadilo 359 výzkumníků.

Komu se dařilo v roce 2019?

Nejúspěšnějším českým vědcem za rok 2019 je chemik Martin Pumera, který současně působí na brněnském centru CEITEC VUT a Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. Umístil se v celkovém přehledu na 203. místě s h-indexem (očištěným o autocitace) ve výši 35. Jediným dalším vědcem, který se vešel do první tisícovky nejcitovanějších vědců světa, je Rajender Varma, který působí na Univerzitě Palackého v Olomouci. Kromě toho ale Varma, který je také chemik, působí i v Agentuře pro ochranu životního prostředí v USA. Varma se umístil na 920. místě s h-indexem 32.

Martin Pumera, nejcitovanější český vědec za rok 2019 dle databáze Scopus. Zdroj: VŠCHT

Na třetím místě se s odstupem umístil Jan Vymazal, vedoucí katedry aplikované ekologie na České zemědělské univerzitě v Praze. Ten v seznamu figuruje na 1179. místě a jeho h-index očištěný o autocitace je 19. Čtvrtým zástupcem Česka je Petr Baldrian z Mikrobiologického ústavu Akademie věd ČR na 1461. místě s očištěným h-indexem ve výši 22. Pátý se umístil Jiří Homola z Ústavu fotoniky a elektroniky Akademie věd ČR. Je také posledním českým vědcem, kterému se podařilo umístít mezi 2000 nejcitovanějších vědců světa. Získal 1878. příčku.

Šestou pozici mezi v Česku působícími vědci získal Petr Pyšek z Univerzity Karlovy – umístil se v celkovém přehledu na 2027.

místě s očištěným h-indexem 32. Na sedmém místě najdeme chemika Pavla Hobzu, který je celkově 4053. na světě. Hobza působící na Univerzitě Palackého v Olomouci a Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd ČR se tradičně umísťuje jako jeden z nejcitovanějších českých vědců. Osmou příčku obsadil Ladislav Křišťoufek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Umístil se těsně pod hranici prvních pěti tisíc, na 5028. místě. Ekonom Křišťoufek je také jediným vědcem v první desítky, který působí v oblasti sociálních věd. Deváté místo získal Roman Pavela z Výzkumného ústavu rostlinné výroby.

Podařilo se mu získat 5359. místo. První desítku nejcitovanějších vědců dle databáze Scopus působících v Česku uzavírá Ali H. Reshak Al-Jaary z Fakulty strojní ČVUT v Praze. Ten se umístil na 5715. příčce.

Dlouhodobou statistiku vede Zbořil, mezi ženami Syková

Český vědec, který má podle žebříčku nejvyšší h-index očištěný o autocitace, je chemik Radek Zbořil z Univerzity Palackého v Olomouci. Přestože se v celkovém srovnání za rok 2019 umístil až na 8979. místě, dosáhl z hlediska očištěného h-indexu výsledku 40. Nejlépe umístěnou českou ženou-vědkyní je Eva Syková, která je na 24. místě mezi v Česku působícími vědci a na 18 072. místě v celkovém globálním srovnání.

Z českých institucí je podle seznamu Stanfordovy univerzity zdaleka nejúspěšnější i Akademie věd ČR. Na všech jejích ústavech je zaměstnáno na 107 vědců, kteří se za rok 2019 umístili mezi 2 % nejúspěšnějších vědců. Na Univerzitě Karlově podle dat působí 57 vyjmenovaných vědců. Na třetím místě mezi českými pracovišti se umístila Univerzita Palackého v Olomouci, kde působí 31 vědců ze stanfordského seznamu.

ČVUT v Praze jich reprezentuje 20. Na brněnském Masarykově univerzitě působí takových výzkumníků 18, na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích jich je 12, na Univerzitě Pardubice jich bádá 8. Stejný počet jich pracuje také na VŠB – Technické univerzitě v Ostravě. Na Mendelově univerzitě v Brně jich je 7 a na Západočeské univerzitě v Plzni 6.

Kromě toho nejcitovanější čeští vědci za rok 2019 působí také na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno (3 vědci), Slezské univerzitě v Opavě (2 vědci), Vysoké škole ekonomické v Praze (1 vědec) a na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (1 vědec).

Kromě výsledků pro jednotlivé vědce jsou dostupná i data pro jednotlivé obory a disciplíny - a to jak za rok 2019, tak v celkovém srovnání.

Autor: Vědavýzkum.cz (JT)

Foto: VŠCHT

Zdroj: PLOS Biology, Mendeley Data

Rozhovor s Richardem Hindlsem

RADIO, Datum: 12.01.2021, Zdroj: ČRo Dvojka, Zpráva: 1

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dobrý den přeje Zita Senková. Dnešním hostem je ekonom a statistik prof. Richard Hindls, zdravím vás prostřednictvím Skypu, pane profesore.

Richard HINDLS, ekonom a statistik

Dobré ráno vám i všem posluchačům Dvojky.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Zaměříme se zejména na vývoj nezaměstnanosti, trendy na trhu práce i změny v žebříčku nejbohatších lidí světa, přejí nerušený poslech. Ještě počátkem loňského roku se tuzemský pracovní trh potýkal s výrazným nedostatkem zaměstnanců. Podle nejnovějších údajů úřadu práce byla v prosinci bez práce 4 % lidí, což je o 0,2 % více než předchozí měsíc.

Nezaměstnanost se u nás stále drží na nízké úrovni. Otázka je, jestli se to udrží?

Richard HINDLS, ekonom a statistik

Skutečně v těch, v téhle době špatných zpráv je tahle ta zpráva aspoň z toho ekonomického hlediska možná jednou z nejlepších, protože stále patříme na absolutní špičku Evropy s těmi čtyřmi procenty. Dokonce existuje taková vlastně informace o tom, že navzdory ekonomickému tlaku, navzdory ekonomickým problémům zůstává stále vysoký počet dokonce volných pracovních míst. To znamená jsou místa, na která by mohli lidé ještě nastoupit. To úplně není možná čistý ekonomický, je to spíš možná dáno tím, že následkem pandemie odsud odnesla celá řada zahraničních pracovníků, takže po nich zůstala volná místa, ale asi se pobavíme také trochu o tom, jak ta nezaměstnanost vypadá ve struktuře, protože ona je jiná mezi vysokoškoláky, jiná je podle regionů, jiná je také podle profesí, jiná je také nezaměstnanost dlouhodobá. Já bych možná jenom na začátek řekl, že míra nezaměstnanosti se u nás zjišťuje dvojnásobem. V podstatě jedno, jedno je údaj, který ty výsledky se příliš neliší, ale jde o metodiku. Ten jeden údaj je údaj, který publikuje Český statistický úřad. Je to vlastně výsledek výběrového šetření pracovních sil a ten druhý údaj, který publikuje ministerstvo práce a sociálních věcí, je údaj, který vychází skutečně z registrované nezaměstnanosti na úřadech práce, kde se za nezaměstnaného považuje člověk, který ztratil zaměstnání. Je starší 15 let, aktivně práci hledá. To je velmi podstatná informace, že skutečně o tu práci musíte stát a jste schopni v podstatě do, řekněme, 14 dnů nebo po nějaké technické přestávce na to místo nastoupit. Já bych se teď ještě možná na začátku zmínil také o dlouhodobé nezaměstnanosti, protože to o čem se teď asi většinou budeme bavit, je následek toho, co jsme všichni prožili v loňském roce a bohužel prožíváme i na začátku letošního roku. Ale dlouhodobá nezaměstnanost je fenomén, který možná ve větší míře než ta, řekněme, místní nebo provozní nezaměstnanost deptá rodiny, deptá domácnosti, deptá vlastně sociální ekonomický život těch rodin a ta se také začala od loňského ledna poměrně výrazně zrychloval, tedy zdaleka třeba nedosahuje takových hodnot, jakých dosahovala ještě před třemi roky, je zhruba poloviční oproti tomu, co se teď bavíme. Dlouhodobou nezaměstnaností se považuje informace o tom, že ten člověk rok nesehnal zaměstnání a v případě absolventů **vysokých škol** půl roku, protože je řada absolventů, kteří opouští střední škole a **univerzity** a nemají potom práci.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Co se týče poměru nebo vztahu, nabídka, poptávka nebo lépe řečeno, pracovní místo uchazeč, tady jsou mezi regiony velké rozdíly. Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazoval ke konci roku Pardubický kraj, téměř 3 %. Nízká nezaměstnanost byla také v Královéhradeckém kraji, naopak nejhorší situace byla v Moravskoslezském a Ústeckém kraji, kde je 5,6 %, respektive 5,5 procenta lidí bez místa.

Richard HINDLS, ekonom a statistik

To je dlouhodobá věc. Jmenovala jste Zito Moravskoslezský, Ústecký, já bych k němu ještě přidal, bohužel tedy možná i Karlovarský kraj. Vedle toho východní Čechy, ale také samozřejmě Praha a Středočeský kraj. Tohle je poměrně dlouhodobá záležitost, protože ty, řekněme, ty nejhůře umístěné regiony jsou, jsou, se potýkají s nezaměstnaností, dlouho jsou to regiony, kde není tolik pracovních příležitostí a kde prostě vyhledat to zaměstnání je poměrně velmi obtížné. To je samozřejmě nejhorší, co se může stát. Důležité je také pochopitelně profesní struktura, v zásadě se dá říct, že taková největší nárůst té nezaměstnanosti nebo toho, co se teď odehrává, vychází kolem lidí, kteří mají pouze střední, středoškolské vzdělání. Tam je ten nárůst největší, zatímco nejmenší je pochopitelně u vysokoškoláků a paradoxně i u lidí se základním vzděláním, protože to jsou lidé, kteří vykonávají často velmi náročné profese, které ne asi každý by úplně dělat chtěl, tak tam se ta věc drží prostě ještě poměrně dobře. Pokud jde o profese, tak tady myslím, že vůbec nikoho nepřekvapí, že největší ztráty teď zaznamenáváme ve službách, to jsou dopravní služby, restaurace, hotely, cestovní ruch prostě a podobně. Tam to asi nikoho nepřekvapí, že jsou to odvětví, která byla nejvíce zasažena, ale jsou to také technické služby a dokonce došlo i k poměrně velkému nárůstu nezaměstnanosti u úředníků, takže je ta situace poměrně samozřejmě zhoršená oproti tomu, co bylo, ale když jste na začátku jmenovala, že si stále stojíme velmi dobře, tak my jsme skutečně nejlepší, dále se to takhle říct v Evropské unii, co se týká tohoto ukazatele, za námi je Polsko nebo Německo nebo Holandsko, ale na druhé straně na tom pomyslném chvostu žebříčku jsou stále stejné země Španělsko, Itálie, dokonce také Francie. Tak je vidět, že ani v té pandemii, kde se všechny ty ukazatele zhoršily, tak třeba v mezinárodním srovnání se nijak zvlášť ten poměr sil, jestli to takhle můžu říct nezmenil, protože ty, kteří zápasili s tímhle klíčovým ukazatelem, jak se jmenoval, především to jižní křídlo Evropy s ním zápasí dál.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jaké trendy pozorujete na pracovním trhu?

Richard HINDLS, ekonom a statistik

Tak určitě si myslím, že je potřeba, už jsem tady naznačil problém se službami a řekněme s hotelnictvím, cestovním ruchem a podobně, tak nevím, jestli se tohle dá nazvat úplně trendem, protože jsou to odvětví, která byla nejvíce postižená, všichni budeme věřit tomu, že až se ta situace vrátí na normální koleje, takže se i tahle ta odvětví rychlé zrestaurojí, ale stále začíná platit, že nejlepší vstupenkou na pracovní trh je vzdělání a že lidé, kteří mají dobré vzdělání, mají vysokoškolské vzdělání a zejména v technických oborech a teď také hodně v oborech, které se zabývají technologiemi a podobně. Tak títo lidé mají nejlepší vstupenku na pracovní trh, a to si myslím, že není jev z poslední doby ani z té krizové doby, dokonce ani ne z té úplně předcházející doby, ale myslím si, že to je dlouhodobý trend a že tohle to zůstane, ať už se ta situace bude vyvíjet jakkoliv nadále, tak si myslím, že, že tohle to zůstane. Zajímavé také je, že ne tolik byla mírou nezaměstnanosti postižená skupina těch, řekněme, předdůchodových těch, kteří jsou někde po 60 lety nebo kolem 60 lety v téhle té věkové kategorii nedošlo k takovému růstu nezaměstnanosti, daleko větší růst nezaměstnanosti nastal ve věkových kategoriích těch středních let. Je to zvláštní, je to zřejmě dáno charakterem těch profesí, protože přece jenom starší lidé už nevykonávají třeba tolik služeb, profese ve službách a podobně, takže ta střední generace, která je na druhé straně dneska nejlépe placená, nejlepší příjmy, nejvyšší mzdy. Jsou dneska lidé ve věku 30 až 39 let a nejsou to ty nejstarší, tak také tahle ta středně, středně věková kategorie byla zatím tím vývojem nejvíce postižena.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Otázka je také jaké nároky ta situace, která trvá bezmála rok, klade na zaměstnavatele. Jak a co nejvíce ovlivní další fungování firem, podniků?

Richard HINDLS, ekonom a statistik

No, tohle je dobrá otázka, protože víme všichni dobře, že jsme hodně přešli na home office. Spoustě lidí to začlo vyhovovat určitý, řekněme, uvolněný režim. Taky to asi snižuje náklady těm firmám, protože ti lidé mohou zůstat doma, ale otázka je, jak se

ještě současné amerického prezidenta je asi v tuhle chvíli velmi oťřesená a řekl bych, že spíše je vidět, že má stále hodně příznivců, kteří možná i tímhle způsobem reagují na to, že vlastně Tinder zarazil jeho, jeho fungování nebo jeho stránku a možná i to se dostalo na trh, na akciový trh tím, že se vlastně akcie zhouply. Já bych to osobně, já bych řekl pravdu nečekal, protože si myslím, že ta role prezidenta Trumpa je na konci a, myslím si, že ještě budeme vidět celou řadu věcí až on z té funkce odstoupí, co se ještě objeví, ale musím říct, že mi tahle ta informace docela překvapila, nečekal jsem to.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Ekonom a statistik Richard Hindls a jeho názory, děkuji vám za ně, na slyšenou.

Richard HINDLS, ekonom a statistik

Přeji hezký den, na shledanou.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Nenechte si ujít naše další vysílání, které pokračuje, Zita Senková přeje dobrý den.

KONEC SEXU VE MĚSTĚ

TISK, Datum: 13.01.2021, Zdroj: Masta, Strana: 53, Autor: EVA KADLČÁKOVÁ, Vydáno: 47 461, Prodáno: 28 999, Čtenost: 113 082, Rubrika: Fejeton

Nekonečný seriál skončil. Běžel ve smyčce na jedné televizní stanici už roky. Před ní na jiné a předtím na dalších. Sledovala jsem ho od mládí. Za tu dobu znám každý díl. Může mě bavit, může mě štít, ale nemůže mě překvapit. Teď ovšem, kdy telka odvysílala závěrečnou část naposledy (asi opravdu), zaskočilo mě poznání: seriál se ohrál. Neohrála jsem se s ním i já?! TEXT

A nejde jenom o to, že jsme spolu zestárlí. Že když mi táhlo na třicet a hrdinkám bylo lehce přes, že jsem si mohla říkat, tuhle vrásku ještě nemám a tenhle problém se mě zatím netýká. Že když nám všem bylo kolem pětatřiceti, žily jsme své životy takřka pospolu. Že když se Carrie ve čtyřiceti vdávala, mohla jsem doufat, že to taky ještě stihnu. Že když jí utekl ženich, mohla jsem doufat, že tohle nestihne mě. Že když pak několik dnů jen spala a holky ji krmily jogurtem, do hloubi duše jsem jí rozuměla a tu ženskou pospolitost milovala. A že když pak natáčení skončilo a televize už jenom opakovala staré díly, stávaly se jejich hrdinky oproti mně mladšími a mladšími. Avšak bez ohledu na to: teď jsme všechny stejně definitivně out.

Ovšem, jak říkám, nejde jen o to. Jde i o naše sloupky.

„Nepiš ty fejetony tak osobní,“ napomenula mě tuhle kolegyně.

„Jenže o čem bych je měla psát, když ne o sobě?“ namítla jsem v rychlém obranném reflexu. Ale pak jsem o tom přemýšlela víc a kromě argumentu, že nejsou všechny jenom o mně, protože některé jsou i o mých kamarádkách, o mých dětech, o mých rodičích a o mých sousedech - to znamená, všechny jsou vlastně o mně -, mě nic pádnějšího nenapadlo. Ach ouvej, musela jsem uznat, už na mě není nikdo zvědavěj.

Jako na vyschlý krk Carrie, na tlustého pana Božského nebo na povadlou dračici Samanthu - jejíž představitelka se navíc charakteristiky své postavy veřejně zřekla. Stejně tak jako iluze o přátelství oněch čtyř žen.

Takže: byl to všechno jenom klam?

A pohrbíme ho tedy? Jako hrdinky seriálu pochovaly Mirandinu matku?

Televizní děj je pochopitelně klam.

Ale i: fabulace na základě skutečnosti.

Vždyť proto jsme se v ní poznávaly, proto k nám Sex ve městě po desetiletí promlouval. Obsahoval situace, jaké v nejrůznějších obměnách prožíváme taky. A Carriin sloupek opakovaně uzavírala pointa, k jaké bychom pravděpodobně sami dospěli.

Ve svých fejetonech se upřímně snažím o totéž. Svým příběhem rozeznít ten váš. A dospět k pochopení. Provést autoterapii. A dopřát ji i vám. To by snad mohlo mít smysl... Pokud už ovšem nebylo řečeno vše. Pokud s krví a mlíkem z našich těl nezmizela i štáva. Pokud už nejsme, já, Carrie i naše dílka, cítit babkovinou, jak říká moje mamí.

Pak by to totiž bylo lepší zabalit.

Stojím na pokraji rozhodnutí a trápím se: je už čas odejít včas?

Když tu mě vysvobodí historka: „Ještě to děláš?“ ptá se známý v letech mého známého (v letech). „Ještě jo, myslíš, že bych neměl?“ „Jestli můžeš, tak musíš!“ a oba se rozesmějí.

A to je asi rozuzlení. Dokud nás to spolu baví, dokud se máme čemu smát, dokud smíme doufat... nemusíme, ale můžeme!

EVA KADLČÁKOVÁ Absolventka žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Působila v rozhlasových a televizních médiích a v reklamě. Dnes pracuje v Českém rozhlasu. Její fejetony můžete slyšet o víkendech v pořadu Kolotoč na Dvojce anebo na stanici Český rozhlas České Budějovice.

Foto autor: FOTO SHUTTERSTOCK, ARCHIV

Renesanční ekonomie pedagog

TISK, Datum: 13.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 11, Autor: IVANA PEČINKOVÁ, Vytiskeno: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Rubrika: Ekonomika

Ještě 30. prosince rozesílal Michal Mejstřík svým přátelům novoroční přání.

Osm dní nato ukončil jeho život covid. Zakladatel jednoho z nejuznávanějších vzdělávacích ekonomických institutů zemřel v 68 letech.

PRAHA „Profesor Michal Mejstřík byl mimořádnou a mnohovrstevnatou osobností české ekonomie, která svoji výukou, názory, postoji a příkladem ovlivnila několik generací českých ekonomů. Byl jedním z mála ekonomů, kteří zvládali věnovat se na plný úvazek jak svým studentům, tak praktickým problémům české ekonomiky. Dokázal s bravurou přecházet mezi problémy akademické ekonomie, hospodářské politiky a podnikové praxe, čímž inspiroval a propojoval odborníky z řady odlišných oblastí,“ vzdal na fakultním webu hold zesnulému kolegovi Martinu Gregorovi, řediteli Mejstříkovy alma mater.

Tou byl od roku 1993 až do jeho posledních dní Institut ekonomických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Kondolenční kniha je plná slov loučení mnoha špičkových ekonomů i vzkazů od jeho bývalých studentů. Z Česka i ze zahraničí.

Bezdná studnice nápadů

Michal Mejstřík vystudoval obor ekonometrie na **Vysoké škole** ekonomické. Poté nastoupil do Ekonomického ústavu Československé akademie věd. „Byl svědomitým a velmi pracovitým zaměstnancem, který vždy plnil své úkoly,“ vzpomíná jeden z jeho tehdejších kolegů, který si nepřál být jmenován. „Požadavek na disertační práci byl 140 stránek, on jich vypracoval 400,“ přidal jeden z tehdejších zážitků bývalý kolega.

Institut ekonomických studií v roce 1993 spoluzakládal, o čtyři roky později zde získal profesorský titul a až do roku 2010 byl jeho ředitelem. Měl na kontě přes 150 odborných publikací, zaměřených zejména na bankovníctví, privatizace či restrukturalizace. Ekonomická veřejnost profesora Mejstříka zná i jako jednoho z autorů českého překladu ikonické učebnice ekonomie amerických autorů Paula Samuelsona a Williama Nordhause.

Vedle akademické půdy působil Mejstřík jako odborný konzultant. Dva roky po listopadu 1989 založil poradenskou společnost EEIP a až do letošního 7. ledna, kdy zemřel, byl jejím kormidelníkem a hlavním konzultantem. Podílel se na mnoha firemních restrukturalizacích, zejména v oblasti energetiky či letecké dopravy. V posledních letech se také intenzivně zabýval **výzkumem** trhů v Číně či Jižní Koreji i dalších asijských a postsovětských zemích. Rovněž radil věhlasným mezinárodním organizacím, jako je Světová banka či Evropská komise, a českým vládám. „To, co ho definovalo, byla schopnost promítnout ekonomické teorie do praxe. Což byla mezi akademickými ekonomy unikátní vlastnost,“ vzpomíná David Havlíček, někdejší tajemník první Národní ekonomické rady vlády (NERV), kterou v roce 2009 jako poradní sbor vlády založil premiér Petr Nečas.

„Vždy byl tím, kdo měl nejvíce nápadů, jak co udělat,“ dodává Havlíček, dnes finanční ředitel Exportní a garanční pojišťovací společnosti (EGAP). „Neustále nás nutil, abychom v analýzách rozváděli přesné důvody, proč to či ono udělat jinak – a jak. Aby to nebyla jen nekonstruktivní kritika,“ doplňuje Jan Procházka, předseda představenstva EGAP, tehdy též člen Nečasovy NERV. V roce 2010 byl Mejstřík hlavním autorem Strategie konkurenceschopnosti, vrcholného dokumentu NERV. „Přestože měl tak široký záběr, ponechával si intenzivní kontakt s detailem. A to nejen z hlediska obsahu. Zajímala ho i grafická podoba vydávaných publikací. Přijel za mnou na Úřad vlády jen kvůli tomu, aby si prohlédl grafický návrh,“ doplňuje Havlíček.

Barevné ponožky k obleku

Loni na jaře, během první vlny pandemie covidu, byl Mejstřík také členem Ekonomického poradního týmu Ústředního krizového štábu při ministerstvu vnitra a zároveň členem nevládní expertní skupiny KoronERV-20.

„Byl renesanční osobností, zabýval se i třeba pobídkami pro filmový průmysl,“ hodnotí Procházka. „Byl součástí skoro každé party, která dělala něco, co dávalo smysl,“ doplňuje Mejstříkův obraz Havlíček. Oba vzpomínají na památný den roku 2012, kdy se tehdy šedesátiletý ekonom stal členem vítězného týmu NERV ve štafetovém běhu pořádaném britským velvyslanectvím.

Na předčasně zesnulého profesora Mejstříka budou vzpomínat stovky studentů, jimž vedl diplomové práce anebo je zapojil do akademického života během studia i po něm. A to obvykle s velkou vervou a velkým citem pro novinky, ať už šlo o nejnovější poznatky ze světa ekonomických teorií, financí či firem, anebo třeba technologie. Ale trochu paradoxně i módy. „Pamatuji, jak na přednášku dorazil s prvním mobilem, co jsem kdy viděl – byl rok 1993, přístroj velikosti atomového kufříku čekal věrně na parapetu,“ napsal jeden z jeho bývalých studentů do kondolenční knihy institutu.

Pokud jde o módu, byl prý široko daleko první, kdo začal k tmavému obleku nosit dnes tak módní ponožky zářivých barev. A nejenom na jeho smysl pro humor budou vzpomínat i obyvatelé středočeských Dobřichovic, kde žil. O představení proslaveného baletu Labutí jezero, profesionálně odvedeném pod taktovkou jeho manželky Lenky místním ochotnickým divadlem na zahradě rodinné vily Mejstříkových, se mluví doposud. Chybět jistě bude i jako příležitostný ochotnický herec.

Foto autor: FOTO ČTK (2x)

Foto popis: Jeden z otců moderní české ekonomie. V 90. letech stál u zrodu **Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání (CERGE)** i Institutu ekonomických studií na **Univerzitě Karlově**.

Foto autor: FOTO MAFRA – TOMÁŠ KRIST

Foto popis: Akademik i člen NERV. Michal Mejstřík byl jedním z odborníků, které premiér Mirek Topolánek v roce 2009 jmenoval do první Národní ekonomické rady vlády. O rok později se objevil i v jejím novém složení. Na snímku dole na zasedání obnovené NERV mezi Vladimírem Dlouhým (vlevo) a Jiřím Rusnokem. Nahoře s tehdejšími rektorem VŠE Richardem Hindlsem v pořadí Otázky Václava Moravce.

Úpadek dolaru? Vlhký sen Rusů se hned tak nenaplní, vedle ekonomiky pozici americké měny drží i mocenský význam USA [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 13.01.2021, Zdroj: investicniweb.cz, RU / den: 3 370

Pozice amerického dolaru jako hlavní globální měny se po celá desetiletí zdála být neohrožitelná. Hospodářský vzestup Číny a její mocenské ambice společně s izolacionistickou politikou poslední americké administrativy místo dolaru na globálním piedestalu narušují. Dokud ale bude ekonomická i politická síla USA podobně velká jako v současnosti, nebude pro dolar konkurence jüanu ani dalších měn až tak významná. Téma na platformě Alter Eko v rámci cyklu "Svět v roce 2021" rozebírali Helena Horská, hlavní ekonomka Raiffeisenbank, a politický geograf Michael Romancov z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

Novým mluvčím Agrární komory ČR je Šesták [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 13.01.2021, Zdroj: mediar.cz, RU / den: 8 714

Zdeněk Šesták obsadil ve státěm zřízeném sdružení podnikatelů nově vytvořenou pozici.

Zdeněk Šesták

Tiskovým mluvčím a PR manažerem Agrární komory České republiky je od ledna Zdeněk Šesták. Ten naposled pracoval jako externista pro Český rozhlas, zároveň vede odborné semináře na [Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy](#). V minulosti byl reportérem České televize, manažerem komunikace Českého olympijského výboru či zástupcem ředitele komunikace ve fotbalovém klubu AC Sparta Praha. Také spolupracoval s italskou společností Digital Panini Analysis. Šesták vystudoval sportovní management, marketing na [Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy](#). Má státní zkoušku z ekonomie a Executive Masters PR a komunikace z univerzity ve francouzském Lyonu pod záštitou Mezinárodního olympijského výboru.

ŘEDITEL?

TISK, Datum: 14.01.2021, Zdroj: Reflex, Strana: 48, Autor: ADÉLA KNAPOVÁ, Vytlačeno: 52 666, Prodáno: 36 703, Čtenost: 253 160, Rubrika: Rozhovor

NOVINÁŘ A TELEVIZNÍ MODERÁTOR JAKUB ŽELEZNÝ: ZVAŽUJI KANDIDATURU NA ŘEDITELE ČESKÉ TELEVIZE

Na Kavčích horách působí JAKUB ŽELEZNÝ (47) od roku 1999.

V současnosti uvádí mimo jiné hlavní zpravodajskou relaci. „Pokud bude v době volby nového generálního ředitele České televize společenská a mediální situace taková jako nyní, kandidaturu bych podal,“ říká v rozhovoru pro Reflex. Dodejme, že i vzhledem ke spekulacím o možném předčasném odvolání Petra Dvořáka není vyloučené, že se nový generální ředitel ČT bude volit ještě letos.

* Pojdme rovnou k věci. Budete kandidovat na ředitele České televize?

Podle mě je důležité, aby televize, která má plnit významnou společenskou funkci, ji opravdu plnila. Necítím se být nějakým spasitelem, to vůbec. Na druhou stranu mám několik desítek let zkušeností s médií veřejné služby a myslím si, že dokážu rozpoznat, co je pro tato média dobré a co ne.

* Tak znovu: budete kandidovat?

Ano, vážně to zvažuji. A myslím to zcela upřímně.

* Máte už tedy nějaký program, plány, nebo dokonce koncepci? Víte, kdy případně oznámíte kandidaturu oficiálně?

Přemýšlím o tom, jak by měl můj projekt vypadat, co by v něm mělo být. Tedy že by to rozhodně měla být televize jedenadvacátého století. Což znamená ne rádio, u kterého jsou zároveň obrázky, ale televize po všech stránkách – programově, technologicky, personálně – špičková a moderní. Západní, řekl bych dokonce.

* To je hodně obecná vize. Co konkrétně vám nyní v televizi vadí a co byste chtěl změnit?

Nejde o to, co mi vadí. Je to prostě má představa. Například program musí být pro všechny. Ale stará teze, že vysíláme, co chce divák, by se mohla modifikovat do teze: Vysíláme tak, aby to chtěl divák. Technologie výroby, ale i přenosu a příjmu jsou dnes jiné než před deseti lety, jiné budou za dalších deset let. Což je trvalý proces, který musí Česká televize nejen zachytit, ale i definovat. No a to hlavní: spokojený zaměstnanec, profesionál, který ví, že se k němu zaměstnavatel chová skvěle, že mu vytváří bezpečné pracovní prostředí. Pak pro takového zaměstnavatele udělá první poslední.

* Na čem je závislé, zda opravdu kandidovat budete? Není to teď jen taková provokace?

Když by ta provokace, jak říkáte, někoho provokovala k pozitivním věcem, tak proč ne, ale vážně: bude to záviset na tom, jaká bude za dva roky, kdy by mělo k nové volbě dojít, situace. Proto teď nemá smysl oznamovat jednoznačné rozhodnutí. Ovšem taky nechci působit jako alibista.

* Ale trochu to tak vyznívá. Měl byste říct jasné ano či ne.

Tedy otevřeně: pokud bude v době volby nového generálního ředitele České televize společenská a mediální situace taková jako nyní, kandidaturu bych podal. Co by mě přimělo nekandidovat, je hlavně v rovině personální. Pokud současný ředitel Petr Dvořák dokončí řádně své období, v což věřím, a rozhodne se znovu o místo ucházet, pak bych asi nekandidoval. V zákoně o České televizi není napsáno, že generální ředitel má pouze dva mandáty jako prezident. Může tedy chtít být ředitelem i potřetí. A mně nepřipadá správné kandidovat proti svému nejvyššímu nadřízenému.

* Není to přehnaně loajální, až servilní?

Pro vás možná, ale já to tak prostě mám. Vyjadřoval bych tím přece jasnou nespokojenost se současným směřováním televize.

* Víte, zda bude Petr Dvořák znovu kandidovat?

Nevím. Netuším, jestli před ním není nějaká jiná profesní výzva. Obecně se předpokládá, že až dokončí svůj druhý mandát, kandidovat nebude. Ale to je jen obecný předpoklad.

* Mluvil jste s ním o své kandidatuře?

Zatím ne. Chtěl bych se s ním ale co nejdřív potkat – pokud na mě bude mít čas. A budu s ním o tom mluvit velmi otevřeně, protože takový já jsem. Říkám věci, jak jsou. Jak je cítím, vidím. A je přece logické, že mě zajímá jeho názor.

* Jak na to, že byste se chtěl ucházet o post ředitele ČT, reagovali kolegové, pokud už o tom někteří z nich vědí?

No... Myslím, že je to nepřekvapilo. Ti, kteří mě dobře znají, vědí, že bych za Českou televizi dýchal.

* Z toho všeho vyplývá, že jste s tím, jak Česká televize nyní funguje, spokojený a nemáte výhrady...

Se základním směřováním televize nemám problém. Samozřejmě že jsou věci, které mi vadí a štvou mě, ale k těm se interně velmi jasně a mnohdy dost ostře a k nelibosti některých vyjadřuji.

* Tím spíš nechápu vaši opravdu přehnanou loajalitu. Vždyť Česká televize není politická strana, jenom váš zaměstnavatel.

Pro mě to ale není jen zaměstnavatel. Je to instituce, která má ve společnosti klíčovou úlohu. Stačí si přece přečíst všechny psané normy, které se k její existenci vážou. Já to tak skutečně vnímám a cítím, není to žádná póza. Jsem pyšný, že můžu pracovat pro instituci, jejíž fungování je pro společnost zásadní, nic míň. Ano, jsem k této instituci a tomu, co reprezentuje, loajální. A vím, že to bude znít jako fráze, ale cítím se zavázán těm, kdo její fungování platí – tedy divákům. Protože to oni si mě platí, ne Petr Dvořák. Oni posílají koncesionářské poplatky na to, abych dělal svou práci, jak nejlépe umím.

* To už zní jako ředitelský projev.

Prosim, věřte, že já to tak mám odjakživa. Vzpomínám, jak se třeba před nějakými dvanácti lety dělalo nové studio a na místě, kde měli sedět hosté, byl dvacetimetrový schod, a nikoli nájezd. A já se ptal, jak se tam dostane vozičkář. Kolegové, a hlavně pan designér se na mě dívali jako na štourala, ale podle mě právě Česká televize musí mít tyhle věci, tedy to, jak má moderní svět správně fungovat, naprosto samozřejmě ve své DNA. Nájezd se tam objevil do týdne a byly to asi další peníze navíc. A to mi samozřejmě taky vadí. Protože to nejsou moje peníze ani toho designéra, to nejsou peníze žádné soukromé firmy... A udělal jsem na místě přednášku o tom, jak každá rodina musí dát každý měsíc částku, která může pro některé být podstatná...

* Zníte jako hyperkorektní Mirek Dušín.

Nejsem Mirek Dušín. Jsem obyčejný chybující člověk, který se samozřejmě snaží dělat omylů co nejméně, případně je co nejrychleji napravit.

* Narážím spíš na váš postoj, který si nezádá s až kýčovitým idealismem – pokud to myslíte vážně.

Myslím to zcela vážně. A ano, jsem idealista.

* Za ideály je ale třeba bojovat. Jste připraven?

Samozřejmě. Myslím, že za ně průběžně bojuji pořád. Všichni víme, že jsou lidé, kteří si myslí, že když vytvoří dojem, že je v televizi něco špatně, že nefunguje, jak má, přestože to tak není, mohli by ji začít přetvářet k obrazu svému.

* Teď mluvíte o Radě České televize, jejíž někteří členové, zdá se, vás nemají příliš v oblibě.

Rada ČT má ze zákona dozorovou a kontrolní pravomoc, nikoli řídicí – tu jí a jejím členům zákon ne že nedává, ale přímo zakazuje. A pokud se něco takového děje, pokud někdo z Rady chce zasahovat do chodu televize, nějak ji řídit, je třeba zvednout hlas a říct: Pozor! Pravidla přece nelze ohýbat, nebo dokonce obcházet. Takže mně je naprosto jedno, co kde o mně člen jakékoli rady říká. Členové Rady ČT mají oproti divákovi televize jedinou výhodu. A to, že se na mě můžou zeptat mých nadřízených.

* Přesto mohou vytvářet dojem, že...

No samozřejmě! Vytvářet dojem mohou, jak vidno. Ale nemá to žádnou váhu, žádnou oporu v zákoně. A jestli ne oni, tak já ten zákon znám.

* Mnoho lidí, i z vašeho televizního okolí, ale dojmů, že na vás Rada ČT má páky a může vám takzvaně zavařit, podléhá.

Absolutně. A není jich málo. Není to tak dávno, co se mě jedna kolegyně zeptala, jestli nečekám postih za to, že jsem někde něco napsal. Postih? Za co? Porušil jsem nějaké pravidlo, neřkuli zákon? Ona na to: To ne, ale na Radě... A co? ptám se. Co na Radě? Takže nahlas a všem: Rada se mnou nemá nic společného.

* Přestože vám občas někteří vyčítají například vaše vyjadřování na Twitteru, jste obecně vnímán jako vzor korektnosti. Jako byste se vzdal svobody slova ve jménu loajality. Je to podmínka vaší práce v televizi?

Je a není. Je nepsaná, psaná být nemůže, to by bylo porušení zákona. V televizi nepracují vazalové, můžu si jako jakýkoli občan říkat, co chci. Mám mnohem víc práv, než si často lidé myslí. Ovšem já se jejich části dobrovolně vzdal. Třeba práva na absolutní svobodu slova, to máte pravdu. Ve jménu zásady veřejnoprávnosti. Přitom nemusím. Mohl bych večer v Událostech například kritizovat nějakého politika. To je právo každého občana. Zákon o České televizi sice říká, že mám být nestranný, ale ústava a listina mi dávají právo se veřejně vyjádřit a jsou to práva takzvaně nezadatelná a nezcižitelná. Ani zákon o ČT vám je nemůže zcižit.

* Vy to neděláte, protože se to od vás čeká.

Ano, ode mě se čeká, že takové věci nebudu říkat. A já jsem s tím srozuměn. Proto to taky nikdy neudělám.

* Umíte si představit, co by se stalo, kdybyste něco takového v Událostech přece jen řekl?

Docela by mě zajímalo, co by se stalo, kdyby se to poté muselo nechat protáhnout celým justičním systémem. Myslím, že by na konci soud musel říct: Není vhodné, aby ve své pozici něco takového říkal, zákon o České televizi mu to neumožňuje, ale on využil svého ústavního práva – a to je nadřazeno... Protože bych mluvil sám za sebe. Já přece nejsem hlasem České televize.

* To není tak úplně pravda. Mnozí lidé vás ztotožňují s Českou televizí podstatně víc než jejího ředitele.

Ano, a odtud pramení ta moje – podle vás možná až přehnaná – zodpovědnost a loajalita. Možná až příliš souzním také s tím, co je vepsáno v zákonech této země.

* Přesto občas až tak veřejnoprávní nejste. Ostře jste se třeba vyjádřil proti tomu, aby bylo v Praze nábřeží Ludvíka Svobody.

To naopak přece je zcela veřejnoprávní. Odmítám se, jako mnozí jiní, tvářit, že neexistuje zákon, podle něhož byl komunistický režim protiprávní. Existuje a byl. Když řeknu, že komunistický prezident nemá mít co v Praze ulici nebo nábřeží, tak tím naopak pouze potvrzuji dikci zákona. Vždyť je to člověk, jenž byl členem předsednictva ÚV KSČ v době, která je zákonem označena jako protiprávní a nelegitimní. A o vedoucích představitelích ten zákon explicitně mluví taky. Co víc veřejnoprávního je než na to důrazně upozornit?

* Jak se tohle vaše vnitřní ustrojení vyrovnává s tím, když musíte v rámci své práce s lidmi, s nimiž máte morální konflikt, hovořit před kamerou, čímž jim dodáváte legitimitu? To si přece protiřečí. Co vaše osobní integrita?

To je hodně osobní otázka... Upřímně... Jsou situace, kdy je to opravdu těžké. Někdy se mi doslova vaří krev, ovšem nesmím to dát znát. A dokonce si občas říkám, že je to čím dál těžší. I proto, že veřejný prostor je zaplevelován – rádobylegitimními – různými názory a soudy, u kterých by ještě před pár lety nepřišlo nikomu na mysl, že by se vůbec daly vyslovit, natož aby byly myšleny vážně, a dokonce třeba akceptovány částí společnosti.

* Existuje ještě něco, co je podle vás typické pro současný veřejný prostor a dřív bylo nemyslitelné?

Novým trendem třeba je, že politici veřejně urážejí druhé, ideálně někoho, kdo se v danou chvíli nemůže bránit. Dnes se místo kritiky, která totiž musí být vyargumentovaná, sprostě útočí. A je jedno, jak vysoko je ten člověk postavený. Nikdo si nemůže dovolit někoho urážet.

* Není to tak dlouho, co vás jeden politik označil za fracka.

A to si přece nemůže dovolit!

* Co jste s tím udělal?

Nic. Zprvu jsem si říkal, že se musím ozvat, že to nejde. To, že pracuji ve veřejnoprávním médiu, neznamená, že si musím nechat všechno líbit. Ovšem pak jsem musel zpytovat svědomí. A řekl jsem si poctivě: Neozval ses, když se tento člověk ještě mnohem horším způsobem otíral o tvé kolegy, a dokonce kolegyně. Přehlížel jsi to, bagatelizoval... A teď by ti to mělo vadit, protože se to týká tebe?

* Tím, že jste mlčel a nechal si to líbit, jste ale takové chování legitimizoval. Umožnil jste nejen onomu politikovi v urážkách pokračovat. A pro mnoho lidí jste tím nepřímou potvrdil jeho slova.

Vidíte... Nenapadlo mě o tom přemýšlet z tohoto úhlu. Bral jsem to tak, že je správné, abych se neozýval a netrval na omluvě, když jsem to neudělal, pokud šlo o jiné. Samozřejmě, vadí mi to, dotýká se mě to... Ale ano, možná máte pravdu. Tím, že se neozýváme – protože nám to navíc připadá pod úroveň, a kdo by se chtěl snížit na tu jejich –, jim to bohužel dál umožňujeme.

* Máte hranici, za kterou nejste ochotný jít? Nebo si dokážete ve jménu práce a veřejnoprávnosti omluvit téměř všechno?

Před nějakými deseti lety jsem si myslel, že by tou hranicí byl stav, jaký je dnes. Vůbec mě nenapadlo, že by věci mohly zajít tak daleko. Říkal jsem si, že pokud to, co žijeme dnes, nastane, udělám totéž, co v amerických filmech hrdina-policeista, když je

nucen popřít sám sebe. Jen bych místo zbraně s vytaženým zásobníkem a odznaku položil šéfovi na stůl kartičku zaměstnance. Neudělal jsem to.

* Proč?

Přijde mi, že by to byla rezignace. Zrovna nedávno jsem si tutéž otázku položil – jestli už není čas. Protože možná chvíle, kdy už je to za hranou, nastala. Přesto jsem to neudělal. Třeba za to může falešný mesiášský pocit, že snad já můžu něco trochu změnit. Do jisté míry sebeklam, přiznávám, že i na mně a mé práci záleží, aby to minimálně nebylo horší.

* Nemůže to být i tím, že máte televizi tak rád, že bez ní nechcete být?

Asi bych se uživil i jinde. Ale máte pravdu, já jsem v České televizi rád, je to pro mě důležitá instituce.

* Je pro vás příjmení Železný plusem, nebo handicapem? I vzhledem ke kandidatuře. Přece jen váš otec je s českým televizním prostředím neodmyslitelně spjatý.

Kdysi se novináři ptali, zda je to plus. Pak pochopili a ptali se, jak velké to je minus. Vy máte v té otázce obě znamínka. Jen fakta. Můj otec – nepočítám-li krátké angažmá v nějaké té menší televizi – není s českým televizním prostředím spjat už osmnáct let. Osmnáct! A celoplošnou televizi vedl předtím devět let. Já jsem ve zpravodajství ČT nepřetržitě devatenáct let, předchozí mnohaleté angažmá v rádiu ani nepočítám. Tak mi z těchto čísel vyplývá, že to asi optikou plusů a minusů už nějak neumím posuzovat, nezlobte se.

ČESKÁ TELEVIZE MUSÍ MÍT TO, JAK MÁ MODERNÍ SVĚT SPRÁVNĚ FUNGOVAT, NAPROSTO SAMOZŘEJMĚ VE SVÉ DNA.

JAKUB ŽELEZNÝ vystudoval filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci a fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, kde dnes přednáší. Od roku 1993 působil téměř dvacet let jako redaktor a moderátor v Českém rozhlase. Pro Českou televizi začal pracovat v roce 1999 coby moderátor Nedělního rána, od roku 2002 působí v ČT ve zpravodajství. V současnosti uvádí Události a Události, komentáře.

Foto autor: FOTO NGUYEN PHUONG THAO

Země uprostřed krize – budoucí důchody v mlze [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 14.01.2021, Zdroj: ekonom.cz, Autor: Martin Potůček, RU / den: 89 350

Koronavirová pandemie obnažila neuralgické body fungování českého státu. Ty sice komplikovaly život občanům této země už před jejím vypuknutím, ale v jejím průběhu se prohloubily a vystoupily zřetelněji do popředí. A rozhodně jich není málo. Z těch, které se týkají správy veřejných záležitostí, mám na mysli zvláště chatrnost strategického myšlení a rozhodování a chronické neřešení závažných životních problémů lidí.

V tomto příspěvku bych to rád dokumentoval na příběhu opakovaných pokusů připravit, schválit a uskutečňovat důchodovou reformu. A z jejich neúspěchů vyvodit závěr, že dosavadní důchodové komise neuspěly a že Česká republika nutně potřebuje jinou podobu institucionální podpory tohoto procesu.

Netransparentní, nespravedlivý a neudržitelný

Programové prohlášení současné vlády z června 2018 vytyčuje důchodovou reformu jako svůj první strategický cíl: "Chceme konkrétní kroky bez zdoluhavých a neplodných diskusí. Podstatou bude oddělení důchodového účtu od státního rozpočtu a stanovení jasných finančních vztahů mezi tímto účtem a státním rozpočtem, případně dalšími zdroji příjmů pro tento účet. Veřejnost bude vědět, kam její sociální odvody směřují a jak jsou využity." A dále: "Systém nastavený budoucí reformou musí být dlouhodobě stabilní, srozumitelný a finančně zajištěný, proto bude změna realizována v podobě, která si získá širokou politickou a společenskou podporu."

Důchodové komise, opakovaně ustavované střídajícími se vládami, nebyly nikdy schopny naplnit očekávání do nich vkládaná.

Většina českých odborníků i nedávno publikovaná zpráva Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj se shodují na tom, že český důchodový systém je netransparentní, nespravedlivý a neudržitelný. A že potřeba jeho zásadnějších reforem vyplývá z kombinace sociálních, demografických, ekonomických a politických trendů. Lze očekávat, že změny nebude možné připravit bez souběžné přípravy reformy daňového systému.

Komise pro spravedlivé důchody je od roku 2004 v pořadí již šestou komisí ustavenou českými vládami. Pouze ta třetí, Národní ekonomická rada vlády (NERV), připravila zásadnější, strukturální úpravu dosavadního důchodového systému. Navrhla vládě ustavení penzijního spoření, odklánějícího část příspěvků pojištěnců z prvního pilíře. Takzvaný druhý pilíř byl ovšem přijat v podobě, se kterou zásadně nesouhlasila opozice. S jeho kritikou přišlo následně dokonce i několik členů tohoto poradního grémia. Pokus neměl dlouhého trvání, neboť jej následující vláda zrušila.

Na konci funkčního období současné vlády je jasné, že důchodové komise, opakovaně ustavované střídajícími se vládami, nebyly nikdy schopny naplnit očekávání do nich vkládaná. Včetně té současné. Návrh tří legislativních novel, které prostřednictvím ministerstva práce a sociálních věcí předkládá, nebude současnou vládou a posléze parlamentem s největší pravděpodobností do konání voleb schválen.

Vysokoškolský pedagog, analytik veřejné a sociální politiky, prognostik a publicista. Působí v Institutu sociologických studií a v Centru pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd UK**. Zaměřuje se na problematiku formování české sociální politiky a důchodové reformy.

Institucionální základna přípravy důchodové reformy, je-li závislá jen na ad hoc rozhodnutích jednotlivých po sobě jdoucích vlád, selhává. Například přerušeni práce od konce činnosti předposlední, páté komise do zahájení práce Komise pro spravedlivé důchody trvalo plných 17 měsíců - od října 2017 do února 2019.

Komise s omezenou podporou

Důchodový systém také nemůže být dobře reformován bez schopnosti politiků - včetně těch koaličních - vést mezi sebou upřímný a produktivní dialog a směřovat ke konsenzu. Zde je nutné připomenout, že současná Komise pro spravedlivé důchody pracovala pouze s podporou ministerstva práce a sociálních věcí vedeného ministryní jmenovanou za ČSSD. Zatímco ministerstvo financí vedené ministryní nominovanou hnutím ANO výsledky její činnosti nedoporučovalo ve vládě ke schválení. Přitom se příprava životaschopné důchodové reformy neobejde bez trvalé a těsné kooperace několika resortů, samozřejmě především, ale nejenom ministerstva práce a sociálních věcí a ministerstva financí. Je to legitimní úloha pro celou vládu a zastupitelské sbory.

Chronickým problémem České republiky je disproporce mezi náklady na důchody v řádu kolem 500 miliard korun ročně a nepatrným financováním relevantního aplikovaného výzkumu, tvorby potřebných analýz a prognóz, shromažďování a vyhodnocování potřebných dat a moderace odborného, politického a veřejného diskurzu. Zde se šetří na nepravém místě. Aplikovaný výzkum i spolupráci zúčastněných aktérů je přitom nutné podporovat dlouhodobě, mezioborově a s důrazem na jeho aplikační vyústění.

Zahraniční zkušenosti

S reformami důchodových systémů se potýká většina zemí světa. Se smíšenými výsledky. V několika z nich byly nakonec korunovány úspěchem, z nichž je možné se poučit. Například ve Švédsku. Příprava důchodové reformy tam nicméně trvala celé jedno desetiletí a odehrávala se v zemi s tradicí odpovědného hledání politického a odborného konsenzu. Byly k tomu vytvořeny také odpovídající institucionální předpoklady a nezbytné zdroje.

Odpovědná příprava reformy důchodového systému, má-li být úspěšná, je náročná na čas a nelze ji stihnout během jednoho volebního období.

Odpovědná příprava zásadnější reformy důchodového systému, má-li být úspěšná, je náročná na čas a v zásadě ji nelze stihnout během jednoho volebního období. Tvorba a realizace důchodové reformy musí být stabilizovaným procesem nenarušovaným přerывy a nejistotami způsobenými politickými turbulencemi. Naše špatné a švédské dobré zkušenosti ukazují, že institucionální zajištění prací na důchodové reformě může zajistit pouze stálý a nezávislý poradní orgán ustavený zákonem. Pracovně jej nazvěme Radou pro důchodovou reformu.

Příkladem k následování je v roce 2017 ustavená Rada pro rozpočtovou odpovědnost, která podléhá přímo vládě. Ustavení Rady pro důchodovou reformu odpovídá potřebě stabilizovat podmínky pro trvalé zkvalitňování důchodového zabezpečení občanů, včetně jeho v předstihu připravovaných úprav. Půjde o nezávislý odborný orgán, jehož hlavním posláním bude vyhodnocovat aktuální podobu důchodového zabezpečení, dynamiku populačního vývoje, jeho dopadu na podmínky budoucího zabezpečení důchodců a navrhnout vládě kroky vedoucí k udržení důstojného příjmu důchodců.

Úkoly spojené s odborným, organizačním, administrativním, personálním a technickým zabezpečením činnosti rady bude podle přijaté legislativní normy zajišťovat - tak jako je tomu v případě Rady pro rozpočtovou odpovědnost - samostatný Úřad Rady pro důchodovou reformu podléhající vládě.

Složení a statut rady navrhuje vláda a schvaluje je Poslanecká sněmovna.

Radě pro důchodovou reformu přísluší zejména:

Soustřeďovat poznatkovou bázi nezbytnou pro přípravu návrhů potřebných změn důchodového systému v širším demografickém, sociálním, ekonomickém a politickém kontextu.
Předkládat vládě a parlamentu pravidelně zprávu o stavu důchodového systému České republiky a o jeho předpokládaném vývoji se zřetelem k širšímu demografickému, sociálnímu, ekonomickému a politickému kontextu.
Koordinovat činnost dalších orgánů státní správy, činných v přípravě a zajištění potřebných změn důchodového zabezpečení.
Moderovat konstruktivní veřejnou diskusi o cílech, kritériích a konkrétních proměnách důchodového systému. Podílet se na informování o důchodovém systému a o důsledcích připravovaných a přijatých reform.
Připravovat a předkládat vládě a parlamentu návrhy změn důchodového systému.

Najde-li se dostatečná politická vůle, bude možné připravit a přijmout příslušnou zákonnou úpravu ještě v tomto volebním období, a to například formou poslanecké iniciativy. Tak, aby v pořadí už sedmý pokus o důchodovou reformu byl připraven v předstihu a aby nakonec posléze i uspěl.

Úpadek dolaru? Vlhký sen Rusů se hned tak nenaplní, vedle ekonomiky pozici americké měny drží i mocenský význam USA [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 14.01.2021, Zdroj: kurzy.cz, RU / den: 151 154, Rubrika: Měny-forex

Pozice amerického dolaru jako hlavní globální měny se po celá desetiletí zdála být neohrožitelná. Hospodářský vzestup Číny a její mocenské ambice společně s izolacionistickou politikou poslední americké administrativy místo dolaru na globálním piedestalu

Pozice amerického dolaru jako hlavní globální měny se po celá desetiletí zdála být neohrožitelná. Hospodářský vzestup Číny a její mocenské ambice společně s izolacionistickou politikou poslední americké administrativy místo dolaru na globálním piedestalu narušují. Dokud ale bude ekonomická i politická síla USA podobně velká jako v současnosti, nebude pro dolar konkurence jüanu ani dalších měn až tak významná. Téma na platformě Alter Eko v rámci cyklu 'Svět v roce 2021' rozebírali Helena Horská, hlavní ekonomka Raiffeisenbank, a politický geograf Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Další videa a články najdete na www.investicniweb.cz

Manžel na prvním místě

TISK, Datum: 15.01.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 2, Autor: Ondřej Houska, Vytlačeno: 20 601, Prodáno: 29 812, Čtenost: 158 779, Rubrika: Příloha - Víkend

První dáma USA si musí najít svoji silnou roli

Po boku amerických prezidentů se do Bílého domu často dostaly velmi schopné ženy. Některé z nich měly na svého manžela nezanedbatelný vliv, žádná ale nepřekročila pravidlo, že rozhodovat by měl ten, kdo byl zvolen. Neporušily je ani ty nejvýraznější jako Michelle Obamová nebo Jacqueline Kennedyová. Měly však svoji silnou agendu – a totéž se čeká od Jill Bidenové, manželky právě nastupujícího prezidenta Spojených států.

Bez své manželky Jill by se Joe Biden nejspíš americkým prezidentem nestal. Kandidoval už v roce 2008, ale souboj o nominaci své Demokratické strany vzdal dřív, než pořádně začal. Ukázalo se, že proti dvěma esům americké politiky, Baracku Obamovi a Hillary Clintonové, nemá nejmenší šanci. A nestalo se mu to poprvé – na prezidenta chtěl kandidovat už o 20 let dříve, jenže to také vyhořel. Už se zdálo, že do konce života zůstane „pouze“ respektovaným senátorem a specialistou na zahraniční politiku. Pak mu ale zazvonil telefon – byl to Obama, který porazil Clintonovou a Bidena žádal, aby s ním kandidoval jako jeho viceprezident. Biden neměl zájem. „Pamatuje si vůbec někdo jméno alespoň Lincolnova viceprezidenta?“ řekl prý svým spolupracovníkům v narážce na velmi rozšířené přesvědčení, že funkce viceprezidenta je tou nejzbytečnější ve Washingtonu. Tehdy zasáhla jeho manželka, Jill Bidenová.

Svého muže požádala, aby si to ještě rozmyslel. Připomínala mu, že vše záleží na tom, jaký bude mít s Obamou vztah – pokud by si sedli, nějaký vliv by Biden jakožto viceprezident přece jen mohl mít. „Byla jsem našťavaná na prezidenta George Bushe, že nás zatáhl do války. Bylo to tak hloupé,“ řekla Jill Bidenovu životopisci Evanu Osnosovi v narážce na válku v Iráku, kterou Bush zahájil v roce 2003. Právě tento argument Jill použila, když manžela tlačila k tomu, aby kandidaturu přijal. Protože, jak řekla, „tuhle válku musíme ukončit“. A dodávala: „Joe šel do politiky kvůli občanským právům. A to, že může být součástí historické příležitosti, kdy by mohl být první černoch zvolen prezidentem, znělo skoro jako pohádka.“

Pohádka se nakonec stala skutečností, Biden řekl Obamovi ano a společně volby v listopadu roku 2008 vyhráli. Biden pak v Bílém domě jakožto Obamův viceprezident strávil osm let. Bez této etapy svého života by se před Američany jen těžko zviditelnil natolik, aby ho loni nejprve vybrali za kandidáta Demokratické strany a posléze mu v listopadových volbách dali přednost i před současným prezidentem Donaldem Trumpem. Jeho nástupcem se Biden stane ve středu 20. ledna.

Jill Bidenová se sice možná nevědomky zasloužila o pozdější vzestup svého muže až do nejvyšší funkce, v jejich harmonickém manželství jde však jen o pouhou politickou epizodu. Jill se jinak na manželových politických rozhodnutích nijak viditelně nepodílí. Zřejmě to bylo už v době, kdy byla, díky faktu, že se její manžel stal viceprezidentem, druhou dámou Spojených států. Tehdy si vymýnila, že bude nadále na plný úvazek pracovat jako učitelka angličtiny se zaměřením na výuku dětí s poruchami učení v psychiatrických zařízeních. Stala se tak první pracující „druhou dámou“ v historii. Během loňské prezidentské kampaně svého muže si sice vzala volno, ale nyní se chce do práce zase vrátit, byť slibuje, že očekáváním spojeným se statusem první dámy dostojí.

I to vypovídá o charakteru této role – neexistuje žádný předpis, který by upravoval, co má prezidentova manželka dělat. „A přesto se od ní očekává spousta věcí,“ říká Jiří Pondělíček, amerikanista z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd UK**. Vedle povinností, jako jsou reprezentace a doprovázení manžela na různých pracovních cestách či setkáních s veřejností, je zvykem, že si první dáma Spojených států zvolí nějakou záležitost, za níž se bude během svého pobytu v Bílém domě zasazovat a tím bude přispívat k vytváření pozitivního obrazu svého manžela. Stejnou roli by měl i „první gentleman“, manžel prezidentky, pokud by si Američané do této funkce někdy zvolili ženu. Zatím se to ovšem nikdy nestalo.

První dámy USA si musí najít téma, přes které je bude veřejnost vnímat. Z hlediska veřejného mínění by nebylo přípustné, aby pouze stály za manželem během jeho veřejných projevů nebo v Bílém domě pořádaly recepce. Je na nich, aby si určily vlastní roli. A veřejnost pak sleduje, jak se jim to daří. Mají k tomu aparát v podobě Úřadu první dámy, který působí v rámci prezidentské administrativy. Například pro Michelle Obamovou pracovalo více než 20 úředníků, kteří jí pomáhali s její celostátní kampaní proti dětské obezitě a za lepší vzdělávání dívek.

Obamová byla tak výrazná, že se z ní stala, jak se dnes říká, influencerka, žena, která ovlivňuje druhé. Přestože se nepodílela na politických rozhodnutích svého muže, její činy, výroky nebo třeba volba oděvu inspirovaly miliony Američanek a Američanů. Podobným případem bylanapočátkušedesátých let také Jacqueline Kennedyová, v době krátkého, atentátem ukončeného prezidentství svého manžela. „Ona a Michelle Obamová svojí popularitou občas zastiňovaly i vlastní muže,“ říká Věra Kotábová z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd UK**. A připomíná, jak to po státní návštěvě Francie v rozhovoru pro časopis Time v nadsázce vystihl sám prezident John Kennedy: „Jsem muž, který doprovázel Jacqueline Kennedyovou do Paříže, a užíval jsem si to.“

Obliba Michelle Obamové je i dnes tak vysoká, že pokud by se pustila do prezidentské kandidatury, měla by podle všeho

nemalou šanci uspět. A mnozí ji k tomu vyzývají. Obamová to ale už několikrát odmítla. Celosvětově se prodalo už 14 milionů výtisků jejich pamětí, které česky vyšly pod názvem Můj příběh. Tím Obamová v prodejích – a také ve výši honoráře, který obdržela ještě před napsáním knihy – hravě překonala všechny bývalé americké prezidenty. Předstihne ji nejspíš až její muž Barack, který vlastní vzpomínky vydal koncem minulého roku.

Poradci už něco vymyslí

Trumpova manželka Melania si za své téma zvolila boj s šikanou dětí a mladistvých na internetu a s negativitou na sociálních sítích. Vzhledem k tomu, že její manžel i po nástupu do Bílého domu na Twitteru pokračoval v urážení svých soupeřů či médií a velmi často šířil sporná či přímo nepravdivá tvrzení, to mnozí od Melanie brali jako skryté vyjádření nesouhlasu s tím, co Donald dělá. Na sociálních sítích se dokonce začalo šířit heslo Free Melania (Osvobodte Melanii), vycházející z předpokladu, že Trumpova žena je ve vztahu nešťastná a názory a činy prezidenta se jí přičítají. Nedávno ale vyšla kniha ze zákulisí Bílého domu, která tvrdí pravý opak – Melania prý s Trumpem souhlasí a věrně ho následuje. Důvodem, proč o ní během uplynulých čtyř let takřka nebylo slyšet, je tedy nejspíš něco jiného. „Bylo na ní vidět, že jí záře reflektorů nesejí. Preferovala soukromí. Zpočátku se ani do Bílého domu nepřestěhovala a zůstala v New Yorku, protože tam její syn chodil do školy,“ říká Jiří Pondělíček. Trumpové kampaň proti šikaně na internetu byla ovšem veřejně mnohem méně viditelná než Obamovou propagovaný boj proti dětské obezitě.

Jill Bidenová si nejspíš, vzhledem ke své profesi učitelky, zvolí téma související se vzděláváním. Naváže tak na Barbaru a Lauru Bushovy, manželky George Bushe a jeho syna George W. Bushe. Betty Fordová zase propagovala boj proti alkoholismu, Rosalynn Carterová péči o duševní zdraví, už zmíněná Jacqueline Kennedyová zlepšovala interiér Bílého domu, kam v rámci organizovaných prohlídek také vůbec poprvé umožnila nahlédnout běžným Američanům. Manželka Lyndona B. Johnsona, prezidenta USA v letech 1963–1969, Claudia je známá svými zkrášlovacími projekty Washingtonu i podporou budování vyhlídkových odpočívadel u amerických dálnic.

To, že se první dáma bez vlastní výrazné role neobejde, nejdřív plně nepochopila Nancy Reaganová. Poté co se její muž stal v roce 1981 prezidentem, tak trochu nevěděla, co sama se sebou. „Během prvního roku Reaganova funkčního období si nevedla příliš dobře a novináři i americkou veřejností byla opakovaně kritizována za až přehnané soustředění se na roli hostitelky v Bílém domě na úkor jejího mizivého zájmu o problémy prostého lidu a o charitativní činnost,“ popisuje v bakalářské práci obhájené na Západočeské univerzitě v Plzni Martina Bocskorová. „Prezidentovi poradci se tudíž snažili vymyslet něco, co by první dámě vylepšilo image. Nancy se tedy na jejich radu rozhodla pro angažovanost v oblasti protidrogové a protialkoholické pomoci mladistvým. Štáb prezidenta tak společně se štábem první dámy, odborníkem na průzkum veřejného mínění a ředitelem Úřadu pro boj s narkomanií po několik měsíců vymýšleli pro první dámu kampaň, ve které by se mohla prezentovat jako bojovnice s tímto rozšířeným a nebezpečným problémem,“ uvádí Bocskorová.

Nancy Reaganová se do problému nakonec pustila s velkou vervou. Proti užívání drog vedla kampaň po celých USA, často kvůli tomu jezdila i do zahraničí. V různých anketách se rázem vyhoupla mezi 10 nejobdivovanějších žen světa. Když Reagan v roce 1985 začínal své druhé funkční období, byla Nancy dokonce populárnější než on – její vnímání u americké veřejnosti tak během pár let prošlo zásadní proměnou.

Reaganová se se svým přístupem k drogám trefila do tehdejšího naladění americké společnosti. Zasadzovala se o velmi nekompromisní přístup, prosazovala například cenzuru textů rockových kapel zpívajících o drogách. Její kampaň proti drogám je zároveň příkladem, kdy měla první dáma konkrétní a velmi významný vliv na politiku svého manžela: Reaganova administrativa zahájila takzvanou válku proti drogám spočívající například v tvrdé kriminalizaci jejich užívání. „Je to do značné míry její dílo,“ říká Jiří Pondělíček.

Manželku nepropustíš

V posledních letech se ale o tvrdě represivním přístupu vůči uživatelům drog čím dál víc mluví jako o přehnaném. „Už jen to, že v mnoha amerických státech se lehké drogy dekriminální nebo přímo legalizují, a to, že se zdůrazňuje naprosto disproportionální dopad na Afroameričany, ale i jiné menšiny, ukazuje, že to byla dost problematická politika,“ shrnuje Pondělíček. A připomíná fakt, že Spojené státy v době Reaganovy vlády zavedly velmi tvrdé tresty za držení cracku, známého jako droga chudých, zatímco užívání kokainu, oblíbeného v bohatších kruzích, postihovaly mnohem benevolentněji.

Nancy Reaganová výrazně utvářela drogovou politiku svého muže, přesto ale nepatří mezi nejvlivnější první dámy v amerických dějinách. Když zůstaneme ve 20. a 21. století, předčily ji Eleanor Rooseveltová a Hillary Clintonová. Vliv první z nich byl dán hlavně manželovou nemocí – Franklin Delano Roosevelt kvůli dětské obrně částečně ochrnl. Eleanor sice nebyla u zásadních rozhodnutí jeho prezidentství, jako byl boj s velkou hospodářskou krizí nebo vedení druhé světové války, ale sloužila jako jeho jistá prodloužená ruka v komunikaci s veřejností. „Vzhledem ke zdravotnímu stavu manžela cestovala po celé zemi, monitorovala veřejné mínění a seznamovala prezidenta s náladami mezi obyvatelstvem,“ říká Věra Kotábová.

Když do Bílého domu v roce 1992 kandidoval Bill Clinton, rovnou voličům říkal: volte mě a výměnou dostanete dva schopné vůdce, mě a mou manželku Hillary. Ta pak dostala fakticky na starost zpracování a prosazení manželovy reformy zdravotnictví. Ve změti protichůdných zájmů ale neuspěla a politicky se v té době stala pro Billa přítěží. Jeho političtí odpůrci i média upozorňovali, že v demokracii není normální, aby zodpovědnost za takto zásadní zákon měl člen rodiny. „Manželka totiž nemůže být odejita, rozuměj propuštěna – může prezidenta přesvědčovat o svých názorech bez obav, jimž někdy čelí běžní poradci,“ shrnuje tehdejší kritiku Věra Kotábová. Hillary se poučila a ve druhém funkčním období svého manžela se vrátila k tradiční roli první dámy stojící mimo každodenní politiku. Pustila se do ní teprve na konci manželovy politické dráhy, kdy se stala senátorkou, následně ministryní zahraničí a posléze i – neúspěšnou – prezidentskou kandidátkou.

Smysl role první dámy USA se dá jednoduše shrnout: měla by přispívat k tomu, aby byl její manžel zvolen znovu. Nebo – v případě, že už kandidovat nemůže – aby byl u veřejnosti co nejpoblíbenější. To, jaký mají manželky amerických prezidentů vliv na tamější politiku, vyplývá zejména z toho, jaký mají vztah ke svému manželovi. „Nejlépe by to asi osvětlil psycholog,“ říká k tomu Kotábová. Ať už ale k sobě měl ten či onen prezidentský pár jakkoliv blízko, nikdy se ani náznakem nestalo, že by v něm žena překročila mez danou tím, že miliony Američanů hlasovaly pro jejího muže, nikoliv pro ni. Washingtonem tedy nikdy nekolovaly pověsti o tom, že by snad Spojené státy fakticky neřídil prezident, ale jeho partnerka. Situaci, jakou Česko zažívalo v době vlády premiéra Petra Nečase a jeho milienky Jany Nagyové, dnes Nečasové – nezapomínejme, že americký prezident stojí v čele federální vlády, a je tedy svého druhu premiér –, ve Spojených státech opravdu neznají.

O autorovi: Ondřej Houska, ondrej.houska@economia.cz

Foto autor: Foto: Reuters, Profimedia

Foto popis: Silné téma Od manželek amerických prezidentů se očekává, že si najdou nějaký společenský problém, za který se budou zasazovat. Jill Bidenovou volba tématu teprve čeká (1). Michelle Obamová se chopila dětské obezity (3). Nancy Reaganová se po prvotním váhání stala bojovnicí proti drogám a alkoholu u mladistvých (2).

Landa míchá historii s pohádkami a využívá znalosti dějepisu na úrovni páté třídy, tvrdí historici Stehlík a Groman

URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.01.2021, Zdroj: info.cz, Autor: Jan Januš, RU / den: 94 738, Rubrika: strategie

Zpěvák Daniel Landa využívá při svých aktivitách povrchní znalosti dějepisu na úrovni páté až osmé třídy. Nabízí zjednodušený kontrast mezi hrdinstvím, zbabělostí a zradou, jako třeba v případě roku 1938, a historické události míchá s pohádkami. Souvislosti, které se mu nehodí, naopak opomíjí. K takovým závěrům dospěli v novém podcastu ze série Přepište dějiny historici Michal Stehlík a Martin Groman. Zvláště Stehlík chystá i další popularizační projekty, skrze které mimo jiné chce, podobně jako ve zmíněné sérii, uvádět některá zkreslení historie ve veřejném prostoru na pravou míru.

„Je to něco mezi filmem Otakara Vávry a epopejickým obrazem Alfonse Muchy,“ říká v dílu nazvaném Dějepis podle Landy Michal Stehlík o písničkách, ve kterých zpěvák využívá schematickeho typu „my a oni“, „dobří uvnitř“ a „zlí za horami“, Češi versus Němci a tak podobně. Podle Martina Gromana je ale Landův přístup vlastně chytrý, těchto zjednodušení totiž marketingově obratně využívá. Často v nich ovšem nesedí samotné základy, například vozovou hradbu, jíž Landa také věnoval píseň, nevyalezl Jan Žižka. Husité ji, jak uvádí Groman, převzali z Polska.

Bývalý děkan Filozofické fakulty a profesor českých dějin Michal Stehlík a mediální historik z **Fakulty sociálních věd** Martin Groman připravují zhruba dvacetiminutový podcast Přepište dějiny od loňského listopadu. Záměrem je uvádět na pravou míru některé historické mýty, které se ve veřejném prostoru aktuálně objevují. Michal Stehlík nabízí vedle podcastu Přepište dějiny ještě jeden pořad, a to Stehlíkův kurz moderních českých dějin. Ten vzniká ve spolupráci s dokumentaristou Petrem Horkým na YouTube a je vyústěním původních historikových „videoplánů“, o nichž v minulosti psalo i INFO.CZ.

Stehlík se zároveň podílí i na chystaných podcastech Národního muzea, v němž působí jako náměstek generálního ředitele Michala Lukeše. „Ty budou vždy opřeny buď o výstavní projekty, či o něco specifického, určitě bude podcast o Slunečních králich, o Bílé hoře, také o příběhu velryby, protože jsme nově zrestaurovali a zakonzervovali plejtváka myšoka. Budeme se ale věnovat rovněž muzejnímu zákulisí a tomu, jakým způsobem se pracuje se sbírkovými předměty,“ říká k tomu profesor Stehlík v chystaném rozhovoru pro lednové číslo Magazínu I.

Mnichovská zrada, marná mobilizace a trauma z ohnuté páteře. Poslouchejte Jízdu dějinami s Jiřím Padevětem

Proč u nás novinářská profese vznikala se zpožděním? URL Automatický překlad

WEB, Datum: 16.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, RU / den: 88 206, Rubrika: Historie

Postavení novinářů ve společnosti od časů Karla Havlíčka Borovského se měnilo v kontextu společenských, politických a technologických změn. Byl novinář ve 2. polovině 19. století uznávanou osobností?

Vznik novinářské profese v českých zemích se váže k poslední třetině 19. století. V bouřlivých letech 1848 až 1949 tisk sehrával roli aktivního účastníka. Po zrušení cenzury císařským patentem ze dne 15. března 1848, se v novinách díky deregulaci objevila politická témata. Periodika a časopisy se zakládaly zejména v Praze a Brně.

Na venkově byla nová periodika vázána na tiskárny, ale jejich existence byla krátká. Úroveň a náplň titulů pak závisela převážně na vzdělání a intelektu redaktorů.

V této etapě revolučních pohybů novinář svými názory vstupoval do veřejné sféry a jeho role, jako důležitého účastníka veřejné diskuze, ovlivňovala politickou arénu. Ale stále ještě nemůžeme regulérně hovořit o profesi, která by redaktory či novináře finančně saturovala.

Osobnost, která pohnula veřejným míněním

Výraznou osobností na mediální i politické scéně byl Karel Havlíček Borovský, který byl liberálním novinářem s logickou argumentací a ironií.

Pro konstituování politické žurnalistiky ve veřejném prostoru v rámci rakouské monarchie, udělal pro české podmínky mnoho.

4. dubna 1848 předal redakci Pražských novin Karlu Sabinovi, aby se mohl věnovat vedení Národních novin. V redakci s ním pracovali Vilém Gabler, Václav Nebeský, Jan Slavomír Tomiček, Jan Votka a Hermenegild Jireček.

V létě roku 1848 se Borovský stal poslancem ústavodárného Říšského sněmu, ale mandátu se vzdal už v prosinci, aby se mohl věnovat novinám. Tolik byly pro něho důležité. Národní noviny byly orientovány národně-liberálně a od roku 1849 nabraly radikálnější směr.

Český žurnalista od konce 60. let 19. století

Posuňme se do roku 1860, kdy se objevují další výrazné osobnosti mediální scény. Během 60. let až do konce 80. let 19. století se formovalo směřování titulů, utvářel se okruh čtenářů a ustavovala se novinářská profese.

V březnu 1863 vstoupil v platnost tiskový zákon, který pro tisk kodifikoval nový právní řád. Rozvoj politických novin vedl k vnitřní diferenciaci českého žurnalismu a to podle politických stran.

Objevují se nové osobnosti – jako bratři Grégrovi, kteří do Národních listů zapojují nejlepší spisovatele a novináře, například Karla Sladkovského, Josefa Baráka, Vítězslava Háška, Jana Nerudu, Svatopluka Čecha nebo Josefa Anýže.

Julius Grégr tak vytvořil nejvýznamnější politický deník 2. poloviny 19. století. Před prvním číslem Národních listů vyšel už 2. října 1860 deník Čas Aloise Krásy, kde působili Karel Sladkovský, Vincenc Vávra Haštalský nebo Jan Slavibor Knedlhans Liblinský. Jak se měnila pozice novinářů dále během 20. století, se dozvíte od historika Jana Cebeho z [FSV UK](#).

Novinářský status po roce 1989

Novinářské povolání se ustavovalo v určitých časových osách v úzké vazbě na politickou, společenskou, ekonomickou, ale i technologickou situaci. O ni hovoří Jan Jiráček z [FSV UK](#) jako o důležitém mezníku, zejména po roce 1989.

O novinářství se začalo diskutovat ve veřejném prostoru, přijížděli odborníci ze zahraničí, aby naučili novináře pracovat v nově ustavených demokratických poměrech.

Těch důvodů, proč se novinářské profesi věnovala pozornost, bylo více. Nesmíme zapomenout na to, že se měnil celý mediální systém, transformoval se normativní a ekonomický rámec médií a ustavovala se nová právní legislativa. Novinář měl ale stále slabý sociální status, i když jeho role v „prostoru“ postupně sílila.

Jaké mechanismy mohou ohrozit postavení novináře u nás a jakým směrem se bude ubírat profese za existence síťových médií? Jaké výrazné historické etapy změnil pohled na tuto profesi? A jaký sociální status má novinář dnes? Téma pro mediálního historika Jana Cebeho a mediálního teoretika Jana Jiráčka z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

Dezinformace o vakcínách se nepřestávají šířit, některé z nich se ve velkém objevovaly ještě dříve, než byly očkovací látky vůbec schváleny regulačními úřady. Nejčastěji sdílené fake news varují například před mikročipy od Billa Gatese či poplašně poukazují na (vymyšlenou) přítomnost nebezpečných látek ve vakcínách, od rtuti po buňky z potracených lidských plodů. Dezinformace a dezinterpretace lámou převážně seniory, pochyby nicméně mají i někteří zdravotníci – mezi nimi se zase sdílí, že se naočkováním „de facto stávají účastníky velké klinické studie“.

První verze fake news a konspiračních teorií se objevily prakticky ve stejném okamžiku jako oznámení o vývoji koronavirové vakcíny. V praxi následují stejné schéma už roky, přičemž nejčastěji se opakujícím motivem bývá snaha „kontrolovat populaci“ skrze aplikaci vakcín, které mají přivodit zdravotní problémy. Některé verze konspirací mluví o řízené regulaci obyvatelstva a odkazují se na výroky Billa Gatese, který údajně přiznává, že „vakcína bez pochyb zabije 700 tisíc lidí“, což už bylo několikrát vyvráceno.

Se zakladatelem Microsoftu souvisí i jiná dezinformace, která tvrdí, že se v očkovacích látkách nacházejí mikročipy. Ty mají údajně pomáhat se sledováním lidí po celém světě, falešné zprávy se přitom odkazují na rozhovor s Gatesem z března loňského roku, kde mluví o možnosti použití elektronických certifikátů. O mikročipech nepadla ani zmínka. Nutno podotknout, že se tyto konspirační teorie objevovaly již dlouho před pandemií covidu-19 u jiných vakcín, sám Gates je oblíbeným terčem dezinformátorů.

Mnozí lidé mají také obavy z mRNA vakcíny od Pfizeru a BioNTechu. Ta podle dezinformátorů může způsobit nemoc covid-19, protože obsahuje vir samotný, což není pravda. Ve zkratce obsahuje jen její část, která slouží jako „návod“, podle něhož lidské tělo vyvolává imunitní reakci. Při kontaktu s opravdovým virem pak dokáže pohotově a účinně zareagovat. Jiné fake news zase tvrdí, že části viru dokážou přepsat lidské DNA, i to bylo mnohokrát vyvráceno jako nemožné. Funkci mRNA vakcín vysvětlil například biochemik a prorektor [Univerzity Karlovy](#) pro vědeckou činnost [Jan Konvalinka](#).

Po internetu se šíří i mnohem divočejší fake news. Některé například tvrdí, že se ve vakcínách nachází kovy jako hliník nebo rtuť, ty nejbizarnější mluví o použití buněk z potracených lidských plodů. Takový typ poplašné zprávy se šířil především v křesťanských komunitách. „Žádná vakcína neobsahuje ani jedinou buňku z potracených lidských plodů,“ uvedl v kratší verzi vysvětlení Konvalinka již v prosinci na Facebooku. Takovým evergreenem pak jsou příspěvky o tom, že vakcíny ve velké míře způsobují autismus nebo neplodnost. Vše zmíněné je ale pouhým zlomkem aktuálně šířených dezinformací, které se každou chvíli objevují v různých variacích.

„Imunní“ proti dezinformacím nejsou ani zdravotníci

Některé dezinformace jsou o něco problematictější a zákeřnější, protože odkazují i dokumenty českých úřadů a používají některé jeho části, mnohdy je ovšem vytrhávají z kontextu. Nejrozšířenějším příkladem je v prosinci vydaná tisková zpráva Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL), v němž přibližuje vlastnosti očkovací Comirnaty od firem Pfizer a BioNTech a podrobně vysvětluje fungování mRNA vakcín.

Článků vydal ústav už několik, v podobně osvětovém duchu se vyjadřuje i k nedávno schválené očkovací látce od firmy Moderna. Dezinformátoři si ale z tiskových zpráv vybrali některé části, které se vyjadřují o potřebě dalšího zkoumání vlivu koronavirových vakcín, případně si některé formulace poupravili dle svého, aby vyzněly co nejnegativněji.

Já jsem od rána bombardována tímhle... Už od sedmi lidí, nezávisle na sobě... pic.twitter.com/aCST46MFCn

— Veronika Krebs (@Veronika_Krebs)

January 10, 2021

Bohužel se dezinformace nevyhýbají ani pracovníkům ve zdravotnických zařízeních, kteří patří do prioritních skupin vakcinace proti koronaviru. Zde se nejvíce šíří dezinformace o tom, že se po podpisu informovaného souhlasu „de facto stávají účastníky rozsáhlé klinické studie v rámci testování neznámých vedlejších účinků experimentální vakcíny“. Tvzení, které se opírá o cíleně vyselektované informace, vyšlo na nechvalně proslulém dezinformačním webu Aeronet.

Tohle zase "někdo" přivlekl na ZZS. Zdroj Vedoucí Kolotoče z Aeronet. Vzápětí poté, jeden z řidičů, který měl s inkriminovanou osobou službu zrušil své očkování. Dalšího, velmi rizikového nahlodal, ale nakonec si to uspořádal tak, že náměstek LP je výš než vedoucí lékař a půjde. pic.twitter.com/pB7YbMPtTP

— Bazilíšek #jdusebodnout (@Bazilis)

January 10, 2021

Kromě sociálních sítí se tyto fake news v hojném počtu šíří i skrze řetězové e-maily, populární především u seniorů. Jeden takový dorazil v pondělí i do redakční schránky a nikoliv poprvé. Odkazoval na stejný článek z Aeronetu.

Ministerstvo zdravotnictví se snaží s dezinformacemi bojovat skrze sociální sítě, osvětová videa či informační stránku, kde poukazuje na fake news a uvádí věci na pravou míru. Zároveň je resort již od podzimu pod palbou kritiky ze strany politiků, marketérů a komunikačních expertů za to, že má s informační kampaní ke covidu-19 značné zpoždění, což nakonec uznal i premiér Andrej Babiš (ANO). Vláda v prosinci aspoň vydala propagační video, podle vedoucí Katedry marketingové komunikace a public relations Fakulty sociálních věd [Univerzity Karlovy](#) Denisy Hejlové ale vláda s mediální kampaní zaspala a bude velmi těžké změnit názor řady lidí, řekla pro iRozhlas.cz.

Násilníky z Kapitolu identifikují kromě agentů z FBI i média. Zkoumají záznamy a prohledávají sociální sítě [URL](#)

Automatický překlad

WEB, Datum: 17.01.2021, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Kateřina Šalounová Daniela Mčková, RU / den: 285 360

Před minutou Amerika pátrá po jménech stoupenců končícího prezidenta Donalda Trumpa, kteří na začátku ledna násilně vtrhli do sídla amerického Kongresu. S identifikací stovek demonstrantů pomáhá veřejnost, výrazně se do vyšetřování zapojila také americká média a investigativní skupina Bellingcat. Procházejí nespočet video záznamů a fotografií, prohledávají sociální sítě, kontaktují rodiny. Pátrají ale i po lidech, kteří na místě zabránili ještě větší katastrofě. Jak takové veřejné vyšetřování probíhá, přibliží pořad Newsroom ČT24

Pět mrtvých a škody na budově, jejím vybavení a technice reportérských štábů zůstalo po demonstrantech, kteří vtrhli do amerického Kapitolu v den, kdy kongresmani potvrdili vítězství Joea Bidena. Amerika teď chce znát jejich jména. Nejviditelnější tváře se podařilo identifikovat takřka ihned, lidé teď pátrají ale také po těch, kteří byli v davu nebo si obličeje kryli.

Práci policistům ulehčují novináři a jejich čtenáři či diváci. Několik úspěšných pátrání už má za sebou například magazín New Yorker nebo deník USA Today. Největším „detektivem“ je ale investigativní internetová skupina Bellingcat.

„Bellingcat už v průběhu události vyzvalo lidi na internetu, aby archivovali veškerá videa a živé přenosy od pachatelů. Protože z minulosti mají zkušenost, že se nejprve při všem natáčejí, chlubí se na sociálních sítích a potom si uvědomí, že by je to mohlo dostat do problémů a raději to všechno smažou,“ přibližuje Jaroslav Valůch z organizace Transitions Online, který se skupinou Bellingcat spolupracoval.

Tetování, jizvy, technika

Investigativci záběry vteřinu po vteřině pozorně sledují, hledají maličkosti, které by lidi na záběrech mohly ztotožnit. Porovnávají je s jinými videi z místa, ale i jiných událostí. Důležitá jsou například tetování, znamínka či jizvy, značka oblečení nebo techniky, kterou mají u sebe.

„Je důležité zmínit, že se to všechno děje veřejně, online je to dostupné pro kohokoli. Databáze videí je ve sdíleném dokumentu na Googlu, kdokoli se na ně může podívat, není to nic tajného. Samotné vyšetřování probíhá na sociální síti Twitter, kdokoli se může zapojit nebo se podívat, jak to probíhá. Není to nic, co by bylo skryté nebo tajné,“ vysvětluje Valůch.

Těmto pátračům se například podařilo zmapovat celý příběh ženy, kterou v Kapitolu policie zastřelila. Nebo zjistila jméno muže, který se zakrytou tvář procházel budovou a u sebe měl několik jednorázových pout. Díky několikanásobnému ověřování by podle Valůcha Bellingcat chybovat nikdy neměl.

Podobnou práci ale dělají i klasičtí reportéři. I jim pomáhají záznamy, vlastní archiv, sociální sítě a čtenáři či diváci. Nápomocná jsou i lokální média, která tváře některých výtržníků znají z regionálních akcí.

Detektivní práce novinářů

„Novinářům se podařilo dohledat spoustu konkrétních příběhů, třeba na základě jmen zveřejněných soudy našli internetové profily na sociálních sítích a z nich zjistili historii jednotlivých účastníků protestu. Často to byly osoby, které se ukazují na politických mítincích, nebo dokonce osoby, které se v minulosti ucházely o nějaký úřad. Tím pádem byla identifikace docela snadná,“ popisuje nynější práci amerických reportérů český novinář žijící v USA Yann Zane.

Na rozdíl od policistů, kterým svou práci pomáhají, novináři hledají i opačné příběhy. Chtějí znát totiž i jména těch, kteří dokázali zabránit ještě větším škodám. Například kapitolského policisty, který sám sebe použil jako cíl a odlákal skupinu demonstrantů od místnosti, ve které se schovávali senátoři.

„Nebylo jasné, jakou tam hrál roli, protože se zdálo, že nabádá lidi, aby v Kapitolu šli do nějaké chodby. Jenže se ukázalo, že to byl vlastně hrdinský čin,“ říká Jakub Dopieralla z **Fakulty sociálních věd Karlovy univerzity**, který se zabývá fungováním Senátu a Kongresu USA.

Vídeo davu, který následuje policistu, natočil a zveřejnil reportér serveru HuffPost, jeho jméno později zjistila a s díky zveřejnila reportérka CNN.

Pohled do vyšetřování útoku na Kapitol nabídne pořad Newsroom ČT24. Začíná v neděli ve 22:10.

S vyšetřováním útoku na Kapitol pomáhají novináři i lidé na sociálních sítích Zdroj: ČTK/AP

Autor: Shafkat Anowar

Nemocní potřebují peníze, aby nemuseli ven

TISK, Datum: 18.01.2021, Zdroj: Reportér, Strana: 42, Autor: Marek Šálek, Vytiskeno: 25 000

Sociolog Daniel Prokop

Stejně jako dítě nelze jen trestat, potřebuje i společnost pozitivní impulzy – například k testování a sebeizolaci. „Než zabere očkování, je ve hře řada měsíců, které mohou proběhnout v relativně lepším provozu, anebo mezi čtvrtým a pátým stupněm lockdownu. Záleží i na motivaci lidí, kterou vláda podceňuje,“ říká sociolog Daniel Prokop, jehož agentura PAQ vypracovala už několikáté pokračování **výzkumu** Život během pandemie.

* Jaké zjištění z vašich **výzkumů** vám připadá nejpodstatnější, případně vás nejvíce překvapilo?

Asi to, že v některých aspektech jsou lidé nedostatečně motivováni k chování, které by napomáhalo zvládnutí epidemie. Na konci roku nám vyšlo, že jen třetina lidí, kteří jsou velmi riziková, protože byli v osobním kontaktu s někým nakaženým a mají specifické syndromy typu ztráta čichu, se nechává otestovat. Další problém, který s tím souvisí, je výrazně nižší využívání práce z domova než na jaře, takže máme v průměru asi šestnáct kontaktů týdně, z toho šest na dobu delší než patnáct minut bez roušky.

* Co se změnilo mezi jarem a podzimem, že jsme přešli od vyděšenosti k ležérnosti?

Hlavní příčinou zmíněných demotivací jsou ekonomické obavy. Na otázku, jestli by se dotázaní nechali testovat, kdyby byli v kontaktu s někým nakaženým, pouhá třetina řekla „určitě ano“. Ale když jsme dodali, že by k šedesáti procentům nemocenské dostali kompenzaci pět tisíc korun, vzrostlo to skoro na polovinu. Lidé se nechťejí testovat a nehlásí kontakty, protože se bojí

ztráty příjmů. Ukazuje to, že selhání vlády není jenom v nevyvážených restrikcích, ale především v neschopnosti motivovat k chování, které by napomohlo řešení epidemie.

* Také se zdá těžké vysvětlit, jak důležitá je ohleduplnost k ostatním. Že nejde jen o naše zdraví, ale o nákazu rizikových skupin, zahlcení zdravotnického systému, nebo třeba i potíže s pohřbíváním.

To s tím souvisí, v určitou chvíli společnost zkrátka potřebuje pozitivní impuls. A v tomto případě by to mohlo být právě něco jako proplácení příjmů – abyste měl jistotu, že nepřijdete o peníze, když budete pozitivně testovaný a půjdete na čtrnáct dní do karantény. Vláda by měla dát jasným gestem najevo, že si uvědomuje obavy lidí z toho, že přijdou o podstatnou část příjmů, a že když nahlásí kontakty, vystaví svoje okolí stejnému riziku. Mohla by také nabídnout finanční pomoc firmám, aby testovaly své zaměstnance. Nebo zavést pro samoplátce testy PCR zadarmo alespoň v případě, že výsledek bude pozitivní. Taková opatření by stála stovky milionů, ale ušetřila by desítky miliard.

* Byl jste někdy přizván k jednáním, na nichž by se tohle na vládní úrovni řešilo?

Se Štěpánem Jurajdou (profesor ekonomie, člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace – pozn. red.) jsme to politikům vysvětlovali nesčetněkrát, ale marně. Když ministra zdravotnictví Blatného interpelovala Olga Richterová (poslankyně za Piráty – pozn. red.), odpověděl jí něco v tom smyslu, že je dobře, když lidé ztrácejí příjmy, protože tím pádem aspoň nejezdí na hory. Je fatální, když ministerstvo zdravotnictví nechápe, proč se lidi nenechávají testovat a nehlásí kontakty pro trasování. Dopláčíme ale na věci, jejichž zdroj vznikal dávno před Babišem. Na nedůvěru státu k lidem – že budou podvádět, všechno zneužijí. Slyšel jsem tyto argumenty, právě když se jednalo o motivacích k testování a k sebeizolaci.

* Hraje nějakou roli i snižování obav z nákazy? I ve vašich výzkumech se k tvrzení „Nebojím se nákazy koronavirem“ hlásilo v listopadu

* 18 procent respondentů, zatímco v prosinci to bylo už 25 procent.

V posledních týdnech už obavy zase stoupají a jsou zhruba stejně jako na jaře. Chování tomu ovšem neodpovídá. Určitou roli samozřejmě hraje únava z vleklého průběhu epidemie, ale také to, že není jasné, co vás lépe chrání – jestli zůstat na home office, nebo třeba nechodit do obchodů. V těchto ohledech jsou lidé nedostatečně informováni a z některých restrikcí mají v hlavách zmatek.

* Jan Smyčka z Centra pro teoretická studia uvedl pro magazín Reportér v prosinci: „Vláda přišla na podzim o to podstatné: spolupracující obyvatele.“ Myslíte si to také?

Do velké míry ano. Nejde ale jen o porušování zákazů, že se třeba lidi sejdou na nějakém ilegálním večírku. Jde spíše o spolupráci na věcech, které nejsou povinné a jdou nad rámec vládních opatření. A opět jsme u chybějící motivace. Zaprvé se neustále ocitáme v situaci dítěte, které je za něco trestané. Přitom každý rodič ví, že takhle to s dětmi úplně nefunguje. Druhá příčina je poněkud složitější.

* Nevadí.

Když vznikalo původní rizikové skóre PES, které dělal hlavně Jan Kulveit (expert na modelování globálních rizik z Oxfordské univerzity – pozn. red.), byli jsme mezi těmi, kdo byli pozváni k připomínkování. Distancovali jsme se od matice, kterou vymyslelo ministerstvo zdravotnictví, protože tam úplně chyběla opatření pro pracoviště – zejména průmysl, výrobu a sklady. Respektive tam byl jen vágní termín, který nic nepřikazoval. Upozorňovali jsme, že i podle dat Ústavu zdravotnických informací a statistiky se virus na pracovištích na podzim šířil a že je to nefér vůči celému sektoru služeb. Navíc si mnozí můžou oprávněně říkat: „Tak my tady makáme ve dvaceti lidech, a nemůžeme si ani jet o víkendů zalyžovat?“

* Jak to myslíte?

Že taková nerovnoměrnost delegitimizuje celý systém. Pracujete pohromadě s dalšími lidmi ve skladu nebo ve výrobě, pak třeba jedete domů narvaným autobusem, ale nemůžete si zajet na hory? Odborníci doporučovali, aby firmy byly finančně motivované k práci z domova, aby jim bylo proplácené testování zaměstnanců, a aby u podniků s většími provozy bez možnosti home office bylo testování povinné, případně byli ponecháni na pracovišti jen nejnuttnější lidé – alespoň v nejvyšších stupních PES. Nic z toho neuspělo, což má jeden negativní efekt navíc. Když totiž na velkou část zaměstnavatelů omezení nedopadají, nejsou zainteresovaní na potlačení epidemie a zmíněné věci pro ně často znamenají jen vyšší náklady.

* Nejdřív ostatní, pak já. Sám jste zmínil únavu tématem koronaviru, jako kdybychom už jen odevzdaně vyhlíželi konec. Jaké může mít taková nálada důsledky?

Zřejmě je to jedna z příčin, proč se rozpojila obava z nákazy od našeho chování. Část lidí má racionální obavy a ví, že příbuzní můžou onemocnět, ale částečně už rezignovali. V té souvislosti bych rád varoval ještě před jedním nebezpečím. Cítím ze strany vlády i byznysu možná až velké spoléhání na očkování. Jasně, je to stěžejní věc. Nicméně je nereálné očekávat, že patřičná míra vakcinace – doplněná o promořenost – nastane dřív než za několik měsíců. Byla by proto chyba rezignovat teď na rozumnou práci s restrikcemi a motivacemi. A mávnout nad tím rukou, že přece už máme očkování. Ve hře je období čtyř až pět měsíců, které mohou proběhnout v nějakém relativně lepším provozu. Anebo zase v naprostém lockdownu, respektive podivném polospánku někde mezi čtvrtým a pátým stupněm, kdy stejně nikdo téměř nic nerespektuje.

* Hodně se začíná mluvit o „covidových průkazech“, které by očkovaným a testovaným lidem umožnily účastnit se kulturních či sportovních akcí, umožňovaly vstup do restaurací. Je taková věc relevantní, nebo je to výraz diskriminace?

Zatím podle mě nemůžeme zmíněnou aktivitu podmiňovat vakcinací, protože k ní část lidí nemá přístup, a ještě asi dlouho nebude mít. Musí tam být možnost prokázat se čerstvým testem, které by podle mne měly být bezplatné či levnější. Určitě přijde doba, kdy vakcinace jako vstupenka bude mít opodstatnění, ale myslím, že do té doby sada podmínek musí být širší.

* Start vakcinace na začátku roku příliš efektivně nepůsobil. Kde je podle vás úzké hrdlo rychlejšího a masivnějšího postupu? Nedostatek vakcíny, chybějící mrazáky, nezvládnutá logistika? Nebo náš postoj k očkování?

Na první tři témata nejsem odborník, kvalifikovaněji se mohu vyjádřit spíše k tomu poslednímu. Existují dva seriózní **výzkumy**, které se zabývají ochotou nechat se očkovat. Agentuře STEM vychází čtyřicet procent, nám padesát, protože se ptáme na ochotu a STEM na zájem. Ani v jednom případě ale nejde o příliš vysoké číslo, od září do prosince kupodivu ještě kleslo – v našem **výzkumu** z 56 na 50 procent.

* Čím si to vysvětlujete?

Zajímavé je zjištění, jak je ochota nechat se očkovat cenově citlivá. Když deklarujeme vakcinaci zdarma, polovina řekne „rozhodně ano“ nebo „spíše ano“, pětatřicet procent je proti, zbytek neví. Ale jakmile spojíme očkování s nějakými náklady, ochota klesá. Nemusí to být jen přímá platba, ale i nepřímé náklady.

* Můžete je specifi kovat?

Musíte to vyřizovat, vzít si volno, někam zajet... Ukázalo se to i v případě testování: když bydlíte někde na Tachovsku, nechce se vám vláčet uprostřed zimy na test bůhvíkam. Podobně s vakcinací: když bude podmíněna cestováním, navážou se na to nepřímé náklady a ochota se sníží. Očkovací síť proto musí být snadno dostupná.

* Ochotu nechat se očkovat tedy spíše zvýší funkční systém než sebedůmyslnější kampaň, rozumím tomu správně?

V té první fázi je myslím logistika klíčová. Ale kampaň s ní souvisí, podle mne musí komunikovat, jak se k očkování vůbec dostat. Musí se rovněž připravit na dezinformace, umět argumentovat, být transparentní v datech. Očkování lidé nad osmdesát let budou mít dále různé zdravotní problémy, a tedy i umírat bez ohledu na vakcinaci. Už teď koluje zpráva, kterou šíří například lidé kolem SPD, že při testu společnosti Pfizer šest lidí zemřelo. No jo, jenomže dva z nich byli v očkované skupině a čtyři dostávali placebo.

* Jak silné jsou u nás obecné obavy z očkování?

Obecnou nedůvěrou k vakcinaci argumentuje asi čtvrtina lidí, kteří se nechťejí očkovat proti covidu. Častější je specifická obava z vedlejších důsledků této vakcíny – tu znižuje okolo osmdesát procent „odmítačů“ a to číslo narostlo. Podstatný je i jiný důvod, který uvádí čtvrtina těch, kteří se nechťejí nechat očkovat: „Nemá to cenu, dokud nebudou očkování i ostatní.“ Což je riziko zvláště pro případ, že by vakcinace postupovala pomalu a lidi si z toho odnesli, že epidemii dostatečně neoslabuje.

* Resortní tlaky a lobbismus Ve své knize Slepé skvrny se hodně zabýváte populistickým a marketingovým přístupem k politice. Projevily se tyto fenomény i během epidemie?

Typickým znakem populismu je, že štvě „lid“ proti menšinám či elitám. Trochu jsem to cítil ve slovech **rektora Tomáše Zimy**, který prohlásil: „Jsme pokusní králíci v rukou teoretických imunologů, matematiků a experimentátorů.“ Ale ti lidé, o kterých mluví, jen vyvinuli rizikové skóre PES, zatímco matiči opatření navrhl vláda. Za tím, že jsou nařízení rozmělněná, nerovnoměrná a nedodržovaná, experty nehleďte. Je to výsledek různých resortních tlaků a lobbismu.

* Ještě v něčem se teď projevuje populismus?

Jinou formou populismu jsou takové ty líbivé změny s dost fatálními důsledky, třeba změny daní. Politici využili toho, že se na chvíli zhaslo a schodek může být v podstatě jakýkoliv – a zasekli sekeru sto čtyřicet miliard, která není hrazená žádnou redukcí výdajů ani růstem jiných příjmů. Snížili daň z příjmu fyzických osob, zrušili daň z převodu nemovitostí, zavedli vratku korporátních daní. Je pochybné, zda tyto změny pomůžou postcovidové ekonomice. Nízkopříjmové skupiny na nich zase tolik nevydělají, lidé s nestabilní prací – všechny ty maminky, studenti, důchodci a další s dohodami o provedení práce, kteří nejvíce utrpěli v covidovém roce – taky ne. Čili málo muziky za šileně peněz. Jistě, má to politický efekt, neboť zvýšíte příjem velké části klíčových voličů. Ale udělat něco takového poslancekým přílepkem zákona bez jakékoliv analýzy dopadů je nehorázné.

* Ekonom Aleš Michl, někdejší poradce Andreje Babiše a nyní člen rady České národní banky, očekává po odeznění epidemie rekordní ekonomický růst. Jak to vidíte vy?

Ono to samozřejmě nějaké spotřebě pomůže, nejsem extrémně skeptik. Firmy zase uvítají, že nemusejí zvyšovat mzdy, které narostou právě tím nižším zdaněním. Nicméně analýzy **Vysoké školy** ekonomické, Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu i Národní rozpočtové rady ukazují, že se dala udělat levnější změna daní s vyšším dopadem na lidi postižené epidemií a na spotřebu. Osobně si myslím, že je lepší místo práce více danit spotřebu zatěžující životní prostředí. Ale ekologické daně jsou často regresivní čili více dopadají na chudší. Takže těm musíte naopak ulevit v danění práce, jinak to celé odskáče nižší střední třída. Ona slavná „reforma“ z dílny ANO a ODS více ulevuje nejbohatším, takže ve výsledku zablokuje i skutečnou reformu směrem k ekologičtějšímu a chytřejšímu danění.

*

Může epidemie proměnit naše postoje k tématům, která hýbala společností před ní? Ať už to jsou uprchlíci, Evropská unie, vztah k Číně a Rusku, změny klimatu, babišizace státu...

Takové změny v našich **výzkumech** vidět zatím ještě nejsou, celá ta nejistota ale bezpochyby nějaký vliv mít bude. Zasáhla nás nečekaná událost světového významu, což určitě může měnit naše ekonomické, společenské i životní plány. Ovlivní to například strategii lidí, kteří chtějí podnikat, může se zvýšit společenská úzkost, což zase souvisí s tématem populismu. Moje přání je jiné. Abychom si uvědomili, že člověk může být nemocný a přijít o příjmy. Aby nám krize pomohla přehodnotit postoj k lidem, kteří jsou na tom hůř než my.

* Dospíval jste po listopadu 1989 čili v divokých „devadesátkách“. Kde se vzala vaše citlivost k tématům nerovnosti a chudoby?

Jsem z generace, která se začala věnovat svým profesím po roce 2008, kdy převládal názor, že tady nejsou žádné sociální problémy, všechno je v pohodě a Češi jsou notorickí stěžovači. Když jsme ale začali zkoumat data, vyšlo najevo, že takhle jednoduché to není. A přišlo nám, že ten převažující postoj je hodně přehlíživý. Vlastně jsem byl ve dvaceti pravivější než dneska.

* Chybí klíčové informace V šíření nákazy jsme opakovaně a nezpochybnitelně nejhorší na světě. Mnohé důvody jsme už nakousli v předchozích odpovědích. Chtěl byste vypíchnout ještě něco, proč to takhle dopadlo?

Hrozně dlouho jsme v září čekali. A také jsme nikdy nezavedli ty pozitivní motivace. Státy, které to zvládají líp, a přitom s menšími restrikcemi – momentálně například Dánsko, Finsko, Norsko –, se výrazně liší tím, že mají vyšší nemocenskou a efektivnější testování i trasování. Jasně, nikdo to s covidem nevyhraje. Můžeme ale míň prohrávat. Myslím, že ze sociologického hlediska je důležité snížit standardními nástroji nálož tak, aby restrikce mohly být co nejkratší a lidi nebyli tak unavení. Česko se na tuhle motivaci úplně vykašlalo.

* Zajímavé je i to, že v Německu se stal hlavním hlasem epidemie virolog Christian Drosten, zatímco u nás na sebe takřka všechnu komunikaci vzali politici.

Je fakt, že u nás jsme dlouho nevěděli, co se ve společnosti děje, hlavně co se týče společensko-ekonomických dat. A do toho ještě šéf největší veřejné instituce, od které bychom tohle měli očekávat, říká podle mne úplně nesmysl.

* Myslíte opět **Tomáše Zimu**, rektora **Univerzity Karlovy**?

Ano. Začátkem ledna prohlásil, že se máme naučit s covidem žít a chránit jen lidi nad pětadesát let s komorbiditami (přítomnost více nemocí u jednoho pacienta – pozn. red.). Jenomže tahle skupina čítá skoro tři miliony lidí! A když se jich v našem **výzkumu** ptáme, tak přes šedesát procent z nich je během týdne v kontaktu s někým do pětaticeti let. Mezigenerační setkávání je natolik intenzivní, že není snadné tuhle skupinu uchránit, když máte tak extrémní rozšíření viru. Tohle mimochodem ukazuje, že na potlačení epidemie musí spolupracovat lidi z lékařství a společenských věd. Když neznáte matici kontaktů a motivace lidí, chybějí vám klíčové informace.

* Na co bychom se měli zaměřit, až se konečně vyhrabeme z většiny těch restrikcí?

Obnova státu se musí zaměřit na vzdělání. Zejména děti z chudších rodin a horších škol distanční výukou velmi utrpí, už tak velké nerovnosti dále narostou. Ukazují to naše i zahraniční **výzkumy**. Dobré investice do vzdělávání mají velkou návratnost. Bojím se ale, že Národní plán obnovy, kterým bude vláda čerpat peníze EU, tohle neodráží. Dát do vzdělávání jen desetinu z obrovské sumy 180 miliard je málo.

JASNĚ, NIKDO TO S COVIDEM NEVYHRAJE. MŮŽEME ALE MÍŇ PROHRÁVAT. Daniel Prokop (36) Založil a vede sociologickou výzkumnou organizaci PAQ Research, která se věnuje analytickým projektům zejména z oblasti vzdělávání, sociálních problémů a politiky. Působí rovněž na **Fakultě sociálních věd UK**, je členem Národní ekonomické rady vlády. Za seriál článků o české společnosti Úvod do praktické sociologie získal v roce 2016 Novinářskou cenu. Loni vydal úspěšnou knihu Slepé skvrny s podtitulem O chudobě, vzdělávání, populismu a dalších výzvách české společnosti.

Foto autor: foto Profi media.cz

Za Agrární komoru mluví Zdeněk Šesták, zastupoval v Česku KHL či Spartu [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 18.01.2021, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Autor: ČTK, iDNES.cz, RU / den: 683 451, Rubrika: Mediahub

Mluvčí Agrární komory ČR se od letošního ledna stal Zdeněk Šesták. Jde o nově zřízenou funkci, dříve za komoru vystupovala její tajemnice Gabriela Dlouhá nebo současný prezident Jan Doležal.

Zdeněk Šesták spolupracoval externě s Českým rozhlasem, dříve i s Českou televizí nebo Českým olympijským výborem.

Vystudoval obor management a marketing na **Fakultě tělesné výchovy a sportu** Univerzity Karlovy. Externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, vede semináře Sportovní marketing, komunikace a PR.

Mediálně zastupoval například projekt KHL v Česku a na Slovensku a byl také zástupcem ředitele komunikace v AC Sparta Praha.

Agrární komora je sdružení právnických a fyzických osob z odvětví zemědělství, lesnictví a potravinářství, její ustavující sněm se konal v září 1993. Komora, která má přibližně 100 tisíc členů, má oficiální sídlo v Olomouci a pobočku v Praze. Zemědělství podnikatelé jsou členy komory prostřednictvím okresních agrárních komor a profesních společenstev.

Foto:

Mluvčí Agrární komory ČR Zdeněk Šesták na archivním snímku ze 7. dubna 2017
ČTK

Zadejte email na který chcete sdílet tuto stránku.

Mluvčím Agrární komory ČR se od letošního ledna stal Zdeněk Šesták (45). Jde o nově zřízenou funkci, dříve za Agrární komoru vystupovala její tajemnice Gabriela Dlouhá nebo současný prezident Jan Doležal. Infoemovali o tom zástupci Agrární komory ČR.

Šesták spolupracoval externě s Českým rozhlasem, dříve i s Českou televizí nebo Českým olympijským výborem. Vystudoval obor management a marketing na **Fakultě tělesné výchovy a sportu** Univerzity Karlovy. Externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd UK**, vede semináře Sportovní marketing, komunikace a PR. Mediálně zastupoval například projekt KHL v ČR a na Slovensku a byl také zástupcem ředitele komunikace v AC Sparta Praha.

Agrární komora je sdružení právnických a fyzických osob z odvětví zemědělství, lesnictví a potravinářství, její ustavující sněm se konal v září 1993. Komora, která má přibližně sto tisíc členů, má oficiální sídlo v Olomouci a pobočku v Praze. Zemědělství podnikatelé jsou členy komory prostřednictvím okresních agrárních komor a profesních společenstev.

Interview Plus: Zuzana Lizcová, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

RADIO, Datum: 18.01.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Němečtí křesťanští demokraté si v sobotu zvolili svého nového předsedu. Stal se jím současný premiér nejlidnatější spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko Armin Laschet. Na postu vystřídá Annegret Kramp-Karrenbauerovou, současnou spolkovou ministryni obrany, která se obhajoby vzdala už v únoru. Kam nový šéf CDU stranu povede? Jaké jsou jeho šance stát se po zářijových parlamentních volbách kancléřem? A jak těžké vůbec bude pro kteréhokoliv německého politika vystřídat Angelu Merkelovou? Od mikrofonu zdraví Lucie Vopálenková. A našim hostem je dnes Zuzana Lizcová z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den.

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Dobrý den a děkuji za pozvání.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Paní Lizcová, vedení CDU volilo poprvé virtuálně, a to mezi třemi mužskými kandidáty, všichni byli, respektive jsou z nejlidnatějšího Severního Porýní-Vestfálska. Co podle vás nakonec rozhodlo, že vyhrál středový, řekněme, Armin Laschet, když ve druhém kole porazil konzervativce Friedricha Merze?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

To vítězství Armina Lascheta bylo trochu překvapivé, protože v těch průzkumech veřejného mínění těsně před volbou lehece zaostával, nicméně tedy předsedu CDU nevolí německá veřejnost, ale delegáti stranického sjezdu a ti mu nakonec vyslovili svoji podporu. Hrála tam určitě roli řada faktorů, mnoho těch delegátů bylo rozhodnutých dopředu. Armin Laschet představuje jakousi kontinuitu s tou érou Angely Merkelové, měl podporu třeba důležité frakce ve straně, dá se říct, nebo důležité organizace, a to žen. A potom také vlastně rozhodlo možná u některých delegátů i to, že měl na sjezdu velmi dobrou řeč.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Když ještě zůstaneme u té sobotní volby, zajímalo by mě, proč už v prvním kole vypadl nejmladší kandidát Norbert Röttgen, který byl tak trochu některými médii považován za černého koně?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

On byl sice považován za černého koně, ale ty šance se mu reálně nepřisuzovaly příliš vysoké. A nakonec ten jeho výsledek v prvním kole byl hodnocen jako relativně dobrý. Očekávalo se, že Norbert Röttgen tak velkou podporu nezíská, a to, že vlastně ten jeho výsledek byl docela dobrý, vyplývá z toho aspoň podle tedy komentátorů německých médií, že dovedl dost zdatně komunikovat nyní před tím sjezdem v těch předcházejících měsících, že třeba dost aktivně využíval i sociální sítě a že mohl být považován za jakéhosi kompromisního kandidáta mezi Arminem Laschetem a Friedrichem Merzem.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Před volbou média zmiňovala, že Laschetova popularita částečně utrpěla kvůli Covidu-19, nakonec to ale, zdá se, tedy nemělo takřka žádný vliv, nákaza, německý způsob boje s touto nemocí a jeho kritika nakonec se do volby šéfa CDU nepromítly?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Ono to bylo s tou volbou předsedy CDU velmi složité. Původně se počítalo, že se bude volit už loni v dubnu, což bylo poté odsunuto právě tedy kvůli té první vlně koronaviru. A loni na jaře měl Armin Laschet podle těch průzkumů velmi slušné šance, že vyhraje. Potom ale během těch jarních a letních měsíců patřil mezi spíše zastánce takového volnějšeho režimu těch protipandemických opatření a vlastně to mu výrazně uškodilo, alespoň krátkodobě, tam se propadla jeho popularita zejména v souvislosti se skandálem ve firmě Tönnies ve velkém masokombinátu, který se stal právě s jedním z epicenter té koronavirové nákazy v letních měsících. A právě v důsledku toho, i jak se Armin Laschet následně choval, vlastně veřejnost, alespoň její část, tedy dostala pocit, že možná není tak úplně skvělým manažerem, který, když si nedovede poradit v této krizi, možná nebude schopný vést ani tak velkou stranu, jako je CDU.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Pojďme, přesto nakonec vyhrál, tak si pojďme dotýčného Armina Lascheta aspoň trochu představit. Je to současný premiér Severního Porýní-Vestfálska, bývalý spolkový i evropský poslanec. Dá se tedy říci, že patří k nejkoušenějším německým politikům na té současné scéně?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Armin Laschet bezpochyby patří k velmi zkušeným německým politikům. On je ročník 1961, do CDU vstoupil už jako 18letý, nyní na tom stranickém sjezdu vyzdvihl to, že pochází ze zcela obyčejné německé rodiny, jeho otec původně byl horník, což tedy Armin Laschet nezapomněl zdůraznit na tom virtuální stranickém sjezdu, posléze tedy jeho otec se stal ředitelem základní školy, protože se přeškolil. A Armin Laschet vystudoval s pomocí stipendia nadace CDU vlastně právnickou fakultu, poté krátkodobě působil jako novinář, ale relativně záhy už vstoupil do politiky, nejprve do politiky regionální, ale jak už jste zmínila, má i vlastní ty zkušenosti ze spolkové politiky a z evropské politiky, takže ten jeho záběr je poměrně široký.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

To budou asi jeho přednosti. A kde vidíte jeho možné slabiny?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

To je velmi těžké v tuto chvíli odhadnout. Armin Laschet přebírá vedení strany v nelehké situaci. My už jsme viděli, že jeho předchůdkyně Annegret Krampová-Karrenbauerová, která nahradila současnou kancléřku Angelu Merkelovou, to vůbec neměla jednoduché, protože tradiční, vlastně to nastavení je takové, že kancléř, případně kancléřka je zároveň tedy i předsedou té strany, to rozdělení těch rolí už samo o sobě není snadné. A navíc, jak možná posluchači vědí, on Armin Laschet nedostal na tom sjezdu nějakou zásadně velkou podporu, hlasovala pro něj přibližně polovina delegátů, polovina delegátů tedy hlasovala pro jeho konkurenta.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ano, 53 vůči 47, ano.

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Přesně tak, takže ten výsledek byl malinko méně těsný, než když byla zvolena Annegret Krampová-Karrenbauerová, ale pořád zůstává ještě relativně tedy těsný a ukazuje to, že ta strana je dost rozdělená, to znamená, že velkým úkolem Armina Lascheta bude nyní tu stranu znovu sjednotit, hlavně pro Německo je letos velmi důležitý supervolební rok, takže Armin Laschet velmi rychle bude muset docílit volebních úspěchů ve prospěch CDU, aby se v té svoji pozici udržel.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

O tom budeme určitě ještě hovořit, ale pokračujme ještě v tom představování Armina Lascheta. Některá média označují tohoto nového šéfa CDU jako proruského politika, například Julian Röpcke z Bildu na Twitteru uvedl, že Laschetovo zvolení je extrémně skvělou zprávou pro Rusko, Čínu, Nord Stream 2 a Asadův režim. O co se lze v případě takového soudu opřít. Je na místě takto ho hodnotit?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Já si nejsem úplně jistá, jestli ty formulace nejsou až příliš vyhrocené. Německo je známo tím, že jeho zahraniční politika se dlouhodobě drží v určitých dost jasných mantinelech a nemyslím si, že by Armin Laschet z těchto mantinelů nějakým způsobem vybočoval, on se v minulosti několikrát vyjádřil, takže by to mohlo znít proruský, nebo byl třeba v tomto ohledu vstřícnější než někteří jeho političtí kolegové. On třeba se nechal slyšet, že i přesto, že tedy vůči Rusku je potřeba uplatňovat sankce kvůli jeho okupaci Krymu a kvůli konfliktu na východní Ukrajině, ale zároveň, že je potřeba nepřerušit dialog s Ruskem, že Rusko je zkrátka potřeba k řešení celé řady závažných celosvětových otázek a že když vlastně bylo možné vést s totalitním sovětským režimem dialog v sedmdesátých letech, tak to musí být možné i v současné době také v případě Putinova režimu, takže tolik, jako by jeho náklonnosti k Rusku. Náklonnost k Číně, tam hraje určitě velkou roli to, že Armin Laschet je premiérem, tedy té nejlidnatější spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko, kde Čína patří vedle například Nizozemska, Francie a Spojených států k velmi důležitým obchodním partnerům, takže i tady mu lze přičítat určitý pragmatismus. Nicméně si nemyslím, že by to znamenalo nějaký zásadní posun v hodnotovém nastavení CDU, ostatně Armin Laschet je mimo jiné také zmocněncem pro kulturní otázky ve spolupráci Německa a Francie a je tedy velmi silně zakotvený v tom evropském prostoru, takže...

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Je velkým zastáncem evropské spolupráce a Evropské unie?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Ano, určitě.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Teď před několik dní spolkové úřady povolily dostavbu plynovodu Nord Stream 2. Tady lze očekávat, že právě Armin Laschet, ať už bude jeho další politická kariéra jakákoliv, tak bude jednoznačným zastáncem a je jeho jednoznačným zastáncem, je to tak?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Já bych úplně ještě nedělala ten další krok, který je velmi jako důležitý v tom, kdo o tom rozhoduje, o této otázce. Armin Laschet v této chvíli je tedy nově zvoleným předsedou CDU, ale automaticky to neznamená, že bude třeba zastávat důležitý postoj v budoucí spolkové vládě, nebo že bude kancelářským kandidátem této strany, takže ano, on se pragmaticky vyjadřoval pro to, aby Nord Stream byl o 2 byl uveden do provozu, ale v tuto chvíli jakoby jeho postoj, myslím, že zůstává neměnný a pragmaticky, jak jsem říkala v těch dalších otázkách.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ještě budeme o budoucnosti Armina Lascheta mluvit v další části našeho rozhovoru, ale k zahraniční politice ještě na jednu věc se chci zeptat. Pro NATO a pro Evropskou unii je určitě velmi důležitá otázka Turecka a Německo má tak velkou tureckou menšinu, že má na tuto zemi vliv. Armin Laschet, co lze od něj čekat v tomto směru?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Teď záleží na tom, jestli myslíte jakoby postoj k Turecku.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka
K Turecku, ano, k prezidentu Erdoganovi.

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Protože vy jste zároveň hovořila o té turecké menšině v Německu, tam je docela zajímavá ta okolnost, že Armin Laschet byl jednu dobu v Severním Porýní-Vestfálsku i ministrem pro integraci a jedním z prvních, kteří tuto funkci zastávali na spolkové úrovni, takže on není v této otázce žádný hardliner a určitě se vždy zastával toho, aby přistěhovanci v Německu dostali šanci, že Německo je přistěhovalecká země, takže řekla bych, že v tomhle tom ohledu je na křesťanskodemokratického politika relativně vstřícný. Ale nemyslím si, že by jeho třeba postoj jakoby k Turecku, k Erdoganovu režimu vybočoval z toho, co do této doby vlastně zastávala vláda Angely Merkelové.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Říká Zuzana Lizcová z Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, která je hostem dnešního Interview Plus. Paní Lizcová, jakou má tedy teď podle vás Armin Laschet šanci stát se budoucím kancléřem a vystřídat tak na tomto kancléřském postu Angelu Merkelovou. Už jste zmiňovala, že to není automatické, že by se šéf CDU musel nutně stát kancléřem. Víme, že zatím největší popularitě se těší Markuse Söder z CSU. Takže jak vidíte ty šance Armina Lascheta?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

To je v současné chvíli trochu věštění z křišťálové koule. Samozřejmě tím, že Armin Laschet byl zvolen na post předsedy CDU, tak ty jeho akcie výrazně stouply, nicméně CDU vyčkává, v březnu přijdou první důležité zemské volby, ve kterých se ukáže, jak si ta strana aktuálně vede, pokud vyhraje, tak by to mohlo výrazně zvýšit tedy šance Armina Lascheta na to, aby se stal kancléřským kandidátem CDU a vzhledem k tomu, jak vypadají současné preference i příštím německým kancléřem, pokud ty volby dobře nedopadnou, bude to pro něj špatná zpráva z toho důvodu, že jakoby jeden ze zásadních argumentů, proč on právě teď uspěl v té volbě předsedy, bylo, že je jediným z těch tří konkurentů, kdo už dokázal v minulosti volby vyhrávat, takže tohle mu skutečně neprospělo.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Nakolik je pravděpodobné, že by CDU jaksi dobrovolně ustoupila právě v prospěch kandidáta CSU, například pravděpodobně Markuse Södera, ono by to nebylo poprvé, že?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Určitě nebylo by to poprvé, ale zároveň ta historická zkušenost je taková, že bavorsí kandidáti na kancléře, vzpomeňme třeba na Edmunda Stoibera, který svého času kandidoval místo Angely Merkelové, nebyli právě úspěšní, takže určitá rezervovanost vůči tomu bavorskému kandidátovi tady určitě je, samozřejmě navíc CDU je mnohem větší strana, než CSU, takže řada členů jakoby říká samozřejmě, že mají větší právo na to tedy toho kancléře do úřadu vyslat. Nicméně třeba aktuální průzkumy veřejného mínění, jak už jste říkala, naznačují, že Markus Söder je u širší německé veřejnosti výrazně populárnější než Armin Laschet, a to by mohlo potom v důsledku sehrát svoji roli samozřejmě.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No, zajímavé je, mě to zaujalo, že i Jens Spahn je také velmi populární politik z CDU, ministr zdravotnictví, ale v té sobotní volbě nakonec dostal místopředsednický post, ale myslím, že až na pátém místě, pátý v pořadí. Čím to?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

To je zajímavé, že zmiňujete Jense Spahna, on je nyní samozřejmě hodně vidět kvůli tomu, že je spolkovým ministrem zdravotnictví, určitě má širokou veřejnou podporu, takže ještě se uvažuje o tom teoreticky, že by možná on mohl být tím kancléřským kandidátem a ne tedy Söder, ani Laschet, ani jeden z těch dvou předsedů CDU/CSU, uvidíme, jestli tato možnost je vůbec reálná, a to, že tak málo uspěl při té volbě do předsednictva CDU, to bývá přičítáno tomu, že on se dopustil během toho online kongresu takového trochu faulu, že ve chvíli, kdy měli straničtí delegáti pokládat otázky, tak se přihlásil o slovo a místo toho, aby položil otázku, tak začal dělat reklamu sobě a svému spolukandidátovi, což skutečně nebylo přijato velmi vličně.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A jméno společného kandidáta pro zářijové volby budeme znát asi kdy, řekněme po Velikonocích?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Dá se říci, že teď někdy na jaře, pravděpodobně tedy po těch březnových volbách.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No, a s kým dalším, kromě tohoto obvyklého tandemu CDU/CSU se už dopředu tak nějak počítá do koalice - se Zelenými?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Myslíte teď do koalice na spolkové úrovni?

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ano. Ano.

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Ano. Tak to samozřejmě bude velmi záležet na tom volebním výsledku. Zelení mají momentálně velmi dobré preference, pohybují se někde kolem 21 %. Pokud by CDU získala těch 35 %, co jí momentálně přisuzují průzkumy, tak by to stačilo na černo-zelenou koalici. A je to samozřejmě faktor, který bude hrát roli při volbě toho kandidáta CDU/CSU na kancléře, zda je tedy schopný spolupracovat právě se Zelenými. Mnoho lidí v Německu si slibuje od této nové možnosti nový impuls pro německou společnost a ekonomiku po tom dlouhém vládnutí velkých koalic vedených Angelou Merkelovou, takže tohle je určitě možnost, která je reálná, samozřejmě pokud by tyto dvě strany nedaly dohromady většinu, může se znovu jednat o té takzvané jamajské koalici, ale jak zatím vypadají ty stranické preference, zdá se, že tedy bez CDU a CSU příští kabinet sestavit úplně nepůjde.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Nepůjde. No, ale jaká je to zpráva pro sociální demokracii, že šéfem CDU se stal právě Armin Laschet, jakkoliv muž, kterému se přisuzuje velká schopnost konsensu?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

To je trošku složitější na to odpovědět z toho důvodu, že třeba, kdyby vyhrál Friedrich Merz, tak by to možná pro sociální demokracii mohla být určitá výhoda v tom letošním předvolebním boji, protože on je politikem, který dost výrazně polarizuje, nebo alespoň výrazněji než Armin Laschet, určitě by se snažil tu stranu tlačit trošku doprava, takže by vznikl prostor možná pro sociální demokracii, aby se nadechla a mohla znovu vést aktivnější předvolební boj před těmi zářijovými volbami, takže jakoby to, že, že vlastně Armin Laschet se stává předsedou CDU možná teď usnadní ten provoz ve velké koalici, že vlastně tam bude kontinuita s Angelou Merkelovou, s určitou takovou tou politikou středovosti, kompromisu, ale pro to předvolební klání to není pro sociální demokracii úplně dobrá zpráva.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Hostem Interview Plus je dnes Zuzana Lizcová z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. V České republice budou volby v říjnu, termín vyšel ve Sbírce zákonů a kampaň už de facto začala, i když to možná zatím nevnímáme. Jak to v tomto směru vypadá teď v Německu, kde budou volby ještě, pokud se nepletu, o měsíc dřív. Už je cítit nějaké napětí a směřování k volbám, nebo takřka vůbec ne a COVID všechno přebíjí?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

V Německu se bude volit koncem září a už je cítit samozřejmě to, že se strany na toto klání připravují. Nicméně, jak jsem říkala, ještě tomu budou předcházet důležité zemské volby.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

V Severním Porýní-Vestfálsku.

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Ne, zemské volby budou dvoje v březnu, a to v Bádensku-Württembersku a v Porýním Falci a potom budou ještě jedny v červnu v Sasku-Anhaltsku. A troje zemské volby, které budou tedy v Berlíně a dvou východních spolkových zemích budou probíhat současně pravděpodobně s těmi volbami do Spolkového sněmu, takže vlastně těch voleb bude celá řada letos, takže ta pozornost je malinko rozdrobená, nesoustředí se jenom na ty nejdůležitější spolkové volby. A samozřejmě ten veřejný prostor a veřejnou diskusi zcela zásadně dominuje teda diskuze o tom, jakým způsobem se nadále chovat v koronavirové pandemii, problematika očkování a celé další spektrum těch dílčích otázek, které s tím pojí.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No, a jak z vašeho pohledu, když byste srovnala českou situaci s tou německou, jak právě Covid-19 a všechna ta opatření ovlivňují tu politickou debatu a mohou ovlivnit právě ten supervolební rok?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Samozřejmě je ovlivňují zcela zásadně. Řekla bych, že jsou tam dvě roviny. Ta bezprostřední rovina je to, co všichni momentálně zažíváme, což je lockdown, který je v Německu momentálně velmi podobný jako u nás, i když jsou tam velké regionální rozdíly a ta pandemie ukázala na limity německého federálního uspořádání. Takže to je vlastně to řešení té aktuální zdravotnické krize. A další samozřejmě podstatná otázka, stejně jakoli jinde na světě, je otázka, jak se vyrovnat s těmi ekonomickými důsledky pandemie koronaviru, které budou nesmírné. A Německo v tomto směru samozřejmě výrazně diskutuje o tom, jak nastavit svoji ekonomiku tak, aby vlastně byla konkurenceschopná potom, co ta pandemie odezní, do toho se samozřejmě přidává celá řada velkých otázek, které tady byly už před koronavirem, jako je digitalizace společnosti, jako je klimatická politika, takže je to celý velký komplex problémů, se kterým se bude muset německá politika v následujících letech potýkat.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Angela Merkelová vládla 15, respektive 16 let. A ať už se tedy příštím kancléřem stane kdokoliv, v jaké pozici bude coby její nástupce?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Tak určitě je nezáviděníhodné přebírat moc ve státě typu Německa zrovna letos právě kvůli té krizové situaci, o které jsem hovořila v kombinaci s tím, že ten člověk bude nástupcem Angely Merkelové. Angela Merkelová, ať už jí může veřejnost vidět více či méně kriticky, tak bezpochyby patří k nejzkušenějším evropským a světovým politikům, má na té mezinárodní scéně velké renomé, za tu svojí dlouhou politickou kariéru si vybuodovala obrovskou spoustu kontaktů, má ovládnutý ten, řekla bych, běžný politický provoz jako málokdo jiný. A pro toho jejího nástupce bude potřeba, aby si tuto důvěru získal také a právě proto možná Armin Laschet v tom svém projevu na stranickém sjezdu tak hodně o důvěře mluvil, protože důvěra je něco, co se musí vybudovat, co člověk automaticky nezíská s nástupem do úřadu, takže to bude jakoby velmi obtížné pro nástupce Angely Merkelové jednak z ohledu toho, v jaké situaci se nyní celosvětově nacházíme a z ohledu i toho, že budete nastupovat po ženě, která patří mezi nejzkušenější světové politiky.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No, samozřejmě Německo je velkou evropskou zemí, každý spolkový stát má svá specifika, jak jste o tom i mluvila, ale obecně, dá se říci, nakolik jsou Němci teď na sklonku éry Angely Merkelové v zásadě spokojeni a nakolik z druhé strany touží po nějaké větší změně?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Pokud budeme věřit průzkumům veřejného mínění, tak to vypadá přibližně tak, že polovina Němců si přeje výměnu na tom kancléřském postu a polovina by si přála, aby Angela Merkelová ještě pokračovala, ale tato otázka není na stole. Kancléřka nijak nenaznačuje, že by hodlala ještě v té funkci setrvat, takže je to spíš hypotetická otázka.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Co byste označila za takové opravdu nejpálčivější problémy současného Německa. Je to problém s migrací, s velkým počtem migrantů a na toto související napětí ve společnosti, nebo třeba narůstající extremismus, vůči kterému se nástupce Angely Merkelové na postu šéfa CDU Armin Laschet celkem jednoznačně vyhraňuje, nebo něco dalšího?

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Téma migrace určitě zůstává velmi důležitý v tom celospolečenském kontextu. Nicméně bych řekla, že od té poslední velké takzvané uprchlické krize z přelomu 2015/2016 spíše ustoupilo do pozadí, s tou migrací a integrací je spojena celá řada praktických otázek, to znamená, že Německo, ať už tedy na té celostátní nebo zemské regionální úrovni, se musí vyrovnat s tím, že zkrátka těch nově příchozích bylo v těch předchozích letech hodně, ona ta čísla výrazně klesla od roku 2016, nicméně, že tato skupina obyvatelstva tam je, že je potřeba ty lidi integrovat, ať už na pracovním trhu, nebo třeba i děti do školského systému, to s sebou přináší samozřejmě celou řadu praktických výzev, ale řekla bych, že momentálně to téma tak úplně tou společností nerezonuje a že skoro víc rezonuje českou společností, kde těch migrantů máme výrazně méně. Druhá věc je, že Německo čelí, a to už jsem tady zmínila, řadě strukturálních změn Německo v rámci té svojí takzvané energetické otočky se rozhodlo, že ne jenom, že opustí jadernou energetiku, ale také, že zavře své uhelné elektrárny, takže to je obrovská strukturální změna, které Německo čeká v těch nadcházejících letech. A klima je skutečně obrovským politickým tématem, před tím, než přišel koronavirus, bylo tématem zcela dominujícím, potom samozřejmě je zde téma digitalizace, podobně jako v jiných státech ta koronavirová krize odhalila slabiny, které jsou v jednotlivých zemích. V Německu se ukázalo, že zkrátka třeba pokrytí rychlým internetem tak, aby bylo možné vyučovat na dálku a pořádat online konference zdaleka není ideální. Takže tohle jsou věci, které vlastně hodně teď rezonují tím veřejným prostorem. A ten program nového německého kancléře, který vzejde z těch zářijových voleb, bude muset být hodně ekonomický a hodně směřovat k tomu, jakým způsobem řídit společnost nadále.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Rozumím. Hostem Interview Plus dnes byla Zuzana Lizcová z Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Já vám moc děkuju, že jste přišla a že jste byla hostem Českého rozhlasu Plus. Na slyšenou.

Zuzana LIZCOVÁ, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Také moc děkuju. Na shledanou.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A od mikrofonu přeje dobrý poslech našich dalších pořadů Lucie Vopálenká.

Nedělní návrat a zatčení opozičníka Alexeje Navalného na moskevském letišti Šeremetjevo se po útoku na Kapitol nejspíš staly druhou největší mediální senzací začínajícího roku.

Připomeňme, že se do vlasti vrátil z Německa, kam byl loni v létě převezen na léčení. Jeho převoz tehdy na žádost manželky Julie osobně povolil/nařídil prezident Putin, ale když německá strana předložila důkazy, že byl otráven, respektive že proti němu v Rusku byla použita chemická zbraň, získal případ novou dimenzi.

Navalnjy byl poměrně populární u té části ruské společnosti, která má výhrady k fungování současného režimu. Jedná se o část menšinovou a většinu Rusů jeho jméno nic neříkalo. Putin, jeho mluvčí, a proto i celoplošná média, zásadně nevyslovovali jeho jméno. Pokud na něj přišla řeč, pak jen jako o bezvýznamném „bloggerovi“ nebo „berlínském pacientovi“. Díky mezinárodním reakcím na informace německých úřadů se z něj však stala globální celebrita, jejíž příběh pomáhá barvitě ilustrovat do jaké podoby se po 21 letech u moci vyvinul putinismus.

Ruské úřady zatím dělají vše pro to, aby tento efekt ještě zesílily, protože k Navalnému nebyli puštěni jeho právní zástupci a v době, kdy vznikají tyto řádky, vyšlo najevo, že soudní přelíčení nebude probíhat v budově soudu, ale na policejní stanici, kam byl po zatčení převezen. Vzhledem k tomu, že Rusko je již opět zemí, kde skutečnost, že stanete před soudem předjímá výsledek líčení, je nanejvýš pravděpodobné, že bude odsouzen a uvězněn za ignorování výzvy dostavit se k probačnímu úředníkovi, a to v době, kdy byl léčen v zahraničí.

(Ruský soud v pondělí poslal Navalného na 30 dní do vazby, oznámil jeho advokát Vadim Kobzev - pozn. red.)

V tento okamžik můžeme jen spekulovat o tom, co bude dál. Zda a jak silně bude v Rusku jeho příběh rezonovat, co se bude dít, až opustí vězení. Možností je řada. Třeba se z něj stane ruský Gándhí, třeba Martin Luther King a třeba se na něj zapomene. Musíme počkat, ale už teď se můžeme pokusit naznačit, jak se stalo, že Putina tak nesmírně irituje a možná i ohrožuje.

Současný ruský režim se stále více podobá režimu sovětskému. Jedním z rozdílů a velkou výhodou jsou otevřené hranice. Lidé, kteří jsou nespokojení, mohou svobodně odcházet a není třeba vynakládat velkou energii na kontrolu a perzekuci nespokojených. Lze se domnívat, že Putinův souhlas/pokyn k převozu Navalného do Německa byl signálem, který však byl ignorován.

Má politické ambice a talent, ale takových lidí je v Rusku více a Kreml dovede zařídit, že nemají šanci. Dokázal se systematicky vyprofilovat na problému korupce. Přesvědčivě ukazuje, jak strašně jsou zkorumpovaní členové establishmentu, jak ubohý je život obyčejných lidí, že nejsou respektovány ani platné zákony. To všechno, pochopitelně, „řeší“ i Putin, ale je v tom stejně neúspěšný, jako při řešení všech ostatních naléhavých témat. Může tedy tohle být tím pravým důvodem?

Může, ale ještě důležitější se zdá být jiný aspekt jeho veřejného vystupování. Okázale dává najevo, že se Putina nebojí, že si ho neváží, že jím pohrdá. Putin, jako všichni autoritáři, přitom o sobě má velmi vysoké mínění, je přesvědčen, že Rusko „pozdvihl z kolen“ a v očích světového společenství mu vrátil respekt. A Navalnjy je, dnes už globálně známým, ztělesněním despektu.

Autor je politický geograf a pedagog na [Fakultě sociálních věd UK](#)

Nový šéf CDU je následovník Merkelové. Polovina Němců ji dál chce za kancléřku, říká expertka [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.01.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Lucie Vopálenská, Michael Erhart, RU / den: 63 237, Rubrika: Zprávy ze světa

Novým předsedou vládní Křesťanskodemokratické unie (CDU) německé kancléřky Angely Merkelové se stal ministerský předseda Severního Porýní-Vestfálska Armin Laschet. „Jeho vítězství bylo trošku překvapivé, protože v průzkumech veřejného mínění lehce zaostával. Nicméně předsedu nevolí německá veřejnost, ale delegáti sjezdu,“ říká v Interview Plus Zuzana Lizcová z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Zvolení Lascheta, který ve druhém kole volby těsně porazil konzervativce Friedricha Merze, představuje kontinuitu s érou Angely Merkelové. Na sjezdu mu pomohl dobrý volební projev a také podpora mezi ženami.

Lizcová zároveň zdůrazňuje, že Laschet to bude mít i přes své politické zkušenosti složité, vedení strany přebírá v nelehké situaci a ani na sjezdu nezískal výraznou podporu.

„Strana je dost rozdělená. Velkým úkolem Armina Lascheta je stranu sjednotit. A hlavně v Německu je letos supervolební rok, takže bude muset docílit volebních úspěchů, aby se ve své pozici udržel,“ přibližuje ve vysílání Českého rozhlasu Plus.

Nový šéf CDU ovšem není automaticky i kandidátem na kancléře, zatím největší popularitě se těší Markus Söder, předseda sesterské strany křesťanských demokratů, bavorské CSU.

„CDU vyčkává. V březnu budou první důležité zemské volby, ve kterých se ukáže, jak si aktuálně vede. Pokud vyhraje, mohlo by to výrazně zvýšit šance Armina Lascheta, aby se stal kancléřským kandidátem CDU – a vzhledem k současným preferencím i příštím německým kancléřem,“ vysvětluje Lizcová.

Neúspěch ve volbách by Laschetovi neprospěl, navíc bavorský premiér Söder je u širší německé veřejnosti výrazně populárnější. Expertka na Německo ale připomíná, že bavorští kandidáti na kancléře nebývali úspěšní, například Edmund Stoiber, který neúspěšně kandidoval v roce 2002 místo Angely Merkelové.

„Je nezáviděníhodné přebírat v Německu moc zrovna letos – kvůli koronavirové krizi i nástupnictví po Merkelové. Patří k nejzkušenějším evropským a světovým politikům, má velké renomé a spoustu kontaktů. Její nástupce si tuto důvěru bude muset získat také, možná proto Laschet v projevu na sjezdu o důvěře tolik mluvil,“ podotýká.

Mnozí Němci si přejí, aby kancléřka Merkelová ve své funkci pokračovala. „Polovina Němců si výměnu přeje a polovina chce, aby Merkelová pokračovala. Tato otázka ale není na stole, kancléřka nijak nenaznačuje, že by hodlala ve funkci setrvat,“ uzavírá Lizcová.

Evropská strategie pro dobývání vesmíru

TV, Datum: 18.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 10, Sledovanost pořadu: 65 888

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Nezávislost na internetu i v kosmu. Důvod, proč se Evropská unie pouští do gigantického projektu. Evropská družicová mega konstelace má zajistit rychlý a bezpečný internet ve všech koutech i zákoutích jejího území. Miliardy EUR ze svého rozpočtu chce navíc investovat do zdokonalení už existujícího navigačního systému Galileo. Potíž je v tom, že jiní už jsou s podobnými projekty mnohem dál.

Ondřej NEKOLA, redaktor

Start rakety Falcon 9 společnosti SpaceX na konci loňského listopadu. Na oběžnou dráhu vynesla zatím poslední řadu satelitů z připravované mega konstelace Starlink. Ta počítá minimálně s 12 000 družicemi na orbitě. Zajistit mají připojení k internetu všude na světě.

Elon MUSK, zakladatel kosmické společnosti SpaceX

Cílem je, abyste v krabici měli jen dvě instrukce v následujícím pořadí: zamiřte a připojte se.

Ondřej NEKOLA, redaktor

Pokrytí vysokorychlostním internetem své odlehle části chce i Evropa. Bez připojení je v současnosti až 5 000 000 domácností unie. Té se ale nelíbí plná závislost na cizích státech nebo firmách, jako je ta miliardáře Elona Muska. Proto Brusel přišel se svým projektem.

Thierry BRETON, evropský komisař pro vnitřní trh a služby

Věřím, že potřebujeme ofenzivnější, agresivnější, ucelenější a komplexnější strategii.

Ondřej NEKOLA, redaktor

Systém tisíce družic by měl sloužit i k monitorování letecké dopravy nebo k zajišťování přepravy zboží. V budoucnu pak fungování nových technologií, jako jsou třeba autonomní vozy.

Tomáš PŘIBYL, odborník na kosmonautiku, Technické muzeum v Brně

Tady se nám opravdu rodí nad hlavama něco, co má zase obrovský potenciál úplně změnit náš svět.

Ondřej NEKOLA, redaktor

Začít vysílat první signály by měly evropské satelity už za 3 roky. Proto chce komise představit plán Evropskému parlamentu ještě letos. V současnosti se využívají družice umístěné na geostacionární orbitě ve výšce 35 000 km nad zemí. Díky tomu sice pokrývají velkou část planety, k přijímání signálu jsou ale zapotřebí obří antény, v průměru až desítek metrů. Takzvaná družicová mega konstelace tento princip zcela mění.

Tomáš PŘIBYL, odborník na kosmonautiku, Technické muzeum v Brně

Princip mega konstelací je v tom, že vypustíte hodně družic a díky tomu můžou být na nižších oběžných drahách a díky tomu můžou být blíže přijímačům a vysílačům, které pak nemusí být nějak rozměrné veliký a vejdu se opravdu do zařízení velikosti většího mobilního telefonu.

Ondřej NEKOLA, redaktor

Kritici poukazují na to, že Evropa se svými plány přichází pozdě. Systémů, jako je Starlink Ilona Muska existuje mnohem víc. A před Evropou mají značný náskok, včetně Číny, která v současnosti pracuje na dvou podobných projektech.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

A odborníkem na toto téma je také Petr Boháček, výzkumný pracovník **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** v oblasti globální kosmické politiky. Ten evropský projekt má zajistit především nezávislost na zemích, jako je Čína a na soukromých firmách, jako je ta Ilona Muska. Je Evropa na někom závislá, co se týče internetu už teď, anebo tady jde o naši budoucnost?

Petr BOHÁČEK, výzkumný pracovník, **FSV UK**

Tak, co se týče vyloženě internetu, tak teď úplně v takové situaci nejsme, protože přece jenom ta globální síť internetového satelitního pokrytí ještě není vyvinuta, ale samozřejmě se bavíme o tom, že až tato technologie bude tím základním technologickým vybavením společnosti, tak Evropa by samozřejmě ji měla být, protože pokud by byla závislá na těch amerických firmách, Starlinku, OneWebu nebo čínské společnosti AW, tak by to bylo samozřejmě pro ní bezpečnostní riziko, ale co se týká nějaké závislosti, tak Evropa je závislá v jiných segmentech toho kosmického sektoru. Za prvé, vynášení objektů do vesmíru. Tam v porovnání s Amerikou nebo Čínou, které zaznamenaly kolem 40 startů raket za celý loňský rok, Evropa má jenom 0,1. A další obrovským zdrojem závislosti Evropy v kosmu je závislost na datech ohledně sledování a zabezpečení kosmického provozu, což se týká přímo těchto mega konstelací. Takže Evropa je závislá v jiných oblastech a tak je otázkou, jestli těm omezením trochu nepředbíhá tímto velkým projektem, ale je nutné říct, že už v minulosti podobný projekt Evropské Galileo dokázala udělat a určitě na to má technologický potenciál.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Podívejme se ještě, o co v tom projektu ve skutečnosti jde. Ono zřejmě nejde ani tak o internet domácností, ale spíš o bezpečnou komunikaci vlád, úřadů, bezpečnostních složek a evropských firem, takže co hrozí, pokud Evropská unie svou síť nevybuduje a bude používat projekty jiných zemí nebo firem?

Petr BOHÁČEK, výzkumný pracovník, **FSV UK**

Tak Evropská unie už nyní i se zapojením České republiky vyvíjí právě síť GOSatcom, která má poskytnout právě těm státním službám šifrovanou satelitní zabezpečenou komunikaci. Ta nová mega konstelace by samozřejmě rozvinout ty existující družicové systémy Evropy, ale to riziko, to je samozřejmě jednoznačné, protože ty alternativy jsou 2. Buď bychom byli závislí na nějakém, řekněme, nespoutaném miliardáři, který si řídí své vlastní projekty bez ohledu na nějaké mezinárodní právo, anebo na totalitní Číně, která do určité míry dělá to samé. Takže to jsou velká rizika a tím dalším opravdu rizikem je to, že Evropa a celkově svět bude chtít oběžné dráhy zaplňovat předtím, než bude schopný je zabezpečit a teď se nebudeme o nějakém prostorovém vyčerpání oběžných drah, ale o tom, že my opravdu nemáme kapacity zabezpečit ten bezpečný provoz na oběžných drahách v reflexi toho exponenciálního nárůstu těch objektů.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Když mluvíme o Evropě, určitě je třeba říci, že jde o Evropskou unii, protože například Britové stejně jako Elon Musk už na odbytu umísťují satelity. Evropská unie teď řeší studie, takže jak je na tom Evropská unie, abychom neříkali pouze Evropa, se svými plány? Jak je na tom daleko a znevýhodňuje ji, že je za ostatními pozadu?

Petr BOHÁČEK, výzkumný pracovník, **FSV UK**

Tak možná je pozadu, to bych úplně nevnímá jako nutný problém, protože když se zamyslím nad americkým programem GPS, tak Evropa přišla se svým vlastním Galileem, který poskytl mnohem lepší službu. Ten problém je spíš jinde, protože zatímco ve Spojených státech ty mega konstelace staví ty obrovské soukromé firmy, tak Evropa se nedokázala spolehnout na 1 soukromý kapitál, protože nemá prostě tak velké podhoubí, aby to za ni dělal soukromý sektor a pořád ten kosmický segment je ve větší míře závislý na těch veřejných zakázkách, na rozdíl od Spojených států. A to není jenom problém kosmického sektoru, ale celkově inovací a technologického sektoru Evropy jako takové. Tak to určitě nějaký problém je.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Podobných projektů už je teď celá řada. Je vůbec technicky možné umístit na orbitu bez rizika tisíce satelitů? Je nutná nějaká další mezinárodní koordinace, případně existují na to mechanismy nebo se dá čekat, že v tomto vznikne větší mezinárodní napětí v budoucnu?

Ondřej SOUKUP, redaktor Hospodářských novin

Pokud bych se na to podíval čistě z hlediska prostoru, tak tam určitě by žádný problém nebyl, ale my se na to musíme podívat z hlediska, jak velké množství družic my jsme schopni na oběžné dráze pozorovat a zabezpečit jejich správný provoz bez nějakých kolizí. My jsme v roce 2018 překonali množství 2000 aktivních satelitů na oběžné dráze, ale do roku 2029 máme překonat hranici 100 000. A stále nejsme schopni bezpečně ten sektor zabezpečit a z toho hlediska mezinárodní koordinace, tak dost doposud dobře funguje mezinárodní telekomunikační unie, ale s nástupem těchto mega konstelací, kdy se z řádu 1000 dostáváme do řádu 10 000 nových satelitů, tak ten systém přestává fungovat a zejména v situaci, kdy přichází miliardář Elon Musk. A on chce desetitisíce satelitů a nemá na to povolení a snaží se najít cestu, jak obejít mezinárodní dohody, a to se netýká jenom oběžné dráhy, ale i jeho plánu na osídlování Marsu, takže to samozřejmě riziko je nejenom ze strany Elona Muska a soukromých aktérů a nejbohatších lidí světa, ale také ze strany samozřejmě vyzvatelské země jako je Čína.

Den po zatčení stanul Alexej Navalnyj před ruským soudem

TV, Datum: 18.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 3, Sledovanost pořadu: 27 812

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Den po zatčení stanul Alexej Navalnyj před ruským soudem. Ten předáka opozice poslal na měsíc do vazby. Nyní ho z porušování trestu, který mu za údajnou zpronevěru dřív uložil. Navalnyj se do Ruska vrátil téměř po půl roce, během kterého se v Německu zotavoval z otravy látkou novičok. Všechny své procesy považuje za zpolitizované a z otravy viní Kreml. Ten to odmítá.

Alexej NAVALNYJ, ruský opoziční politik

Takže vše se seběhlo tak, že teď tady sedím u vlajky Ruské federace. Vše, co se právě teď odehrává, je proti platným ruským zákonům. A všichni to vědí. Tento policista i tento policista. Všichni. Banda zlodějů, která tuto zemi rozkrádá už přes 20 let skrze mě vzkazuje, že máme mlčet. Vzkazují mi: Pokusili jsme se tě zabít. A rozzlobilo nás, že se nám to nepodařilo. Takže za to tě teď pošleme do vězení.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Naším hostem je teď Jan Šír z institutu Mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý večer vám přeju.

Jan ŠÍR, Katedra ruských a východoevropských studií **FSV UK**

Dobrý večer.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Co teď Alexeji Navalnému přesně hrozí?

Jan ŠÍR, Katedra ruských a východoevropských studií **FSV UK**

Tak to dnešní oznámení té paní, která se představila jako soudce, hovoří o vazbě na 30 dní. Myslím si, že během těch 30 dní bude probíhat intenzivní výměna názorů a stanovisek nejenom mezi Navalným a zástupci Kremlu, ale i mezi Kremlem a zástupci Mezinárodního společenství. A nicméně hrozí mu to, co si v Kremle usmyslí, že by se mu mělo stát. A to, kam až to může zajít, jsme viděli před těmi necelými šesti měsíci, kdy se stal terčem vražedného útoku za použití chemických zbraní.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Ruská Vězeňská služba to zdůvodnila tím, že se Navalnyj v Moskvě nedostavil na kontrolu v souvislosti s tím podmíněným trestem za zpronevěru. Ale on se přitom, víme, tedy od srpna léčil v Německu právě z té otravy látkou typu novičok. Nedává tím vlastně režim, ruský režim najevo, že chce tohoto člověka prostě perzekuovat za každou cenu, a v podstatě už je mu úplně jedno, jak absurdně ty důvody vypadají?

Jan ŠÍR, Katedra ruských a východoevropských studií **FSV UK**

Myslím si, že jste docela dobře vystihla to dilema, kterému Krymu čelí. Ta situace vzhledem k tomu, že ten první útok, myslím ten vražedný útok proti Alexeji Navalnému se nezdařil, se vyvinula tak, že teď už moc dobrých řešení z pohledu Kremlu nezbyvá. Poté co Kreml dal najevo ústy nejvyšších představitelů, i třeba mluvčích, že Navalnyj čelí neukončenému trestní stíhání, tak teď jakýkoliv ústupek by mohl být vnímán jako ztráta tváře pro Vladimira Putina, což není situace, která by byla pro něj zcela komfortní, takže sám se zahnal do kouta, a musí teď tu hru hrát dál i s tím, že tady dochází k dalšímu poškozování reputace Ruské federace. Jak před vlastním obyvatelstvem, tak i na mezinárodní scéně.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Ale na druhou stranu. Větší mezinárodní pozornost, než jaká se na Navalného upírá teď, si těžko lze představit. Zvažuje Kreml i toto, i ten úhel pohledu, protože připadá mi, že tam jaksi není dobrá volba z pohledu Kremlu. Buď slabý Putin, anebo tedy vysoká mezinárodní pozornost upřená na opozičního předáka, na člověka, který Kreml setrvale kritizuje.

Jan ŠÍR, Katedra ruských a východoevropských studií **FSV UK**

Tak mezinárodní pozornost, to je 1 věc, která určitě není příjemná. Nicméně je tady potřeba říci, že v Kremle už na tuto negativní publicitu jsou velké míry zvyklí, a byli schopni si vůči ní vybudovat nějakou imunitu. Nicméně ta rizika v případě, že by Kreml nezasáhl, jsou také značná, protože Navalnyj se ukázal mimořádně efektivní, co se týče diskreditace těch stávajících pořádků, včetně těch osob, které ten vládnoucí režim v Rusku reprezentují. Tak byl schopen donutit Kreml i k některým nepopulárním opatřením, včetně prostě volebních manipulací. Právě, protože Navalnyj byl schopen efektivně komunikovat tyto záležitosti. A to v kontextu té dlouhotrvající krize, jíž Rusko čelí na domácí scéně, samozřejmě nese s sebou jiná rizika, která je potřeba také z pohledu těch mocenských elit zvažovat.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Zatčení odsoudili politici napříč Evropou, za všechny německý ministr zahraničí, jeho britský protějšek. Český premiér Babiš, český ministr zahraničí. Padala slova o potřebě sankcí. Může to reálně ještě zhoršit vztahy Moskvy a západu, anebo je to už jenom takový střípek v mozaice, který fakticky nic moc nezmění.

Jan ŠÍR, Katedra ruských a východoevropských studií **FSV UK**

Teďka se přiznám jsem nerozuměl, jestli můžu něco zhoršit. Ten případný krok ve smyslu sankcí. Já si myslím, že sankce samozřejmě jsou kalibrované tak, aby nějakým způsobem signalizovaly tu nevoli, ale zároveň nevedly k větší eskalaci těch vztahů. V tomto ohledu si myslím, že něco takového nepřípadá do úvahy. Nicméně ta kauza Navalného velice dobře otevírá i to dilema, se kterým se potýkají státníci na straně západu, a to je skutečně, jakým způsobem směřovat utvářet strategii vůči Ruské federaci a jestli ta dosavadní snaha o nějaký engagement, o nějaké angažování nese výsledky nebo ne. Myslím si, že minimálně v Německu ta kauza vzbudila poměrně zajímavé debaty na vnitřní scéně. Myslím si, že lze očekávat další změny.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Pane Šíre. Moc vám děkuju. Hezký večer.

Jan ŠÍR, Katedra ruských a východoevropských studií **FSV UK**

Díky za pozvání.

Přehled vysokých škol podle počtu zájemců o studium v roce 2020

TISK, Datum: 19.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 13, Vyištěno: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Rubrika: Akademie

VŠECHNY Vysoká VEŘEJNÉ škola/VŠ Fakulta VEŘEJNÉ VYSOKÉ 201 Podaných 827 přihlášek ŠKOLY Uchazeči, 88 se kteří 822 dostavili k přijímačkám 73 Počet 368 přijatých 69 Počet 488 zapsaných Úspěšnost 83 uchazečů * %

Univerzita Karlova 36 829 17 931 9382 8841 52 %
1. Lékařská fakulta 4414 2932 1308 713 45 %
3. Lékařská fakulta 2655 2012 358 335 18 %
2. Lékařská fakulta 1930 1500 385 319 26 %
Lékařská fakulta v Plzni 2081 1364 300 300 22 %
Lékařská fakulta v Hradci Králové 1872 1585 222 220 14 %
Farmaceutická fakulta v Hradci Králové 666 629 296 276 47 %
Filozofická fakulta 4830 2630 1015 1007 39 %
Právnícká fakulta 2180 2127 650 579 31 %
Fakulta sociálních věd 3121 2074 850 812 41 %
Fakulta humanitních studií 1654 1646 762 760 46 %
Katolická teologická fakulta 173 160 113 112 71 %
Evangelická teologická fakulta 98 97 97 78 100 %
Husitská teologická fakulta 440 297 297 257 100 %
Přírodovědecká fakulta 2617 1833 1018 967 56 %
Matematicko-fyzikální fakulta 1001 896 630 530 70 %
Pedagogická fakulta 4942 3290 1299 1250 39 %
Fakulta tělesné výchovy a sportu 2155 1440 624 598 43 %
Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích 6732 4553 3714 2684 82 %
Zdravotně-sociální fakulta 1271 961 840 509 87 %
Filozofická fakulta 619 519 378 282 73 %
Zemědělská fakulta 493 427 427 297 100 %
Teologická fakulta 493 454 454 286 100 %
Přírodovědecká fakulta 482 385 348 160 90 %
Pedagogická fakulta 2391 1556 998 680 64 %
Ekonomická fakulta 869 748 526 418 70 %
Fakulta rybářství a ochrany vod 114 105 70 63 67 %
Univerzita J. E. Purkyně v Ústí n. L. 6384 4713 3398 3008 72 %
Filozofická fakulta 717 648 520 432 80 %
Fakulta strojního inženýrství 423 383 316 290 83 %
Pedagogická fakulta 2260 1569 858 737 55 %
Přírodovědecká fakulta 740 605 497 411 82 %
Fakulta zdravotnických studií 853 617 352 286 57 %
Fakulta sociálně-ekonomická 994 920 738 646 80 %

Fakulta Vysoká Fakulta umění životního škola/a designu prostředí Fakulta Podaných 182 215 přihlášek Uchazeči, se kteří 201 dostavili k 153 přijímačkám Počet přijatých 193 73 Počet 165 zapsaných 68 Úspěšnost 48 96 uchazečů * %

Masarykova univerzita 30 657 14 859 8401 6436 57 %
Lékařská fakulta 5424 2929 885 674 30 %
Filozofická fakulta 5487 3518 2241 1471 64 %
Právnícká fakulta 2564 1954 983 768 50 %
Fakulta sociálních studií 3362 2229 825 486 37 %
Přírodovědecká fakulta 2233 1507 1235 734 82 %
Fakulta informatiky 989 756 504 315 67 %
Pedagogická fakulta 6224 3825 1988 1335 52 %
Fakulta sportovních studií 1522 1094 383 373 35 %
Ekonomicko-správní fakulta 2852 1610 809 444 50 %
Univerzita Palackého v Olomouci 20 503 12 683 6722 5586 53 %
Lékařská fakulta 2483 1590 304 219 19 %
Fakulta zdravotnických věd 1623 1151 274 265 24 %
Filozofická fakulta 4899 3633 1313 1310 36 %
Právnícká fakulta 1605 1341 679 333 51 %
Cyrilometodějská teologická fakulta 913 843 625 620 74 %
Přírodovědecká fakulta 2737 2063 1875 1050 91 %
Pedagogická fakulta 4942 3260 1357 1351 42 %
Fakulta tělesné kultury 1301 984 527 475 54 %
Veterinár. a farmaceut. univerzita Brno 1553 1092 629 473 58 %
Fakulta veterinárního lékařství 550 548 148 109 27 %
Fakulta veter. hygieny a ekologie 661 570 408 237 72 %
Farmaceutická fakulta 342 297 161 128 54 %
Ostravská univerzita 8239 4839 2587 2555 53 %
Lékařská fakulta 1148 722 407 376 56 %
Fakulta sociálních studií 445 304 199 195 65 %
Filozofická fakulta 1915 1305 621 609 48 %
Přírodovědecká fakulta 1144 911 520 520 57 %
Pedagogická fakulta 3321 2015 807 807 40 %
Fakulta umění 266 200 69 69 35 %
Univerzita Hradec Králové 6251 4057 2680 1847 66 %

Kalousek věděl, že by se do Sněmovny už nedostal, komentuje politolog jeho odchod [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.01.2021, Zdroj: cnn.iprima.cz, Autor: Ftv Prima, RU / den: 79 383

Video Player is loading. Přehrát video Pauza Ztlumit zvuk Aktuální čas Duration

Načteno
Stav
Stream Type LIVE
Zbývající čas
Rychlost přehrávání
1x
Kapitoly
Kapitoly
Descriptions
descriptions off
, selected
Titulky
subtitles settings
, opens subtitles settings dialog
Titulky vypnuty
, selected
Audio Track
cze
, selected
Celá obrazovka
Cast to Chromecast
This is a modal window.
Beginning of dialog window. Escape will cancel and close the window.
Text
Color
White
Black
Red
Green
Blue
Yellow
Magenta
Cyan
Transparency
Opaque
Semi-Transparent
Background
Color
Black
White
Red
Green
Blue
Yellow
Magenta
Cyan
Transparency
Opaque
Semi-Transparent
Transparent
Window
Color
Black
White
Red
Green
Blue
Yellow
Magenta
Cyan
Transparency
Transparent
Semi-Transparent
Opaque
Font Size

Text Edge Style
None
Raised
Depressed
Uniform
Dropshadow
Font Family
Proportional Sans-Serif
Monospace Sans-Serif
Proportional Serif
Monospace Serif
Casual
Script
Small Caps
Reset restore all settings to the default values
Done
Close Modal Dialog
End of dialog window.

Miroslav Kalousek (TOP 09) se vzdal poslaneckého mandátu, protože tušil, že v koalici ODS, TOP 09 a KDU-ČSL by se do Parlamentu již nemusel dostat, myslí si politolog z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Josef Mlejnek.

reklama
„Je možné, že zjistil, že při rozdělování mandátů v koalici by se ocitl na nevolitelném místě, takže s předstihem odstupuje se ctí, než aby odešel z politiky nuceně,“ hádá Mlejnek v souvislosti s koalici, která vznikla pro letošní parlamentní volby.

S jejich brzkým vypsáním, jak tvrdil sám Kalousek, podle něj odchod politika pravděpodobně nesouvisí. Mlejnek se však domnívá, že se politickému matadorovi nemusí líbit ani to, kam směřuje samotná TOP 09. „Nebyl fanouškem současné předsedkyně a nepřál si její zvolení,“ připomněl ve vysílání CNN Prima NEWS.

Předsedkyně strany Markéta Pekarová-Adamová si přitom podle něj přeje, aby se i nadále účastnil zasedání vrcholných orgánů. Podle Mlejnků je ale nereálné, aby se Kalousek dále podílel na koaličních vyjednáváních s ODS a lidovci.

„Jsou to spíš taková ústupová slova,“ podotknul. „Jeho politická váha odchodem ze Sněmovny klesá a jeho partneři by si mohli položit otázku, zda je správný partner pro koaliční vyjednávání,“ vysvětlil. Podle politologa ale není vyloučeno, že Kalousek bude stále operovat v politickém zákulisí.

Lidé jako on v politice chybí

Mlejnek se domnívá, že na Miroslava Kalouska přiléhavě sedí označení kontroverzního politika. „Měl úzkou ale silnou skupinu příznivců, zároveň však byl politikem, který vyvolával největší odpor. K popularitě mu nepřispělo, že byl ministrem financí v období krize a musel škrtnat, což z něj udělalo hlavního čerta,“ připomněl Mlejnek Kalouskovo vedení resortu mezi lety 2007 a 2009.

Kalousek bude podle jeho slov na politické scéně chybět přes všechny jeho nedostatky. „Je to skvělý rétor a parlamentní řečník s jistou dávkou populismu jako každý další skutečný politik. Viditelné postavy, lidé jako on, jakkoliv je kontroverzní, na české politické scéně chybí,“ myslí si.

Ve Sněmovně strávil 22 let

Odchod z Poslanecké sněmovny Kalousek oznámil na začátku úterního jednání. Již dříve řekl, že v podzimních parlamentních volbách kandidovat nehodlá. Dnes své rozhodnutí vzdát se mandátu předčasně vysvětlil tak, že letos byly volby vyhlášeny příliš brzy. Všechna jednání se tak podle jeho slov budou již týkat kampaně.

V dolní parlamentní komoře působil Kalousek od roku 1998, v poslanecké lavici seděl až do roku 2010 za lidovce. V letech 2003 až 2006 byl předsedou KDU-ČSL. V letech 2007 až 2009 byl ministrem financí v druhé vládě Mirka Topolánka.

Z KDU-ČSL odešel v roce 2009 a spolu s Karlem Schwarzenbergem založili stranu TOP 09. O rok později slavila „topka“ volební úspěch a Kalousek usedl ve vládě Petra Nečase (ODS) opět jako ministr financí.

Kontroverzní, ale viditelný. TOP 09 náhradu za Kalouska nemá, míní politolog [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.01.2021, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Autor: Tereza Vlčková, RU / den: 683 451, Rubrika: Domácí

Odchod Miroslava Kalouska z politiky překvapil i politologa Josefa Mlejnků z Univerzity Karlovy. „Určitě je to škoda, že odchází. Takových výrazných politiků tady moc nemáme,“ uvedl v rozhovoru pro iDNES.cz. Kalousek byl podle něj schopný rétor a viditelná postava, za kterou bude TOP 09 jen těžko hledat náhradu.

Překvapilo vás, že se Miroslav Kalousek rozhodl odejít z politiky?

Přiznám se, že trochu ano. Už před delší dobou oznámil, že nebude obhajovat mandát, ale myslel jsem, že toto volební období ještě poslancem zůstane.

Myslíte, že tento krok může být snahou o získání pozornosti?

K čemu mu ta pozornost ale teď bude? To bude dnes, zítra se za tím zavře voda. Spíš myslím, že to souvisí se situací ve straně, s vyjednáváním o koalici. Kalousek je podle průzkumů nejdůležitější politik. Má sice nějaké jádro přívrženců, kteří ho berou, ale to je poměrně úzká skupina lidí. Je tedy možné, že si v koalici SPOLU (koalice ODS, lidovců a TOP 09, pozn. red.) zhodnotili, že je přítěž a bylo by lepší, kdyby zmizel.

Také není tajemstvím, že Kalousek nebyl příznivcem zvolení Markéty Pekarové Adamové jako předsedkyně, takže to může souviset i s vnitrostranickými tlaky či boji.

Jaká bude TOP 09 bez něj?

Byť byl politikem kontroverzním, byl také politikem viditelným. Je to schopný rétor, viditelná postava a TOP 09 za něj žádnou náhradu nemá. Myslím, že to stranu může spíše poškodit. I když odstranila někoho s množstvím negativních preferencí, politik, který je neutrální, většinou není pro volební soubor dobrý.

Josef Mlejnek

Josef Mlejnek působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Zabývá se přechody k demokracii, ústavními a volebními systémy, historií, kulturou i politikou střední a východní Evropy. Komentuje domácí i zahraniční dění.

Problém je, že i když je Markéta Pekarová Adamová viditelná, na lídryni pořad nedorostla a nikdo jiný takový tam není. Politická historie na ni možná hodila příliš velké břímě.

Sám nevím, koho chce TOP 09 místo Kalouska postrkovat do popředí. Už jen to, že není ani rok do voleb, a strana by měla mít několik lidí, o kterých nemusíme přemýšlet, kteří jsou viditelní.

TOP 09 byl Kalouskův projekt, postavený na tváři Karla Schwarzenberga. Ten také odchází, a jim se nepodařilo „vychovat si“ nové tváře. Kalousek sám pak nasával negativní emoce a stal se pro stranu spíše přítěží než plusem.

Mohla na tom tedy koalice SPOLU získat nové voliče?

TOP 09 se v koalici s lidovci a ODS zachraňuje. Díky tomu může získat mandáty. Kdyby kandidovala sama, tak se s největší pravděpodobností do parlamentu nedostane. Je to všechno takový záchranný podnik. Chtějí zachránit zbytky, rezignovali či nemají síly na ofenzivní politickou činnost.

Pokud uděláme bilanci plusů a minusů, strana ztratila výraznou tvář. Kalousek samozřejmě ale měl i odpuzující potenciál, také vyvolával negativní emoce u lidovců, od kterých odešel, a jejich voličů. Ti budou koalici nyní volit spíše než s ním.

Karel Schwarzenberg s Miroslavem Kalouskem (18. října 2014)

Vzhledem k celé situaci to tedy bude nejspíš plus. Ale problém celé koalice a celé České republiky stále je, že takových výrazných osobností je zkrátka málo. Určitě je tedy škoda, že Kalousek odchází. Myslím, že je lepší, když se v politice střetávají výrazné osobnosti, což s sebou samozřejmě nese nejen výrazné plusy, ale i výrazné minusy. Politika je pak zajímavější arénou, než když je plná lidí, kterým sice nemůžete nic vytknout, ale nejsou ani ryba ani rak.

Jedna z těch viditelnějších tváří je ale třeba Dominik Feri. Myslíte, že by TOP 09 mohla díky němu nyní přitáhnout více mladých voličů?

U něj je problém, že je v parlamentu čtvrtým rokem, a když se ani jemu doteď nepodařilo přitáhnout straně nové voliče, tak nevím, zda se mu to může podařit v těch pár měsících, co zbývají do voleb.

Feri se zviditelnil spíše svým Instagramem a příspěvky o tom, co mají lidé dělat během pandemie. Ale jinak není výrazně spojen s žádným politickým tématem, a to je také problém. Mladší věkové ročníky podle mě spíše budou volit koalici Pirátů a STAN, koalice SPOLU jim bude připadat příliš staromódní. Jeden Feri a jedna Pekarová Adamová to nezachrání.

Tygr v masně, kok*ti i facka studentovi. Co Kalousek řekl a udělal

Můžeme v budoucnosti očekávat Kalouskův návrat, třeba do Senátu?

To se uvidí, až se ukážou některé další důvody, které k jeho odchodu vedly. On sám říkal, že nebude ve viditelné politice. Spíše bude dělat lobbistu, zákulisního hráče. Nevylučuji, že se v budoucnu objeví, ale Senát je pro něj velmi nevýhodný. Kdyby se v senátních volbách vůbec dostal do druhého kola, tak v něm asi převáží jeho negativní renomé a senátorské křeslo nezíská.

Připomněl byste, jak se Kalousek zapsal do politiky?

On je samozřejmě spojen s působením v KDU-ČSL a na ministerstvu obrany, kde měl kauzy s armádními zakázkami. Vinu odmítá, nicméně se mu připisuje, takže ať už je pravda jakákoli, má to „na triku“. Potom byl ministrem financí v době hospodářské krize, kdy vláda musela provádět zásadní škrty.

Získal image cynického asociála, který škrtá sociální dávky a nic lidem nedává. Z věcného hlediska by však určitě hodně ekonomů bylo schopných Kalouska obhájit, že se nic jiného dělat nedalo. Ministr financí v době, když je země v krizi, to má těžké. Možná to byla směla, že se funkce ujal v tak nepříznivé situaci a udělal kroky, které z hlediska státního rozpočtu byly nezbytné, což ale volič neocení.

Miroslav Kalousek je hodně aktivní na sociálních sítích, zejména na Twitteru. Myslíte, že si nyní zvýšil pole působnosti a že se bude vyjadřovat ještě více a ještě kontroverzněji?

Myslím, že si pozici na sociálních sítích spíše zhoršil. Když odchází z politiky, přestane být pro hodně lidí zajímavý. Lidé ho sledovali proto, že to byl Miroslav Kalousek, poslanec, někdo, kdo má politické funkce. Když se nyní stane soukromým glosátorem na Twitteru, ohlas bude menší.

Jak šel čas s Miroslavem Kalouskem:

Foto:

První místopředseda TOP 09 Miroslav Kalousek

Petr Topič, MAFRA

Něco je podobné, něco jiné. Když Joe Biden před 12 lety vstupoval do Bílého domu jako viceprezident Baracka Obamy, americká ekonomika prožívala nejhorší hospodářskou krizi od třicátých let minulého století. Nyní si už jako prezident může své tehdejší pocity oživit, ale s jedním rozdílem - současná krize způsobená pandemií koronaviru je z hlediska propadu ekonomiky a nárůstu nezaměstnanosti ještě horší, než byla ta, které po Obamově boku čelil.

Objevují se proto srovnání mezi Bidenem a Franklinem Delano Rooseveltem, prezidentem, který od roku 1933 v zájmu překonání tehdejší velké hospodářské krize prosadil řadu do té doby zcela bezprecedentních opatření. A Biden podle mnohých komentátorů do Bílého domu přichází s nejlevicovějším programem od Rooseveltových časů.

Receptem na velkou hospodářskou krizi byl program nazvaný New Deal (Nový úděl či Nová dohoda). Dá se shrnout jako snaha dostat nejrůznějšími způsoby do rukou Američanů víc peněz, aby měli za co nakupovat zboží a služby. Rooseveltova administrativa podporovala poptávku, drčenou tím, že lidé masově přicházeli o práci. Organizovala například různé veřejné práce nebo investovala do rozvoje konkrétních částí Spojených států. Ve velkém také budovala infrastrukturu.

Na použití takového přístupu i dnes panuje v USA v principu shoda. "Ani Trumpova administrativa se nebránila skokovému zvýšení schodku rozpočtu s cílem zmírnit sociální a ekonomické následky krize," připomíná Jiří Pondělíček, amerikanista z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Rozdíl mezi Trumpem a Bidenem je hlavně v míře a délce podpory. I když i sám Trump se nakonec postavil na stranu Bidenových demokratů proti svým republikánům a chtěl, aby Kongres Američanům přičkl vyšší finanční podporu.

Hlavně nešetřit

O tom, že by státy, které si to mohou dovolit, nyní rozhodně neměly šetřit, ale naopak ekonomiku podpořit masivními státními výdaji, mluví prakticky i všechny mezinárodní instituce - Mezinárodní měnový fond, Světová banka či Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. "Největší chybou, kterou lze v krizi udělat, není ta, že přeženete snahu čelit jí. Největší chybou by bylo udělat příliš málo," shrnula současně převládající vidění v časopise Foreign Affairs hospodářská historička Meg Jacobsová z Princetonské univerzity.

Biden se nyní chystá ve dvou vlnách podpořit ekonomiku dodatečnými výdaji ve výši několika bilionů dolarů. Chce každému Američanovi do určité výše příjmu poslat finanční podporu nad rámec toho, co už občané dostali za Trumpa. Prosazuje dodatečné peníze na urychlení očkování proti pandemii. Chce prodloužit systém mimořádné podpory v nezaměstnanosti a také například masivně investovat do infrastruktury nebo zelených technologií. Má těsnou většinu v obou komorách Kongresu, navíc s ním mohou hlasovat i někteří republikáni. A tak se dá čekat, že velkou část z toho prosadí.

Otázkou je, jestli po něm zbude něco zásadně nového ve způsobu fungování amerického státu. "Největším odkazem Rooseveltova New Dealu je systém sociálního zabezpečení, který předtím v Americe neexistoval. Šlo o naprosto fundamentální změnu," říká Pondělíček. Díky Rooseveltovi se tak v Americe začala rozvíjet záchranná síť a aspoň částečně bránila tomu, aby lidé postižení masovou nezaměstnaností hladověli.

Z hlediska sociálního se dnes v USA vede podobně velký spor o zdravotnictví. Několik desítek milionů Američanů nemá zdravotní pojištění. U lékaře tak musí v řadě případů platit vysoké částky, jenže peníze nemají. "Setkal jsem se s názorem, že když bylo velkým odkazem hospodářské krize třicátých let sociální zabezpečení, tak velkým odkazem koronavirové krize může být všeobecná zdravotní péče," říká Pondělíček.

Amerika jako nikdy předtím

Levicové křídlo Bidenovy Demokratické strany požaduje zavedení bezplatné zdravotní péče pro všechny. Šlo by, zjednodušeně řečeno, o systém, který funguje v Evropě. Sám Biden ho ale v programu nemá. Chce ho vytvořit jen pro lidi, kteří by si ho přáli. Ti ostatní by si mohli zachovat své stávající soukromé pojištění, pokud by mu dali přednost. Republikáni pak jakékoliv další zásahy státu do zdravotnictví odmítají.

Pokud se potvrdí současné předpovědi, nebude propad ekonomiky a zaměstnanosti vyvolaný pandemií zdaleka tak dlouhodobý jako za velké hospodářské krize. Přesto Biden jakožto politik čelí těžší situaci než Roosevelt. Toho republikáni za New Deal ostře kritizovali, ale americká společnost tehdy nebyla zdaleka tak rozštěpená jako dnes, kdy velká část republikánů věří Trumpovým proklamacím, že Biden volby vyhrál jen díky podvodům.

"Společenská atmosféra se vůbec nedá srovnat. Nyní je Amerika minimálně od přelomu století hluboce rozdělená. Navíc v letech 2008 až 2009 přestála jinou dosti velkou ekonomickou krizí. I v reakci na ni se štěpení společnosti ještě urychlilo," připomíná Pondělíček, že velké rozpory přišly ještě před Trumpovým nástupem do Bílého domu. Vlastně byly jednou z příčin toho, že republikáni si jako svého kandidáta v roce 2016 vybrali právě Trumpa.

Roosevelt byl v roce 1936 znovuzvolen do funkce s naprosto drtivým náskokem před svým republikánským soupeřem.

Dnes je pravidelně řazen mezi tři největší prezidenty amerických dějin, byť hlavně díky tomu, že pod jeho vedením Američané vyhráli druhou světovou válku. Na to, že výraznou stopu zanechá v historii USA i Biden, dnes sází málokdo. Nejen kvůli tomu, jak obtížné bude v rozštěpené Americe cokoliv prosazovat, ale i proto, že vzhledem k věku dost možná další kandidaturu odmítne. V době voleb mu bude téměř dvaosmdesát let.

Trumpova inaugurace byla show za rekordních 90 milionů dolarů [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, RU / den: 88 206, Rubrika: Historie

„Moc, kterou americký prezident získává, přechází právě tímto takřka magickým momentem přísahy do jeho rukou,“ vysvětluje v Magazínu Leonardo Kryštof Kozák, vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Celý obřad prošel v průběhu staletí výraznou proměnou. „Když se na to podíváme, tak se z toho stala větší a větší show,“ říká expert.

Přesto je role ceremoniálu naprosto klíčová. „Je důležité, kdy se zvolený prezident doopravdy stane prezidentem. Inauguraci získá mimo jiné symbolické klíče od Bílého domu, což je malý svazek klíčů a speciální kartička. Dostane ale také nukleární kódy,“ upozorňuje amerikanista.

Prezident v tu chvíli získá právo nejen dohledu, ale zároveň se stane nejvyšším velitelem bezpečnostních a zpravodajských služeb. „Jak FBI, CIA, NSA, to jsou všechno agentury, které spadají pod exekutivu, a jejich ředitelé jsou mu přímo odpovědní.“

Donald Trump při své inauguraci v roce 2017 získal od soukromých dárců rekordní částku 90 milionů dolarů, a to jen na financování inauguračních oslav. Náklady na zajištění bezpečnosti pak expert odhadl na částku kolem 100 milionů dolarů.

Celý archivní rozhovor si můžete poslechnout v audiozáznamu.

Biden jako Roosevelt: čelí historické krizi. Šance, že něco změní, je ale výrazně menší [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Ondřej Houska, RU / den: 101 779

Něco je podobné, něco jiné. Když Joe Biden před 12 lety vstupoval do Bílého domu jako viceprezident Baracka Obamy, americká ekonomika prožívala nejhorší hospodářskou krizi od třicátých let minulého století. Nyní si už jako prezident může své tehdejší pocity oživit, ale s jedním rozdílem - současná krize způsobená pandemií koronaviru je z hlediska propadu ekonomiky a nárůstu nezaměstnanosti ještě horší, než byla ta, které po Obamově boku čelil.

Objevují se proto srovnání mezi Bidenem a Franklinem Delano Rooseveltem, prezidentem, který od roku 1933 v zájmu překonání tehdejší velké hospodářské krize prosadil řadu do té doby zcela bezprecedentních opatření. A Biden podle mnohých komentátorů do Bílého domu přichází s nejlevicovějším programem od Rooseveltových časů.

14:45 Mše v katedrále apoštola sv. Matouše. Zúčastní se prezidentský i viceprezidentský pár a lídři amerického kongresu, Mitch McConnell, Chuck Schumer, Nancy Pelosi, Kevin McCarthy.

16:00 - 18:30 Historicky první videostream inaugurační ceremonie zaměřený na mladé Američany.

17:00 Ceremoniál bude probíhat na západním schodišti sídla Kongresu ve Washingtonu.

17:15 Inaugurační ceremoniál zahájí modlitbou reverend Leo O'Donovan.

Slib věrnosti vlajce Spojených států amerických proběhne pod vedením Andrey Hall, hasičky ze státu Georgia.

Zpěvačka Lady Gaga zazpívá americkou hymnu, vystoupí také zpěvačka Jennifer Lopezová.

Biden složí slib do rukou předsedy Nejvyššího soudu Johna Robertse, Harrisová do rukou členky Nejvyššího soudu Sonii Sotomayorové.

18:00 Joe Biden se po složení přísahy stane 46. prezidentem Spojených států amerických kolem poledne místního času.

Biden přednese inaugurační projev k národu

19:40 Proběhne akt "Pass in Review" se členy armády. Procedura slouží jako symbol pokojného převzetí role vrchního velitele amerických ozbrojených sil.

20:25 Návštěva národního hřbitova v Arlingtonu a slavnostní položení věnce k Hrobu neznámého vojína. Zúčastní se i exprezidenti Barack Obama, George W. Bush a Bill Clinton.

21:00 Virtuální přehlídka umělců ze všech 50 států pod názvem Parade Across America. Událostí provede herec Tony Goldwyn.

23:15 Biden podepíše v Oválné pracovně výkonná nařízení.

2:30 90minutový televizní speciál nazvaný "Oslavujeme Ameriku", který budou vysílat hlavní americké televizní stanice od 20:30 místního času. Pořadem bude provázet Tom Hanks. Ve speciálu vystoupí:

Jon Bon Jovi, Justin Timberlake, Demi Lovato, Lin-Manuel Miranda, Ant Clemons, Bruce Springsteen, John Legend, Kerry Washington, Eva Longoria, Foo Fighters, Tim McGraw a Tyler Hubbard, Black Pumas, José Andrés

Zdroje: USA Today, ČTK

Receptem na velkou hospodářskou krizi byl program nazvaný New Deal (Nový úděl či Nová dohoda). Dá se shrnout jako snaha dostat nejrůznější způsoby do rukou Američanů víc peněz, aby měli za co nakupovat zboží a služby. Rooseveltova administrativa podporovala poptávku, drčenou tím, že lidé masově přicházeli o práci. Organizovala například různé veřejné práce nebo investovala do rozvoje konkrétních částí Spojených států. Ve velkém také budovala infrastrukturu.

Na použití takového přístupu i dnes panuje v USA v principu shoda. "Ani Trumpova administrativa se nebránila skokovému zvýšení schodku rozpočtu s cílem zmírnit sociální a ekonomické následky krize," připomíná Jiří Pondělíček, amerikanista z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Rozdíl mezi Trumpem a Bidenem je hlavně v míře a délce podpory. I když i sám Trump se nakonec postavil na stranu Bidenových demokratů proti svým republikánům a chtěl, aby Kongres Američanům přičkl vyšší finanční podporu.

Hlavně nešetřit

O tom, že by státy, které si to mohou dovolit, nyní rozhodně neměly šetřit, ale naopak ekonomiku podpořit masivními státními výdaji, mluví prakticky i všechny mezinárodní instituce - Mezinárodní měnový fond, Světová banka či Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. "Největší chybou, kterou lze v krizi udělat, není ta, že přeženete snahu čelit jí. Největší chybou by bylo udělat příliš málo," shrnula současné převládající vidění v časopise Foreign Affairs hospodářská historička Meg Jacobsová z Princetonské univerzity.

Biden se nyní chystá ve dvou vlnách podpořit ekonomiku dodatečnými výdaji ve výši několika bilionů dolarů. Chce každému Američanovi do určité výše příjmu poslat finanční podporu nad rámec toho, co už občané dostali za Trumpa. Prosazuje dodatečné peníze na urychlení očkování proti pandemii. Chce prodloužit systém mimořádné podpory v nezaměstnanosti a také například masivně investovat do infrastruktury nebo zelených technologií. Má těsnou většinu v obou komorách Kongresu, navíc s ním mohou hlasovat i někteří republikáni. A tak se dá čekat, že velkou část z toho prosadí.

Otázkou je, jestli po něm zbude něco zásadně nového ve způsobu fungování amerického státu. "Největším odkazem Rooseveltova New Dealu je systém sociálního zabezpečení, který předtím v Americe neexistoval. Šlo o naprosto fundamentální změnu," říká Pondělíček. Díky Rooseveltovi se tak v Americe začala rozvíjet záchranná síť a aspoň částečně bránila tomu, aby lidé postižení masovou nezaměstnaností hladověli.

Z hlediska sociálního se dnes v USA vede podobně velký spor o zdravotnictví. Několik desítek milionů Američanů nemá zdravotní pojištění. U lékaře tak musí v řadě případů platit vysoké částky, jenže peníze nemají. "Setkal jsem se s názorem, že když bylo velkým odkazem hospodářské krize třicátých let sociální zabezpečení, tak velkým odkazem koronavirové krize může být všeobecná zdravotní péče," říká Pondělíček.

Amerika jako nikdy předtím

Levicové křídlo Bidenovy Demokratické strany požaduje zavedení bezplatné zdravotní péče pro všechny. Šlo by, zjednodušeně řečeno, o systém, který funguje v Evropě. Sám Biden ho ale v programu nemá. Chce ho vytvořit jen pro lidi, kteří by si ho přáli. Ti ostatní by si mohli zachovat své stávající soukromé pojištění, pokud by mu dali přednost. Republikáni pak jakékoliv další zásahy státu do zdravotnictví odmítají.

Pokud se potvrdí současné předpovědi, nebude propad ekonomiky a zaměstnanosti vyvolaný pandemií zdaleka tak dlouhodobý jako za velké hospodářské krize. Přesto Biden jakožto politik čelí těžší situaci než Roosevelt. Toho republikáni za New Deal ostře kritizovali, ale americká společnost tehdy nebyla zdaleka tak rozštěpená jako dnes, kdy velká část republikánů věří Trumpovým proklamacím, že Biden volby vyhrál jen díky podvodům.

"Společenská atmosféra se vůbec nedá srovnat. Nyní je Amerika minimálně od přelomu století hluboce rozdělená. Navíc v letech 2008 až 2009 přestála jinou dosti velkou ekonomickou krizí. I v reakci na ni se štěpení společnosti ještě urychlilo," připomíná Pondělíček, že velké rozpory přišly ještě před Trumpovým nástupem do Bílého domu. Vlastně byly jednou z příčin toho, že republikáni si jako svého kandidáta v roce 2016 vybrali právě Trumpa.

Roosevelt byl v roce 1936 znovuzvolen do funkce s naprosto drtivým náskokem před svým republikánským soupeřem.

Dnes je pravidelně řazen mezi tři největší prezidenty amerických dějin, byť hlavně díky tomu, že pod jeho vedením Američané vyhráli druhou světovou válku. Na to, že výraznou stopu zanechá v historii USA i Biden, dnes sází málokdo. Nejen kvůli tomu, jak obtížné bude v rozštěpené Americe cokoli prosazovat, ale i proto, že vzhledem k věku dost možná další kandidaturu odmítne. V době voleb mu bude téměř dvaosmdesát let.

Navalnjy zaútočil na prezidenta Vladimira Putina

TV, Datum: 20.01.2021, Zdroj: TV Nova, Zpráva: 12, Sledovanost pořadu: 869 949

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Ruský lídr opozice Alexej Navalnjy zaútočil na prezidenta Vladimira Putina. Ve dvouhodinovém dokumentu se svým týmem tvrdí, že si Putin nechal vystavět luxusní rezidenci na pobřeží Černého moře, a to díky podplácení a korupci. Kreml obvinění popírá a tvrdí, že oficiálním vlastníkem sídla je ruský byznysman.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Na blogu čtyřiačtyřicetiletého nejznámějšího kritika Kremlu Alexeje Navalného se 2 dny po jeho návratu do vlasti objevilo dvouhodinové video popisující honosné sídlo za téměř 29 miliard korun, které údajně vlastní Vladimír Putin. Během 24 hodin mělo skoro 28 000 000 zhlédnutí.

Alexej NAVALNYJ, opoziční politik

Představujeme vám nejtřeštěnější místo Ruska – Putinův palác nedaleko od Gelendžiku. Tady přímo před vámi je největší soukromá obytná stavba Ruska.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Rezidence, která prý ukrývá kasino, divadlo, amfiteátr, vinice i 3 heliporty leží v letovisku Gelendžik u Černého moře podle Navalného je 39× větší než stát Monako. Cestu z vily k soukromém přístavu si prý prezident krátí tunelem, který hloubili stejní lidé jako moskevské metro.

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd**

To vypovídá nejenom o majetkových poměrech ruské hlavy státu, ale zejména je to sonda do jeho psychiky, zálibu v rozkoši, která je kontrastující s tím, jak žije většina ruské populace.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Stavbu a chod paláce prý platí úzký okruh lidí kolem ruského prezidenta.

Alexej NAVALNYJ, opoziční politik

Pamatujete miliardy dolarů, které byly nalezeny na účtech Putina kamaráda z dětství, violoncellisty Roldugina. Tyhle miliardy byly z nějakého důvodu přesunuty státními firmami a oligarchy a sám cellista o tom neměl ani poněti hodin.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Navalnjy tvrdí, že celý komplex hlídají agenti Federální bezpečnostní služby.

Alexej NAVALNYJ, opoziční politik

Proč by FSB dělala bezpilotní zónu nad soukromým palácem? Na to je jen jedna odpověď. Tohle místo je někoho, za koho je FSB zodpovědná.

Barbora SLAVÍKOVÁ, redaktorka

Navalného hned po návratu do Moskvy zadržela policie a skončil ve vazbě. Jeho uvěznění se nelíbí Evropské unii.

Andrej BABIŠ, premiér ČR

Předpokládám, že to budeme řešit na Evropské radě.

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd**

Je logické, že Putin jen tak zničehonic ho pustit nebude chtít, takhle Navalnjy tím dává najevo, že má stále v zásobě ještě další patrony, které může použít v případě, že by se mu mělo něco stát.

Tomáš PETŘÍČEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Lidé v Rusku dávali v nedávné době najevo nelibost vůči sociálním reformám nebo důchodové reformě, ale svůj názor nevyjadřují tak veřejně. Navalnjy ano, a proto ho ruský režim potlačuje, aby umlčel jakýkoliv viditelný projev kritiky.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Navalnjy mezitím vyzval Rusy, aby vyšli do ulic. V sobotu jeho tým plánuje protestní shromáždění. Karolína Pavlínová, televize Nova.

Inaugurace amerického prezidenta

TV, Datum: 20.01.2021, Zdroj: ČT 1, Zpráva: 12, Sledovanost pořadu: 895 356

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka ČT

Personální a politická výměna v Bílém domě. Republikána Donalda Trumpa vystřídal po čtyřech letech demokrat Joe Biden. Gratulovali mu už i prezident Zeman a premiér Babiš. Vracíme se k hlavnímu tématu Událostí.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka ČT

Je to střídání, jaké Washington nepamatuje. Odcházející prezident totiž podle zvyku nepřivítal svého nástupce v sídle hlavy státu ani nedoprovodil ke Kapitolu, kde Joe Biden složil prezidentský slib. Donald Trump opustil hlavní město hned ráno. Spojit rozdělenou společnost i v době, která přeje spíš izolaci. Úkol, kterému Joe Biden přizpůsobil i slavnostní uvedení do úřadu. Odmítl velká shromáždění a vojenskou přehlídku, vše podřídil koronavirové pandemii, která navíc v posledních týdnech dosáhla ve Spojených státech vrcholu.

Andreas PAPADOPULOS, redaktor ČT

Inaugurace odsud naživo sledovaly generace Američanů, tentokrát prostor před Kapitolem zabrali němí svědci. 200 000 vlajek jako připomínka všech, kteří kvůli pandemii nemohli přijít. Joe Biden pompézní oslavy odmítl už v kampani, trval na jediné tradici, aby slavnostní přísahu mohl podobně jako před 40 lety Ronald Reagan složit venku před západní stranou budovy Kongresu.

Joe BIDEN, prezident USA

Měli bychom začít psát příběh Ameriky, příběh o naději, ne o strachu. O jednotě, a ne o rozdělení. O světle, a ne o temnotě.

Andreas PAPANOPULOS, redaktor ČT

Poprvé za posledních 152 let se nový prezident 20. ledna nepotkal s tím odcházejícím. Trumpovu administrativu zastoupil jeho viceprezident Mike Pence. Naopak stejně jako ostatní hlavy státu před ním si Joe Biden vybral bibli, na kterou slib složil. Zvolil výtisk, který jeho rodina vlastní od roku 1893. Pro srovnání Obama si vybral stejnou bibli jako i Abraham Lincoln, který zrušil otrokářství. Všechny další zvyklosti, které nejsou podle ústavy zásadní ale padly. Namísto stanic jen pár stovek pečlivě vybraných hostů. V rouškách a s rozestupy. Po přísaze nenásledovalo setkání s příznivci. Omezila se i vojenská přehlídka a slavnostní průvod k Bílému domu, tentokrát Pensylvánská ulice zůstala neprodyšně uzavřená. Kvůli obavám z násilností širší centrum hlavního města odstříhly jednotky Národní gardy. V ulicích hlídvalo na 25 000. Některé tradice naopak letošek znovu přivedl k životu, třeba výrazné angažmá předních umělců. Ti povětšinou k nelibosti Donalda Trumpa jeho veřejná vystoupení bojkotovali. Ústřední roli měla bojovnice za lepší postavení migrantů z Jižní Ameriky Jennifer Lopezová. Hymnu zazpívala Lady Gaga. Večerním programem, který se kvůli pandemii odehraje jen na televizních obrazovkách, provede herec Tom Hanks. Andreas Papadopoulos, Česká televize.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka ČT

Majitele dnes změnil i takzvaný nukleární kuffík. To je přenosné zařízení, které kontroluje americký jaderný arzenál. Vzhledem k tomu, že prezident Trump se inaugurace svého nástupce neúčastnil, musely být kuffíky 2, ve chvíli, kdy Joe Biden složil přísahu, se jeho zařízení aktivovalo. Trumpovy kódy se ve stejnou chvíli naopak vypnuly. V obou kupujících musí být totožná výbava v elegantním koženém pouzdře. Návod k bezpečnostnímu zařízení pro komunikaci s Pentagonem, takzvaná černá kniha, seznam přednastavených možností jaderného úderu a taky seznam tajných zařízení, která může prezident využít jako úkryt. Zavazadlo obsahuje i takzvanou sušenku, tedy v plastu uloženou kartu s aktivacíními kódy pro odpálení jaderných zbraní. Po odchodu z Bílého domu většina exprezidentů buduje svůj odkaz. Oficiální knihovny nebo kanceláře. I Donald Trump může jako bývalá hlava státu využívat řady výhod. Federální peníze půjdou na jeho penzi, cestovní náklady nebo ostrahu.

Jan ŠILHAN, redaktor ČT

Jen málo lidí by měl nejmocnější politik světa vždy poslechnout. Mezi ně patří ochranka. Z té prezidentské se po konci úřadu stane exprezidentská.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Fakulta sociálních věd UK

Prezident i jeho manželka mají nárok na doživotní ochranku a to se týká i jeho dětí do věku 16 let.

Jan ŠILHAN, redaktor ČT

Nároky upravuje speciální zákon. Doživotně zůstane exprezidentům řada z nich, třeba penze, ročně dělá v přepočtu přes 4,5 milionu korun. První dámy dostávají 10× míň, ale jen pokud ovdoví.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Fakulta sociálních věd UK

Většinou se ti prezidenti po odchodu z funkce nemají problém uživit sami a ať už jde o publikační činnost, nebo podnikání.

Jan ŠILHAN, redaktor ČT

Bývalý nájemník Bílého domu si může zařídit vlastní kancelář, knihovnu i tým. Čerpat cestovní výlohy, vše z veřejného rozpočtu. Má přístup i k tajným informacím. To chce ale v případě Trumpa část politiků omezit.

Adam SCHIFF, předseda výboru pro zpravodajské služby

Myslím, že řada partnerů z tajných služeb po celém světě od nás začala informace držet dál, protože prezidentovi nedůvěřovali.

Jan ŠILHAN, redaktor ČT

Prezidenta může o následné výhody připravit jediný moment. Ústavní žaloba, tu Kongres spustil kvůli podněcování ke vzpouře.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Fakulta sociálních věd UK

Předpokládám, že pokud by Senát hlasoval pro jeho vinu, tak by o ty benefity přišel. To znamená jak o ochranku, tak o tu /nesrozumitelné/ doživotní.

Jan ŠILHAN, redaktor ČT

Podle některých výkladů už ale Trump po dnešním odchodu benefity neztratí, nebo aspoň ne tak lehce. Senát má v těchto chvílích impeachment na programu. Po konci řízení by bývalá hlava státu mohla přijít nejen o ochranku, ale třeba i možnost znovu kandidovat. Jan Šilhan, Česká televize.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka ČT

Po boku nového amerického prezidenta vstupuje do Bílého domu i Jill Bidenová. Ta působila jako středoškolská učitelka po získání doktorátu pak začala přednášet na univerzitě v Severní Virginii. Právě vzdělávání a zdravému životnímu stylu se chce Bidenová věnovat i v roli první dámy.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka ČT

Vůbec první manželka amerického prezidenta, která bude dál pracovat na plný úvazek. Své víc než třicetileté kariéry učitelky se vzdát nechce a na mladou generaci nezapomněla ani v den, kdy se poprvé ujala funkce první dámy.

Jill BIDENOVÁ, první dáma USA

Inaugurace je jednou z nejdůležitějších amerických tradic. Tento rok budeme vůbec poprvé streamovat speciální živý přenos

připravený pro studenty a rodiny napříč zemí.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka ČT

Její vlastnosti milující pedagožky vyzdvihoval Joe Biden už během kampaně. Devětašedesátiletá Jill stála celou dobu oddaně vedle svého manžela a na chvíli i přestala vyučovat. Média zaujala, když se jako první postavila demonstrantům, kteří vtrhli na pódium během Bidenova volebního projevu. Na sociálních sítích pak dlouhodobě propaguje dodržování karanténních opatření.

Jill BIDENOVÁ, první dáma USA

Právě jsme dostali oba vakcíny. Bylo to jednoduché, bezpečné a rychlé.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka ČT

Je tak opakem odcházející Melanie Trumpové, která se během mandátu svého manžela držela převážně v ústraní. Sama o sobě řekla, že hlavní je její role matky, nikoliv první dámy.

Melania TRUMPOVÁ, bývalá první dáma USA

Moji spoluobčané, bylo mi největší ctí v životě sloužit jako první dáma Spojených států. Byla jsem inspirována skvělými Američany z celé země.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka ČT

Její předchůdkyně Michelle Obamová, kterou pojí s Jill Bidenovou přátelství, se silně podepsala na dnešní podobě Bílého domu. Založila rozsáhlou zahradu, kde pěstovala zeleninu a proslavila se jako velká propagátorka zdravé stravy. Laura Bushová se podobně jako manželka Bidena angažovala hlavně v otázce vzdělávání mladé generace. O Hillary Clintonové pak během svého mandátu Bill Clinton mluvil jako o druhé hlavě státu v Bílém domě. Sama neúspěšně kandidovala proti Donaldu Trumpovi. S Joem Bidenem do Bílého domu nevstupuje pouze nová první dáma. Po čtyřech letech se do sídla prezidenta vrací i domácí mazlíčci. Trump byl totiž prvním prezidentem v moderní historii, který žádného neměl. Teď se v Bílém domě zabydlí dva němečtí ovčáci. Barbora Maxová, Česká televize.

Nejraději se ptám PROČ?

TISK, Datum: 20.01.2021, Zdroj: Žena a život, Strana: 50, Autor: ADÉLA SKŘIVÁNKOVÁ, Vytlačeno: 46 846, Prodáno: 26 686, Čtenost: 229 152, Rubrika: Rozhovor

ROZHOVOR S DANIELEM STACHEM JSME DOMLOUVALI TŘI MĚSÍCE. A KRÁTIT HO TAK, ABY SE NÁM NA TYTO STRÁNKY VEŠLO TO NEJZAJÍMAVĚJŠÍ, BYLO TĚMĚŘ K PLÁČI. MODERÁTOR ČESKÉ TELEVIZE JE MISTR SLOVA A JEHO DOKONALÝ PŘEHLED, NEJEN MOMENTÁLNĚ O COVIDU-19, JE DECHBEROUCÍ. DOKAZUJE, ŽE POKUD SE MÁ NĚKDO BAVIT S NEJVÝZNAMNĚJŠÍMI LIDMI TĚTO PLANETY, JE TO PŘÁVĚ ON VE SVÉM POŘADU HYDE PARK CIVILIZACE.

* Už od jara minulého roku jste jedním z hlavních moderátorů a komentátorů covidového vysílání. Opatření se střídavě rozvolňují a zpřísňují. Můžete si konečně trochu odpočinout?

Vůbec ne. Událostí bude ještě hodně. Jednak nově probíhá očkování, jednak opět došlo ke zvýšení počtu případů. K tomu se objevují nové studie, zkoumá se, jak dlouho nám vydrží imunita a mnoho dalších věcí, takže je stále co řešit.

* Jak je toto období pro vás náročné?

Je úplně jiné než kdykoli dřív. Za březen, duben a květen jsem měl tři volné dny. Můj život se tehdy odehrával mezi dveřmi od bytu a dveřmi od kanceláře. Teď je to lepší. Už si můžu jít třeba zaběhat. Na jaře jsem neběhal, protože jsem byl hodně unavený a bál se, abych tělo nepřetížil. Zatím nemůžu říct, že bych pracoval „jen“ pět dní v týdnu, to mi stále nevychází. Ale je to potřeba, nestěžuji si. Je to moje práce a pořád jsem na tom daleko lépe než lékaři a sestry v nemocnicích a řada dalších povolání.

* Bojíte se třetí vlny?

Nějaké zvýšení ještě rozhodně přijde. Podle zkušeností s chřipkou nastane právě teď. Víme, že leden, únor a březen jsou měsíce, kdy se respiračním virům daří nejlépe. Jsme oslabeni dlouhou zimou a nemáme tak silnou imunitu.

* Co to pro vás znamená, pokud přijde další vlna? Bude další vysílání pořadu Země v nouzi?

Klidně může. Zemi v nouzi a další speciály zařazujeme podle toho, co se děje; šestý díl jsme vysílali například proto, že informací začalo být spousta, ale lidé nevěděli, na co se mohou spolehnout. Vysvětlovali jsme, co **věda** už ví a co zatím ne, vyvraceli nejčastější mýty a dezinformace. Je fér si přiznat, že spousta věcí stále nevíme. Nevědět je normální. A nemůžeme očekávat, že všechno budeme znát hned. Nehledě na to, že ještě nikdy v historii jsme se o žádném viru nebo bakterii toho nedozvěděli tolik a tak rychle jako o SARS-Cov-2. Je to naprosto bezprecedentní, jak moc jsme toho dokázali za pár měsíců zjistit. Pokud bude potřeba udělat další speciální vysílání, určitě ho spustíme.

* Pro mnoho lidí jste byl (a stále zůstáváte) v pandemii jediným důvěryhodným zdrojem informací. Co děláte spolu se svými kolegy jinak?

To asi nedokážu posoudit a nerad bych se s někým srovnával. Máme dost přísně nastavená pravidla, jaké informace bereme a odkud, které pustíme do vysílání, s jakými zdroji pracujeme, jak musí studie vypadat a jakými musí projít recenzemi. Tímto sítím tak třeba neprojdou některé informace, které jiná média zveřejní a my ne, protože jsme například nebyli spokojeni s metodikou nebo počtem účastníků studie. Za důvěru divákům samozřejmě děkuji, je to velmi milé a zároveň zavazující, abychom nadále dávali jen ověřené, faktické a užitečné informace a hlavně srozumitelně. Dokážete odhadnout, jak se bude situace vyvíjet do budoucna? To si netroufám, nejsem expert. Až se objeví další informace, budu je samozřejmě prověřovat a poukazovat na jejich silné a slabé stránky. Určitě se musíme připravit na to, že může přijít další pandemie, byť třeba v menším

rozsahu. Pravděpodobnost je velmi vysoká. Ale to, že se tady objeví nový virus, který útočí na člověka, není nic nepřírozeného. Nejsem pán přírody, jsme jen její součástí. Je zde nějaký organismus, který se chová určitým způsobem vůči jiným organismům - v tomto případě virus vůči lidem. Musíme se smířit s tím, že nemůžeme řídit svět. Takové nastavení myslí je do budoucna strašně důležité.

* Co jste se během tohoto období naučil?

Myslím, že jsem se naučil lépe odhadovat lidi. Tato mimořádná situace zcela ukázala, kdo je kdo. A kdo co umí. Jaké mají doopravdy schopnosti. Dám příklad z našeho týmu. Kole gyně Anna-Marie Šúchová mi vždycky připadala velmi šikovná, ale teď doslova vyletěla nahoru. Říká se, že v nouzi poznáš přítele. A tato krize ukázala charakter lidí. Jací jsou, co jsou ochotni udělat pro druhého, za jakých okolností a co jsou ochotni obětovat ze sebe, ze svých peněz, ze svého času i ze své energie. Nepodceňoval bych jakoukoli pomoc, kterou každý z nás dělá. Dále jsem se určitě naučil větší trpělivosti. Doufám, že i větší pokofe, té není nikdy dost. A radovat se ze života.

* Vážně? Zrovna v době, kdy nálada ve společnosti není nejlepší?

Ano, já jsem totiž defaultní optimista. Ráno vstanu a mám dobrou náladu. Nejsem pesimisticky nastavený. Když venku prší, řeknu si „hm, prší“. Ale den mi to nezkaží. Samozřejmě nemám radost, že je tady pandemie. Koronavirus nám víc vzal než dal. A hlavně ještě vezme. To nejtěžší nás teprve čeká. Psychické problémy a dlouhodobé důsledky toho, co momentálně zažíváme.

* Jakým způsobem si tedy udržujete onu radost ze života?

Díky svojí smečce, říkáme si pražská smečka Stachovic. Mám báječnou rodinu, včetně kocoura Pana Rozárky. Chodím i běhat, na dálku si volám s kamarády, českými i zahraničními. Velkou radost mi dělají i moji kolegové, se kterými tvoříme skvělou partu.

* Loni jste vydal druhý díl knihy Hyde Park Civilizace. O čem je?

Jde o výběr patnácti rozhovorů z Hyde Parku Civilizace. Snažili jsme se ukázat pestrost světa a představit lidi, kteří opravdu změnili svět - mluví tak zde třeba člověk, který zachránil miliony životů. Nejbližší spolupracovník Antonína Holého, který se podílel na vývoji antivirotik. Jsou tam lidé, kteří prokázali obrovskou odvahu. Například Dita Krausová, která přežila šest vyhlazovacích a koncentračních táborů. Byl to pro mě nejsilnější rozhovor minimálně loňského roku. Přišla úžasná dáma, která měla jen jedinou prosbu - zda by v ruce mohla držet kapesník. Během rozhovoru si ho žmolala. Viděl jsem, jak jsou pro ni vzpomínky bolestné, ale jak moc je chce říct. Jak chce, aby si lidé uvědomili, jaká hrůza tehdy byla, a aby se už neopakovala. Našla v sobě ohromnou vnitřní sílu. Najdete tu dále rozhovor třeba se Zdeňkem Svěrákem, který mluví o Járu Cimrmanovi, největším vědci minulosti, současnosti i budoucnosti. Je tam horolezec Jamie Andrew, který přišel o všechny čtyři končetiny a tvrdí, že „jestli máte nějaký problém, tak je z pětadevadesáti procent jen ve vaší hlavě“. A také říká: „Víte, co je skutečná výzva? Zkuste měnit plenky dvojčatům jenom zubama.“ Nechybí cestovatel Miroslav Zikmund, neuvěřitelně vitální pán, kterému bude sto dva let. Jakmile jsme s ním tehdy natočili rozhovor, na chvíli se ztratil do vedlejší místnosti, vrátil se zpátky s pálenkou a říkal: „Tak si na to musíme připít!“ A mnoho dalších rozhovorů. Mám obrovskou radost, že jsme zařadili i profesora Josefa Kouteckého, zakladatele dětské onkologie u nás, ztělesnění moudrosti a lidskosti. Vždycky říkám, že kdybych měl doporučit jeden jediný rozhovor z Hyde Parku Civilizace, byl by to právě tento. Chtěli bychom, aby knížka ty, kdo si ji přečtou, posunula dopředu a změnila jejich pohled na svět.

* Na jaký moment z vysílání nezapomenete?

To je těžké, rozhovorů jsme už udělali stovky. Ale jsou okamžiky, které mám stále před očima. Například když mi Tatiana Rusesabagina popisovala, jak se při rwandské genocidě schovala s dětmi ve sprše v hotelu, kde násilníci vyráželi dveře a vraždili a mučili lidi. Ptal jsem se jí, jak se jí podařilo utišíť děti, jak to, že nevydaly ani hlásku. Odpověděla: „Pro mě to byla smrt. Já čekala na smrt.“ V tu chvíli mi doopravdy přejel mráz po zádech. Seděl jsem tam a říkal si, jak na tohle jen můžu zareagovat?

* Děláte rozhovory s nejdůležitějšími lidmi planety, často nositeli Nobelovy ceny. Míváte před nimi trému? Byl jsem za celou dobu nervózní jen dvakrát. A to při prvním vysílání a potom v díle o češtině, protože jsem gramatický ignorant. Jsem schopný napsat v Izraeli po I tvrdé y. A vůbec mi to nepřijde divné. První dvojku jsem měl už ve třetí třídě. Z češtiny. Gramatika nikdy nebyla můj přítel. Ani pro mě není při mluveném slově tolik důležitá, víc se soustředím na obsah. Trému ani strach tedy při vysílání necítím, ale vždycky tam musí být respekt. Ten nikdy nesmí chybět.

* Jak je možné, že vás úcta k hostům neparalyzuje?

Protože mě to strašně baví. Potkáte se s člověkem, který je mnohonásobně chytřejší než vy, a můžete se podívat na svět jeho očima. Způsobem, jakým zjistil něco převratného. A že se to od něj můžeme naučit, je skvělé. Nevědět nevádí. Tedy, ve většině případů. Ale vadí, když se člověk nechce učit.

* Prý máte před vysíláním takový svůj rituál. Můžete ho popsat? Jak vám pomáhá?

Protočím oční panenky tak, že mi je vidět bělmo. Vypadá to, že kolabuju. Dělam to během úvodní znělky vysílání nebo i v průběhu, když se potřebuji zkoncentrovat. Přesunu se na jedno svoje místo a díky tomu dokážu odfiltrvat vše ostatní a rychle se „zasoustředit“.

* Témata, o kterých se s hosty bavíte, bývají velmi složitá. Jak se ujistíte, že jim porozumějí i diváci?

Najít hranici popularizace tak, aby to bylo fakticky a vědecky správně a diváci zároveň vše pochopili, je nejtěžší. Nechceme popsat úplně všechno, vždycky říkáme, že chceme nabídnout potravu k přemýšlení. Pro mě je velmi cenná zpětná vazba, když mi divák řekne či napíše, kde se v rozhovoru ztratil. Stalo se to i mojí známé, kterou jsem poprosil, aby se na daný díl podívala ještě jednou a řekla mi, kde přesně jí to přestalo být srozumitelné. Napsala mi, že napodruhé už chápe. Rozdíl byl v tom, že poprvé se dívala s přesvědčením, že tématu nebude rozumět. Často si v sobě vytvoříme zbytečně blok a předsudek, že něco

nepochopíme. Pokud se člověk snaží, ale vysílání nepochopí, pak je moje chyba, že jsem to dostatečně nevysvětlil, ne jeho.

* Jakým způsobem probíhá vaše příprava?

Obrovskou výhodou je, že máme v týmu editorku a dramaturgyni Pavlínou Sedlářovou, která dělá rešerše. Já se mezitím dívám na předchozí rozhovory, abych viděl, jak daný člověk mluví a reaguje, kde má svoje hranice, jaká slova používá, pokud je cizinec. A zároveň pořád čtu. Permanentně s sebou nosím tablet a čtu si třeba v metru cestou do práce. Jsou to stovky načtených stránek. To, co divák vidí v televizi, je jen špička ledovce, hlavní práce probíhá předtím. Musím se ubezpečit, že tématu rozumím natolik, abych ho dokázal vysvětlit, kdyby to host případně nezvládl. Například musím umět říct v jedné větě, za co můj host dostal Nobelovu cenu. A někdy mi trvá i dvě hodiny, než to dokážu do jedné věty zformulovat.

* Dá se říct, co tyto mimořádné lidi, se kterými se ve studiu bavíte, spojuje?

Jsou v pohodě. Ti nejlepší jsou neuvěřitelní pohodáři. To je možná hlavní rozdíl mezi těmi, kdo si o sobě jen myslí, že jsou „top“. Ti na úplně špičce si ale na nic nehrají, jsou velmi lidští, člověk by řekl normální - například Paul Nurse, nositel Nobelovy ceny za fyziologii nebo lékařství, kterému Velká Británie postavila vědecké centrum za půl miliardy liber, trval na tom, abych mu neřikal pane profesore nebo sire, ale Paule. Nebo dalajláma, který se nejdřív pozdravil s celým štábem a pak až přišel ke mně.

* Co stojí za úspěchem těch nejlepších?

Obrovská píle a spousta práce. A samozřejmě mají i trochu štěstí, to tam musí být. Rozhodně jsou chytří, dokážou vycítit příležitost, jsou velmi zvědaví a ochotní mnohé obětovat. Ale především bych řekl, že je za tím způsob myšlení: „Tohle mě zajímá, tohle chci vyřešit, je to zvláštní, proto jdu po tom. Pojďme to najít.“ Mají obrovské vnitřní zapálení.

* Jak jste se změnil vy? Přemýšlíte díky hostům Hyde Parku Civilizace jinak?

Doufám, že vidím svět trochu komplexněji, z trochu širšího úhlu. A vím, že můj pohled není ten jediný. Že se člověk nesmí bát podívat na svět trochu jinak a vidět tím pádem i jiné důsledky. Snad jsem se naučil lépe pracovat s informacemi, vnímat je v kontextu a nebát se říct, že něco nevím. Stále víc vím, že nic nevím! A potom mě hrozně zajímá lidská mysl. Fascinuje mě, jak funguje náš mozek, není složitější struktury ve známém vesmíru, o které stále skoro nic nevíme. Natož pak o naší psychice. Proto si myslím, že by se neměla oddělovat „tvrdá“ věda od té „měkké“. A tak by to mělo být i v životě. Jsem vystudovaný ekonom, čísla miluji, ale snažím se na život dívat i s jeho jemnějšími konturami.

* Byl jste zvědavé dítě?

Prý ano. Vždycky mě zajímalo, jak věci fungují. Proč? To je moje oblíbená otázka. Jsem jako tříleté dítě. Kolegové se mi kvůli tomu smějí. To jsem měl ale i na vodě, když jsem jezdil slalom. Trenéra jsem se vždycky ptal, proč to mám jet takhle? Nefungují na mě příkazy, potřebuji věc pochopit a vědět, proč se ji mám učit. Proto nejsem typický studijní typ. Chci si na věci přijít sám, zjistit, jak fungují.

* Kdybyste si mohl vybrat jeden vědní obor, kterému byste se věnoval, jaký by to byl?

Nemyslím si, že jsem úplně dobrý prototyp vědce. Nemám ani jeden obor, který by mě bavil výrazně víc. Nemůžu říct, že raději dělám rozhovor o chemii, o fyzice, nebo o matematice. Možná je to tím, jak málo toho vím. Stále je pro mě něco nové. Třeba když jsem se dozvěděl, že člověk váží tak kilo a tři čtvrtě. A všechno ostatní je energie. Každý z nás má maximálně tři kila. Popisuje to nositel Nobelovy ceny Jerome Isaac Friedman. Myslím, že zvlášť po Vánocích je to pozitivní informace.

* Mluvíte výborně anglicky, domluvíte se i francouzsky. Máte ambice i mimo Česko?

Můj problém je, že vždycky budu mít zahraniční angličtinu, i kdybych ji hodně zlepšil, což bych potřeboval. A nikdy jsem ani nebyl dlouhodobě v zahraničí, nejdéle myslím osmnáct dní v kuse, když jsme trekovali divočinou ve Skandinávii. Anglicky jsem se naučil hlavně u vody, když jsem se staral o závodníky ze světa a večer s nimi chodil do hospody.

* Kam ještě chcete pořad Hyde Park Civilizace posunout, když už jste volal například i do vesmíru astronautu Andrewovi Feustelovi?

Máme spoustu plánů, co by se dalo dělat. Kam lze jet, odkud se dá vysílat, s kým udělat rozhovor. V České televizi máme absolutní svobodu a nikdo nám nemluví do toho, koho si pozvat a jak vysílat. S dramaturgyní Gabrielou Cihlářovou máme takovou tabulku, kam si píšeme seznam lidí, které bychom rádi pozvali, a je v ní i „kolonka snů“. Jsou tam jména jako Elon Musk nebo třeba David Attenborough. Toho se nám dokonce podařilo zkontaktovat, ale bohužel vzhledem ke svému věku velmi vstřícně odmítl.

* V rozhovoru s Lucií Výbornou pro Radiožurnál jste říkal, že vám vadí popularita. Proč?

Nejsem na to typ. Je to určitá daň za to, že se mohu bavit s nejchytřejšími lidmi na světě. Ale kdybych se mohl věnovat své práci a nebýt přitom známý, byl bych spokojenější. Nemine den, kdy by mě někdo nezastavil, což je v pořádku, lidé bývají velmi milí. Ale občas bych si přál, aby mě nepoznávali, jako třeba když mi v horách paní uvolňovala úzkou cestu v průsmyku a řekla: „Jen pojdte, pane Stachu.“ V takových chvílích bych ocenil větší anonymitu.

* Jak váš vytížený program zvládá vaše manželka nebo již zmíněný kocourek Pan Rozárka?

S Panem Rozárkou to vždycky musím „uhladit“ a aplikovat „mazlando grando“. A moje žena je skvělá! Seznámili jsme se už na střední škole, když jsem organizoval budějovický majáles a ona zastupovala svoji školu. Je mnohem chytřejší a šikovnější než já a má se mnou za celé ty roky neuvěřitelnou trpělivost. Bez ní bych nejspíš nemohl dělat to, co dělám. V krizi se právě ukázalo, ačkoli to pro mě nebyla žádná novinka, jak je hrozně důležité, když se v soukromí máte o koho opřít. Hlavně proto, že člověk

nemá život postavený na jednom pilíři, nestojí na jedné noze. A pokud přijde o práci, má ještě další pilíře - rodinu, kamarády, sport a další věci, které ho podrží.

* Vy máte ke sportu blízko. Každoročně moderujete běžecké závody RunCzech a jste bývalý reprezentant ve vodním slalomu. Jak často se dostanete na vodu?

Letos docela hodně, než jsem si při běhu podvrtnul kotník. V létě se snažím být na vodě, co to jen jde, hodně si tak odpočinu. I když v jaře to moc nešlo, musel jsem být stále na telefonu. Několikrát jsem přímo z vody při pádlování z Troji na Štvanici připravoval přes handsfree s kolegy z České televize speciály ke covidu. Jinak se snažím na vodě úplně vypnout a jen se soustředit na hladinu. Zvlášť divoká voda učí velké pokoře. Jakmile má někdo nos nahoru, rychle ho vytrestá.

* Předpokládám, že umíte eskymáka, tedy obrat na kajaku.

Samozřejmě! Ten se dá udělat i jedním prstem. Paradoxně je velmi jednoduchý, jde jen o to, udělat tři správné kroky za sebou. Na vodě jsem se toho ale naučil mnohem víc. Kromě pokory například spolehnout se jen sám na sebe, rychle se rozhodovat, nepodcenit přípravu. Díky tomuto sportu jsem poznal skvělé lidi z naprosto rozdílných skupin, nevytváří se tam žádná bublina. Jsem přesvědčený, že nebýt vody, tuhle práci nedělám.

* Působíte hodně disciplinovaně. Máte nějakou slabost či zlovyk?

Určitě spoustu! Třeba si pořád křupu klouby na prstech. Ale počkejte, zjistíme další... (Pozn. red.: Daniel Stach volá svým kolegyním Pavlíně Sedlářové a Kateřině Fífkové. Po chvíli se smíchem telefon pokládá.)

* Tak co jste se dozvěděl?

Že bych si měl uklidit nepořádek na stole. Kolegyně nechápu, že se v jednotlivých kupičkách dokonale vyznám. A taky, že jím ke všemu třicetiprocentní eidam. To je pravda, jsem schopný jíst sýr ke smaženému sýru. A že bych si neměl stříhat nehty nožem na koberce a neustále mluvit o svém kocourovi.

* Když se podíváme, co nás jako lidstvo v budoucnu čeká, Elon Musk nedávno oznámil, že do šesti let poletí první lidé na Mars. Věříte mu?

Já bych aplikoval takzvanou Muskovu konstantu, tedy že násobíte různými čísly podle toho, kdy se Elon trefí. Teď bez nadsázky - myslím, že je to velmi ambiciózní. Přál bych si, aby to klaplo. Ale myslím si, že to bude trvat mnohem déle.

* Letěl byste?

Musel bych se zeptat Pana Rozárky, jestli by mě na rok pustil! V žádném případě bych neletěl jednosměrně, ne jsem zastánce jednosměrných jízdenek. Ale kdybych - čistě hypoteticky - dostal možnost letět tam a zpátky, přenechal bych ji někomu, kdo bude platnější a schopnější než já. Poslat tam mě, by bylo plýtvání. *

DANIEL STACH (32)

Novinář a moderátor. Pochází z Českých Budějovic. Vystudoval Fakultu mezinárodních vztahů VŠE v Praze a Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy. Působil v Českém rozhlasu na Radiu Wave, od roku 2010 pracuje v České televizi. Začínal v pořadu Hyde Park, moderoval ranní Studio 6 na ČT24, od roku 2012 je moderátorem pořadu Hyde Park Civilizace a od roku 2016 pořadu Věda 24. Loni vydal knihu Hyde Park Civilizace 2. Získal řadu ocenění, je například nejmladším laureátem, kterému Akademie věd České republiky udělila medaili Vojtěcha Náprstka za zásluhy v popularizaci vědy. Věnuje se moderování a komentování různých společenských a sportovních akcí, od roku 2010 moderuje například běžecké závody RunCzech. Je ženatý. „Pravděpodobnost, že se objeví nějaký nový virus, který zaútočí na člověka, je vysoká. Není to nic nepřírodního. Nejsme pány přírody, jsme jen její součástí. A takhle příroda funguje.“ „Musím tématu sám dobře porozumět. Pokud se divák snaží, ale vysílání nepochopí, je to moje chyba, že jsem vše dostatečně nevysvětlil.“

Foto autor: FOTO: JAN ZÁTORSKÝ / MAFRA / PROFIMEDIA. CZ (2), ZUZANA ŠMAJLEROVÁ (1), SOUKROMÝ ARCHIV DANIELA STACHA (2)

Foto popis: ZE ŽIVOTA DANIELA STACHA MODERÁTOR SE DOKÁŽE DOSTAT K JÁDRU VĚCÍ JAKO MÁLOKDO. AŽ SE JEDNÁ O SLOŽITÉ VĚDECKÉ TEORIE, NEBO MYŠLENÍ JEHO HOSTŮ. CO JE ALE BLÍZKÉ JEMU OSOBNĚ?

Foto popis: Vodní slalom Do kajaku poprvé usedl v jedenácti letech. Je bývalým juniorským reprezentantem ČR ve vodním slalomu.

Foto popis: Motto „Moje životní heslo je: „Když už, tak už“ Hrozně nerad dělám věci napůl. Ať už v práci, nebo v osobním životě.“

Foto popis: Běh Pravidelně běhá a každoročně moderuje i závody RunCzech. Jeho energický projev je jejich neodmyslitelnou součástí.

Tvořit hry je umění. Na FAMU vzniká obor herního designu, studenti se budou učit i sociální odpovědnosti [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 21.01.2021, Zdroj: modernizirani.iHNed.cz, Autor: Adam Mašek, RU / den: 8 809

Počítačové hry jako Mafia, Euro Truck Simulator 2 nebo Arma proslavily česká herní studia po celém světě. Tuzemští vývojáři dokážou svými tituly dlouhodobě oslovovat miliony fanoušků navzdory faktu, že řada z nich jsou nadšenci, kteří se řemeslu učí v podstatě za pochodu. "Od firem dlouhodobě slyšíme, že nutně potřebují kvalifikované pracovníky už od začátku, co k nim nastoupí. Stěžují si, že nové lidi musí nejprve práci učit, a trvá tak delší dobu, než se jim začnou vyplácet. To má náš obor herního designu změnit," říká Jaroslav Švelch, koordinátor přípravného týmu studijního programu, který nově vzniká na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze. Cílem podle Švelcha není jen produkovat profesionály na herní design, ale také učit absolventy společenské odpovědnosti, kterou s sebou vývoj počítačových her přináší.

HN: Co konkrétně se bude v hodinách nového oboru vyučovat?

Jde o navazující dvouletý magisterský program. Po dostudování získají absolventi schopnosti pracovníka v herním průmyslu zaměřeného na design. Takový člověk vymyslí, jak bude samotná počítačová hra vypadat. Navrhuje její náplň a cíl, herní mechaniky a také příběh. Je zodpovědný za to, jak budou vypadat jednotlivé úkoly, co se v nich bude dít, a na starosti má i dialogy - musí vymyslet nebo se alespoň podílet na scénáři. V menších herních studiích je designér tím člověkem, který by ve filmové branži odpovídal režisérovi. Je garantem zážitku, jaký si člověk z hraní videohry odnese.

HN: Podle vašeho popisu je to tedy v zásadě umělecký obor. Počítačové hry jsou ale z velké části věci programování. Dostanou u vás studenti také technické vzdělání?

Budeme vyučovat základy programování tak, aby si námi vychovaný herní designér uměl nějaké základy v menších týmech vytvořit sám, a zároveň, pokud pracuje ve větších týmech, aby mohl komunikovat s programátory a rozuměl tomu, co dělají. Obě profese jsou ale víceméně oddělené, protože designér není primárně technické zaměstnání. Vymyslí sice herní mechaniky a interakce, ale samotná realizace těchto prvků je na programátorech. V herním průmyslu pracuje spousta programátorů, kteří jsou zároveň designéry, ale to je možné jen v opravdu malých, skoro až garážových studiích. V těch opravdu největších, jež tvoří náročné a komplexní hry, fungují lidé na těchto pozicích odděleně.

Narodil se v Sušici. Získal doktorát v oblasti mediálních studií na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, kde momentálně působí jako odborný asistent. Je autorem nedávno vydané monografie Jak obehrát železnou oponu věnující se historii počítačových her v Československu v 80. letech. Je autorem řady odborných prací věnujících se teorii a historii počítačových her a humoru v nich obsažených. V současné době zkoumá historii a teorii příšer v počítačových hrách. Je také koordinátorem týmu nově vzniklého oboru herního designu na pražské FAMU.

HN: Kde se zrodil nápad založit nový studijní obor?

Já jsem sice nebyl úplně u prvopočátku příprav, ty začaly před čtyřmi lety, nicméně všechno vycházelo z diskuse přímo na akademické půdě. Přípravoval se zde velký projekt v rámci státního operačního programu VVV - vývoj, **výzkum**, vzdělávání. Z FAMU chtěli požádat stát o grant na inovaci vzdělávací činnosti a vedle toho, že se inovovaly existující studijní programy, došlo i k tomu, že byl navržen nový obor - herní design. Na počátku tohoto projektu stála Helena Bendová, která na škole působí dlouhodobě a nyní je proděkanou pro **vědu** a **výzkum**. Ona tehdy byla hlavní iniciátorkou a propagátorkou oboru, jelikož je sama fanynkou počítačových her.

HN: Proč se jako nový obor prosadil právě herní design?

Od herních studií dlouhodobě slyšíme, že nutně potřebují kvalifikované pracovníky už od začátku, co k nim do firmy nastoupí. Často u nich pracují nadšenci, nikoli profesionálové. Stěžují si, že je musí nejprve zaučovat, a trvá tak delší dobu, než se jim začnou vyplácet. Jelikož doteď neexistoval nějaký standardizovaný "balíček" schopností, které by člověk na určitých pozicích, jako je právě herní designér, měl znát, rozhodli jsme se založit nový obor. Věříme, že firmám pomůžeme tento problém vyřešit. Je logické, že se potřeba vytvoření uceleného studijního programu objevila právě nyní, protože herní průmysl u nás v posledních několika letech zažívá opravdový vzestup.

* Ze studie publikované Asociací českých herních vývojářů z roku 2020 vyplývá, že v republice momentálně působí 110 společností zabývajících se vývojem počítačových her. Drtivá většina z nich jsou české, kdežto pobočky zahraničních herních studií tvoří v Česku jen devět procent trhu.

* V roce 2019 bylo v Česku v herním průmyslu zaměstnáno pouze 1750 pracovníků, až 60 procent společností hlásí nedostatek zaměstnanců. Více než polovina vývojářských studií zaměstnává alespoň jednoho cizince, převážně z členských států Evropské unie, a celkový podíl pracovníků ze zahraničí v herních firmách tvoří 29 procent.

* Mezi nejznámější česká herní studia patří Bohemia Interactive (Arma), Warhorse Studios (Kingdom Come), SCS Software (Euro Truck Simulator 2) nebo Amanita Design (Machinarium).

HN: Co na to firmy říkají?

Zatím slyšíme jen pozitivní reakce. Jeden z klíčových cílů tohoto projektu je také vytváření přidané hodnoty. Budeme sice chtít, aby naši absolventi skvěle ovládali řemeslo, zároveň ale jakožto umělecká škola chceme podporovat jejich tvůrčí a kreativní činnost. Doufáme, že naši studenti budou mít tendenci inovovat, vytvářet nové myšlenky a dělat hry nějakým způsobem originální a experimentální. Součástí studia je také uvědomění si určité společenské odpovědnosti. Herní designéři vytvářejí hry, které mohou hrát tisíce až miliony lidí po celém světě. Je třeba si být vědom jistých úskalí, jako je například potenciální závislost na hraní nebo vyobrazování násilí. Naším studentům nebudeme říkat, jaké typy her smí a nesmí vytvářet, ale rozhodně budeme apelovat na to, aby si uvědomili, že mají v ruce poměrně silný nástroj, kterým lze nějakým způsobem ovlivňovat masu lidí, a je tedy potřeba s ním pracovat odpovědně.

HN: Může nově vzniklý obor pomoci hernímu průmyslu vylepšit jeho image? Zatím stále není, třeba v očích řady politiků, vnímán jako svébytný, solidní byznys.

Pokusy získat si respekt se dějí na vícero platformách, nejen na akademické půdě. Například ve Státním fondu kinematografie dnes existují návrhy projektů na podporu výroby počítačových her. V tomto směru se snažíme inspirovat se v zahraničí. Já jsem nějakou dobu pracoval v Norsku a vím, že jejich obdoba našeho kinematografického fondu herní průmysl dlouhodobě podporuje. To, že se nyní bude herní design učit na FAMU, těmto snahám dodá určitou vážnost.

HN: Proč vlastně vznikl obor zrovna na FAMU?

Protože herní průmysl je zkrátka součástí audiovizu. Vezměte si, že hlavní roli v nejočekávanější hře minulého roku Cyberpunk 2077 ztvárnil Keanu Reeves, hollywoodská hvězda prvního formátu. Svět filmu a her se propojuje čím dál tím víc a pro FAMU to byl vcelku logický krok. Předměty budou navíc vyučovány i ve spolupráci s dalšími katedrami, kde se vyučuje zvuk, animace, produkce a scenáristika. To jsou odvětví, která do herního designu jednoznačně patří. Navíc počítáme s tím, že i studenti z těchto oborů budou navštěvovat předměty vyučované na herním designu.

HN: Můžete být konkrétnější? V jakých oborech a jak se film a hry nejvíce prolínají?

Hodně je to vidět na scenáristice. V obou případech musíte mít příběhovou linku, postavy, navrhnout herní, případně filmový svět. Netroufnu si říct, co je těžší, ale je fakt, že u her je ta práce často komplikovanější, protože děj se může ještě větvit - hráč svými odpověďmi v dialogích, které volí, určuje další průběh hry. Každá odpověď či rozhodnutí přitom otevírají novou dějovou linku. Takže samotného textu je v počítačových hrách kolikrát ještě více než ve filmu. Základy práce na scénáři jsou ale v obou případech velmi podobné.

HN: Napadá mě, že u zvuku a animací nebo speciálních efektů je práce takřka stejná.

Ano, tam se oba směry v podstatě prolínají. Příkladem budiž to, že na katedře zvukové tvorby nedávno vyšla první česká audiohra na chytrá mobilní zařízení. Jmenuje se Důkaz 111 a jejím autorem je náš doktorand a budoucí pedagog Tomáš Oramus. Je specifická tím, že nemá vůbec žádný vizuální výstup a celá se odehrává pomocí zvukových efektů. Je to další důkaz propojení mezi filmovou a herní tvorbou a také toho, že v herním průmyslu se mohou absolventi FAMU uplatnit, aniž by nutně museli studovat náš nově vzniklý obor.

HN: Pro kolik studentů se obor otevře?

Vyučovat se začne počátkem zimního semestru v akademickém roce 2021/2022, tedy letos v říjnu. V březnu se otevře možnost podávat přihlášky, v květnu a červnu budou přijímací zkoušky. Studentů do magisterského studia přijmeme sedm. Zájemců přitom očekáváme někde mezi 50 a 150.

HN: Jaké budou požadavky v přijímacích zkouškách?

V prvním kole pošlou uchazeči soubor materiálů, které budeme následně vyhodnocovat. Musí obsahovat dvě praktické práce, z nichž jedna je koncept vyprávěcí hry pro mobilní telefony a druhá je koncept libovolné videohry ve formě prezentace. Uchazeč nám bude svými slovy vyprávět, o čem ta hra je, a bude se nás snažit přesvědčit o tom, že je zajímavá. Následuje teoretická část, ve které uchazeči rozeberou konkrétní počítačovou hru. Pak pošlou životopis a motivační dopis o tom, proč chtějí obor studovat, a také portfolio stávajících uměleckých projektů.

HN: Myslí se těmito uměleckými projekty nutně počítačové hry?

Právě že ne. Předpokládáme, že někteří uchazeči už nějaké své vlastní hry či jejich modifikace vytvořili, může se ale jednat i o zcela jiné typy projektů. Zájemci mohou být filmaři, ale i lidé z oborů, které nejsou vyloženě tvůrčí - historici nebo technici. Každý z nich ale musí dodat nějaké portfolio textů, jako například scénáře nebo vědecké texty.

HN: A ve druhém kole?

S postoupivšími se, pokud to epidemiologická situace umožní, sejdeme osobně a budeme je testovat z angličtiny. Poté budou muset splnit praktický úkol na takzvaný level design. V něm vytvoří další herní úrovně pro již existující hru. Následuje úkol, v němž vymýšlí herní mechaniky, tedy třeba to, jakým způsobem se bude hráčova postava v herním světě pohybovat a co bude mít za úkol. Třetí kolo se uskuteční formou osobního pohovoru.

HN: Podstatný je tedy talent a chuť se oboru věnovat, nikoliv oborové zaměření uchazečů?

Ano, podstatné je, že mají za sebou něco relevantního, čím se mohou prezentovat. Zároveň chceme, aby skupina lidí, kterou přijmeme, byla co nejvíce různorodá. Aby tam nebyli jen lidé, kteří už od malička tvoří něco v oboru her, ale i ti, kteří do toho vnesou inspiraci odjinud.

HN: Je škola připravena na nový obor po technické stránce?

Ta se bude teprve nakupovat. Zahrnuje to kvalitní počítače pro všechny studenty, tablety a také licence softwarových programů na práci s grafikou a zvukem, které stojí asi pět tisíc na každého uživatele. Pak samozřejmě stoly, nábytek a také herní konzole, které budou v naší "laboratoři". Musím říct, že jsme se ještě nerozhodli, zda pořídíme PlayStation 5, nebo Xbox Series X. Momentálně se počítá spíš s PlayStationem a také Nintendem Switch, protože řada titulů na Xbox Series X se dá hrát i na počítači.

HN: Kolik činí celkový rozpočet?

Momentálně je to asi 4,5 milionu korun a spolu s technikou jsou v něm zahrnuty i nákupy her, knih, učebnic a také mzdy lidem, kteří na přípravě projektu pracují už čtyři roky. Celá částka je čerpána z evropských fondů z operačního programu **Výzkum**, vývoj a vzdělávání, který vypisuje ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

HN: Kdo bude nový obor vyučovat?

Stěžejní budou předměty v praktických dílnách. Povede je Michal Berlinger, herní designér a programátor ve studiu Amanita Design, které stojí za celosvětově úspěšnými hrami Machinarium nebo Creaks. Vyučovat budeme také předměty zabývající se takzvaným middlewarem, což jsou prostředky, které tvůrci počítačových her používají k tomu, aby se jim hry snazším způsobem tvořily. Jsou to všemožné softwarové nástroje a enginy. I to bude částečně vyučovat Michal a společně s ním i Jaroslav Meloun, neboť má také dlouholetou praxi v oboru. Mluvili jsme i s lidmi z dalších českých herních studií, jako 2K Czech, SCS Software nebo Warhorse Studios. Ti budou studenty vyučovat podle svých profesních specializací v jednotlivých blocích, protože sehnat lidi z praxe na nějaký dlouhodobější úvazek je při jejich vytíženosti takřka nemožné.

HN: Inspirovali jste se při plánování, jak bude obor vypadat, také v zahraničí?

V rozpočtu byly vyčleněny peníze speciálně na zahraniční cesty. Za posledních pár měsíců a let jsme navštívili mezinárodní pracoviště a **univerzity** po celém světě. Byli jsme například na Maltě nebo na **University** of Southern California ve Spojených státech, kde je jeden z nejprestižnějších oborů herního designu vůbec. S jejich lidmi jsme diskutovali o obsahu studijního programu, získali jsme materiály, podle kterých se tam učí, a také strukturu předmětů. Podobně jsme v Americe navštívili i New York **University**. S ní bude spolupráce velmi úzká a počítáme i s tím, že někteří tamní profesori budou vyučovat i u nás. Nakonec, nabízí se to, protože NYU má odloučené pracoviště přímo v Praze a její studenti na FAMU jezdí pravidelně na výměnné vzdělávací pobyty. Na herním designu by se učili základem herní animace, zvuku nebo scenáristiky.

HN: Podpora herního průmyslu českým státem je dlouhodobě v podstatě nulová. Není problém i v tom, že herní průmysl tak trochu neví, kam se vymezit? Zda směrem k ministerstvu průmyslu a obchodu, nebo spíše ke kultuře?

Odpověď hledejme opět v zahraničí, kde podpora dlouhodobě funguje spíše přes kulturní instituce. Počítačové hry jsou jednoznačně součástí kultury, protože jde o tvůrčí, uměleckou činnost. Odvětví by si větší podporu zasloužilo a na příkladech z ciziny vidíme, že to jde.

HN: Česká studia dokázala vytvořit tituly, které zná celý svět. Čím to podle vás je, že zdejší lidé jsou ve vývoji her tak dobří?

Důvodů je víc. Zprv je zde opravdu dlouhá tradice, hry u nás vyrábíme už od 90. let. Dlouhodobě je tu také poměrně kvalitní technické vzdělávání, a to už z dob socialismu. Vývoj technicky zaměřených oborů nebyl, na rozdíl od těch humanitních, totalitou tak významně ovlivněn a kontinuálně pokračoval i po revoluci. Kvalitních programátorů, kteří přičichli k hernímu vývoji a posléze u něj zůstali, je tu pořád hodně. Dalším důvodem je také to, že v porovnání se západní Evropou jsou u nás daleko menší mzdové náklady. To firmám umožňuje vytvářet hry poměrně levně. Kdyby podobné projekty vznikaly například ve Francii, byly by třeba i třikrát dražší.

HN: Na Západě jsou platy možná vyšší, ale čeští vývojáři na tom jsou v porovnání s průměrným platem u nás stále docela dobře, nebo ne?

To je sice pravda, ale zase nechci vytvářet iluzi, že například v programování je herní průmysl tím nejlukrativnějším odvětvím. Programátoři v bankách nebo e-commerce společnostech si určitě vydělají víc. I proto lidé z herního vývoje po čase odcházejí za lepším právě do takových firem. Kromě nižších platů v porovnání s jinými pozicemi v oboru se navíc musí počítat s tím, že práce v herním vývoji je časově velmi náročná, musí se v ní často dodržovat tvrdé deadliny, a lidé tak pracují pod velkým tlakem.

HN: Dá se říct, že je v porovnání s jinými státy české herní prostředí něčím odlišné?

Je tu silná vývojářská komunita a lidé v ní se navzájem podporují. Hodně specifický je zde především přístup k samotnému designu a vývoji obecně. Nejúspěšnější hry, které u nás vznikly, jsou často vyložené takové kutilské, vypiplané do posledního detailu. Ať už je to kamionový simulátor Euro Truck Simulator 2 od SCS Software, vojenské simulátory Arma od Bohemia Interactive, Space Engineers vývojářů Keen Software nebo hry od Amanita Design, které vynikají netradiční estetičností. Těmito hrami se česká herní studia odlišují od zbytku světa a dokážou jimi uspokojit velmi specifickou a zároveň nemalou část trhu. Je to dáno i tím, že designéři těchto her jsou často původně právě programátoři a jejich technické vzdělání je na tom zpracování často velmi dobře vidět.

Prezident může bodovat empatií

TISK, Datum: 21.01.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 5, Autor: ROBERT SCHUSTER, Vytlačeno: 31 814, Prodáno: 25 066, Čtenost: 180 008, Rubrika: Prezident USA

Nový šéf Bílého domu Joe Biden má blízko k dělnickému prostředí. Mohl by být proto schopný dívat se na svět očima Trumpových voličů, říká amerikanista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštof Kozák.

* LN Jak dalece může nový prezident změnit politiku svého předchůdce?

Musíme to vidět v širším kontextu. S nástupem vlády se vymění pět tisíc lidí. Ti noví, co přijdou, jsou nějakým způsobem spojeni s prezidentem a jeho agendou a začnou ji prosazovat. Radikální obrat lze třeba čekat u klimatické politiky. Ale například u otázky migrace je nějaká zásadní změna obtížnější, protože obrat o 180 stupňů by znamenal, že se úplně zboří zeď, kterou nechal Trump stavět na hranicích s Mexikem. To se ale určitě nestane. Spíš dojde ke kosmetickým úpravám dosavadního režimu.

* LN Naváže Biden na Trumpovu politiku vůči Číně?

Během kampaně to bylo silné téma, i pro mnohé voliče demokratů. Prezident Biden nebude chtít polevit v tlaku v obchodní politice. Nevěřím ale zase, že by vyhrocoval vojenské napětí. Ani nečekám, že by se pouštěl do dalších obchodních válek, zvláště v situaci, kdy je hospodářská situace USA velice křehká.

* LN Těsně před nástupem do úřadu dostal Joe Biden „dárek“ v podobě těsně většiny v Senátu. Bude ji mít po celou dobu plně k dispozici, nebo o ni bude muset pravidelně bojovat?

Záleží, s jakou agendou tam přijde. Pokud půjde o věci, které nejsou sporné, je dost možné, že nikdo nebude chtít házet nově zvolenému prezidentovi klacky pod nohy. Ale u ožehavějších témat, například reformy imigrační politiky, to může být jiné. Nejsem si jistý, zda bude mezi demokraty průchodné, aby občanství nově získalo všech jedenáct milionů ilegálních přistěhovalců. Jejich voliči mohou mít pocit, že to už je příliš. Totéž se týká ekologizace hospodářství. Progresivní křídlo demokratů ji bude prosazovat stůj co stůj, přičemž bude narážet na odpor lobby hájící zájmy výrobců fosilních paliv. S tím by pak mohli mít problém i ve Sněmovně reprezentantů, kde sice demokraté mají většinu, ale těsnou, přičemž mnozí poslanci pocházejí právě z volebních obvodů, kterých bych se to dotklo nejvíc.

* LN Klíčoví členové budoucí vlády jsou spjati s Obamovou érou. Jak budou fungovat pod Bidenem? Budou pokračovat tam, kde před 4 roky přestali?

Personální kontinuita v amerických vládách bývá relativně velká. Pokud by si tam Biden přivedl nějaké úplně nové lidi, bylo by to velké překvapení. Vláda, která vzniká, je hodně centristická. Je tam ale rozdíl. Všichni, co tam byli za Obamy, si uvědomují některé promarněné příležitosti. To, že se po osmi letech jejich vlády stal Donald Trump prezidentem, je součástí jejich kolektivní paměti. Znamená to, že se budou chtít vyvarovat určitých chyb, které se staly v minulosti.

* LN Ve dvojici s prezidentem Barackem Obamou byl viceprezident Joe Biden často ten, kdo ostatní bavil, byl hodně žoviální. Změní se to teď s nástupem do čela země?

Biden je v politice padesát let. Proto si i jako prezident může jistou žoviálnost dovolit, hlavně po tom, co za poslední čtyři roky předvedl Trump. Mohlo by to ale i pomoci v nynější situaci, která je stále poznamenána vysokými počty nakažených i obětí covidu-19. Teď je zapotřebí projevit empatii, což Biden umí a částečně mu to také pomohlo vyhrát volby.

* LN Mohl by to být i recept, jak překlenout příkopy mezi demokraty a republikány?

Ano, protože je důležité umět se dívat na svět optikou Trumpových voličů. Pro Bidena by to mělo být jednodušší, neboť měl vždy blízko k dělnickému prostředí, k odborům. Odsud pocházeli Trumpovi voliči. Jde o to dát jim najevo, že i pro ně je v té komplikované, technologicky propojené americké současnosti místo.

Foto autor: FOTO ČTK/AP

Foto popis: Podpis pod tři dokumenty spojené s převzetím funkce prezidenta připojil Joe Biden včera v Kapitolu

Dvě třetiny Američanů nevěří oficiálním závěrům zprávy o vraždě prezidenta Kennedyho [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 21.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Zuzana Marková, RU / den: 88 206, Rubrika: Historie

O smrti J. F. Kennedyho, který byl zavražděn 22. listopadu 1963, se stále spekuluje. Závěry oficiálního vyšetřování si důvěru většiny americké veřejnosti nezískaly.

V Dallasu, kde byl atentát na Johna Fitzgeralda Kennedyho (JFK) spáchán, připomínají událost dva bílé kříže na silnici. Mají prý značit kulky, které prezidenta zranily. Podle oficiálních závěrů byl jediným střelcem Lee Harvey Oswald. Většina Američanů má ale ještě dnes o pozadí atentátu pochybnosti.

Konspirační teorie?

„Je zajímavé, že když se podíváme na průzkum veřejného mínění, tak ve Spojených státech stále ještě dvě třetiny lidí nevěří oficiálním závěrům,“ říká Kryštof Kozák, vedoucí Katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

Existují rozličné konspirační teorie, které spekulují o dvou až třech střelcích, nebo zapojení Sovětů a mafie. Dokumentů je obrovské množství, vysvětluje Kozák s tím, že podobné události, jako je atentát na amerického prezidenta nebo třeba 11. září, jsou pod obrovským drobnohledem.

Také proto se prý objevují střípky informací, které vždy úplně nezapadají. „Někdo má pak tendenci z těchto střípků nafukovat konspirační teorie nejrůznějšího druhu,“ dodává amerikanista.

Důvod, proč byla pro občany USA smrt Johna Fitzgeralda Kennedyho tak traumatizující, je podle Kryštofa Kozáka v samotné osobnosti prezidenta. „Byl to takový Obama své doby – mladý a charismatický. Vzbuzoval u spousty podporovatelů až emotivní nadšení.“

Celý rozhovor Věry Štechrové najdete v audiu.

Amerikanista: Před Bidenem leží rozdělená země. Napravit rozkol bude trvat déle než volební období [URL](#)

[Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 21.01.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, RU / den: 88 206, Rubrika: Zahraniční

Ve svém inauguračním projevu apeloval Joe Biden hlavně na jednotu amerického lidu. A připomněl prezidenta Abrahama Lincolna, který Američany provedl občanskou válkou. Tehdy bylo rozdělení – které vedlo mezi Severem a Jihem země – ještě zásadnější, říká Jiří Pondělíček z Katedry severoamerických studií při [Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy](#): „Dnes je velkou dělicí linií město a venkov. A zároveň často vede napříč státy a různými komunitami.“

Právě rozdělení americké politické scény a voličů bude ale pro Bidena nakonec nejzásadnějším tématem, domnívá se amerikanista.

„Pandemie a s ní spojená ekonomická krize jsou samozřejmě velkými problémy a znamenají bezprostřední ohrožení prosperity USA. Ale z dlouhodobého hlediska to bude překonáno relativně snadno, kdežto napravit politické rozdělení nebude trvat jen jedno volební období,“ soudí Pondělíček.

Podle něj je totiž potřeba si uvědomit, že Donald Trump i po lednových událostech v Kapitolu udržel na své straně podporu nadpoloviční většiny republikánských voličů. „A myslím si, že ti k Bidenovi moc vstřícní nebudou.“

Příslib dobrých vztahů

Přestože na téma zahraniční politiky nepadlo v inauguračním projevu amerického prezidenta ani slovo, má poslanec Evropského parlamentu a místopředseda ODS Alexandr Vondra za to, že Bidenovo prezidentství dává naději na udržení pevné transatlantické vazby a dobrých vztahů se Spojenými státy.

Bývalý velvyslanec v USA vzpomíná na pomocnou ruku Joea Bidena v době našeho vstupu do Severoatlantické aliance. „Tenkrát to byl v zahraničním výboru amerického Senátu nejvýše postavený demokrat,“ připomíná europoslanec.

I podle Vondry ale hlavní úkoly čekají nového prezidenta doma – ve Spojených státech.

Poslechněte si celý audiozáznam Speciálu Martiny Maškové a Jana Burdy.

Rozhovor s Jiřím Pondělíčkem

[RÁDIO](#), Datum: 21.01.2021, Zdroj: ČRo Dvojka, Zpráva: 1, Poslechovost pořadu: 151 305

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dobrý den přeje Zita Senková, dnešním hostem je amerikanista Jiří Pondělíček z Institutu mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#), dobrý den.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií [FSV](#) [UK](#)

Dobrý den.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Spojené státy začaly psát novou kapitolu, rozebereme to společně s inauguračním projevem nového 46. amerického

prezidenta Joea Bidena, ale i symboliku včerejšího ceremoniálu, složení nové administrativy i budoucnost Ameriky, nerušený poslech. Demokracie zvítězila, to řekl ve svém inauguračním projevu nový v pořadí 46. americký prezident Joe Biden, který včera složil slib věrnosti. Tím projevem se prolínalo slovo jednoty, ale také láska a víra. Biden vyzval k národní jednotě, která je podle něj jedinou cestou kupředu. Američané by si měli opět naslouchat, respektovat se. Řekl také, že Spojené státy se nacházejí v těžké době pandemie. Čelí ale i rasismu a vnitřnímu terorismu. Pane Pondělíčku, bylo toto co Američané včera chtěli a měli slyšet od nového prezidenta?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já se domnívám, že to bylo to, co chtěli slyšet Bidenovi voliči určitě, jestli i Trumpovi příznivci z toho projevu byli, pardon, byli nadšení. To asi těžko soudit. Já si myslím, že někteří republikáni tu podanou ruku přijmou, ale kolik jich bude, tak to uvidíme teprve v příštích několika týdnech až měsících, do jaké míry ta vstřícnost bude, bude jaksi s druhou stranu nějakým způsobem opětována nebo zda dojde tedy k nějakému opětovnému boji a vykopání příkopů tak, jako tomu bylo vlastně už po zvolení Baracka Obamy.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A jaký to byl celkově projev? Trval bezmála 21 minut. Adresoval něco mezi řádky i Donaldu Trumpovi, řekla bych, že tam bylo několik nepřímých narážek.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

On tam mluvil o tom, že tedy odcházející prezident prokázal, že není tedy schopen tedy ten úřad vykonávat. On použil sousloví /nesrozumitelné/, takže on o něm párkrát mluvil přímo, ale spíš si myslím, že se snažil soustředit to svoje poselství právě na budoucnost. Připomenout Američanům, že jsou jedna rodina. On tam mluvil o tom, že chce být prezidentem všech, nejenom že tady chce být prezidentem všech, ale že bude stejně tvrdě pracovat pro ty, kteří ho nevolili, jako pro ty kteří ho volili. Čili já bych řekl, že to je to, co se dalo očekávat Joe Biden a on sám to koneckonců v tom projevu také zmínil jako hlavní cíl toho svého úřadování vždycky vnímal obnovení nějaké základní jednoty toho politického, amerického národa a vlastně už s tím nebo s tím šel už do těch primárek demokratických a opakuje to bych řekl od té doby, od té doby v podstatě pořád, takže v tomto ohledu to asi není žádné velké překvapení.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

V čem byl ten Bidenův projev, v jakém kontrastu, jednak s inauguračním projevem Donalda Trumpa, ale možná i s dalšími jinými předchůdci.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak co se týče projevu Donalda Trumpa, ten samozřejmě, ono je to trochu povinnost mluvit o jednotě a o tom, o tom, že tedy po těch volbách je potřeba ty vzdemuté vášně opět uklidnit a nějakým způsobem pracovat pro ten společný cíl, takže v tomhle se asi úplně nelišili. Také odkazy na demokracii, kdy vlastně Trump ve svém inauguračním projevu mluvil o tom, že je prezidentem těch přehlížených Američanů, těch kterým se nedostávalo sluchu od politiků ve Washingtonu, a že tedy právě za jejich zájmy se hodlá, se hodlá prát. Joe Biden obdobně řekl, že se jedná o vítězství demokracie, takže tam jsou samozřejmě nějaké běžné rétorické obraty, které bychom čekali, kterých se drží vlastně všichni prezidenti. Řekl bych, že oproti Trumpovi tak ten Bidenův proslov obsahoval daleko více odkazů na dějiny Spojených států amerických, ať už to byly odkazy na Lincolna, občanskou válku a tedy to vyhlášení zrušení otroctví, které vstoupilo v platnost 1. ledna až 1863 nebo i další, takže řekl bych, že se daleko více obracel k historii, k těm těžkým momentům, které ale nakonec Amerika dokázala překonat a dokázala tedy pokračovat nějak jednotně.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Chybělo vám něco vyložené, co jste postrádal?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já si myslím, že ten projev samozřejmě i rozsahem a i tím formátem tak je omezen, asi nikdo nečeká, že tam prezident bude mluvit o svých prioritách. Například já nevím zahraniční politice nějak konkrétně, takže pro mě osobně ten projev byl velice dobře sestavený a asi nic důležitého mně tam nechybělo.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Byla to každopádně inaugurace jako dosud žádná jiná. Provázelí přísná bezpečnostní zdravotní omezení, jednak kvůli pandemii koronaviru, jednak kvůli obavám z dalšího možného násilí, jaký zažil Kapitol a inauguraci tedy nemohly přihlížet statisíce Američanů, jak to bývá zvykem. No a chyběl i předchůdce Joea Bidena Donald Trump, který už během dne odletěl na Floridu. Jaké signály, symboliku měla podle vás, pane Pondělíčku ta včerejší celá ceremonie. Snad připomenu, že hymnu zazpívala Lady Gaga, vystoupila i Jennifer Lopez a hodně se hovoří o mladé básnířce.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já se domnívám, že výběr těch hostů vlastně nějakým způsobem odpovídal těm Bidenovým výzvám k jednotě, že opravdu tam bylo zastoupeno ta básnířka, je Afroameričanka, Jennifer Lopez příslušníci té hispánské menšiny. Lady Gaga běloška, takže určitě i ten výběr hostů tomu nějakým způsobem odpovídal. Zároveň jak jste správně podotkla, ta inaugurace byla výjimečná hned ze dvou důvodů. Jednak tedy a to byl podle mě tedy na těch obrázcích, na těch záběrech vidět daleko více ta absence toho ohromného davu, který tedy se nemohl sejít, především tedy díky opatřením nebo kvůli opatřením, která mají zabránit šíření covidu nebo koronaviru a myslím si, že ta vojenská přítomnost alespoň na těch záběrech zdaleka tolik vidět nebyla, že tolik nerušila, ale ta situace, kdy tedy na inauguraci musí dohlížet desítky tisíc příslušníků národní gardy, kdy FBI do novin vlastně říká, že nebo kdy se do novin dostane, že, že je prověřuje, aby nedošlo tedy k narušení ceremonie ze strany některých příslušníků národní gardy, kteří třeba by mohli být sympatizanti prezidenta Trumpa, tak to samozřejmě bezprecedentní je a ta atmosféra, jak říkám, i když to v těch záběrech úplně vidět nebylo, ta vojenská přítomnost, tak ta atmosféra s tím vědomím, že tam ti vojáci jsou a musí být, tak byla opravdu velice zvláštní.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Mimochodem médiím neušly ani takové zdánlivé detaily, jakým bylo oblečení hlavních aktérů, zejména první dámy Jill Bidenové i viceprezidentky Kamaly Harrisové, jaké to byly barvy, od jakých návrhářů, jejich původu a podobně. Nevím, jestli jste to také

zaregistroval?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já se přiznám, že úplně v módních návrhářích se nevyznám, takže to asi není úplně téma, které bych mohl komentovat. Pokud vím, tak Kamala Harrisová měla, měla na sobě bílý, bílou barvu.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Asi se do toho nebudeme pouštět.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Ne?

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Byla to fialová.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak to se omlouvám.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Bílá byla Jennifer Lopez.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Aha, tak to se omlouvám.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Ale v pořádku. Pojdme se podívat, pane Pondělíčku spíše tedy na poslední projev Donalda Trumpa ve funkci. On před odletem na Floridu řekl, že se v nějaké formě vrátí. Měl tím na mysli ty spekulace, o kterých třeba napsal Wall Street Journal, že chce založit politickou stranu. Mohla by se jmenovat Patriot party, vlastenecká strana.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Je to možné, ono dlouhodobě se spekulovalo o tom, že bude chtít mít i nadále vliv na Republikánskou stranu, že se bude, což ostatně o tom mluvil i jeho syn, mladší syn Eric, že ti Republikáni, kteří ho dostatečně nepodpořili v současné situaci, že budou čelit tedy jaksi vyzývatelům v primárkách, které prezident, bývalý prezident Trump podpoří. Pokud by se skutečně rozhodl založit spíše vlastní stranu a rezignoval na tedy snahu ovládnout nebo nějakým způsobem dále ovlivňovat Republikánskou stranu, tak by to bylo asi částečně přiznání vlastní slabosti, anebo možná z mého pohledu až nezdravě optimistický náhled na význam nebo na sílu své vlastní osobnosti, protože třetí strany ve Spojených státech amerických obecně to mají velice těžké, vlastně od progresivní strany a ještě předtím populistické strany, které působily v americké politice na konci devatenáctého a na začátku dvacátého století. Tak žádná třetí strana vlastně nedokázala vygenerovat nějakého silného kandidáta na prezidenta. Žádná neměla nějaký, nějaký výraznější počet zástupců v kongresu, a to vlastně.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A neprospělo by to té politické scéně v Americe?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

To je velká otázka. Já se domnívám, že by to mohlo vést k velké, k velkému štěpení a to nejenom tedy mezi republikány, ale asi i mezi demokraty, protože pardon, protože momentálně samozřejmě díky tomu, že jsou v Americe jenom dvě velké politické strany, tak ty strany zastupují poměrně široké koalice voličů s poměrně různorodými zájmy a momentálně ta, pokud by se ta republikánská koalice začala rozpadat, pokud by Trumpovi se podařilo skutečně z ní přetáhnout velkou část těch svých bývalých oddaných voličů, tak by zároveň tím vlastně odstranil jedno z významných pojítek té široké koalice demokratů, protože demokraté momentálně jsou rozkročení taky poměrně široce od levici vlastně až po střed. Joe Biden sám je demokratem středovým, ale samozřejmě pro to, pro to jeho zvolení byli důležití i ti příslušníci nebo voliči toho levicového křídla demokratické strany a já bych řekl, že tu koalici trošku drží pohromadě i strach z toho, že nejednota by znamenala volební porážku a v okamžiku, kdyby tedy tady ta motivace zmizela, kdyby Republikánská strana se nějakým způsobem rozpadla nebo by byla výrazně oslabena a demokratická strana by získala pozici dominantní, tak by to samozřejmě potom mohlo vést i k tomu, že by se začala štěpit na půdorysu těchto, těchto linií by se začala štěpit i stran demokratů.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Myslíte, že by mohl spíše než Donald Trump možná promluvit do politiky již bývalý viceprezident Mike Pence? Toho jsme včera vlastně během té inaugurace mohli vidět, s ním se vlastně rozloučila, byl to poslední člen té administrativy, se kterým se pak na schodech kapitolu loučila Kamala Harrisová.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Vyloučit to úplně nejděle, ale já bych řekl, že ta jeho pozice bude teďka velice těžká, protože on poslední 4 roky byl poměrně věrným stoupencem prezidenta Trumpa. Omlouval mnoho jeho kroků, které, které ty, ti umírnění Republikáni nevnímali úplně pozitivně. Čili u nich bych řekl, že nemá nejlepší pověst. A zároveň v těch posledních několika týdnech, kdy vlastně odmítnul ve prospěch prezidenta, zvrátit výsledek těch prezidentských voleb, tak si zároveň, pardon, našťáhl i ty prezidentovy nejnějnější fanoušky, takže je otázka, jakou základnu fanouškovskou by si v té republikánské straně dokázal najít. Já předpokládám, že opozice by byla určitě silná mezi těmi věřícími mezi evangelikány, protože on je velice silně nábožensky založený, ale jestli by to stačilo k tomu, aby v té straně získal nějakou dominantní pozici, to si myslím, že je spíše nepravděpodobné, čili pokud by došlo k nějakému štěpení republikánů a Trumpovi by se podařilo odlákat nějaké voliče, tak je pravděpodobné, že by zůstala ta umírněná část voličů a představitelů strany, a pak by pravděpodobně hledali spíš někoho jiného než Mika Pence.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

O nové éře ve Spojených státech hovořím s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem z Univerzity Karlovy, kteří jsou ti nejdůležitější lidé, kterými se nový americký prezident Joe Biden obklopil?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak z našeho pohledu asi nejdůležitější postavou v administrativě bude ministr zahraničí, který tedy se má stát Antony Blinken, protože samozřejmě zahraniční politika, i když pro americké voliče úplně takovou roli nehraje, tak pro nás asi nebo z toho středoevropského pohledu je zdaleka nejdůležitější. Antony Blinken je zastánce té transatlantické spolupráce. Čekám tedy nějakou snahu uklidnit vztahy mezi Spojenými státy a Evropskou unií. Především tedy to, že se méně bude americká diplomacie orientovat na ty jednotlivé evropské státy nebo třeba na uskupení více států, tak jako se Trumpova administrativa orientovala na Visegrádskou čtyřku a propagovala nebo podporovala tu iniciativu Trojmoří a očekávám spíše návrat k tomu, ke snaze tedy mluvit s Evropou skrz tedy nebo prostřednictvím tedy Evropské unie a institucí Evropské unie, co se týče ostatních členů toho kabinetu, taky tam můžeme koneckonců pozorovat ty, to tu snahu nějakým způsobem vyvážit zájmy středových demokratů a toho levicového křídla, byť to levicové křídlo zatím asi úplně spokojeno nebude. Ukáže se také teprve co, protože mnoho těch kabinetních pozic podléhá schválení senátu, takže vlastně teprve uvidíme, koho, koho senátoři Joe Bidenovi do budoucna schválí.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Co lze očekávat od toho tandemu, Joe Biden, Kamala Harrisová, viceprezidentka, šestapadesátiletá právnička, bývalá státní zástupkyně a senátorka za stát Kalifornie. Jaká je ta spolupráce? Ono už nyní, byť teprve začínají, se často píše o jejich až prezidentských ambicích.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

No, ono se o tom asi těžko nedá nemluvit, protože Joe Biden samozřejmě má svůj věk, i když je na svůj věk velice vitální, tak vlastně sám před, už před volbami deklaroval, že v případě svého zvolení se nebude nejspíš ucházet o druhý mandát, což znamená, že v roce 2024 to jeho více prezidentce Kamale Harrisové dává, řekl bych ideální pozici k tomu, aby se, aby se pokusila ucházet o ten úřad nejvyšší, takže samozřejmě to je něco o čem se mluvit bude. Zároveň se spekuluje i o tom, do jaké míry je Joe Biden zdravotně schopen vydržet celý svůj mandát, jestli by se Kamala Harrisová nestala prezidentkou už dříve právě proto, že by třeba Joe Bidena odstoupil. To samozřejmě nikdo z nás si neví úplně v tomhle věku zdravotně, jak na tom je, ale, ale říkám Joe Biden působí poměrně vitálně, takže si nemyslím, že by odstupoval předčasně. Ale je určitě zřejmé, že ty prezidentské ambice tam jsou. Koneckonců Kamala Harrisová se ucházela o tu demokratickou nominaci do prezidentského souboje sama. Chvilí to vypadalo, že se jí poměrně daří, ale ten úspěch v těch průzkumech byl poměrně krátkodobý a ona tu svoji kampaň poměrně brzy, brzy ukončila, protože asi uznala, že nemá příliš šanci těmi primárkami projít. Jako viceprezidentka v roce 2024 by tu pozici v primárkách měla významně usnadněnou.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Známo už první kroky prezidenta Bidena. Spojené státy se vrací ke klimatické dohodě, ruší se i stavba zdi s Mexikem. Můžeme hodně, pane Pondělíčku, vyčíst o jeho kurzu jak a kam chce vést Spojené státy?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Je to tak, ono koneckonců podobně se choval i prezident Trump ve své první dny úřadu, ta.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Ruší se to, co připravil předchůdce?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Ano, je to, je to, je to tak, ono vlastně když nastupoval Donald Trump, tak jedním z hlavních cílů samozřejmě kromě té pařížské klimatické dohody, tak byly, byla různá různá environmentální nařízení, regulace, které Donald Trump slíbil zrušit a mohl to udělat právě proto, že jeho předchůdce Barack Obama je často uvedl v platnost nebo vyhlásil právě formou těch exekutivních nařízení a stejně teď postupuje Joe Biden. Ono je to to první co samozřejmě odstupující prezident může udělat, protože to může udělat bez spolupráce kongresu. A můžeme tam najít kroky samozřejmě, které jsou daleko víc symbolické, než že by měly nějaký reálný dopad. To je určitě ten návrat té pařížské klimatické dohody, protože ono se o tom málo mluví, ale mnoho států a velkých měst v Americe, tak i přestože Amerika oficiálně tu pařížskou klimatickou dohodu přestala dodržovat, tak mnohé státy a města, velká města se k ní nadále hlásila a nějakým způsobem ta, ta, ty klimatické cíle se zavázali dodržovat i nadále, takže to třeba úplně velká praktická změna v té první fázi nebude a podobně, podobně tomu je třeba v případě stavby té zdi. Ono se, pokud se nepletu, tak za vlády prezidenta Trumpa se podařilo postavit nových asi 40 kilometrů nebo 45 kilometrů té zdi. Zbytek byly opravy vlastně toho, té stávající, toho stávajícího plotu hraničního, takže to určitě není něco, co by mělo velký praktický dopad, protože za těch pár dnů, kdyby to udělal o týden později, tak by se samozřejmě mnoho nové zdi nepostavilo, ale jsou to kroky, které si myslím, mají demonstrovat rozchod s politikou té odcházející administrativy a řekl bych, že právě imigrace a ochrana životního prostředí jsou možná ty 2 nejdůležitější oblasti v domácí politice, ve kterých se Joe Biden chce od svého příznivce, pardon příznivce, předchůdce odlišit.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Kéz by příznivec. Co vlastně říkáte to může Donald Trump skutečně nebyl včera na inauguraci svého nástupce?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

On to avizoval dlouhodobě dopředu, takže překvapení to samozřejmě není, byť v těch moderních dějinách Spojených států je to skutečně něco bezprecedentního. Vlastně v poválečných dějinách inauguraci svého nástupce zmeškal jenom Richard Nixon, ale tam ty okolnosti byly úplně jiné. Richard Nixon vlastně rezignoval a následně byl jeho viceprezident uveden do úřadů při jaksi ne té úplně pompézní inaugurační ceremonii, takže dá se říct, že je skutečně prvním prezidentem, minimálně tedy ve dvacátém století, který to, který to takhle vědomě a cíleně sabotoval, což samozřejmě není dobrá zpráva o stavu americké, americké demokracie nebo respektive o tom, jak funguje to střídání těch hlavních dvou stran u moci. To napětí samozřejmě nepřišlo s Trumpem. Ono tam bylo, ono tam bylo dlouhodobě. Ten velký rozdíl je v tom, že dřív se ho politici snažili tlumit. Hodně se vzpomíná na Johna McCaina, který vlastně když jeho příznivci při volbách v roce 2008 mluvili o tom, že se bojí toho, co se stane, když nastoupí Barack Obama, tak on je uklidňoval a říkal, že se nemají čeho bát, že Barak Obama není žádný tedy ďábel, tak teď najednou vidíme to, že tedy Donald Trump vlastně nemá úplně nějaký zájem ty vášně uklidňovat. To nechal, dodržel některé ty zvyklosti, nechal dopis Joe Bidenovi na stole v Oválné pracovně, tak jako je zvykem, ale na té veřejné rovině nebo vůči veřejnosti vlastně pořád vystupuje spíš tak, že, že truceje, že tu svoji volební porážku pořád ještě

nestrávil.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jak rychle zapomene Joe Biden na Donalda Trumpa?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

To záleží na tom, jak rychle zapomenou Američané nebo Republikáni na, na Donalda Trumpa, což závisí i na tom, jak se Donald Trump rozhodne naložit se svojí budoucností, protože, ať už se pokusí založit novou stranu nebo se pokusí nějakým způsobem udržet si vliv v Republikánské straně tak to, že byl v těch volbách poražen, samozřejmě neznamená, že ti jeho voliči a ti příznivci, že někam zmizeli, někam odešli. Nadále v té zemi žijí a bude potřeba s nimi nějakým způsobem vycházet a bude záležet samozřejmě nejenom na prezidentu Bidenovi, a tom zda jim dokáže nějakým způsobem, že dokáže nějakým způsobem uklidnit, že tedy nechystá žádnou levicovou revoluci, jak říkal Donald Trump, ale bude samozřejmě záležet i na těch příznivcích Donalda Trumpa, jestli budou ochotni tu nabízenou ruku nějakým způsobem přijmout.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Co bude vlastně s heslem Amerika First, odchází s Donaldem Trumpem?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Odchází, ale může to být velice dočasné, protože on Joe Biden je v rámci demokratické strany často označován jako ten poslední transatlantický romantik, poslední člověk, který vlastně věří na to, na na tu pevnou vazbu s Evropou i v demokratické straně, byť to nemůžeme srovnat tady úplně s tou politikou America First prezidenta Trumpa. Tak se objevují hlasy, že Amerika by měla svoje zapojení ve světě výrazně omezit, že peníze by neměly jít na armádu, ale spíš na domácí politické priority, na různé sociální programy, zdravotnictví, školství a tak dále, takže ono je docela dobře možné, že se v horizontu nějakých osmi nejpozději třeba 16 let dočkáme toho, že vlastně obě ty hlavní strany budou na prezidenta nominovat někoho, kdo bude daleko více zaměřen na nebo bude daleko více izolacionisticky zaměřen, než jsme byli vlastně zvyklí po dobu studené války a vlastně od devadesátých let až do dneška.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Už jen velice krátce poprosím, jak odhadujete vztah s médii? Trump označoval novináře za nepřátele lidstva, jen zřídka umožnil jim ptát se. Ten vztah byl špatný, ale bylo to pak už vzájemné, ta nevráživost na obou stranách.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Já očekávám, že se to, že se to zlepší, že Joe Biden bude vstřícnější k novinářům doufám, že dokáže být vstřícnější i k novinářům například z Fox News, že jaksí nepromrhá tu příležitost, byť Fox News o něm nereferovalo nijak pozitivně, takže se přesto dokáže přenést a že tedy skutečně se pokusí mluvit ke všem Američanům i k těm, kteří koukají na Fox News a nevěří mu.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Amerikanista Jiří Pondělíček z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a jeho postřehy. Děkuji vám za ně, mějte se hezky, na slyšenou.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK

Děkuji za pozvání, na slyšenou.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Mým zítřejším hostem bude virolog Libor Grubhoffer, příjemný poslech Dvojky, přeje Zita Senková.

Nová americká administrativa je oficiálně v Bílém domě. Čekají ji nelehké problémy ve zdravotnictví, reforma daňového systému nebo post-koronavirová obnova.

„Největší problém současné Ameriky, stran vleklé politické krize, je systém zdravotní péče,“ zamýšlí se nad konkrétními těžkostmi americké společnosti amerikanista Jiří Pondělíček. Podle něj ani reforma prezidenta Obamy v roce 2009 nezajistila dostupnost zdravotní péče všem. „Pandemie koronaviru to odhalila až na kost,“ dodává.

Zdravotnictví je ve Spojených státech dlouholeté téma, o kterém se demokraté i republikáni přou. Nejen zdravotní zařízení, ale také zdravotní pojištění jsou ve velkém držení soukromých firem. Desítky milionů Američanů si tak zdravotní péči nemohou dovolit.

Podle průzkumu společnosti Gallup z prosince loňského roku až 25 procent Američanů nebo jejich rodinných příslušníků odložilo léčbu vážné nemoci kvůli vysoké ceně. Květnová data ukazovala, že 56 procent dospělých Američanů alespoň jednou řešilo problém s financováním zdravotního úkonu.

„Zdravotní systém nefunguje. Než vláda odhlasovala, že bude testování zdarma, spousta lidí odmítla chodit na testy, protože na to neměli peníze,“ přidává Pondělíček kontext z aktuální koronavirové krize. Říká, že i ti, kteří měli pozitivní test na covid-19, chodili do práce, protože pro ně neexistuje nemocenská a nemohli si dovolit dva týdny nepracovat.

O velkou reformu zdravotnictví se pokusil Bidenův stranický předchůdce Barack Obama. Takzvaná Obamacare je reforma zákona, který by měl pomoci větší části Američanů dosáhnout na zdravotní pojištění. Za šest let, tedy od schválení zákona v roce 2010 do roku 2016, klesl počet nepojištěných Američanů o více než sedm procent.

Od Joea Bidena se čeká víceméně pokračování v Obamově zdravotnické politice. „Je v tom ale daleko méně ambiciózní, než jsou ostatní, kteří se ucházeli o demokratickou prezidentskou nominaci,“ vysvětluje amerikanista. Připomíná, že návrhy například Bernieho Sanderse nebo Elizabeth Warrenové byly podle mnohých považované za „hodně levicové“. „Je třeba si znovu uvědomit, že v otázkách zdravotnictví navrhuje to takzvané krajně levicové křídlo v Demokratické straně to, co se rovná standardu u nás v Evropě,“ upřesňuje amerikanista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Bidenova administrativa bude pravděpodobně pokračovat v rozšiřování možnosti zdravotního pojištění. Jeho umírněnost ale spočívá v tom, že na rozdíl právě od Sanderse nebo Warrenové neříká, že by pojištění rozšířil pro všechny, ale především pro ty, kteří to potřebují. Vedle sebe tak možná budou fungovat jak federálně financované pojištění, tak soukromé firmy, které pojištění zajišťují.

Daně a koronavirová krize. „Další velké téma jsou daně. Ani tady není Biden nějakým extremistou,“ vypočítává Jiří Pondělíček další problémy současných Spojených států. Změny se očekávají především v nastavení firemních daní, aktuální systém dovoluje platby obejít odpisy a praktickým příkladem byla kauza Donalda Trumpa. On sám za poslední roky odváděl minimální nebo žádné daně.

Novináři z The New York Times na podzim minulého roku přišli se zjištěním, že prezident Trump v roce 2016, tedy v roce, kdy kandidoval na prezidenta USA, na daních zaplatil 750 dolarů, tedy přibližně 16 tisíc korun. Za 10 let mezi lety 2000–2015 nezaplatil na daních ani dolar.

„Biden bude chtít navýšit firemní daně, které Trumpova administrativa snížila z 35 procent na 15. Biden ji chce na 27 procentech, tedy ani ne na původní výši,“ komentuje Pondělíček plánované kroky nové administrativy.

Americká společnost samozřejmě bojuje s koronavirovou pandemií, stejně jako zbytek světa. V USA v důsledku krize přišel už na jaře o práci rekordní počet lidí. Čísla dokonce převýšila rekordy z dob velké hospodářské krize. V dubnu dosahovala téměř patnácti procent. V létě se však čísla začala zlepšovat po uvolnění restrikcí. Když ale přišly další lockdowny, míra nezaměstnanosti zase raketově stoupá.

„Nejvíce postižený je sektor poskytování ubytovacích a stravovacích služeb. Ten byl postižený jako první všemi zákazy,“ upřesňuje amerikanista Pondělíček. Podle něj samozřejmě záleží na intenzitě a trvání krize, podle zatím dostupných analýz by se ale americká ekonomika měla do dvou let vyšplhat na hodnoty jako před krizí.

Americká ekonomika po zvolení nového prezidenta

TV, Datum: 21.01.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 2, Sledovanost pořadu: 67 211

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Začíná půlhodina ekonomického zpravodajství, dnes hlavně o vztazích Evropské unie a Spojených států amerických. Oči ekonomů a analytiků se teď totiž upírají k novému prezidentu Spojených států a očekávání neskrývají ani představitelé jednotlivých zemí nebo třeba Evropské unie. Je skutečně Joe Biden cestou k zlepšení obchodních vztahů, nebo bude muset především řešit ekonomickou situaci ve své zemi? Ta se totiž potýká s koronavirem a také úbytkem pracovních míst. Očekává se tak, že prezident pomoc Američanům nadřadí globální ekonomice. Téma pro ekonomické vysílání a následující půlhodinu.

Joe BIDEN, americký prezident

Sjednocení můžeme dokázat velké věci, důležité věci. Můžeme napravit křivdy. Můžeme dát lidem dobrou práci. Můžeme učít naše děti v bezpečných školách. Můžeme překonat smrtící virus. Můžeme odměňovat práci, obnovit střední třídu a zajistit zdravotní péči pro všechny.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

A téma probereme s naším hostem Kryštofem Kozákem z katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý večer.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Dobrý večer.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Pane Kozáku, my už jsme viděli ty první náznaky, návrat k Pařížské dohodě, také ke Světové zdravotnické organizaci. Trhy reagují na to, že prezident Biden by měl nějakým způsobem stimulovat ekonomiku zasaženou koronavirem. Nicméně pojďme si tedy pojmenovat ty priority. Je to skutečně tak, že asi budou momentálně převažovat ty domácí nad těmi globálními?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Určitě, Joe Biden se tím ani příliš netají, že ta jeho pozornost je a ta jeho energie bude upřená spíš směrem ke Spojeným státům, kde je potřeba jakoby nějakým způsobem bojovat i s tou přicházející možnou recesí, která tu pandemii provází, a ta ekonomická situace tam není úplně dobrá. To znamená, že je třeba zajímavé, že mezi těmi prvními opatřeními, které podepsal, tak tam nebylo zrušení tarifů na /nesrozumitelné/ aluminium, které je pro evropský průmysl docela důležité. To znamená, že zejména v těch obchodních vztazích musíme přinejmenším ještě chvíli počkat a ta vyjednávání budou komplikovaná, protože určitý ekonomický nacionalismus je teďka ve Spojených státech v kurzu, je to koneckonců například politika Joe Bidena kupovat více americké věci, abysme to tedy přiblížili české realitě, to je součástí jeho programu a jde to proti jako tendenci otevírat dále americký trh.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Představte si tedy společně ten stimulační balík, tak, jak ho navrhuje Joe Biden, konkrétněji. Na podporu ekonomiky, na kterou dopadá epidemie covidu-19, by měly jít téměř 2 biliony dolarů, 415 miliard dolarů v balíčku je vyčleněno přímo na boj s nákazou, o něco více peněz je pak určeno pro malé podniky, které byly nejvíce zasaženy. Asi bilion dolarů pak půjde na přímou pomoc domácnostem. Američané mají také obdržet jednorázový koronavirový příspěvek. K původně schváleným 600 dolarům by měli dostat dalších 1400. V plánu je i zvýšení minimální mzdy, a to na 15 USD za hodinu, to je dvojnásobek současné výše. Pane Kozáku, my jsme slyšeli: Můžeme dát lidem dobrou práci, to jsou slova Joe Bidena. Jakým způsobem toho chce docílit? Protože zatím jsme svědky toho, že ty pomyslné nůžky v americké společnosti, tak, jak si na tom stojí jednotlivé domácnosti ekonomicky, se spíše rozevírají.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Ano, je to tak a je to velký problém a ta epidemie koronaviru přesně opět zase pomohla těm velkým gigantům, pomohla společnosti Amazon a dalším těm virtuálním společnostem, které jsou součástí těch rozevírajících se nůžek. To znamená, že ty dobré, kvalitně placené práce Joe Biden může nabídnout zejména tedy z deficitního rozpočtu. Sama jste říkala ty cifry, o, kterých se bavíme, tak ty jsou i na americké poměry mimořádné. To znamená, že Spojené státy se vydávají, a ještě vzhledem k tomu, že demokraté mají pod kontrolou vlastně většinu v obou komorách Kongresu, tak to pro ně bude jednodušší, prosazovat výrazně deficitní financování. Janette Yelen, bývalá předsedkyně amerického FEDu se vlastně k tomu staví velmi otevřeně. To znamená, že ty kohoutky se rozhodně zatím přivírat nebudou. A ve Washingtonu panuje takový jako optimismus, že se tedy vlastně jako budou tisknout dál ty peníze, a protože jsou úrokové sazby nízké, tak se vlastně tolik toho neděje. A zase já už jsem taky z konzervativnější staré školy, tak je otázka, jak je to dlouhodobě udržitelné, protože velká část těch peněz končí v akciových trzích, ty raketové nárůsty jako například Tesly, dalších firem, to jsou vlastně jako volné nebo laciné peníze FEDu, které končí v těch, které končí v těch akciích, například přesně to, že cena bitcoinu vzrostla v jeden moment až 70 000 USD, to také není žádná náhoda. Jako někteří investoři se bojí toho, že ta nafukovaná bublina toho deficitního financování prostě jednou někde jako splasknout musí, to je jako v cyklickém kapitalismu přirozená věc, ale tentokrát to může být poměrně dramatické, takže ta důležitá otázka je, jak dlouho se vlastně Joe Biden ještě jako se mu podaří jet na té vlně těch levných úroků a toho vlastně laciného navyšování státního dluhu, protože tam on je schopen ty dobré práce za ty dobré mzdy nabídnout.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Pane Kozáku, není tedy řešením možná více i cílit určitou státní podporu? Jak jste říkal teď momentálně z toho těží i velcí giganti, trh s bitcoiny a tak dále, možná více zacílit tu pomoc?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak část té pomoci, tak to, že je zacílená na jednotlivé domácnosti, tak tam je to potřeba, tam je potřeba jako podpořit tu poptávku, tam bysme museli jít potom po jednotlivých položkách. Nezapomínejme, že Joe Biden plánuje zacílit, není to sice součástí tohoto balíčku, ale plánuje utratit 2 biliony dolarů, zase obrovská suma, na vlastně energetické projekty toho zeleného nového údělu, takže je tam poměrně dramaticky velký infrastrukturní balíček také, což je také vlastně nějakým způsobem, což je také nějakým způsobem zacílené. Jsou tam i konkrétnější iniciativy, například na rozvoj umělé inteligence a tak podobně.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Pane Kozáku, my se spolu ještě určitě podrobněji k těm tématům dostaneme později. Já teď ve vysílání přivítám ještě jednoho hosta a tím je Daniel Hejl, spoluzakladatel společnosti Productboard, který vlastně má část svého podnikání v Americe. Dobrý večer, Danieli.

Daniel HEJL, spoluzakladatel a technický ředitel, Productboard

Dobrý večer, Vando, děkuji za pozvání.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Vaše společnost, jak jsem říkala, funguje částečně v Americe, konkrétně v San Franciscu, jak vnímáte tu změnu v Bílém domě? Může nějakým způsobem pomoci právě třeba i vašemu podnikání?

Daniel HEJL, spoluzakladatel a technický ředitel, Productboard

Tak já mám určitě radost, že dochází k určitému návratu k sofistikovanějšímu leadershipu, který zde poslední 4 roky chyběl. Občané Spojených států. Myslím si, že Biden dává dohromady silný tým, který dobře reprezentuje vlastně komplexitu a různorodost Spojených států do celého světa. Myslím si, že to je dobře podtrženo i viceprezidentkou Kamalou Harris, která jako první ženou na této pozici, je prvním člověkem vlastně s černošskými i indickými... Jako historií. Takže určitě je to dobrý signál pro nás, je to dobrý odklon od populismu, který jsme viděli v posledních letech ale doufám, že to bude i dobrý směr pro ostatní země na světě.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Znamená to tedy pro vás, že, řekněme, tím, že by se mohlo zklidnit tu nějaké napětí na podnikatelském prostředí, že byste z toho nakonec mohli vytěžít?

Daniel HEJL, spoluzakladatel a technický ředitel, Productboard

Já myslím, že ekonomicky to určitě jako nebude mít silný dopad, i když tato jako předpověditelnost je určitě hodnotná, ale velkou měrou si ceníme právě toho zklidnění a snížení jako v té společnosti.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

To pozorujete tedy i na svých zaměstnancích třeba právě v San Franciscu?

Daniel HEJL, spoluzakladatel a technický ředitel, Productboard

Určitě byla vidět za poslední rok, který byl velice těžký, určitá frustrace, právě neschopnost například se postavit pandemii a připravit nějaký plán, který by to dobře řešila, a jsou tady vidět teďka první kroky nového prezidenta, že vedou právě tímto směrem.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Co tedy dál ještě očekáváte od celého toho funkčního období? Co by vám konkrétně třeba mohlo pomoci?

Daniel HEJL, spoluzakladatel a technický ředitel, Productboard

Tak mně osobně, mně se líbí, že se Spojené státy zase vrací na čelo řešení právě globálních problémů lidstva, jakými je i například globální oteplování, že se vrací k Pařížské dohodě, tak to osobně mně dělá určitě radost.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Vy jste sám pak zmiňoval, řekněme i třeba jistou frustraci od svých zaměstnanců, která tady byla ten poslední rok, tak možná se vraťme i k těm zkušenostem, co přinesla ta poslední léta v rámci fungování se Spojenými státy. Víme, že tam nebyly úplně ideálně nastavené vztahy s Evropskou unií, to mělo nějaký dopad na vás?

Daniel HEJL, spoluzakladatel a technický ředitel, Productboard

V praxi tohleto moc velký dopad nemělo ani ekonomicky to nebylo vidět právě nad rámec té pandemie, která probíhá, naštěstí máme velkou řadu našich zákazníků mimo Spojené státy a spoléháme na trendy globální, například digitalizace, které se dějí nehledě na to, co se zrovna děje v americké politice.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

To byl Daniel Hejl, spoluzakladatel společnosti Productboard a jeho zkušenosti z podnikání ve Spojených státech. Díky, že jste tady byl s námi.

Daniel HEJL, spoluzakladatel a technický ředitel, Productboard

Děkuju.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

No, a jaké jsou možné scénáře dalšího vývoje euroamerických vztahů. Během působení Donalda Trumpa ve funkci prezidenta Spojených států vzájemné vztahy ochladly. Republikánský šéf Bílého domu hovořil o Evropské unii jako o konkurentovi a kritizoval evropské členy NATO, že dávají málo peněz na obranu. Vztahu neprospělo ani odstoupení od Pařížské klimatické dohody či zavádění cla na některé evropské zboží. A my bychom měli mít ve vysílání stále Kryštofa Kozáka, vítám vás ještě jednou tady, pojďme rovnou na otázku. Evropa si představuje, že to bude celkem razantní vstřícná změna, myslíte si, že tomu bude tak, nebo to možná uklidňuje už jen ta představa, že by třeba ta rétorika mohla být o něco mírnější?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak já si myslím, že ta rétorika je určitým způsobem základ a to, jakým způsobem se Donald Trump stavěl třeba k celé myšlence Evropské unie, tak bylo poměrně alarmující. Vzpomeňme, že on třeba aktivně podporoval brexit a tak podobně. To znamená, že Anthony Blinken, nový ministr zahraničí, který mimochodem myslím, že minimálně rok studoval ve Francii na gymnáziu, takže mák Evropě blízký vztah, takže já si myslím, že na obou stranách Atlantiku je určitě očekávání, že by se ta spolupráce mohla nějakým způsobem posunout konstruktivním směrem, právě proto, že demokraté kontrolují obě komory Kongresu i prezidentský úřad, tak je to relativně unikátní situace, kdy je možné například se vážně i bavit o takzvaném tom Zeleném novém údělu, kde jako spolupráce Evropy a Spojených států by byla klíčová a vlastně posílilo by to jako zastánce tohoto přístupu jak v Evropě, tak ve Spojených státech, protože tam ten politický boj proti zastáncům fosilních paliv, tak ten bude jako náročný jak v Evropě, tak ve Spojených státech ještě více.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Pane Kozáku, a co vy očekáváte jako tu první, řekněme, větší změnu vůči Evropské unii? Vy jste sám zmiňoval například změny v clech u oceli, u hliníku, tak to je podle vás ten první krok, co by měl přijít ze strany Spojených států?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Tak já si myslím, že tady už byla změna ta Pařížská mírová dohoda, tak to je pro Evropu velmi důležité, ale jsou tam i další jako důležité otázky, bezpečnostní spolupráce v rámci NATO samozřejmě a velká otázka je, co se stane s tím a transatlantickým investiční a obchodním partnerstvím, protože určitě bude nějaká snaha se na tuto problematiku znovu podívat a nějakým způsobem ji posunout, nicméně vůbec ta pozice volného trhu politicky je jak ve Spojených státech, tak v Evropě poměrně otřesená, navíc se chystají volby v Německu a Německo, paradoxně německá spíše levicová veřejnost hodně demonstrovala proti obchodnímu paktu se Spojenými státy a Donald Trump tím, že tu obchodní dohodu shodil urychleně ze stolu, tak vlastně paradoxně naplnil přání evropské levice, která proti tomu demonstrovala, to znamená, že jakýkoliv pokrok v té obchodní oblasti bude poměrně náročný, a je otázka, zda Spojené státy v rámci toho globálnějšího uvažování nezaměří svoji energii spíše třeba na reformu Světové obchodní organizace.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

K tomu se spolu určitě ještě dostaneme. Spojené státy jsou pro Evropskou unii hlavní exportní destinací, co se týče importu, jsou na druhém místě za Čínou. Sedmadvacítka má s USA pozitivní obchodní bilanci, to znamená, že za oceán míří víc evropského zboží, než se dováží toho amerického. Vzájemnému obchodu pak dominují stroje, přístroje, vozidla, chemikálie a také zpracovatelské výrobky. Spojené státy navíc do Evropy vyvážejí třeba ropu. Pane Kozáku, možná ještě se spolu přesuňme k další věci, a to je, kde jsou potom ty největší třecí plochy s Evropskou unií, protože my samozřejmě nemusíme chodit daleko,

ten příklad Boeing versus Airbus, to je asi nasnadě, předpokládám, to zvládne současná administrativa, tento, řekněme, mírný ekonomický konflikt, vyřešit?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak ten spor Boeingu a Airbusu se táhne /výpadek signálu/ jak Boeing získává určitou skrytou státní podporou díky vládním zakázkám, tak Airbus také dostává určitou skrytou vládní podporu díky té struktuře evropského financování, takže tam se jedná o dlouholetý spor, který se řeší, ale v podstatě na půdě Světové obchodní organizace jako má to nějaký právní rámec. Já si myslím, že velmi důležitá bude otázka energetiky a to, jakým způsobem se nová administrativa postaví například vůči tomu kontroverznímu ropovodu a plynovodu Nord Stream. A Donald Trump byl velmi agresivní v tom, že to opravdu považoval za určitou zradu a hodně tlačil na to, aby Nord Stream 2 nebyl dokončen. A myslím si, že tady je to jako nějakým způsobem reálná třetí plocha mezi americkými a evropskými, v tomto případě teda hlavně německými zájmy, ale tam těch rozdílných priorit je celá řada. Evropská unie je jako napřed v řadě environmentálních regulací, a Spojené státy tedy jsou nuceny na to nějak nějak reagovat, no, takže tam je potřeba pracovat na té synchronizaci a harmonizaci.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Jakým způsobem by se pak mohla administrativa Joea Bidena postavit k tomu, že Evropská unie vlastně chce zavádět nějaké zdanění, řekněme, těch technologických gigantů, kteří podnikají právě i na území Evropské unie? Je to téma i v České republice. Donaldu Trumpovi se to nelíbilo, jaké bude postavení právě teď? Protože přece jen technologické firmy neví ani to, jakým způsobem se k nim postaví právě přímo administrativa Joea Bidena, prosím stručně.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

No, tak to si myslím, že je jedna z těch jako důležitějších otázek, které se budou hodně řešit, protože v Americe se ta karta obrací a jsou už podány antitrustové žaloby, které vlastně požadují rozdělení rozdělení Facebooku, a i ta administrativa, a jsou to jak republikáni, tak někteří demokraté, jako vystupují agresivně vůči těmto technologickým firmám, takže tam si myslím, že já je to ještě otevřené a není to rozhodně tak černobílé, protože i v samotných Spojených státech vidíme, že ta podpora technologickým firmám není ze strany vlády rozhodně automatická a jednoznačná

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Je to tak, je to ještě otevřené téma, já děkuji za názor Kryštofu Kozákovi z katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, díky, že jste byl s námi.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Díky za pozvání, hezký večer.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

No a doplníme ještě, jak reagují trhy na zvolení a pak i inauguraci nového amerického prezidenta. Tady vidíme, jak hned po volbách americké akcie zahájily prudký růst, pak už ale index stoupal pomaleji, podle analytiků na přelomu roku investoři totiž hodnotili jako riziko tehdejšího prezidenta Donalda Trumpa. Další růst pak vidíme po útoku na Kapitol 6. ledna, po kterém z trhu mizela obava, že by Donald Trump bránil předání moci nové administrativě. Celkově si americký index od začátku listopadu připsal přes 14 %, to je nejvíc od druhé světové války v takto vymezeném období, tedy od voleb do inaugurace nového prezidenta v jeho prvním funkčním období.

Zeman může Babiše držet ve vládě, i když ANO nevyhraje volby. Koalice považuje jen za záchrané laso menším stranám [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Ondřej Leinert, Michaela Ryšavá, RU / den: 101 779

Prezident Miloš Zeman dává najevo, že mu koalice Pirátů se starosty i ODS s lidovci a TOP 09 vůbec nejsou po chuti. Snaží se jim zkomplikovat možnost sestavení vlády a udržet naopak u moci šéfa ANO Andreje Babiše. Oslovení odborníci tak hodnotí prezidentova slova ze čtvrteční MF Dnes, že premiérem jmenuje po volbách zástupce strany, která získá nejvíc mandátů. Nikoli šéfa koalice.

Až dosud přitom Zeman říkal, že premiérem jmenuje vítěze voleb. Strany si to vykládaly tak, že pokud by volby vyhrála například koalice Pirátů a STAN, která ve čtvrtek podepsala koaliční smlouvu, jmenoval by Zeman jejího zástupce. Čerstvé vyjádření však znamená, že k tomu, aby mohl být premiérem například pirátský předseda Ivan Bartoš, který takovou možnost připouští, museli by mít Piráti nejvíc mandátů i samostatně.

To ale podle průzkumů není příliš pravděpodobné. Zatímco v součtu by Piráti a starostové podle posledního modelu agentury Kantar CZ získali 30 procent hlasů a druhé ANO 25 procent, samostatně by Piráti měli jen 20 procent.

"Uvědomte si, že dvě koalice, které teď vznikly, jsou v podstatě hozením záchraného lana stranám, které by možná do parlamentu neprošly. Tedy STAN, lidovci a TOP 09," zdůvodňuje svůj postoj k volbám Zeman.

"Prezident mě tím nepřekvapil, jeho zájem je co nejdéle udržet Babiše u vlády. Chce zlížit cestu k vítězství jeho politickým konkurentům," říká politolog Lukáš Jelínek, který měl dříve blízko k ČSSD, teď je na volné noze.

Podobně mluví i politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. "Dává tím najevo, že se to bude snažit vznikajícím koalicím znepříjemnit, jak to jen půjde. Kdyby se objevil průzkum, který by ukázal, že třeba piráti mohou získat více hlasů než ANO i samostatně, vůbec bych se nedivil, kdyby někdy v říjnu před volbami přidal podmínku další. Tak, aby premiérem opět jmenoval Andreje Babiše," myslí si Mlejnek.

Podle obou expertů je Zemanův postup nebezpečný, protože by mohl vést k tomu, že zemi budou řadu měsíců vést vlády bez důvěry parlamentu.

Prezident má po volbách dva pokusy jmenovat premiéra. V minulosti přitom bylo zvykem, že i když jmenoval premiéra, jehož kabinet pak nezískal důvěru sněmovny, vláda bez důvěry ještě nějakou dobu vykonávala svoji činnost. V případě vlády Jiřího Rusnoka to bylo šest měsíců, v případě první vlády Andreje Babiše rovněž.

"Pokud dopřeje Andrejovi Babišovi několik měsíců na sestavení jedné i druhé vlády, tak můžeme být v provizoriu třeba až do konce prezidentského mandátu Miloše Zemana. Ten připadá na 8. března 2023. Představa, že tady vládne menšinová vláda bez podpory, důvěry, v době, kdy bude epidemie, společnost nebude proočkována, budeme ve finančních problémech, je nejhorší možný scénář," upozorňuje Jelínek.

Podle politologa Tomáše Lebedy z Univerzity Palackého v Olomouci ale prezidentovo prohlášení může mít špatný vliv už i teď.

"Ohlašuje to takto předem v době volební kampaně, čímž posílá vzkaz voličům, koho má smysl volit, a zasahuje tím do předvolební soutěže. Je to mimořádně nevhodné," myslí si Lebeda. Dál pak Zeman podle Lebedy naznačuje, že bude jednat mimoústavním způsobem. "Náš pan prezident usiluje o to, aby princip parlamentní demokracie fungoval v jeho prospěch. Dělal to už za premiéra Rusnoka, kdy byla jeho vláda uměle držena, to je vážný precedens," říká Lebeda.

Pokud si Zeman bude stát za svým, podle ústavního právníka Jana Kysely z **Právníké fakulty Univerzity Karlovy** s jeho rozhodnutím politici moc nezmožou. "Není možná žádná žaloba k Ústavnímu soudu, odpovědnost nese prezident jen politickou," vysvětluje Kysela.

"Není možná žádná žaloba k ústavnímu soudu, odpovědnost nese jen politickou. Mohl by se vést kompetenční spor, který vede sněmovna s prezidentem. K tomu potřebuje sněmovna prostou polovinu polovinu hlasů. Ale ústava je postavena tak, že počítá s tím, že se lidé řídí dobrou vůlí nežli zlou vůlí," říká Kysela. Že by Zemanův krok byl spíš politický než právní problém, je přesvědčen i politolog Mlejnek.

"Podle ústavy může jmenovat premiérem kohokoli. Když jmenuje premiérem svého mluvčího Jiřího Ovčáčka, tak to není protiústavní krok. Jiná otázka je, je jestli Ovčáček sestaví vládu s důvěrou. I když prezident svým počínáním naznačuje, že než dát šanci opozici, radši ať je tu vláda bez důvěry," uvádí politolog.

Kraje potřebovaly data od státu, ten jim je nechtěl dát. Zasáhnout musel spolek na podporu autistů [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.01.2021, Zdroj: svecityre.cz, Autor: Iva Brejlová, RU / den: 11 235

Spolku Děti úplňku se podařilo dát dohromady mapu obsahující informace o lidech s diagnostikovaným autismem. Jednoduše vypadající projekt Mapa autismu je ve skutečnosti malým zázrakem. Vyžádal si měsíce příprav a složité vyjednávání se státem.

Spolku Děti úplňku se podařilo dát dohromady mapu obsahující informace o lidech s diagnostikovaným autismem. Jednoduše vypadající projekt Mapa autismu je ve skutečnosti malým zázrakem. Vyžádal si měsíce příprav a složité vyjednávání se státem. Na první pohled vypadá tato mapa „jen“ jako pěkně graficky zpracované informace, body ukazující počty osob na konkrétních místech. Tečky na ní jdou rozkliknout do tabulek o počtu lidí, jejich věku, pohlaví i stupni postižení. Mapa autismu je ale dílo, jaké jinde v Česku nevidíte. Slouží hlavně k tomu, aby kraje věděly, jak mají plánovat sociální služby. Přitom data, na kterých stojí, jsou doslova vyřfená.

Reklama

Poruchou autistického spektra v České republice trpí nejspíš něco mezi 100 a 200 tisíci lidmi, kolik přesně to je, však nikdo neví. V systému zdravotnictví je jich vedeno zhruba 13 tisíc. Ví se totiž jen o těch, kteří jsou zapsáni u nějakého doktora: praktika, zubaře nebo třeba gynekologa. Ti, kteří se k nim nedostanou – často třeba proto, že je prostě nikdo nechce ošetřit, a tedy k sobě zapsat –, fungují mimo státní „dohled“.

Jenže problém je, že ani těch 13 tisíc, o kterých stát ví, jsou vedeni v tabulkách a je u nich jasné, jakou pomoc by mohli získat, se na nic takového nemůže spolehnout. Podpory se jim totiž má dostávat z krajů. Jenže aby ji mohly kraje poskytovat, potřebují informace o tom, že v jejich oblasti takoví lidé jsou. A stát jim je nedává.

„Bylo jasné, že ta čísla existují. Ale není žádná ochota je sdílet,“ začíná celou historii projektu Agáta Jankovská, výkonná ředitelka Aliance pro individualizovanou podporu, která v organizaci Děti úplňku pomáhá mimo jiné s advokací.

Spolek před dvěma měsíci s aplikací Mapa autismu zvítězil v kategorii zdraví v soutěži Společně otevíráme data. Jankovská má z úspěchu radost, ale hned dodává, že projekt nevznikl proto, aby uspěl v soutěži nebo z důvodu hezkého zpracování dat, ale kvůli nutnosti. „Nechtěli jsme nic víc a nic míň než to, aby kraje, které jsou zodpovědné za plánování sociálních služeb, poskytl přístup ke službám rodinám, které to nutně potřebují,“ shrnuje.

Ztracení lidé

Když původně spolek Děti úplňku chtěl pomoci konkrétním rodinám, obrátil se na kraje. V jejich kompetenci je totiž nabízet lidem mimo jiné s poruchou autistického spektra služby, které jim značně ulehčují: odborné poradenství, sociální rehabilitaci, osobní asistenci, denní či týdenní stacionář, ale třeba i letní tábory. Jenže aby takové služby kraje mohly poskytovat, potřebují vědět, pro kolik lidí, jakého věku a s jakou poruchou mají plánovat. A to nevědí.

„Neexistují přesná statistická data. Odhadovaná prevalence PAS (poruchy autistického spektra, pozn. red.) je dle údajů z roku 2014 – takže potenciálně žije v ČR až 200 000 lidí s PAS,“ hodnotí v nedávné prezentaci Kraje Vysočina Věra Švarcová, vedoucí odboru sociálních věcí z tamního krajského úřadu, a Silvie Tomšíková, ředitelka Domova Kamélie Křížanov. I ony v dokumentu dodávají, že chybí data, konkrétně z pobytových zařízení sociálních služeb, protože chybí diagnostiky dospělých osob.

Najít člověka s takovým postižením je totiž překvapivě náročné. Když v loňském červenci zpracovávalo KPMG pro Ministerstvo práce a sociálních věcí metodiku pro zjišťování dostupnosti sociálních služeb pro tyto lidi, navrhovalo poměrně složitý proces podle věku. Děti se najdou nejnáze, může je zachytit pravidelné vyšetřování u pediatra. Mladé do 18 let by mohly najít poradny nebo je odhalit systém školství, pokud se ho ovšem účastní. Najít dospělé ale znamená dát dohromady data lidí v invalidním důchodu od České správy sociálního zabezpečení, která má ovšem řadu děr: ČSSZ nevede ty, kteří ve společnosti celkem normálně fungují, nebo ty, kteří jsou vedeni pod jinou diagnózou, třeba těžší mentální retardace. Třeba proto, že se někomu nechce vyplňovat příliš mnoho kolonek.

KPMG navrhovalo, aby Ministerstvo práce a sociálních věcí každý rok poptávalo specifické diagnózy u ČSSZ, nechalo si je dělit na okresy a distribuovalo příslušným krajům. Ideálně by je mohlo porovnávat s Národním registrem hrazených zdravotních služeb, kde jsou jednoduše řečeno lidé, kteří mají nějakého doktora, který danou diagnózu vede. Už během pilotáže metodiky ale přišlo přesně na to, co řeší Děti úplňku. „ÚZIS neposkytl data, a to ani na základě žádosti Zadavatele, ani v případě formulářů zaslaných KÚ. Po opětovné výzvě byla KÚ zaslána pouze obecná prezentace,“ shrnuje KPMG při přípravě metodiky. Řešíme to o sto šest

„První reakce nás nepřekvapila,“ sděluje dojmy několikaletých zkušeností Jankovská. „V rámci vládní skupiny jsme se snažili vyjednat, aby to veřejná správa udělala sama. Ale nikdy se to nepohnulo. Když už jsme jednali druhý rok, řekli jsme si, že dalších deset let čekat nebudeme,“ dodává.

Problém vidí na několika stranách. „Jedním z důvodů je část chybějící legislativy,“ uvádí Jankovská. Zákon tedy neříká, jakým způsobem se budou zpracovávat informace. „Druhým důvodem je celkový chaos systému se zkomplikovanými institucemi, které se historicky rozhodly spolu nemluvit,“ doplňuje Jankovská. A zmiňuje, že komplikací je i skutečnost, že pro takovou diagnózu potřebují pečující osoby součinnost tří rezortů: sociálního, zdravotního a vzdělávacího.

Mapa autismu tak vznikla poté, co požadavek na data ČSSZ nejdříve odmítla s tím, že formátování databáze žádostí příspěvků na péči neumožňuje jednoduše vyfiltrovat údaje k diagnóze. Spolek Děti autismu tak využil „stošestku“, tedy zákon o svobodném přístupu k informacím. K datům se dostal po dalším vyjednávání, které vedlo ke skutečnosti, že data úředníci z databáze zpracovávali ručně. „Správa sociálního zabezpečení má možnost softwarového řešení. Při troše ochoty ze strany správů databáze by to šlo řešit mnohem sofistikovaněji a efektivněji,“ komentuje Jankovská.

I bez využití sofistikovanějších metod je aktuálně mapa na světě, a spolek vidí, že se mu snaha vyplácí. „Byli jsme mile překvapeni tím, že celá řada krajů se na nás obrátila s doplňujícími dotazy. Vypadá to, že s daty opravdu pracují. Už jsme zaregistrovali i poptávku po informacích o ostatních diagnózách. Spolupracujeme s **Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy**. Děti úplňku s dalšími založily alianci, ve které sdružujeme na 60 organizací, a s nimi stavíme návrh toho, jak by systém založený na průběžném sbírání a vyhodnocování dat měl vypadat,“ říká Jankovská.

Zdůrazňuje, že si velmi váží jednotlivců v rámci úřadů, se kterými komunikovali a kteří spolku vyšli vstříc. „My ale potřebujeme, aby takovou věc každá patientská nebo rodičovská organizace nemusela „stošestkovat“,“ zmiňuje.

Poruchy autistického spektra jsou totiž jen jednou z řady diagnóz, které na stejném principu v rámci státního aparátu fungují. Jankovská chce inspirovat co nejvíc patientských a rodičovských organizací k tomu, aby se „svá“ data pokusily získat. „Rádi jim nasdílíme know-how a poradíme zkušenosti. Na druhou stranu bych nerada, aby úředníci složitě „tahali“ informace z excelových tabulek. Sami mají co dělat. Mělo by to stát na softwarovém řešení,“ uzavírá.

Sociolog Michal Lošťák: Kdyby stát zkolaboval, je lepší žít na venkově [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.01.2021, Zdroj: flowee.cz, Autor: Milada Kadeřábková, RU / den: 9 549

S rurálním sociologem Michalem Lošťákem o tom, jak pandemie mění města, zda je nyní lepší pro život **venkov** a jaké lekce obecně nám "koronavirová příhoda" do budoucna může přinést Milada Kadeřábková Reklama Reklama

Server britské stanice BBC nedávno zveřejnil příběh investiční manažerky Joanny Coghlanové, která si v roce 2019 koupila nádherný byt v jedné londýnské luxusní čtvrti. Ten se ale během pandemie, kdy v něm strávila v kuse sedm týdnů, proměnil v noční můru. „Začala jsem ho nenávidět. Když přijdete o všechny možnosti, které prostředí kolem jinak poskytuje, tak si uvědomíte, že vlastně žijete jen ve skleněném boxu,“ řekla BBC Joanna, která dlouho nečekala a nyní už spokojeně žije v novém venkovském domě v hrabství Hertfordshire. A rozhodně nebyla jediná, koho stávající pandemie donutila začít pomýšlet

na opuštění města.

Podle britské realitní kanceláře Rightmove se vyhledávání venkovských realit v červnu a červenci ve srovnání s minulým rokem zvýšilo o 126 % . Podobné trendy hlásil i řetězec realitních agentů Knight Frank. Můžeme dle těchto informací v budoucnu očekávat ještě silnější odliv obyvatel z měst, a to i v Česku? A jak může pandemie podobu současných měst ovlivnit? Nejen o tom jsme si po Skypu povídali s rurálním sociologem a prorektorem České zemědělské univerzity Michalem Lošťákem. U kázala podle vás pandemie lidem, že je lepší se přestěhovat na venkov než žít ve městě?

Ta otázka nemá jednoznačnou odpověď. Samozřejmě, že z hlediska kontaktů mezi lidmi, které jsou dneska v době pandemie klíčové, je jejich počet menší na venkově. Proto tam odcházejí lidé, kteří se chtějí cítit bezpečněji. Takže tu evidentně nějaká snaha vyhnout se zbytečné velkému množství lidí z jejich strany je.

Od 70. až 80. let procento obyvatel žijících v evropských městech neroste takovým tempem jako dříve, někde se i snižuje. Nicméně se objevují i tací, kteří se odstěhovali, a nyní už jim ty kontakty naopak pomalu začínají scházet. A zvláště v tomto období dlouhých večerů, kdy už není tolik práce na zahrádkách nebo možností procházek v přírodě, to myslím zase začíná být aktuální. Takže možná mnoho lidí ještě své rozhodnutí přehodnotí.

Na Západě panují obavy, že z důvodu pandemie by se mohla města nebo jejich určité části, například ty kancelářské, postupně začít vyliďňovat . To tedy podle vás zatím nehrozí?

Zásadní vyliďňování měst jako takových asi ne. Na poslední přednášce před Vánoci jsem studentům představoval takzvanou saturační křivku, která ukazuje, že už někdy od 70. až 80. let procento obyvatel žijících v evropských městech neroste takovým tempem jako dříve, někde se i snižuje. Ano, někteří lidé z měst odcházejí, ale jen malá část z nich přímo do venkovských oblastí. Hodně se lidé stěhují spíše do zázemí menších měst, což je příklad klasické suburbanizace. U nás vznikají satelitní městečka, přičemž centra měst se samozřejmě mohou vyliďňovat, ale to rozhodně nesouvisí pouze s pandemií.

Co se týká vyliďňování určitých částí měst spojených třeba s kancelářskými prostory, to se u nás samozřejmě teď začíná víc projevovat. Nicméně třeba v Německu se o tom už mluvilo někdy v 90. letech. Tamní firmy vědí, že je pro ně lepší mít sídlo a kanceláře někde v příměstské části než v centru města, protože příměstská část je z dopravního hlediska dostupnější. Ohledně pandemie se ještě naskytá otázka, jak dalece bude dlouhodobě fungovat ten přechod na home office. Už jsem i četl články o lidech, kteří byli rádi, že z home office mohou jít alespoň na pár dní do kanceláře, zvláště když mají například malé děti. A to vidím i tady na univerzitě, že kolegyně a kolegové přijedou raději sem, než aby učili na dálku z domova.

Už nyní se mluví o třetí vlně, ale také o tom, že vlivem globálního oteplování mohou vzniknout další viry a další pandemie.

Donutí to města, aby se postupně transformovala, třeba aby nekumulovala na jedno místo ony kancelářské budovy, aby lidé zkrátka nežili tak „natěsno“?

Takovouto radikální změnu, novou situaci, kdy staré už neplatí a my ještě nevíme, co máme dělat příště, bychom nazvali oknem příležitosti. V situaci radikálních změn se často objeví nové příležitosti, které třeba jenom dosud dřímaly někde zapomenuté, a teď najednou zjišťujeme, že představují nějaký potenciál do budoucna. V listopadu jsme se jako Česká zemědělská univerzita účastnili jedné společné aktivity prestižních evropských univerzit podobného zaměření. A tam se vážně debatovalo o tom, jestli tato pandemie neznamená bod, z něhož již není návratu do toho způsobu výuky, který jsme praktikovali ještě na počátku roku 2020.

My jsme to řešili ve vztahu k výuce, nicméně myslím, že podobně to může platit i ve vztahu k městům, ale vlastně i k venkovu a mnoha dalším oblastem života. Příkladem je i cestování. Já byl loni v zahraničí asi čtyřicetkrát, letos jen třikrát, a to ještě před pandemií. Už teď tedy k určitým velkým změnám dochází, jen je otázkou, zda a jak se ukotví do toho původního systému, který tu před pandemií existoval, nebo jestli jej celý promění. To už by ale spíše bylo věštění z křišťálové koule, protože nevíme, jak budou jednotlivci na tuto situaci reagovat.

Jak se díváte na otázku bezpečnosti na vesnici versus ve městě? Z toho hlediska, předpokládám, vychází venkov lépe? Kdybych začal teoreticky, tak existuje několik konceptů, které popisují vztah venkova a města. Ten, který stále ještě převládá, je koncept kontinua, kde na jedné straně stojí město, na druhé venkov a vše je tam jasně dané, tedy výhody, nevýhody a podobně. Nicméně teď se začíná více mluvit o takzvané konvergenci a divergenci a o tom, že není jednoduché stanovit, co je dobré a špatné. Například z jednoho úhlu pohledu může něco působit jako nevýhoda a z jiného úhlu to může být velká výhoda. A bezpečnost je klasický příklad.

Současná města zaujímají asi dvě procenta zemského povrchu, ale využívají více než tři čtvrtiny přírodních zdrojů naší planety. Řeknete si, nějaká zapadlá „díra u Hanušovic“, tam chybí infrastruktura, vybavenost a tak dále. Ale možná absence sofistikované infrastruktury, která ve městech poskytuje zabezpečení tamním obyvatelům, může z jiného pohledu činit život na vesnici mnohem bezpečnějším. Podívejte se třeba na teroristy, kde útočí. Ti by si těžko vybrali nějakou odlehlou vesničku v horách, ale jdou do center velkých měst, protože mediální dopad takového útoku je vždycky mnohem větší. A to samozřejmě nemluvím o tom, že na venkově může díky nižší koncentraci neanonymních lidí spíše vzniknout komunita, kde si lidé mohou navzájem pomáhat a důvěřovat.

O bezpečnosti se nyní mluví i z hlediska potravin. Mají současná města dostatek možností na to, aby v případě potřeby mohli lidé produkovat své vlastní potraviny? Jak se tyhle věci řešily v jiných státech, kde podobné problémy vznikly?

Archeologická zjištění ukazují, že obyvatelé měst třeba v Indii, v Angkoru či v Konstantinopoli sami produkovali potraviny. Tedy to, co se dnes nazývá městským zemědělstvím, bylo už dávno součástí městského života. Současná města zaujímají asi dvě procenta zemského povrchu, ale využívají více než tři čtvrtiny přírodních zdrojů naší planety. A asi polovina takzvané ekologické stopy měst je tvořena produkcí a spotřebou potravin jako celku.

Došlo tedy k oddělení produkce potravin, která se koncentruje na venkově, a jejich spotřeby, která se soustředí ve městech. Jako reakce na toto rozdělení se objevují takzvané alternativní potravinové řetězce, které město a venkov přímo propojují. To jsou nám známé farmářské trhy, kdy zemědělec pravidelně dodává svým zákazníkům v „bedýnce“ potřebné množství sezónní zeleniny, komunitou podporované zemědělství, kdy třeba zemědělec přímo vykrmuje vepřička pro lidi z města, kteří na tento výkrm přispívají, nebo přímé dodávky ovoce nebo zeleniny do škol či nemocnic, což je třeba poměrně rozšířené v Nizozemí. Takže by dnešní města ono pěstování pro své obyvatele jako v Angkoru či Konstantinopoli už nezvládla?

Města jako taková opravdu dnes nemají dostatek kapacit, aby produkovala všechny potraviny, které se v nich zkonsumují. Tak tomu je minimálně v režimu, jaký dnes existuje, kdy jsou města funkčně provázána s venkovem jako prostorem produkce potravin. Hypoteticky se můžeme ptát, co by se stalo, kdyby toto provázání bylo zásadně přerušeno. Pak by městům nezbyvalo nic jiného než hledat způsoby, jak si lidé v nich mohou sami produkovat potraviny. Ale obávám se, že jenom zahrádky by to pro všechny obyvatele měst nevyřešily. Možná by pomohly jen těm, kteří je vlastní.

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Působí na České zemědělské univerzitě (ČZU) v Praze jako profesor rurální sociologie a prorektor pro mezinárodní vztahy. Doktorské studium ukončil na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v oboru sociologie. Ve své pedagogické a vědeckovýzkumné činnosti se zabývá problematikou rozvoje venkova, socioekonomickým kontextem jídla a potravin a otázkami inovací ve vztahu k udržitelnosti životního prostředí, hospodářství a společnosti. Je v čele mezinárodní sítě

vysokých škol pod názvem CASEE, která sdružuje univerzity podobného zaměření jako ČZU působící v zemích středí a jihovýchodní Evropy. Zároveň se podílí i na vedení další podobné sítě evropských univerzit pod názvem Euroleague for Life Sciences.

Kdysi na Kubě, když tam už rozpadající se Sovětský svaz omezil svou pomoc, měli na balkónech domů v Havaně slepice, aby měli co jíst. Jiná alternativa může být umělé jídlo – o masu ze zkumavky se již ví a začíná být produkováno. Ale ironicky poznamenávám, že nevím, jak dalece se takové maso bude odlišovat od univerzální hnědé omáčky a neironicky můžeme uvažovat, jaké dopady by tato skutečnost měla na celý sektor **zemědělství**. Podobně jako třeba v případě, kdybychom měli přejít na konzumaci hmyzu.

Tady ale může být rozpor se současnou definicí potravinové **bezpečnosti**, která kromě jiného předpokládá přístup k potravinám, jež odpovídají našim preferencím. A u hmyzu si nejsem jistý, jestli to je u nás preferovaná potravina jako třeba vepřový bůček.

Nedávno jsem v té souvislosti mluvil s prezidentem Agrární komory o tom, že potravinová **bezpečnost** je zejména v současné nejjisté době pro Česko naprosto zásadní. Souhlasíte?

Ano, potravinová **bezpečnost** je samozřejmě velmi důležitá, právě zde bych však spíš mluvil o takzvané potravinové suverenitě. Což znamená zamyslet se nad tím, jak mohu mít jako spotřebitel co největší kontrolu nad celým potravinovým řetězcem. Nyní je to tak, že jdu do obchodu, tam vidím cenu a vlastně ani nevím, proč je taková, jaká je. Nevím, za kolik třeba kvěťák prodal **zemědělec** tomu výkupci, za kolik ho pak koupil zprostředkovatel velkoskladu a tak dále. Ty informace prostě nemám a stejně tak ani restauratěři, zpracovatelé, prodejci ani **zemědělci**.

O tom by se právě mělo hodně mluvit a snad tomu pandemii i nějak víc napomůže, že otevře okno příležitostí pro reorientaci těch **zemědělsko-potravinových** řetězců, aby nad nimi měly větší kontrolu všechny jejich články. Tím by vlastně došlo k větší demokratizaci celého toho systému. Byla by to situace, ve které by se, kdybych parafrázoval Komenského slova ve známé písni Marty Kubišové, vrátila kontrola a vláda nad celým procesem z pole až na talíř tým, kteří se jej účastní – tedy od **zemědělců** až po spotřebitele.

Kdybyste si vy měl sám vybrat, kde je jednodušší během krize žít, zda ve městě či na **venkově**, tak co byste zvolil?

Víte, hodně záleží na tom, o jakou krizi či pandemii se bude jednat. Kdybych vzal v potaz to, co se děje v Česku nyní, myslím, že pořad to žít ve městě nepřináší zas až taková negativa. Otázka samozřejmě je, co by se stalo, kdybych byl nucený si potraviny sám vyprodukovat. V případě, že by nějak zkolaboval státní systém, doprava, mobilita, zásobování potravinami a obecně vůbec nefungovala kritická infrastruktura, pak bude asi lepší žít na **venkově**, protože ten byl vždycky soběstačnější.

Takže asi záleží na síle té dané krize a ta v dnešní době může pro každého znamenat něco jiného. Jak řekl americký sociolog William Isaac Thomas už někdy ve dvacátých letech minulého století: „Když si člověk definuje situaci jako reálnou, potom je pro něj reálná ve všech svých důsledcích.“ Pokud si tedy někdo řekne, že je pro něj lepší a **bezpečnější venkov**, tak to tak z jeho pohledu opravdu bude. To samé v případě města.

V čem vidíte největší potenciál této doby? A nemusí se to týkat jen vašeho oboru...

Myslím, že nyní jsme ve fázi, kdy můžeme experimentovat, testovat nové možnosti. Možná by postmodernisté řekli, že dnes je všechno možné, vše je fragmentované, nic nemá řád. Dříve si člověk mohl život víc „nalajnovat“. Podívejte se třeba ve filmu Jak básníkům chutná život, kdy učitel Hájek ukazuje síťový graf doktorovi Šafránkovi a říká, že pokud bude vzestup cen rovnoměrný, koupí si první automobil za pět a tři čtvrtě roku, po svatbě je naplánovaná první dovolená v Jugoslávii a první dítě. Ve výsledku tak následují samá pozitivita a sociální jistoty. A na deset let dopředu.

Jenže dneska člověk ani neví, co bude příští pondělí. A to je možná právě ta největší zkušenost, kterou máme. Zvyknout si na to, že věci mohou být úplně jinak a že třeba nakonec budeme muset odejít na vesnici a interpretovat si tím Thomasovým teorémem, že je to tak pro mě nejlepší. Až všechno odezní, bude určitě velmi zajímavé tuto dobu reflektovat, protože přerod společnosti v řadě oblastí, o kterém se mluvilo, že proběhne během 15 až 30 lety, se najednou bude dít třeba za tři roky. A to se všemi kladnými, ale bohužel i zápornými aspekty.

Reklama

Reklama

foto: Archiv Michala Lošťáka, zdroj: Česká **zemědělská** univerzita

Nebýt karantény, knížku o mém bych nedopsal

TISK, Datum: 23.01.2021, Zdroj: Deník Víkend, Strana: 12, Autor: MICHAL BYSTROV, Vydáno: 98 126, Prodáno: 86 126, Čtenost: 194 972,

Rubrika: Rozhovory

JAN BURIAN

Od chvíle, kdy písničkář a spisovatel Jan Burian publikoval knihu o svém otci, problematickém gigantovi českého divadelnictví Emilu Františkoví Burianovi, už uplynula skoro celá dekáda. Mezitím se v Supraphonu podařilo nalézt a vydat na trojalbu zdánlivě ztracené nahrávky Janova prastrýce, věhlasného operního tenora Karla Buriana. Nyní si osmašedesátiletý muzikant uložil další náročný úkol: napsat knížku o své matce, herečce a režisérce Zuzaně Kočové. Může se tedy někdo divit, že jsme si tentokrát povídali víc o rodičích než o něm samém?

* Mluvíte dnes o E. F. Burianovi raději než za bývalého režimu?

Dá se to tak říct. Za komunistů jsem se bál, že když o něm řeknu něco hezkého, režim to hned zneužije. Při různých oslavách a **výročích** si otcovo jméno brali do úst ti nehorší kolaboranti, kteří ho, když byl naživu, upřímně nenáviděli. A teď mu chodili klást věnce na hrob. S nimi jsem nechtěl mít nic společného. Taky mě nebavilo neustále poslouchat poznámky, ať zahraju Chlupatý kaktus, když jsem ten talentovaný syn... V době, kdy se stavíte na vlastní nohy, váš osud slavných předků zase tak moc nezajímá. Na leccos jsem přišel, až když jsem o tátovi začal psát knihu Nežádoucí návraty E. F. Buriana. A čím víc jsem jeho život a práci studoval, tím víc jsem ho měl rád.

* Jsme u toho: ačkoli byl rovným dílem velkán i zoufale omylný stoupenec totalitního zřízení, stejně k němu člověk cítí sympatie. Proč?

Je to tím, že byl poctivý chlap. Nepatřil k lidem, kteří vstoupili do strany z kariérismu. On byl komunistou v době, kdy se mu to strašně nevyplácelo. Za okupace, doma i v koncentráku, před Unorem i po Unoru. My dneska děláme tu chybu, že jedním slovem označujeme zcela protichůdné věci. Papaláší typu Štrougala a Biřáka si komunismus představovali jinak než Vladislav Vančura, František Halas nebo E. F. Burian.

* Váš otec byl politicky děsně uvědomělý, ale v umění dělal pravý opak. Charakterizuje ho až jakési šílenství, zběsilá hravost...

Intuice a padání po držce kamkoli si myslím, že mám spadnout? To asi vážně souvisí s tím, že byl génius. Dotýkal se mnoha oborů, všechno dělal levou zadní, a zároveň uměl krásně bláznit. Jiří Sovák vzpomínal, jak spolu běhali po lese a dělali zvířata. Po lese táta ostatně honil i maminku, jak jsem se dozvěděl z jeho i jejích zápisků. A to už byl v poměrně pokročilém věku. Já myslím, že mí rodiče byli ve skutečnosti hrozně pozitivní, poetičtí, otevření lidé. Jen žili v bílé době, která je tak strašně tlačila a mučila, že nám zpětně připadají jako nějací zapšklí revolucionáři.

* Jednu vlastnost mají všichni Burianové společnou: a to je rychlost, s jakou tvoříte.

Já bych spíš řekl, že chceme pořád dělat něco nového. Zkoušet různé věci, něco se v životě naučit. Neopakovat se.

* K burianovským ctnostem patří i určitá neohroženost. Vezměte si vašeho prastrýce Karla Buriana, pěvce světového formátu a sólistu Metropolitní opery, o kterém Enrico Caruso prohlásil: „Já mohu zpívat jen něco, Burian všechno.“

Caruso se také, když mu novináři podkuřovali, že je nejlepší tenor své doby, podivil: „To už je Burian po smrti?“

* A tahle hvězdná sláva Karlu Burianovi nebránila, aby svým nepřátelům a konkurentům posílal sprosté básničky, v nichž je všemožně haněl. Já si nedovedu představit, že by kterákoliv z dnešních primadon riskovala pověst a psala kritikům nebo svým

* kolegům: „A ty, slávský ledachtore, vlasořidný světa tvore, starej se o svoje Zvěsti, sic ucítíš moje pěsti! A též slavný tenor Pascal do těch smutných veršů nasr... Zpívá-li tak, jako básní, vyražte mu zuby z dásní.“

Zřejmě si věřil. Rozumíte, když za jeden koncert dostal tolik peněz, že si mohl koupit novou chalupu v Rakovníku... Byl si vědom své hodnoty a kritici mu mohli políbit zadní část. Jenže si tím zničil život. Stejně sebevědomě zacházel i se ženami a s jejich manželi. Dávali ho k soudu, on je ignoroval, a když pak nad ním vyhráli, nezaspíval si už v Německu ani v Americe. Ale on zkrátka neměl chuť se přizpůsobovat. V tomhle byl můj otec podobný.

* Když E. F. Burian zemřel, bylo vám sedm let. Stačil jste ho poznat jako člověka?

Pár vzpomínek na něj mám. Byl to táta, který pořád pracoval. Tajemný, trochu nedostupný tvor, kterého nebylo možné vyrušovat. Přesto jsem za ním někdy do pracovny vlezl a tiše ho pozoroval. Věděl jsem, že je asi důležitý - koneckonců to byl pan ředitel, chodila k nám spousta známých herců. Večer před spaním mě k němu máma nosila na ramenou, abychom mu dali dobrou noc. Z jeho a matčiných dopisů jsem pochopil, že mě hodně miloval. Na stole, který dnes používám já, měl rozložené ohromné archy a na ně psal nějaké podivné znaky. To byly noty. Já jim říkal „smutné stromečky“. Vybavuju si i naše společné procházky. Sice jsem odjakživa líný, ale jít s tatínkem po Hradčanech bylo fajn.

* Měl jeden zvláštní rys. Kamarádovi z koncentráku, který mu po válce vytýkal, že hlásá bludy, napsal, že o tom, co říká, nebude diskutovat. Přiznával, že třeba nemá pravdu, ale odpovídal stylem: Je to můj názor, tak mi ho neber a klidně si měj jiný. To, jak si stál i za svými chybami, je podivuhodné.

Ano, stál si za nimi, jenže nezapomínejme, že pak byl schopen udělat veřejnou sebekritiku. Přičemž ta největší mu paradoxně uškodila nejvíc. V roce 1957 měl na Pražském hradě u příležitosti čtyřicátého výročí VŘSR projev před veškerou kulturní a politickou elitou národa. A ta řeč ho evidentně stála život.

* Já ten projev znám. Mluví tam o zastrášovacích metodách, vyzdvihování falešných umělců, diskreditaci skutečného umění, o tom, že se ze socialistického realismu stal upír.

Přesně tak. Jeho vystoupení hraničilo se sebevraždou. A to je pro mě taky důkaz, že můj táta nebyl v partaji z prospěchářství. On s ní měl konflikt vlastně už od roku 1937, kdy podepsal petici za ruského avantgardního režiséra Mejercholda - zatčeného, mučeného a později popraveného. V dalších letech to měl tudíž otec jako druhý nejvýznamnější trockista ve státě dost těžké. Toho prvního - Závěše Kalandru - bolševici popravili. Z matčiných zápisků vím, že mu tehdejší situace připadala horší než pobyt v koncentračním táboře. Tam aspoň jasně věděl, kdo je nepřítel. Kdežto poválečný komunismus v Československu byla jedna velká intrika.

* V létě roku 1959 odvezli E. F. Buriana do státního sanatoria SANOPZ, kde postoupil „banální operaci žlučníku“. Zákrok se zdařil, pacientovi se vedlo dobře. Přesto za pár týdnů zemřel. Jeho stav se údajně zhoršil po návštěvě zubaře. Diagnóza zněla: otrava jater. Myslíte, že to nebyla přirozená smrt?

Já vždycky cituju svou kamarádku z estonského ostrova Hiiumaa, spisovatelku a disidentku Ave Alavainu. Když jsem jí otčův příběh vyprávěl, obrátila oči v sloup: „Ty jsi úplně blbej! Tady u nás v Estonsku přesně tímhle způsobem umřelo minimálně dvě stě nepohodlných lidí! Vy tuhle metodu neznáte?“ Podobné otravy jsou pořád populární. Rusové s nimi pracují už od Rasputina, stačí se podívat na kauzy Skripal a Navalnij. Svět na to jen zírá s otevřenou pusou a není schopen s tím nic udělat.

* Zpětně se nedá zjistit, co se vlastně stalo?

Nevím jak. Otcovo tělo bylo na příkaz StB spáleno, veškerá dokumentace se ztratila. Všichni svědkové jsou mrtví, a i kdyby byli naživu, nic neřeknou. Možná existují nějaké záznamy v ruském archivu KGB, ale na to, abych tam jel, nemám sílu. Matka tohle téma nikdy podrobněji nerozebírala a z opatrnosti nenapsala nic ani do svých deníků. A víte, co je nejhorší? Ano, ona říkala, že to byla vražda, ale pořád ukazovala na někoho jiného. Na herce, kteří otce obvinili, že si v divadle pěstuje kult osobnosti, a de

facto ho tím uštvali. Na úředníky magistrátu, kteří prohlásili, že mu divadlo neopraví, ale až umře, pojmenují ho po něm. A přitom matka stále volala: „Strano, pomoz!“ Jako by nevěděla, že skuteční vrazi jsou právě ve straně a za ní - lidé, kteří KSČ řídili. Oči jí otevřel teprve rok 1968. Možná to pochopila už dříve, ale definitivně jí to došlo s příjezdem vojsk.

* Oba vaši rodiče disponovali ohromnou energií. Dá se popsat, jak se jejich energie lišily?

To je celkem jasné. Moje matka Zuzana Kočová byla Burianova žákyně. V sedmnácti letech přišla k němu do divadla a po válce, začátkem roku 1946, se do sebe zamilovali. Máma se úplně vykašlala na svou hereckou kariéru a začala pro otce pracovat. Dělal, co chtěl: když vyhlásil sezonu věnovanou současnému repertoáru a měl problém ji naplnit, sedla a v rychlosti napsala dvě špatné hry. Jednu z nich dokonce publikovala pod jménem svého dědečka. Konala se premiéra, byla to ostuda, lidé ji nenáviděli, považovali ji za ultralevičáka - jen proto, že otce chránila. V jejích zápiscích z roku 1960 stojí, že mu celý život sloužila a teď mu nejlépe poslouží, když s tím přestane. Potřebovala dokázat, že si nevzal nějakou hloupou herečku, která ho jen využívala, ale silnou osobnost, která mu naopak v leccm pomohla. A ona to dokázala. Ve Státním divadle v Brně tehdy poprvé samostatně režirovala - Burianovu Vojnu. Něco tak těžkého! A udělala ji dobře.

* Vaše máma musela být statečná žena. Když si představím, jaké tragédie jí v dětství potkaly...

Jejího otce popravili nacisté, matka se oběsila. Muselo to být děsivé. Ale co mě při psaní knížky o mé mamince odrovnalo, to je skutečnost, že už jako sedmiletá pila rum. S bratrem prodávala knihy do antikvariátu, aby jejich vlastní matka - alkoholička - měla na pití. A potom pili s ní. Když se z nich stali sirotci, neměli z čeho žít, museli i krást. Přes to všechno se z maminky podařilo vychovat kultivovaného, nesmírně citlivého člověka.

* A odvážného. Byla přece v odboji. Kdy jste se rozhodli, že její deníkové záznamy prostudujete a uděláte z nich knížku?

V roce 2012 jsem v knize Nežádoucí návraty E. F. Buriana využil velké množství zápisků, které mi zanechal můj otec. Vloni s příchodem pandemie koronaviru jsem si uvědomil, že mám konečně čas přečíst si pořádně i matčiny deníky. Nebýt té karantény, možná bych to nikdy neudělal. Jde o nějakých 120 svazků. Nejdříve psala matka deník čistě pro sebe. V říjnu 1959, tedy měsíc po otcově smrti, si začala dělat záznamy skoro denně. A aby se nezhroutila, psala mu dopisy. Dramatické, smutné, plně odhodlání. Otec jí totiž napsal list, ještě před první operací, kdy si myslel, že by to nemusel přežít.

* Počkejte, já žil v domnění, že si žádného nebezpečí nebyl vědom. Takže něco tušil?

Ano, šel na jednoduchou operaci, ale nejspíš věděl svoje. Matka si také později, když jí vzali divadlo, poznamenala: „Aspoň jsem nemusela do SANOPZu...“ V dopise na rozloučenou jí táta uložil, aby ten „prapor, který mu vypadl z rukou“, nesla dál. Mámu pak tahle slova pronásledovala celý život. Později našťáště potkala další muže - a v dalších letech už psala deníky hlavně pro mě. Stokrát v nich zmiňuje, že mi je chce odkázat jako svědeckví doby. Mimochodem, jedna věc mě rozesmála: v roce 1963 maminka sepsala něco jako závět', a v ní je věta, že by si přála, abych byl taky komunista. Ale v roce 1973 si do deníku poznamenává: „Už to neplatí! Škrtnám to!“ A podpis celým jménem.

MÍ RODIČE BYLI HROZNĚ POETIČTÍ, OTEVŘENÍ LIDÉ. JEN ŽILI V BLBÉ DOBĚ, KTERÁ JE TAK STRAŠNĚ MUČILA, ŽE NÁM ZPĚTNĚ PŘIPADAJÍ JAKO NĚJACÍ ZAPŠKLÍ REVOLUCIONÁŘI. NA STOLE MĚL OTEC ROZLOŽENÉ OHROMNÉ ARCHY A NA NĚ PSAL NĚJAKÉ PODIVNÉ ZNAKY. TO BYLY NOTY. JÁ JIM ŘÍKAL „SMUTNÉ STROMEČKY“. JAN BURIAN Pianista, zpěvák, spisovatel, básník, moderátor a turistický průvodce. Narodil se 26. března 1952 v Praze. Jeho otcem byl legendární divadelník a hudební skladatel Emil František Burian, matkou herečka, režisérka a rozhlasová dramatička Zuzana Kočová. Absolvent **Fakulty** sociálních věd **UK** tvořil mezi lety 1972 a 1985 oblíbené písničkářské duo s Jiřím Dědečkem. Po revoluci uváděl televizní pořady Posezení s Janem Burianem a Burianův den žen, moderoval též předávání cen Magnesia Litera. Roku 2002 založil sdružení Osamělých písničkářů. Natočil dvě desítky alb, vydal přibližně stejný počet knih.

Foto autor: FOTO: DENÍK, GALÉN

Foto popis: ZDRAVÁ KONKURENCE. Emil František Burian (uprostřed) se svými kamarády Janem Werichem a Jiřím Voskovcem. Foto: Galén

Foto popis: Z RODINNÉHO ALBA. Nahoře E. F. Burian se svým malým synem Janem. Vlevo Emilův strýc, operní pěvec a bouřlivák světového formátu Karel Burian. Foto: Galén

V Babišově síti: Kanál Bo-Li-Ba funguje! [URL](#) [Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 25.01.2021, Zdroj: forum24.cz, Autor: Jiří X. Doležal, RU / den: 115 248, Rubrika: Komentáře a názory

Kromě exhibic kolem očkovacích center toho Andrejovi prchalové minulý týden na sítích mnoho nenapovídali. Aby si lid náležitě zapamatoval, že nám vlastně navzdory Evropské unii a ODS to očkování zařídil pan premiér Babiš, je nutné, aby se opakovaně nechával fotografovat před nápisem „Očkovací centrum“ a vyskytl se dostatečně často na fotkách ve společnosti lidí v bílých pláštích. Jinak i Babiš asi usoudil, že bude nyní kvůli už opravdu citelné našťvanosti občanů lepší stáhnout se trochu do pozadí. Takže dnešní díl našeho seriálu věnuji především úspěšné generální zkoušce nového vlivového kanálu Bobošíková – Lipovská – Babiš. Inu – politika vytváří zvláštní klustry.

Procházel jsem Babišovu facebookovou zeď, abych nazřel, co si minulý týden pan premiér, slunéčko naše zhaslé, nechal napsat od svých prchalů za propagandu. A najednou – koho nevidím jako známou tvář, která má známý hlas! Na zdi pana premiéra Babiše se jako Bohyně ze stroje objevila paní Jana Bobošíková! Pan premiér nasdílel jeden díl jejího nového videopořadu, který vypadá jako televizní, ale vysílá se na facebooku paní Bobošíkové.

Začněme od Adama

Tedy přesněji – začněme od Jany, paní Jany Bobošíkové. Ta má svůj facebookovizní pořad. Když ji nechtěli na Kavčích

horách, její moderátorské kvality uznal Zuckerberg! Devatenáctého ledna ve 12:02 měla paní Bobošíková na své zdi premiéru dalšího dílu.

A pořádně to v něm vytmavila Václavu Moravcovi. Tento muž je zavrženíhodný. Nejenže na rozdíl od paní Bobošíkové má svůj pořad v opravdové veřejnoprávní televizi, a ne na sociální síti. Navíc se k němu v ČT chovají slušně, zatímco na paní Bobošíkovou podle jejich vlastních slov „házeli růžové plyšové prase, plivali na ni, čúrali jí na dveře a strkali jí do zámků sirky“.

K pořadu paní Bobošíková napsala: „Václav Moravec a jeho Otázky Václava Moravce. ABY BYLO JASNO! Jak jedná s premiérem? Koho si pozval pětkrát a koho vůbec? A spousta dalších zajímavostí...“

A dí ve videu: „Diskusní pořad Otázky Václava Moravce vysílá Česká televize už sedmnáctý rok. A vzbuzuje velké emoce. ... pro někoho je vysílání vyváženou žurnalistikou, pro někoho jednostrannou manipulací. Fakt je, že někdy nevíme, zda moderátor je novinář, nebo zda se cítí být politikem.“

Pak paní Bobošíková upozorní, jak se pan Moravec při hovoru s politiky ohledně dění kolem Donalda Trumpa „přeřekl či uřekl“. Pustí video, kde Václav Moravec v debatě v ČT pronesl: „Jestli jako politici bysme – vy byste (pan Moravec ukáže na své tři spoludiskutéry) neměli lidově řečeno vzít zpátečku a za svá slova nést zodpovědnost.“ Paní Bobošíková k tomu dodává: „Tak nevím, nakolik moderátor svou osobu započítal mezi politiky, nebo ne.“ Nicméně s tím, že výroky by my měly být založené na faktech, souhlasí.

Vysvětlím paní Bobošíkové, co kultivovaná, strukturovaná, a proto samozřejmě i s mnohdy náročným slovosledem komponovaná věta doktora Moravce skutečně znamená. Pan Moravec měl zjevně na mysli, a možná i lehce neobratně formuloval výrok, který znamenal: „Jestli jako politici bysme...“ (MY, tedy společnost – a udělá pauzu a ukáže na své tři spoludiskutující gestem, které znamená MY prostřednictvím VÁS politiků, a pokračuje) „vy – byste neměli lidově řečeno vzít zpátečku.“

Poté paní Bobošíkové vadí, že Václav Moravec na přednášce řekl, že někdy musí na Babiše zařvat, aby odpovídal. Jestli jste někdy slyšeli, jak Babiš z jakékoliv otázky uhne a uteče, vykecá se mluvením o něčem jiném, jistě chápete, že pan Moravec, chce-li získat odpověď, někdy zvýšit hlas musí. Já jej obdivuji, jak křičí málo – vzhledem k těm kecům od věci, co poslouchá. A taky je pro paní Bobošíkovou špatně, že Moravec řekl, že při diskuzi jej Andrej Babiš energeticky vysává.

Paní Bobošíková vyjmenovává: „Trojnásobný doktor Václav Moravec není jen moderátor. Vyučuje na dvou vysokých školách, řídí akademický senát **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, zasedá v umělecké radě filmové Akademie múzických umění, píše knihy, řeší vědeckovýzkumné projekty technologické agentury České republiky.“

Paní Bobošíková říká plnou pravdu, pan Moravec je skutečný expert a po přečtení jedné z jeho knih k němu mám mimořádný odborný respekt. Takže chápu, že to paní Bobošíková podtrhuje.

Ale i ona za sebou má v životopise zaznamenaníhodné momenty. Nejsou sice často završeny akademickými tituly jako u pana doktora Moravce, ale vypovídají také.

Podle Wikipedie paní inženýrka Jana Bobošíková po studiu na Gymnáziu Budějovická v Praze 4 absolvovala roku 1987 studium na Obchodní fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze. Během studia působila ve volených funkcích v Socialistickém svazu mládeže (SSM), včetně jeho ústředního výboru. Po získání inženýrského titulu studovala v letech 1988–1990 postgraduálně na Národohospodářské fakultě VŠE v Praze. Byla poslankyní Evropského parlamentu. Pracovala od roku 1989 jako redaktorka domácí rubriky v Československé, později České televizi a byla aktivní v takzvané "televizní krizi" v roce 2000. Moderovala diskusní pořad televize Nova Sedmička.

V roce 2009 postoupila do druhého kola volby ředitele České televize, v něm ale nezískala od radních ani jeden hlas (ředitelkou televize se nestala – pozn. aut.). V roce 2008 byla KSČM nominována jako kandidátka na post prezidenta České republiky pro druhou volbu (prezidentkou se nestala – pozn. aut.). Ve volbách 2010 neúspěšně kandidovala do poslanecké sněmovny na kandidátce Suverenity pro Moravskoslezský kraj. Kromě voleb do senátu byla Jana Bobošíková v roce 2010 také kandidátkou v komunálních volbách a byla navržena stranou Suverenity jako kandidátka na primátorku Prahy (primátorkou se nestala – pozn. aut.).

Dále ve volbách 2010 neúspěšně kandidovala do senátu za obvod č. 22 – Praha 10. Kandidovala na prezidentku ČR v prezidentských volbách v roce 2013 (prezidentkou se nestala – pozn. aut.). Ve volbách do poslanecké sněmovny v roce 2013 neúspěšně kandidovala ve Středočeském kraji jako lídryně hnutí Hlavu vzhůru. V roce 2015 byla zvolena předsedkyní lidické pobočky Českého svazu bojovníků za svobodu. To přimělo některé členy tamní buňky ČSBS, včetně posledních tří žijících "lidických žen", k odchodu z organizace. Na konci roku 2019 založila think-tank s názvem Institut svobody a demokracie. A má svůj pořad na facebooku.

Tím bych považoval zájem o osobu pana Moravce ze strany paní Bobošíkové za vysvětlený. Ale jí v pořadu zajímá i to, jak řeší doktorem Moravcem zmíněné energetické vysávání ze strany Andreje Babiše. Proto asi paní Bobošíková sdělí, že je pan Moravec řešitelem u tří projektů se státní podporou v celkové hodnotě 30 milionů korun (to znamená jeden týmový projekt v průměru za deset milionů, jedná se tedy o velmi malé a levné projekty – pozn. aut.). „Stihne toho tedy opravdu hodně“, zakončí paní Bobošíková.

Já si výkonných a schopných lidí vždy vážil, po přečtení Moravcovy knihy o médiích v tekutých časech vím, že je opravdu hodně chytřej, ale nejsem si úplně jist, zda to paní inženýrka Bobošíková sděluje jako výraz obdivu k panu Moravcovi. A najednou jsme u jádra pudla! Paní Bobošíková v pořadu srovnává četnost účasti hostů v pořadu Otázky VM podle politické příslušnosti s počtem poslanců, které má ta která politická strana v poslanecké sněmovně.

„Politici hnutí ANO měli minulý rok u Moravce menší prostor, než byl jejich volební zisk. ODS a Piráti dostali naopak prostor mírně větší. Naprosto šokující je ale volební nepoměr SPD a účasti jejich politiků v Moravcově pořadu. U Moravce bylo jen šest

členů SPD, a 15 Pirátů.“ A dodává: „Nevím, jak se vyrovnat s masivní přítomností politiků ČSSD u Václava Moravce, která dosáhla trojnásobku jejich chudíčkého volebního zisku. Z ČSSD dorazilo do »vyvážené« ČT plných 26 politiků. Z KSČM, která zastupuje ve sněmovně stejný počet voličů (a která paní Bobošíkovou nominovala jako kandidátku na funkci prezidenta – pozn. aut.), oproti tomu bylo pozváno devět.“ A končí větou, která v Česku nemůže nefungovat. Promluva proti Moravcovi končí slovy: „Neznáme jeho plat z peněz koncesionářů!“

„Milion, dva miliony berou. Žádný z nás nebere takový peníze!“ říkal soudruh Jakeš na adresu umělců, co podepsali protirežimní petici Několik vět. Paní Bobošíková ten nesmrtelný citát soudruha Jakeše, posledního šéfa komunistů u koryta, ve svém pořadu Křivé zrcadlo Václava Moravce oživila. Jedna z čtenářek (asi nepatří do holdingu) připsala paní Bobošíkové vzkaz: „A toto Křivé zrcadlo je pokřivený pohled křivé komunistky. Nikdy se jí nic nepovedlo, tak alespoň kyďá špínu.“

Není to trochu pozdě?

Paní Hana Lipovská, členka Rady České televize, hejt paní Bobošíkové na moderátora České televize Moravce sdílí na své facebookové zdi s trestuhodným zpožděním – sice ještě ten den, ale až v 18:58! Skoro SEDM hodin zpoždění! Měla by jít do sebe!

Paní Lipovská ke sdílenému videu píše: „(Ne)vyváženost ČT? Další část našeho pořadu »Aby bylo jasno« se mimo jiné pozastavuje nad vyvážeností zvaní politických hostů do pořadu Otázky Václava Moravce. Mimochodem, na nerovnoměrné zvaní hostů do publicistických pořadů jsem se dotazovala na jednání Rady ČT už v srpnu. Data, která má vedení ČT a pan ředitel Šámal k dispozici, nám navzdory »gentlemanské domluvě« nebyla dodána dodnes. Budu o ně proto žádat opět. Věřím, že nové vedení Rady ČT bude důsledné.“ Jinými slovy – paní Lipovská slibuje, že výstup paní Bobošíkové bude zohledňovat ve své práci v Radě České televize a na jeho základě „bude opět žádat o data“. Zastupovat v Radě ČT něčí politické zájmy zakazuje zákon, ale úzký vztah obou dam je natolik intenzivní, že nějaký zákon nehraje roli.

A teď Andrej!

Dne 20. ledna, den po zveřejnění, je video Jany Bobošíkové nasdíleno na stránce premiéra Andreje Babiše. Píše k němu: „Tohle mi přišlo do WhatsAppu a dost mě to pobavilo.“

Nepřilíhly vřelé vztahy premiéra Babiše k doktoru Moravcovi jsou známy. Takže můžeme doufat, že si na Moravce a Českou televizi nedošlápne jen paní Bobošíková na fejbůčku a skrze paní Lipovskou v Radě ČT. Možná dámám pomůže získat skutečnou veřejnoprávnost a politickou nezávislost České televize premiér Andrej Babiš. Ten je totiž svou až veřejnoprávní nestranností vyhlášený.

Konspirativci často hovoří o tajném spiknutí mocných. V České republice se nespikává tajně, ale veřejně. Svě propojení dnes sama jednotlivá mocenská uskupení (v našem případě vlivová skupina na Václava Klause navázané dvojice dam Bobošíková–Lipovská + pan premiér Babiš) hrdě zviditelňují na facebooku. A pak že není Babiš transparentní!

Zatčení Navalného vyvolalo největší protesty za desetiletí. Hraje se o víc než o volby, říká expert [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.01.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, RU / den: 63 237, Rubrika: Zprávy ze světa

Nové unijní sankce zatčení Alexeje Navalného nepřineslo, zato rozpoutalo mohutné protesty v desítkách ruských měst. Na podporu předního kritika Kremlu o víkend vyšly do ulic desítky tisíc lidí z nejrůznějších koutů Ruské federace, podle odborníka Univerzity Karlovy Jana Šíra se tak jedná o „největší vzednutí občanského protestu za poslední desetiletí“ a teprve se ukáže, jak „přelomové“ demonstrace nakonec budou.

„Hanba!“ „Putin je zloděj!“ „ Svobodu pro Navalného!“

Takováto hesla zaznívala během sobotních demonstrací na podporu předního kritika Kremlu Alexeje Navalného, který předminulý víkend skončil v poutech ruské policie krátce po svém přeletu z Německa. Tam se pět měsíců léčil po srpnové otravě, kterou opozičník i mezinárodní investigativní skupina Bellingcat připisují ruské tajné službě FSB.

Navzdory varování ruských úřadů, které už před víkendem označily plánované protesty za nepovolené, se v ulicích ruských měst sešly tisíce lidí.

Jen v Moskvě přišlo podle odhadů agentury Reuters Navalného podpořit nejméně 40 tisíc lidí, další tisíce Rusů ale vyšly do ulic ve zhruba 120 městech včetně Vladivostoku, Chabarovsku, Novosibirsku nebo Jakutsku, kde demonstranty neodradily teploty klesající k minus 50 stupňům Celsia.

Podle Jana Šíra, odborníka na Rusko z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, se dají sobotní protesty přirovnat k událostem z let 2011 a 2012, kdy kvůli volebním podvodům během hlasování do Státní dумы zaplavily desítky ruských měst mohutné demonstrace, jejichž symbolem se stala bílá stužka.

„Tehdejší protesty znamenaly určitý přelom ve vývoji vládnoucího režimu, protože se ukázalo, že Putin přišel o svou legitimitu, a byl nucen na novou situaci reagovat. Tuto reakci jsme pak viděli – přišla anexa Krymu a další záležitosti, kterými byl schopný odvést pozornost od nestabilní situace doma. Aktuální demonstrace jsou tedy největším vzednutím občanského protestu za poslední desetiletí,“ říká pro iROZHLAS.cz Šír.

Počty účastníků protestů v Moskvě se značně rozcházejí. Zatímco oficiální ruská čísla uvádějí 4000 lidí, agentura AP hovoří o 15 tisících, podle Reuters to ale bylo zmiňovaných 40 tisíc účastníků.

Podobný počet lidí vyšel v ruské metropoli do ulic v srpnu roku 2019, kdy se v centru Moskvy sešlo na 50 tisíc Rusů, kteří

vyjadřovali své rozhořčení nad vyloučením opozice a nezávislých kandidátů z voleb do městského sněmu. Podle odborníka Univerzity Karlovy ale sobotní demonstrace byly silnější už jen proto, že se odehrály po celém Rusku.

„Nebyla to jen Moskva nebo Petrohrad, kde se Putin tradičně netěší podpoře. Podařilo se zorganizovat a poslat lidi do ulic i v provinciích a menších městech. V tomto ohledu je to nový prvek, a proto si myslím, že to je větší vzednutí, než třeba v létě 2019 nebo v roce 2017, kdy se demonstrovalo v souvislosti s publikací Navalného materiálu o majetkových poměrech tehdejšího předsedy vlády Dimitrije Medveděva,“ dodává.

Putinův kýčovitý palác

Do sobotních protestů se výrazně promítl také dvouhodinový film o luxusní rezidenci na pobřeží Černého moře, který v úterý zveřejnil Navalného Fond boje proti korupci.

Palác za 100 miliard rublů podle týmu ruského opozičníka patří prezidentovi Vladimirovi Putinovi a jeho realizaci financovali blízcí spojenci prezidenta jako je například šéf ropného koncernu Rosněft Igor Sečín nebo miliardář Gennadij Timčenko.

Luxusní rezidence, která je obklopená pozemky patřící ruské tajné službě FSB, má rozlohu 39krát větší než Monako a podle Navalného v ní údajně nechybí ani kasino, malé divadlo, zimní kluziště nebo tunel vedoucí na pobřeží.

Vídeo popisující honosný palác plný zlatých doplňků zhlédly během prvních dvou hodin tři miliony lidí a zaujalo i řadu demonstrantů, kteří na sobotní demonstrace dorazili se štětkami na mytí záchodové mísy. V paláci totiž podle Navalného nechybí ani zlaté toaletní vybavení dovezené z Itálie.

Přední kritik kremelských poměrů, který v minulosti poukazoval především na majetkové poměry lidí v Putinově okolí, se tentokrát zaměřil na samotného prezidenta. Podle Šíra tak chtěl vyslat signál, že má ještě silné zbraně, které dokážou Putinovo PR poškodit.

„Řekl bych, že to je navyšování sázek v situaci, kdy Kreml rozhoduje, co bude s Navalným dál. Dává tím najevo, že ještě má čím připoutat pozornost k ruskému prezidentovi. Zveřejněný film byl nicméně geniální ani ne tak díky tomu, že dokládal ukradené majetky – byla to fantastická sonda do Putinovy psychologie, ať už mluvíme o zlatých záchodových štětkách,“ míní politolog, podle kterého lze zveřejnění filmu vnímat jako vzkaz, aby Kreml ještě uvážil, jestli Navalného „fyzicky likvidovat, nebo ne“.

Z tohoto důvodu také Navalnyj z vězení minulou středu vzkázal, že je mu dobře jak po fyzické, tak psychické stránce a spáchat sebevraždu rozhodně nechystá.

„Pro všechny případy oznamuji: nemám v plánu se oběsit na okenní mříži, nebo si podřezat žíly či hrdlo obroušenou lžící. Také velmi opatrně chodím po schodech. Každý den mi měří tlak – je jako u kosmonauta, takže náhlý infarkt je vyloučen,“ napsal na svém instagramovém účtu z moskevské vazební věznice Matrosskaja Tišina.

Do vazby ho ve zrychleném řízení poslal soud zatím na 30 dní. Až další soudní jednání má rozhodnout, jestli půjde do vězení za nedodržení pravidel dříve uloženého podmíněného trestu.

Vyjednávání místo sankcí

Demonstrace na podporu Navalného ruská policie v čele se speciálními jednotkami OMON tvrdě rozehnala. Podle nevládního portálu OVD-Info zatkla rekordních více než 3700 lidí v celkem 120 ruských městech, kde lidí na podporu Navalného vyšli do ulic.

Mezi zadrženými skončila i Navalného manželka Julie, kterou policie odvezla z moskevského Puškinova náměstí, kde demonstrace probíhala. Policie zatkla také právníčku a spolupracovnici Navalného z jeho Fondu boje s korupcí Ljubovu Sobolovovou nebo jeho mluvčí Kiru Jarmišovou, která následně dostala trest devíti dnů vězení.

Mnohdy velmi tvrdý zákrok ozbrojených složek rozlítl nejen řadu západních politiků, ale také Navalného podporovatele. Podle Šíra tak nelze vyloučit scénář podobný protestům v Bělorusku, kde po prvních násilných zákrocích policie v srpnu demonstrace ještě víc zesílily. Záležet ale bude především na tom, jak se k situaci a věznění Alexeje Navalného Putinův režim v příštích dnech a týdnech postaví.

„Zatím oznámili jeho zadržení na 30 dní, což je z mého pohledu stále lhůta, během které se dá vyjednávat a najít řešení této pro režim nepřijemné situace. Myslím, že bude probíhat intenzivní komunikace nejen mezi vládou a samotným Navalným, ale i mezi Ruskem a západními zeměmi. Ty už daly najevo, že takové chování je nejen neakceptovatelné, ale že bude mít i dohru,“ podotýká Šír.

Kvůli otravě Navalného se Evropská unie shodla už v říjnu na zavedení nových sankcí, které byly namířeny proti šesti ruským činitelům včetně ředitele tajné služby FSB Alexandra Bortnikova nebo vedoucího prezidentského úřadu pro vnitřní politiku Andreje Jarina.

Lidé zařazení na seznam mají zakázáno cestovat do EU a zmražen byl také jejich majetek na území unie. Po zadržení Navalného v Moskvě a sobotním potlačení protestů chtěly některé členské země tento seznam rozšířit, shodu se ale na pondělním jednání ministrů zahraničí najít nepodařilo.

K důraznější akci minulý týden vyzval také Evropský parlament, který v přijatém usnesení navrhl zmrazit majetek oligarchů blízkých Kremlu nebo dokonce zastavit stavbu plynovodu Nord Stream 2, což ale německá vláda důrazně odmítla. Zatímco tak pobaltské státy, ale i Polsko nebo Itálie chtěly na pondělním jednání prosadit nové sankce, země jako Německo či Lucembursko se postavily proti.

Namísto sankcí dostal přednost kompromis v podobě cesty šéfa unijní diplomacie Josepa Borrellu do Moskvy, kde má začátkem února osobně apelovat na propuštění Navalného.

V sázce je hodně

Po návratu Navalného do Ruska a propuknutí demonstrací na jeho podporu tak režim Vladimira Putina čelí „velice rizikové a nekomfortní situaci“, upozorňuje Šír. To vše se odehrává ani ne devět měsíců před parlamentními volbami, které rozhodnou o novém složení Státní dumy.

„Tady jde ale o víc, než o volby v systému, kde má parlament reálně nulové pravomoci při vytváření politického procesu a slouží víceméně jako místo, kde se razítkují rozhodnutí přijatá prezidentskou administrativou. Situace je nepříjemná dlouhodobě a hraje se o to, jestli si režim bude moct dělat s obyčejnými lidmi, co chce, anebo se podaří zbytek občanských práv udržet. Putin už nemá kam ustupovat a to tu situaci komplikuje, protože pak těžko najde nějakou možnost exitu a bude se držet moci do konce svých sil,“ tvrdí Šír, podle kterého je potřeba počítat hlavně se zvýšením represí.

Potlačování kritických hlasů přitom v Rusku sílí už teď. Koncem prosince například prezident Putin podepsal zpřísnění zákona o zahraničních agentech, které úřadům umožňuje označovat za „zahraniční agenty“ také jednotlivce a neregistrované neziskové organizace podporované ze zahraničí. Pokud nebudou správně informovat o své činnosti, mohou být potrestáni až pětiletým vězením.

Další nové zákony pak například zavádějí až dvouleté tresty odnětí svobody za pomluvu na internetu a umožňují úřadům vydat zákaz shromažďování kvůli mimořádným událostem.

Kam až bude ochotný ruský režim zajít, se uvidí v příštích dnech a týdnech. Podle odborníka Univerzity Karlovy je ale zároveň brzy na to odhadnout, jestli budou případné další protesty důležité pro další vývoj podobně jako ty v letech 2011 a 2012, které se podle pozorovatelů následně podepsaly i prohloubení ruské agrese vůči sousedním zemím.

„Ale jestli tam je nějaký potenciál pro to, aby se aktuální dění stalo přelomovým, bude to podle mě další důležitý hřebíček do rakve reputace Vladimira Putina a ruského režimu v zahraničí. Je tu určitá šance, že na Západě začnou těmto otázkám věnovat důležitost, kterou by si zasloužily. V České republice máme stále vlivné politické směry, které se snaží přesvědčit veřejnost, že se s Ruskem dají dělat obchody a že není riziko přizvat Rusko do rozvoje české strategické infrastruktury. Tím samozřejmě narážím na rozšíření elektrárny Dukovany,“ dodává Šír.

Od ledna je nový mluvčí

TISK, Datum: 25.01.2021, Zdroj: Zemědělec, Strana: 2, Autor: (fia, čtk), Vytlačeno: 7 500, Rubrika: Zpravodajství

...a marketing na **Fakultě tělesné výchovy a sportu** Univerzity Karlovy. Externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd UK**, vede semináře Sportovní marketing, komunikace a PR. Mediálně zastupoval například... Plné znění podléhá licenčním podmínkám.

Máte už představu o tom, jak si zpříjemnit jeden z posledních lednových dnů? Pokud ne, podívejte se na pár našich tipů, třeba si vyberete.

"Den otevřených dveří na JaderceKDY: Od 10KDE: Web fakultyZA KOLIK: ZdarmaPřipojte se na první letošní Den otevřených dveří na Jaderce! Můžete se těšit na mnoho zajímavých přednášek (jiné než listopadu), na virtuální prohlídky, živý chat s našimi studenty a mnoho dalšího. Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT je renomovaná vzdělávací instituce produkující kvalitní a vysoce ceněné absolventy. Dozvíte se o ní spoustu zajímavostí. Od desáté hodiny na vás čeká spousta přednášek s renomovanými odborníky, které potrvají až do čtrnácté hodiny. Po ní bude následovat dlouhý live chat. Po každé přednášce bude následovat krátká diskuze.

Kolem světa pod mikroskopemKDY: 20-22KDE: Po zaplacení zde obdržíte odkaz ke sledováníZA KOLIK: 97 KčKolem světa je cyklus cestovatelských přednášek. O své práci bude vyprávět Petr J. Juračka, přírodovědec, fotograf a vědecký pracovník z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, kde se mj. věnuje profesionální fotografii mikrosvěta a vědy. Věnuje se rozličným technikám mikrofotografie, o které dokáže poutavě vyprávět úplně stejně tak, jako o svých extrémních cestách do hor či pralesů. Pro Petra je typický velmi spontánní, místy až živelný projev, který vás vtáhne do děje, jenž je běžnému lidskému oku zpravidla skryt.

Scandi: Přehlídka severských filmůKDY: Až do neděle 31. lednaKDE: Web festivaluZA KOLIK: Od 65 KčTo nejlepší a nejmrazivější, co za poslední rok vzniklo ve Skandinávii. Filmy, které hledají řešení krizí všech druhů, budou stavebním kamenem sedmého ročníku Scandi. Během celého týdne nabídne v online prostoru Edisonline filmy různých žánrů a témat, které aktuálně definují nejen severskou kinematografii, ale také témata, která se stala virálními po celém světě. Dnešní program: 18.00 a 20.00 Shorta, 22.00 Darkland.

Navštivte galerii Pragovka onlineKDY: NonstopKDE: Web galerieZA KOLIK: ZdarmaVysočanská Pragovka Gallery přichystala několik online výstav, které navíc doplní interaktivní 3D prezentace, kde si bude možné názorně prohlédnout jednotlivá díla. Fenomén ekologické úzkosti je tématem i názvem prvního letošního bloku výstav, sloužící umělcům nastupující generace, a umělecké „kuchyně“ The White Room, dedikované výstavám rezidentů Pragovky. Čekají vás čtyři zbrusu nové online výstavy.

Home Fitness pro každéhoKDY: 18-19KDE: Facebookový profil BB CentraZA KOLIK: ZdarmaZacvičte si pod vedením fitness instruktora Daniela Hlubučka. Přichystáno je pro vás několik kratších tréninků, které by vás měly udržet ve formě při sedavém zaměstnání či při práci z domova. Tréninky budou zaměřeny na správné dýchání, aktivaci středu těla a pánevního dna a posílení břišního svalstva. Vyzkoušejte si také formu HIIT tréninku, což je vysoce intenzivní intervalový trénink. Tréninky jsou vhodné pro začátečníky i pokročilé všech věkových kategorií.

Strahovské autokino dnes promítá: StaříciKDY: 20-22KDE: Zátokova, Praha 6ZA KOLIK: 350 Kč za automobil v dnešní době, kdy jsou klasické kinosály zavřené, si můžete s přáteli dopřát potěšení ze sledování filmů mimo své obydlí. Strahovské autokino dnes promítá český film Staříci. Z amerického Oregonu přilétá na Ruzyň emigrant Vlastimil Reiner (Jiří Schmitzer), válečný veterán a bývalý politický vězeň. Je mu už hodně přes osmdesát, je připoutaný na invalidní vozík a do značné míry odkázaný na pomoc ostatních. Proto na něj už na letišti čeká Antonín (Ladislav Mrkvička), dávný kamarád z protikomunistického odboje. Záhy vyjde najevo, že Vlasta přijel do Česka uskutečnit poslední misi svého života. Chce vypátrat a zabít komunistického prokurátora Václava Mráze, kterého porevoluční soudy nedokázaly nebo nechtěly za jeho zločiny z 50. let potrestat. Vlastimil přemluví Antonína, aby mu s akcí pomohl. Tonda si vypůjčí od vnuka starou obytnou dodávku a upraví ji tak, aby se v ní mohl Vlasta pohybovat. Oba starci vyrážejí na pro ně velmi obtížnou cestu za odplatou.

Ludvík Svoboda: Cesta bojovníkaKDY: 15-24KDE: Aplikace Zoom (zadejte ID 955 0330 6134 a heslo 382947)ZA KOLIK: ZdarmaMezinárodní online konference ke 125. výročí narození Ludvíka Svobody. „Nikdy jsem se nechtěl stát vojákem... Bohužel jsem musel vydržet hrůzy vojenských katastrof dvou světových válek, zničení mnoha měst a vesnic. Viděl jsem mnoho mrtvých a zabitých. Válka je strašná ve svých hrůzách a nesmyslnosti. Nenávídím ji ze všeho nejvíc...“, řekl Ludvík Svoboda v jednom ze svých projevů.

Izraelská občanská společnostKDY: Od 19KDE: Havel ChannelZA KOLIK: ZdarmaBeseda nad novou knihou Terezie Dubinové Jak napravovat svět: Rozhovory s inspirativními Izraelci. Kniha přináší čtyřicet rozhovorů s Izraelci, sekulárními i náboženskými, z oblasti občanského aktivismu, umění, terapeutické praxe a spirituální práce. V Česku poprvé je představeno téma sociální, kulturní, etnické a náboženské rozmanitosti Izraelců a jejich osobních stanovisek a strategií, jak se vypořádat s náročnými životními podmínkami v neklidném regionu. Hosty Terezie Dubinové v diskusi budou Irena Kalhousová, ředitelka Rady Herzlova centra izraelských studií na UK a vyučující Fakulty sociálních věd, a Daniel Soukup, odborný asistent Centra judaistických studií na Filosofické fakultě UP v Olomouci.

Straníci z celé země, třeste se, bude se volit předseda. Shodou okolností, se kterými měl co do činění koronavirus, se na letošek sešlo šest celostátních sjezdů sněmovních stran. Nové vedení si zvolí ANO, ČSSD, KSČM, SPD, TOP 09 a STAN. Původně měli nového šéfa volit i lidovci, strana však prodloužila mandát stávajícímu předsedovi Marianu Jurečkovi, který tak stranu povede nejméně do příštího roku. K prvním změnám v čele stran by mohlo dojít už v následujících dnech.

Všechny strany vyjma TOP 09 plánují své sněmy na dobu ještě před říjnovými volbami. „Klíčovou změnu lze očekávat u KSČM, kde současný předseda předem avizoval, že se o post již ucházet nebude. U TOP 09 pak bude pochopitelně záležet na tom, jak uspěje ve volbách,“ míní politolog Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Právě komunisté, kteří neúspěšně plánovali sjezd v dubnu loňského roku a posléze i v listopadu, už nechtějí čekat na třetí pokus o sjezd, který by měl proběhnout na konci března, a část vedení chtějí vyměnit už v rámci jednání svého ústředního výboru. Podle stranických pravidel však lze tímto způsobem nové členy předsednictva zvolit v případě, že ti stávající oficiálně rezignují. To po loňském debaklu v krajských volbách učinila jen místopředsedkyně a europoslankyně Kateřina Konečná, ostatní včetně šéfa strany Vojtěcha Filipa dali své funkce pouze k dispozici. Vojtěch nechtěl upřesnit, jak se na výboru zachová. „Žádný chaos ve straně nepřipustím, dokud nerozhodne kolektivní orgán,“ řekl pouze Filip.

Konečná uvedla, že by se nejvyšší stranický orgán mohl sejít již tento týden, záleží ovšem na vývoji pandemie. „Zatím z důvodu epidemiologické situace nemůžeme svolat ústřední výbor. Jakmile nám to situace dovolí, výbor se sejde a v programu jednání je už nyní zařazen bod: výměna vedení strany,“ sdělila mluvčí strany Helena Grofová.

O loňském volebním debaklu budou hovořit na sjezdu také sociální demokraté. Původně se měli sejít v lednu, nově se hovoří o březnu či dubnu. „Pro grémium ČSSD je prioritní prezenční forma stranického sjezdu, a to i za cenu posunu termínu,“ řekla mluvčí strany Eva Gregorová. Předseda sociálních demokratů Jan Hamáček zatím nevedl, zda bude funkci těsně před sněmovními volbami obhajovat. Po prohraných volbách již loni nicméně oznámil ministr zahraničí Tomáš Petříček, že nebude obhajovat svůj místopředsednický post.

Jasná volba u ANO a SPD

Překvapení se naopak neočekává u vládního hnutí ANO, které už téměř devět let vede premiér Andrej Babiš. Sám chce na funkci znovu kandidovat, se směřováním hnutí však není spokojený. „Sám jsem to hnutí vypustil a myslím, že některé krajské organizace nepracují tak, jak by měly. Musíme si o tom promluvit,“ uvedl Babiš pro Blesk Zprávy. „To hnutí musí vygenerovat nějaké osobnosti – a tam myslím, že máme velké rezervy,“ dodal premiér.

Na celostátním sněmu hnutí ANO, který byl z konce letošního ledna přeložen bez pevného data na jaro, se nicméně vymění další klíčové posty v předsednictvu. Jaroslav Faltýnek po podzimní aféře ve vyšehradské kapitule na post prvního místopředsedy rezignoval a znovu na něj kandidovat nehodlá. Křeslo se třese také pod místopředsedkyní Jaroslavou Pokornou Jermanovou, která loni ztratila hejtmanství ve středních Čechách.

Žádné změny zřejmě nenastanou ani ve vedení hnutí SPD, svou roli předsedy chce obhájit jeho zakladatel Tomio Okamura. „Volební sněm by měl proběhnout ve druhé polovině roku a uvidíme, jakou formu nám situace dovolí,“ uvedla mluvčí hnutí Barbora Zeťová. Některé partaje zvažují on-line variantu sjezdu, ale jen jako krajní možnost, neboť zákulisní debaty a dohody patří neodmyslitelně ke každému setkání straníků.

Vyčkávající TOP 09 a připravený Rakušan

Šéfka TOP 09 Markéta Pekarová Adamová zatím nechtěla upřesnit, zda bude na listopadovém sněmu strany post obhajovat. „Upřímně řečeno se soustředím zejména na volby do Poslanecké sněmovny a podle výsledku, kterého se podaří dosáhnout, budu řešit, zda je oprávněné obhajovat pozici předsedkyně,“ řekla poslankyně.

Starostové a nezávislí odsunuli setkání straníků z března na konec června s nadějí, že budou pro sněm lepší podmínky. „Pokud dostanu důvěru krajských organizací, jsem připraven post předsedy obhajovat,“ řekl šéf hnutí Vít Rakušan.

Babiš chce zrušit státní maturitu. Začíná školství sesedat z parního stroje? URL Automatický překlad

WEB, Datum: 26.01.2021, Zdroj: reflex.cz, Autor: Oliver Adámek, RU / den: 205 559, Rubrika: Komentáře

Před pandemií by to bylo hlavní téma ranních novin: Vláda se chystá zrušit státní maturitu. Přesně dekadu po spuštění projektu jednotné maturity chce premiér zkoušky vrátit do kompetence středních škol. Ministr Plaga to den poté korigoval, maturita má být jen upravená, státní část ale bude tak jako tak osekána. Je to jen praktická změna pod tlakem pandemie, nebo první krok směrem k modernějšímu školství?

Konec největší státní akce v českém vzdělávání ve 21. století přitom neoznamuje vláda po dlouhé debatě s odborníky. Oznamil ho premiér ve třídvacetiminutém svého pětadvacetiminutového nedělního pořadu Čau lidi. I forma představení tak zásadní změny asi trochu vystihuje dobu, v níž žijeme.

Pro úplnost je nutné dodat, že o zrušení jednotné státní maturity zatím vláda ani ministerstvo nerozhodlo. Plaga by to podle Babiše měl udělat, zatím však podle ministra úplné zrušení státních maturit není v plánu. Premiér se nicméně ve videu pozastavil taky nad tím, proč „máme nějaký Ceramat“ a že je ve školství moc byrokracie – přitom po většinu doby existence státních maturit je ANO ve vládě, poslední 4 léta i s pozicí ministra školství. Navíc před covidem probíhaly i další kroky směrem k unifikaci škol, jako státní **přijímačky** na střední školy a rozšíření maturit o povinnou matematiku.

(Ne)rušení matematiky

Je nicméně fakt, že alespoň u povinné matematiky ministr Plaga prosadil zrušení. Propadala z ní až čtvrtina studentů, kteří si matematiku vybrali dobrovolně. Logika řešení tohoto problému by měla být taková, že se matematika začne lépe učit, ne že se při stejné kvalitě výuky (která produkovala dost bídné výsledky i u dobrovolníků) vnutí zkouška z ní rovnou všem. Zvláště když nejhorší byly výsledky u úloh z logického myšlení, které jsou nejvíc přenositelné a použitelné v „praktickém životě.“

Se státní maturitou jakožto celkem je to v něčem podobné – místo snahy zajistit kvalitní školství přišla sjednocující zkouška, navíc s malou relevancí. Pro gymnázia byly třeba didaktické testy z češtiny spíše lehké (třeba v úlohách na porozumění a interpretaci textu), naopak vyučený kuchař se asi nemusí nutně vyznat v přechodnicích a anaforách a není úplně opodstatněné, aby kvůli tomu neměl maturitu. Není divu, že většina **vyšších škol** se nezajímá o výsledky u maturit a radši bere za měřítko srovnávací zkoušky od SCIA.

Podtitul úspěšné knihy No Future od vysokoškolského učitele a reformátora vzdělávání Bohumila Kartouse zní „vezeme děti na parním stroji do virtuální reality?“ Chystané zrušení státní maturity působí jako začátek sestupování z onoho vzdělávacího parního stroje.

Digitální maturity jako ve Finsku pro nás ale pořád zní jen jako velmi virtuální a vzdálená realita. Je to přitom i úsporná záležitost, transformace maturit stála ve Finsku 3 miliony eur (78,4 milionu korun), české státní maturity každoročně přijdou stát na 300 milionů. Některé náklady by samozřejmě zůstaly i u digitálních maturit, i tak by se ale nejspíš za spoustu byrokracie ušetřilo.

Univerzity bez státnic?

Vysoké školství se do nové distanční reality řítí větší rychlostí. Největší **univerzity** chtějí přednášky s desítkami studentů do budoucna přesunout do dálkové podoby natrvalo. **Rektor UK Tomáš Zima** nedávno tento záměr potvrdil, výhodou má být i možnost pro studenty si přednášku pustit kdykoli a kolikrát chtějí, bez nutnosti na předměty cestovat.

Ještě hlubší změny na **vyšších školách** navrhuje ekonom a proděkan pražské Fakulty sociálních věd Ladislav Křišťoufek, který se nedávno zařadil mezi 2 % nejcitovanějších vědců světa dle žebříčku Stanfordské **univerzity**: „Covid nám pro český **VŠ** systém ukázal na věci, které nepotřebujeme. Zajímavé, že na zahraničních uni to vědí roky i bez Covidu: státnice, velké množství předmětů, odpor k online jako méněcennému,“ napsal proděkan Křišťoufek na Twitteru.

Pod Tweetem vznikla zajímavá diskuze, z níž je znát, že část akademického světa by se takové revoluci nejspíš vzpírala. Každopádně je jasné, že pandemie znamená pro vzdělávání narychlo připravené změny, které ale mohou být trvalé. Zrušení státních maturit by totiž nedávno znělo nereálně, tedy asi stejně, jako právě teď zní zrušení vysokoškolských státnic. České školství se zkrátka může na konci pandemie probudit ve virtuální realitě. Třeba do té doby z onoho parního stroje vzdělávací systém pod tlakem doby přeci jen seskočí.

Dobročinná kampaň o duševním zdraví Melancholie (lidumilná sbírková kampaň na podporu organizace Nevypusť duši)

Lída Jakubův je zakladatelkou a designérkou umělecko-řemeslného projektu Thee... zabývající se především ručním pletením a dalšími tradičními technikami. Svým umem se rozhodla podpořit organizaci - Nevypusť duši, která je aktivní na poli preventivní duševní hygieny a destigmatizace duševních poruch. Pod značkou Thee.cz se svými spolupracovníky vytvořila limitovanou řadu ručně pletených čepic, které budou nabízeny na e-shopu značky. Výtěžek z prodeje čepic, spolu s vybranými penězi z veřejné sbírky <https://www.donio.cz/>, půjdou na podporu aktivit organizace <https://nevypustdusi.cz/>.

Čepice jsou prezentovány formou 5 portrétů. Oslovení portrétovaní budou představeni krátkou tématickou vizitkou. Zásadní bylo vytvořit produkt, který bude mít nejen reprezentativní charakter kampaně, ale také funkční hodnotu. Čepice byly ručně upleteny z jemné merino vlny v kombinaci s hedvábím a mohérem v pastelových barvách.

Limitované edice, které vznikají pod značkou Thee.cz rozvíjejí myšlenku slow fashion a strategii udržitelnosti. Snažíme se o vytvoření dialogu mezi tradicí a potřebami současné generace. Péče s jakou přistupujeme k vybraným materiálům, ale i výsledným produktům, je pro naši tvorbu stěžejní. Spojit naši značku s organizací, která ctí péči stejně jako my, byl naprosto přirozený krok. Co když se i obyčejná nit v mých rukou může stát nástrojem pomoci?

Dodává Lída Jakubův, designérka značky Thee...

Cílem kampaně je podpořit ty, kteří právě prožívají krizovou situaci nebo bojují s duševní chorobou, ale především se zaměřit na ty nejzranitelnější, děti. Kolik z nás se potýká s traumaty z dětství, kolik nezodpovězených otázek zůstalo hluboko v naší duši dítěte? Programy v organizaci Nevypusť duši jsou pořádány pro všechny, kteří potřebují pomoc, nejvíce se ale zaměřují na mladé lidi. Vycházejí z dat, která ukazují, že se 20 % náctiletých potýká s duševními obtížemi a 50 % chronických duševních onemocnění se poprvé projeví do 14 let. Rozvinutí či dokonce vzniku onemocnění může zabránit právě prevence, kterou na školách poskytují a to jak studentům, tak učitelům.

Pokud Vás spojení udržitelných produktů a prevence pro duševní zdraví oslovilo, budeme rádi za jakoukoliv formu podpory.

Fashion design a styling: Lída Jakubův / Thee...

Foto: Aňa Jakš, Michal Králíček

Grafika: Emma Ondrová

Kampaň aktivně podpořili:

ucie Konigová, lektorka jógy a jógové terapie @jogazobyvaku.cz

Martin Hakl, běžec, spolumajitel digitální agentury Breezy a zakladatel neziskové organizace

Running With Those That Can't

Thuy Quynh, profesionální baristka

Hana Řiřicová, moderátorka Českého rozhlasu Radia Wave, podcastová producentka týdeníku Respekt

Adam Šmída, student Přírodovědecké fakulty [Univerzity Karlovy](#)

Martin Farář, student student Fakulty sociálních věd [Univerzity Karlovy](#)

Home » Life Style » Představujeme » Dobročinná kampaň o duševním zdraví Melancholie 28.01.2021.

Senátoři navrhuji změnu ústavy. Chtějí spolurozhodovat o osudu NKÚ či centrální banky [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 28.01.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Nguyen Thuong Ly, RU / den: 117 688, Rubrika: Domáci

Bez senátorů se poslanci v současnosti neobejdou jen ve dvou případech, a to při změně ústavy a u volebních zákonů. Ve všech ostatních případech může sněmovna veto Senátu přehlasovat. V horní komoře tak nyní vznikl další návrh, jak posílit pravomoc senátorů. Jejich závazný souhlas mají nově potřebovat i zákony o Ústavním soudu, České národní bance a o Nejvyšším kontrolním úřadu.

„V současnosti mohou být jedním z nejdůležitějších institucí, jako je Ústavní soud, ČNB nebo NKÚ, poměrně snadno změněny pravomoci i jejich působnost. A to prakticky pouze sněmovnou,“ řekl senátor Zdeněk Hrabá (STAN), který s návrhem na změnu ústavy přišel. „Senát nyní při projednávání změn těchto zákonů nemůže sehrát roli pojistky, která se od něj očekává. Navržená novela zabrání unáhleným změnám ve fungování těchto institucí, a naopak zajistí, že na případných změnách bude panovat široká shoda,“ dodal senátor.

Poslanci mohou nyní přehlasovat veto horní komory skoro u všech zákonů, ke schválení státního rozpočtu, nouzového stavu či k vyjádření důvěry vládě dokonce Senát vůbec nepotřebují. Hrabá navrhuje, aby pro změny zákonů o třech klíčových institucích musela být zajištěna ústavní většina v obou komorách parlamentu. Navrhovanou novelu již podpořil tamní ústavně-právní výbor. Tím, že se jedná o změnu ústavy, nebude přijetí Hrabovy novely jednoduché.

„Myslím, že má logiku, aby se tak posílila nezávislost těchto institucí. Nicméně se jedná o změnu ústavy, tedy by musela projít třípětinovou většinou v obou komorách, což nebude snadné, hlavně tedy ve sněmovně, poněvadž ta by tak v principu oslabil,“ upozorňuje politolog Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Ústavní většinu tvoří tři pětiny všech zvolených poslanců a tři pětiny senátorů přítomných v jednacím sále.

Nejde o nikterak nový nápad. Podobné návrhy opakovaně předkládají politici ze sněmovní opozice. Například poslanci za občanskou demokracii loni neúspěšně navrhovali, aby se obě parlamentní komory musely shodnout nejen na zákonech o ČNB nebo NKÚ, ale i o obcích a krajích.

Ústavní většinu potřebuje v současnosti hned několik návrhů, které mají zákonodárci na stole. Poslanci na jedné straně tlačí na zavedení klouzavého mandátu, narážejí ovšem na rezervovaný postoj senátorů. Ti by na druhé straně chtěli konečně prodloužit lhůtu na projednání zákonů ze 30 na 60 dnů, ale jejich návrh leží už více než rok ve sněmovně netknutý.

Souhlas obou komor potřebují také návrhy několika politických stran na zavedení celostátního referenda. Vzhledem k blížícím se říjnovým volbám se nicméně většina návrhů nestihne projednat.

Legislativní výhled na rok 2021 [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 28.01.2021, Zdroj: czech-ba.cz, RU / den: 2 000

Předvolební legislativní ruleta Sepsat legislativní výhled na konkrétní rok je vždy poněkud ošidné, ale pokusit se o to v roce volebním je vysloveně nevděčná úloha.

Dosavadní zkušenost nám jasně naznačuje, že legislativní proces se ve volebním roce stává mimořádně nepředvídatelným, a to jak v období před volbami, tak i po nich.

Pokračování v článku – ZDE

Filip Hanzlík

Filip Hanzlík je náměstkem výkonné ředitelky ČBA. Absolvoval magisterské studia na **Právnické fakultě Univerzity Karlovy** v Praze, bakalářské studium na **Fakultě sociálních věd** tamtéž a postgraduální studium na Ann Arbor Law School, University of Michigan. V letech 1998–2011 působil na různých pozicích v advokacii. Od roku 2012 působí v České bankovní asociaci jako hlavní právník, od října 2015 pak jako náměstek. Je stálým představitelem ČBA na jednáních Výkonného výboru Evropské bankovní federace a stálým zástupcem ČBA v regionálním uskupení bankovních asociací ČR, Slovenska, Maďarska, Polska, Slovinska, Chorvatska, Bulharska a Rumunska „V8“. Má dva syny a žije v Praze.

Falešné video o atomovce

TV, Datum: 29.01.2021, Zdroj: CNN Prima News, Zpráva: 7

Petr PŘEVRÁTIL, moderátor

O rakouském vztahu k jaderné energii si nyní budeme povídat se Zuzanou Lisczovou z Katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Vířám vás.

Zuzana LISCZOVÁ, kantorka na Katedře německých a rakouských studií **FSV UK**

Dobrý den.

Petr PŘEVRÁTIL, moderátor

Dobrý den. Proč se Rakousko právě teď rozhodlo tak dramaticky upozornit na otázku jaderných zbraní? Se vlastně zač smlouva o zákazu jaderných zbraní?

Zuzana LISCZOVÁ, kantorka na Katedře německých a rakouských studií **FSV UK**

Rakousko patří mezi země, které se snaží o prosazení této smlouvy na mezinárodní úrovni. Ta smlouva byla podepsaná v roce 2017 a toto je součástí informační kampaně rakouského ministerstva zahraničí, která se právě této smlouvy má týkat.

Petr PŘEVRÁTIL, moderátor

Vztah Rakouska k jaderné energii obecně je velmi citliví. Stačí si připomenout spor o dostavbu Temelína. Proč tomu tak vlastně je?

Zuzana LISCZOVÁ, kantorka na Katedře německých a rakouských studií **FSV UK**

Já bych řekla, že ten rakouský odpor k jádru má hlubší kořeny. Rakousko v sedmdesátých letech vystavilo svoji první jadernou elektrárnu, kterou nakonec nespustilo. A potom vlastně po jaderné katastrofě v Černobylu v roce 1986 se ten odpor k jaderné energetice stal, bych řekla, celkem celospolečenským konsensem. Takže to je jakoby odpor k té jaderné energetice. Ale zároveň Rakousko je velmi aktivním diplomatickým hráčem. Jak víme, Vídeň je sídlem celé řady mezinárodních institucí a Rakousko jako neutrální země se dlouhodobě snaží právě třeba o zdůrazňování tématu nešíření jaderných zbraní a pokud možno jejich zákazu.

Petr PŘEVRÁTIL, moderátor

Jak víme, u nás je v plánu dostavba jaderné elektrárny Dukovany. Může Rakousko nějak promluvit do tohoto?

Zuzana LISCZOVÁ, kantorka na Katedře německých a rakouských studií **FSV UK**

To už jsme viděli v případě jaderné elektrárny Temelín, kterou jste zmiňoval. Sousední země do té energetické politiky mohou zasahovat pouze omezeně. Mohou proti tomu protestovat. Tato věc se řešila třeba loni s nástupem nové rakouské vlády, do které poprvé zasedli Zelení, jestli zkrátka ten velký rozdíl mezi energetickou politikou naší a Rakouska může vést k nějakým větším diplomatickým sporům do budoucnosti. Každopádně je jasné, že Rakousko není šťastné z toho českého postoje a že to bude předmětem diskuzí.

Petr PŘEVRÁTIL, moderátor

Říká Zuzana Lisczová z Katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Díky, že jste byla s námi. Hezký den.

Zuzana LISCZOVÁ, kantorka na Katedře německých a rakouských studií **FSV UK**

Děkuji za pozvání. Na shledanou.

S kampaní o očkování pomohou vládě influenceri, videa jdou i na čínskou síť pro děti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 29.01.2021, Zdroj: aktualne.cz, Autor: Radek Bartoniček, Jana Kramlová, RU / den: 616 630, Rubrika: Domácí

Úřad vlády získal do kampaně na vyvracení dezinformací o očkování dva netradiční spolupracovníky - mladé influencerky Annu Šulcovou a Jakuba Gulaba. Natočili sedm videí pro několik sociálních sítí. Vláda Gulabově firmě pošle podle smlouvy půl milionu korun. Odborníci na marketing postup kritizují, šéf vládní komunikace však za ním stojí.

Vláda, která společně s ministerstvem zdravotnictví čelí kritice za chybějící kampaň proti šíření dezinformací o očkování proti covidu, představila první výsledek svého snažení. V první části kampaně vsadila na 18letou Annu Šulcovou a 22letého Jakuba Gulaba, kteří natočili celkem sedm videí.

To první se ve čtvrtek objevilo na čínské sociální síti TikTok, kde dosud vláda neměla jediný příspěvek. Využívají ji téměř výhradně děti k vytváření a sdílení krátkých videí. Další videa se pak budou objevovat i na Twitteru, Facebooku, Instagramu a YouTube.

"Anička s Jakubem za námi přišli s tím, že chtějí vyvrátit mýty očkování na covid-19, a vymysleli proto kampaň sestavenou z krátkých videí s odborníky. Líbilo se nám to. Navíc to dělali úplně zadarmo. Pomohli jsme jim jen s oslovením některých expertů," sdělil Aktuálně.cz ředitel odboru komunikace na Úřadu vlády Vladimír Vořechovský.

Půl milionu korun bez DPH na nákup prostoru na sociálních sítích jde podle smlouvy, na kterou upozornil Hlídač státu, firmě Medialer Jakuba Gulaba. Založil ji před dvěma měsíci.

Není jasné, co chce vláda sdělit, míní expertka

Podle vedoucí katedry marketingové komunikace **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Denisy Hejlové ale není jasné, co vláda přesně chce lidem skrze tuto kampaň říci. Videá jsou podle ní nekvalitní a nekoncepční.

"Není problematické, kolik si toho chce na sociálních sítích vláda za 500 tisíc koupit, ale spíše jakou myšlenku chce předat," uvedla Hejlová. Vláda by měla mít podle ní dlouhodobou komunikační strategii s jasným cílem a podle ní podnikat jednotlivé kroky. "Není jasné, co chce vláda přes TikTok sdělit. Chtějí říct: Jděte se očkovat? Nebo nevěřte něčemu? A čemu?" řekla Aktuálně.cz.

Ani načasování není podle Hejlové správné. Míni, že vláda zaspala. "Obecně bych vládě využití influencerů doporučila, ale ne v tomto čase a touto formou. Měla s nimi začít pracovat již mnohem dříve, konkrétně už na jaře," doplňuje. Vláda by si podle ní také měla dávat pozor na to, jaké prostředky na jaké účely v této době využívá. Protože již prezident vyhlásil termín voleb do sněmovny a probíhá tak předvolební období, mohla by kampaň být považována i za propagaci samotné vlády. Kampaň kritizují i někteří vlivní lidé sociálních sítí.

Mám z toho radost, říká šéf vládní komunikace

Ředitel odboru komunikace Úřadu vlády si za touto částí kampaně nicméně stojí. A to jak za videoukázkami, tak i za využitím sociální sítě TikTok. "Rozhodli jsme se pro TikTok a další sociální sítě proto, abychom doručili tato skvělá a důležitá videa všem věkovým skupinám, od mladých lidí až pro seniory," řekl Vořechovský, podle kterého jsou vystaveny dezinformacím všechny generace. "Děti, rodiče i prarodiče. A my chceme tato varování před dezinformacemi doručit všem," dodal.

Považuje za důležité, že ve videích mluví známí odborníci, například ministr zdravotnictví Jan Blatný, jeho předchůdce Roman Prymula, epidemiolog Petr Smejkal a další. "Všechno jsou to top experti, kteří vyvracejí nejrozšířenější dezinformace o očkování. Mám z toho opravdu radost," uvedl Vořechovský.

O radosti z projektu mluví i jedna z tváří kampaně Anna Šulcová. "Vyvracíme spoustu mýtů a šíříme podložené informace s pomocí lidí, kteří tématu rozumí nejlépe. V každém spotu odkazujeme také na stránky covid.gov.cz, kde každou dezinformaci odborníci blíže popisují. Mám z tohoto projektu velkou radost, věřím v něj a věřím v nás," uvedla Šulcová.

Na svém Twitteru se už několikrát tématu věnovala a doporučovala svým sledujícím, kterých má velmi mnoho, kde najdou důvěryhodné informace. "Udělal jsem seznam několika zdrojů s ověřenými informacemi, které vysvětlují fungování viru jako takového a následnou potřebu vakcinace. Všechny příkládám," oznamovala například před měsícem.

Hlavní část vládní kampaně proti dezinformacím ale ještě nezačala. Podle Vořechovského příští týden vyberou agenturu a výsledky její práce se objeví v únoru, nejspíše na začátku března.

"Udělalí jsme zakázku malého rozsahu do 3,5 milionu korun, vypsali jsme kreativní brief a 15. ledna jsme oslovili napřímo pět agentur, u kterých víme, že jsou kvalitní. Ve středu nám přišly čtyři nabídky a příští týden budeme vybírat vítězný návrh," popisuje Vořechovský za Úřad vlády, který převzal boj proti dezinformacím od ministerstva zdravotnictví. Jeho role bude za přidělených 50 milionů korun nakoupit mediální prostor, ve kterém bude kampaň vítězná firma šířit.

Dva influenceri dostali půl milionu korun od státu, aby na sociálních sítích propagovali vládní boj s koronavirem. Zatímco čelí kritice, že je částka přestřelená, podle oslovených odborníků je opak pravdou.

Jak se sami influenceri - tedy lidé, kteří mají vliv na sociálních sítích - Anna Šulc a Jakub Gulab snaží už od čtvrtka vysvětlovat, získané peníze nejdou do jejich kapsy. Budou jimi financovat jednotlivé příspěvky na sociálních sítích - TikToku, Instagramu a na YouTube.

Princip funguje tak, že čím více sociální síti uživatel zaplatí, tím více lidí jeho příspěvek uvidí. V tomto případě se jedná o příspěvky na sociálních sítích Úřadu vlády.

A z tohoto pohledu není podle odborníků půl milionu korun žádná velkorysá suma. „Naopak, je to malá částka. Za 500 tisíc si jen v televizi koupíte tak 3 sekundy. Představu, že na tom někdo zbohatne, mají lidé, kteří TikTok nikdy neviděli,“ říká odborník na marketing sociálních sítí Adam Zbiejczuk.

Podle písemné nabídky, kterou předložil youtuber a jednatel agentury Medialer Jakub Gulab Úřadu vlády, má jít 224 tisíc korun na nákup prostoru na sociální síti TikTok, 150 tisíc chtějí dát za příspěvky na Instagramu a 126 tisíc korun na podporu videí na YouTube. Seznam Zprávy mají dokument k dispozici.

Úřad vlády potvrdil, že influenceri nabídli pomoc vládě nezištně. „Přišli sami s nabídkou, že to chtějí udělat pro vládu zdarma. Takovou nabídku jsme nemohli odmítnout,“ řekl Seznam Zprávám vedoucí vládního odboru komunikace Vladimír Vořechovský. Influencerům ale vláda poskytla peníze na propagaci příspěvků.

Šulc a Gulab však od zveřejnění spolupráce čelí dávkce kritiky, protože řada lidí vnímala částku půl milionu korun jako odměnu, kterou dostanou na účet. Podle úřadu vlády jde o nedorozumění. Někteří ale zpochybňují i samotnou podstatu spolupráce s influencerem, jejichž obsah je určený mladým lidem.

Například TikTok je založený na přehrávání krátkých videí a cílí zejména na nejmladší publikum. Odborník na marketing sociálních sítí Adam Zbiejczuk vysvětluje, jak na něm lze uspět. „Když je řeč o smysluplném formátu, který zacílí třeba na milion lidí mezi 15 a 25 lety v dané zemi, tak stojí dva tisíce eur denně (asi 50 tisíc korun). Pokud bude série deseti takových videí, jsme už na čtvrt milionu korun,“ říká.

Jde o propagaci videa takovým způsobem, že se bude celý den nabízet všem uživatelům z dané země, na kterou autoři kampaň zacílí. „S takovým zásahem jsou to rozumně a smysluplně utracené peníze,“ míní.

Profil Strakovka je na začátku, potřebuje peníze

Podle Štěpána Soukeníka, který na **Fakultě sociálních věd UK** přednáší vládní komunikaci i na sociálních sítích, je potřeba vládní profil v začátcích opravdu masivně propagovat, protože na rozdíl od influencerů, kteří na síti působí už několik let, během kterých se jim podařilo si vybudovat stabilní fanouškovskou základnu, začíná profil Strakovy akademie od nuly.

„Peníze jsou potřeba na získání followerů. Těch prvních několik tisíc sledujících je potřeba přilákat reklamou,“ říká Soukeník, který aktivitu vlády na sociální síti, která se mnohým lidem může zdát pofiderní, vítá. Tedy pokud ji vládní marketéři zaměří tím správným směrem. „Bude záležet, na jaká sdělení se zaměří. Měli by ten kanál použít k překladu vládních nařízení do jazyka mladých lidí,“ míní.

Podobně to vidí i Zbiejczuk, podle něj měla podobná aktivita přijít už mnohem dřív. Byť se může zdát, že děti a mladé lidi, kteří obsah podobných sítí konzumují, zajímají pouze videa, kde mladé dívky představují své nové boty nebo šminky, nebo na nich mladí muži ukazují adrenalinové až bizarní kousky, podle marketingového odborníka má šanci je zasáhnout i vládní obsah.

„Tito mladí lidé nežijí ve vzduchoprázdnu. Mají rodiče a prarodiče a je tady prostor, aby je mohli přesvědčit, ať nevěřím všem těm nesmyslům, které jim jejich kamarádi posílají mailem,“ míní Zbiejczuk.

PR směrem k dětem? Zbytečné

Ne všichni komunikační specialisté se na to však dívají podobně. Najdou se mezi nimi i ti, kteří aktivitu vlády naopak považují za zbytečné vyhazování peněz daňových poplatníků.

„U jakékoliv investice je třeba se zamyslet nad tím, co za ni dostáváme. Když si vezmu obecně fungování TikToku, jsou na něm většinou náctiletí. A pak si vezmu, co tam vláda chtěla komunikovat, tedy osvětu na očkování, tak mi to nedává smysl. Za děti jsou zodpovědní rodiče, takže vytváření PR směrem k dětem je neefektivní a zbytečné,“ míní marketingový stratég Aleš Hron, podle něj by se měly dané peníze proinvestovat spíše vůči cílovým skupinám, které mají toto skutečně v rukou.

S usnesením o statistikách přišla Hana Lipovská, podle šéfa ČT jsou ale „striktně interní“.

Hana Lipovská. Foto: Vojta Herout

Radní České televize požadují statistiky přijatých a odmítnutých pozvánek politiků do zpravodajských a publicistických pořadů ČT. Pro návrh radní Hany Lipovské na středěční schůzi televizní rady hlasovalo osm radních, proti byli Martin Doktor a Zdeněk Šarapatka, zdrželi se Tomáš Samek a Jaroslav Maxmilián Kašparů. „Nejsem si jistý, že takový materiál jsme schopni a ochotni poskytnout. Tematika je to složitá, komplexní a striktně interní,“ reagoval v rozpravě generální ředitel Petr Dvořák. Radní si vyžádali statistiku přijatých a odmítnutých pozvánek jednak předsedů, jednak dalších představitelů parlamentních stran do Událostí Událostí, komentářů Interview 24 90' ČT24 a Otázek Václava Moravce. Podle radní Lipovské vyjasnit diskuse, jestli ČT zástupce některých partají přehlídí, nebo politici naopak odmítají do zpravodajství a diskusí chodit. Odvolávala se přitom na údajný precedent z Rady Českého rozhlasu. Na té už se sice opravdu několik měsíců probírá nízké zastoupení poslanců za SPD Tomia Okamury ve vysílání vysvětlované vedením právě odmítáním pozvánek, usnesení přijaté loni v červenci ale požaduje od rozhlasu pouze kvartální přehledy účasti, celkem třech pořadech. Nejde tedy o pozvánky, o něž žádá Lipovská.

Usnesení Rady České televize

Rada žádá generálního ředitele, aby Radě ČT postoupil informace o účasti a) předsedů, b) představitelů parlamentních subjektů v kalendářním roce 2020 v rozsahu

počtu pozvání,

počtu přijatých pozvání,

počtu odmítnutých pozvání,

a to zvláště za každý z hlavních profilových pořadů ČT24 (Události, Události, komentáře, Interview 24, 90' ČT24, Otázky Václava Moravce).

Zdroj: Rada České televize

Usnesení Rady Českého rozhlasu

Rada Českého rozhlasu žádá vedení Českého rozhlasu, aby Radě zasílalo Přehled zastoupení hostů v publicistických pořadech Českého rozhlasu – 20 minut Radiožurnálu, Interview Plus a Pro a proti, a to za každé kalendářní čtvrtletí, nejpozději do 15. dne následujícího měsíce.

Zdroj: Rada Českého rozhlasu, 22. července 2020

Není jasné, jakou formou mají televizní radní informace obdržet. Lipovská podle svých slov chce první krok nechat na managementu, mluvila přitom zejména o pracovním semináři: „Na základě semináře může vzniknout konkretizace návrhu, který se může stát součástí oficiálních dokumentů.“

Radní blízká někdejší ředitelce zpravodajství ČT a političce Janě Bobošíkové též připomněla, že téma pozvánek už radní probírali loni v červenci, kdy na zasedání přišel ředitel zpravodajství a publicistiky ČT Zdeněk Šámál, který byl návrhu otevřený. Generální ředitel ČT tehdy nebyl přítomný a Šámalovu někdejší vstřícnost tentokrát korigoval. „Kolega Šámál trochu nepředloženě slíbil něco, co není úplně jednoduché poskytnout. Specificky u odmítnutí respondentů je potřeba mít informaci plnou, to znamená vědět, že respondent nepřišel, protože se mu to časově nehodilo, téma nechtěl řešit, nechtěl přijít do debaty s druhým respondentem nebo řada dalších důvodů,“ vyjmenoval Petr Dvořák.

Lipovská mu ale ocitovala z části jeho podzimního dopisu radním, v němž psal, že je připravený problematiku na semináři diskutovat. Pro takové setkání se vyslovil i bývalý předseda Rady ČT René Kühn a radní Samek, podle něhož by ale mělo předcházet před usnesením: „Něco přijmout a až potom hledat způsoby, jakým to budeme naplňovat – to mně opravdu nepřípadá šťastné. Tím spíš, že se z toho trochu v poslední době stává zvyk.“

Česká televize zveřejňuje statistiky o zastoupení ve stručnější podobě ve výročních zprávách, podrobněji ve zprávě o kanále ČT24. Obě radní schvalují. „Uznávám, že máme profilové zprávy, ale vzhledem k tomu, že v těchto zprávách jsou z logiky věci pouze agregáty, domnívám se, že je nutné vytáhnout data v jemnějším členění,“ prohlásila Lipovská.

Podrobné analýzy naplňování veřejnoprávní služby připravuje pro Českou televizi dlouhodobě výzkumná agentura Media Tenor. Radní loni projednali například Posouzení vyváženosti zpravodajských příspěvků v roce 2019 nebo Analýzu publicistických pořadů České televize Reportéři ČT a 168 hodin

Vyváženost médií veřejné služby je dlouhodobě sporné téma, nové nástroje měření připravuje například projekt Jana Křečka z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Vždy jde přitom o to, kdo a jak se objevuje v reálném vysílání.

Na pozvánky se ale často odvolávají samotní zástupci televize a dlouhodobě se vrací. To připomenul radní Roman Bradáč. „Stejnou věc jsme řešili před jedenácti lety,“ zavzpomínal na své někdejší šéfování ČT24 a dodal, že jde o citlivou záležitost a bude záležet na metodice: „Výsledky by v lepším případě mohly být velmi dobrým štítem pro Českou televizi, v případě horších výsledků by se mohly stát bičem. Já pevně věřím, že by to byl spíše štít.“

Česko hledá superprognostiky. Fanoušci vědeckého předpovídání budoucnosti chtějí najít schopné poradce pro stát [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.01.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Lucie Čemohrávková, RU / den: 101 779

Lidé jsou schopní předpovídat, co se stane. Tak zní jeden ze dvou hlavních závěrů slavného experimentu The Good Judgement Project uznávaného psychologa Philipa Tetlocka. Ten druhý je ještě o něco optimističtější. Říká totiž, že nejde o žádný záhadný vrozený dar, ale o konkrétní způsob myšlení a práce s informacemi, který se může naučit a rozvíjet každý z nás. A začít s tím prý není tak těžké.

Vědecký projekt před deseti lety reagoval na průšvih CIA, která tvrdila, že Saddám Husajn má zbraně hromadného ničení. Ty se po vpádu do Iráku nikdy nenašly a tohle fiasko vedlo další z amerických zpravodajských služeb, grantovou agenturu IARPA, k rozhodnutí, že je na čase metody odhadování budoucnosti zefektivnit. Uspořádala proto čtyři roky trvající forecastingový (prognostický - pozn. red.) turnaj, do kterého se zapojilo několik vědeckých týmů, které pravidelnými předpověďmi testovaly, jestli je něco takového vůbec možné. Tetlockův tým pod hlavičkou The Good Judgement Project dokázal, že ano. Navíc byl suverénně nejlepší, a to až tak moc, že IARPA po dvou letech soutěže ostatní týmy vyřadila a spolupracovala už jenom s ním.

Překvapivé na tom je, že Tetlock svůj tým sestavil z několika tisíc dobrovolníků, tedy "obyčejných" Američanů. Někteří z nich přitom byli v analýze veřejně dostupných informací tak dobří, že jejich předpovědi geopolitického vývoje byly mnohem přesnější než ty, které předkládali profesionální zpravodajci s přístupem k tajným zdrojům.

Tetlock tyhle jedince nazval superprognostiky a o tom, jak pracují a uvažují, napsal bestseller Superprognózy. A právě ten posloužil jako inspirace mladé nevládní organizaci České priority, která se už za pár měsíců pokusí něco podobného, i když v menším měřítku, rozjet i v Česku.

"Naším cílem je propojovat politiku a vědu. Chceme přispět k tomu, aby se politici rozhodovali na základě relevantních dat, což ale není vůbec jednoduché. Rychlosti a časové horizonty, v jakých se politika a věda odehrávají, jsou diametrálně odlišné. Forecastingové turnaje proto považujeme za skvělý nástroj, který dokáže oba světy přiblížit," vysvětluje Jan Kleňha, jeden ze zakladatelů Českých priorit a velký obdivovatel forecastingu. Tomu by se v češtině dalo říkat i prognózování, vzhledem k historické zkušenosti s Prognostickým ústavem z dob komunismu ale organizátoři preferují anglický název.

Nápad na první české forecastingové utkání nosil Kleňha v hlavě už nějakou dobu, koronavirus ho ale s kolegy, kteří spolupracují s analytickými útvary několika ministerstev, přiměl jednat. "Během pandemie se ukázalo, že veřejný prostor je zahlcen protichůdnými predikcemi a názory odborníků. Skoro by se zdálo, že pokud chceme vědět, co se stane, můžeme si stejně dobře doma házet kostkou. A to je špatně. To, že jednotliví experti nedokážou říct, co se bude dít za pár měsíců, neznamená, že to nedokáže někdo jiný," tvrdí Kleňha.

Se svými kolegy věří, že řešení spočívá právě v objevení schopných forecasterů. Svůj chystaný turnaj pojmenovali OPTIONS (Odborný Predikční Tým pro Intenzivní Odhadování v Nenadálých Situacích), získali na něj grant od Technologické agentury ČR a momentálně finišují s nabíráním soutěžících, které předpovídání láká.

Samotná soutěž se rozběhne na jaře, všichni, kteří se do ní přihlásí, projdou krátkým vstupním kvízem a tzv. kalibračním tréninkem, kde je pořadatelé naučí základní techniky forecastingového uvažování, jako třeba jak zvládnout elegantně odpovědět na zdánlivě neřešitelné otázky typu "kolik je v Chicagu ladičů pian". Ti, kteří zdárně tímto tréninkem projdou, se pak pusť do samotného předpovídání.

To proběhne ve čtyřech zhruba dvoutýdenních cyklech, v každém budou účastníci odpovídat na šest otázek. Na vymýšlení dotazů se kromě organizátorů podílí i Národní ústav duševního zdraví, Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost nebo Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti. Účastníci budou odpovídat na otázky typu "kolik procent populace bude očkováno proti covidu-19 do poloviny roku" nebo "s jakou pravděpodobností do léta stoupne nezaměstnanost nad 5 procent". Své odpovědi budou anonymně vypisovat do on-line systému, ale vzájemně je uvidí, budou moci komentovat, jak ke svým závěrům došli, a až do konce dvoutýdenní lhůty je budou moci i upravovat. Pak se systém uzavře, odpovědi odešle hodnotitelům a zveřejní další otázky.

"Na žádnou otázku nebude možné odpovědět využitím nějakého matematického modelu, to by pak turnaj ztrácel smysl. Také nebude stačit být expertem v jedné oblasti, naopak, účastníci budou muset přemýšlet v širokých souvislostech," popisuje chystané zadání Kleňha.

Aby se daly předpovědi rychle a spolehlivě vyhodnotit, budou otázky vždycky krátké a takové, aby se rozhodly nejpozději do poloviny roku, tedy brzy po tom, co turnaj skončí. Anonymita má zajistit, aby se lidé nebáli předpovědi dělat nebo aby některé predikce nezískaly větší ohlas, protože je napíše někdo známý. Veřejné komentování má zase rozproudit diskusi a podnítit nové způsoby uvažování.

"Dobry forecaster uvažuje v pravděpodobnostech, což jde přesně proti tomu, jak funguje náš mozek. Všichni máme přirozeně tendenci prezentovat sebejisté, ale zároveň vágní názory, což je jakýsi obranný mechanismus pro případ, že bychom se mylili. Správní forecasteři naopak dávají dobře kalibrované a přesně definované predikce. Díky tomu se dá později ověřit, jak moc se pletli," popisuje Kleňha.

"Přestože je to náročnější a méně intuitivní způsob myšlení, je možné se ho cíleně naučit. Smyslem současných forecastingových projektů po světě je právě tuto schopnost v lidech vyvíjet. Projekty účastníkům poskytují dostatek finanční i sociální motivace takového přemýšlení věnovat dostatek času a energie. Důležitým faktorem je i vzájemné sdílení odhadů mezi účastníky, případně následné updatování dle odhadů druhých. No a dosavadní výzkum ukazuje, že průměr těchto odhadů bývá překvapivě přesný," usmívá se jeden ze zakladatelů Českých priorit.

Třicet nejlepších soutěžících dostane jednak finanční odměnu, a pak taky pozvánku do Odborného predikčního týmu, který nevládní organizace plánuje sestavit a dál s ním pracovat. To znamená zdokonalovat své přístupy, publikovat odbornou metodiku a také dlouhodobě pomáhat veřejným i soukromým subjektům, které budou mít o uspořádání forecastingových turnajů zájem. Stejně dnes funguje i původní The Good Judgement Project, který se po konci turnaje IARPA přeměnil ve společnost Good Judgement Open.

"Forecasting mě jako metoda odhadování vývoje komplexních jevů velmi zaujal. Pokud se potvrdí očekávání, která do něj kolegové z Českých priorit vkládají, mohl by se z tohoto nástroje stát praktický pomocník soukromého i veřejného sektoru pro rozhodování v krizových situacích, kdy je obtížné nebo nemožné stavět na minulých zkušenostech," říká Alexandr Kasal z Národního ústavu duševního zdraví, který s Českými prioritami na projektu spolupracuje. Deadline pro přihlášky soutěžících je do 2. 2. 2021, pokud vás projekt zaujal a chtěli byste své myšlení otestovat, můžete se přihlásit [zde](#).

"Já osobně vkládám do forecastingu velké naděje," dodává ještě Jan Kleňha, který forecastingové turnaje zkoumá i ve své disertaci na [Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy](#). "Myslím, že jednoduchá forma forecastingových turnajů se správně nastavenými odměnami by v budoucnu mohla fungovat i jako participativní mechanismus, který by mohl významně zvýšit zájem lidí o to, kam má stát investovat. Občané by se mohli chvíli oprostít od stranické politiky a opravdu se zamyslet nad prioritami naší země." O tom, že najde prvních 30 lidí, kteří by to mohli zvládnout, nepochybuje.

